

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

*АГЕНЦИЈЕ ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

АГЕНЦИЈЕ ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 04-16-1-965-/22

Сарајево, јуни 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	КРИТЕРИЈУМИ	7
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	7
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	9
4.	БУЏЕТ	10
4.1.	Активности из оквира надлежности	11
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	12
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	12
5.1.1.	Бруто плате	13
5.2.	Биланс стања	13
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	13
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	14
8.	КОМЕНТАРИ	15
ПРИЛОЗИ		16

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ,

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквир (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједи основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједо основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Нису окончане активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ о начелима за утврђивање унутрашње организације органа управе Босне и Херцеговине (тачка 3. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 30.6.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Тврковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020.годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Агенције за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањема пажње на неокончане активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Агенција нас је, у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ, обавијестила о предузетим активностима на реализацији датих препорука.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 1.) дат је осврт на реализацију датих препорука.

² Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи:

☑ реализоване препоруке, 🟡 препоруке чија је реализација у току, ☒ нереализоване препоруке, Ⓜ препоруке које нису могле бити оцијене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Агенција треба наставити са проактивним односом према проблематици усаглашавања правилника о унутрашњој организацији у складу са одлукама Савјета министара БиХ.	Министарство финансија и трезора БиХ није ни у 2021. години доставило мишљење на Приједлог правилника о унутрашњој организацији Агенције, а Агенција након ургенција из маја 2020. године није проводила даље активности у циљу доношења правилника о унутрашњој организацији који би био усаглашен са одлукама Савјета министара БиХ.	☒
2.	Агенција треба унаприједити систем интерних контрола евидентирањем података у налозима за возила, те на тај начин обезбиједити елементе за контролу намјенског коришћења возила.	Уведена је пракса попуњавања путних налога са неопходним подацима о кориштењу возила у складу са Правилником о условима и начину кориштења службених возила.	☑
3.	Потребно је да Агенција континуирано предузима мјере и активности на успостављању и ажурирању свеобухватног система финансијског управљања и контроле.	Агенција је проводила активности на унапређењу и ажурирању система финансијаког управљања и контроле у складу са планом активности за унапређење система финансијског управљања и контроле.	☑
4.	Агенција треба на својој интернет страници објавити одлуке о додјели уговора, а набавке путем директних споразума реализовати на начин прописан интерним актом.	Агенција је објавила на својој интернет страници одлуке о додјели уговора, а набавке путем директних споразума реализовала у складу са интерним актом.	☑
5.	Сматрамо оправданим да Агенција, приликом провођења конкурентског захтјева, кроз квалификационе услове за личну способност понуђача захтијева доказе о плаћању индиректних и директних пореза.	Агенције је након препорука ревизије донијела Инструкцију за допуну тендерске документације у поступку конкурентског захтјева којом се у оквиру квалификационих услова за личну способност понуђача захтијевају и докази о плаћању директних и индиректних пореза, али њену примјену ћемо пропратити у наредном периоду.	🟡

Табела 1. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предмет даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно

томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Агенцијом руководи директор који има статус секретара са посебним задатком. Избор и именовање директора Агенције, с могућношћу једног поновног именовања, као и разрешење с дужности је у надлежности Савјета министара БиХ у складу с одредбама Закона о државној служби у институцијама БиХ³.

Тренутно Агенцијом руководи директор именован у мају 2021. године, а који је од 4.11.2020. године па до поменутог именовања био у статусу вршиоца дужности директора Агенције.

Агенција има Одбор који је у складу са чланом 92. став 7) Закона о јавним набавкама⁴ надлежан да разматра питања у вези са функционисањем и унапређењем система јавних набавки и даје претходну сагласност на акте, којим се уређује систем јавних набавки, које доноси Савјет министара БиХ или директор Агенције. Чланови одбора Агенције именовани су 01.08.2018. године на период од пет година, када су именовани и посматрачи у Одбору.⁵ Један члан одбора је током 2021. разријешен дужности и именован је нови члан. Чланови Одбора Агенције, већином гласова, између себе бирају предсједавајућег и замјеника предсједавајућег, на период од двије године. Одбор Агенције одржава сједнице најмање два пута годишње. Одбор Агенције на сједницама води записнике те припрема информације и иницијативе које, преко Агенције, упућује Савјету министара БиХ на усвајање. У 2021. години су одржане укупно четири сједнице.

Унутрашња организација и начин рада Агенције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији Агенције из 2008. године и измјенама и допунама из 2010., 2015. и 2018. године. Правилником су систематизована радна мјеста за 32 извршиоца. На 31.12.2021.године у Агенцији је било запослено 22 лица.

Агенција је претходних година покренула процедуру доношења новог правилника о унутрашњој организацији у складу са Одлуком о начелима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ⁶ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ⁷ те у 2020. години прибавила мишљења Министарства правде БиХ и Уреда за законодавство БиХ док мишљење Министарства финансија и трезора БиХ није достављено ни након ургенције Агенције из маја 2020. године. Агенција се у 2021. години није обраћала Министарству са захтјевом за достављање мишљења на достављени Приједлог правилника о унутрашњој организацији. Директор Агенције је 10.09.2021. године донио Одлуку о формирању радне групе за израду Нацрта правилника о унутрашњој организацији којом није прецизиран

³ Службени гласник БиХ, бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17

⁴ Службени гласник БиХ, број 39/14

⁵ Службени гласник БиХ број 94/18

⁶ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁷ Службени гласник БиХ, бр. 30/13, 67/15 и 51/18

рок за израду правилника. Такође, руководство се није до краја изјаснило да ли је у процедури и даље наведени приједлог правилника или је од истог одустало.

ПРЕПОРУКА 1

Агенција је дужна предузети све потребне радње и активности у циљу доношења правилника о унутрашњој организацији који ће бити усаглашен са важећим одлукама Савјета министара БиХ о начелима организације⁸.

Финансијско управљање и контрола: Агенција је претходних година сачинила документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁹, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ.

У току 2021. године Агенција је именовала радну групу која је у складу са Планом активности за даљи рад и унапређење система финансијског управљања и контроле за период 2021-2022 година те Годишњим акционим планом стратегије развоја система интерних контрола у Агенцији за 2021. годину проводила активности на ажурирању и унапређењу система финансијског управљања и контроле (ажуриране су мапе процеса и ризици те унесени у PIFC апликацију, донесена су нова и ажурирана одређена интерна акта у дијелу материјално финансијског пословања и сл.). Такође, по препорукама интерне ревизије на тему „Управљање ризицима у Агенцији за јавне набавке БиХ“ донесена је Одлука о спровођењу управљања ризицима у Агенцији којом је дефинисана обавеза и одговорност за управљање ризицима на нивоу Агенције и организационих јединица те начин документовања и извјештавања о ризицима.

Агенција је сачинила Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину и исти доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. У овом извјештају Агенција је навела мјере које планира провести за даљи развој финансијског управљања и контроле.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ¹⁰ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹¹, за обављање интерне ревизије у Агенцији надлежна је Централна јединица за интерну ревизију Министарства финансија и трезора БиХ. Надлежна Јединица интерне ревизије у 2021. години је, у складу са Годишњим планом рада за 2021. годину, обавила интерну ревизију на тему „Управљање ризицима у Агенцији за јавне набавке БиХ“.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу,

⁸ Препорука се односи на усклађеност и понавља се.

⁹ Службени гласник БиХ, бр.61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

¹⁰ Службени гласник БиХ, бр. 27/08 и 32/12

¹¹ Службени гласник БиХ, број 59/19

доносио током године одлуке о привременим финансирању¹² користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину¹³.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину, Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 1.061.000 КМ, од чега је за текуће издатке одобрено 1.053.000 КМ, а за капиталне издатке 8.000 КМ.

Агенцији су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 1.053.000 КМ за текуће издатке. Иако је Агенција, сходно Инструкцији Министарства финансија и трезора БиХ¹⁴, у обрасцима финансиског извјештаја у колони одобрени и кориговани буџет приказала Законом о буџету за 2020. годину планирана средства за капиталне издатке (8.000 КМ) иста нису била расположива Агенцији.

Укупна реализација одобрених средстава у 2021. години износила је 1.029.412 КМ или 97%.

У новембру 2021. године уз сагласност Министарства финансија и трезора БиХ (одлука од 23.11.2021.године) извршено је једно реструктурисање у износу од 16.500 КМ. Повећани су издаци за бруто плате (3.000 КМ), издаци за птт услуге (4.000 КМ), унајмљивање имовине и опреме (2.500 КМ) и издаци за текуће одржавање (7.000 КМ), а умањени су издаци за накнаде трошкова запослених (9.500 КМ), издаци за енергију и комуналне услуге (2.000 КМ), набавку материјала (1.000 КМ), издаци за услуге превоза и горива (2.000 КМ) и издаци за осигурање и банкарске услуге (1.500 КМ).

4.1. Активности из оквира надлежности

Законом о јавним набавкама, чланом 92.ставом 3) приписана је надлежност Агенције у систему јавних набавки са циљем да се обезбиједи правилно провођење Закона.

Агенција је сачинила Извјештај о раду за 2021. годину и исти доставила Савјету министара БиХ на усвајање.

У Извјештају о раду и Изјави о одговорности за остваривање циљева институције¹⁵ Агенција је навела циљеве утврђене Програмом рада за 2021. годину и проценат извршења истих те образложила разлоге одступања реализованих у односу на планиране циљеве. Према наводима Агенције разлози неареализације одређених активности је недовољна кадровска попуњеност као и неусвајање закона о буџету за 2021. годину и недостатак средстава за унапређења и надоградњу система е-набавке.

Према наводима Агенције, једна од кључних активности и циљева у 2021. години била је усклађивање Нацрта Закона о јавним набавкама са ЕУ Директивама која није реализована јер у парламентарној процедури није усвојен Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о јавним набавкама. У оквиру циља унапређење постојећих и увођење нових функционалности система е-набавки уз припадајући законодавни оквир Агенција је

¹² Службени гласник БиХ, бр. 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹³ Службени гласник БиХ, број 46/20

¹⁴ Инструкција за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 01.01. - 31.12.2021. године

¹⁵ У складу са чланом 22а (1) Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13) руководство институције уз годишњи извјештај о извршењу буџета институције доставља Изјаву о одговорности за остваривање циљева институције.

навела које активности је реализовала (информатизација одређених пословних процеса који су у вези са праћењем поступака јавних набавки) док остале планиране активности нису реализоване у потпуности (пуштање у продукцију модула за електронско достављање понуда, отварање и евалуација понуда и доношење одлука о окончању поступка набавке, отварање података о јавним набавкама, развој модула на порталу јавних набавки за потребе канцеларија за ревизију, успостављање динамичког система куповине, увођење статистичког праћења и извјештавања о учешћу малих и средњих предузећа у јавним набавкама). Према наводима Агенције циљеви и активности које се односе на обуке службеника за јавне набавке те праћење поступака јавних набавки по изворима праћења и покретање прекршајних поступака по службеној дужности су реализоване у процентима изнад 100%.

У Извјештају о раду су такође наведени, поред осталих информација, подаци о активностима на праћењу поступака јавних набавки. Наведено је да је извршено укупно 697 појединачних праћења поступака јавних набавки, који су резултат прегледа 30.000 разних врста обавјештења и планова набавки. Као резултат праћења појединачних поступака јавних набавки поднесен је 51 захтјев за покретање прекршајних поступака пред надлежним судовима у Босни и Херцеговини те двије пријаве потенцијалне повреде Закона због постојања елемената кривичног дјела. У 2020. години ријешена су укупно 32 предмета из прекршаја, од којих је девет из 2021. године, а остали из 2019. и 2020. године. Годишњи извјештај о праћењу поступака јавних набавки у периоду ревизије био је у фази израде.

Канцеларија за ревизију је у 2021. години у Извјештају о ревизији учинка на тему „Проблеми и недостаци институција Босне и Херцеговине у систему јавних набавки“ дала одређене препоруке Агенцији у циљу унапређења система јавних набавки. Детаљан извјештај ревизије учинка на наведену тему, Канцеларија за ревизију објавила је на својој веб страници www.revizija.gov.ba.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. У текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, Агенција је образложила реализацију расхода и прихода и одступања у односу на план те билансне позиције.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.029.412 КМ, што је за 31.588 КМ мање у односу на буџет за 2020. годину.

Значајни расходи из буџета односе се на бруто плате (741.163 КМ), накнаде трошкова запослених (61.511 КМ), трошкове закупа простора за филијалу у Бањалуци и закупа опреме (71.827 КМ) те издатке за текуће одржавање (101.803 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 741.163 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 435.219 КМ, а порези и доприноси 305.944 КМ. Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате у Агенцији био је 22.

Бруто плате и накнаде су за 45.289 КМ веће у односу на претходну годину углавном због примјене Методологије распоређивања запосленог унутар платног разреда¹⁶ али и два државна службеника која су остваривала накнаду за обављање послова другог радног мјеста до повратака државног службеника са породичног одсуства.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: У 2021. години Агенција је наставила са примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда тако да је шест запослених напредовало у виши платни разред. По основу оцјене рада напредовало је шест запослених од којих је један запослени напредовао и због вишег степена научног звања.

5.2. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 84.347 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 174.910 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (84.347 КМ), обавезе према добављачима (23.292 КМ) те обавезе према запосленима за бруто плате и накнаде из децембра 2021. године (66.909 КМ).

Агенција је извршила попис сталних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Агенцији су одобрена 24 запослена. На 31.12.2021.године у Агенцији је било запослено 22 лица од којих је једно именовано лице.

Почетком године је, наконведеног јавног огласа који је расписан крајем 2019. године, на неодређено вријеме примљен један државни службеник на позицији стручни сарадник за обуке анализе и статистике јавних набавки у филијали Бања Лука који је раније био запослен на мјесту референта за административно-техничке послове.

¹⁶ Службени гласник БиХ, бр. 6/12 и 76/20

Поред наведеног, на неодређено вријеме запослен је један запосленик на пословима возача-курира за што је проведена конкурсна процедура у складу са одредбама Закона о раду институција БиХ.

Радни однос је престао за једну државну службеницу споразумним раскидом односно добровољним иступањем из државне службе, док је један запосленик примљен по јавном огласу на друго радно мјесто државног службеника. Није било интерних премјештаја нити унапређењ

Агенција је оцијенила државне службенике за 2021. годину те извјештај о оцјењивању доставила Агенцији за државну службу, док су за запосленике донесена рјешења о оцјењивању.

Уговори о дјелу: Укупни нето издаци за уговоре о дјелу у 2021. години износе 5.382 КМ. Агенција је током године ангажовала укупно четири лица по основу уговора о дјелу од којих је једно лице ангажовано током осам мјесеци на пословима чишћења и одржавања закупљеног пословог простора Агенције у Бањој Луци са мјесечном нето накнадом од 150 КМ. Три лица су ангажована на пословима који су из дјелокруга рада Агенције, а односе се на послове уређивања архиве и заштите регистраторског и архивског материјала, разврставање, преглед и развођење аката, послове ревизије интерних нормативних аката те послове координисања комплетном документацијом унутар одјела људских потенцијала и примјењивања законске регулативе за шта је укупно исплаћено 4.182 КМ.

ПРЕПОРУКА 2

Препоручујемо Агенцији да ангажовање лица по уговору о дјелу врши искључиво за конкретне послове који нису редовни и систематизовани послови¹⁷.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је током године, с обзиром на привремено финансирање, донијела кварталне привремене планове јавних набавки за 2021. годину које је објавила на својој веб страници. За сваки поступак јавне набавке именована је комисија која је вршила евалуацију понуда и избор најповољније набавке.

Према презентованим подацима¹⁸, Агенција је провела 52 поступка јавних набавки из текућих издатака, од којих су два отворена поступка у вриједности 206.803 КМ без ПДВ-а, три конкурентска поступка укупне вриједности 40.860 КМ без ПДВ-а, један преговарачки поступак без објаве обавјештења у вриједности 6.000 КМ без ПДВ-а, четири поступка у складу са Анексом II дио Б у вриједности 3.489 КМ без ПДВ-а, а остало су директни споразуми укупне вриједности 21.792 КМ без ПДВ-а.

Агенција је објавила податаке о закљученим уговорима и њиховој реализацији на својој интернет страници.

Поступцима ревизије обухваћени су отворени поступак набавке услуга одржавања информационог система е-набавке (192.285 КМ без ПДВ-а), конкурентски поступак

¹⁷ Нова препорука која се односи на усклађеност

¹⁸ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

набавке услуга веб хостинга система TMIS за управљање обукама и веб хостинга за веб портал и TEST i DEV апликације система е-набавки (10.900 KM без ПДВ-а) и три директна споразума укупне вриједности 5.055 KM без ПДВ-а.

Констатовали смо да Агенција у поступку конкурентског захтјева у позиву за доставу понуда није захтијевала доказе о плаћеним директним и индиректним порезима како је прописала Инструкцијом од 10.09.2021. године¹⁹ већ је накнадно, приликом закључења уговора тражила ове доказе.

Такође смо констатовали да, у поступку набавке услуга одржавања информационог система е-набавке (192.285 KM без ПДВ-а), Агенција није захтијевала гаранцију за озбиљност понуде и гаранцију за уредно извршење уговора које су предвиђене Законом о јавним набавкама као механизам заштите Агенције од непрофесионалног понашања понуђача.

ПРЕПОРУКА 3

Иако гаранција за озбиљност понуде и гаранција за уредно извршење уговора, прописане чланом 61. Закона о јавним набавкама, нису обавезујуће, препоручујемо Агенцији да код значајних набавки и у случајевима дефинисаним Законом захтијева наведене гаранције у циљу умањења ризика од непрофесионалног понашања понуђача.²⁰

8. КОМЕНТАРИ

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2021. годину у којима је навела да нема додатних коментара тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Агенцији за 2021. годину обавили су: Наташа Авдаловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Аниса Јусић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Жељко Ћавар - ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Авдаловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

¹⁹ Инструкција за допуну тендерске документације у поступку провођења процедуре јавне набавке путем конкурентског захтјева за доставу понуда у Агенцији.

²⁰ Нова препорука која се односи на усклађеност

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Агенција за јавне набавке Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Проценат 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	1.053.000	0	1.053.000	1.029.412	98
Бруто плате и накнаде	741.000	3.000	744.000	741.163	100
Накнаде трошкова запослених	77.000	-9.500	67.500	61.511	91
Путни трошкови	8.000		8.000	6.818	85
Издаци телефонских и пошт.услуга	14.000	4.000	18.000	16.539	92
Издаци за енергију и ком.услуге	5.000	-2.000	3.000	1.979	66
Набавка материјала	10.000	-1.000	9.000	8.008	89
Издаци за услуге превоза и горива	7.000	-2.500	4.500	2.536	56
Унајмљивање имовине и опреме	70.000	2.500	72.500	71.827	99
Издаци за текуће одржавање	98.000	7.000	105.000	101.803	97
Издаци за осигурање	4.000	-1.500	2.500	1.798	72
Уговорене и друге посебне услуге	19.000	0	19.000	15.430	81
2. Капитални издаци	8.000	0	8.000	0	0
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	8.000		8.000		0
Набавка сталних средстава у облику права			0		
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.061.000	0	1.061.000	1.029.412	97
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
6. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
			0		
8. Укупно (4+5+6+7)	1.061.000	0	1.061.000	1.029.412	97

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 25.02.2022. године.

директор
Тарик Рахић

Биланс стања на дан 31.12.2021. године

Агенција за јавне набавке Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	0	
Новчана средства			
Краткорочна потраживања			
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	84.347	110.220	77
Стална средства	706.037	708.206	100
Исправка вриједности	621.691	597.986	104
Неотписана вриједност сталних средстава	84.347	110.220	77
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	84.347	110.220	77
3. Краткорочне обавезе и разграничења	90.563	104.937	86
Краткорочне текуће обавезе	23.654	36.399	65
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	66.909	68.538	98
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења			
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	84.347	110.220	77
Извори средстава	84.347	110.220	77
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	174.910	215.157	81

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило дана 25.02.2022. године

директор
Тарик Рахић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 19.04.2022.

Директор

Тарик Рахић

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

UREĐ ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
KANЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 04-16-1-964/22

Сарајево, јули 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	8
1.	КРИТЕРИЈУМИ	8
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
3.1.	Организација и руковођење	10
3.2.	Финансијско управљање и контрола	11
3.3.	Интерна ревизија	12
4.	БУЏЕТ	12
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
5.1.1.	Бруто плате	13
5.2.	Преглед прихода и примитака	14
5.3.	Биланс стања	15
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	15
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	18
8.	ОСТАЛО	20
8.1.	Листа есенцијалних лијекова	20
9.	КОМЕНТАРИ	21
ПРИЛОЗИ		21

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ,

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- Нису окончане активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ (тачка 3.1. Извјештаја);
- Запошљавање лица на одређено вријеме без провођења конкурсне процедуре сходно одредбама Закона о раду у институцијама БиХ те ангажовање лица по основу уговора о дјелу за послове који се налазе у опису послова радних мјеста утврђених Правилником о унутрашњој организацији (тачка 6. Извјештаја);
- Листа есенцијалних лијекова у Босни и Херцеговини још увијек није усвојена (тачка 8.1. Извјештаја).

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 13.7.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Тврковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2021. годину обухваћено је шест препорука. Све препоруке су дате због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Од укупног броја датих препорука, три препоруке се односе на недостатке и слабости идентификоване и у претходним извјештајима, тј. није било значајнијих промјена у циљу отклањања истих те су, сходно томе, препоруке поновљене у 2021. години.

У табели која слиједи (Табела 1.) приказани су подаци о датим препорукама за 2021. годину.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ²	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	5.1.1.	Бруто плате		●	●	
2.	6.	Запошљавање и статус ангажованих лица		●	●	
3.	6.	Запошљавање и статус ангажованих лица		●		●
4.	6.	Запошљавање и статус ангажованих лица		●		●
5.	7.	Јавне набавке		●		●
6.	7.	Јавне набавке		●	●	

Табела 1. Препоруке за 2021. годину

² Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020.годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о лијековима и медицинским средствима

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Агенције за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и мишљење са резервом на усклађеност са законима и другим прописима јер запошљавање у Агенцији није вршено уз досљедну примјену одредби Закона о раду у институцијама БиХ, те скретање пажње на: недоношење Правилника о унутрашњој организацији Агенције сходно важећим одлукама Савјета министара БиХ, на слабости и недостатке у поступку јавне набавке надоградње софтвера за медицинска средства и проблеме и потешкоће у вези са доношењем Одлуке о попису есенцијалних лијекова у Босни и Херцеговини. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

³ Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

Агенције је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 2.) дат је осврт на реализацију датих препорука.

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи:

☑ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✖ нереализоване препоруке, ☐ препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Агенција је обавезна ускладити Правилник о унутрашњој организацији с Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ	У току је поступак припреме коначаног Приједлога правилника о унутрашњој организацији након обавјештења Министарства правде БиХ о неусаглашености описа послова одређених радних мјеста, ради упућивања истог на мишљење осталим надлежним институцијама и сагласност Савјета министара БиХ.	●
2.	Агенција је дужна приликом пријема запослених поступати у складу с одредбама Закона о раду у институцијама БиХ, поштујући принцип транспарентности.	Агенција је и у 2021. години ангажовала одређени број лица на одређено вријеме без провођења конкурсне процедуре сходно Закону о раду у институцијама БиХ, са прекидима између уговора.	✖
3.	Агенција треба ангажман на основу уговора о дјелу користити искључиво за послове који нису предвиђени систематизацијом радних мјеста у Агенцији.	Уговори о дјелу су и у 2021. години закључивани за редовне и систематизоване послове.	✖
4.	Агенција треба захтијевати инструменте обезбјеђења понуде у случајевима дефинисаним Законом о јавним набавкама како би се умањио ризик од непрофесионалног понашања понуђача.	Агенција није захтијевала инструменте обезбјеђења понуде гдје је то било могуће сходно одредбама Закона о јавним набавкама.	✖
5.	Потребно је више пажње посветити сачињавању тендерске документације, како би се обезбиједило да иста буде недискриминирајућа према добављачима те да обезбиједи правичну и активну конкуренцију на тржишту.	У 2021. години нису констатовани случајеви дискриминирајуће тендерске документације према добављачима.	☑

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја ранијих година	Оцјена реализације препорука из извјештаја ранијих година	Статус
4.	С обзиром на значај и важност доношења листе есенцијалних лијекова за ширу друштвену заједницу, сматрамо да о наведеном Агенција треба упознати Савјет министара БиХ (из 2018. и 2019. године и ранијих година).	И поред више ургенција за давање мишљења које је Агенција упућивала Министарству финансија и трезора БиХ и информација Савјету министара БиХ о важности доношења Одлуке о листи есенцијалних лијекова у БиХ иста још увијек није донесена. У току је процедура давања мишљења надлежних институција на Приједлог листе есенцијалних лијекова које је Агенција сачинила крајем 2021. године.	

Табела 2. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се те препоруке односе, али је за те процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1. Организација и руковођење

Унутрашња организација и начин рада Агенције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији из 2010. године којим су систематизована радна мјеста за 160 извршилаца. Поступцима ревизије смо констатовали да одређени број лица, поред послова радног мјеста на која су распоређени рјешењем о распореду, по налогу директора обавља и друге послове (нпр. референт специјалист за информатичке послове обавља послове

Нису окончане активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ.

материјалног књиговодства, технички секретар директора обавља послове у вези јавних набавки, правне послове и сл.), дијелом због ограниченог запошљавања од стране Савјета министара БиХ, а дијелом

због недостатака важећег Правилника о унутрашњој организацији којим одређени послови нису систематизовани на адекватан начин, а неопходни су за функционисање Агенције (нпр. послови јавних набавки и др.) Агенција још увијек није донијала нови правилник о унутрашњој организацији у складу са Одлуком о начелима за утврђивање

унутрашње организације органа управе БиХ⁴ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ⁵ и. Стручни савјет Агенције је у јануару 2021. године усвојио коначну верзију Приједлога правилника о унутрашњој организацији који је прослијеђен Министарству правде БиХ у марту 2021. године ради прибављања мишљења на описе послова радних мјеста. Поступак усаглашавања описа послова за радна мјеста државних службеника је трајао све до краја априла 2022. године када је Министарство правде БиХ обавијестило Агенцију да описи послова за одређена радна мјеста ни након другог достављања нису правилно састављени те дало упуте Агенцији о даљим поступцима које треба предузети како би могла Приједлог правилника упутити Савјету министара БиХ ради давања сагласности на исти. До дана сачињавања ревизорског извјештаја (половина јуна 2022. године) у току је био поступак припреме коначаног Приједлога правилника о унутрашњој организацији како би се исти упутио на мишљење осталим надлежним институцијама.

Агенцијом руководи директор којег именује Савјет министара БиХ на приједлог Стручног савјета на мандат од четири године. Савјет министара БиХ је у марту 2018. године именовао директора и замјеницу директора Агенције на период од четири године⁶.

Поред директора тијела Агенције су Стручни савјет и комисије Агенције.

Стручни савјет је стручно, регулаторно, савјетодавно и контролно тијело Агенције које има седам чланова. Чланове Стручног савјета именује Савјет министара БиХ на приједлог Министарства цивилних послова БиХ с кандидатске листе коју утврде ентитетска министарства здравства и Одјел за здравство Брчко Дистрикта БиХ. Мандат Стручног савјета је четири године, уз могућност реизбора на још један мандат. Чланови Стручног савјета су именовани у марту 2018. године⁷.

Комисије Агенције су: Комисија за лијекове, Комисија за медицинска средства, Комисија за клиничка испитивања, Комисија за фармакопеју и остале комисије за рјешавање посебних питања. Чланове комисија именује директор Агенције, уз претходну сугласност Стручног савјета.

3.2. Финансијско управљање и контрола

Агенција је претходних година сачинила документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Кључни пословни процеси унутар организационих јединица су документовани те утврђени ризици.

У 2021. години радна група је ажурирала Мапе пословних процеса и Регистар ризика те одређена правила и процедуре које се примјењују у пословању, а складу са Акционим планом за успостављање и развој система финансијског управљања и контроле у 2021. години.

⁴ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁵ Службени гласник БиХ, бр. 30/13, 67/15 и 51/18

⁶ Службени гласник БиХ, број 19/18

⁷ Службени гласник БиХ, број 24/18

⁸ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

Агенција је сачинила Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину и исти доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. У извјештају су наведене мјере које се планирају провести у наредном периоду у циљу даљег унапређења система финансијског управљања и контроле у Агенцији.

3.3. Интерна ревизија

Сходно одредбама Закона о интерној ревизији институција БиХ⁹ и Одлуке о критеријима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹⁰ у оквиру Министарства цивилних послова БиХ је успостављена јединица интерне ревизије која је надлежна за провођење интерне ревизије у Агенцији. У 2021. години надлежна јединица интерне ревизије није планирала обављање интерне ревизије у Агенцији у 2021. години.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременим финансирању¹¹ користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину¹².

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину, Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 5.921.000 КМ, од чега је за текуће издатке одобрено 5.417.000 КМ, а за капиталне издатке 504.000 КМ.

Агенцији су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 5.417.000 КМ за текуће издатке. Иако је Агенција, сходно Инструкцији Министарства финансија и трезора БиХ¹³, у обрасцима финансијског извјештаја у колони одобрени и кориговани буџет приказала Законом о буџету за 2020. годину планирана средства за капиталне издатке (504.000 КМ) иста нису била расположива Агенцији.

Укупна реализација одобрених средстава у 2021. години износила је 5.067.677 КМ.

Агенција је у току године уз сагласност Министарства финансија и трезора БиХ извршила два реструктурисања у укупном износу од 187.000 КМ (одлуке од 15.10.2021. и 16.12.2021. године). Повећани су издаци за енергију и комуналне услуге (17.000 КМ), набавку материјала (18.000 КМ), унајмљивање имовине и опреме (78.000 КМ) и издаци за текуће одржавање (71.000 КМ), а умањени су издаци за накнаде трошкова запослених (50.000 КМ), путни трошкови (49.000 КМ), издаци за телефонске и поштанске услуге 6.000

⁹ Службени гласник БиХ, бр. 27/08 и 32/12

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 59/19

¹¹ Службени гласник БиХ, бр. 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹² Службени гласник БиХ, број 46/20

¹³ Инструкција за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 01.01. - 31.12.2021. године

КМ), издаци за услуге превоза и горива (18.000 КМ), издаци за осигурање и банкарске услуге (2.000 КМ) и уговорене услуге (59.000 КМ). У захтјевима за реструктурисање као разлози за повећање наведених позиција наведени су већи утрошак енергије, веће цијене лабораторијског материјала и софтверских лиценци, те већи трошкови текућег одржавања лабораторије опреме због дотрајалости исте.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. У текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, Агенција је образложила реализацију расхода и прихода и одступања у односу на план те билансне позиције.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 5.067.677 КМ, што је за 853.323 КМ мање у односу на буџет за 2020. годину. Један од разлога мањег извршења је, као што је већ наведено, што средства за капиталне издатке нису била расположива.

Значајни расходи из буџета односе се на бруто плате (2.438.429 КМ), накнаде трошкова запослених (345.359 КМ), енергију и комуналне услуге (154.510 КМ), набавку материјала (311.976 КМ), закуп простора и опреме (596.912 КМ), текуће одржавање (724.874 КМ) и уговорене услуге (299.207 КМ) у оквиру којих најзначајнији издаци се односе на накнаде за рад Стурчног савјета Агенције (31.586 КМ - нето), накнаде комисија Агенције (98.276 КМ - нето) те уговоре о дјелу (20.896 КМ - нето).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 2.438.429 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 1.473.301 КМ, порези и доприноси 965.328 КМ. Трошкови бруто плата су већи у односу на претходну годину за 41.283 КМ што је последица примјене Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда¹⁴. Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате у Агенцији био је 95.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: Током 2021. године примијењена је Методологија за распоређивање запосленог унутар платних разреда тако да је у виши платни разред помјерено укупно 83 запослена. Највећи број запослених (53) је унапријеђено у први односно други унутрашњи платни разред на основу оцјењивања запосленика и државних службеника у периоду 2016. до 2020. године. Поред тога осам

¹⁴ Службени гласник БиХ, бр. 6/12 и 76/20

запослених је напредовало због стицања вишег нивоа академског и стручног образовања на основу приложених диплома, док је њих 22 напредовало по оба основа.

За девет запослених, који су током задње три године унапријеђени на радно мјесто са вишим коефицијентом, су донесена рјешења за напредовање у сљедећи платни разред, јер су као основ за напредовање у виши унутрашњи платни разред узете оцјене у периоду задње четири године. У складу са Методологијом запослени напредује у виши унутрашњи платни разред у случају када у посљедње двије оцјењене календарске године, добија у континуитету оцјену „нарочито успјешан“ или када у посљедње четири оцјењене календарске године, добија у континуитету најмање оцјену „успјешан“, за рад на радном мјесту на које је тренутно распоређен или за рад на радним мјестима истог ранга у односу на тренутно радно мјесто. Сходно наведеном, Агенција је требала као основ за унапређење у сљедећи платни разред узети само у обзир оцјене за рад на радном мјесту за које има важеће рјешење о распореду и од момента доношења рјешења.

ПРЕПОРУКА 1

Агенција је дужна обезбиједити досљедну примјену Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда.

5.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примити по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, исказани су у износу од 11.131.901 КМ, што је за 1.308.901 КМ више у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2020. годину.

Према структури, остварени приходи се односе на приходе од административних такси (313.240 КМ), приходи од посебних накнада (10.794.541 КМ), приходи од новчаних казни (14.000 КМ) и остали непланирани приходи (10.120 КМ).

Финансијски значајнији износи прихода од посебних накнада односе се на приходе од накнада за издавање, обнову и измјену дозволе за стављање лијека у промет (6.727.298 КМ), приходе од контроле квалитета лијека (1.665.345 КМ), приходе од уписа, измјене и обнове уписа медицинских средстава у регистар медицинских средстава и давање стручних мишљења (1.602.600 КМ), приходе од издавања сагласности, односно дозволе за увоз-извоз лијекова и медицинских средстава (356.300 КМ) те приходе од накнада за поступак пријаве и издавања дозволе за клиничко испитивање лијека (226.525 КМ).

Агенција у складу са одредбама Закона о лијековима и медицинским средствима¹⁵ обрачунава и наплаћује приходе, а Правилником о висини и начину плаћања трошкова за обављање послова Агенције¹⁶ дефинисана је висина накнаде за сваку врсту прихода. Такође, Законом о лијековима и медицинским средствима прописане су прекрашајне одредбе и новчане казне за утврђене прекршаје што је у надлежности Инспектората Агенције.

Агенција има успостављене одговарајуће ванбилансне евиденције о уплаћеним приходима по врсти прихода и уплатиоцима прихода (пословно информациони систем и апликација Ready) те мјесечно врши усуглашавање остварених прихода према овим

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 58/08

¹⁶ Службени гласник БиХ, број 70/09

евиденцијама са подацима о извршеним уплатама у Главној књизи и предузима мјере у случају неусуглашености. Од новембра 2021. године се усаглашавање наплаћених и евидентираних прихода у Главној књизи са подацима у пословно информационом систему врши путем веб сервиса Министарства финансија и трезора БиХ на основу Споразума о сарадњи и размјени информација између Министарства финансија и трезора БиХ и Агенције.

Констатовали смо да Агенција поврате уплаћених накнада, када за то постоје оправдани разлози и уколико се исти врше у истој години у којој су и уплаћене накнаде, евидентира умањењем позиције прихода, док поврате који се врше у наредној години за накнаде уплаћене у текућој години, евидентира Министарство финансија и трезора БиХ корекцијом конта вишка прихода над расходима у Главној књизи на шифри Трезор.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 1.479.214 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 2.051.759 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (1.430.222 КМ), обавезе према добављачима (367.304 КМ) те обавезе према запосленима за бруто плате и накнаде из децембра 2021. године (237.711 КМ).

У оквиру сумњивих и спорних потраживања евидентиран је износ од 293.315 КМ који се односи на потраживања од правних субјеката (велепродајника лијекова) из ранијег периода за које се воде поступци код судова БиХ и у којим Агенцију заступа Правобранилаштво БиХ. У 2021. години није било наплате потраживања по овом основу. С обзиром на то да се ради о потраживањима из претходних година, сходно рачуноводственим правилима, иста су евидентирана и као исправка вриједности потраживања тако да немају утицаја на биланс стања.

Агенција је извршила попис сталних средстава, потраживања и обавеза, ситног инвентара и материјала на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Агенцији је одобрено 103 запослена. На 31.12.2021.године у Агенцији је било запослено 95 лица од којих су два именована лица, три лица на одређено вријеме и 90 на

неодређено вријеме¹⁷. Поред тога Агенција је на 31.12.2021. године имала два волонтера који су након јавног огласа ангажовани на период од годину дана.

Правилником о унутрашњој организацији систематизована су радна мјеста за 160 извршилаца.

Агенција је током године на неодређено вријеме запослила укупно седам државних службеника. Један државни службеник је запослен на основу екстерног премјештаја у складу са Правилником о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ, а пријем осталих шест државних службеника је извршен након проведених процедура јавног огласа уз претходну сагласност Савјета министара БиХ из 2020. године.

Два запосленика су унапријеђена на вишу позицију у складу са Правилником о интерном премјештају и распоређивању запосленика у институцијама БиХ док је једна државна службеница интерно премјештена на другу позицију са истог ранга уз сагласност Агенције за државну службу БиХ. Два запослена која су користила неплаћено одсуство из ранијег периода су током године поново засновала радни однос.

Радни однос је током године престао за укупно десет особа. Два запослена су испунила законске услове за одлазак у пензију, за пет запослених је истекао уговор на одређено вријеме из претходне године, док су три запослена споразумно прекинула радни однос.

Поступцима ревизије утврђено је следеће:

Пријем државних службеника на неодређено вријеме: На основу проведене ревизије констатовали смо да су јавни огласи за наведених шест државних службеника проведени путем Агенције за државну службу БиХ на основу одредби члана 19. став (4) и члана 32а. Закона о државној служби у институцијама БиХ. Предметни чланови дефинишу поступак пријема државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција Босне и Херцеговине. Важно је напоменути да је овај поступак различит од редовног поступка јавног оглашавања (члан 21. Закона о државној служби у институцијама БиХ) у погледу начина оглашавања, краћег рока за подношење пријава, структуре писменог дијела стручног испита и сл.

Ревизијом смо утврдили да у току године није било измјене законских прописа у погледу преноса или преузимања надлежности Агенције, што је основ за примјену одредби члана 32.а Закона о државној служби у институцијама БиХ, а да Агенција није на било који други начин документовала испуњеност поменутих услова за примјену наведеног члана Закона. И поред чињенице да је Правилником о поступцима оглашавања, избора кандидата, премјештаја и постављења државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција БиХ прописано да ће се члан 32.а примјењивати до потпуне или претежне поуне нове институције или организационе јединице која преузима или на коју се преносе надлежности (што је врло нејасна формулација и узрокује низ дилема и проблема у погледу њене примјене у пракси), сматрамо да је испуњење и документовање испуњености услова из члана 1. наведеног Правилника (основана нова институција или постојећа преузела надлежности) приоритет односно предуслов за примјену наведене одредбе Закона.

На основу свега наведеног не можемо потврдити да су за примјену одредби члана 32.а код процеса запошљавања у току 2021. године, били испуњени сви законом и подзаконским актима прописани услови.

¹⁷ Подаци из Обрасца 4.1. финансијских извјештаја за 2021.годину

ПРЕПОРУКА 2

Агенција треба приликом припреме јавног огласа за пријем државних службеника провјерити и документовати испуњеност услова за примјену релевантних одредби Закона о државној служби у институцијама БиХ, како би се, сходно карактеристикама упражњених позиција за које се расписује јавни оглас, у комуникацији са Агенцијом за државну службу БиХ, одабрао одговарајући поступак за пријем државних службеника сходно закону и подзаконским актима.

Пријем запослених на одређено вријеме: Током године три лица су ангажована на одређено вријеме без провођења конкурсне процедуре. Ради се о пословима референта специјалисте за информатичке послове, референта специјалист за клиничка испитивања и техничког секретара директора. Уговори о раду са неведеним лицима су закључивани на период од два односно три мјесеца уз повремене прекиде између ангажмана од минимално пет дана.

Агенција је вршила пријем запосленика на одређено вријеме до три мјесеца без провођења конкурсне процедуре.

Чланом 9. став (1) тачка ц) Закона о раду у институцијама БиХ¹⁸ прописано је да послодавац може без провођења конкурсне процедуре извршити пријем у радни однос запосленика на

одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће правовремено провести јавни оглас. Такође, чланом 16. став (3) истог Закона предвиђено је да за обављање ванредних, привремених или повремених послова или послова чији се обим привремено и непредвиђено повећао, а који нису трајнијега карактера, као и ради замјене дуже вријеме одсутног запосленика, може закључити уговор о раду на одређено вријеме док трају потребе за обављањем тих послова, односно до повратка одсутног запосленика, а најдуже двије године.

Нисмо се увјерили да је запошљавање на одређено вријеме извршено због хитности и непредвиђеног повећања посла с обзиром на то да се ангажовање лица врши већ дужи временски период. Сматрамо да запошљавање путем уговора о раду на одређено вријеме без проведене конкурсне процедуре представља нетранспарентан начин запошљавања.

Ангажовање лица на одређено вријеме на наведени начин Агенција образлаже потребом посла те ограничењима у запошљавању које је наметнуо Савјет министара БиХ. Агенција је у априлу 2021. године, уз сва потребна мишљења, упутила Савјету министара БиХ захтјев за занављање четири радна мјеста, те је у марту 2022. године, након прибављених мишљења надлежних институција, такође упућен нови захтјев за занављање десет радних мјеста. Савјет министара БиХ није одговорио на захтјеве Агенције.

ПРЕПОРУКА 3

Агенција је дужна вршити запошљавање у складу са Законом о раду у институцијама БиХ поштујући принципе законитости и транспарентности.

¹⁸ Службени гласник БиХ, број: 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 и 93/17

Уговори о дјелу: Издаци по основу уговора о дјелу у 2021. години су реализовани у нето износу од 20.896 КМ и мањи су у односу на претходну годину за 1.213 КМ. Агенција је током године ангажовала укупно седам особа по основу уговора о дјелу од којих је једно лице ангажовано у континуитету током цијеле године. Ради се о пословима одржавања чистоће у контролном лабораторију за које је исплаћена накнада у укупном износу 8.739 КМ. Остали повремени ангажмани путем уговора о дјелу се односе на послове испитивања и контроле лијекова, оперативно-техничке послове и послове обуке запослених за које је исплаћено укупно 12.157 КМ. Нето накнаде за рад по основу уговора о дјелу су исплаћиване у износима од 200 до 1.600 КМ.

Једна особа која је била ангажована по овом основу је након јавног огласа примљена на мјесто државног службеника, док је једна ангажована као запосленик по основу уговора о раду без провођења конкурсне процедуре. Путем уговора о дјелу, у Агенцији су на 31.12.2021.године била ангажована укупно три лица.

Послови за чије обављање су ангажоване особе на основу уговора о дјелу су систематизовани и редовни послови из надлежности Агенције. Агенција образлаже овакав начин ангажовања лица потребом посла из надлежности Агенције као и неодобреног додатног запошљавања од стране надлежних институција као што је већ наведено.

ПРЕПОРУКА 4

Препоручујемо Агенцији да ангажовање лица по уговору о дјелу врши искључиво за конкретне послове који нису редовни и систематизовани послови.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је донијела привремени план набавки за 2021. годину и извршила до краја године седам измјена плана које је објавила на својој интернет страници. За сваки поступак јавне набавке именована је комисија која је вршила евалуацију понуда и избор најповољнијег понуђача.

Према презентованим подацима¹⁹, Агенција је у 2021. години провела 81 поступак јавних набавки. Од наведеног броја, Агенција је провела 15 отворених поступака у вриједности од 729.430 КМ²⁰ 12 конкурентских поступака у вриједности од 133.489 КМ, шест преговарачких поступака без објаве обавјештења у вриједности од 274.382 КМ, један поступак у складу с Анексом II, дио Б у вриједности од 54.872 КМ те пет поступака који су изузети од примјене Закона о јавним набавкама у вриједности од 41.669 КМ. Осим наведеног, Агенција је путем директног споразума извршила набавке у вриједности од 98.253 КМ. Наведени износи су без ПДВ-а.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 1.332.005 КМ из текућих издатака.

Ревизорски поступцима обухваћени су сљедеће набавке: услуге одржавања софтверских апликација Redy, ePortal и Nees (161.775 КМ), услуге одржавања пословно информационог система (71.820 КМ), услуге закупа Дата центра (144.960 КМ), услуге подршке за мрежне уређаје и Касперски антивирус (62.380 КМ), услуга екстерне

¹⁹ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

²⁰ Од наведеног износа два поступка су покренута у 2020. години, а окончана у 2021. години у вриједности од 112.322 КМ

валидације-изолатор технике за тест стерилности (60.000 KM), ПЛМ реагенси за ЛАЛ (36.998 KM), потрошни лабораторијски материјал-тестови стерилности (35.000 KM), услуге адаптације стерилног блока (34.121 KM), услуге сервисирања службених возила ван гаранције (21.000 KM), канцеларијски материјал (19.973 KM), услуге прања и пеглања мантила у контролном лабораторију (4.245 KM), услуге валидације и анализе исплативости софтвера (5.904 KM) и аутомобилских гума (5.054 KM а). Наведени износи су без ПДВ-а.

У тестирањим процедурама нису уочене значајније неправилности и недостаци код примјене прописа о јавним набавкама, али смо констатовали да Агенција код тестирањих поступака набавки није захтијевала гаранцију за озбиљност понуде и гаранцију за уредно извршење уговора које су предвиђене Законом о јавним набавкама као механизам заштите Агенције од непрофесионалног понашања понуђача²¹.

ПРЕПОРУКА 5

Иако гаранција за озбиљност понуде и гаранција за уредно извршење уговора, прописане чланом 61. Закона о јавним набавкама, нису обавезујуће, препоручујемо Агенцији да код значајних набавки и у случајевима дефинисаним Законом, захтијева наведене гаранције у циљу умањења ризика од непрофесионалног понашања понуђача.

Преговарачки поступци: Агенција је набавке услуга одржавања софтверских апликације Ready²², ePortal²³ и Nees²⁴ те пословно информационог система провела путем преговарачких поступака без објаве обавјештења. Будући да Агенција не посједује изворни код за апликације, позиви су упућени јединим овлашћеним пружаоцима услуга јер није могуће остварити конкуренцију понуђача. У поступку преговарања за услуге одржавања софтверских апликације Redy, ePortal и Nees није умањена иницијална цијена понуде која је износила колико и процијењена вриједност, али је понуђач пристао на увођење нових функционалности у софтвер у склопу понуде док је код поступка услуга одржавања информационог система коначна понуда била у нешто мањем износу у односу на почетну понуду.

Агенција располаже информационом системом који је у значајној мјери специфичан за дјелатност Агенције. Пошто Агенција не посједује изворни код за наведене апликације, поред тога што није у могућности остварити конкуренцију на тржишту у циљу добијања повољније цијене одржавања, присутна је и велика зависност од добављача у чијем је власништву изворни код апликација. За потребе Агенције, урађене су екстерне анализе економичности и ефикасности изнајмљивања одређених софтвера који су у употреби у Агенцији. Резултати анализа се свode на то да се постиже већа економичност уколико се користе екстернализоване услуге, највећим дијелом због алтернативних опција трошкова улагања у рјешења, непостојања стручњака за програмирање у Агенцији те расположивости већег броја стручњака за подршку.

²¹ Сходно одредбама Закона, гаранција за озбиљност понуде се може захтијевати код набавки чија је вриједност виша од 100.000 KM.

²² Софтверска апликација за праћење животног циклуса лијека и пратећу документацију

²³ Софтверска апликација за подношење захтјева за давање/обнову/измјену дозволе за стављање лијека у промет и контролу квалитета сваке увезене серије и посебну контролу

²⁴ Софтверска апликација за валидацију електронске регистрације лијекова за хуману употребу

Узимајући у обзир све наведено, напомињемо да Агенција не треба занемарити високу зависност од добављача што може имати велики утицај на континуитет пословања, посебно у случајевима када уговорни орган не може правовремено осигурати финансијска средства или немогућност добављача да понуди, односно пружи тражену услугу.

ПРЕПОРУКА 6

Агенција у наредном периоду треба посвети значајну пажњу питању изналажења рјешења смањења зависности од добављача који су власници изворног кода софтверских апликација и пружају услуге одржавања софтверски апликација значајних за ефикасно пословање Агенције.

8. ОСТАЛО

8.1. Листа есенцијалних лијекова

Законом о лијековима и медицинским средствима је прописан поступак утврђивања листе есенцијалних лијекова у БиХ. Према овом Закону, Комисија за лијекове припрема те предлаже Стручном савјету Агенције листу есенцијалних лијекова, а Стручни савјет приједлог доставља на усвајање Савјету министара БиХ.

У складу са чланом 83. Закона о лијековима и медицинским средствима, Савјет министара БиХ, најмање сваке двије године, а на приједлог Стручног савјета Агенције, уз претходно прибављену сагласност надлежних министарстава ентитета и Одјела за здравство Брчко дистрикта, утврђује листу есенцијалних лијекова у БиХ.²⁵

Као што је констатовано у ревизорским извјештајима претходних година, и поред више ургенција за давање мишљења које је Агенција упућивала Министарству финансија и трезора БиХ и информација Савјету министара БиХ о важности доношења Одлуке о листи есенцијалних лијекова у БиХ, иста још увијек није донесена.

Још увијек није усвојена листа есенцијалних лијекова.

Министарство финансија и трезора БиХ је у току 2021. године вратило на дораду Приједлог есенцијалне листе који је претходних година упућен из Агенције у смислу да се исти ажурира уважавајући временску дистанцу. Комисија за лијекове је крајем године сачинила нови Приједлог листе есенцијалних лијекова који је Стручни савјет усвојио те Агенција упутила у процедуру прибављања мишљења од надлежних ентитетских органа. Агенција је у мају 2022. године, након прибављених сагласности надлежних министарстава ентитета и Одјела за здравство Брчко дистрикта, доставила Приједлог одлуке о листи есенцијалних лијекова надлежним институцијама БиХ на мишљење како би иста била упућена Савјету министара БиХ који је доноси. До сачињавања овог извјештаја Министарство цивилних послова БиХ није доставило своје мишљења, док је Министарство финансија и трезора БиХ доставило одговор у којем је навело да Агенција треба поред Приједлога одлуке о листи есенцијалних лијекова и образложења сачинити процјену фискалног утицаја предметне одлуке на буџете у Босни и Херцеговини. С тим у вези, Агенције је надлежним ентитетским министарствима финансија и Владе Брчко

²⁵ Лијекови са листе есенцијалних лијекова у БиХ представљају минимум лијекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, као и минимум лијекова у болничкој здравственој заштити.

дистрикта упутила захтијев за достављање фискалне процјене учинка предметне одлуке на буџете тих нивоа власти.

Усвајање листе есенцијалних лијекова, поред законске обавезе, има и велику важност за цјелокупан здравствени и социјални систем у Босни и Херцеговини. Последица неусвајања наведеног акта је неједнака доступност грађанима БиХ минимума лијекова који се прописују на терет средстава обавезног здравственог осигурања, као и минимум лијекова у болничко здравственој заштити.

9. КОМЕНТАРИ

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о финансијској ревизији за 2021. годину. У коментарима који се односе на доношење новог Правилника о унутрашњој организацији и запошљавање и статус ангажованих лица Агенција је навела активности које је предузимала и образложења која нам је презентвала и у току самог процеса ревизије, а што је већ и констатовано у Извјештају, док се коментари дати у вези поглавља Бруто плате и Јавне набавке односе на прихватање датих препорука и намјеру њихове реализације у наредном периоду. У коментару који се односи на Листу есенцијалних лијекова (тачка 8.1. Извјештаја), Агенција је навела и документовала да је Министарство финансија и трезора БиХ доставило свој одговор на Приједлог одлуке о листи есенцијалних лијекова те је у том дијелу извршена допуна текста Извјештаја. Текст Извјештаја у осталим поглављима је неизмјењен у односу на Нацрт извјештаја.

Ревизију у Агенцији за 2021. годину обавили су: Наташа Авдаловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Аниса Јусић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Жељко Ћавар - ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Нерман Велић – самостални ИТ ревизор (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Авдаловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Табела III – Преглед прихода и примитака у 2021. години

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	5.417.000	0	5.417.000	5.067.677	94
Бруто плате и накнаде	2.560.000	0	2.560.000	2.438.429	95
Накнаде трошкова запослених	416.000	-50.000	366.000	345.359	94
Путни трошкови	110.000	-49.000	61.000	45.892	75
Издаци телефонских и поштанских услуга	124.000	-6.000	118.000	115.975	98
Издаци за енергију и комуналне услуге	167.000	17.000	184.000	154.510	84
Набавка материјала	329.000	18.000	347.000	311.976	90
Издаци за услуге превоза и горива	56.000	-18.000	38.000	30.221	80
Унајмљивање имовине и опреме	520.000	78.000	598.000	596.912	100
Издаци за текуће одржавање	697.000	71.000	768.000	724.874	94
Издаци за осигурање	8.000	-2.000	6.000	4.321	72
Уговорене и друге посебне услуге	430.000	-59.000	371.000	299.207	81
2. Капитални издаци	504.000	0	504.000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	373.000	0	373.000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	131.000	0	131.000	0	0
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	5.921.000	0	5.921.000	5.067.677	86
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	5.921.000	0	5.921.000	5.067.677	86

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2022. године.

Директор
Александар Золак

Биланс стања на дан 31.12.2021. године

Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	48.992	39.301	125
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	6.565	7.984	82
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	42.427	31.317	135
2. Стална средства	1.430.222	1.566.384	91
Стална средства	6.289.259	5.998.800	105
Исправка вриједности	4.859.036	4.432.416	110
Неотписана вриједност сталних средстава	1.430.222	1.566.384	91
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	1.479.214	1.605.685	92

3. Краткорочне обавезе и разграничења	621.537	1.070.311	58
Краткорочне текуће обавезе	383.644	544.791	70
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	237.711	213.366	111
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	182	312.154	0
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	1.430.222	1.566.384	91
Извори средстава	1.430.222	1.566.384	91
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	2.051.759	2.636.694	78

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2022. године

Директор
Александар Золак

Преглед прихода и примитака у 2021. години

Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорезни приходи	9.823.000	0	9.823.000	11.131.901	113
Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	9.793.000	0	9.793.000	11.117.901	114
Новчане казне (непореске природе)	30.000	0	30.000	14.000	47
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	9.823.000	0	9.823.000	11.131.901	113

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 28.02.2022. године

Директор
Александар Золак

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, 14.04.2022. године

Директор

Александар Золак

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

*АГЕНЦИЈЕ ЗА ПОЛИЦИЈСКУ ПОДРШКУ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ПОЛИЦИЈСКУ ПОДРШКУ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 03-16-1-984/22

Сарајево, јули 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	7
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	7
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	9
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	11
1.	КРИТЕРИЈУМИ	11
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	11
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
4.	БУЏЕТ	13
4.1.	Активности из оквира надлежности	14
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	15
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	15
5.1.1.	Бруто плате	15
5.2.	Биланс стања	16
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	16
6.1.	Обављање послова другог радног мјеста	16
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	17
8.	КОМЕНТАРИ	18
ПРИЛОЗИ		18

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Агенције за полицијску подршку (у даљем тексту: Агенција)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједи основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

Агенција је вршила распоређивање државних службеника, ради обављања послова другог радног мјеста, на начин који није предвиђен важећим прописима (тачка 6.1. Извјештаја)

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије.

Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 8.7.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020.годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Агенције за 2020. годину, дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Агенција је, поступајући по члану 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ, обавијестило Канцеларију за ревизију о предузетим активностима на реализацији препорука датих у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину, али обавијест није достављена на начин и у року прописаним Законом.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 2.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

² Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су следећи симболи:

- ✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ② препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Агенција треба обезбједити вјеродостојност података у налогу за употребу службених возила путем упаривања истих са извјештајима о коришћењу ТАГ уређаја.	Агенција је обезбједила вјеродостојност података у налогу за употребу службених возила путем упаривања истих са извјештајима о коришћењу ТАГ уређаја.	✓
2.	Агенција треба у сарадњи са надлежним Министарством безбједности БиХ и полицијским тијелима наставити са интензивним активностима које ће довести до потпуне имплементације надлежности Агенције у складу са Законом о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ.	Агенција предузима активности у циљу потпуне имплементације надлежности Агенције у складу са Законом о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ, али исто је условљено сарадњом полицијских тијела и подршком надлежних институција.	●
3.	Препоручујемо Агенцији да више пажње посвети истраживању тржишта у погледу процијењене вриједности набавке те исто документује, све у циљу осигурања већег броја понуда и постизања боље цијене.	Агенција је више пажње посветила истраживању тржишта у погледу процијењене вриједности набавке у дијелу набавки које је проводила за своје потребе.	✓
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја ранијих година	Оцјена реализације препорука из извјештаја ранијих година	Статус
1.	С обзиром да су набавке које проводи Агенција за потребе полицијских тијела значајних вриједности, у циљу ефикасног провођења поступака набавки, обезбјеђења већег броја понуда и постизања боље цијене, препоручујемо Агенцији да више пажње посвети истраживању тржишта у погледу процијењене вриједности набавке и присутности конкуренције на тржишту те исто документује. (2018.година)	Оцјену реализације наведене препоруке није могуће утврдити обзиром на то да у 2021.години нису провођене заједничке набавке за потребе полицијских тијела.	②

Табела 2. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Унутрашња организација и начин рада Агенције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији на који је Савјет министара БиХ дао сагласност 23.11.2016. године. Правилником о унутрашњој организацији Агенције уређен је начин рада и руковођења Агенцијом, те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Правилником су систематизована радна мјеста за 48 извршилаца.

Према важећем Правилнику Агенција има директора, замјеника директора и три основне организационе јединице: Сектор за правне, кадровске и опште послове, Сектор за финансије и набавку полицијске опреме и Сектор за информатику.

Агенцијом руководи директор и замјеник директора које именује и разријешава Савјет министара БиХ. Мандат директора и замјеника директора траје четири године, уз могућност реименовања. Директору и замјенику директора Агенције је истекао мандат 01.10.2021. године. Иако је Министарство сигурности БиХ 10.09.2021. године објавило Јавни оглас за попуњавање радних мјеста директора и замјеника директора Агенције конкурсна процедура још увијек није окончана.

Финансијско управљање и контрола: Агенција је сачинила основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ³, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Током године, на основу важеће Мапе пословних процеса и Регистра ризика, Агенција је извршила унос података у Модул ФУК – RIFC апликације и укључени су у процес активности ажурирања, односно прилагођавања постојећих докумената. У току су активности на ажурирању Правилника о унутрашњој организацији институције у смислу дефинисања обавеза руководиоца на свим нивоима за успоставу, развој и провођење система финансијског управљања и контроле у складу са важећим одлукама Савјета министара БиХ. Прибављена су мишљења надлежних институција на приједлог Правилника, те је исти достављен 14.03.2022. године надлежном министарству ради упућивања у процедуру доношења од стране Савјета министара БиХ. Агенција је доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2021. годину.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁴ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁵, за обављање интерне ревизије у Агенцији надлежна је јединица интерне ревизије Министарства безбједности БиХ. Јединица интерне ревизије Министарства безбједности БиХ није вршила интерну ревизију у 2021. години нити је донијела годишњи план интерне ревизије у Агенцији.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременим финансирању⁶ користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину.

³ Службени гласник БиХ, бр: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁴ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁵ Службени гласник БиХ, број 59/19

⁶ Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. godinu⁷, Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 1.488.000 КМ (текући издаци 1.459.000 КМ и капитални издаци 29.000 КМ).

Агенцији су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 1.459.000 КМ за текуће издатке. Укупна реализација средства одобрених на основу одлука о привременим финансирању у 2021. години износи 1.381.447 КМ.

Агенција је извршила реструктурисање расхода буџета, које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ⁸, према којима је извршена измјена структуре расхода унутар одобреног буџета у укупном износу од 13.000 КМ. (повећане су накнаде трошкова запослених за 10.000 КМ, трошкови набавке материјала за 1.000 КМ, издаци за услуге превоза и горива за 1.000 КМ и уговорене и друге посебне услуге за 1.000 КМ а смањени трошкови за енергију и комуналне услуге за 10.000 КМ и путни трошкови за 3.000 КМ).

4.1. Активности из оквира надлежности

Агенција за полицијску подршку је 2018. године потписала Споразум о провођењу поступака јавних набавки са полицијским тијелима БиХ (Дирекцијом за координацију полицијских тијела БиХ, Граничном полицијом БиХ и Државном агенцијом за истраге и заштиту БиХ) чиме су се стекли одређени услови да Агенција проводи своју законску надлежност прописану Законом о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ. Споразумом је дефинисан предмет набавке, процедуре, обавезе Агенције и обавезе полицијских тијела, именовање и начин рада комисије за набавке. Наведеним Споразумом дефинисано је да ће се набавке проводити само за одређену опрему наведену у Правилнику о стандардизованој опреми и наоружању полицијских тијела БиХ⁹.

Како Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен, Агенција није провела нити једну заједничку набавку за полицијска тијела у текућој години.

С обзиром да наведеним Споразумом са полицијским тијелима није обухваћена сва опрема прописана Правилником о стандардизованој опреми и наоружању полицијских тијела БиХ, Агенција је крајем 2020. године доставила надлежном министарству иницијативу за покретање измјена и допуна Закона о дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ, гдје је покренут поступак измјене члана закона који се односи на „провођење тендерске процедуре за одређену опрему за полицијска тијела БиХ“. Одлука да се ова активност упути према надлежним институцијама је произашла првенствено из немогућности или отежане имплементације надлежности Агенције за полицијску подршку. Министарство безбједности БиХ је у августу 2021.године информисало Агенцију о ставовима полицијских тијела БиХ која се начелно слажу да је наведена законска обавеза нејасна, неприводива и различито тумачена из чега и произилази потреба за покретањем иницијативе за измјену исте.

⁷ Службени гласник БиХ, број 46/20

⁸ Одлука МФТ, број: 05-16-2-9050-2/21 од 07.12.2021. године

⁹ Службени гласник БиХ, број 101/12; Наоружање и припадајућа опрема наоружања, основна полицијска опрема из члана 6, став (1), тачка а) Правилника и члана 6. став (а) тачка б) алинеје од 1-15, опрема за информатичко-комуникациону повезаност из члана 8. став (1) тачка б), те услуге сервисирања наоружања).

Узимајући у обзир напријед наведено као и чињеницу да је ова проблематика још увијек присутна и онемогућава провођење законом прописаних надлежности Агенције у овој области, Агенција је упутила допис надлежном министарству у мају 2022. године, којим предлаже да Министарство безбједности БиХ формира Радну групу за израду приједлога измјене Закона о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ, у којој би Агенција била носилац активности и исту би сачињавали представници Агенције, Министарства безбједности БиХ и представници полицијских тијела БиХ.

Израда Правилника о стандардизованој опреми и наоружању полицијских тијела БиХ је у завршној фази. Наиме, чланови Радне групе израдили су коначан приједлог Правилника, те се интензивно ради на утврђивању техничких карактеристика стандардизоване опреме и наоружања.

У дијелу учешћа Агенције у изради нормативних аката по захтјевима полицијских тијела БиХ и рјешавања захтјева полицијских тијела за пружање правне помоћи сарадња са полицијским тијелима није на задовољавајућем нивоу. Према Извјештају о раду Агенције није било активности Агенције у овом сегменту јер није било захтјева полицијских тијела.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Годишњи извјештај је сачињен у складу са Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Инструкцијом за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу буџета буџетских корисника за период 1.1.-31.12.2021. године.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.381.450 КМ, што је за 43.000 КМ више у односу на расходе одобрене буџетом за 2020. годину.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (974.576 КМ), накнаде запослених (147.256 КМ), унајмљивање имовине и опреме (134.523 КМ) и издаци за енергију и комуналне услуге (25.657 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 974.576 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 572.135 КМ, а порези и доприноси 402.441 КМ. Бруто плате и накнаде су за 43.497 КМ веће у односу на претходну годину.

Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате у Агенцији био је 34.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: У 2021. години Агенција је наставила са примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног

разреда¹⁰ па је 14 запослених напредовало унутар платних разреда и то девет лица по основу оцјене рада, пет по основу стицања вишег степена стручног звања. Током ревизије нису констатоване потешкоће у примјени Методологије.

5.2. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 88.471 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 192.500 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (88.468 КМ), краткорочне текуће обавезе (16.719 КМ), обавезе према запосленима (87.313 КМ).

Агенција је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Агенцији је одобрено 38 запослених. На 31.12.2021. године, Агенција је имала 34 запослених, од чега је 31 запослено на неодређено вријеме, а троје на одређено вријеме (руководство Агенције и приправник)¹¹. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је укупно 48 радних мјеста.

У периоду од 01.01.-31.12.2021. године примљен је приправник на одређено вријеме путем јавног огласа. Путем интерног огласа један државни службеник је унапријеђен на вишу позицију, док је један државни службеник интерно премјештен на радно мјесто које припада нижем нивоу и нижем платном разреду.

Радни однос је престао за два лица. Један запослени је испунио законске услове за одлазак у пензију док је други запослени споразумно прекинуо радни однос.

Право на неплаћено одсуство је користио један државни службеник због стручног оспособљавања и усавршавања.

Агенција је извршила оцјењивање државних службеника и запосленика и извјештај о оцјењивању државних службеника прослиједила Агенцији за државну службу БиХ.

6.1. Обављање послова другог радног мјеста

На основу достављених података обављање послова другог радног мјеста у Агенцији су вршиле три особе и то: шеф одсјека за кадровске и опште послове обављао је послове помоћника директора у сектору за правне, кадровске и опште послове; шеф одсјека за јавне набавке обављао је послове помоћника директора за финансије и набавку

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 6/12 и 76/20

¹¹ Подаци из Обрасца 4.1. финансијских извјештаја за 2021. годину

полицијске опреме и шеф одсјека за апликативни софтвер и базе података обављао је послове помоћника директора у сектору за информатику. За обављање наведених послова запосленима је одобравана стимулација сваких три мјесеца у износу од 30 % од своје основне плате што укупно износи 3.889 KM.

Рјешења о овлаштењу је донио директор Агенције сходно члану 61. став (2) Закона о управи којим је дефинисано да руководицац органа управе представља орган управе, организује и осигурава законито и ефикасно обављање послова, доноси прописе и издаје друге акте за које је овлаштен и предузима мјере из надлежности органа управе, те одлучује у складу са законом о правима, обавезама и одговорностима државних службеника и запосленика у вршењу службе.

Међутим, према члану 31. став 1. Закона о државној служби у институцијама БиХ унапрјеђење државних службеника на више радно мјесто у истој или другој институцији БиХ обавља се путем интерног или јавног конкурса. Институција је дужна обављати интерно оглашавање и проводити интерни конкурс у случају када постоји упражњено радно мјесто на које се државни службеник може унаприједити, а према процјени институције постоји најмање један квалитетан кандидат за унапрјеђење како је то дефинисано чланом 8. став 1. тачка а) Правилника о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ¹².

Из наведеног прозилази да прописима којима је уређен правни статус државних службеника није предвиђена могућност да руководицац институције без проведене конкурсне процедуре (интерног или јавног конкурса) распоређује државне службенике на радна мјеста вишег нивоа.

ПРЕПОРУКА 1

Агенција је дужна да распоред државних службеника на радна мјеста врши у складу са релевантним прописима.¹³

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је у 2021. години доносила привремене планове јавних набавки роба и услуга за периоде привременог финансирања као и допуне истих. За сваки поступак јавне набавке, одлуком се формира комисија која проводи поступак јавне набавке.

Према презентованим подацима¹⁴, Агенција је у 2021. години за потребе Агенције провела седам поступака јавних набавки путем конкурентских поступака у вриједности од 22.292 KM. Осим наведеног, Агенција је путем директног споразума извршило набавке у вриједности од 71.837 KM.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 94.129 KM.

¹² Службени гласник БиХ, број 62/10, 30/14 и 38/17

¹³ Нова препорука која се односи на усклађеност

¹⁴ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

На основу прегледаног узорка проведених поступака за које су закључени уговори за набавку горива (16.980 КМ), услуга продаје авио карата (29.915 КМ), услуга хотелског смјештаја у земљи и иностранству (42.736 КМ) нису уочене значајније неправилности и недостаци.

8. КОМЕНТАРИ

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину. Агенција је дала коментар на дато мишљење везане за обављање послова другог радног мјеста.

Наведене коментаре нисмо могли прихватити јер није приложена релевантна документација која би утицала на измјене налаза у Извјештају. Детаљно објашњење коментара дато је у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину, који је достављен руководству Агенције уз коначан Извјештај о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Агенцији за 2021. годину обавили су: Невена Бугарин - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Осман Паћука - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Аднан Мухаремагић - ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Невена Бугарин, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Муневера Бафтић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Агенција за полицијску подршку Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.459.000	0	1.459.000	1.381.447	95
Бруто плате и накнаде	1.037.000	0	1.037.000	974.575	94
Накнаде трошкова запослених	138.000	10.000	148.000	147.255	99
Путни трошкови	19.000	-3.000	16.000	15.134	95
Издаци телефонских и поштанских услуга	14.000	0	14.000	13.026	93
Издаци за енергију и комуналне услуге	40.000	-10.000	30.000	25.657	86
Набавка материјала	21.000	1.000	22.000	20.979	95
Издаци за услуге превоза и горива	13.000	1.000	14.000	12.147	87
Унајмљивање имовине и опреме	136.000	0	136.000	134.523	99
Издаци за текуће одржавање	22.000	0	22.000	20.560	93
Издаци за осигурање	5.000	0	5.000	4.360	87
Уговорене и друге посебне услуге	14.000	1.000	15.000	13.231	88
2. Капитални издаци	29.000	0	29.000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	4.000	0	4.000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	25.000	0	25.000	0	0
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.488.000	0	1.488.000	1.381.447	93
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	1.488.000	0	1.488.000	1.381.447	93

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 25.02.2022. године.

Директор:
др. сци. Хусеин Нанић

Биланс стања на 31.12.2021. године

Агенција за полицијску подршку Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	3	14	21
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	3	14	21
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	88.468	113.124	78
Стална средства	598.379	602.066	99
Исправка вриједности	509.911	488.942	104
Неотписана вриједност сталних средстава	88.468	113.124	78
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	88.471	113.138	78

3. Краткорочне обавезе и разграничења	104.032	129.265	80
Краткорочне текуће обавезе	16.719	16.052	104
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	87.313	94.406	92
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	18.807	0
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	88.468	113.124	78
Извори средстава	88.468	113.124	78
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	192.500	242.389	79

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 25.02.2022. године

Директор:
др. сци. Хусеин Нанић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за полицијску подршку Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 05.05.2022. године

Директор

др.сци. Хусеин Нанић

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

*АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ КОРУПЦИЈЕ И
КООРДИНАЦИЈУ БОРБЕ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ КОРУПЦИЈЕ И
КООРДИНАЦИЈУ БОРБЕ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 04-16-1-967/22

Сарајево, јуни 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	6
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	8
1.	КРИТЕРИЈУМИ	8
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	9
4.	БУЏЕТ	11
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	12
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	12
5.1.1.	Бруто плате	12
5.2.	Биланс стања	13
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	13
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	14
8.	КОМЕНТАРИ	14
	ПРИЛОЗИ	14

МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједи основ за наше мишљење.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Кључна питања ревизије²

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашој професионалној процјени, од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја текућег периода. Тим питањима смо се бавили у контексту ревизије финансијских извјештаја као цјелине и при формирању мишљења ми не дајемо посебно мишљење о тим питањима.

Утврдили смо да је питање недоношења Стратегије за борбу против корупције 2020 – 2024. и Акционог план за провођење Стратегија за борбу против корупције 2020 – 2024. кључно питање ревизије које треба објавити у нашем извјештају.

У складу са чланом 10. Закона о Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције Агенција је надлежна за израду Стратегије за борбу против корупције и израду Акционог плана за превенцију корупције. Општи циљ стратегије је да се установе приоритети на плану превенције корупције и борбе против корупције, принципи и механизми заједничкога дјеловања свих институција у БиХ као и свих сегмената друштва и грађана на том пољу, унаприједи претпоставке за смањење стварног и претпостављеног нивоа корупције те враћање повјерења грађана у институције система и стварање претпоставки за јачи економски развој. С обзиром на то да су раније донијети документи истекли у 2019. години, Агенција је сачинила Приједлог стратегије за борбу против корупције 2020 – 2024. и Акциони план за провођење Стратегија за борбу против корупције 2020 – 2024.

Агенција је предметне документе сачинила у фебруару 2020. године, када су и затражена мишљења надлежних институција на предложени материјал и Одлуку о усвајању Стратегије и Акционог плана. Министарство финансија и трезора БиХ је у мишљењу из јуна 2020. године навело своје примједбе и упутило Агенцију да предметни материјал коригује са датим примједбама те исти са мишљењем надлежних органа осталих нивоа власти поново достави Министарству ради поновног очитовања. Према презенованим информацијама Агенције, надлежно министарство из Републике Српске такође није дало своје мишљење на предметне документе. Генерални секретаријат Савјета министара БиХ је у јуну 2021. године обавјестио Агенцију да Савјет министара БиХ није усвојио Стратегију јер није било већине гласова за. У наведеном допису се не наводи који су разлози неусвајања овог документа. Наведена ситуација значајно утиче на провођење даљих активности Агенције из њене надлежности, а које се односе на промоцију и провођење превентивних антикоруптивних активности у БиХ.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање

² Сврха саопштавања кључних питања ревизије је повећање комуникацијске вриједности извјештаја о ревизији обезбјеђивањем бољег увида у обављену ревизију. Саопштавање кључних питања ревизије обезбјеђује додатне информације корисницима финансијских извјештаја како би им помогле у схватању оних питања која су, по ревизоровој професионалној процјени, од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја текућег периода.

интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима

који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 21.6.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

I ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су следећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020.годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Агенције за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима. У циљу обезбјеђења додатних информација корисницима финансијских извјештаја које су, по ревизоровој професионалној процјени, од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја текућег периода, истакла и кључно питање везано за неусвајање Стратегије за борбу против корупције 2020– 2024. и Акционог плана за провођење Стратегије од стране Савјета министара БиХ што значајно утиче на провођење даљих активности Агенције из њене надлежности.

³ Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Агенција нас је, у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ, обавијестила о предузетим активностима на реализацији датих препорука

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 1.) дат је осврт на реализацију датих препорука.

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи:

✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ не реализоване препоруке, ② препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Агенција је у обавези да континуирано предузима мјере и активности на успостављању и ажурирању свеобухватног система финансијског управљања и контроле те извршава обавезе прописане актима надлежних институција у складу са важећим прописима.	Агенција је у току 2021. године ажурирала мапе одређених процеса, али и даље има простора за унапређење система финансијског управљања и контроле сходно важећим прописима.	●
2.	Агенција је дужна да приликом пописа евидентира стварно стање сталних средстава, детаљно га образложи и исто усклади са стањем исказаним у пословним књигама.	Приликом пописа сталних средстава евидентирано је стварно стање средстава те исто усклађено са стањем исказаним у пословним књигама.	✓
3.	Потребно је обезбиједити да се набавка сталних средстава тачно евидентира у помоћним евиденцијама - Модулу дуготрајне имовине.	Агенција је у Модулу дуготрајне имовине исправно евидентирала средства која је добила од донатора.	✓

Табела 1. Преглед реализације препорука

Напомена: Препорука чија је реализација у току ће бити предмет даљег праћења до тренутка док се не реализује у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ова препорука није реализована. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидирани процес на који се таква препорука односи, али је за овај процес дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Руководство Агенције чине директор и два замјеника које именује Парламентарна скупштина БиХ на приједлог Комисије за избор и праћење рада Агенције на период од пет година. Директор и замјеници су именовани 14.09.2016. године на период од 5 година. Један замјеник директора је на лични захтјев у марту 2018. године прекинуо радни однос у Агенцији и његово мјесто никада није попуњено, а други је крајем године поднио оставку јер је именован на руководећу позицију у другој институцији од 01.01.2022. године.

Половином 2021. године надлежна комисија Парламентарне скупштине БиХ је, због истека мандата руководства Агенције, покренула конкурсну процедуру за именовање новог руководства Агенције, међутим иста још увијек није окончана.

Комисија за избор и праћење рада Агенције је независно тијело Парламентарне скупштине БиХ задужена да покреће поступак именовања и разрјешења директора и замјеника директора, разматра извјештаје о раду и извјештаје о ревизији финансијског пословања. Комисија је независно тијело Парламентарне скупштине БиХ и броји девет чланова, од којих је шест представника Парламентарне скупштине БиХ, два представника академске заједнице и један представник невладиног сектора. Парламентарна скупштина БиХ је именовала чланове Комисије у априлу 2021. године⁴.

Унутрашња организација и начин рада Агенције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији Агенције од јула 2015. године. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста утврђен је укупно 41 извршилац. На 31.12.2021.године у Агенцији је било запослено 33 лица.

Финансијско управљање и контрола: Агенција је претходних година сачинила документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁵, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Интерним актима који су донесени претходних година регулисани су значајни процеси у финансијском пословању те овлаштења и одговорности.

Агенција у 2021. години није доносила годишњи акциони план за успостављање и унапређење система интерних финансијских контрола у складу са Оперативним годишњим акционим планом Стратегије развоја система интерних финансијских контрола у институцијама Босне и Херцеговине за 2021.годину који је донијела Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора БиХ. Крајем године ажуриране су мапе процеса у двије организационе јединице од укупно пет, те других активности на унапређењу система финансијског управљања и контроле у 2021. години није било. Руководству Агенције нису подношени извјештаји о функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле. Такође, нису окончане активности на ажурирању Правилника о унутрашњој организацији у смислу дефинисања обавеза руководиоца на свим нивоима за успостављање, развој и провођење система финансијског управљања и контроле како је прописано Одлуком о измјенама и допуни Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине⁶.

⁴ Службени гласник БиХ, број 23/21

⁵ Службени гласник БиХ, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁶ Службени гласник БиХ, бр. 30/13 и 67/15 и 51/18

Агенција је сачинила Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину и исти доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. Анализом овог извјештаја констатовано је да постоји простор за даља унапређења у области система финансијског управљања и контроле, нарочито у дијелу управљања ризицима који могу утицати на реализацију циљева институције из средњорочних и годишњих планова рада. У поменутом извјештају Агенција је навела мјере које планира провести за даљи развој финансијског управљања и контроле.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁷ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁸, за обављање интерне ревизије у Агенцији надлежна је Јединица интерне ревизије Парламентарне скупштине БиХ. Надлежна Јединица интерне ревизије у 2021. години је, у складу са Годишњим планом рада за 2021. годину, обавила накнадну ревизију система координације борбе против корупције у Агенцији.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременим финансирању⁹ користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину¹⁰.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину, Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 1.346.000 КМ, од чега је за текуће издатке одобрено 1.342.000 КМ, а за капиталне издатке 4.000 КМ.

Агенцији су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 1.342.000 КМ за текуће издатке.

Иако је Агенција, сходно Инструкцији Министарства финансија и трезора БиХ¹¹, у обрасцима финансијског извјештаја у колони одобрени и кориговани буџет приказала Законом о буџету за 2020. годину планирана средства за капиталне издатке (4.000 КМ) иста нису била расположива Агенцији.

Укупна реализација одобрених средстава у 2021. години износила је 1.226.257 КМ или 91%.

Агенција није вршила промјену структуре расхода буџета.

⁷ Службени гласник БиХ, бр. 27/08 и 32/12

⁸ Службени гласник БиХ, број 59/19

⁹ Службени гласник БиХ, бр. 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 46/20

¹¹ Инструкција за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 01.01. - 31.12.2021. године

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Агенција је, у текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, образложила реализацију расхода и прихода и одступања у односу на план те билансне позиције.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.226.257 КМ, што је за 119.743 КМ мање у односу на буџет за 2020. годину. Вриједносно значајније одступање у извршењу расхода у односу на одобрена средства, евидентирано је на позицији бруто плата и накнада из плата због упражњене позиције замјеника директора, док су мањи издаци на осталим трошковима посљедица смањених активности Агенције услед неувајања Стратегије за борбу против корупције те пандемије COVID 19. Значајни расходи из буџета односе се на бруто плате (1.039.283 КМ) и накнаде трошкова запослених (122.603 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 1.039.283 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 614.277 КМ, а порези и доприноси 425.006 КМ. Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате у Агенцији био је 33.

Бруто плате и накнаде су за 82.216 КМ веће у односу на претходну годину углавном због примјене Методологије распоређивања запосленог унутар платног разреда¹² те већег просјечног броја запослених у текућој у односу на претходну годину.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: У 2021. години Агенција је наставила са примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда тако да су 24 запослена напредовала у виши платни разред. По основу оцјене рада напредовао је 21 запослени док су по основу оцјене рада и вишег степена научног звања напредовала три запослена.

Један запослени је покренуо судски спор против рјешења Агенције због неприхватања његовог захтијева за напредовање у виши унутрашњи платни разред по основу стицања вишег степена научног звања и поступак је у току.

¹² Службени гласник БиХ, бр. 6/12 и 76/20

5.2. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 44.992 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 151.747 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (44.992 КМ), обавезе према добављачима и физичким лицима (10.978 КМ) те обавезе према запосленима за бруто плате и накнаде из децембра 2021. године (95.904 КМ). Организација за сигурност и сарадњу у Европи (OSCE) је у току године донирала Агенцији компјутерску опрему у вриједности 25.859 КМ што је евидентирано у Модул сталних средстава.

Агенција је извршила попис сталних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Агенцији су одобрена 33 запослена. На 31.12.2021.године у Агенцији је било запослено 33 лица од којих су два именована лица, 30 лица на неодређено вријеме те једно лице на одређено вријеме.

У 2021. години није било интерних премјештаја и унапређења нити престанка радног односа по било ком основу. Једно лице је запослено на одређено вријеме до повратка запосленице са породичског одсуства, а на основу претходноведеног јавног огласа сходно важећим законским прописима.

Агенција је извршила оцјењивање државних службеника и извјештаје о оцјењивању доставила Агенцији за државну службу БиХ док су за запосленике донесена рјешења о оцјењивању за текућу годину.

Путем уговора о дјелу у Агенцији је у извјештајном периоду била ангажована једна особа за услуге чишћења просторија у укупном нето износу 3.600 КМ, с обзиром на то да Служба за заједничке послове институција БиХ не пружа наведене услуге Агенцији.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је почетком године донијела привремени план јавних набавки за 2021. годину.

Према презентованим подацима¹³, Агенција је провела 18 поступка јавних набавки из текућих издатака, од којих су два конкурентска поступка укупне вриједности 37.541 КМ без ПДВ-а, а остало су директни споразуми укупне вриједности 31.262 КМ без ПДВ-а.

На основу прегледаних процедура јавних набавки и то конкурентског поступка за набавку горива у вриједности 27.245 КМ без ПДВ-а (оквирни споразум на три године), конкурентског поступка за набавку услуга сервисирања возила у вриједности 10.296 КМ (оквирни споразум на три године) и два директна споразума укупне вриједности 8.533 КМ без ПДВ-а нису уочене значајније неправилности и недостаци.

8. КОМЕНТАРИ

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2021. годину у којима је навела да нема примједби и коментара на Нацрт извјештаја тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Агенцији за 2021. годину обавили су: Наташа Авдаловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима) и Жељко Ћавар - ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Авдаловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Изјава о одговорностима руководства

¹³ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.342.000	0	1.342.000	1.226.257	91
Бруто плате и накнаде	1.080.000	0	1.080.000	1.039.283	96
Накнаде трошкова запослених	150.000	0	150.000	122.603	82
Путни трошкови	15.000	0	15.000	5.102	34
Издаци телефонских и поштанских услуга	19.000	0	19.000	16.736	88
Издаци за енергију и комуналне услуге	0	0	0	0	
Набавка материјала	13.000	0	13.000	12.275	94
Издаци за услуге превоза и горива	10.000	0	10.000	5.424	54
Унајмљивање имовине и опреме	6.000	0	6.000	20	0
Издаци за текуће одржавање	13.000	0	13.000	2.627	20
Издаци за осигурање	4.000	0	4.000	2.659	66
Уговорене и друге посебне услуге	32.000	0	32.000	19.528	61
2. Капитални издаци	4.000	0	4.000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	4.000	0	4.000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.346.000	0	1.346.000	1.226.257	91
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	1.346.000	0	1.346.000	1.226.257	91

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2022. године.

Директор

Хасим Шаботић

Биланс стања на дан 31.12.2021. године

Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	127	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	127	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	44.865	37.242	120
Стална средства	402.956	377.097	107
Исправка вриједности	358.091	339.855	105
Неотписана вриједност сталних средстава	44.865	37.242	120
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	44.992	37.242	121
3. Краткорочне обавезе и разграничења	106.882	111.514	96
Краткорочне текуће обавезе	10.978	18.400	60
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	95.904	93.114	103
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	44.865	37.242	120
Извори средстава	44.865	37.242	120
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	151.747	148.756	102

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2022. године

Директор
Хасим Шаботић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 12.04.2022. године

Директор

Хасим Шаботић

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*АГЕНЦИЈЕ ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ ХРАНЕ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
АГЕНЦИЈЕ ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ ХРАНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 03-16-1-955/22

Сарајево, јули 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	7
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	7
1.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	9
I	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	11
1.	КРИТЕРИЈУМИ	11
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	11
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
4.	БУЏЕТ	12
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
5.1.1.	Бруто плате	13
5.2.	Преглед прихода и примитака	14
5.3.	Биланс стања	14
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	15
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	15
8.	КОМЕНТАРИ	16
	ПРИЛОЗИ	16

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Агенције за безбједност хране БиХ (у даљем тексту: Агенција)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједи основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

1. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије.

Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 4.7.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Тврковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

I ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020.годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи БиХ и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о храни БиХ

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Агенције за 2020. годину, дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност. У Извјештају нису дате препоруке те Агенција није имала обавезу за поступање у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

² Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

Организација и руковођење: Унутрашња организација и начин рада утврђени су Правилником о унутрашњој организацији Агенције којим су утврђене организационе јединице, уређен начин рада и руковођења Агенцијом те дефинисан опис послова за сваког државног службеника и запосленика. Правилником о унутрашњој организацији систематизована су радна мјеста за 49 извршилаца. Агенцијом управља директор, у сарадњи са замјеником директора и секретаром. Директора и замјеника директора именује Савјет министара БиХ на мандатни период од четири године, док се секретар Агенције на неодређено вријеме бира у складу са Законом о државној служби у институцијама БиХ.

Директор и замјеник директора су именовани 29.7.2020. године³ на мандатни период од четири године и они за свој рад одговарају Савјету министара БиХ.

Финансијско управљање и контрола: Систем финансијског управљања и контроле је имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁴, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Агенција је сачинила попис и мапирање пословних процеса, утврдила и процијенила ризике и израдила регистар ризика, који је у 2021. години ажуриран и допуњен. Такође, Агенција је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2021. годину и благовремено га доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁵ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁶, Јединица интерне ревизије Министарства спољне трговине и економских односа БиХ надлежна је за обављање интерне ревизије у Агенцији.

У складу са Годишњим планом интерне ревизије за 2021. годину, Јединица интерне ревизије није планирала обављање интерне ревизије у Агенцији.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременом финансирању⁷ користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину⁸, Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 1.585.000 КМ (текући издаци 1.582.000 КМ и капитални издаци 3.000 КМ).

Агенцији су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 1.582.000 КМ за текуће издатке.

³ Службени гласник БиХ, број 51/20

⁴ Службени гласник БиХ, бр: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁵ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁶ Службени гласник БиХ, број 59/19

⁷ Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

⁸ Службени гласник БиХ, број 46/20

Агенција је извршила реструктурисање расхода буџета, које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ⁹, према којем је извршена измјена структуре расхода унутар одобреног буџета. Укупан износ реструктурисања износио је 8.000 КМ. Повећана су расположива средства на позицији уговорене и друге посебне услуге (8.000 КМ), док су за исти износ умањена расположива средства на позицији путних трошкова.

Поред тога, Агенција је у 2021. години располагала и са 218.472 КМ новчаних средстава из донација. У 2021. години настављена је реализација три пројекта које финансира Европска агенција за сигурност хране и Европска унија. Тиме је, у коначници, Агенција располагала са средствима у укупном износу од 1.803.472 КМ. Укупно извршење буџета за 2021.годину износило је 1.579.072 КМ, од чега је 1.481.005 КМ реализовано из средстава буџета, а 98.067 КМ из средстава донација.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Агенција, поштујући Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ¹⁰, сачинила детаљну забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и образложење извршења годишњег плана по свакој буџетској позицији.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.481.005 КМ, што је за 103.995 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2020. годину.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (1.048.195 КМ), накнаде запослених (162.810 КМ) и уговорене и друге посебне услуге (213.057 КМ).

Остали расходи евидентирани су на име реализације програма посебне намјене, од укупно расположивих 218.472 КМ у 2021. години реализована су средства у вриједности од 98.067 КМ. Неутрошена средства (120.405 КМ) су, уз сагласност Министарства финансија и трезора БиХ, пренесена у наредну годину.

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 1.048.195 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 461.603 КМ, а порези и доприноси 434.865 КМ. Бруто плате и накнаде су за 47.063 КМ веће у односу на претходну годину.

Просјечан број запослених у 2021.години за које су исплаћене бруто плате у Агенцији био је 36.

⁹ Odluka MFT, broj: 05-16-2-9370-2/21 od 20.12.2021. godine

¹⁰ Службени гласник БиХ, број: 25/15 и 91/17

Распоређивање запослених унутар платних разреда: У складу са Методологијом за распоређивање запосленог унутар платног разреда¹¹ Агенција је извршила анализу испуњености услова за напредовање запослених у виши унутрашњи платни разред. Увидом у достављену документацију може се констатовати да је 23 запослених напредовало унутар платних разреда и то 15 особа по основу оцјене рада, а осам по основу стицања већег степена стручног звања.

5.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, исказани су у износу од 133.990 КМ, од чега је 113.761 КМ приход од примљених трансфера -донација из иностранства, а 20.229 КМ су приходи од властите дјелатности.

Значајни приходи у оквиру властите дјелатности (18.730 КМ) остварени су на основу уплате накнаде за издавање рјешења за стављање генетски модификоване хране на тржиште БиХ.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 416.487 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 541.965 КМ. Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (411.206 КМ), обавезе према запосленима (100.142 КМ) и краткорочне текуће обавезе (30.618 КМ).

Стална средства исказана су у износу 411.206 КМ, што је у односу на претходну годину више за 358.005 КМ. Повећање на позицији сталних средстава евидентирано је на основу укњижавања у Модул сталних средстава компјутерске опреме (286.085 КМ), превозне опреме (83.767 КМ) и канцеларијске опреме (14.278 КМ) која су донирана у 2021.години.

Агенција је извршила попис сталних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2021. године. Пописна комисија је сачинила Извјештај о извршеном редовном попису имовине, потраживања и обавеза са стањем на 31.12.2021. године, који је 18.2.2022. године усвојио директор Агенције. Према усвојеном извјештају стварно стање средстава и обавеза усклађено је са књиговодственим стањем. Пописом сталних средстава није утврђен мањак нити вишак средстава. Обрачун амортизације извршен је појединачно по сваком сталном средству. Извршен је отпис два путничка возила на основу Одлуке Савјета министара БиХ¹². Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

¹¹ Службени гласник БиХ, број: 6/12 и 76/20

¹² Одлуком о преносу права власништва сталних средстава Службени гласник БиХ бр.30/21 извршен је пренос права власништва у августу 2021.године над два путничка возила са Агенције за безбједност хране БиХ на Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Агенцији је одобрено 38 запослених. На 31.12.2021. године, Агенција је имала 35 запослених¹³, од чега је 33 запослено на неодређено вријеме, а двоје на одређено вријеме.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је укупно 49 радних мјеста.

Двије особе су унапријеђене на виша радна мјеста уз сагласност Агенције за државну службу БиХ, а три особе су интерно премјештене у оквиру истог платног разреда. Једна особа је престала са радом по основу одласка у пензију са навршених 65 година живота.

Агенција је извршила оцјењивање државних службеника и запосленика. Извјештаје о оцјењивању државних службеника благовремено је доставила Агенцији за државну службу БиХ.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је за 2021.годину, у складу са одлукама о привременом финансирању, доносила привремене планове јавних набавки по кварталима, који су током периода мијењани и допуњавани сходно потребама. Плановима набавки је утврђен предмет набавке за текуће и капиталне потребе за Агенцију са проценом вриједности, врстом поступка, планираним оквиром за провођење и извором финансирања из буџета и средстава донација. За сваки поступак јавне набавке, одлуком директора, формирана је комисија која проводи поступке јавних набавки.

Према презентованим подацима¹⁴, Агенција је у 2021. години провела пет поступака јавних набавки. Од наведеног броја Агенција је провела један отворени поступак у вриједности од 55.416 КМ, један конкурентски поступак у вриједности од 25.200 КМ и три поступка у складу са Анексом II, дио Б у вриједности од 3.238 КМ.

Осим наведеног Агенција је путем директног споразума извршила набавке у вриједности од 45.704 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 129.558 КМ.

На основу прегледаних процедура јавних набавки и то: набавка лабораторијских услуга (55.416 КМ), набавке горива (25.200 КМ), услуга хотелског смјештаја (1.543 КМ), нису уочене значајније неправилности и недостаци.

¹³ У сету финансијских извјештаја -образац 4/1 наведено је 36 запослених на 31.12.2021.године из разлога јер је у укупан број запослених урачунато и једно радно мјесто које је упражњено по рјешењу о неплаћеном одсуству по сили закона до завршетка мандата и престанка функције директора.

¹⁴ Подаци из система е-набавке

8. КОМЕНТАРИ

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину. У коментарима је наведено да су сагласни са садржајем Извјештаја, тако да овај Извјештај представља коначни извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Агенцији за 2021. годину обавили су: Невена Бугарин - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Осман Паћука - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Аднан Мухаремагић - ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Невена Бугарин, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Муневера Бафтић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтићс, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Табела III – Преглед прихода и примитака за 2021.годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Агенција за безбједност хране БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.582.000	0	1.582.000	1.481.005	94
Бруто плате и накнаде	1.091.000		1.091.000	1.048.195	96
Накнаде трошкова запослених	169.000		169.000	162.810	96
Путни трошкови	20.000	-8.000	12.000	1.783	15
Издаци телефонских и поштанских услуга	23.000		23.000	16.280	71
Издаци за енергију и комуналне услуге	0		0		
Набавка материјала	14.000		14.000	10.080	72
Издаци за услуге превоза и горива	17.000		17.000	8.414	49
Унајмљивање имовине и опреме	8.000		8.000	7.160	90
Издаци за текуће одржавање	19.000		19.000	7.473	39
Издаци за осигурање	7.000		7.000	5.754	82
Уговорене и друге посебне услуге	214.000	8.000	222.000	213.057	96
2. Капитални издаци	3.000	0	3.000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	3.000	0	3.000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.585.000	0	1.585.000	1.481.005	93
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	218.472	218.472	98.067	45
ППН 1 - 0810010		28.186	28.186	11.347	40
ППН 2 - 0810030		101.871	101.871	60.027	59
ППН 3 - 0810040		88.415	88.415	26.693	30
8. Укупно (4+5+6+7)	1.585.000	218.472	1.803.472	1.579.072	88

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 24.02.2022. године.

Директор:
Џемил Хајрић

Биланс стања на 31.12.2021. године

Агенција за безбједност хране БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	5.280	5.557	95
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	2.030	2.307	88
Краткорочни пласмани	3.250	3.250	100
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	411.206	53.201	773
Стална средства	1.063.760	747.491	142
Исправка вриједности	652.554	694.290	94
Неотписана вриједност сталних средстава	411.206	53.201	773
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	416.486	58.757	709

3. Краткорочне обавезе и разграничења	130.759	112.061	117
Краткорочне текуће обавезе	30.618	15.653	196
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	100.142	96.408	104
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	411.206	53.201	773
Извори средстава	411.206	53.201	773
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	541.965	165.262	328

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 24.02.2022. године

Директор:
Џемил Хајрић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 24.02.2022.године

Директор

Џемил Хајрић

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

*AGENCIJE ZA UNAPREĐENJE INOZEMNIH INVESTICIJA U
BOSNI I HERCEGOVINI
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
AGENCIJE ZA UNAPREĐENJE INOZEMNIH INVESTICIJA
U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA 2021. GODINU

Broj: 03-16-1-957/22

Sarajevo, srpanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	7
1. KRITERIJI	7
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	9
4. PRORAČUN	10
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	11
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	11
5.1.1. Bruto plaće.....	11
5.1.2. Izdaci za uporabu vozila	11
5.1.3. Izdaci za rad Upravnog i nadzornog odbora	12
5.2. Bilanca stanja	12
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	13
7. JAVNE NABAVE.....	13
8. KOMENTARI	14
PRIVICI.....	14

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvata reviziju financijskih izvješća, i u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Agencije za unapređenje inozemnih investicija u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Agencija)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Agencije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Agenciji sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške,

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Agencije za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2021. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Agenciji sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Neusklađenost Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta s odlukama Vijeća ministara BiH (točka 3. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Agencije je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Agencije, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 16.07.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Agencije za 2020. godinu, dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na neusklađenost Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta s odlukama Vijeća ministara BiH te nedostatke i neefikasnost u provođenju procesa upošljavanja. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Agencija je, postupajući po članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH, obavijestila Ured za reviziju o poduzetim aktivnostima na realizaciji preporuka danih u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, ali obavijest nije dostavljena na način i u roku propisanom Zakonom.

² Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno u skladu s odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Temeljem uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 1.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✓ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✗ nerealizirane preporuke, ⊕ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Agencija treba nastaviti aktivnosti na pribavljanju potrebnih mišljenja neophodnih za pokretanje procedure razmatranja i usvajanja Prijedloga pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije na Vijeću ministara BiH.	Prijedlog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta je usklađen sa mišljenjem Povjerenstva za analizu radnih mjesta, obezbjeđena su mišljenja Ureda za zakonodavstvo i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Međutim još uvijek nisu dobivena mišljenja od Ministarstvu financija i trezora BiH i Ministarstvu pravde BiH (upućene urgencije) da bi se Prijedlog pravilnika uputio na usvajanje Vijeću ministara.	●
2.	Agencija treba kontinuirano provoditi aktivnosti u cilju daljnjeg razvoja i unapređenja sustava financijskog upravljanja i kontrole da bi se postavljeni ciljevi institucije mogli ostvariti na ekonomičan, efikasan i efektivan način.	Agencija je donijela akcioni plan u cilju daljnjeg razvoja i unapređenja sustava financijskog upravljanja i kontrole i uradila izvješće rukovodstvu o realiziranju istog sa prijedlozima mjera za daljnje unapređenje.	✓
3.	Agencija je dužna da prilikom upošljavanja putem ugovora o radu na određeno vrijeme duže od tri mjeseca postupa sukladno zakonskim propisima koji reguliraju način upošljavanja, poštujući načelo transparentnosti.	Agencija je u tekućoj godini prestala sa praksom zaključivanja ugovora o radu na određeno vrijeme pozivanjem na odredbe članka 9. točka (c) Zakona o radu u institucijama BiH.	✓
4.	Agencija treba angažmane vanjskih suradnika temeljem ugovora o djelu koristiti samo za poslove koji su privremenog karaktera.	Agencija je u tekućoj godini angažirala samo jednu osobu temeljem ugovora o djelu za usluge čišćenja jer iste nisu osigurane od strane Službe za zajedničke poslove institucija BiH.	✓
5.	Agencija je obvezna prilikom provođenja konkurentskog zahtjeva, zahtjev za dostavu ponuda uputiti određenom broju ponuđača, pri čemu taj broj ne može biti manji od tri.	Prilikom provođenja javnih nabava putem konkurentskog zahtjeva Agencija je poziv za dostavu ponuda upućivala na tri adrese.	✓

Tablica 1. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuka čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realizira u cijelosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir

razuman protekli rok, procijeni da ova preporuka nije realizirana. Prema tome, u ovom izvješću nije dana nova preporuka za revidirani proces na koji se ova preporuka odnosi, ali je za ovaj proces dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Ustrojstvo i rukovođenje: Unutarnje ustrojstvo i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2011. godine i jednom izmjenom Pravilnika iz 2015. godine³. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Agencije uređen je način rada i rukovođenja Agencijom te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 33 izvršitelja.

Institucije Bosne i Hercegovine su bile u obvezi da do kraja travnja 2014. godine usklade pravilnike o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva organa uprave Bosne i Hercegovine i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine⁴. Postupcima revizije konstatirali smo da je Agencija u 2021. godini izradila

Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije još uvijek nije usklađen sa odlukama Vijeća ministara BiH.

Prijedlog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta i u skladu sa mišljenjem Povjerenstva za analizu radnih mjesta uputila na mišljenje

Ministarstvu financija i trezora BiH, Ministarstvu pravde BiH, Uredu za zakonodavstvo i Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Prijedlog Pravilnika je prošao i potrebne konzultacije sa zainteresiranom javnošću putem platforme e-konzultacije. Do sada su pribavljena mišljenja Ureda za zakonodavstvo i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH dok su u cilju dobivanja mišljenja na Prijedlog Pravilnika upućene urgencije Ministarstvu financija i trezora BiH i Ministarstvu pravde BiH ali u vrijeme vršenja revizije navedena mišljenja nisu bila dostavljena Agenciji.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije obavljaju se u okviru sljedećih organizacijskih jedinica: Kabinet ravnatelja, Sektor za opće i financijske poslove, Sektor za promidžbu i analizu i Sektor za potporu i projekte.

Agencijom rukovodi ravnateljica, imenovana na mandatno razdoblje od četiri godine, počev od 10.03.2021. godine⁵. Ravnateljica ima jednu zamjenicu koju je imenovalo Vijeće ministara BiH na mandatno razdoblje od četiri godine, počev od 06.09.2017. godine. Mandat zamjenici ravnateljice je istekao 06.09. 2021. godine. S tim u vezi Agencija je dostavila potrebne podatke Agenciji za državnu službu BiH za raspisivanje javnog oglasa za popunjavanje radnog mjesta rukovodećeg državnog službenika – zamjenika ravnatelja Agencije sa rokom prijave do 30.09.2021. godine. Do lipnja 2022. godine nisu okončane aktivnosti izbora zamjenika ravnateljice Agencije.

³ Izmjena Pravilnika se odnosila na uvjete za radna mjesta rukovodećih osoba koje se imenuju na mandatno razdoblje.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 20/21

Člankom 9. Zakona o Agenciji⁶ uspostavljen je Upravni odbor Agencije koji ima devet članova sa mandatom od dvije godine. Dva člana su imenovana od strane Vijeća ministara BiH, po jedan član je imenovan od strane Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Srpske, jedan član od strane Vanjskotrgovinske komore BiH, dva člana od predstavnika Poslovne zajednice u BiH i dva člana od predstavnika inozemnih investitora u BiH.

Financijsko upravljanje i kontrola: Agencija je sačinila temeljne dokumente potrebne za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁷, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Sačinjen je popis i izvršeno mapiranje poslovnih procesa, utvrđeni i procijenjeni rizici te izrađen registar rizika. Uspostavljen je sustav izvještavanja rukovodstva o provedenim aktivnostima u vezi uspostave i razvoja sistema financijskog upravljanja i kontrole. Agencija je popunila obrazac Godišnjeg izvještaja o financijskom upravljanju i kontroli za 2021. godinu i blagovremeno ga dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

Unutarnja revizija: U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁸ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁹, Jedinica unutarnje revizije Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH nadležna je za obavljanje unutarnje revizije Agencije.

Godišnjim planom unutarnje revizije za 2021. godinu, kao i Strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje 2021.-2023. godina, Jedinica unutarnje revizije Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH nije planirala obavljanje unutarnje revizije Agencije u 2021. godini.

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na kvartalnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenim financiranju¹⁰ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹¹, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.258.000 KM (tekući izdaci 1.255.000 KM i kapitalni izdaci 3.000 KM).

Agenciji su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operative planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.255.000 KM. Ukupna realizacija sredstva odobrenih na temelju odluka o privremenim financiranju u 2021. godini iznosi 1.126.374 KM.

Agencija je izvršila dva prestrukturiranja rashoda proračuna, koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH, prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog proračuna¹². Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 13.000 KM. (Povećane naknade troškova uposlenih za 3.000 KM, putni troškovi za 8.000 KM i nabava materijala za 2.000 KM,

⁶ Službeni glasnik BiH 56/04

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹² 22.11. i 15.12.2021. godine

a smanjeni izdaci telefonskih i poštanskih usluga za 2.000 KM, troškovi najma za 6.000 KM, izdaci za tekuće održavanje za 3.000 KM i izdaci za osiguranje i troškove platnog prometa za 2.000 KM).

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Agencija je sačinila Godišnje finacijsko izvješće za 2021. godinu i dostavila ga mjerodavnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Analizom bilješki uz finacijske izvještaje konstatirano je da su iste sačinjene u skladu sa Pravilnikom o finacijskom izvještavanju.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.126.374 KM, što je za 131.626 KM manje u odnosu na rashode odobrene proračunom za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (794.246 KM), naknade uposlenih (126.646 KM), putne troškove (46.386 KM), izdatke za uporabu vozila (17.139 KM) i izdatke za rad upravnog i nadzornog odbora (50.078 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 794.246 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 475.252 KM, a porezi i doprinosi 318.994 KM. Bruto plaće i naknade su za 12.597 KM veće u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječan broj uposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji bio je 27.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: Agencija nije u 2020. godini primijenila Metodologiju za raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda¹³. Primjena Metodologije izvršena je u 2021. godini pri čemu je 21 uposleni napredovao unutar platnih razreda i to 15 osoba po osnovu ocjene rada, a 6 osoba i po osnovu ocjene rada i po osnovu sticanja višeg stepena stručnog zvanja.

Tokom revizije nisu konstatovane poteškoće u primjeni Metodologije ili uočene dileme za postupanje u konkretnim slučajevima.

5.1.2. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila u 2021. godini iznose 17.139 KM. Izdaci se odnose na izdatke za gorivo (9.710 KM), osiguranje vozila (1.679 KM), materijal za opravku i održavanje vozila (2.201 KM) i usluge opravke i održavanja vozila (1.161 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine, Agenciji je dano pravo na korištenje dva službena vozila

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

(vozilo niže klase i vozilo srednje klase). Sa 31.12.2021. godine Agencija je raspolagala sa dva vozila.

Internim aktom definirano je da ravnatelj i zamjenik ravnatelja ima pravo na stalnu uporabu službenog vozila sa vozačem ili osobno. Službena vozila Agencije nakon završenog korištenja se parkiraju u garažu na parking prostoru koji je obezbijeđen u okviru ugovora o najmu poslovnog prostora, a u dislociranim uredima na mjestima koja su odobrena za te namjene bez plaćanja troškova.

Kontrolom pojedinih kolskih naloga za službena vozila uočeno je kako se za „loko“ vožnju evidentiraju značajne kilometraže, u rasponu od 100 do 600 km/dnevno, bez navedenog obrazloženja. Također, kolski nalozi ne sadrže sve propisane podatke o korištenju vozila (potpis osobe koja je upravljala službenim vozilom, broj osoba u vozilu, kao i vrijeme trajanja putovanja iskazano u satima).

PREPORUKA 1

Agencija je dužna osigurati vođenje urednih i točnih evidencija o uporabi službenih vozila kako bi se minimizirao rizik od nenamjenske uporabe vozila.¹⁴

5.1.3. Izdaci za rad Upravnog i nadzornog odbora

Izdaci za rad Upravnog i nadzornog odbora i drugih tijela sa 31.12.2021. godine su iznosili 50.078 KM i odnose se na naknadu članovima Upravnog odbora Agencije. Naknade se obračunavaju i isplaćuju u skladu sa Odlukom o visini naknade za rad članova Upravnog odbora Agencije u visini od 475 KM.

5.2. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 74.030 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 144.025 KM. Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročne plasmane (30.374 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (43.430 KM), obveze prema dobavljačima (12.495 KM) i obveze prema zaposlenima (88.101 KM).

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatirane značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

¹⁴ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu Agenciji je odobreno 30 uposlenih. Na 31.12.2021. godine, Agencija je imala 27 uposlenih, od čega je 26 uposlenih na neodređeno vrijeme, a jedna na određeno vrijeme¹⁵. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sistematizirana su ukupno 33 radna mjesta.

Temeljem ugovora o djelu, u Agenciji je tijekom cijele godine bila angažirana jedna osoba sa definiranom naknadom na mjesečnoj razini od 600 KM za poslove održavanja čistoće, jer isti nisu osigurani od strane Službe za zajedničke poslove Institucija BiH.

Četiri osobe su tijekom godine uz suglasnost Vijeća ministara BiH uposlene na neodređeno radno vrijeme, od čega dva državna službenika i dva uposlenika, a Agenciju je dobrovoljno napustila jedna osoba. Jedna osoba angažirana je u studenom do završetka procedure javnog oglasa, a najduže tri mjeseca temeljem ugovoru o radu na određeno vrijeme uz saglasnost Agencije za državnu službu BiH.

Jedna osoba je tijekom godine sa pozicije šefa odsjeka za opće poslove unaprijeđena putem internog oglasa na višu poziciju (pomoćnik ravnatelja u Sektoru za opće i financijske poslove). Uz suglasnost Agencije za državnu službu BiH jednoj osobi je dano pravo na obavljanje poslova drugog radnog mjesta do okončanja popune tog radnog mjesta putem javnog oglasa odnosno najduže tri mjeseca, a drugoj osobi do povratka državne službenice sa porodiljskog odsustva.

Agencija je izvršila ocjenjivanje državnih službenika i zaposlenika. Izvještaje o ocjenjivanju državnih službenika Agencija je proslijedila Agenciji za državnu službu BiH.

7. JAVNE NABAVE

Agencija je donijela Plan javnih nabava za 2021. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹⁶.

Za svaki postupak javne nabave, odlukom ravnateljice, formirano je povjerenstvo koje provodi postupke javnih nabava.

Prema prezentiranim podacima¹⁷, Agencija je u 2021. godini provela 21 postupak javnih nabava. Od navedenog broja, Agencija je provela dva konkurentna postupaka u vrijednosti od 35.750 KM, a ostalo putem izravnog sporazuma u vrijednosti od 43.745 KM. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 79.495 KM, sve iz tekućih izdataka.

Na temelju pregledanih procedura javnih nabava vezanih za nabavu usluga tiskanja reklamnog i promotivnog materijala (12.750 KM) i nabave goriva (11.586 KM), nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci.

¹⁵ Podaci iz obrasca 4.1. financijskih izvještaja

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

¹⁷ Podaci iz sustava e-nabave i tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

8. KOMENTARI

Agencija u ostavljenom roku nije dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Agenciji za 2021. godinu obavili su: Nada Laco - viši revizor za finansijsku reviziju (voditelj tima), Enes Alić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Enis Musić – mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima).

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Nada Laco

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Munevera Baftić

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Nedžad Hajtić

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Tablica III. – Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

FIPA - Agencija za unapređenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1,255,000	0	1,255,000	1,126,374.05	90
Bruto plaće i naknade	898,000	0	898,000	794,246.10	88
Naknade troškova uposlenih	127,000	3,000	130,000	126,646.28	97
Putni troškovi	40,000	8,000	48,000	46,385.70	97
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	21,000	-2,000	19,000	16,545.73	87
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0.00	
Nabava materijala	9,000	2,000	11,000	6,542.80	59
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	14,000	0	14,000	10,503.00	75
Unajmljivanje imovine i opreme	6,000	-6,000	0	0.00	
Izdaci za tekuće održavanje	11,000	-3,000	8,000	7,558.27	94
Izdaci za osiguranje	5,000	-2,000	3,000	2,272.92	76
Ugovorene i druge posebne usluge	124,000	0	124,000	115,673.25	93
2. Kapitalni izdaci	3,000	0	3,000	0.00	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0.00	
Nabava građevina	0	0	0	0.00	
Nabava opreme	3,000	0	3,000	0.00	0
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0.00	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0.00	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0.00	
	0	0	0	0.00	
	0	0	0	0.00	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	1,258,000	0	1,258,000	1,126,374.05	90
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0.00	
	0	0	0	0.00	
6. Novčane donacije	0	0	0	0.00	
	0	0	0	0.00	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0.00	
	0	0	0	0.00	
8. Ukupno (4+5+6+7)	1,258,000	0	1,258,000	1,126,374.05	90

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2022. godine.

Ravnateljica
Milica Marković

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

FIPA - Agencija za unapređenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini

Tablica
II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratko. potraživanja, razgraničenja i zalihe	30,599.72	30,599.72	100
Novčana sredstva	0.00	0.00	
Kratkoročna potraživanja	0.00	0.00	
Kratkoročni plasmani	30,373.54	30,373.54	100
Interni finansijski odnosi	226.18	226.18	100
Zalihe	0.00	0.00	
Kratkoročna razgraničenja	0.00	0.00	
2. Stalna sredstva	43,429.80	57,197.79	76
Stalna sredstva	218,933.80	218,933.80	100
Ispravka vrijednosti	175,504.00	161,736.01	109
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	43,429.80	57,197.79	76
Dugoročni plasmani	0.00	0.00	
Dugoročna razgraničenja	0.00	0.00	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	74,029.52	87,797.51	84
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	100,595.40	96,634.37	104
Kratkoročne tekuće obveze	12,494.57	22,834.52	55
Kratkoročni krediti i zajmovi	0.00	0.00	
Obveze prema uposlenima	88,100.83	73,799.85	119
Interni finansijski odnosi	0.00	0.00	
Kratkoročna razgraničenja	0.00	0.00	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0.00	0.00	
Dugoročni krediti i zajmovi	0.00	0.00	
Ostale dugoročne obveze	0.00	0.00	
Dugoročna razgraničenja	0.00	0.00	
5. Izvori sredstava	43,429.80	57,197.79	76
Izvori sredstava	43,429.80	57,197.79	76
Ostali izvori sredstava	0.00	0.00	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0.00	0.00	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	144,025.20	153,832.16	94

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02. 2022. godine

Ravnateljica
Milica Marković

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Agencije za unapređenje inozemnih investicija** (u daljnjem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu s odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 20.05.2022. godine

Ravnateljica

Milica Marković

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА У
БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ**

Број: 04-16-1-966/22

Сарајево, јули 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	КРИТЕРИЈУМИ	7
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	7
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА.....	9
4.	БУЏЕТ.....	10
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	11
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	11
5.1.1.	Бруто плате	11
5.2.	Преглед прихода и примитака.....	12
5.3.	Биланс стања	12
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	13
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	15
8.	КОМЕНТАРИ.....	16
ПРИЛОЗИ		16

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Агенције за заштиту личних података Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ,

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквир (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- Нису окончане активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ (тачка 3. Извјештаја);
- Ангажовње лица на радно мјесто шефа кабинета извршено је на основу одредби Правилника о унутрашњој организацији које нису усклађене са Законом о заштити личних података и Законом о државној служби у институцијама БиХ (тачка 6. Извјештаја).

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 15.7.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020.годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о заштити личних података

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Агенције за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на застој у доношењу Правилника о унутрашњој организацији Агенције и недостатке у процесу запошљавања и регулисања статуса ангажованих лица. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Агенција нас је, у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ, обавијестила о предузетим активностима на реализацији датих препорука.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 1.) дат је осврт на реализацију датих препорука.

² Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи:

- ✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ② препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Потребно је да Агенција преиспита настану ситуацију и у сарадњи са Савјетом министара БиХ покрене активности на отклањању препрека које су довеле до неусаглашеног става о Приједлогу правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста	У 2021. години није било активности Агенције на доношењу новог правилника о унутрашњој организацији.	✗
2.	Агенција је у обавези да приликом пописа обавеза поступа у складу с одредбама Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	Агенција приликом пописа обавеза поступала у складу с одредбама Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	✓
3.	Агенција је дужна ангажман лица путем уговора о раду на одређено вријеме проводити у складу са Законом о раду у институцијама БиХ руководећи се принципима законитости и транспарентности.	У процесу запошљавања су утврђени недостаци приликом попуњавања радног мјеста на основу Правилника о унутрашњој организацији Агенције који није усаглашен са важећим законским прописима.	✗
4.	Агенција је дужна да ангажовање спољних сарадника на основу уговора о дјелу врши само за послове који су привременог карактера поштујући принципе законитости, транспарентности и стручне оспособљености за одређене послове.	Ангажовање лица по уговору од дјелу је вршено за обављање послова систематизованих радних мјеста, али за послове чишћења постоји намјера укидања радног мјеста у систематизацији у наредном периоду ради њиховог преузимања од стране Службе за заједничке послове институција БиХ, чија је то и надлежност.	●
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја ранијих година	Оцјена реализације препорука из извјештаја ранијих година	Статус
4.	Потребно је да Агенција приликом провођења поступка набавке (возила) више позорности посвети креирању тендерске документације у циљу обезбјеђења већег нивоа конкурентности. (из 2018. године).	Агенција није у 2021. години проводила процедуру јавне набавке возила тако да препоруку није било могуће оцијенити.	②

Табела 1. Преглед реализације препорука

Напомена: Препорука чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализује у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ова препорука није реализована. Сходно томе, у овом извјештају није дата нова препорука за ревидирани процес на које се таква препорука односи, али је за овај процес дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Агенцијом руководи директор који је именован у новембру 2020. године. Директор има једног замјеника који је именован у фебруару 2021. године и који у складу са законским прописима замјењује директора у вријеме његовог одсуства те извршава дужности које му пренесе директор. Директора и замјеника директора именује Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на мандатни период од пет година уз могућност поновног именовања. За свој рад и рад Агенције директор је одговоран Парламентарној скупштини БиХ.

Унутрашња организација и начин рада Агенције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији од 30.10.2008. године и измјенама и допунама Правилника од 25.04.2013. године на које је Савјет министара БиХ дао сагласност. Истим су систематизована радна мјеста за 45 извршилаца. На 31.12.2021. године у Агенцији је било укупно 26 запослених.

Активности у вези са усаглашавањем Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста са Одлуком о начелима за утврђивање унутрашње организације органа управе Босне и Херцеговине и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ³ започете 2015. године нису окончане због различитих погледа Агенције и Савјета министара БиХ око потребе постојања једног радног мјеста (референт-шеф писарне). Наиме, као што је наведено у ревизорском извјештају претходне године, у новембру 2019. године, Савјет министара БиХ је дао сагласност на Правилник о унутрашњој организацији Агенције уз прихваћену сугестију министра финансија и трезора БиХ да се укине радно мјесто

Нису окончане активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ.

референт-шеф писарне. И поред писаних образложења Агенције о важности наведеног радног мјеста и захтјева према Савјету министара БиХ да поново размотри Приједлог правилника о унутрашњој

организацији Агенције те закључака домова Парламентарне скупштине БиХ из 2020. године којима је наложено Савјету министара БиХ да у року од 60 дана да сагласност на Правилник о унутрашњој организацији Агенције, Савјет министара БиХ није поново разматрао Приједлог правилника Агенције нити је дао сагласност на исти на начин како је захтјевала Агенција.

У 2021. години Агенција није предузимала даље активности на доношењу новог правилника о унутрашњој организацији јер је очекивала да ће Савјет министара БиХ усвојити нацрт новог закона о заштити личних података који је у процедури од 2018. године. С обзиром на неизвјесност око усвајања наведеног нацрта закона, Агенција је до сачињавања овог извјештаја (јуни 2022. године) поново покренула процедуру доношења новог правилника о унутрашњој организацији.

³ Одлуке Савјета министара БиХ, Службени гласник БиХ, бр. 30/13, 67/15 и 51/18

ПРЕПОРУКА 1

Агенција је дужна предузети све потребне радње и активности у циљу доношења правилника о унутрашњој организацији који ће бити усаглашен са важећим одлукама Савјета министара БиХ⁴.

Финансијско управљање и контрола: Агенција је претходних година сачинила документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁵, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Кључни пословни процеси унутар организационих јединица су документовани те утврђени ризици. Интерним актима који су донесени претходних година регулисани су значајни процеси у финансијском пословању те овлашћења и одговорности. Према извјештају Радне групе за успостављање, развој и праћење система финансијског управљања и контроле у 2021. години није било значајнијих активности на овом пољу јер Радна група није утврдила потребу за истим, с обзиром на то да су активности по акционом плану из претходне године окончане у марту 2021. године. Предузете су активности на уносу мапа процеса и ризика у PIFC апликацију.⁶ Агенција је сачинила Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину и исти доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. Анализом овог извјештаја констатовано је да постоји простор за даља унапређења у области система финансијског управљања и контроле, нарочито у дијелу управљања ризицима који могу утицати на реализацију циљева институције из средњорочних и годишњих планова рада.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁷ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁸, за обављање интерне ревизије у Агенцији надлежна је Јединица за интерну ревизију Парламентарне скупштине БиХ. Надлежна Јединица интерне ревизије у 2021. години је, у складу са Годишњим планом рада за 2021. годину, обавила интерну ревизију система јачања свијести грађана о правима на заштиту личних података.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременим финансирању⁹ користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину¹⁰.

⁴ Препорука се односи на усклађеност и понавља се

⁵ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁶ Апликација коју је успоставила Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора БиХ за извјештавање о систему финансијског управљања и контроле и интерне ревизије.

⁷ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁸ Службени гласник БиХ, број 59/19

⁹ Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 46/20

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину, Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 1.197.000 КМ, од чега је за текуће издатке одобрено 1.174.000 КМ, а за капиталне издатке 23.000 КМ.

Агенцији су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 1.174.000 КМ за текуће издатке. Иако је Агенција, сходно Инструкцији Министарства финансија и трезора БиХ¹¹, у обрасцима финансиског извјештаја у колони одобрени и кориговани буџет приказала Законом о буџету за 2020. годину планирана средства за капиталне издатке (23.000 КМ) иста нису била расположива Агенцији.

Укупна реализација одобрених средстава у 2021. години износила је 1.153.877 КМ или 96%.

У новембру 2021. године уз сагласност Министарства финансија и трезора БиХ (одлука од 10.11.2021.године) извршено је једно реструктурисање у износу од 10.500 КМ. Поваћани су издаци за бруто плате (2.000 КМ), накнаде трошкова запослених (4.000 КМ) издаци за птт услуге (2.500 КМ) и издаци за текуће одржавање (2.000 КМ), а умањени су издаци за путне трошкове (4.000 КМ), издаци за услуге превоза и горива (2.000 КМ) и издаци за осигурање и банкарске услуге (4.500 КМ).

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. У текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, Агенција је образложила реализацију расхода и прихода и одступања у односу на план те билансне позиције.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.153.877 КМ, што је за 43.123 КМ мање у односу на буџет за 2020. годину.

Значајни расходи из буџета односе се на бруто плате (957.378 КМ), накнаде трошкова запослених (106.554 КМ), издатке за употребу возила (20.316 КМ) те уговорене услуге (28.683 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 957.378 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 573.795 КМ, а порези и доприноси 383.583 КМ.

¹¹ Инструкција за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 01.01. - 31.12.2021. године

Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате у Агенцији био је 26.

Бруто плате и накнаде су за 25.943 КМ веће у односу на претходну годину углавном због примјене Методологије распоређивања запосленог унутар платног разреда¹² те реализованих запошљавања током године.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: У 2021. години Агенција је наставила са примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда тако да је 11 запослених напредовало у виши платни разред. По основу оцјене рада напредовао је 10 запослених док је по основу оцјене рада и вишег степена научног звања напредовао један запослени.

5.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, исказани су у износу од 6.020 КМ, што је за 13.980 КМ мање у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2020. годину.

Приходи се односе на приходе од новчаних казни за прекршаје које Агенција изриче у оквиру прекршајног поступка у складу са одредбама Закона о заштити личних података у БиХ¹³.

Наиме, Агенција је на основу Закона о заштити личних података¹⁴ надлежна за надгледање провођења одредби овог Закона и других закона о обради личних података те поступати по поднесеним приговорима носилаца личних података. Истим Законом Агенција је овлаштена изрећи казну у оквиру прекршајног поступка када у проведеном поступку утврди да је дошло до повреде обавеза утврђених Законом. Новчане казне за начињене прекршаје утврђене су Законом о заштити личних података, а сходно одредбама Закона о прекршајима БиХ¹⁵, уколико се изречена казна уплати у законском року од 8 дана иста се уплаћује у износу од 50%.

Према подацима Агенције, укупно у 2021. години издато је девет прекршајних налога којима су изречене новчане казне у укупном износу 52.000 КМ. Од девет издатих прекршајних налога за пет налога укупне вриједности 40.500 КМ је затражено судско одлучивање и поступак је у току.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 58.962 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 162.371 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (58.962 КМ), обавезе према добављачима (8.290 КМ) те обавезе према запосленима за бруто плате и накнаде из децембра 2021. године (95.114 КМ).

¹² Службени гласник БиХ, бр. 6/12 и 76/20

¹³ Службени гласник БиХ, бр. 49/06, 76/11, 89/11

¹⁴ Службени гласник БиХ, бр. 49/06, 76/11, 89/11

¹⁵ Службени гласник БиХ, бр. 20/04, 41/07, 18/12, 36/14, 81/15

Агенција је извршила попис сталних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Агенцији је одобрено 27 запослених. На 31.12.2021.године у Агенцији је било запослено 26 лица.

У Агенцији је у току 2021. године на одређено вријеме запослено једно лице, а радни однос је престао за два запослена и то споразумним раскидом односно добровољним иступањем из државне службе те истеком уговора о раду на одређено вријеме. У новембру 2021. године покренута је процедура интерног огласа након које је један државни службеник унапријеђен са позиције стручног савјетника за односе са јавношћу на позицију шефа Одсјека за односе са јавношћу. Конкурсна процедура је окончана у марту 2022. године.

Агенција је оцијенила државне службенике за 2021. годину те извјештај о оцјењивању доставила Агенцији за државну службу, док су за запосленике донесена рјешења о оцјењивању.

Током године на одређено вријеме је ангажована једна особа на позицији шефа кабинета директора на период до истека мандата директора. Наиме, директор је рјешењем именовао шефа кабинета без провођења конкурсне процедуре запошљавања, а на

Попуњавање радног мјеста шефа кабинета извршено је на основу одредби важећег Правилника о унутрашњој организацији које нису усклађене са Законом о заштити личних података и Законом о државној служби у институцијама БиХ.

основу важећег Правилника о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији Агенције од 25.04.2013. године којим је дефинисан статус и начин заснивања радног односа шефа кабинета директора. Наведеним Правилником је дефинисано да је шеф кабинета

именовано лице и да се заснивање радног односа на овој позицији врши именовањем. Чланом 38. Закона о заштити личних података дефинисано је да су запослени у Агенцији државни службеници и запосленици те да се сходно томе радни однос заснива у складу са Законом о државној служби у институцијама БиХ¹⁶ и Законом о раду у институцијама БиХ¹⁷. Такође, чланом 4. Закона о државној служби у институцијама БиХ прописана су изузећа од Закона, односно јасно је дефинисано која лица нису државни службеници. Сходно наведеном, евидентно је да одредбе Правилника о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији Агенције од 25.04.2013. године, на које је Савјет министара БиХ дао сагласност, нису усклађене са Законом о заштити личних података и Законом о државној служби у институцијама БиХ те да је попуњавање радног мјеста шефа кабинета извршено у супротности са одредбама Закона о заштити личних података и Закона о државној служби у институцијама БиХ.

¹⁶ Службени гласник БиХ, бр. 19/02, 35/03, 04/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 02/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17

¹⁷ Службени гласник БиХ, бр. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13, 93/17

ПРЕПОРУКА 2

Агенција је дужна да попуњавање радних мјеста врши у складу са одредбама Закона о државној служби у институцијама БиХ и Закона о раду у институцијама БиХ, а како је прописано Законом о заштити личних података¹⁸.

У децембру 2021. године је покренута процедура јавног огласа за пријем у радни однос на неодређено вријеме вишег стручног сарадника која је окончана у марту 2022. године. На ову позицију је након окончане процедуре запослена особа која је до тог момента обављала посао шефа кабинета директора. Јавни оглас је проведен путем Агенције за државну службу БиХ на основу одредби члана 19. став (4) и члана 32а. Закона о државној служби у институцијама БиХ. Предметни чланови дефинишу поступак пријема државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција Босне и Херцеговине. Важно је напоменути да је овај поступак различит од редовног поступка јавног оглашавања (члан 21. Закона о државној служби у институцијама БиХ) у погледу начина оглашавања, краћег рока за подношење пријава, структуре писменог дијела стручног испита и сл. Провођење поступака по члану 32.а је омогућено од стране Агенције за државну службу БиХ која је расписала оглас.

Ревизијом смо утврдили да у току године није било измјене законских прописа у погледу преноса или преузимања надлежности Агенције, што је основ за примјену одредби члана 32.а Закона о државној служби у институцијама БиХ, а да Агенција није на било који други начин документовала испуњеност поменутих услова за примјену наведеног члана Закона. И поред чињенице да је Правилником о поступцима оглашавања, избора кандидата, премјештаја и постављења државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција БиХ прописано да ће се члан 32.а примјењивати до потпуне или претежне попуње нове институције или организационе јединице која преузима или на коју се преносе надлежности (што је врло нејасна формулација и узрокује низ дилема и проблема у погледу њене примјене у пракси), сматрамо да је испуњење и документовање испуњености услова из члана 1. наведеног Правилника (основана нова институција или постојећа преузела надлежности) приоритет односно предуслов за примјену наведене одредбе Закона.

На основу свега наведеног не можемо потврдити да су за примјену одредби члана 32.а код процеса запошљавања у току 2021. године, били испуњени сви законом и подзаконским актима прописани услови.

ПРЕПОРУКА 3

Агенција треба приликом припреме јавног огласа за пријем државних службеника провјерити и документовати испуњеност услова за примјену релевантних одредби Закона о државној служби у институцијама БиХ, како би се, сходно карактеристикама упражњених позиција за које се расписује јавни оглас, у комуникацији са Агенцијом за државну службу БиХ, одабрао одговарајући поступак за пријем државних службеника сходно закону и подзаконским актима¹⁹.

¹⁸ Препорука се односи на усклађеност и понавља се.

¹⁹ Нова препорука која се односи на усклађеност.

Уговори о дјелу: Укупни нето издаци за ангажовање лица по основу уговора о дјелу у 2021. године износили су 13.316 КМ што је за 4.616 КМ више у односу на претходну годину. Агенција је током године ангажовала укупно три особе по основу уговора о дјелу на двије позиције и то за послове одржавања чистоће у сједишту Агенције те послове вођења интерних књига за доставу поште, паковање и отпремање поште.

За послове чишћења Агенције је током цијеле 2021. године вршено ангажовање по уговору о дјелу (једна особа првих шест мјесеци, након чега је ангажована друга до краја године). За ове намјене је плаћено укупно 6.694 КМ (нето накнаде). Иако се ради о систематизованом радном мјесту које је упражњено, Агенција нема намјеру попуњавати мјесто, обзиром на то да је смјештена у објекту који одржава Служба за заједничке послове институција БиХ. Током 2021. године, као и претходних година, Агенција се обраћала Служби, чија је то надлежност, са захтјевом да иста преузме послове чишћења. У току је преузимање послова чишћења од стране Службе за заједничке послове институција БиХ чија је то и надлежност.

За послове вођења интерних књига и евиденција о достави поште, паковање и отпремање поште, Агенција је, у континуитету, од марта мјесеца ангажовала особу по уговору о дјелу (у ранијем периоду ово радно мјесто обављала је особа на основу уговора о раду на одређено вријеме). Такође се ради о радном мјесту које је систематизовано важећим Правилником о унутрашњој организацији за које би, уколико постоји континуирана потреба, требало провести процедуру запошљавања сходно важећим прописима. За ове услуге укупно је исплаћено 6.623 КМ.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је током године, с обзиром на привремено финансирање, донијела кварталне привремене планове јавних набавки за 2021. годину које је објавила на својој веб страници. За сваки поступак јавне набавке именована је комисија која је вршила евалуацију и избор најповољније понуде.

Према презентованим подацима²⁰, Агенција је провела 24 поступка јавних набавки из текућих издатака, од којих је један конкурентски поступак у вриједности 18.803 КМ без ПДВ-а, један поступак у складу са Анексом II дио Б у вриједности 14.110 КМ без ПДВ-а, а остало су директни споразуми укупне вриједности 35.078 КМ без ПДВ-а.

Ревизорским поступцима обухваћени су конкурентски поступак за набавку горива у вриједности од 18.803 КМ без ПДВ-а и четири директна споразума укупне вриједности 15.724 КМ без ПДВ-а. Утврђени су недостаци код набавке услуга сервисирања возила.

Услуге сервисирања возила²¹ (3.354 КМ без ПДВ-а):Анализом спецификације захтјева за понуду за услуге сервисирања возила уочили смо да спецификација не садржи планиране количине материјала и услуга које се намјеравају набављати и које се могу искуствено планирати. Од понуђача је само захтјевано да доставе јединичну цијену за услуге редовног и ванредног сервиса (који подразумева замјену уља и филтера уља, замјена филтера зрака, замјена расхладне текућине, сервис климе и друго по потреби) без спецификације потребних количина и врста материјала. Креирањем спецификација на овакав начин и на бази јединичне цијене, није могуће ефикасно пратити и контролисати реализацију извршених услуга од стране добављача.

²⁰ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

²¹ Сервисирање возила Пассат и Шкода Октавиа

Такође, тестирањем издатака за материјал и услуге оправке и одржавања возила (4.568 KM) констатовали смо да значајан дио фактурисаног материјала и резервних дијелова није био предмет важећег уговора о набавци ових услуга.

ПРЕПОРУКА 4

Препоручујемо Агенцији да, у наредном периоду, посвети више пажње креирању спецификација за услуге сервисирања возила како би се непредвиђене услуге и резервни дијелови свели на минимум те осигурало ефикасно праћење закључених уговора.²²

8. КОМЕНТАРИ

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2021. годину у којима је навела да презентоване налазе и препоруке прихвата у цјелости тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Агенцији за 2021. годину обавили су: Наташа Авдаловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Аниса Јусић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Жељко Ћавар - ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Авдаловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Табела III – Преглед прихода и примитака у 2021. години

Изјава о одговорностима руководства

²² Нова препорука која се односи на усклађеност

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Агенција за заштиту личних података БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.174.000	0	1.174.000	1.153.877	98
Бруто плате и накнаде	960.000	2.000	962.000	957.378	100
Накнаде трошкова запослених	105.000	4.000	109.000	106.553	98
Путни трошкови	14.000	-4.000	10.000	4.278	43
Издаци телефонских и поштанских услуга	20.000	2.500	22.500	21.059	94
Издаци за енергију и комуналне услуге	0	0	0	0	
Набавка материјала	12.000	0	12.000	11.981	100
Издаци за услуге превоза и горива	11.000	-2.000	9.000	8.281	92
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0	0	
Издаци за текуће одржавање	11.000	2.000	13.000	12.793	98
Издаци за осигурање	8.000	-4.500	3.500	2.871	82
Уговорене и друге посебне услуге	33.000	0	33.000	28.683	87
2. Капитални издаци	23.000	0	23.000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	16.000	0	16.000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	7.000	0	7.000	0	0
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.197.000	0	1.197.000	1.153.877	96
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	1.197.000	0	1.197.000	1.153.877	96

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 02.03.2022. године.

Директор
Драгољуб Рељић

Биланс стања на дан 31.12.2021. године

Агенција за заштиту личних података БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	58.962	81.084	73
Стална средства	438.503	442.943	99
Исправка вриједности	379.540	361.859	105
Неотписана вриједност сталних средстава	58.962	81.084	73
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	58.962	81.084	73

3. Краткорочне обавезе и разграничења	103.409	101.220	102
Краткорочне текуће обавезе	8.290	13.974	59
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	95114	87.147	
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	6	100	6
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	58.962	81.084	73
Извори средстава	58.962	81.084	73
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	162.371	182.305	89

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 02.03.2022. године

Директор
Драгољуб Рељић

Преглед прихода и примитака у 2021. години

Агенција за заштиту личних података БиХ

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорезни приходи	20.000	0	20.000	6.020	30
Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	0	0	0	0	
Новчане казне (непореске природе)	20.000	0	20.000	6.020	30
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	20.000	0	20.000	6.020	30

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 02.03.2022. године

Директор
Драгољуб Рељић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за заштиту личних података Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, 10.05.2022.

Директор

Драгољуб Рељић

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

АРХИВА ЗА 2021. ГОДИНУ

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

АРХИВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 02-16-1-972/22

Сарајево, јул 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
3.1.	Организација и руковођење	10
3.2.	Финансијско управљање и контрола	11
3.3.	Интерна ревизија	12
4.	БУЏЕТ	12
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
5.1.1.	Бруто плате	13
5.2.	Преглед прихода и примитака	13
5.3.	Биланс стања	13
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	14
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	15
8.	КОМЕНТАРИ	16
	ПРИЛОЗИ	16

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Архива Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Архив)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Архива приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Архива у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Архива је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквир (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Архива за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Архива за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Архива у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Неусклађеност Правилника о унутрашњој организацији са одлукама Савјета министара БиХ (тачка 3.1. Извјештаја)*
- *Неуспостављање система финансијског управљања и контроле у складу са важећим прописима (тачка 3.2. Извјештаја)*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Архива је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Архива, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре

подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 4.7.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза за 2020. годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о архивској грађи и Архиву БиХ³

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Архива за 2020. годину, дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на Правилник о унутрашњој организацији који није усклађен са одлукама Савјета министара БиХ. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Архив је поступио у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестио нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

² Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ број 46/20)

³ Службени гласник БиХ, број 16/01

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 1.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи:

✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ⏸ препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Архив је дужан ускладити Правилник о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ.	Покренуте су активности на изради новог, усклађеног правилника са одредбама одлука Савјета министара БиХ.	●
2.	Препоручујемо Архиву да плаћање трошкова осигурања запослених и полагања стручног управног испита усклади са важећим правилима у институцијама Босне и Херцеговине.	Архив је поступио по датој препоруци и обуставио плаћање трошкова осигурања запослених и полагања стручног управног испита.	✓
3.	Архив је дужан имплементирати систем финансијског управљања и контроле у складу са релевантним прописима.	Крајем године покренуте су активности на имплементацији и усклађивању система финансијског управљања и контроле са релевантним прописима.	●
4.	Потребно је да Архив предузме мјере у циљу рјешавања питања дугогодишњег ангажмана особља на основу уговора о дјелу.	Предузете су активности на рјешавању питања ангажмана по основу уговора о дјелу, издаци за ангажман спољних сарадника у 2021. години су смањени, међутим и даље сматрамо да има простора за додатно унапређење.	●

Табела 1. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Архив је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност послова са законима и другим прописима.

3.1. Организација и руковођење

Унутрашња организација и начин рада Архива утврђени су Правилником о унутрашњој организацији Архива на који је Савјет министара БиХ дао сагласност 2009. године, који је 2015. години измијењен и допуњен. Правилником о унутрашњој организацији Архива, уређен је начин рада и руковођења, те опис послова за укупно 39 извршилаца. Према важећем Правилнику Архив има директора, два замјеника директора и три основне организационе јединице, Сектор за надзор регистратура, опште и правне послове, Сектор

за заштиту, сређивање и обраду архивске грађе и Сектор за информационо-документациону, издавачку, научно-истраживачку и културно-образовну дјелатност.

Архивом управља директор, који има два замјеника. Руководство Архива је Савјет министара БиХ именовано 17.3.2021. године, на мандатни период од четири године. Примопредаја дужности директора извршене је 1.4.2021. године.

Надаље, Законом о архивској грађи и Архиву БиХ дефинисане су надлежности Архивског савјета БиХ као савјетодавног тијела за подручје архивске службе, који именује Савјет министара БиХ. Архивски савјет БиХ расправља о општим питањима из подручја архивске дјелатности и даје препоруке и мишљење о унапређењу дјелатности, разматра заједничке програме развоја архивске дјелатности, разматра годишње програме рада и извјештаје о раду Архива, даје мишљење о међународној сарадњи на подручју архивске дјелатности, разматра нормативе и стандарде за архивску дјелатност Босне и Херцеговине, именује Комисију за полагање стручних испита за архивска звања итд. Архивски савјет БиХ има девет чланова, који се именују на период од четири године. Раније именовани сазив, коме је мандат истекао у септембру 2020. године, своје активности није обављао од 2018. године. Директор Архива и његови замјеници, као и директори ентитетских архива и предсједник Савеза друштава архивских радника БиХ, су по положају чланови Архивског савјета БиХ. Остала три члана Архивског савјета БиХ именују се из реда чланова Савјета министара БиХ и ресорних ентитетских министарстава. Покренуте су активности на именовању нових чланова, тачније Архив је у октобру упутио допис Савјету министара БиХ и ресорним министарствима за делегирање својих чланова у Архивски савјет. Ресорна ентитетска министарства су доставила приједлог својих чланова, међутим Савјет министара БиХ до момента обављања завршне ревизије није доставио свој приједлог.

И поред чињенице да су институције Босне и Херцеговине биле у обавези да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији са одредбама Одлуке о начелима за утврђивање унутрашње организације органа управе Босне и Херцеговине⁴ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријима за опис послова

Правилник о унутрашњој организацији није усклађен са одлукама Савјета министара БиХ.

радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине⁵ Архив ни у 2021. години није окончао започете активности. Именовањем новог руководства институције, раније започети и проведени поступци по овом питању су обустављени и покренуте су

активности на припреми и изради новог Приједлога правилника. Почетком 2022. године прибављено је мишљење Министарства правде БиХ на опис радних мјеста.

3.2. Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле није имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁶, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Архив није окончао мапирање пословних процеса, као ни утврђивање ризика.

⁴ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁵ Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

⁶ Службени гласник БиХ, бр: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

Систем финансијског управљања и контроле није имплементиран у складу са релевантним прописима.

Именовањем новог руководства покренуте су активности на успостављању система, у фази израде је правилник о финансијском управљању и контроли, мапирање пословних процеса израда других пратећих докумената. Архив је доставио Централној хармонизацијској јединици Годишњи

извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину.

3.3. Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁷ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁸, Јединица интерне ревизије Министарства финансија и трезора БиХ је надлежна за обављање интерне ревизије у Архиву.

У складу са Годишњим планом рада Централне јединице интерне ревизије у Архиву за 2021. годину, као и Стратешким планом интерне ревизије за период 2021-2023. година, Јединица интерне ревизије је обавила ревизију на тему Управљање ризицима у Архиву.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио одлуке о привременим финансирању⁹ користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину¹⁰. Архив су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 687.000 КМ.

Крајем године, уз одобрење Министарства финансија и трезора БиХ¹¹ извршено је реструктурисање средстава у износу од 26.000 КМ. Повећана су расположива средства на позицији бруто плата (22.000 КМ) и накнада (4.000 КМ), док су умањена расположива средства за набавку материјала (10.000 КМ), уговорене услуге (11.000 КМ), издатке за текуће одржавање (3.000 КМ), издатке за услуге превоза и горива (1.000 КМ) те издатке за осигурање (1.000 КМ). Реструктурисање расхода буџета извршено је због мањка расположивих средстава на позицији бруто плата и накнада, које је усљедило због постављења државног службеника, изнад одобреног броја запослених по буџету, а по рјешењу Агенције за државну службу институција БиХ о екстерном премјештају прекобројног државног службеника из Министарства правде БиХ (детаљније у тачки 6.).

Поред средстава буџета Архив је у 2021. години располагао са 167 КМ, пренесених неутрошених средстава из 2020. године, на име пројекта реконструкције депоа који је реализован у складу са закљученим Споразумом између Архива БиХ и ЈП Цесте Федерације Босне и Херцеговине. Пројекат је окончан и затворен у 2021. години.

⁷ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁸ Службени гласник БиХ, број 49/12 и 69/12

⁹ Службени гласник БиХ, бр: 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 46/20

¹¹ Одлука број 05-16-2-7708-2/21 од 14.10.2021. године

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Архив је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Анализом билежњи уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Архив, поштујући Правилник о финансијском извјештавању, сачинио забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и детаљна образложења структуре расхода и издатака по свим ставкама одобреним у привременом финансирању према буџету за 2020. годину.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 674.401 КМ. Значајни расходи односе се на: бруто плате и накнаде плата (488.436 КМ), накнаде трошкова запослених (94.039 КМ) у уговорене и друге посебне услуге (41.306 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 488.436 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 296.747 КМ, а порези и доприноси 191.689 КМ. Бруто плате и накнаде су за 22.156 КМ веће у односу на претходну годину, што је проузроковано примјеном рјешења Агенције за државну службу БиХ, којим је прекобројни државни службеник из Министарства правде БиХ, екстерно премјештен и постављен у Архив на радно мјесто шефа Одјељења за опште и правне послове.

У 2021. години Архив је наставио са примјеном Методологије за распоређивање запослених унутар платних разреда¹² и четири лица су, уз претходно обављену анализу, напредовала у виши унутрашњи платни разред на основу стицања вишег степена стручног звања.

Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Архиву био је 20.

5.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, исказани су у износу од 1.945 КМ. Исти се односе на приходе остварене од захтјева, молби, приједлога, пријава и других поднесака.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 210.347 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 262.533 КМ.

¹² Службени гласник БиХ, број 6/12 и 76/20

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (202.676 КМ), обавезе према запосленим (50.188 КМ) и обавезе према добављачима (5.447 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

Архив је извршио попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на дан 31.12.2021. године. Комисија за попис сталних средстава, потраживања и обавеза сачинила је извјештај о обављеном попису и констатовала да је стварно стање усклађено са књиговодственим. Обрачун амортизације извршен је појединачно по сваком сталном средству. Пописна комисија је констатовала да је стање исказано у главној књизи, на позицији вриједносних папира - дионице у износу 7.610 КМ евидентирано у ранијем периоду. Према расположивим подацима Архив је предузимао одређене активности на питању проналаска документације којом би потврдили основ за књижење дионица у својим пословним књигама. Међутим, од надлежних институција добили су одговор да у њиховим пословним књигама Архив није евидентиран као власник вриједносних папира, па самим тим ни као власник дионица. Руководство Архива је 23.2.2022. године усвојило Извјештај о попису.

ПРЕПОРУКА 1

Препоручујемо Архиву да, у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ, предузме активности и ријеши питање дугогодишњег исказаног салда, на позицији вриједносних папира, у својим пословним књигама.¹³

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Архиву је одобрено 20 запослених. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је укупно 39 радних мјеста. На 31.12.2021. године, Архив је запошљавао 20 лица, од чега је за 16 лица радни однос заснован на неодређено вријеме, а 4 лица радни однос су засновала на одређено вријеме. Процесом ревизије констатовано је да је током године Архив запошљавао 21 лице, што је више у односу на одобрени број запослених Законом о буџету. Тачније, Агенција за државну службу институција БиХ је, и поред чињенице да у Архиву није било упражњених радних мјеста према одобреном буџету, издала рјешење о екстерном премјештају и постављењу на радно мјесто шефа одсјека за опште и правне послове прекобројног државног службеника из Министарства правде БиХ. Примјеном рјешења извршено је додатно запошљавање и створене су обавезе, без претходно одобрених финансијских средстава. Агенција за државну службу институција БиХ је у рјешењу, без законског основа, навела да ће „сва евентуална додатна средства за примјену овог рјешења обезбиједити Министарство финансија и трезора БиХ, по претходно упућеном захтјеву Архива, сходно релевантним прописима и досадашњом праксом, да се у случају прекобројности обезбјеђују средства потребна за рјешавање питања прекобројности државног службеника“. Недостајућа средства за плате и накнаде у 2021. години су обезбијеђена преструктурисањем расхода.

¹³ Нова препорука која се односи на усклађеност

Надаље посматрајући динамику кретања запослених може се констатовати да је у 2021. години због истека мандата, а у складу са Рјешењем Савјета министара БиХ¹⁴, радни однос престао раније именованом руководством. Такође, за два лица је престао радни однос због одласка у пензију.

Пријем запослених на одређено вријеме: У Архиву је током 2021. године било ангажовано једно лице путем уговора о раду на одређено вријеме. Ангажман је извршен без расписивања јавног огласа. Са ангажованим лицем закључена су три уговора о раду на период од по три мјесеца. С тим да је наведено лице претходно било ангажовано један мјесец по основу закљученог уговора о дјелу.

ПРЕПОРУКА 2

Препоручујемо Архиву да досљедно врши примјену законских прописа који регулишу подручје запошљавања, посебно водећи рачуна о испуњавању критеријума транспарентности.¹⁵

Уговори о дјелу: Издаци по основу уговора о дјелу реализовани су у нето износу од 18.800 КМ, а на основу исплате накнада за ангажман укупно 8 извршилаца. Мјесечна накнада за обављени посао кретала се у распону од 350 КМ до 1.000 КМ. У односу на претходну годину издаци за уговоре о дјелу мањи су за 11.950 КМ. Архив БиХ је наставио праксу ангажмана особа путем уговора о дјелу иако у смањеном обиму у односу на претходну годину. Уговори су закључени за обављање послова испомоћи конзерватору у рестаурацији грађе, радовима на физичкој заштити и чишћењу архивске грађе, послова повезивања књига, часописа и др. материјала, испомоћ у изради приједлога описа послова службеничких радних мјеста у Архиву и испомоћи техничком тајнику по потреби. Ангажована лица, у складу са закљученим уговором подносе мјесечно извјештај о обављеном послу.

Архив је извршио оцјењивање запослених. Извјештаји о проведеном оцјењивању државних службеника благовремено су достављани Агенцији за државну службу БиХ.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Архив је за 2021. годину, у складу са одлукама о привременом финансирању, доносио привремене планове јавних набавки по кварталима, који су током периода мијењани и допуњавани сходно потребама. Архив је у 2021. години поступак јавне набавке роба и услуга вршио путем директног споразума. Према презентованим подацима¹⁶ закључена су 33 директна споразума, укупне вриједности 24.745 КМ без ПДВ-а. Од наведеног броја уговорни орган је за 11 поступака, у складу за законом о јавним набавкама, закључио уговоре (укупне вриједност 16.151 КМ без ПДВ-а). Увидом у проведене поступке јавних набавки нису уочене неправилности у погледу примјене општих принципа Закона о јавним набавкама.

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 20/21

¹⁵ Нова препорука која се односи на усклађеност

¹⁶ Извјештај о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора/оквирних споразума по врсти поступка и предмету набавке

8. КОМЕНТАРИ

Архив је у остављеном року доставио коментар на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину у коме је дао коментар на тачку 3.2. Финансијско управљање и контрола Нацрта извјештаја, наводећи да је Архив донио годишњи акциони план за успостављање и унапређење система интерних финансијских контрола за 2021. годину. Наведено је документовано достављањем документа, број 05-16-1-441-2/21 од 7.6.2021. године, тако да смо наведени коментар прихватили и сходно томе извршили корекцију у коначном Извјештају. Изузев наведене промјене, Извјештај није мијењан у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

Чланови тима који су провели ревизију у Архиву за 2021. годину: Азра Хусић - самостални ревизор за финансијску ревизију и Ивана Јурчевић – самостални ревизор за финансијску ревизију.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Павловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Табела III – Преглед прихода и примитака за 2021.годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Архив Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	687.000	0	687.000	674.401	98
Бруто плате и накнаде	467.000	22.000	489.000	488.436	100
Накнаде трошкова запослених	93.000	4.000	97.000	94.039	97
Путни трошкови	15.000	0	15.000	14.511	97
Издаци телефонских и поштанских услуга	10.000	0	10.000	8.467	85
Издаци за енергију и комуналне услуге	0	0	0	0	
Набавка материјала	20.000	-10.000	10.000	9.643	96
Издаци за услуге превоза и горива	12.000	-1.000	11.000	8.043	73
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0	0	
Издаци за текуће одржавање	13.000	-3.000	10.000	7.975	80
Издаци за осигурање	3.000	-1.000	2.000	1.980	99
Уговорене и друге посебне услуге	54.000	-11.000	43.000	41.306	96
2. Капитални издаци	11.000	0	11.000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	11.000	0	11.000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	698.000	0	698.000	674.401	97
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	167	167	167	100
Реконструкција депоа	0	167	167	167	100
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	698.000	167	698.167	674.568	97

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 25.02.2022. године.

Директор:
Данијела Мрда

Биланс стања на 31.12.2021. године

Архив Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	61	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	61	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	210.286	258.487	81
Стална средства	1.425.862	1.425.862	100
Исправка вриједности	1.223.186	1.174.985	104
Неотписана вриједност сталних средстава	202.676	250.878	81
Дугорочни пласмани	7.610	7.610	100
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	210.347	258.487	81
3. Краткорочне обавезе и разграничења	59.857	63.792	94
Краткорочне текуће обавезе	9.669	18.790	51
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	50.188	45.002	112
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	202.676	250.878	81
Извори средстава	202.676	250.878	81
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	262.533	314.670	83

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 25.02. 2022. године

Директор:
Данијела Мрда

Преглед прихода и примитака за 2021. годину

Архив Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорезни приходи	2.000	0	2.000	1.945	97
Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	2.000	0	2.000	1.945	97
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	167	167	167	100
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	167	167	167	100
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	2.000	167	2.167	2.112	97

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило
25.2.2022. год.

Директор:
Данијела Мрда

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Архива Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Архив) дужно је да обезбједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Архива.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 25.02.2022. године

Директор

Данијела Мрда

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*ЦЕНТРА ЗА УКЛАЊАЊЕ МИНА У
БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
ЦЕНТРА ЗА УКЛАЊАЊЕ МИНА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 02-16-1-973/22

Сарајево, јул 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	9
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	10
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	13
3.1.	Организација и руковођење	13
3.2.	Функционисање система интерних контрола	13
3.3.	Финансијско управљање и контрола	14
3.4.	Интерна ревизија	14
4.	БУЏЕТ	14
4.1.	Активности из оквира надлежности	15
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	16
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	16
5.1.1.	Бруто плате	16
5.1.2.	Издаци за употребу возила	17
5.1.3.	Унајмљивање имовине и опреме	19
5.2.	Биланс стања	20
5.2.1.	Попис средстава и обавеза	20
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	21
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	23
8.	ОСТАЛО	24
8.1.	Комисија за деминирање	24
9.	КОМЕНТАРИ	25
	ПРИЛОЗИ	25

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Центра за уклањање мина у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: ВНМАС)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји ВНМАС-а приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од ВНМАС-а у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство ВНМАС-а је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквир (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (INTOSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја ВНМАС-а за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације ВНМАС-а за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од ВНМАС-а у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на:

- недостатке и слабости у процесу управљања возним парком и располагања службеним возилима (тачка 5.1.2. Извјештаја).

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство ВНМАС-а је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање ВНМАС-а, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и

оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 14.7.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину обухваћено је девет препорука, које су дате због утврђених неусклађених активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

У табели која слиједи (Табела 1.) приказани су подаци о датим препорукама за 2021. годину.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ²	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	3.2.	Функционисање система интерних контрола		●	●	
2.	4.1.	Активности из оквира надлежности		●	●	
3.	5.1.2.	Издаци за употребу возила		●	●	
4.				●	●	
5.				●	●	
6.	5.2.1.	Попис средстава и обавеза		●	●	
7.				●	●	
8.	6.	Запошљавање и статус ангажованих лица		●	●	
9.	7.	Јавне набавке		●	●	

Табела 1. Препоруке за 2021. годину

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

² Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о деминирању у БиХ и подзаконски акти.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији ВНМАС-а за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на: неусклађеност Правилника о унутрашњој организацији са одлукама Савјета министара БиХ, недостатке у процесу употребе службених возила и недостатке и слабости у поступцима јавних набавки. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. ВНМАС је поступио у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестио нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 2.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су следећи симболи:

- реализоване препоруке,
  препоруке чија је реализација у току,
  нереализоване препоруке,
  препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Поново наглашавамо да је ВНМАС дужан, без одлагања, да сачини нови правилник о унутрашњој организацији у складу са обавезама које су прописане одлукама Савјета министара БиХ.	ВНМАС је сачинио Приједлог нацрта правилника о унутрашњој организацији и 5.10.2021. године проследио Комисији за деминирање на давање сагласности. Повратна информација од Комисије није добијена.	
2.	Потрено је да ВНМАС настави са провођењем активности на унапређењу	Покренуте су активности на ажурирању постојећих	

³ Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
	система финансијског управљања и контроле са посебним освртом на Регистар ризика, водећи рачуна о томе да претпостављени ризик са узроком и потенцијалном посљедицом представља могућу суштинску слабост одговарајућег процеса.	докумената, а у циљу унапређења система финансијског управљања и контроле.	
3.	ВНМАС је дужан да ангажман за обављање послова другог радног мјеста одобрава у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ, а исплату стимулација врши у складу са интерним правилима и када заиста постоје оправдани разлози за исплату исте.	ВНМАС је обуставио исплату стимулације лицима која обављају послове другог радног мјеста.	
4.	ВНМАС треба прописати процедуре исправног поступања у околностима настанка непредвиђених догађаја са штетним посљедицама за службено возило и када се утврди материјална одговорност за штете настале на службеним возилима у циљу ефикаснијег рјешавања предмета утврђивања постојања материјалне одговорности запослених за настану штету.	ВНМАС је у октобру 2021. године донио Инструкцију о примјени одредаба о материјалној одговорности Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности у институцијама БиХ, којом је прецизније дефинисан начин поступања запослених у случајевима настанка материјалне штете.	
5.	ВНМАС треба располагати службеним возилима на начин прописан подзаконским актима Савјета министара БиХ и интерним прописима ВНМАС -а.	У 2021. години није било уступања возила другим институцијама, а возило које је било дато на коришћење Генералном секретаријату Савјета министара БиХ је враћено.	
6.	ВНМАС треба осигурати да извјештаји пописних комисија и централне пописне комисије буду свеобухватни и прегледни и да пруже потпуну информацију о усаглашености стварног стања са књиговодственим стањем.	Унапријеђен је садржај извјештаја пописних комисија, али и даље комисија у извјештају није предложила мјере које се требају предузети по основу утврђених стања по попису.	
7.	Поново препоручујемо да интерним актом треба уредити начин планирања набавки у смислу дефинисања критеријума и начина одређивања предмета јавне набавке и процијењене вриједности те начина извршења обавеза из поступака, провођења и контроле јавних набавки, начина праћења извршења уговора о јавној набавци и сл.	Именована радна група за израду интерног акта сачинила је Нацрт правилника о јавним набавкама, међутим, исти није усвојен јер Комисија за деминирање још увијек није дала сагласност на предметни акт.	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
8.	Поново препоручујемо да се приликом планирања и припрема за провођење поступака набавки, на одговарајући начин процијени вриједност набавки како се не би беспотребно резервисала средства у случајевима прецијењене вриједности набавке или поништавали поступци набавке услијед потцијењене вриједности набавке.	За поступке набавки који су покренути у 2021. години вршена је адекватнија и реалнија процјена вриједности набавке.	✓
9.	ВНМАС је дужан приликом заказивања е-аукције у систем е-набавки унијети тачне почетне цијене и фер приказати почетну ранг-листу понуђача који су позвани да учествују у е-аукцији како би омогућио фер и коректно надметање свим позваним понуђачима односно створио предуслове да се е-аукција проведе на исправан начин.	Приликом провођења е-аукције у 2021. години унесене су тачне вриједности, односно понуђене цијене свих понуђача.	✓
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја ранијих година	Оцјена реализације препорука из извјештаја ранијих година	Статус
5.	У циљу унапређења пословања, као и успоставе адекватног и ефикасног система за финансијско управљање и контролу, неопходно је да ВНМАС настави активности ка успостави одговарајуће комуникације и сарадње са надлежним институцијама за увођење ефикасног система интерне ревизије у ВНМАС-у. (2019. година)	ВНМАС је успоставио комуникације и сарадње са надлежним институцијама задуженим за успостављање адекватног и ефикасног система за финансијско управљање и контролу.	✓
12.	Сматрамо да ВНМАС треба захтијевати гаранције за озбиљност понуде и добро извршење посла у случајевима дефинисаним Законом о јавним набавкама у БиХ како би умањио ризик од непрофесионалног понашања понуђача. (2018. година)	Реализацију препоруке са аспекта временске дистанце, а имајући у виду чињеницу да нису провођени вриједносно значајни поступци набавки, није примјењиво оцјењивати.	II
8.	С обзиром на значајност средстава која се издвајају за закуп простора за смјештај организационих јединица ВНМАС-а, потребно је да ВНМАС настави са предузимањем активности на редуцирању трошкова закупа. (2018. година)	Узимајући о обзир временску дистанцу и промјене тржишних цијена закупа пословних простора, дата препорука за рационализацију трошкова није примјењива.	II

Табела 2. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предмет даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

ВНМАС је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1. Организација и руковођење

На основу члана IV 4.a) Устава БиХ донесен је Закон о деминирању у БиХ⁴ којим је дефинисано да се организациона структура за деминирање састоји од тијела на нивоу БиХ, на нивоу ентитета и на међународном нивоу. Тијела на нивоу БиХ су: Комисија за деминирање у БиХ (у даљем тексту Комисија) и ВНМАС. Законом је дефинисано да је ВНМАС стручна служба Комисије.

Унутрашња организација и начин рада ВНМАС-а утврђени су Правилником о унутрашњој организацији из 2005. године, који је измијењен и допуњен у 2015. години. Правилником о унутрашњој организацији ВНМАС-а уређен је начин рада и руковођења ВНМАС-ом те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Истим су систематизована радна мјеста за 185 извршилаца. Према важећем Правилнику послови и задаци из надлежности ВНМАС-а обављају се у оквиру шест организационих јединица: Кабинет директора, Сектор за операције, Сектор за подршку, Канцеларија ВНМАС-а Сарајево, Канцеларија ВНМАС-а Бања Лука и Регионална канцеларија Брчко дистрикт. ВНМАС-ом руководи директор и два помоћника директора који су именовани 23.7.2019. године на мандат од четири године.⁵

Важећи Правилник о унутрашњој организацији ВНМАС-а није усклађен са Одлуком Савјета министара БиХ о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ⁶ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ.⁷ Тачније, Одлуком о допуни Одлуке о оснивању ВНМАС-а, дефинисано је да су, поред директора, и помоћник директора и шеф финансија у статусу именованих лица. На приједлог Комисије, именује их Савјет министара БиХ на мандат од четири године, док су наведеним одлукама Савјета министара БиХ позиције помоћника руководиоца и шефа унутрашње организационе јединице дефинисане као руководећа радна мјеста државних службеника. ВНМАС је сачинио Приједлог новог текста правилника о систематизацији, који је уз дата образложења и анализе достављен 5.10.2021. године Комисији на разматрање и давање мишљења. До момента обављања завршене ревизије (мај 2022. године) није добијена повратна информација по овом питању од стране Комисије.

3.2. Функционисање система интерних контрола

Поступцима ревизије уочили смо слабост у функционисању интерних контрола у ВНМАС-у која се односи на начин завођења докумената у дјеловодник. Увидом у бројеве аката уочено је да се сви акти који се односе на исти предмет евидентирају под истим, односно основним бројем, без да је обезбијеђено да се сваки сљедећи акт (примљени или властити), а који се односи на исти предмет, означава подбројевима. Пракса је да се сви

⁴ Службени гласник БиХ, број 16/02

⁵ Службени гласник БиХ, број 52/19

⁶ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁷ Службени гласник БиХ, бр: 30/13, 67/15 и 51/18

акти заводе под једним бројем, уз навођење датума када је запримљен или креиран документ.

ПРЕПОРУКА 1

ВНМАС је дужан да канцеларијско пословање врши у складу са Упутством о начину вршења канцеларијског пословања министарстава, служби, институција и других тијела Савјета министара БиХ.

3.3. Финансијско управљање и контрола

ВНМАС је сачинио основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Током године, на основу важеће Мапе пословних процеса и Регистра ризика, ВНМАС је извршио унос података у Модул ФУК – RIFC апликације и укључени су у процес активности ажурирања, односно прилагођавања постојећих докумената. ВНМАС је доставио Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2021. годину.

3.4. Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁹ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹⁰, Јединица интерне ревизије Министарства цивилних послова БиХ надлежна је за обављање интерне ревизије у ВНМАС-у. Годишњи план Јединице интерне ревизије у ВНМАС-у за 2021. годину, као и Стратешки план Јединице интерне ревизије у ВНМАС-у за период 2021-2023. година, достављен је крајем септембра 2021. године директору ВНМАС-а на одобравање и потпис. Одобрени и потписани документи су благовремено прослијеђени надлежној Јединици интерне ревизије. Као и претходне двије године, Јединица није планирала обављање интерне ревизије у ВНМАС-у.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, током године доносио одлуке о привременом финансирању¹¹ користећи као основ одобрени буџет за 2020. годину.

⁸ Службени гласник БиХ, бр: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁹ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 59/19

¹¹ Службени гласник БиХ, бр: 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину¹², ВНМАС-у су одобрена средства у укупном износу од 5.686.000 КМ (за текуће издатке 5.676.000 КМ и за капиталне издатке 10.000 КМ).

ВНМАС-у су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 5.676.000 КМ. Укупна реализација средстава одобрених на основу одлука о привременом финансирању у 2021. години износи 5.567.767 КМ.

ВНМАС је током године четири пута вршио реструктурисања расхода буџета, које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Прво реструктурисање је одобрено почетком новембра, друго почетком децембра, док су посљедња два одобрена крајем децембра, односно 5. јануара 2022. године због недостајућих средстава на позицији накнада трошкова запослених - накнаде у случају смрти и теже инвалидности. Укупан износ реструктурисања износио је 114.000 КМ. (Значајније су повећана расположива средства на позицији накнаде трошкова запослених (65.000 КМ), уз значајније смањење расположивих средстава на позицији бруто плате и накнаде (62.000 КМ).

4.1. Активности из оквира надлежности

Одлуком Савјета министара БиХ¹³ основан је ВНМАС као стручна служба Комисије која има канцеларије у Сарајеву и Бањој Луци. Наведеном одлуком дефинисани су задаци које ВНМАС обавља у име Комисије, као и задаци које обављају канцеларије. Процесом ревизије уочено је да није успостављена адекватна координација између ВНМАС-а и Комисије, што се директно рефлектује на пословање и извршавање основних задатака институције. Наведено је утицало и на чињеницу да документи који представљају основ за планирање, праћење и извјештавање, како планираних годишњих резултата, тако и годишњег извјештаја о извршењу надлежности ВНМАС-а нису усвојени. Приједлог програма рада ВНМАС-а за 2021. годину је сачињен и у десетом мјесецу 2020. године су покренуте активности на прибављању потребних мишљења. Сагласност Комисије је добијена 7.4.2021. године. Потврда Генералном секретаријату Савјета министара БиХ о проведеним процедурама и документацији везано за израду претходне процјене утицаја прописа добијена је 19.4.2021. године. У истој је скренута пажња на обавезу упућивања предметног документа путем ресорног министарства, као и на обавезу благовременог достављања Приједлога програма рада у складу са Одлуком о годишњем планирању рада и начину праћења и извјештавања о раду у институцијама БиХ¹⁴. Приједлог програма рада ВНМАС-а за 2021. годину ресорно министарство је упутило 27.10.2021. године Савјету министара на разматрање. Поред наведеног, можемо констатовати да ни остали документи потребни за рад ВНМАС-а нису благовремено достављени Савјету министара БиХ на разматрање и усвајање, као што су: План деминирања БиХ за 2021. годину, Извјештај о раду ВНМАС-а за 2021. годину, Извјештај о противминском дјеловању за 2021. годину.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је, у сарадњи са Комисијом, обезбиједити да се документи ВНМАС-а у дефинисаним роковима достављају Савјету министара БиХ на разматрање и усвајање.

¹² Службени гласник БиХ, број 46/20

¹³ Службени гласник БиХ, број 15/02 и 44/16

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 45/15

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

ВНМАС је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Анализом билежки уз финансијске извјештаје, може се констатовати да је, у складу са Правилником о финансијском извјештавању, извршена детаљна анализа билансних позиција и анализа извршења буџета по свакој позицији.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 5.567.767 КМ, што је за 108.233 КМ мање у односу на расходе одобрене за текуће издатке буџетом за 2020. годину.

Значајни расходи односе се на: бруто плате и накнаде (3.938.604 КМ), накнаде трошкова запослених (708.551 КМ), унајмљивање имовине и опреме (343.445 КМ) и издатке за услуге превоза и горива (148.006 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 3.938.604 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 2.364.925 КМ, стимулације 22.878 КМ, а порези и доприноси 1.550.801 КМ. Бруто плате и накнаде су за 45.660 КМ веће у односу на претходну годину. Разлог за повећање ових издатака је почетак примјене Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда¹⁵, као и већи број дана проведених на локацији за деминирање у обављању дужности на инспекторским деминерским пословима и пословима деминерског извиђања, чиме су стечени услови за исплату додатка на плату по основу посебних услова рада¹⁶.

Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате у ВНМАС-у био је 177.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: ВНМАС је у 2021. години почео са примјеном Методологије за распоређивање запослених унутар платних разреда тако да је од јануара 119 запослених напредовало унутар платних разреда. Од наведеног броја, 114 лица је помјерено по основу оцјене рада, један запослени по основу стицања вишег степена стручног звања, а четири запослена су напредовала по оба претходно наведена основа.

Приликом примјене Методологије, у ситуацијама у којима је било одређених дилема за поступање, ВНМАС је упућивао захтјеве према Министарству финансија и трезора БиХ за тумачење одређених одредби. Министарство финансија и трезора БиХ се читовало на поднесене захтјеве, дајући одређене смјернице за поступање по сваком конкретном случају.

¹⁵ Службени гласник БиХ, број: 6/12 и 76/20

¹⁶ Одлуке о утврђивању додатка на плату по основу посебних услова радног мјеста за запослене у ВНМАС-у (Службени гласник БиХ, број 22/09)

Наиме, ВНМАС је имао дилему да ли се приликом интерног премјештаја/унапређења поново узима у обзир стечено више стручно/научно звање те посљедично по том основу треба одредити први виши коефицијент (први виши унутрашњи платни разред), иако је та чињеница узета у обзир раније, на претходном радном мјесту прије унапређења, као и дилеме око примјене различитих оцјена током календарских година, те питања везана за ситуације када запослени није оцијењен за читаву календарску годину (због породилског боловања или пробног рада). Министарство финансија и трезора БиХ се очитовало наводећи да запослени могу напредовати по једном основу у виши унутрашњи платни разред само једном и да по том основу више не може напредовати, те да се оцијењене године узимају календарски како долазе једна иза друге, почев од 2016. године, а не различитим комбинацијама календарских година како би се испунили услови за напредовање у виши унутрашњи платни разред. Такође, наведено је да у случају да је број оцјене рада запосленог за конкретну календарску годину мањи од броја оцјена рада утврђених прописом који се на њега примјењује, таква календарска година се не третира као оцијењена календарска година.

5.1.2. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила у 2021. години износе 245.539 КМ. Значајнији издаци се односе на издатке за гориво (120.718 КМ), материјал и услуге за одржавање возила (76.667КМ), регистрацију моторних возила (17.548 КМ), осигурање возила (17.752 КМ) и ауто-гуме (12.313КМ).

Према Правилнику Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине¹⁷ ВНМАС-у је дато право на коришћење три службена возила (два возила ниже средње, те једно возило средње класе) и право на располагање специјализованим возилима. Правилник о коришћењу специјализованих службених возила у ВНМАС-у¹⁸, на који је Савјет министара БиХ дао сагласност, дефинисано је право на располагање 61 специјализованим возилом, те одређен распоред возила по организационим јединицама ВНМАС-а уз дефинисање броја возила и врсте специјализованог возила. ВНМАС је на 31.12.2021. године располагао са три службена возила и 53 специјализована службена возила.

Интерним актом дефинисано је право коришћења службених возила према класи возила, тако да је право на коришћење службених возила средње класе одобрено за потребе руководиоца институције 24 часа дневно, док право на коришћење службених возила ниже средње класе имају помоћници директора, на основу појединачних службених налога изданих од стране директора за свако коришћење ради вршења послова и задатака. Према важећем интерном правилнику помоћници директора немају право на коришћење возила 24 часа дневно.

Увидом у путне налоге издате за коришћење специјализованих и службених возила у ВНМАС-у утврђени су слједећи недостаци: у одређеном броју случајева путни налози за возила су попуњени нечитко и неразумљиво посебно у дијелу

Документација о службеним возилима није уредна и ажурна, тако да не потврђује у потпуности коришћење службених возила у пословне сврхе.

пређених километара, гдје је више пута вршено преправљање података; уписана километража о пређеним километрима за одређену релацију, гдје је наведено кретање

¹⁷ Службени гласник БиХ, бр: 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 и 80/20

¹⁸ Акт број: ДПА/01-02-3-2464/14 од 28.5.2015. године

возила само у једном правцу, није реално исказана, јер често наведена километража више одговара удаљености наведене релације у оба правца; уочене су и одређене разлике у исказаном крајњем стању пређене километраже претходног дана и наведеном почетном стању на километар сату наредног дана (разлика почетног и крајњег стања је и до 70 км и евидентирана је у дане између викенда).

ПРЕПОРУКА 3

Потребно је обезбиједити да се путни налози за возила попуњавају у складу са важећим интерним актима као и прописима који регулишу наведено подручје, а све у циљу поузданог праћења и контроле употребе возила институције.

Надаље, правилницима о начину коришћења возила дефинисано је да се путни налог издаје за сваки нови радни задатак, односно за свако коришћење возила. Увидом у одређени број путних налога, за узорком одабрана возила, утврдили смо да се поступа у складу са овим одредбама, тако да се у току мјесеца за једно возило издаје значајан број путних налога, што увелико отежава праћење и вођење евиденција о употреби возила у смислу контроле пређених километара и релација кретања.

Одлуком о додјељивању броја специјализованих возила¹⁹ поред нумерације дефинисан је тачан распоред возила, по типу, марки и регистарској ознаци, по организационим јединицама. Међутим, увидом у евиденције о коришћењу возила у 2021. години уочена су одступања у распореду возила дефинисаном наведеном Одлуком. Одступања се односе на број возила која се налазе у одређеном сектору, односно регионалној канцеларији, те на врсту/тип возила. У случају исказаних потреба за обављање одређених пословних задатака рјешењем директора о привременој расподјели возила током године вршена је прерасподјела возила унутар постојећег возног парка. Рјешења о расподјели се доносе на одређени период. Процесом ревизије уочено је да има одступања у периоду привременог коришћења возила, односно да је рјешењем директора дефинисано да се возило привремено распоређује у одређени регионални центар, нпр. на мјесец дана, међутим, исто се задржава и дуже од наведеног периода без доношења новог рјешења о распореду возила.

Надаље, процесом ревизије направили смо увид у евиденцију паркирања возила (коју воде портири) за одређене мјесеце и утврдили да исте нису ажурне, јер се на истим налазе и возила која су одлуком директора привремено распоређена у други регионални центар, тако да нисмо могли потврдити тачност и поузданост наведених евиденција. Такође смо уочили да у августу 2021. године значајан број возила није био евидентиран у листи паркираних возила иако је интерним правилником прецизно дефинисана одредба о паркирању службених и службених специјализованих возила.

ПРЕПОРУКА 4

Потребно је унаприједити систем интерних контрола над употребом возила, са нагласком на јасно, транспарентно и тачно евидентирање, односно документовање распореда и употребе возног парка институције.

Отуђење возила: Правилницима о возилима прецизно је дефинисано поступање у вези с чувањем и издавањем кључева и саобраћајних дозвола (два кључа и саобраћајна дозвола се прије и након употребе чувају закључани код чувара). Сви запослени који

¹⁹ Акт број: ДПА/03-50-6-802/16 од 15.3.2016. године

користе возило дужни су након сваког завршеног радног задатка кориштено возило паркирати на локацији која је предвиђена за ту намјену и вратити кључеве на чување. У 2021. години помоћник директора је 9.9.2021. године пријавио нестанак службеног возила марке Шкода Октавија (2018. годиште), а који је претходног дана користио за службени пут у земљи (за који је издат путни налог). У тренутку отуђења возило се налазило на адреси становања помоћника директора. Полиција је извршила увиђај и сачинила Записник о истом. Предметно возило је било каско осигурано. Након подношења захтјева за накнаду штете исти је одбијен од стране осигуравајуће куће, уз образложење да уз осталу потребну документацију није приложена и оригинална саобраћајна дозвола, односно потврда о регистрацији (према добијеним информацијама иста је била у возилу у моменту отуђења). Наиме, према правилима за каско осигурање моторних возила осигураник губи права из осигурања ако након пријављене крађе возила није у могућности предочити осигуравачу оригиналне кључеве, оригиналну власничку књижицу и оригиналну потврду о регистрацији. По наведеном питању ВНМАС се обратио и Правобранилаштву БиХ са захтјевом за покретање парничног поступка против осигуравајућег друштва. Међутим, Правобранилаштво БиХ је дало мишљење усклађено с образложењем осигуравајуће куће, тако да је ВНМАС уважавајући њихов став одустао од поднесеног захтјева за покретање парничног поступка, не желећи стварати додатне трошкове за буџет БиХ.

Везано за поступање по овом питању, утврђивање постојања материјалне одговорности, ВНМАС се обратио Комисији која се очитовала и навела да сматра да није надлежна за рјешавање предмета у вези с отуђењем моторног возила као и да је директор ВНМАС-а дужан провести потребне мјере и радње у циљу рјешавања наведене проблематике. Потом, ВНМАС је упутио допис Министарству правде БиХ тражећи стручно мишљење и упуте за поступање у вези с утврђивањем постојања материјалне одговорности именованих лица за штету насталу институцији. До окончања завршне ревизије (мај 2022. године) нису биле подузете даље активности по наведеном питању. ВНМАС врши плаћање услуга (6.015 КМ на годишњем нивоу) одржавања софтвера GPS праћења за 53 специјализована службена возила. Украдено возило није посједовало наведени уређај будући да исто није специјализовано службено возило.

ПРЕПОРУКА 5

Потребно је да ВНМАС обезбиједи досљедну примјену важећих интерних аката и других прописа који регулишу начин коришћења возила и питања материјалне одговорности.

У 2022. години ВНМАС је покренуо активности на доношењу новог Правилника о начину коришћења специјализованих службених возила. Истичемо да је дефинисана обавеза Одсјека за логистичке послове да за поправке возила које износе више од 2.000 КМ, прије тражења предрачуна за поправак возила, прибави стручно мишљење о исплативости поправке од сервиса за возила с којим ВНМАС има закључен уговор, упитна јер сврха наведеног поступања није потпуно јасна, с обзиром на то да стручно мишљење даје сервисер који и сервисира возила ВНМАС-а.

5.1.3. Унајмљивање имовине и опреме

Укупни издаци за унајмљивање имовине и опреме у 2021. години износе 320.799 КМ и исти се односе на плаћање закупа пословних простора за смјештај организационих

јединица ВНМАС-а и складишних простора. Закључено је укупно 11 уговора о закупу. Уговори се закључују на период од годину. Вриједносно значајнији уговори закључени су за закуп пословног простора за смјештај канцеларије директора и двије организационе јединице – два сектора у Сарајеву за чији смјештај је закупљен простор од 1.068 м² по цијени од 11.739 КМ (11 КМ по м²) и закуп пословног простора за смјештај Канцеларије ВНМАС Сарајево за који се плаћа 4.586 КМ, а закупљен је простор од 413 м² (11 КМ по м²). У цијену закупа нису укључени режијски трошкови. *Анализирајући трошкове закупа, притом узимајући у обзир чињеницу да у блиској будућности није извјесно да ће институција ријешити питање трајног смјештаја, како сједишта институције тако и регионалних центара, сматрамо да је потребно размотрити могућност закључивања уговора на дужи временски период, а све у циљу смањења могућности евентуалног условљавања закуподавца приликом потписивања уговора. Напомињемо да је у том случају закљученим уговором потребно прецизно дефинисати отказни рок и закуподавца и закупца. Процесом ревизије можемо констатовати да је, приликом закључења уговора за закуп простора за 2022. годину повећана цијена за три простора у односу на претходне године уговорену цијену закупа.*

5.2. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 458.860 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 929.675 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (458.860 КМ), обавезе према запосленима (394.087 КМ) и обавезе према добављачима (73.767 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.2.1. Попис средстава и обавеза

ВНМАС је извршио попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2021. године. Именоване комисије извршиле су попис сталних средстава по регионалним центрима и сачиниле појединачне извјештаје о стању средстава по попису на 31.12.2021. године. Централна пописна комисија је на основу достављених извјештаја, а у складу са Одлуком о формирању Централне пописне комисије за 2021. годину, сачинила Извјештај о извршеном попису имовине, потраживања и обавеза на 31.12.2021. године²⁰ и 14.01.2022. године доставила руководству на усвајање. У извјештају су генерисани само подаци о натуралном попису сталних средстава. Наведени извјештај руководство је усвојило 24.01.2022. године. Одлуком о формирању Централне пописне комисије нереално је дефинисан рок за окончање активности за попис потраживања и обавеза, с обзиром на то да је дефинисан прије рока за затварање периода за унос обавеза.

По сачињеном извјештају, Комисија за попис потраживања и обавеза²¹, који је сачињен 09.02.2022. године и у коме дате констатације о стању сталних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2021. године, Централна пописна комисија је, по затварању периода, сачинила други, консолидовани Извјештај²² у којем је дата констатација о стању сталних

²⁰ Акт број: ДПА/03-16-10-1462/21 од 14.1.2022. године

²¹ Формирана Одлуком, број ДПА/03-16-10-1462/21 од 9.12.2020. године

²² Извјештај о извршеном попису имовине потраживања и обавеза на 31.12.2021. године, број: ДПА/03-16-10-1462/21 од 14.02.2022. године

средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2021. године. Руководство је разматрало и 23.02.2022. године усвојило и овај Извјештај.

ПРЕПОРУКА 6

Потребно је обезбиједити да дефинисани рокови за извршење пописа прате хронологију догађаја уноса обавеза у модуле помоћних евиденција Информационог система финансијског управљања.

Увидом у достављене извјештаје пописних комисија и пратећу документацију можемо констатовати да је обрачун амортизације извршен појединачно по сваком сталном средству, да је извршен попис туђих средстава која су на коришћењу у ВНМАС-у, као и попис средстава датих на коришћење другим институцијама (девет контејнера који су дати на привремено коришћење Републичкој управи Цивилне заштите РС за потребе активности на превенцији и сузбијању пандемије коронавируса). У пословне књиге ВНМАС-а евидентирана су средства добијена донацијама. Међутим, анализирајући сачињене извјештаје уочено је да је пописом средстава комисија утврдила мањак два основна средства (аутомобил и радио-станица локација) на локацији Сарајево, а да није констатовала вриједност утврђеног мањка, дала мишљење о утврђеним мањковима, дефинисала узроке њиховог настајања, дала приједлоге у погледу начина књижења, односно начина ликвидације, с обзиром на то да увидом у евиденције о основним средствима предметна средства нису у потпуности амортизована.

ПРЕПОРУКА 7

Потребно је осигурати да Извјештај о извршеном попису буде свеобухватан и да пружи потпуну информацију о стварном стању средстава, наводећи разлоге исказаног мањка као и приједлоге и мјере које треба предузети ради отклањања утврђених недостатака у материјално-финансијском пословању.

Анализирајући расположиву документацију у вези с утврђеним мањком сталних средстава може се констатовати да је наведено да су предметна средства украдена, и због те чињенице иста су у октобру 2021. године евидентирана у модулу основних средстава на позицији средства ван употребе. Укупна набавна вриједност отуђених средстава је 39.855 КМ (аутомобил Шкода Октавија – 39.681 КМ и радио-станица 175 КМ), с тим да отуђени аутомобил није амортизован у цијелости и на дан отписа садашња вриједност му је била 23.313 КМ. И поред чињенице да нису у потпуности окончане активности на утврђивању одговорности радника за утврђене мањкове, ВНМАС је усвајањем извјештаја о попису, односно на основу Одлуке о усвајању Извјештаја Централне пописне комисије за пословну 2021. годину о извршеном натуралном попису имовине са 31.12.2021. године, предметна средства отписао на терет институције.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину ВНМАС-у је одобрено 183 запослених. На 31.12.2021. године, БХАМАЦ је имао 177 запослених, од чега је 170 лица запослено на неодређено, а седам на одређено вријеме²³.

²³ Подаци из обрасца 4.1. финансијских извјештаја

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у ВНМАС-у систематизовано је укупно 185 радних мјеста.

Анализирајући динамику кретања запослених током године може се констатовати да су у 2021. години по основуведеног јавног огласа, а уз претходно добијену сагласност Савјета министара БиХ, четири лица засновала радни однос у ВНМАС-у на неодређено вријеме. Тачније, извршен је пријем два запосленика (који су претходно у ВНМАС били ангажовани путем уговора о раду на одређено вријеме) и два државна службеника, од којих је један био стално запослен у ВНМАС-у, али на нижој позицији - виши самостални референт за планирање.

Такође, два запослена су интерно премјештена у институцији. Поведеном интерном огласу један државни службеник је са позиције стручног сарадника (за контролу квалитета/инспектор) постављен на вишу позицију (виши стручни сарадник за планирање), док је један запосленик интерно премјештен са једног радног мјеста на друго радно мјесто која припадају истом нивоу и истом платном разреду.

За четири запослена је престао радни однос, од чега је један службеник стекао услове за старосну пензију, а за три службеника радни однос је престао споразумно.

Путем уговора о дјелу у току године ВНМАС је ангажовао, односно платио услуге генералног извиђања за 16 лица. Издаци за извршене услуге износе 3.895 KM (нето).

ВНМАС је извршио оцјењивање државних службеника, те је извјештај о истом прослијеђен Агенцији за државну службу БиХ. Такође, ВНМАС је извршио и оцјењивање запосленика.

Пријем запослених на одређено вријеме:

Поступцима ревизије утврђено је да је у ВНМАС-у током 2021. године било ангажовано 11 лица путем уговора о раду на одређено вријеме, од чега је једно лице ангажовано за обављање послова државног службеника, а 10 лица је на одређено вријеме обављало послове запосленика. Лице које је обављало послове државног службеника ангажовано је, уз сагласност Агенције за државну службу БиХ, на период до девет мјесеци. Од укупног броја ангажованих лица за обављање послова запосленика, за њих пет ангажман је трајао до три мјесеца, док су остала лица ангажована дуже од три мјесеца, уз прекиде између уговора од пет и више дана, али без расписивања јавног огласа. Законом о раду институција БиХ дефинисано је да послодавац може, без провођења конкурсне процедуре, извршити пријем у радни однос запосленика на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће правовремено провести јавни оглас. Међутим, сматрамо да је континуирана примјена наведене одредбе током периода у супротности са законом прописаним ситуацијама у којима је дозвољено извршити пријем запосленог без јавног огласа, а таквим поступањем се оставља могућност и за нетранспарентно запошљавање.

ВНМАС наведену ситуацију образлаже на начин да су радна мјеста упражњена због одласка запослених у пензију, због дужег одсуства запослених због боловања, или због непопуњености систематизованих радних мјеста дужи временски период (која су одобрена буџетом), а да се очекује повећан обим послова у наредном периоду те је функционисање послова отежано и успорено.

ВНМАС је, односно Комисија за деминирање, уз прибављена мишљења надлежних институција 20.9.2021. године, упутио захтјев за давање сагласности Савјету министара БиХ за попуну упражњених десет радних мјеста (иста обухватају и радна мјеста на којима је вршен ангажман на одређено вријеме). До момента обављања завршне ревизије (мај 2022. године) сагласност за расписивање јавног огласа није добијена.

ПРЕПОРУКА 8

ВНМАС је дужан ангажман запосленика путем уговора о раду на одређено вријеме проводити у складу са Законом о раду у институцијама БиХ руководећи се принципима законитости и транспарентности.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

ВНМАС је за 2021. годину, у складу са одлукама о привременом финансирању, доносио привремене планове јавних набавки по кварталима, који су током периода мијењани и допуњавани сходно потребама. За сваки поступак јавне набавке, одлуком директора, формирана је комисија која проводи поступак јавне набавке.

Према презентованим подацима²⁴, ВНМАС је у 2021. години провео 37 поступака јавних набавки укупне вриједности 168.157 КМ без ПДВ-а. Од наведеног броја,ведено је осам конкурентских поступака у вриједности од 115.253 КМ, осам поступака у складу с Анексом II, дио Б чија је укупна вриједности од 21.228 КМ те 21 директни поступак у вриједности од 31.676 КМ без ПДВ-а.

Увидом у извјештај из система е-набавки и предочених интерних евиденција о проведеним поступцима могу се констатовати одређена одступања како у исказаној вриједности, тако и у броју проведених поступака. Разлог одступања је у чињеници да су сви појединачни износи за неприоритетне услуге унесени у систем, али у јануару није извршено креирање годишњег обавјештења о додјели уговора, односно исто није потврђено, тако да је у систему е-набавки регистровано укупно пет проведених приоритетних услуга, а исказано вриједносно стање истих је 0 КМ.

ПРЕПОРУКА 9

ВНМАС треба са дужном пажњом да приступи уносу података у е-систем и да благовремено врши евидентирање свих закључених уговора/оквирних споразума, како би коначно креирани извјештаји из система е-набавки пружали потпуне и вјеродостојне податке.

На основу прегледаног узорка провођених поступака, односно закључених уговора везаних за набавку горива (84.604 КМ), набавку услуга осигурања запослених (49.977 КМ), услуга осигурања возила (17.695 КМ) те набавку услуга резервних дијелова за возила за локацију Сарајево (поступак поништен), нису уочене значајније неправилности и недостаци.

²⁴ Извјештај о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора/оквирних споразума по врсти поступка и предмету набавке.

Радна група је окончала активности на изради Нацрта правилника о јавним набавкама којим су прописане процедуре у примјени и провођењу поступака јавних набавки, међутим, исти још увијек није усвојен.

8. ОСТАЛО

8.1. Комисија за деминирање

Законом о деминирању у БиХ дефинисано је да Савјет министара БиХ, у сврху извршења дугорочног задатка деминирања у БиХ, оснива и утврђује дјелокруг рада и начин финансирања Комисије као централног тијела за послове деминирања. Одлуком о оснивању Комисије за деминирање²⁵ утврђене су одговорности Комисије, дјелокруг рада и начин финансирања. Дефинисано је да је Комисија у саставу Министарства цивилних послова БиХ и да за свој рад одговара министру цивилних послова. Чланове Комисије именује Савјет министара БиХ на период од двије године. Посљедњи сазив Комисије именован је 30.4.2020. године²⁶. Рад Комисије финансира се из средстава која су одобрена у оквиру буџета Министарства цивилних послова БиХ. Комисија је задужена да извршава следеће задатке: представља БиХ на свим конференцијама, домаћим и међународним, које се односе на реализацију обавеза БиХ на имплементацији конвенција из области противминског дјеловања, врши надзор над радом ВНМАС-а укључујући одржавање централне базе података, свих сродних база података и капацитета за израду мапа, а који се поближе уређује Пословником о раду Комисије, усмјерава владама ентитета ресурсе које донатори ставе на располагање, одобрава Стандарде за уклањање мина и неексплодираних убојних средстава у БиХ, на приједлог директора, одобрава интерне прописе ВНМАС-а, подноси извјештаје Савјету министара БиХ и министру цивилних послова и редовно извјештава Одбор донатора о активностима Комисије, као и о напретку операција деминирања, сагласно извјештајима које достави ВНМАС и друге послове који су дефинисани Одлуком о оснивању.

Сагледавајући цјелокупан систем рада Комисије може се закључити да није прецизно дефинисан однос између Комисије и ВНМАС-а, као ни однос између Комисије и Министарства цивилних послова БиХ. Правилником о раду Комисије²⁷ дефинисане су опште одредбе, задаци Комисије, конституирање Комисије, обавезе предсједавајућег Комисије, унутрашња организација и начин рада, а да није дефинисана методологија на који начин ће се надзирати рад ВНМАС-а. С обзиром на то да Комисија врши надзор над радом ВНМАС-а и да је у складу са прописима надлежна за давање сагласности на акте које сачињава ВНМАС, те одобрава интерне прописе ВНМАС-а, процесом ревизије уочено је да Комисија није обезбиједила да се ефикасно и благовремено проводе све активности из надлежности ВНМАС-а.

Из свега наведеног се може закључити да је усмјеравање рада и реализација дефинисаних задатака ВНМАС-а у значајној мјери одређена активностима Комисије, као што је и сама реализација активности из Стратегије противминског дјеловања БиХ 2018-2025²⁸. Имајући у виду значај успостављања ефикасног система деминирања Канцеларија за ревизију институција БиХ је 2016. године обавила ревизију учинка и сачинила извјештај на тему „Ефикасност система деминирања у Босни и Херцеговини“ (www.revizija.gov.ba).

²⁵ Службени гласник БиХ, број 29/20

²⁶ Акт број: 01-50-1-2582-40/15

²⁷ Акт број: 14-02-2-1438-2-КМ/13 од 7.6.2013. године

²⁸ Службеном гласнику БиХ, број: 70/19

Напомињемо да је мандат именоване Комисије истекао у априлу 2022. године и да је иста престала са радом, а у вријеме обављања завршне ревизије (27.5.2022. године) није извршено именовање нових чланова Комисије.

9. КОМЕНТАРИ

ВНМАС је у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину. У коментарима је наведено да су исти више техничке природе и тражена је техничка корекција дијела текста у тачки 4.1. Активности из оквира надлежности која је прихваћена. Коментар дат на тачку 6. Запошљавање и статус ангажованих лица Нацрта извјештаја, у коме је тражена корекција садржаја налаза, нисмо у могућности прихватити обзиром да смо на основу утврђених чињеница недвосмислено изнијели закључак који смо навели у Нацрту извјештаја. Изузев наведене техничке корекције, Извјештај није мијењан у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

Ревизију у ВНМАС-у за 2021. годину обавили су: Наташа Павловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Ивана Јурчевић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Азра Хусић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Павловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Центар за уклањање мина у БиХ ВНМАС

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	5.676.000	0	5.676.000	5.567.767	98
Бруто плате и накнаде	4.015.000	-62.000	3.953.000	3.938.604	100
Накнаде трошкова запослених	646.000	65.000	711.000	708.551	100
Путни трошкови	20.000	9.000	29.000	25.124	87
Издаци телефонских и поштанских услуга	65.000	0	65.000	55.867	86
Издаци за енергију и комуналне услуге	98.000	0	98.000	80.019	82
Набавка материјала	76.000	-23.000	53.000	48.153	91
Издаци за услуге превоза и горива	139.000	15.000	154.000	148.006	96
Унајмљивање имовине и опреме	347.000	0	347.000	343.445	99
Издаци за текуће одржавање	154.000	-26.000	128.000	105.020	82
Издаци за осигурање	48.000	0	48.000	43.672	91
Уговорене и друге посебне услуге	68.000	22.000	90.000	71.306	79
2. Капитални издаци	10.000	0	10.000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	10.000	0	10.000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	5.686.000	0	5.686.000	5.567.767	98
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	5.686.000	0	5.686.000	5.567.767	98

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 2.3.2022. године.

Директор:
Саша Обрадовић

Биланс стања на 31.12.2021. године

Центар за уклањање мина у БиХ ВНМАС

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	225	0
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	225	0
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	458.860	647.358	71
Стална средства	5.484.264	5.704.964	96
Исправка вриједности	5.025.404	5.057.606	99
Неотписана вриједност сталних средстава	458.860	647.358	71
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	458.860	647.583	71
3. Краткорочне обавезе и разграничења	470.816	482.312	98
Краткорочне текуће обавезе	76.729	95.443	80
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	394.087	386.869	102
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	458.860	647.358	71
Извори средстава	458.860	647.358	71
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	929.676	1.129.670	82

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 2.3.2022. године.

Директор:
Саша Обрадовић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Центра за уклањање мина у Босни и Херцеговини** (у даљем тексту: ВНМАС) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Архива.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 06.04.2022. г.

Директор

Саша Обрадовић

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

**DIREKCIJE ZA EUROPSKE INTEGRACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 03-16-1-970/22

Sarajevo, srpanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	7
1. KRITERIJI	7
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
3.1. Ustrojstvo i rukovođenje	8
3.2. Finacijsko upravljanje i kontrola	9
3.3. Unutarnja revizija:	9
4. PRORAČUN	9
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	10
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	10
5.1.1. Bruto plaće	10
5.1.2. Višegodišnja kapitalna ulaganja	11
5.1.3. Donacije	11
5.2. Pregled prihoda i primitaka	11
5.3. Bilanca stanja	11
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	12
7. JAVNE NABAVE.....	13
8. KOMENTARI	14
PRIVICI	14

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvata reviziju financijskih izvješća, i u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Direkcije za europske integracije BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Direkcije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Direkciji sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Direkcije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške,

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li su finansijska izvješća kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Direkcije za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Direkcije za 2021. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Direkciji sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Direkciji** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Direkcije**, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 15.07.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020.godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Direkcije za 2020. godinu, dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Direkcija je postupila u skladu sa člankom 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestila nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

² Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno u skladu s odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Temeljem uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 1.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

- ✔ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✖ nerealizirane preporuke, ① preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Preporučamo Direkciji da u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH, koje je nadležno za sustav glavne knjige i ažuriranje kontnog plana, uredi pitanje evidentiranja izdataka za promotivni materijal, u cilju postizanja veće transparentnosti u procesu izvješćivanja o realizaciji proračuna.	Direkcija je u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH poduzela aktivnosti u cilju uređivanja pitanje evidentiranja izdataka za promotivni materijal što je rezultiralo transparentnim izvješćivanjem o realizaciji proračuna za ove izdatke.	✔
2.	Nabavu promotivnog materijala treba odvojiti od klasične usluge tiskanja, jer je predmetom obuhvaćena nabava otiskane robe, a ne samo usluga tiskanja.	Nije bilo nabave usluga tiskanja tako da nije bilo moguće ocijeniti realiziranje preporuke.	①

Tablica 1. Pregled realizacije preporuka

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Direkcija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Ustrojstvo i rukovođenje

Unutarnje ustrojstvo i način rada Direkcije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2018. godine te dopunama Pravilnika iz 2019. godine i izmjenama i dopunama Pravilnika iz 2021. godine. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Direkcije uređen je način rada i rukovođenja Direkcijom te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 137 izvršitelja.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Direkcije obavljaju se u okviru sljedećih organizacijskih jedinica: Ravnatelj Direkcije, Odjeljenje za potporu i sedam sektora sa ustrojbenim odsjecima. Sektori kao zasebne organizacione jedinice su: sektor za strategiju i politike integracija, sektor za usklađivanje pravnog sustava BiH sa pravnom stečevinom Europske unije, sektor za programe pomoći za pristupanje Europskoj uniji, sektor za ljudske resurse, pravne, financijske, informatičke poslove i pisarnu, sektor za prevođenje iz područja Europskih integracija, sektor za komunikacije i obuke u oblasti europskih integracija i sektor za programe teritorijalne suradnje.

Direkcijom rukovodi ravnatelj imenovan na mandatno razdoblje od pet godina počev od 19.11.2015. do 19.11.2020. godine. Agencija za državnu službu BiH je objavila Javni oglas za upražnjeno radno mjesto rukovodećeg državnog službenika - ravnatelja u Direkciji 05.11.2020. godine, s krajnjim rokom za dostavljanje prijava 26.11.2020. godine. Javni oglas

za popunjavanje mjesta ravnatelja u Direkciji je još u tijeku, a realiziranje istog je u nadležnosti Agencije za državnu službu BiH.

3.2. Financijsko upravljanje i kontrola

Direkcija je poduzela aktivnosti na uspostavi sustava financijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH³, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Identificirani su poslovni procesi i rizici te izrađeni mapa poslovnih procesa i registar rizika.

U skladu s Odlukom o donošenju Operativnog godišnjeg akcijskog plana Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u institucijama BiH, Direkcija je usvojila Akcijski plan za unaprjeđenje i razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu. Uspostavljen je sustav izvještavanja rukovodstva o stupnju uspostavljenosti, stanju i preporukama za daljnje unaprjeđenje sustava financijskog upravljanja i kontrole u Direkciji. Direkcija je dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu.

3.3. Unutarnja revizija:

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁴ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁵, Središnja jedinica za unutarnju reviziju Ministarstva financija i trezora BiH mjerodavna je za obavljanje unutarnje revizije u Direkciji. Početkom 2021. godine potpisan je Strateški plan sa nadležnom jedinicom za unutarnju reviziju za razdoblje 2021.-2023. godina. Pored toga potpisan je i Godišnji plan za 2021. godinu prema kojemu je planirana i realizirana unutarnja revizija na temu: „Upravljanje rizicima u Direkciji.“ Planirana revizija je okončana, a Izvješće o reviziji sačinjeno u veljači 2022. godine.

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na tromjesečnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenim financiranju⁶ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁷, Direkciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 4.339.000 KM (tekući izdaci 4.293.000 KM i kapitalni izdaci 46.000 KM).

Direkciji su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operativne planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 4.293.000 KM. Kapitalni izdaci nisu bili raspoloživi. Ukupna realizacija sredstva odobrenih na temelju odluka o privremenim financiranju u 2021. godini iznosi 3.531.877 KM.

³ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

Direkcija je raspolagala i sredstvima višegodišnjeg projekta (62.648 KM), donatorskim sredstvima (2.354.109 KM) i proračunskim sredstvima za sufinanciranje projekata (129.183 KM). Sa ovim sredstvima, ukupan iznos raspoloživih sredstava u 2021. godini je iznosio 6.884.940 KM.

Ukupno izvršenje raspoloživih sredstava za 2021. godinu iznosi 4.462.620 KM ili 65%. Realizirani iznos se, prema izvorima financiranja, odnosi na proračunska sredstva (3.531.877 KM), višegodišnja kapitalna ulaganja (57.213 KM), donatorska sredstva (829.758 KM) i sredstva za sufinanciranje projekata (43.773 KM).

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Direkcija je sačinila Godišnje finacijsko izvješće za 2021. godinu i dostavila ga mjerodavnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Analizom bilješki uz finacijska izvješća konstatirali smo da je Direkcija sačinila zabilješku bilančnih pozicija uz bilancu stanja i detaljna obrazloženja strukture rashoda i izdataka po svim proračunskim stavkama u skladu sa Pravilnikom o finacijskom izvještavanju institucija BiH. Izvještaj o izvršenju proračuna Direkcije za 2021. godinu objavljen je na web stranici www.dei.gov.ba.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 4.462.620 KM (za neposrednu potrošnju 3.531.877 KM i sredstva iz ostalih izvora 930.743 KM).

Značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (2.954.539 KM), naknade uposlenih (310.587 KM), telefonske i poštanske usluge (32.360 KM), tekuće održavanje (52.383 KM) i ugovorene usluge (151.775 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na višegodišnja kapitalna ulaganja (57.213 KM), novčane donacije (829.758 KM) i sufinanciranje projekata (43.773 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 2.954.539 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 1.736.902 KM, a porezi i doprinosi 1.217.637 KM. Bruto plaće i naknade su za 60.327 KM veće u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan broj uposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Direkciji bio je 102.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Direkcija je nastavila sa primjenom Metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda, pa je 37 uposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to 15 uposlenih je napredovalo temeljem ocjene rada, 18 temeljem stjecanja višeg stupnja stručnog zvanja, a četiri po oba prethodna temelja. Tijekom revizije nisu konstatirane poteškoće u primjeni Metodologije niti su uočene dileme za postupanje u konkretnim slučajevima.

5.1.2. Višegodišnja kapitalna ulaganja

Višegodišnja kapitalna ulaganja odobrena su u ukupnom iznosu od 985.680 KM za realizaciju projekta „Potpora procesu europskih integracija“ u razdoblju od 2015. do 2017. godina. Neutrošena sredstva iz 2020. godine prenesena su u 2021. godinu u iznosu od 62.869 KM. U tijeku 2021. godine realiziran je iznos od 57.213 KM za nabavu softvera za unapređenje informacijskog sustava za potporu procesu europskih integracija BiH. Nakon provedenog konkurentnog postupka krajem 2020. godine, sa izabranim dobavljačem je zaključen ugovor u iznosu od 57.213 KM. Početkom 2021. godine je izvršena isporuka softvera sukladno ugovorenom roku.

5.1.3. Donacije

U tijeku 2021. godine Direkcija je raspolagala sredstvima novčanih donacija u ukupnom iznosu od 2.354.109 KM (prenesena sredstva iz prethodne godine u iznosu od 1.093.615 KM i uplate u 2021. godini u iznosu od 1.263.210 KM). Ukupno izvršenje donacija iznosilo je 829.758 KM. Realizirani rashodi se odnose na više projekata prekogranične suradnje, tehničke pomoći u okviru IPA projekata i financiranje tehničke pomoći za programe transnacionalne suradnje.⁸

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 1.268.310 KM. Sredstva nisu planirana proračunom za 2020. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od primljenih donacija iz inozemstva (1.263.210 KM) i prihode od prodaje stalnih sredstava (5.100 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u prilogu Izvješća.

5.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 429.824 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 810.077 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (424.969 KM), obveze prema dobavljačima (107.277 KM) i obveze prema uposlenima (277.831 KM).

Direkcija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatirane značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

⁸ U godišnjem izvješću o izvršenju proračuna Direkcija je detaljno obrazložila realizaciju svakog projekta pojedinačno

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu Direkciji je odobreno 107 uposlenih. Na 31.12.2021. godine, Direkcija je imala 102 uposlenih i svi su uposleni na neodređeno vrijeme.⁹

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sistematizirano je ukupno 137 radnih mjesta.

U razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine primljeno je pet državnih službenika¹⁰ na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa, pri čemu je svih pet primljenih državnih službenika u Direkciji bilo angažirano temeljem ugovora o djelu. Za prijem državnih službenika postoji suglasnost Vijeća ministara BiH.

Putem internog oglasa tri državna službenika su unaprijeđena.

Osam državnih službenika su interno premješteni na istoj razini radnog mjesta i istom platnom razredu.

U Direkciji je, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, prestao radni odnos za četvero uposlenih, od kojih za dvoje zbog eksternog premještanja u drugu instituciju, za jednog zbog sporazumnog prestanka radnog odnosa i za jednog zbog smrti.

Direkcija je izvršila ocjenjivanje državnih službenika i uposlenika. Izvještaje o ocjenjivanju državnih službenika Direkcija je proslijedila Agenciji za državnu službu BiH.

Izdaci temeljem ugovora o djelu: U 2021. godini ovi izdaci su realizirani u ukupnom neto iznosu 570.565 KM od čega se na ugovore o djelu financirane iz proračunskih sredstava odnosi 69.993 KM, a iz sredstava više različitih projekata 500.572 KM. U odnosu na prethodnu godinu ugovori o djelu su veći za 39.964 KM

Ugovori o djelu iz proračunskih sredstava: Ovi izdaci su realizirani u neto iznosu 66.993 KM. Tijekom godine temeljem ugovora o djelu bila su angažirana ukupno 44 izvršitelja. Planirani proračun za ove namjene iznosio je 77.000 KM, a izdaci po ovom osnovu isplaćeni su na mjesečnoj razini u rasponu od 150 KM do 990 KM.

Za obavljanje obuka iz oblasti europskih integracija angažirano je 28 osoba u ukupnom iznosu od 8.095 KM. Cilj ovih obuka je stručno usavršavanje i obučavanje članova zajedničkih tijela u sustavu koordinacije procesa europskih integracija i ostalih struktura uspostavljenih za potrebe procesa europskih integracija te državnih službenika uposlenih u institucijama na svim razinama vlasti u BiH za obavljanje poslova i radnih zadataka koji proističu iz procesa europskih integracija, zatim kontinuirano unapređenje znanja i informiranost državnih službenika o procesu europskih integracija. Bazu ovlaštenih predavača formira Direkcija, a njom su obuhvaćeni i uposleni u Direkciji. Temeljem ugovora o djelu na poslovima održavanja čistoće angažirane su dvije osobe tijekom cijelog razdoblja u ukupnom iznosu od 16.800 KM, iz razloga što obavljanje ovih poslova nije osigurano od strane Službe za zajedničke poslove institucija BiH. Povjerenstvu za ocjenjivanje novinarske priče koja broji tri člana isplaćeno je 450 KM, a za usluge lektoriranja i daktilografske usluge isplaćeno je 1.733 KM.

Ostali ugovori o djelu odnose se na vanredne poslove unutar Odsjeka za ljudske i pravne poslove (6.930 KM), vanredne poslove u sektoru za usklađivanje pravnog sustava (6.930 KM),

⁹ Podaci iz obrasca 4.1. finansijskih izvještaja

¹⁰ Član 21. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH

vanredne poslove u sektoru za komunikacije (4.275 KM), potporu u održavanju video konferencija (6.930 KM), pripremu dokumentacije za Mersa aplikaciju (6.930 KM), vanredne poslove u Sektoru za prevođenje (3.960 KM) i vanredne poslove u Sektoru za strategiju (3.960 KM) koji su isti ili slični poslovima redovnog radnog mjesta, a predmet ugovora nije određeni posao, odnosno konkretna zaokružena cjelina koja za rezultat ima određeni proizvod. Od ukupno angažiranih sedam osoba, četiri su bile angažirane temeljem ugovora o djelu i prethodne godine. Angažman temeljem ugovora o djelu za šest osoba prestao je 01.08.2021. godine kada je nakon provedene procedure javnog oglasa njih pet uposlano u Direkciju na neodređeno vrijeme, dok je angažman sedme osobe izvršen u razdoblju rujan – prosinac 2021. godine.

Smatramo da je praksa angažiranja osoba temeljem ugovora o djelu netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor. Ovakav angažman bi eventualno bio opravdan u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno.

PREPORUKA 1

Preporučamo Direkciji da angažiranje osoba temeljem ugovora o djelu vrši isključivo za konkretne poslove koji nisu redovni i sistematizirani poslovi¹¹.

Ugovori o djelu koji se financiraju iz projekata: Ovi izdaci su sa 31.12.2021. godine iznosili 512.849 KM. Angažirano je ukupno 60 izvršitelja, a poslovi se uglavnom odnose na stručne i administrativne poslove na implementiranju IPA projekata pri čemu je 15 osoba iste obavljalo u kontinuitetu tijekom cijele godine uz mjesečnu naknadu u rasponu od 1.075 KM do 3.779, dok su ostali izvršitelji angažirani jednokratno za obavljanje konkretnih poslova.

7. JAVNE NABAVE

Direkcija je donijela Plan javnih nabava za 2021. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama. Odlukom ravnatelja za svaki postupak nabave formirano je povjerenstvo koje provodi postupke javnih nabava.

Prema prezentiranim podacima, Direkcija je u 2021. godini provela četiri postupka javnih nabava (iz tekućih izdataka neposredne potrošnje i sredstava novčanih donacija). Od navedenog broja, Direkcija je provela dva otvorena postupka u vrijednosti od 422.617 KM i dva konkurentna postupka u vrijednosti od 27.840 KM.

Osim navedenog, Direkcija je putem izravnog sporazuma izvršila nabave u vrijednosti od 106.970 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 557.427 KM (112.831 KM iz tekućih izdataka i 444.596 KM iz kapitalnih izdataka financiranih iz donatorskih sredstava).

Na temelju pregledanog uzorka (planiranih i realiziranih postupaka javnih nabava iz proračunskih sredstava) i to konkurentnog postupka za pružanje usluga sustavnog i aplikativnog održavanja Informacionog sustava za potporu procesu europskih integracija BiH (ISEI) u vrijednosti od 23.840 KM i izravnog sporazuma za pružanje usluga servisiranja računarske i elektronske opreme ukupne vrijednosti 6.000 KM, nisu uočeni značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Nabave provedene u okviru programa posebnih namjena iz donacija koje su realizirane primjenom procedura i pravila definiranih u ugovorima sa donatorima nisu obuhvaćene

¹¹ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

revizijskim postupcima. Iste se odnose dva otvorena postupka za razvoj informacijskog sustava za potporu razvoja europskih integracija Bosne i Hercegovine (422.617 KM).

8. KOMENTARI

Direkcija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu. U komentarima su navedena neslaganja na dane nalaze revizora glede angažmana osoba temeljem ugovora o djelu. Navedene komentare nismo mogli prihvatiti jer nisu dana adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću. Ured za reviziju je sačinio akt, koji je upućen Direkciji, u kome su dodatno pojašnjeni naši stavovi izneseni u izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji. U vezi s navedenim ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Direkciji za 2021. godinu obavili su: Nada Laco - viši revizor za finansijsku reviziju (voditelj tima), Enes Alić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Enis Musić - revizor za finansijsku reviziju (član tima.)

Voditelj tima za finansijsku reviziju

Nada Laco

Rukovoditelj Odjela za finansijsku reviziju

Munevera Baftić

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete finansijske revizije

Nedžad Hajtić

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Tablica III. – Pregled prihoda i primitaka za 2021.godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	4,293,000	0	4,293,000	3,531,877	82
Bruto plaće i naknade	3,214,000	0	3,214,000	2,954,539	92
Naknade troškova uposlenih	508,000	0	508,000	310,587	61
Putni troškovi	106,000	0	106,000	8,842	8
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	50,000	0	50,000	32,360	65
Izdaci za energiju i komunalne usluge	12,000	0	12,000	0	0
Nabava materijala	21,000	0	21,000	10,745	51
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	13,000	0	13,000	3,490	27
Unajmljivanje imovine i opreme	56,000	0	56,000	4,253	8
Izdaci za tekuće održavanje	58,000	0	58,000	52,383	90
Izdaci za osiguranje	9,000	0	9,000	2,903	32
Ugovorene i druge posebne usluge	246,000	0	246,000	151,775	62
2. Kapitalni izdaci	46,000	0	46,000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	46,000	0	46,000	0	0
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	4,339,000	0	4,339,000	3,531,877	81
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	62,648	62,648	57,213	91
Podrška procesu evropskih integracija Bosne i Hercegovine 2015-2017. godina P-0501290		62,648	62,648	57,213	91
0					
6. Novčane donacije (FOND 30)	0	2,354,109	2,354,109	829,758	35
Donacija- podrška prekograničnog programa Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2014-2020-DEI BiH P-310		4,395	4,395	1,056	24
Podrška upravljačkoj strukturi Programa Mediteran (MED) 2017-2022-PANORAMED P-340		83,108	83,108	30,353	37
„Podrška implementaciji Interreg IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska-BiH-Crna Gora 2014-2020“ - DEI BIH P-350		190,874	190,874	137,957	72
“Tehnička pomoć za program transnacionalne saradnje Interreg MED 2014-2020” P-360		119,315	119,315	41,313	35
Podrška upravljačkoj strukturi Strategije EU za Jadransku i Jonsku regiju EUSAIR P-0501370		107,170	107,170	35,730	33
Tehnička pomoć za Jadransko-jonski program transnacionalne saradnje Interreg ADRIION 2014-2020” P-0501410		125,370	125,370	58,912	47

Tehnička pomoć za program transnacionalne saradnje Interreg Danube 2014-2020" P-420		86,613	86,613	42,184	49
Tehnička pomoć za upravljanje bilateralnim Programom prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina - Crna Gora – 2014-2020" P-450		259,425	259,425	192,252	74
"Podrška implementaciji IPA II Prekograničnog programa Srbija – Bosna i Hercegovina"; IPA alokacija 2017 P-460		255,543	255,543	103,885	41
"Posebni sporazum između Švedske i DEI, za razvoj baza podataka MERSA i LHDB i provođenje komunikacijske strategije" P-0501470		934,603	934,603	186,117	20
„Tehnička pomoć za upravljanje bilateralnim Programom prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina - Crna Gora – 2014-2020" 0501480		187,695	187,695		0
6. Sufinansiranje (FOND 10)	0	129,183	129,183	43,772	34
Podrška upravljačkoj strukturi Programa Mediteran (MED) 2017-2022-PANORAMED P-340		12,724	12,724	5,356	42
„Podrška implementaciji Interreg IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska-BiH-Crna Gora 2014-2020" - DEI BIH P-350		3,442	3,442	3,442	100
"Tehnička pomoć za program transnacionalne saradnje Interreg MED 2014-2020" P-360		3,625	3,625	3,625	100
Podrška upravljačkoj strukturi Strategije EU za Jadransku i Jonsku regiju EUSAIR P-0501370		21,640	21,640	6,305	29
„Kofinansiranje prioriteta „tehnička pomoć“ u okviru Mediteranskog transnacionalnog programa 2014-2020" P-380		5,980	5,980	5,980	100
Tehnička pomoć za Jadransko-jonski program transnacionalne saradnje Interreg ADRION 2014-2020" P-0501410		153	153	45	29
Tehnička pomoć za program transnacionalne saradnje Interreg Danube 2014-2020" P-420		14,228	14,228	2,629	18
Kofinansiranje prioriteta "Tehnička pomoć" u okviru Interreg IPA programa prekogranične saradnje HR-BiH-CG 2014-2020 P-440		16,390	16,390	16,390	100
Tehnička pomoć za upravljanje bilateralnim Programom prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina - Crna Gora – 2014-2020" P-450		51,000	51,000		0
0					
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
0					
8. Ukupno (4+5+6+7)	4,339,000	2,545,940	6,884,940	4,462,620	65

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 23.02.2022. godine.

Direktor:

Edin Dilberović

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratko. potraživanja, razgraničenja i zalihe	4,856	15,990	30
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	4,856	15,990	30
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	424,969	478,519	89
Stalna sredstva	1,502,746	1,483,517	101
Ispravka vrijednosti	1,077,777	1,004,998	107
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	424,969	478,519	89
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	429,824	494,509	87
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	385,109	390,460	99
Kratkoročne tekuće obveze	107,277	102,843	104
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	277,831	287,616	0
Interni finansijski odnosi		0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	424,969	478,519	89
Izvori sredstava	424,969	478,519	89
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	810,077	868,979	93

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.
Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 23.02.2022. godine

Direktor:
Edin Dilberović

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupni planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	0	
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	0	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	1,263,210	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	1,263,210	
“Podrška upravljačkoj strukturi Strategije EU za Jadransku i jonsku regiju (EUSAIR Facility Point)” P-0501370			0	78,310	
„Podrška upravljačkoj strukturi Programa Mediteran (MED) 2017-2022- PANORAMED”, P-0501340			0	34,403	
“Podrška implementaciji Interreg IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2014.-2020.”, P-0501350			0	132,879	
“Tehnička pomoć za program transnacionalne saradnje Interreg MED 2014-2020”, P-0501360			0	74,931	
“Tehnička pomoć za program transnacionalne saradnje Interreg ADRION 2014-2020”, P-0501410			0	125,370	
“Tehnička pomoć za program transnacionalne saradnje Interreg Danube 2014-2020” P-0501420			0	48,062	
Tehnička pomoć za upravljanje bilateralnim Programom prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina - Crna Gora – 2014-2020“ 0501450			0	417,230	
“Podrška implementaciji IPA II Prekograničnog programa Srbija – Bosna i Hercegovina”; IPA alokacija 2017 0501460			0	156,466	
“Posebni sporazum između Švedske i DEI, za razvoj baza podataka MERSA i LHDB i provođenje komunikacijske strategije” P-0501470			0	195,559	
3. Kapitalni primici	0	0	0	5,100	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava		0	0	5,100	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	0	0	0	1,268,310	

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 23.02.2022. godine

Direktor:
Edin Dilberović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Direkcije za evropske integracije** (u daljnjem tekstu: Direkcija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu s odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Direkcije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 16.05.2022. godine

Ravnatelj

Edin Dilberović

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*DIREKCIJE ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

**DIREKCIJE ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 03-16-1-956/22

Sarajevo, lipanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	7
1. KRITERIJI	7
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	9
3.1. Ustrojstvo i rukovođenje	9
3.2. Finacijsko upravljanje i kontrola	10
3.3. Unutarnja revizija	11
4. PRORAČUN	11
4.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti Direkcije	12
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	13
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	13
5.1.1. Bruto plaće.....	13
5.1.2. Naknade troškova zaposlenih	14
5.1.3. Putni troškovi	15
5.1.4. Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	16
5.1.5. Izdaci za uporabu vozila	17
5.1.6. Unajmljivanje imovine i opreme	18
5.2. Pregled prihoda i primitaka	18
5.3. Bilanca stanja	18
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	18
7. JAVNE NABAVE.....	20
8. KOMENTARI	21
PRIVICI	21

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Direkcije za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Direkcija)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Direkcije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Direkciji u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Direkcije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške,

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Direkcije za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Direkcije za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Direkciji u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta još uvijek nije usklađen s odlukama Vijeća ministara BiH iako je Direkcija putem nadležnog Ministarstva sigurnosti BiH Prijedlog pravilnika uputila Vijeću ministara BiH (točka 3.1. Izvješća).*
- *Unutarnja revizija još uvijek nije uspostavljena u skladu s relevantnim propisima, jer je njeno uspostavljanje uvjetovano usvajanjem Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Direkcije (točka 3.3. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Direkcije je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Direkcije, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure

podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 30.06.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u skladu s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o unutaršnjoj reviziji.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Direkcije za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na: neusklađenost Pravilnika o unutaršnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta s odlukama Vijeća ministara BiH, neuspostavljanje unutaršnje revizije organizacijski u skladu s relevantnim propisima i slabosti u postupcima javnih nabava.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Direkcija je postupila u skladu sa člankom 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestila nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

² Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno u skladu s odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Temeljem uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 2.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

☑ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ☒ nerealizirane preporuke, ⊕ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Direkcija je dužna uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustroju s odredbama važećih odluka Vijeća ministara BiH.	Direkcija je poduzela potrebne aktivnosti glede pripreme Prijedloga pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u skladu s odredbama važećih odluka Vijeća ministara BiH, a koji je putem nadležnog Ministarstva sigurnosti BiH upućen u proceduru usvajanja od strane Vijeća ministara BiH.	●
2.	Direkcija je dužna organizacijski i funkcionalno uspostaviti unutarnju reviziju u skladu s relevantnim propisima.	Organizacijsko i funkcionalno uspostavljanje Jedinice za unutarnju reviziju Direkcije je u izravnoj svezi s donošenjem novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta.	●
3.	Preporučamo Direkciji dosljednu primjenu Metodologije za raspoređivanje uposlenih unutar platnog razreda vodeći računa o pravima i jednakosti svih državnih službenika i uposlenika koji ispunjavaju uvjete za napredovanje, istovremeno poštujući zakonske i podzakonske propise koji reguliraju navedeno područje.	Direkcija je prema naputku Odbora državne službe za žalbe formirala drugostupanjski organ, ali smo uočili različito postupanje drugostupanjskog organa u identičnim slučajevima prilikom primjene Metodologije za raspoređivanje uposlenih unutar platnog razreda.	●
4.	Preporučamo Direkciji unapređenje unutarnjih kontrola vezanih za popunjavanje, odobravanje i pravdanje putnih naloga u skladu s važećim propisima koji reguliraju navedeno područje.	Kod popunjavanja, odobravanja i pravljenja naloga za službeno putovanje, i ove godine smo uočili nedostatke u nekoliko slučajeva.	●
5.	Preporučamo Direkciji da unaprijedi unutarnje kontrole u pogledu adekvatnog popunjavanja naloga za vozila u svrhu namjenskog korištenja službenih vozila i transparentnog upravljanja javnim sredstvima.	Direkcija je poduzimala aktivnosti na unapređenju unutarnjih kontrola nad uporabom službenih vozila, ali je u određenom broju naloga za službena vozila uočeno da se predviđeni elementi propisanog obrasca ne popunjavaju u cijelosti.	●
6.	Direkcija treba raspolagati službenim vozilima u skladu s podzakonskim aktima Vijeća ministara BiH.	Vozilo koje je bilo ustupljeno Ministarstvu sigurnosti je vraćeno Direkciji. Međutim, preostala tri službena vozila, od kojih jedno koje je ustupljeno Vijeću ministara BiH i dva ustupljena Upravi za neizravno oporezivanje BiH, još uvijek nisu vraćena.	●

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
7.	Ponovno preporučamo Direkciji da se u suradnji s nadležnim institucijama ubrzaju aktivnosti na konačnom rješavanju trajnog smještaja.	U tijeku su službeni razgovori s Vladom Kantona Sarajevo glede uvjeta nabave dijela objekta u kojem je Direkcija duže vremensko razdoblje smještena na temelju Ugovora o najmu.	
8.	Ponovno preporučamo Direkciji ulaganje dodatnih napora te iznalaženje rješenja (uz suradnju s nadležnim institucijama) u pogledu prestanka radnog odnosa na temelju godina staža policijskih službenika i donošenja odgovarajućih rješenja.	Konstatirani su isti problemi kao i prethodnih godina u pogledu prestanka radnog odnosa na temelju godina staža policijskih službenika	
9.	Preporučamo Direkciji da više pozornosti posveti analizi i evaluaciji pristiglih ponuda kako bi se osigurala dosljedna primjena Zakona o javnim nabavama, ali istovremeno, i ekonomično trošenje proračunskih sredstava.	Povjerenstvo za javne nabave s dužnom pozornošću vrši analizu i evaluaciju pristiglih ponuda u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavama.	
10.	Preporučamo Direkciji da izvrši detaljnu analizu razloga višegodišnje stalnosti istog dobavljača za službena vozila, odnosno da dokumentira opravdanost takve pojave i njenu utemeljenost na konkurentnosti.	Nije izvršena ocjena preporuke s obzirom na to da u revidiranom razdoblju nije realizirana javna nabava službenih vozila.	

Tablica 2. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u cijelosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. Prema tome, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Direkcija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Ustrojstvo i rukovođenje

Unutarnje ustrojstvo i način rada Direkcije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost u listopadu 2010. godine. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Direkcije uređen je način rada i rukovođenja Direkcijom te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 1.268 izvršitelja.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Direkcije obavljaju se u okviru sljedećih organizacijskih jedinica: Ured ravnatelja, Ured za profesionalne standarde, Sektor za koordiniranje i suradnju, Sektor za međunarodnu operativnu policijsku suradnju, Sektor za osiguranje VIP osoba i objekata, Sektor za stratejsku analizu, procjene, planiranje i IT potporu i Sektor za ljudske resurse, pravne, finansijsko-materijalne poslove i pisarnicu.

Institucije Bosne i Hercegovine su bile u obvezi da do kraja travnja 2014. godine usklade pravilnike o unutarnjem ustrojstvu s odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva organa uprave Bosne i Hercegovine i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine.

Tijekom 2021. godine Direkcija je sačinila Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, pribavila pozitivna mišljenja od strane Ureda za zakonodavstvo BiH, Ministarstva pravde BiH i Ministarstva financija i trezora BiH

Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Direkcije još uvijek nije usklađen s odlukama Vijeća ministara BiH.

te preko nadležnog Ministarstva sigurnosti BiH isti je upućen u proceduru razmatranja i usvajanja na Vijeću ministara BiH. Do momenta izrade ovog izvješća Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Direkcije nije razmatran.

Direkcijom rukovodi ravnatelj, imenovan na mandatno razdoblje od 26.5.2018. godine. Ravnatelj ima dva zamjenika koji su za svoj rad odgovorni ravnatelju prema članku 7. stavak (2) Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi BiH³. Zamjenici ravnatelja imenovani su na isto mandatno razdoblje kao i ravnatelj.

3.2. Finansijsko upravljanje i kontrola

Direkcija je sačinila temeljne dokumente potrebne za uspostavu sustava finansijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁴, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Direkcija je dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Godišnje izvješće o sustavu finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu.

Postupcima revizije utvrđeno je da je Direkcija sačinila akcijski plan provedbe aktivnosti iz Operativnog godišnjeg plana Strategije razvoja sustava unutarnjih finansijskih kontrola u institucijama BiH. Tijekom 2021. godine izvršeno je ažuriranje Mape poslovnih procesa i Registra rizika te nakon analize uzroka rizika kreirani su novi dokumenti Mapa procesa i Registar rizika.

³ Službeni glasnik BiH, broj 36/08

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

3.3. Unutarnja revizija

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁵ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁶, Direkcija je obvezna uspostaviti Jedinicu unutarnje revizije koja je mjerodavna za obavljanje unutarnje revizije u Direkciji.

Da bi Direkcija formirala Jedinicu za unutarnju reviziju u skladu sa spomenutim propisima potrebno je sistematizirati radna mjesta internih revizora u Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta.

U revizijskom izvješću za 2020. godinu, u Mišljenju o usklađenosti je skrenuta pozornost

Unutarnja revizija još uvijek nije uspostavljena u skladu sa relevantnim propisima.

Direkciji, s obzirom na to da unutarnja revizija nije uspostavljena u skladu s važećim propisima. Prema raspoloživim informacijama,

predmetno pitanje Direkcija duže vrijeme pokušava riješiti donošenjem novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta. Naime, Prijedlogom pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, a koji je upućen prema Vijeću ministara BiH na usvajanje, predviđeno je formiranje Jedinice unutarnje revizije Direkcije u skladu s važećim propisima.

Važećim Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji Direkcije sistematizirana su i popunjena dva radna mjesta na poziciji unutarnjeg revizora u kategoriji stručnog savjetnika u Uredu ravnatelja, a koji u svom radu primjenjuju metodologiju rada unutarnje revizije u institucijama BiH te o svojim aktivnostima izvještavaju Središnju harmonizacijsku jedinicu Ministarstva financija i trezora BiH. Međutim, ova radna mjesta nisu sistematizirana prema važećim propisima koji se odnose na uspostavu Jedinice za unutarnju reviziju.

Unutarnja revizija je sačinila Godišnji plan za 2021. godinu, Strateški plan unutarnje revizije za razdoblje 2021.-2023. godina i Godišnje izvješće unutarnje revizije za 2021. godinu. U skladu s planskim dokumentima unutarnja revizija je u tekućoj godini planirala i realizirala četiri unutarnje revizije: Provođenje Metodologije o raspoređivanju uposlenih u platni razred, unutarnja revizija javnih nabava, uporaba službenih vozila i unutarnja revizija magacina. Sačinjeni su planovi aktivnosti za realiziranje danih preporuka unutarnje revizije.

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na kvartalnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenom financiranju⁷ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu⁸.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu, Direkciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 33.380.000 KM (tekući izdaci 32.133.000 KM i kapitalni izdaci 1.247.000 KM).

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

Direkciji su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operative planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 33.380.000 KM. Ukupna realizacija sredstava odobrenih na temelju odluka o privremenim financiranju u 2021. godini iznosi 31.037.889 KM.

Direkcija je izvršila prestrukturiranje rashoda proračuna krajem prosinca 2021. godine koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH, prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog proračuna. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 90.000 KM. (Povećani troškovi za bruto plaće i naknade za 80.000 KM i izdaci za osiguranje za 10.000 KM, a smanjeni troškovi naknada uposlenih za 90.000 KM).

4.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti Direkcije

Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela BiH i o agencijama za potporu policijskoj strukturi BiH⁹ u članku 6. definirane su nadležnosti Direkcije i to:

- a) komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH;
- b) komunikacija, suradnja i koordiniranje između policijskih tijela BiH s odgovarajućim organima u BiH glede pitanja policijskih poslova međunarodnog karaktera ili od međunarodnog značaja, ili u svezi s pitanjima koja su u nadležnosti Suda BiH;
- c) komunikacija i suradnja s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima u svezi s pitanjem policijskih poslova od međunarodnog značaja ili zajedničkog interesa;
- d) komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih tijela BiH i odgovarajućih organa u BiH s odgovarajućim stranim i međunarodnim organima;
- e) primjena najboljih europskih i drugih međunarodnih praksi koje se odnose na policijska pitanja u BiH;
- f) standardiziranje rada u svezi s policijskim pitanjima u Bosni i Hercegovini;
- g) dnevno objedinjavanje sigurnosnih informacija značajnih za BiH, kao i za izvršavanje poslova iz nadležnosti policijskih tijela BiH, stalna suradnja s relevantnim policijskim i drugim tijelima i poduzimanje potrebnih mjera s ciljem koordinacije operativnih poslova policijskih tijela BiH te dnevno praćenje sigurnosnog stanja i obavješćavanje nadležnih policijskih i drugih tijela BiH;
- h) organiziranje i provedba fizičke i tehničke zaštite osoba i objekata organa BiH i diplomatsko-konzularnih organa koji se posebno štite u skladu s odgovarajućim zakonima, međunarodnim obvezama i drugim propisima koje donosi Vijeće ministara BiH;
- i) prikupljanje, praćenje, analiziranje i korištenje podataka značajnih za sigurnost BiH;
- j) provedba međunarodnih ugovora o policijskoj suradnji iz nadležnosti Direkcije;
- k) ostali poslovi propisani zakonima i drugim propisima.

Tijekom revizije konstatirano je da se Direkcija već više godina susreće s određenim problemima u provedbi zakonom dodijeljenih nadležnosti, a posebno u pogledu primjene nadležnosti iz članaka 6. točka h) prethodno spomenutog Zakona. Navedena problematika se odnosi na organiziranje i provedbu fizičke i tehničke zaštite osoba i objekata organa BiH i diplomatsko-konzularnih organa koji se posebno štite u skladu s odgovarajućim zakonima, a koje je značajno otežano nedonošenjem propisa kojima bi se adekvatno regulirao obujam i način provedbe fizičke zaštite osoba i objekata. Navedeno prije svega utječe na nemogućnost planiranja ili nemogućnost adekvatnog planiranja finansijskih sredstava potrebnih za provedbu pojedinih zadataka zaštite kako je to obrazloženo u okviru točke 5.1.2. (Putni troškovi).

U tom smislu, Direkcija kontinuirano djeluje prema drugim nadležnim tijelima kako bi se riješio navedeni problem. U kolovozu 2021. godine su Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine upućeni prijedlozi Odluke o određivanju osoba, objekata i vrijednosnih pošiljki

⁹ Službeni glasnik BiH, broj:36/08

koje se štite te Naputak o obujmu i načinu provedbe fizičke i tehničke zaštite osoba, objekata i vrijednosnih pošiljki, a zatim, početkom veljače 2022. godine, i odgovor Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine na dano mišljenje. Do trenutka pisanja ovog izvješća, navedeni propisi nisu bili usvojeni.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Direkcija je sačinila Godišnje financijsko izvješće za 2021. godinu i dostavila ga mjerodavnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz financijska izvješća konstatirano je da su iste sačinjene u skladu s Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 31.037.889 KM, što je za 2.345.111 KM manje u odnosu na rashode odobrene proračunom za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (21.732.228 KM), naknade troškova uposlenih (4.098.629 KM), putne troškove (2.016.603 KM), najam imovine (769.399 KM) i izdatke za uporabu vozila (716.157 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 21.732.228 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 11.199.094 KM, a porezi i doprinosi 10.533.134 KM. Bruto plaće i naknade su za 79.642 KM manje u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječan broj uposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Direkciji bio je 859.

Dodatak na plaću policijskim službenicima: Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, koji je stupio na snagu 2020. godine utvrđeno je da pravo na policijski dodatak imaju svi policijski službenici na razini BiH. Navedenim zakonom definirano je da Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, donosi podzakonski akt kojim se detaljnije regulira policijski dodatak. Pojedinačna rješenja o utvrđivanju dodatka donosi ravnatelj policijske agencije, na temelju podzakonskog akta Vijeća ministara BiH.

Napominjemo da je i osnovnim Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH iz 2008. godine bilo definirano da pojedinačna rješenja o utvrđivanju posebnog dodatka za policijske službenike donosi ravnatelj policijske agencije, na temelju podzakonskog akta koji prethodno donosi Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, ali da Vijeće ministara BiH nikada nije donijelo podzakonski akt. Isplata dodatka na plaću policijskim službenicima se vrši na temelju pojedinačnih rješenja ravnatelja Direkcije.

Direkcija je u veljači 2021. godine uputila resornom Ministarstvu sigurnosti BiH Prijedlog odluke o utvrđivanju visine posebnog dodatka na plaću policijskim službenicima u Direkciji na nadležno postupanje. Ministarstvo sigurnosti je aktom iz rujna 2021. godine tražilo da se Prijedlog odluke uskladi s Mišljenjem Ministarstva financija i trezora BiH, što je Direkcija i učinila te 30.09.2021. godine Ministarstvu sigurnosti BiH dostavila korigirani tekst Prijedloga odluke o utvrđivanju visine posebnog dodatka na plaću policijskim službenicima u Direkciji, a koji je Ministarstvo sigurnosti BiH uputilo Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH krajem prosinca 2021. godine.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Direkcija je nastavila s primjenom Metodologije za raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda. Ukupno je 45 uposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to 36 osoba temeljem ocjene rada, jedna osoba temeljem stjecanja većeg stupnja stručnog zvanja te osam osoba temeljem i jednog i drugog.

Provedenom revizijom uočili smo različito postupanje drugostupanjskog organa Direkcije u identičnim slučajevima po pitanju primjene metodologije za raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda. Rješenjem iz prosinca 2020. godine i siječnja 2021. godine troje uposlenih u Direkciji koji su u 2016. godini ocijenjeni ocjenom uspješan, a naredne tri godine ocjenom naročito uspješan, napredovali su u prvi unutarnji platni razred. Isti državni službenici su i u 2020. godini ocijenjeni ocjenom naročito uspješan te su prema tome zahtijevali da se i 2020. godina uzme u obzir prilikom napredovanja, smatrajući da bi time ispunili uvjete za napredovanje u drugi unutarnji platni razred, temeljem četiri uzastopne ocjene naročito uspješan.

Na žalbu jedne uposlenice Direkcije Odbor državne službe za žalbe se oglasio nenadležnim i uputio na omogućavanje prava na prigovor unutar institucije. U skladu s tim, Direkcija je oformila drugostupanjski organ koji je po izjavljenom prigovoru dvije uposlenice poništio prvobitno rješenje Direkcije i istim utvrdio napredovanje u drugi unutarnji platni razred, a na temelju ocjena rada naročito uspješan za 2017., 2018., 2019. i 2020. godinu.

U identičnom slučaju za trećeg uposlenika, drugostupanjski organ (različitog sastava u odnosu na prethodni drugostupanjski organ) je trećem državnom službeniku odbio prigovor te potvrdio prvobitno rješenje.

5.1.2. Naknade troškova uposlenih

Ukupno ostvarene naknade troškova uposlenih sa 31.12.2021. godine iznose 4.098.629 KM, a značajnije naknade odnose se na: prijevoz na posao i s posla (1.589.748 KM), naknade troškova smještaja dužnosnika (36.540 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (98.581 KM), naknade za odvojeni život (29.545 KM) i jubilarne nagrade (55.260 KM).

Naknade troškova smještaja dužnosnika i naknade za odvojeni život: U skladu s Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na troškove smještaja, naknadu za odvojeni život i naknadu za privremeno raspoređivanje, u Direkciji se isplaćuje naknada troškova smještaja za 10 osoba, a naknada za odvojeni život za 11 osoba. Jedna osoba je uvedena u pravo tijekom 2021. godine. Naime, uposleni je u zahtjevu za ostvarivanje prava na naknadu za odvojeni život i smještaj naveo da najkraći put od mjesta prebivališta do mjesta rada iznosi 74 kilometra, ali da zbog frekvencije putnog prometa, ograničenja brzine, velike naseljenosti i prometnih nezgoda koje se događaju na navedenom putnom pravcu, koristi

alternativni putni pravac, koji je duži od navedenog i iznosi 89 kilometara. Na temelju navedenog mu je rješenjem ravnatelja Direkcije dano pravo na smještaj i na odvojeni život u iznosu od po 300 KM.

Člankom 15. Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na troškove smještaja, naknadu za odvojeni život i naknadu za privremeno raspoređivanje propisano je da policijski službenik koji je prema članku 64. Zakona o policijskim službenicima privremeno raspoređen na drugo radno mjesto, ima pravo na mjesečnu naknadu za privremeno raspoređivanje, pod uvjetom da mu je mjesto prebivališta udaljeno od njegovog trenutnog mjesta rada više od 80 KM.

PREPORUKA 1

Direkcija je dužna naknadu troškova smještaja, naknadu za odvojeni život i naknadu za privremeno raspoređivanje obračunavati i isplaćivati u skladu sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom¹⁰.

5.1.3. Putni troškovi

Izdaci za putne troškove na 31.12.2021. godine su iznosili 2.016.603 KM, od čega putni troškovi u zemlji iznose 1.140.528 KM, a putni troškovi u inozemstvu 876.075 KM. Putni troškovi na 31.12.2021. godine su u odnosu na prethodnu godinu veći za 446.495 KM, zbog povećanih aktivnosti policijskih službenika.

Putni troškovi u zemlji se odnose najvećim dijelom na troškove smještaja u zemlji (646.438 KM) i troškove dnevnica u zemlji (490.709 KM). Najznačajniji dio troškova smještaja u zemlji nastao je u svrhu obavljanja poslova pratnje šticećenih osoba.

Putni troškovi u inozemstvu se odnose, uglavnom, na troškove dnevnica u inozemstvu (243.023 KM) i troškove smještaja u inozemstvu (429.745 KM). Najveći dio troškova smještaja za službena putovanja u inozemstvu odnosi se na smještaj policijskih službenika koji obavljaju poslove zaštite VIP osoba iz različitih institucija, a na temelju prethodno upućenih zahtjeva od strane institucije iz koje dolazi VIP šticećena osoba.

Direkcija je u skladu sa svojim nadležnostima dužna izvršavati poslove i zadatke pružanja zaštite osoba, institucija BiH i diplomatsko-konzularnih predstavništava koji se štite u skladu s odgovarajućim zakonima, međunarodnim obvezama i drugim propisima koje donosi Vijeće ministara BiH. Sva putovanja šticećenih osoba planiraju i najavljuju uredi istih, na temelju čega Direkcija poduzima radnje iz svoje nadležnosti, odnosno policijski službenici se upućuju na službeno putovanje radi osiguranja VIP osoba, a čije troškove putovanja snosi Direkcija. Navedene aktivnosti se planiraju u drugim institucijama BiH, tako da Direkcija nema utjecaja na planiranje aktivnosti, a samim tim ni na troškove koji nastaju izvršavanjem obveza iz tih planova.

Procesom revizije izdataka za putne troškove u Direkciji utvrđeno je kako slijedi:

- na obrascu naloga za službeno putovanje se ne upisuje planirano trajanje putovanja, informacije na čiji teret idu troškovi putovanja kao ni informacija o prijevoznom sredstvu koje će se koristiti;

¹⁰ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

- da se vrši isplata akontacija u većem iznosu od troškova putovanja koja se dalje vraća ili zadržava do realizacije sljedećeg putovanja i
- da na određenom broju putnih naloga nije naveden datum podnošenja izvješća o realiziranom službenom putovanju.

Naputkom o načinu odobravanja službenih putovanja u Direkciji definirano je, između ostalog, da se svi računi sa službenog putovanja plaćaju bezgotovinski (putem kartice uposlenog) te da u protivnom neće biti predmet refundiranja, a da kao dokaz plaćanja služi slip, izvod ili drugi dokument.

Postupkom revizije, u dva slučaja utvrdili smo da je izvršeno refundiranje troškova smještaja policijskih službenika u ukupnom iznosu od 2.464 KM (četiri noćenja) suprotno propisanim procedurama za refundiranje troškova uposlenih u Direkciji. Naime, dostavljene fakture o troškovima smještaja ne sadrže u privitku fiskalni račun, a iste su plaćene gotovinom. Za prethodno navedene slučajeve sačinjene su službene zabilješke i proveden disciplinski postupak. U rubrikama za obračun putnog naloga, obračun istog nije potvrđen potpisom rukovoditelja, računovodstva i likvidatora. Prema dostupnim podacima refundirani troškovi su znatno viši u odnosu na cijene smještaja u objektima u kojima su policijski službenici odsjeli. Uzimajući u obzir sve navedeno, možemo konstatirati da je refundiranje troškova smještaja izvršeno suprotno internim aktima Direkcije i na temelju nepotpune dokumentacije.

PREPORUKA 2

Direkcija je dužna prilikom refundiranja troškova službenog putovanja postupati u skladu s internim aktima koji reguliraju navedenu oblast u cilju priznavanja predmetnih izdataka na temelju relevantne računovodstvene dokumentacije¹¹.

5.1.4. Izdaci telefonskih i poštanskih usluga

Ukupni izdaci za telefonske i poštanske usluge sa 31.12.2021. godine su iznosili 57.469 KM. Izdaci za telefonske i poštanske usluge se odnose na izdatke za fiksne telefone u iznosu od 24.820 KM, izdatke za mobilne telefone 15.581 KM, izdatke za internet 9.701 KM i izdatke za poštanske usluge 7.367 KM.

Postupkom revizije uočeno je da su se prilikom refundiranja troškova mobilnih telefona priznavali i troškovi nastali temeljem poziva za humanitarne brojeve i troškovi nadopune kartica drugog pretplatničkog broja, koji se prema Naputku o korištenju telefona ne priznaju kao dozvoljeni troškovi.

Pravilnikom Vijeća ministara o korištenju telefona u članku 9. stavak (1) i stavak (2) je definirano: „Korisnik mobilnog i službenog fiksnog telefona obvezno potpisuje Izjavu u roku od pet dana od dana dostavljanja izjave kojom potvrđuje da je upoznat sa visinom odobrenih troškova korištenja mobilnih i službenih fiksnih telefona i kojom se obvezuje da će brižljivo čuvati telefonske aparate i odgovarati za svaku štetu koja nastane ili bi mogla nastati zbog nepažljivog ili nepravilnog rukovanja te istom daje suglasnost da se izvrši obustava eventualnih prekoračenja u skladu s ovim Pravilnikom“ i „Korisniku iz stavka (1) ovog članka koji ne potpiše Izjavu u vremenskom roku navedenom u stavku (1) ovog članka uskraćuje se pravo na plaćanje troškova korištenja mobilnog i službenog fiksnog telefona“. Postupkom revizije konstatirano je

¹¹ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

da uposlenici u Direkciji nisu potpisali izjavu kojom se potvrđuje da su upoznati s visinom odobrenih troškova korištenja mobilnih i službenih fiksnih telefona. Također, procesom revizije konstatirano je da u Naputku o korištenju telefona u Direkciji nije navedeno da su uposlenici dužni potpisati Izjavu kojom potvrđuju da su upoznati s visinom odobrenih troškova za korištenje mobilnih telefona.

PREPORUKA 3

Direkcija je dužna osigurati da se prilikom priznavanja i refundiranja troškova mobilnih telefona postupa u skladu s aktima koji uređuju navedenu oblast¹².

5.1.5. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila u 2021. godini iznose 716.157 KM. Izdaci se odnose na izdatke za gorivo (361.862 KM), registraciju motornih vozila (24.919 KM), materijal za popravak i održavanje vozila (138.633 KM), usluge popravka i održavanja vozila (38.803 KM), usluge pranja vozila (24.886 KM) i osiguranje vozila (82.601 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH¹³ Direkciji je dano pravo na korištenje četiri službena vozila (jedno vozilo niže klase, dva vozila niže srednje klase i jedno vozilo srednje klase). Također, Direkciji je odobren Pravilnik o specijaliziranim vozilima po kojem raspolaže sa dodatnih 125 specijaliziranih vozila.

Ministarstvo trenutno raspolaže sa 116 vozila (četiri službena vozila i 112 specijaliziranih vozila), od kojih je za tri vozila dano korištenje 24 h dnevno, za ravnatelja i zamjenike ravnatelja.

Postupkom revizije utvrdili smo da su i dalje prisutni nedostaci prilikom popunjavanja putnih naloga za vozila, ali u manjem obujmu u odnosu na prethodnu godinu. Uočeni nedostaci na pojedinim putnim nalogima odnose se na sljedeće:

- nema potpisa vozača da je vozilo zaprimljeno bez nedostataka,
- sipanje goriva nije potvrđeno pečatom od strane davatelja usluge, te se ne upisuje stanje kilometraže prilikom sipanja goriva,
- za pojedine relacije kretanja u BiH evidentirana je kilometraža koja prema mjerljivim pokazateljima ne odgovara kilometraži navedenoj u kolskom nalogu te se u okviru iste putne relacije evidentira i loko vožnja veća od 100 km,
- za iste putne relacije navode se kilometraže u rasponu od 120 km do 220 km, iako stvarna kilometraža prema mjerljivim pokazateljima iznosi 101 km.

U 2019. godini Direkcija je Sporazumom o ustupanju motornih vozila i opreme za detekciju gama i neutronske zračenja sa Upravom za neizravno oporezivanje BiH, ustupila dva kombi vozila marke Mercedes, 2018. godište. Također, vozilo Pasat B8 je na temelju Odluke o ustupanju putničkog vozila od 26.05.2020. godine ustupljeno Vijeću ministara BiH. Vozilo koje je bilo ustupljeno Ministarstvu sigurnosti je vraćeno Direkciji u 2021. godini. Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH nije predviđena mogućnost ustupanja vozila između institucija BiH. Također, ustupanje vozila na korištenje između institucija BiH nije uobičajena praksa, a samom radnjom ustupanja vozila, između ostalog, otvara se pitanje adekvatnosti analize potrebnog broja vozila koja je trebala prethoditi izradi pravilnika Vijeća ministara BiH kojima je odobren broj službenih vozila u

¹² Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

¹³ Službeni glasnik BiH broj: 26/14

institucijama BiH. Vozilo koje je bilo ustupljeno Ministarstvu sigurnosti je vraćeno Direkciji. Međutim, preostala tri službena vozila koja su ustupljena Vijeću ministara BiH i Upravi za neizravno oporezivanje BiH još uvijek nisu vraćena.

5.1.6. Unajmljivanje imovine i opreme

Izdaci za unajmljivanje prostora i zgrada Direkcije iznose 701.136 KM i odnose na plaćanje smještaja Direkcije temeljem Ugovora o najmu zaključenog s Javnom ustanovom „Studentski centar“ Sarajevo za razdoblje 01.01.2019. – 01.01.2022. godine. Mjesečna najamnina iznosi 58.428 KM bez uključenih režijskih troškova.

Prema prezentiranim informacijama, u tijeku su službeni razgovori sa Vladom Kantona Sarajevo glede uvjeta nabave dijela objekta u Sarajevu, u kojem je Direkcija duže vremensko razdoblje smještena na temelju Ugovora o najmu zaključenog sa Javnom ustanovom „Studentski centar“ Sarajevo.

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 58.009 KM. Ostvareni prihodi odnose se na prihode od naplate premija osiguranja (23.185 KM) i ostale prihode (34.824 KM) koji se odnose na naplaćene ugovorne kazne od dobavljača i prihode na osnovu izrečenih disciplinskih mjera.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

5.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 3.870.759 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 6.581.970 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (41.042 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (3.829.717 KM), obveze prema dobavljačima (627.836 KM) i obveze prema uposlenima (2.124.417 KM).

Direkcija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatirane značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu Direkciji je odobreno 877 uposlenih. Na 31.12.2021. godine, Direkcija je imala 852 uposlena, od čega je 850 uposleno na neodređeno vrijeme, a dvije osobe na određeno vrijeme. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sistematizirana su ukupno 1.282 radna mjesta.

Tijekom 2021. godine u Direkciji je proveden jedan javni oglas za prijem sedam državnih službenika na neodređeno vrijeme. Državni službenici su počeli s radom u 2022. godini. U izvještajnom razdoblju dva policijska službenika su eksternim premještanjem primljena u Direkciju, a jedan državni službenik se vratio s neplaćenog odsustva.

U Direkciji su tijekom 2021. godine bile angažirane tri osobe temeljem ugovora o radu na određeno vrijeme. Jedna osoba angažirana je na tri mjeseca bez raspisivanja javnog oglasa na mjesto pomoćnog radnika za održavanje higijene te jedna osoba na mjesto referenta dva puta po tri mjeseca bez raspisivanja oglasa sa prekidom od nekoliko dana između ugovora. Jedna osoba angažirana je na mjesto stručnog savjetnika za javne nabave na temelju javnog oglasa (angažman do povratka odsutne uposlenice s porodijskog odsustva), a nakon toga putem ugovora na tri mjeseca na mjesto referenta.

Dvije osobe su privremeno obavljale poslove drugog radnog mjesta uz suglasnost Agencije za državnu službu BiH za što primaju naknadu u iznosu 35% od osnovne neto plaće izuzimajući novčanu nagradu, jedna do popune istog putem javnog oglasa, a druga do povratka državne službenice sa porodijskog odsustva. Tijekom godine četiri osobe su bile pod suspenzijom.

U 2021. godini izvršen je interni premještaj i unapređenje 63 osobe. U skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH 41 osoba je u tijeku godine unaprijeđena, dok su 22 osobe interno premještene s jednog radnog mjesta na drugo iste razine i platnog razreda.

U Direkciji je, u 2021. godini, prestao radni odnos za 28 uposlenih, zbog stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu, isteka ugovora o radu, sporazumnog prestanka radnog odnosa i eksternog premještaja. Jedna osoba je na neplaćenom odsustvu.

Direkcija je izvršila ocjenjivanje državnih službenika i izvješća o ocjenjivanju prosljedila Agenciji za državnu službu BiH.

Umirovljenje policijskih službenika: Zakonom o policijskim službenicima BiH propisano je da policijskom službeniku prestaje radni odnos te automatski gubi status policijskog službenika kada, između ostalog, navrši 65 godina života i zakonom propisani mirovinski staž ili 40 godina mirovinskog staža. U skladu s navedenim zakonom Direkcija je donosila Rješenja o prestanku radnog odnosa policijskim službenicima zbog napunjenih 40 godina mirovinskog staža na temelju raspoloživih podataka (radnih knjižica i dr.). Policijski službenici su upućivali žalbe Odboru za žalbe policijskih službenika osporavajući utvrđene godine posebnog staža koji se uračunava uz suglasnost osobe na koju se odnosi. Odbor za žalbe je poništavao rješenja Direkcije o prestanku radnog odnosa tražeći od Direkcije utvrđivanje uplate doprinosa za cijelo razdoblje utvrđenog mirovinskog staža osiguranika u matičnim entitetskim zavodima mirovinskog i invalidskog osiguranja.

Postojeća zakonska regulativa vezana za mirovinsko i invalidsko osiguranje te nedonošenje izmjena Zakona o policijskim službenicima BiH stvara probleme Direkciji prilikom utvrđivanja prestanka radnog odnosa policijskih službenika, a zbog navršenih 40 godina mirovinskog staža. Navedeno uzrokuje probleme prilikom sačinjavanja plana umirovljenja, ali i upošljavanja novih kadeta.

PREPORUKA 4

Direkcija treba, uz suradnju s nadležnim institucijama, iznaći rješenja glede prestanka radnog odnosa na temelju godina staža policijskih službenika¹⁴.

¹⁴ Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se.

7. JAVNE NABAVE

Direkcija je donijela Plan javnih nabava za 2021. godinu, s jednom izmjenom i dopunom krajem 2021. godine, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹⁵. Odlukom ravnatelja, formirano je povjerenstvo koje provodi postupke javnih nabava.

Prema prezentiranim podacima¹⁶, Direkcija je u 2021. godini provela 47 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Direkcija je provela osam otvorenih postupaka u vrijednosti od 2.021.407 KM i 11 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 159.113 KM.

Osim navedenog, Direkcija je putem izravnog sporazuma izvršila nabave u vrijednosti od 54.270 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 2.234.790 KM iz tekućih izdataka.

Na temelju pregledanog uzorka zaključenih ugovora vezanih za nabavu aviokarata (726.496 KM), nabavu posebne policijske uniforme (399.750 KM) i nabavu usluga održavanja sustava elektronske razmjene podataka – produženje licenci (95.342 KM) nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Prema Sporazumu o provedbi postupaka javnih nabava za potrebe policijskih tijela BiH, koji je zaključen temeljem članka 24. stavak (1) točka j) Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi BiH i članka 4. stavak (2) Zakona o javnim nabavama, nije bilo aktivnosti provedbe zajedničkih nabava za potrebe Direkcije. U 2021. godini je praćena realizacija zaključenih ugovora po provedenim postupcima zajedničkih javnih nabava iz 2020. godine.¹⁷

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

¹⁶ Podaci iz sustava e-nabave i tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

¹⁷ Tijekom 2020. godine provedene su zajedničke nabave na temelju kojih su zaključeni ugovori o nabavi policijske opreme za Direkciju u ukupnom iznosu od 412.573 KM bez PDV-a.

8. KOMENTARI

Direkcija u ostavljenom roku nije dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Direkciji za 2021. godinu obavili su: Nada Laco - viši revizor finansijske revizije (voditelj tima), Enes Alić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Enis Musić – mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima), Nerman Velić - IT revizor (član tima) i Sadmir Teskeredžić – revizor za pravnu potporu u reviziji (član tima).

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Nada Laco, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Munevera Baftić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Tablica III. – Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

DIREKCIJA ZA KORDINACIU POLICIJSKIH TIJELA BIH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	32,133,000	0	32,133,000	31,037,889	97
Bruto plaće i naknade	21,741,000	80,000	21,821,000	21,732,228	100
Naknade troškova uposlenih	4,550,000	-90,000	4,460,000	4,098,629	92
Putni troškovi	2,350,000	0	2,350,000	2,016,603	86
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	106,000	0	106,000	57,469	54
Izdaci za energiju i komunalne usluge	247,000	0	247,000	179,488	73
Nabava materijala	1,141,000	0	1,141,000	1,093,717	96
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	455,000	0	455,000	388,371	85
Unajmljivanje imovine i opreme	793,000	0	793,000	769,399	97
Izdaci za tekuće održavanje	502,000	0	502,000	497,658	99
Izdaci za osiguranje	86,000	10,000	96,000	86,401	90
Ugovorene i druge posebne usluge	162,000	0	162,000	117,926	73
2. Kapitalni izdaci	1,247,000	0	1,247,000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	1,240,000	0	1,240,000	0	0
Nabava ostalih stalnih sredstava	7,000	0	7,000	0	0
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	33,380,000	0	33,380,000	31,037,889	93
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	33,380,000	0	33,380,000	31,037,889	93

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 14.03.2022. godine.

Ravnatelj
Glavni generalni inspektor policije

Mirsad Vilić

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

DIREKCIJA ZA KORDINACIU POLICIJSKIH TIJELA BIH

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratko. potraživanja, razgraničenja i zalihe	41,042	15,320	268
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	0	0	
Kratkoročni plasmani	41,042	15,320	268
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	3,829,717	4,400,801	87
Stalna sredstva	16,500,431	15,375,559	107
Ispravka vrijednosti	12,670,714	10,974,759	115
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	3,829,717	4,400,801	87
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	3,870,759	4,416,121	88
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	2,752,253	4,194,217	66
Kratkoročne tekuće obveze	627,836	765,549	82
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	2,124,417	2,241,391	95
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	1,187,278	0
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	3,829,717	4,400,801	87
Izvori sredstava	3,829,717	4,400,801	87
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	6,581,970	8,595,018	77

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 14.03.2022. godine

Ravnatelj
Glavni generalni inspektor policije

Mirsad Vilić

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

DIREKCIJA ZA KORDINACIU POLICIJSKIH TIJELA BIH

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupni planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	58,009	
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	0	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	58,009	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	0	0	0	58,009	

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 14.03.2022. godine

Ravnatelj
Glavni generalni inspektor policije

Mirsad Vilić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Direkcije za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Direkcija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu s odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Direkcije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 17.03.2022. godine

**RAVNATELJ
GLAVNI GENERALNI INSPEKTOR POLICIJE**

Mirsad Vilić

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*GRANIČNE POLICIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
GRANIČNE POLICIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU

Broj: 02-16-1-978/22

Sarajevo, juli 2022. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II	PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)	9
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	10
1.	KRITERIJI	10
2.	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	10
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	15
3.1.	Organizacija i rukovođenje	15
3.2.	Funkcionisanje sistema internih kontrola	16
3.3.	Finansijsko upravljanje i kontrola	18
3.4.	Interna revizija	18
3.5.	Prevenција korupcije	19
4.	BUDŽET	20
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	20
5.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	21
5.1.1.	Bruto plaće	21
5.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila	22
5.1.3.	Višegodišnja kapitalna ulaganja	24
5.2.	Pregled prihoda i primitaka	25
5.3.	Bilans stanja	26
5.3.2.	Popis sredstava i obaveza	27
6.	ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ANGAĐOVANIH OSOBA	28
7.	JAVNE NABAVKE	30
7.1.	Nabavka dijelova svečane uniforme Granične policije	30
7.2.	Nabavka klima-uređaja	31
8.	KOMENTARI	33
PRILOZI	33	

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Granične policije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Granična policija) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Granične policije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Granične policije u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Nedostaci utvrđeni prilikom provođenja popisa stalnih sredstava (tačka 5.3.2. Izvještaja).*

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Granične policije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Granične policije za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Granične policije za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Granične policije u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Slabosti funkcionisanja sistema internih kontrola u procesima odobravanja finansijskih obaveza i obrade finansijske dokumentacije, planiranja i praćenja realizacije budžeta i izvještavanja o budžetu, obračuna troškova službenog putovanja te pravdanja troškova reprezentacije (tačka 3.2. Izvještaja);*
- *Nedostaci i slabosti u procesu kontrole nad troškovima za održavanje službenih vozila (tačka 5.1.2. Izvještaja);*
- *Nepravilnosti i nedostaci u pogledu primjene Zakona o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Granične policije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 18.7.2022. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)

Izveštajem o obavljenoj reviziji za 2021. godinu obuhvaćeno je 16 preporuka. Od navedenog broja, četiri preporuke se odnose na reviziju finansijskih izveštaja, dok je 12 preporuka dato zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja datih preporuka, devet preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identifikovane i u prethodnim izveštajima, tj. nije bilo značajnijih promjena u cilju njihovog otklanjanja te su, shodno tome, preporuke ponovljene u 2021. godini.

U tabeli koja slijedi (Tabela 1.) prikazani su podaci o datim preporukama za 2021. godinu.

Br. prep.	Tačka izveštaja	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ²	
			Finansijski izveštaji	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	3.2.	Funkcionisanje sistema internih kontrola	●			●
2.			●		●	
3.				●	●	
4.				●		●
5.	5.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila		●	●	
6.				●	●	
7.				●	●	
8.	3.4.	Pregled prihoda i primitaka		●		●
9.	5.3.1.	Sredstva	●			●
10.	5.3.2.	Popis sredstava i obaveza	●			●
11.				●	●	
12.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih lica		●		●
13.				●		●
14.	7.	Javne nabavke		●		●
15.				●		●
16.				●	●	

Tabela 1. Preporuke za 2021. godinu

² Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu³
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi BiH i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o internoj reviziji institucija BiH
- Zakon o policijskim službenicima BiH.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Granične policije za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje sa skretanjem pažnje na nedostatke utvrđene prilikom popisa stalnih sredstava i mišljenje s rezervom na usklađenost sa zakonima i drugim propisima zbog utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u pogledu primjene Zakona o javnim nabavkama sa skretanjem pažnje na nedonošenje Odluke o policijskom dodatku u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Granična policija je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu. Granična policija je sačinila akcioni plan za realizaciju preporuka iz Izvještaja za 2020. godinu.

³ Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je finansiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom finansiranju donesenim na osnovu odobrenog budžeta za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela 2.) dat je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✔ realizovane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u toku, ✖ nerealizovane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Potrebno je nastaviti s aktivnostima na donošenju izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Granične policije.	U 2021. godini pribavljena su pozitivna mišljenja nadležnih institucija na Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i obavljene su e-konsultacije. U 2022. godini su urađene određene korekcije na sugestiju Ministarstva pravde BiH tako da Granična policija u narednom periodu nastavlja s aktivnostima na konačnom usvajanju pomenutog prijedloga pravilnika.	●
2.	Granična policija treba nastaviti s aktivnostima na razvoju efikasnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole.	Granična policija provodi aktivnosti na procjenjivanju funkcionisanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole i njegovom ažuriranju.	✔
3.	Granična policija treba analizirati postojeće stanje po pitanju rasporeda zaposlenih (rotacije kadrova) po pozicijama i shodno tome preduzeti potrebne aktivnosti u cilju prevencije korupcije u vlastitim redovima.	Ured za profesionalne standarde i unutrašnju kontrolu Granične policije delegirao je preporuke za rotaciju policijskih službenika organizacionim jedinicama.	●
4.	Granična policija je obavezna da u tekstualnom dijelu finansijskih izvještaja (bilješkama) obrazloži sve bitne promjene stanja sredstava i obaveza, kao i da obrazloži strukturu prihoda i njihovu naplativost.	U tekstualnom dijelu finansijskih izvještaja su obrazložena povećanja na stalnim sredstvima, brojno stanje motornih vozila i informacija o izvršenoj licitaciji, stanje obaveza i struktura ostvarenih prihoda bez detaljnije analize naplativosti istih.	●
5.	Granična policija treba nastaviti aktivno učešće na rješavanju pitanja donošenja podzakonskog akta kojim bi se regulisalo pitanje policijskog dodatka shodno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH.	Granična policija je u 2021. godini dostavila Ministarstvu sigurnosti zahtijevanu dokumentaciju u vezi s isplatom dodatka na plaću policijskim službenicima u Graničnoj policiji, ali podzakonski akt kojim bi se regulisalo pitanje policijskog dodatka shodno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH nije donesen.	●
6.	Granična policija je dužna uskladiti vozni park, po vrsti i broju specijalizovanih vozila, s važećim Pravilnikom.	Granična policija je preduzimala aktivnosti kako bi stvarno stanje specijalizovanih vozila odgovaralo dozvoljenom broju iz postojećeg pravilnika kojim je uređena ova oblast (licitacijom službenih vozila koja se ne koriste, a ulaze u dozvoljeni broj) i u proceduri su pribavljanja mišljenja nadležnih institucija na novi pravilnik o specijalizovanim vozilima kojim će broj istih biti povećan.	●

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
7.	Potrebno je osigurati da se podaci o upotrebi vozila unose jednoobrazno, a sve u cilju uspostavljanja pouzdanih internih evidencija o upotrebi vozila.	Granična policija preduzima aktivnosti na urednoj evidenciji troškova vezanih za održavanje službenih vozila. Međutim, i ove godine su uočena, ali u manjem obimu, neslaganja u uspostavljenim evidencijama.	
8.	Granična policija treba da osigura dokumentovan trag o servisiranju vozila kod svih podugovarača putem radnog naloga podugovarača.	Prilikom servisiranja vozila, za lokacije koje koriste usluge podugovarača, uz fakturisane troškove izabranog dobavljača dostavlja se i radni nalog podugovarača.	
9.	Granična policija BiH je dužna poštivati zakonom propisana ograničenja prilikom isplate naknade za rad u komisijama.	Naknade za disciplinsku komisiju od septembra 2021. godine Granična policija isplaćuje do odobrenog iznosa, visine osnovice za obračun plaća, nakon dostavljenog izvještaja o radu komisije po predmetima.	
10.	Granična policija BiH je dužna da, shodno relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima, vrši stvaranje obaveza i knjigovodstveno evidentiranje nastalih poslovnih promjena koje se odnose na kapitalne izdatke.	Granična policija je postupak nabavke klima-uređaja započeo u 2020. godini okončala u 2021. zaključenjem ugovora. S obzirom na to da u vrijeme privremenog finansiranja u 2021. godini nisu data na raspolaganje sredstva za kapitalna ulaganja, Granična policija nije mogla platiti i knjigovodstveno evidentirati isporučene klima-uređaje.	
11.	Potrebno je, u saradnji s nadležnim institucijama, u cilju pouzdanog praćenja izdavanja, naplate, kao i potraživanja po izdatim prekršajnim nalogima, izvršiti nadogradnju Registra novčanih kazni.	Iako je Granična policija preduzimala aktivnosti u cilju nadogradnje baze Registra novčanih kazni i prekršajne evidencije, obračunajući se i Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka navedena aktivnost nije realizovana.	
12.	Granična policija je dužna analizirati provedena knjiženja u vezi s izvršenim radovima na krovnoj terasi zgrade te shodno tome izvršiti potrebna korektivna knjiženja u Glavnoj knjizi.	Granična policija je izvršila analizu provedenih knjiženja na stalnim sredstvima, međutim, nije izvršila i korektivna knjiženja u Glavnoj knjizi.	
13.	Isknjižavanje stalnih sredstava iz poslovnih knjiga, koja su provedenim popisom utvrđena kao manjak, potrebno je vršiti tek po tačnom utvrđivanju i potvrdi odgovornosti za nastali manjak.	Granična policija je manjak utvrđen popisom za 2021. godinu evidentirala na teret Granične policije do okončanja istražnih radnji, odnosno utvrđivanja odgovornosti osoba koje su dužile sredstvo, s tim da će se, ukoliko se utvrdi odgovornost zaduženih osoba, u skladu s tim izvršiti potrebne evidencije u poslovnim knjigama Granične policije.	

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
14.	Granična policija je dužna da kroz modul osnovnih sredstava blagovremeno izvrši usklađivanje stanja sredstava po popisu sa knjigovodstvenim stanjem.	Kroz modul osnovnih sredstava nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava po popisu sa knjigovodstvenim stanjem.	
15.	Potrebno je analizirati postojeća odstupanja u dostavljenim izvodima otvorenih stavki, a minimalno na kvartalnoj osnovi, u saradnji s dobavljačima, vršiti usklađivanja salda obaveza.	Iako Granična policija vrši usklađivanja izvještajem otvorenih stavki s većim dobavljačima ipak su u 2021. godini, na osnovu obavijesti jednog dobavljača, priznate, plaćene i evidentirane obaveze iz 2020. godine.	
16.	Granična policija je dužna poštivati odredbe Zakona o radu u institucijama BiH kada je u pitanju angažman zaposlenika na određeno vrijeme.	I dalje su prisutni angažmani osoba na određeno vrijeme preko tri mjeseca bez provođenja zakonske procedure.	
17.	Granična policija treba da primjenjuje postojeći regulatorni okvir za penzionisanje policijskih službenika do donošenja izmjena Zakona o policijskim službenicima BiH ili entitetskih propisa koji regulišu pitanje penzionisanja policijskih službenika.	Prilikom penzionisanja policijskih službenika Granična policija primjenjuje Zakon o policijskim službenicima BiH, mada još uvijek postoje neusklađenosti sa entitetskim propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.	
18.	Potrebno je da Granična policija s posebnom pažnjom pristupa planiranju javnih nabavki s ciljem izbjegavanja situacija u kojima se predmet javne nabavke dijeli na više postupaka.	Nije bilo slučajeva da se putem više direktnih postupaka, kada to okolnosti dozvoljavaju, nabavljaju iste robe, usluge i radovi kako bi se izbjegao odgovarajući postupak predviđen Zakonom o javnim nabavkama.	
19.	Granična policija je obavezna da, ukoliko su za to ispunjeni uslovi, predmet nabavke podijeli na lotove i time osigura aktivnu i pravičnu konkurenciju s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.	Granična policija je predmet nabavke dijelila na lotove u situacijama kada su ispunjeni uslovi za takvo postupanje.	
20.	Komisija za javne nabavke je obavezna detaljno analizirati dostavljene ponude u pogledu ispunjenosti svih uslova koji su zahtijevani tenderskom dokumentacijom kako bi evaluacija ponuda bila potpuna i pravična prema svim ponuđačima.	Prilikom nabavke svečane uniforme uočeni su slični propusti kao kod prošlogodišnje nabavke uniformi (istek važnosti izvještaja laboratorije i sl.).	
21.	Granična policija treba, prilikom isporuke dijelova uniformi, vršiti provjeru kvalitativnih i drugih svojstava roba koje se isporučuju, shodno zahtjevima koji su bili propisani u tenderskoj dokumentaciji.	Granična policija je okvirnim sporazumom u postupku nabavki uniformi definisala kontrolu kvaliteta isporuke tako da je prilikom prijema dijelova posebne uniforme osigurala izvještaje ovlaštenih laboratorija o sastavu isporučenih uniformi.	
22.	Granična policija je dužna tendersku dokumentaciju pri nabavci vozila kreirati na način koji će osigurati primjenu općih principa iz člana 3. Zakona o javnim nabavkama, a sve s ciljem ostvarenja aktivne i pravične konkurencije i najefikasnijeg trošenja javnih sredstava.	U 2021. godini nije bilo nabavki automobila te nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
23.	Potrebno je izbjegavati korištenje jediničnih cijena u postupcima nabavki kada postoje uslovi za količinsku procjenu predmeta koji se nabavlja.	U 2021. godini Granična policija je prilikom nabavke tonera predvidjela potrebne količine i na osnovu ukupne ponude izabrala najpovoljnijeg ponuđača.	
24.	Granična policija je obavezna postupati u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, odnosno na pravilan način cijeliti okolnosti definisane članom 45. stav 5. ovog Zakona.	Prilikom nabavke tonera u 2021. godini Granična policija je primijenila član 45. stav 5. i isključila ponuđača s kojim je u prethodnom postupku nabavke tonera imala loše iskustvo zbog nerealizacije ugovora o nabavci.	
25.	Uslove u tenderskoj dokumentaciji potrebno je jasno definisati u cilju ostvarenja što veće konkurencije ponuđača.	Preporuka se odnosi na nabavku računara, a s obzirom na to da u 2021. godini nisu odobrena kapitalna ulaganja, nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	
26.	Granična policija je obavezna na ispravan način licencirati novonabavljene radne stanice.	Nisu nabavljene odgovarajuće licence kako bi se na ispravan način licencirale novonabavljene radne stanice.	
27.	Ponovno ističemo da je prilikom definisanja potkriterija operativne pogodnosti, ili sličnog potkriterija, vrlo važno u obzir uzeti kombinovane efekte tog potkriterija i potkriterija cijene kako bi konačan rezultat evaluacije ponuda bio ekonomski logičan i prihvatljiv za ugovorni organ i za izabrane ponuđače. Tenderska dokumentacija kod nabavke goriva treba jasno regulisati način promjene ponuđene cijene goriva.	Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu dostavljen je Graničnoj policiji u junu 2021. godine. Granična policija je postupke nabavke goriva pokrenula 17.12.2020. godine i 20.4.2021. godine tako da nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	
28.	Potrebno je više pažnje posvetiti planiranju predmeta nabavki, a kao najvažniji input u tom procesu uzimati prethodnu potrošnju, odnosno evidencije o praćenju realizacije, kako količinski tako i vrijednosno.	Prilikom planiranja predmeta nabavki Granična policija se rukovodi prethodnom potrošnjom i na bazi iste sastavlja tehničku specifikaciju predmeta nabavke na bazi planiranih količina i vrijednosti.	
29.	Granična policija treba da postupi u skladu s preuzetim obavezama iz Sporazuma o provođenju postupaka javnih nabavki (zajedničke nabavke) koji je zaključen s Agencijom za policijsku podršku BiH i drugim policijskim agencijama na nivou BiH.	Granična policija je plan nabavki za 2021. i 2022. godinu dostavila Agenciji za policijsku podršku i na osnovu prezentovanih informacija nije došlo do zajedničkih nabavki, s obzirom na to da u 2021. godini nisu data na raspolaganje kapitalna sredstva.	
Br. prep.	Preporuke iz izvještaja ranijih godina	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja ranijih godina	Status
8	Potrebno je da Granična policija BiH prilikom pravljanja troškova reprezentacije u potpunosti poštuje Pravilnik o korištenju sredstava za reprezentaciju. (2019. godina.	I dalje se u potpunosti ne poštuje Pravilnik o korištenju sredstava za reprezentaciju u pogledu neadekvatnih obrazloženja nastanka troška.	

Tabela 2. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u toku će biti predmetom daljeg praćenja do trenutka dok se ne realizuju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizovane. Shodno tome, u ovom izvještaju nisu date nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Granična policija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Organizacija i rukovođenje

Granična policija je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice BiH i drugih poslova propisanih zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Granične policije utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji je donesen 2005. godine i u manjoj mjeri izmijenjen 2013. godine. Prethodnih godina Granična policija je preduzimala aktivnosti na izmjenama i dopunama predmetnog pravilnika uz obrazloženje neophodnosti uspostavljanja i optimalizacije organizacione strukture koja će omogućiti pretpostavke za efikasno i blagovremeno reagovanje na sigurnosne i druge promjene u okruženju te dugogodišnji nedostatak policijskih službenika, uslijed čega dolazi do neadekvatne pokrivenosti državne granice, zatim otvaranja novih graničnih prijelaza te odgovora na krize, kao što je migrantska, koje se dešavaju u proteklim godinama. Preduzimane aktivnosti su također usmjerene ka usklađivanju predmetnog pravilnika s odredbama Odluke Vijeća ministara BiH o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁴ te Odluke o izmjenama i dopuni odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.⁵ U aprilu 2021. godine Granična policija je Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji uputila Ministarstvu sigurnosti BiH, radi upućivanja u dalju proceduru, koje je zatražilo od Granične policije BiH da pribavi mišljenja nadležnih institucija i obavi e-konsultacije. Granična policija je obavila e-konsultacije i 30.6.2021. godine pribavila pozitivno mišljenje Ministarstva finansija i trezora BiH, pozitivno mišljenje uz određene korekcije Ureda za zakonodavstvo BiH od 5.7.2021. godine i mišljenje Ministarstva pravde BiH od 26.7.2021. godine, u kojem su navedene određene korekcije za pojedine opise poslova. Granična policija je 15.11.2021. godine zatražila mišljenja od Ministarstva pravde BiH na prijedloge izmijenjenog opisa poslova radnih mjesta državnih službenika (stručni saradnik, viši stručni saradnik i stručni savjetnik) i dobila mišljenje u februaru 2022. godine u kojem su tražene dodatne korekcije. U martu 2022. godine Granična policija je dostavila ponovo sastavljene opise za četiri radna mjesta državnih službenika, uz uvažene sugestije iz mišljenja Ministarstva pravde BiH. U maju 2022. godine Ministarstvo pravde BiH je dostavilo konačno mišljenje na opis pomenutih radnih mjesta kojim su prihvaćeni svi opisi radnih mjesta državnih

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 67/15 i 51/18

službenika, a koji su sadržani u Nacrtu novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Granične policije BiH.

Kako su osigurana sva potrebna mišljenja na Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, slijedi dalja zakonom predviđena procedura u cilju njegovog usvajanja.

Graničnom policijom rukovodi direktor. Direktor ima zamjenika i jednog pomoćnika direktora za organizaciju i operacije, koji za svoj rad odgovaraju direktoru. Direktor je za svoj rad i rad Granične policije odgovoran ministru sigurnosti i Vijeću ministara BiH. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH, na prijedlog ministra, s liste kandidata koju dostavi Nezavisni odbor, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom narednom mandatu.

Direktora i zamjenika direktora u maju 2018. godine imenovalo je Vijeće ministara BiH na mandat od četiri godine.

3.2. Funkcionisanje sistema internih kontrola

Postupcima revizije uočene su slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola u procesima evidencije potraživanja i obaveza, praćenja realizacije budžeta i izvještavanja o budžetu te nepridržavanja interne procedure kojom je uređena oblast javnih nabavki u Graničnoj policiji, što iziskuje potrebu za dodatnim unapređenjem sistema internih kontrola kod ovih procesa.

Sistem internih kontrola prilikom evidencije potraživanja i obaveza u Graničnoj policiji nije zadovoljavajući, što za posljedicu ima da su obaveze koje se odnose na 2020. godinu evidentirane i plaćene na teret budžeta za 2021. godinu. Naime, u septembru 2021. godine Granična policija je zaprimila obavijest osiguravajućeg društva, odnosno izvod dospjelih nenaplaćenih stavki, na kojoj su evidentirani računi za usluge izvršene u 2020. godini u iznosu od 13.850 KM. Granična policija je potvrdila stanje i platila obaveze iz sredstava budžeta za 2021. godinu. Granična policija obrazlaže navedenu situaciju time da se radi o računima koje dobavljač uopće nije dostavio do 31.01.2021. godine, iako je usluga bila izvršena u 2020. godini.

PREPORUKA 1

Granična policija treba provesti pripremne radnje koje prethode izradi završnog računa usklađivanjem Izvještaja otvorenih stavki (IOS) da bi se u slučaju neslaganja u saldu potraživanja i obaveza s dobavljačima izvršila neophodna usklađivanja u cilju vjerodostojnog i zakonskog iskazivanja podataka u Završnom računu – bilansu stanja.

Također smo uočili slabosti sistema internih kontrola u procesu praćenja izvršenja budžeta i izvještavanja o budžetu koje se odnose na nedovoljnu kontrolu nad realizacijom putnih troškova. Iako je Granična policija restrukturiranjem rashoda budžeta u decembru 2021. godine povećala poziciju putnih troškova za 20.000 KM i dalje nije bilo dovoljno raspoloživih sredstava da se evidentiraju izdaci u iznosu od cca 18.000 KM na teret budžeta tekuće godine, a koji su po prezentovanim informacijama evidentirani u narednoj godini.

PREPORUKA 2

Granična policija je dužna voditi računa o raspoloživim sredstvima i osigurati blagovremeno evidentiranje svih poslovnih promjena u cilju tačnog iskazivanja stanja i knjigovodstvenih podataka na 31.12. tekuće godine, kako je to propisano Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH⁶.

Područje javnih nabavki Granična policija je uredila Pravilnikom o internim procedurama u postupku javnih nabavki roba, usluga i radova iz 2016. godine. Postupcima revizije ustanovili smo da se Granična policija nije u svim slučajevima dosljedno pridržavala svih članova definisanih predmetnim pravilnikom. Naime, iako je članom 20. navedenog pravilnika definisano da su osnovne organizacione jedinice zadužene da pripreme tehničku specifikaciju tako da bude nediskriminirajuća prema dobavljačima i da osigurava aktivnu pravičnu konkurenciju, u praksi je bilo drugačije jer su zaposleni u Odsjeku za poslove nabavke i logistike pripremali tehničku specifikaciju (vozila, uniforme i sl.), osim za računarsku opremu i sl. kad uz zahtjev za nabavkom dobiju i tehničku specifikaciju zahtijevane opreme od stručnih osoba iz organizacionih jedinica.

Također, članom 22. pravilnika je definisano da direktor imenuje komisiju za svaki postupak nabavke i da se imenuje na period od dana donošenja rješenja do okončanja svih poslova za predmetni postupak nabavke. Međutim, u Graničnoj policiji BiH imenovana je komisija za nabavke na mandat od godinu dana koju čine policijski službenici.

PREPORUKA 3

Granična policija je dužna pridržavati se internih procedura kojima je uređeno područje javnih nabavki kako bi implementirala sistem internih kontrola u procesu nabavki.

Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju Vijeća ministara BiH, definisano je da pravdanje troškova reprezentacije podrazumijeva dostavljanje uredne finansijske dokumentacije koja potvrđuje osnovanost nastanka troška i obrazloženje nastanka troška od strane osobe koja je koristila reprezentaciju. Uvidom u dokumentaciju, vezano za internu reprezentaciju, uočili smo da se uz fakture Službe za zajedničke poslove institucija BiH prilaže više računa (konzumiranja hrane) s različitim datumima, a daje se jedno zbirno obrazloženje nastalih troškova.

PREPORUKA 4

Potrebno je da Granična policija BiH za svaki trošak reprezentacije osigura obrazloženje nastanka troška u cilju namjenske potrošnje sredstava odobrenih za ove namjene.

⁶ Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine.

3.3. Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole u Graničnoj policiji je implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁷, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Granična policija provodi aktivnosti na procjenjivanju funkcionisanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole i njegovom ažuriranju. Ažurirana je mapa poslovnih procesa i Registar rizika u 2021. godini u skladu s novom metodologijom i obrascima koji su propisani Smjernicama za upravljanje rizicima u institucijama BiH.⁸ U odnosu na usvojeni Registar rizika od 02.11.2020. godine uveden je novi rizik.

Granična policija je popunila obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2021. godinu i dostavila ga Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH.

Uvidom u Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli, konstatovano je da je Granična policija navela mjere koje se planiraju preduzeti za dalji razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole u narednom periodu.

Jedinica interne revizije Granične policije obavila je internu reviziju sistema finansijskog upravljanja i kontrole i u decembru 2021. godine sačinila Izvještaj o navedenom sistemu. Utvrđeno je da je sistem finansijskog upravljanja i kontrole u Graničnoj policiji adekvatno uspostavljen, te da je organizacija sistema uspostavljanja, provođenja procedura i izvještavanja o istim na zadovoljavajućem nivou, uz manje nedostatke koji se odnose na unapređenja Pravilnika o finansijskom upravljanju i kontroli u Graničnoj policiji, u smislu izmijenjenih okolnosti nastalih donošenjem Smjernica za razvoj upravljačke odgovornosti u institucijama BiH kao i Smjernica za upravljanje rizicima u institucijama BiH. Granična policija je prihvatila preporuke iz Izvještaja interne revizije.

3.4. Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁹ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH¹⁰, Granična policija ima uspostavljenu Jedinicu interne revizije.

Jedinica interne revizije u Graničnoj policiji BiH je u potpunosti uspostavljena i čine je načelnik jedinice i interni revizor.

U skladu sa Godišnjim planom interne revizije za 2021. godinu, kao i Strateškim planom interne revizije za period 2021–2023. godine, Jedinica interne revizije obavila je tri redovne revizije koje su se odnosile na: proces nabavnog poslovanja, sistem finansijskog upravljanja i kontrole i izdatke za tekuće održavanje te tri naknadne revizije koje su se odnosile na proces Implementacije projekata Granične policije koji se finansiraju iz EU fondova, procesa službenih putovanja u zemlji i inostranstvu i sistem materijalnog knjigovodstva – skladišta. Jedinica za internu reviziju obavila je planirane revizije i za iste sačinila izvještaje, a Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH dostavila je Godišnji izvještaj o internoj reviziji.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 84/20

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

3.5. Prevencija korupcije

Imajući u vidu značajnost i prirodu djelatnosti Granične policije, naglašavamo kako borba protiv prijevare i korupcije treba biti slojevita i pri samom vrhu prioriteta aktivnosti institucije. U cilju efikasnije borbe protiv korupcije nužno je preventivnim i proaktivnim djelovanjem sprečavati sve negativne pojave u pogledu mogućih koruptivnih radnji u rizičnim poslovnim procesima unutar Granične policije u skladu s procijenjenim rizicima i registru rizika. Fokus preventivnog djelovanja u borbi protiv korupcije treba biti stavljen na sljedeće: posvećenost i odlučnost u borbi protiv korupcije, preferirati visoke standarde transparentnosti i zakonitosti u cjelokupnom radu Granične policije (transparentnost je snažno oružje, kada se konzistentno primjenjuje), razviti procedure rotiranja u svim rizičnim poslovnim procesima – preventivno spriječiti stvaranje/organizovanje interesnih grupa, tehničkim i informacionim rješenjima preventivno djelovati, analizirati stalnost pojedinih dobavljača u procesu javnih nabavki, stalnim/permanentnim jačanjem i nadogradnjom cjelokupnih internih kontrola te posebno ukazujemo na potrebu analize slučajeva utvrđenih koruptivnih radnji. Upravljanje ljudskim resursima izuzetno je važan aspekt u prevenciji korupcije. U tom kontekstu od posebne važnosti je sljedeće: upravljanje ljudskim resursima na osnovu zasluga, edukacija i integriteta. Nadalje, nužno je raditi na podizanju svijesti svih zaposlenih o potrebi i mehanizmima borbe protiv korupcije, kao i provođenju odgovarajućih obuka svih zaposlenih.

Granična policija je preduzela određene aktivnosti na realizaciji preporuke iz Izvještaja o reviziji Granične policije za 2020. godinu u pogledu analize postojećeg stanja po pitanju rasporeda zaposlenih (rotacije kadrova) po pozicijama. Ured za profesionalne standarde i unutrašnju kontrolu Granične policije navodi zakonsko ograničenje u pogledu internog premještanja policijskih službenika i to u trajanju od jedne godine u toku radnog vijeka zaposlenog (član 64. Zakona o policijskim službenicima BiH). Shodno tome smatraju da se premještanje policijskih službenika (rotacija) može raditi samo na mikronivou unutar jedinica Granične policije, a ne na makronivou između organizacionih jedinica, terenskih ureda.

U novembru 2021. godine delegirane su preporuke, za rotaciju policijskih službenika, organizacionim jedinicama da analiziraju rad i postupke policijskih službenika, posebno onih na koje su izjavljivane žalbe u proteklom periodu ili postoje određene indicije koje ukazuju na moguće nezakonito ili neprofesionalno obavljanje poslova, te da u skladu sa utvrđenim, eventualno kroz rasporede rada, izvrše prerasporede policijskih službenika, unutar svojih organizacionih jedinica, na radna mjesta ili u druge timove u kojima će im biti onemogućena ili smanjena mogućnost eventualnog nepropisnog djelovanja. Također su predložili da se „rotacija kadrova“ može primijeniti i na sve druge okolnosti gdje se mogu pojaviti nedostaci, manjkavosti i nedosljednosti (npr. predlaganje članova u komisije za popis, javne nabavke, unapređenja i sl.), a sve u cilju utjecaja na smanjenje koruptivnih aktivnosti. Slijedom navedenog, u 2022. godini imenovane su nove komisije za javne nabavke.

Smatramo nužnim istaknuti potrebu odgovornog i odlučnog pristupa procesu borbe protiv korupcije u Graničnoj policiji koji, prije svega, podrazumijeva preduzimanje preventivnih aktivnosti (pobrojanih u tekstu) koje bi spriječile sve moguće oblike koruptivnih radnji – posebno u visokorizičnim procesima poslovanja.

4. BUDŽET

Zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na osnovu odredbi Zakona o finansiranju institucija BiH, na kvartalnom nivou, donosilo tokom godine odluke o privremenom finansiranju¹¹ koristeći kao osnovu odobreni budžet za 2020. godinu.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹², Graničnoj policiji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 81.716.000 KM (tekući izdaci 78.490.000 KM i kapitalni izdaci 3.226.000 KM).

Graničnoj policiji su, shodno odlukama o privremenom finansiranju, kroz operativne planove budžeta u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 78.490.000 KM. Ukupna realizacija sredstava odobrenih na osnovu odluka o privremenom finansiranju u 2021. godini iznosi 72.967.908 KM ili 93% u odnosu na odobrena sredstva.

Granična policija je također imala na raspolaganju i sredstva za višegodišnji kapitalni projekt „Izgradnja objekta za smještaj Terenskog ureda Jug Čapljina“ prenijeta iz 2020. godine u iznosu od 1.000.000 KM, s tim da nije bilo izdataka u 2021. godini po ovome projektu.

Granična policija je tri puta izvršila prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta. Prvo prestrukturisanje izvršeno je 7.10.2021. godine i iznosilo je 1.020.000 KM (povećani troškovi nabavke materijala za 800.000 KM, izdaci za tekuće održavanje za 160.000 KM i izdaci za osiguranje bankarskih usluga za 60.000 KM, a smanjene ugovorene i druge posebne usluge za 820.000 KM i izdaci za usluge prijevoza i goriva za 200.000 KM). Drugo prestrukturisanje izvršeno je 7.12.2021. godine i iznosilo je 20.000 KM (povećani putni troškovi za 20.000 KM, a za isti iznos smanjeni PTT troškovi).

I treće prestrukturisanje izvršeno je 20.12.2021. godine i iznosilo je 150.000 KM (povećani troškovi nabavke materijala za 150.000 KM, a za isti iznos smanjene naknade troškova zaposlenih).

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Granična policija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje može se konstatovati da je Granična policija, poštujući Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Instrukciju za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta budžetskih korisnika za period 01.01. – 31.12.2021. godine, sačinila zabilješku bilansnih pozicija uz bilans stanja, kao i detaljno obrazloženje izvršenja budžeta po svim pozicijama. Međutim, struktura ostvarenih prihoda obrazložena je bez detaljnijih analiza naplativosti istih ili problematike usaglašavanja podataka registra novčanih kazni s evidencijama u Glavnoj knjizi.

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹² Službeni glasnik BiH, broj 46/20

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 72.967.908 KM, što je za 9.748.092 KM manje u odnosu na rashode odobrene budžetom za 2020. godinu. Odstupanja se odnose na neuključivanje kapitalnih izdataka u raspoloživa sredstva (3.226.000 KM), izostanak realizacije sredstava višegodišnjeg kapitalnog projekta (1.000.000 KM), manju realizaciju sredstava nabavke materijala za 2.745.376 KM ili 18% odobrenih sredstava zbog neokončanja procedure nabavke uniformi i manju realizaciju sredstava za plaće za 2.028.084 KM zbog manjeg broja zaposlenih u odnosu na planirane.

Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (57.171.916 KM), naknade troškova zaposlenih (11.305.151 KM), izdatke za upotrebu vozila (2.194.262 KM), nabavku materijala (604.624 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (432.614 KM) i izdatke za unajmljivanje imovine i opreme (413.165 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 57.171.916 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 32.794.210 KM, a porezi i doprinosi 24.377.706 KM. Bruto plaće i naknade su za 34.512 KM manje u odnosu na prethodnu godinu zbog manjeg broja zaposlenih u odnosu na planirani.

Prosječan broj zaposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Graničnoj policiji bio je 2.263.

Dodatak na plaću policijskim službenicima: Policijski službenici ostvaruju policijski dodatak u iznosu od 35% od osnovne plaće na osnovu Odluke direktora iz 2008. godine, kojom se utvrđuje spisak radnih mjesta u Graničnoj policiji prema pripadajućim platnim razredima, koeficijentima i posebnim dodacima. U rješenjima o koeficijentima policijskih službenika se navodi i pravo na poseban dodatak. S obzirom na to da još nije donesen poseban podzakonski akt kojim bi se regulisala visina posebnog dodatka za policijske službenike u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, a revizija je prethodnih godina davala preporuke po datom osnovu, Granična policija je u 2021. godini više puta ostvarila komunikaciju sa Ministarstvom sigurnosti BiH na čiji prijedlog Vijeće ministara BiH donosi navedeni podzakonski akt. Naime, u januaru 2021. godine Granična policija je dostavila Ministarstvu sigurnosti Prijedlog odluke kojom se određuje visina posebnog dodatka (policijskog dodatka) policijskim službenicima Granične policije sa obrazloženjem i potrebnim obrascima te ih zamolila da pribave mišljenje Ureda za zakonodavstvo BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH i upute u proceduru usvajanja prema Vijeću ministara BiH. U toku godine na zahtjev Ministarstva sigurnosti BiH dostavljen je obnovljeni obrazac 2a o fiskalnoj procjeni uticaja propisa. U oktobru 2021. godine Ministarstvo sigurnosti BiH je zahtijevalo od Granične policije BiH, Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH i Agencije za istrage i zaštitu da mu na osnovu iznijetih primjedbi Ureda za zakonodavstvo BiH, Ministarstva pravde BiH i

Ministarstva finansija i trezora BiH dostave odluke na osnovu kojih je do sada vršena isplata policijskog dodatka. Granična policija je dostavila Odluku iz 2008. godine na osnovu koje se isplaćuje policijski dodatak u Graničnoj policiji.

Prema raspoloživim informacijama, Ministarstvo sigurnosti BiH je u decembru 2021. godine dostavilo materijal u vezi s utvrđivanjem policijskog dodatka policijskim službenicima u institucijama BiH Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH radi razmatranja od strane Vijeća ministara BiH.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda:

U 2021. godini Granična policija je nastavila s primjenom Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹³ pa je 95 zaposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to 85 osoba po osnovu ocjene rada, troje po osnovu sticanja višeg stepena stručnog zvanja, a sedam po oba prethodno navedena osnova.

5.1.2. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2021. godini iznose 2.194.262 KM. Značajniji izdaci se odnose na izdatke za gorivo (1.145.569 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (532.452 KM), registraciju motornih vozila (86.626 KM), osiguranje vozila (224.699 KM) i nabavku autoguma (165.601 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine¹⁴, Graničnoj policiji je dato pravo na korištenje jednog službenog vozila. Također, Graničnoj policiji je odobren Pravilnik o specijalizovanim vozilima po kojem raspolaže sa dodatnih 367 vozila. Prema internoj evidenciji, Granična policija je na 31.12.2021. godine raspolagala s jednim službenim vozilom i 392 specijalizovana službena vozila. Od ovoga broja, 19 službenih vozila se ne koristi zbog neispravnosti.

Odlukom o pravu na korištenje specijalizovanih službenih vozila u Graničnoj policiji od 5.9.2019. godine, pravo na korištenje tokom 24 sata imaju direktor, zamjenik direktora i pomoćnik direktora. Članom 2. iste odluke predviđeno je da pravo na korištenje specijalizovanih vozila u vezi sa operativnim potrebama i osiguranjem kontinuiteta i efikasnosti izvršavanja poslova i zadataka iz nadležnosti osnovnih organizacionih jedinica imaju i načelnici osnovnih organizacionih jedinica i savjetnici direktora.

Granična policija je u 2021. godini preduzimala aktivnosti kako bi uskladila broj specijalizovanih službenih vozila s potrebama izvršenja aktivnosti iz nadležnosti Granične policije i postupila po preporukama iz Izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji Granične policije za prethodnu godinu u pogledu usklađivanja voznog parka po broju i vrsti s Pravilnikom o uslovima nabavke i korištenju specijalizovanih službenih vozila u Graničnoj policiji. Počev od 2020. godine, Granična policija se više puta obraćala Ministarstvu finansija i trezora BiH i u obrazloženju navodila potrebu izmjene Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila zbog prijema većeg broja specijalizovanih vozila putem donacija, kao i najavljenim novim donacijama u vozilima i radi usklađivanja broja vozila s trenutnim stanjem. Ministarstvo finansija i trezora BiH je u maju 2022. godine dalo pozitivno mišljenje na finansijski aspekt Prijedloga pravilnika o izmjeni pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 i 80/20

specijalizovanih službenih vozila u Graničnoj policiji, kojim je predviđeno ukupno 469 vozila (terenska vozila, putnička vozila, brodice, autobusi, motocikli i dr.).

Izveštaj o potrošnji goriva Uprava za administraciju sastavlja mjesečno i dostavlja Kabinetu, Upravi za operacije, uredima, Centralnom istražnom uredu i terenskim uredima. Također je sastavljena Analiza stanja voznog parka Granične policije za septembar 2021. godine i dostavljena navedenim organizacionim jedinicama. Međutim, analiza predstavlja pregled potrošnje goriva i troškova održavanja vozila dok je na organizacionim jedinicama ostavljena obaveza da urade analizu troškova za vozila koja koriste.

Postupcima revizije konstatovali smo da nedostaje kontrolna aktivnost u procesu izdavanja i pravljenja mjesečnih naloga za upotrebu službenih vozila u Kabinetu direktora. Naime, nalozi za upotrebu službenih vozila se izdaju i na kraju mjeseca vraćaju tehničkom sekretaru u Kabinetu direktora ali se ne vrši predviđena kontrola nad istim kod pravljenja troškova u smislu pravilnog evidentiranja podataka u nalogu po osnovu kilometraže, realacija, potrošnje goriva, namjene u koju je korišteno vozilo i sl.

Granična policija preduzima aktivnosti na urednoj evidenciji troškova vezanih za održavanje službenih vozila. Međutim, i ove godine su uočena, ali u manjem obimu neslaganja u eksploatacionim kartonima službenih vozila u pogledu unesenih podataka o kilometraži kad su vršene popravke, servisi i ugradnja guma, tako da se dešavalo da se za dva uzastopno izvršena servisa na vozilu unese veća kilometraža prilikom servisa koji je izvršen ranije.

Granična policija nije uspostavila adekvatnu kontrolu nad troškovima za održavanje službenih vozila što, s obzirom na značajnost sredstava koja se izdvajaju za održavanje službenih vozila, može imati za posljedicu neracionalno i neekonomično trošenje javnih sredstava.

U postupku revizije uočene su slabosti kod praćenja izdataka za popravak i održavanje službenih vozila Granične policije. Naime, izražen je problem kod usaglašavanja i praćenja fakturisanih cijena rezervnih dijelova i materijala za održavanje vozila s ugovorenim cijenama. Razlog tome je što određeni rezervni dijelovi i materijal nisu navedeni, odnosno predviđeni ugovorom, a

korišteni su za održavanje i popravku vozila, a u pojedinim slučajevima više od 70% vrijednosti fakture se odnosi na neugovorene dijelove.

Također, ne postoji pisani trag na zahtjevu za popravak, predračunu ili računu u vidu konstatacije koji su to ponuđeni dijelovi koji nisu predviđeni ugovorom, kako bi ti dijelovi ostali u lancu obrade i odobravanja zahtjeva za popravak i predračuna, a nadležni bili upoznati da se radi o nepredviđenim dijelovima.

Uz većinu testiranih faktura nisu potpisani radni nalozi od strane osobe koja je primila izvršene usluge i potvrdila da isti odgovara stvarno izvršenim uslugama, što predstavlja osnovu za plaćanje usluge.

PREPORUKA 5

Granična policija plaćanje usluge za održavanje službenih vozila treba vršiti na osnovu fakture i radnog naloga o izvršenim uslugama koje svojim potpisom treba potvrditi zaposleni koji je korisnik vozila ili druga osoba koja je ovlaštena da potvrdi izvršenje usluge kako bi se izbjegao rizik plaćanja usluge koja nije izvršena.

Za usluge redovnog servisa službenih vozila u garantnom roku, za koje su izabrani dobavljači, nije osigurano praćenje fakturisanih dijelova koji ne spadaju u redovan servis, odnosno nema mogućnosti kontrole vanrednih servisa u pogledu cijene izvršenih usluga.

Također, Okvirnim sporazumom nije osigurana zaštita od fakturisanja nepredviđenih dijelova po cijenama koje nisu prihvatljive na način da je ostavljena mogućnost Graničnoj policiji da provjeri tržišnu cijenu neugovorenih dijelova i zahtijeva da se isporuče dijelovi po tržišnim cijenama.

S obzirom na to da se značajan iznos sredstava izdvaja za usluge i materijal za održavanje službenih vozila u Graničnoj policiji nemogućnost kontrole nepredviđenih rezervnih dijelova može imati za posljedicu neracionalno i neekonomično trošenje sredstava odobrenih za ove namjene.

PREPORUKA 6

Granična policija treba, na bazi historijskih podataka, procijeniti koji su to rezervni dijelovi koji mogu biti potrebni prilikom održavanja vozila i na bazi toga sastaviti tehničku specifikaciju traženih usluga, što bi umanjilo mogućnost postojanja nepredviđenih rezervnih dijelova, a samim tim i osiguralo efikasnije praćenje ugovorenih usluga.

PREPORUKA 7

Kako bi se Granična policija osigurala da cijene rezervnih dijelova i materijala koji nisu predviđeni ugovorom odgovaraju tržišnim cijenama, potrebno je tenderskom dokumentacijom ostaviti mogućnost provjere cijene i izbora na bazi realne tržišne cijene što bi ujedno smanjilo mogućnost manipulacije cijenama neugovorenih rezervnih dijelova.

5.1.3. Višegodišnja kapitalna ulaganja

Odlukom Vijeća ministara BiH od 29.12.2020. godine o višegodišnjem projektu izgradnje objekta za smještaj Terenskog ureda Jug Čapljina,¹⁵ Graničnoj policiji su odobrena sredstva u iznosu od 3.000.000 KM u te svrhe. Sredstva su osigurana iz sredstava Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH u tri tranše i to: 1.000.000 budžet za 2020. godinu, 1.500.000 budžeta za 2021. godinu i 500.000 KM budžet za 2022. godinu. S obzirom na to da je predmetna odluka donesena krajem 2020. godine sredstva u iznosu od 1.000.000 KM planirana za 2020. godinu su prenesena u 2021. godinu. Granična policija nije imala izdataka po navedenom projektu u 2021. godini. Naime, kako je navedeno u bilješkama uz finansijske izvještaje za 2021. godinu, Granična policija je u 2021. godini pokrenula proceduru dobijanja urbanističke dozvole, a Općina Čapljina proceduru izmjene regulacionog plana, tako da je Granična policija u fazi pribavljanja osiguranja svih potrebnih saglasnosti za početak izgradnje objekta. Zbog neusvajanja budžeta za 2021. godinu Graničnoj policiji nije doznačena druga tranša za gradnju objekta u iznosu od 1.500.000 KM.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 13/21

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 1.042.812 KM, što je za 402.812 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2020. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od novčanih kazni za prekršaje (434.927 KM), prihode od kazni po Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu (293.388 KM) i prihode od prodaje stalnih sredstava (265.400 KM).

Izdavanje prekršajnih naloga Granična policija vrši u skladu sa svojim nadležnostima, sprovodeći odredbe Zakona o nadzoru i kontroli prelaska državne granice, Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu te sprečavanju, otkrivanju i istraživanju djela koja su propisana krivičnim zakonima u BiH. Izdati prekršajni nalozi, odnosno sve novčane kazne i troškovi postupka koji su izrečeni na osnovu konačnog i izvršnog prekršajnog naloga, u skladu sa Zakonom o prekršajima¹⁶ upisuju se u Registar novčanih kazni (ROF) i na osnovu tih evidencija se prati naplata sredstava po ovom osnovu.

Uvidom u uspostavljeni sistem praćenja naplate po osnovu izdatih prekršajnih naloga, može se konstatovati da Uprava za operacije preduzima aktivnosti na praćenju i blagovremenom izvještavanju o izdatim prekršajnim nalogima.

Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka je nadležna za vođenje evidencije novčanih kazni i prekršajnu evidenciju, kao i za projektovanje, razvoj i održavanje softverskih rješenja potrebnih za vođenje evidencija. Međutim, i pored činjenice da uspostavljeni registar novčanih kazni nije u punoj mjeri pouzdan, dogradnja sistema nije izvršena.

Naime, kao što je konstatovano i prethodne godine, podaci o procentualnom izvršenju koji se prezentuju u izvještajima (sintetika) nisu u potpunosti pouzdani, jer se uplate izvršene u roku od osam dana, u kojem slučaju se počinilac prekršaja oslobađa plaćanja 50% izrečene novčane kazne, ne generišu kao 100% realizovane. S obzirom na to da se vrijednosno evidentira samo izrečena i uplaćena kazna, nepouzdati podaci o procentu izvršenja daju krivu sliku o nenaplaćenim izrečenim novčanim kaznama. Tako je, naprimjer, prema ROF evidenciji izdatih novčanih kazni u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine Granična policija od ukupno izrečenih 1.207.240 KM naplatila 626.999 KM ili 50,94%. Međutim, zbog činjenice da je značajan broj prekršajnih naloga uplaćen u roku od osam dana od dana izricanja (kazna umanjena za 50%), realno je izmireno 96% obaveza po prekršajnim nalogima. S tim u vezi, Granična policija je u toku godine preduzimala određene aktivnosti - slala dopise i održavala sastanke s predstavnicima iz Ministarstva pravde BiH i Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka u cilju nadogradnje baze Registra novčanih kazni i prekršajne evidencije. Na ovim sastancima su, između ostalog, informisani da izvještaje koji se kreiraju iz Registra novčanih kazni koriste sve institucije/nadležni organi koji su korisnici navedene aplikacije tako da IDDEEA nije u mogućnosti rješavati pojedinačne zahtjeve institucija u pogledu izvještavanja.

U ovom pogledu skrećemo pažnju i na činjenicu da je zakonski rok zastare za izvršenje novčane kazne i troškova postupka pet godina od dana kada su prekršajni nalozi ili rješenja o prekršaju postali konačni i izvršni.

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 41/7, 18/12, 36/14, 81/15 i 65/2020

PREPORUKA 8

Granična policija treba, u cilju pouzdanog praćenja izdavanja, naplate, kao i potraživanja po izdatim prekršajnim nalogima, sagledati mogućnosti korištenja izvještaja iz Registra novčanih kazni u svrhu njihovog usaglašavanja s podacima u Glavnoj knjizi.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

5.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 25.857.104 KM. Ukupne obaveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 31.419.546 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (446.367 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (25.346.761 KM), obaveze prema dobavljačima (501.587 KM) i obaveze prema zaposlenima (5.566.200 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.3.1. Sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 76.808.945 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 2.082.203 KM.

Granična policija je u 2021. godini primila donacije u ukupnoj vrijednosti od 4.755.828 KM (montažni objekti, namještaj, motorna vozila, plovna vozila, računari, policijska oprema i sl.).

Po preporuci iz Izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji Granične policije za 2020. godinu, u vezi sa knjiženjem izvršenih dodatnih radova na krovnoj terasi zgrade Granične policije, izvršena je analiza provedenih knjiženja na stalnim sredstvima, međutim, nisu izvršena i korektivna knjiženja u Glavnoj knjizi iz razloga jer se po datom obrazloženju najveći dio odnosi na obračunate penale zbog kašnjenja u izvršenju ugovora za koje su umanjene fakture prije evidentiranja istih u Glavnu knjigu.

PREPORUKA 9

Granična policija treba, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora, izvršiti korektivna knjiženja u Glavnoj knjizi u vezi s iskazivanjem vrijednosti izvršenih radova na krovnoj terasi zgrade Granične policije.

5.3.2. Popis sredstava i obaveza

Popis imovine i obaveza je mjera usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, koja, između ostalog, treba osigurati vjerodostojnost godišnjih finansijskih izvještaja.

Granična policija je izvršila popis imovine, obaveza i potraživanja na 31.12.2021. godine. Popisne komisije su sačinile pojedinačne izvještaje o popisu stalnih sredstava na 31.12.2021. godine. Centralna popisna komisija je 28.02.2022. godine sačinila Izvještaj o izvršenom popisu sredstava, obaveza i potraživanja, koji je istog dana i usvojilo rukovodstvo Granične policije. Uputstvom za provođenje popisa predviđeni rok za dostavu elaborata bio je 20.02.2022. godine. Iz elaborata se vidi da su pojedinačne popisne komisije dostavljale izvještaje i dopunu izvještaja do 28.02.2022. godine, te da je centralna komisija nakon utvrđenih nepravilnosti u listama za popis obavještavala koordinate koji su u saradnji sa komisijama dostavljali ispravke.

Uputstvom o vršenju popisa imovine, potraživanja i obaveza u Graničnoj policiji¹⁷ je definisano da se naturalni popis sredstava vrši uz pomoć reversa i inventurnih listi, nakon čega komisija za popis vrši usaglašavanje stvarnog stanja i knjigovodstvenog stanja sa materijalnim knjigovodstvom u sjedištu Granične policije.

Granična policija nije putem Modula dugotrajne imovine izvršila usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem na 31.12.2021. godine.

I ove kao i prethodne godine konstatovali smo da nije izvršeno, odnosno evidentirano usklađivanje stanja po popisu sa stanjem evidentiranim u materijalnim knjigama, odnosno nije izvršen unos

podataka o stanju sredstava po popisu (količina/iznos), čime nisu osigurani uslovi da se kroz sistem izvrši usklađivanje stvarnog stanja s knjigovodstvenim, odnosno da se prikaže eventualna razlika (višak ili manjak). Ovakvo postupanje Granične policije dovodi u pitanje osnovu za pravilno i blagovremeno evidentiranje osnovnih sredstava, način rada i zatvaranje perioda u Modulu dugotrajne imovine, kao i generisanje podataka za knjiženja u Glavnoj knjizi trezora.

PREPORUKA 10

Granična policija je dužna da kroz Modul osnovnih sredstava blagovremeno izvrši usklađivanje stanja sredstava po popisu sa knjigovodstvenim stanjem.

Pored toga, kao što se navodi u izvještaju Centralne komisije za popis, postoje određene okolnosti koje su proces popisa otežale i usporile, a odnose se na česte promjene lokacija stalnih sredstava između organizacionih jedinica u toku godine koje nisu praćene odgovarajućom dokumentacijom. Također se navodi da bi bilo korisno u toku godine vršiti povremena usaglašavanja analitičkih evidencija terenskih ureda s materijalnim knjigovodstvom u Glavnom uredu, organizovati blagovremeno obuke za popisne komisije, utvrditi način postupanja sredstvima predloženim za rashodovanje, itd.

¹⁷ Akt broj: 17-06-1-34-9-11587-1/21 od 16.11.2021. godine

PREPORUKA 11

U cilju unapređenja procesa popisa, potrebno je da Granična policija, u skladu s konstatovanim nedostacima, prije samog popisa više pažnje posveti i kvalitetnijim pripremnim radnjama za popis kako u računovodstvu tako i na terenu (organizacionim jedinicama).

6. ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ANGAĐOVANIH OSOBA

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu Graničnoj policiji je odobreno 2.471 zaposlenih. Na 31.12.2021. godine, Granična policija je imala 2.233 zaposlenih, od čega je 2.227 zaposleno na neodređeno vrijeme, dvije imenovane osobe i četvero na određeno vrijeme¹⁸.

Jedan od uzroka znatno manjeg broja zaposlenih je taj što nije realizovan plan obuke 150 kadeta za 2021. godinu.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Graničnoj policiji sistematizovano je ukupno 2.646 radnih mjesta.

Putem ugovora o djelu u Graničnoj policiji, na 31.12.2021. godine, je bilo angažovano pet osoba za poslove prevođenja, za čije usluge je ukupno isplaćeno 2.970 KM.

U periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine u Graničnoj policiji primljeno je 12 zaposlenika na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa i uz pribavljenu saglasnost Vijeća ministara BiH.

Putem internog oglasa dva državna službenika postavljena su na višu poziciju, dok je putem javnog oglasa na višu poziciju unaprijeđen jedan zaposlenik. Na osnovu Zakona o policijskim službenicima BiH u viši čin unaprijeđeno je 19 policijskih službenika koji su raspoređeni na radno mjesto u novom činu.

U toku 2021. godine izvršena su 84 interna premještanja policijskih službenika na drugo radno mjesto istog čina unutar Granične policije, u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH.

Dva državna službenika su obavljala poslove drugog radnog mjesta uz saglasnost Agencije za državnu službu BiH do tri mjeseca, dok nije okončan javni konkurs za oba radna mjesta.

U Graničnoj policiji je, u 2021. godini, prestao radni odnos za 86 zaposlenih i to: zbog sticanja uslova za starosnu penziju 50 zaposlenih, po osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa 18 zaposlenih, po osnovu isteka ugovora o radu na određeno vrijeme sedam zaposlenih, smrtni slučaj za četiri zaposlenika, po osnovu svojevoljnog davanja otkaza četvero zaposlenih, po osnovu izrečene kazne zatvora dva zaposlena i po osnovu izrečene disciplinske sankcije jedan zaposleni.

U 2021. godini 13 zaposlenih se nalazilo na mjeri privremene suspenzije, a sa 31.12.2021. godine dvoje zaposlenih je vraćeno na posao nakon izvršenja pravosnažnih presuda iz 2019. i 2020. godine.

Granična policija je izvršila ocjenjivanje državnih službenika i zaposlenika i Izvještaj o ocjenjivanju državnih službenika prosljedila Agenciji za državnu službu BiH.

¹⁸ Prema podacima iz obrazca 4.1. finansijskih izvještaja 2.229 zaposlenih se vodi na neodređeno, a četvero na određeno vrijeme.

Prijem zaposlenih na određeno vrijeme: U Graničnoj policiji je tokom 2021. godine bilo angažovano sedam osoba putem ugovora o radu na određeno vrijeme. Od ovoga broja, angažovano je šest spremačica na periode od tri do devet mjeseci i jedan referent na period od devet mjeseci. Za dva radna mjesta spremačice Granična policija je tražila saglasnost Vijeća ministara za popunjavanje istih na neodređeno vrijeme, ali saglasnost nisu pribavili.

Uzimajući u obzir da je zapošljavanje osoba na određeno vrijeme vršeno tokom cijele godine bez raspisivanja javnog oglasa, pozivajući se na hitnost, možemo konstatovati da Granična policija nije postupila u skladu s odredbom Zakona o radu u institucijama BiH koji predviđa da se zbog hitnosti za prijem zaposlenika u radni odnos na određeno vrijeme do tri mjeseca ne raspisuje javni oglas.

PREPORUKA 12

Granična policija je dužna poštovati odredbe Zakona o radu u institucijama BiH u pogledu angažmana zaposlenika na određeno vrijeme.

Penzionisanje policijskih službenika: U toku 2021. godine Granična policija je izdala 50 rješenja o prestanku radnog odnosa na osnovu ispunjavanja uslova za penziju po članu 119. Zakona o policijskim službenicima, gdje se navodi da policijskom službeniku prestaje radni odnos kada navršši 65 godina života i zakonom propisan penzioni staž ili 40 godina penzionog staža, te automatski gubi status policijskog službenika.

Procesom revizije uočeno je da još uvijek postoje različita tumačenja termina vezanih za uslove penzionisanja u smislu značenja „penzionog staža“ koji prepoznaje Zakon o policijskim službenicima BiH i staža osiguranja koji prepoznaju entitetski zakoni o penzionom i invalidskom osiguranju.

Granična policija je donosila rješenja o prestanku radnog odnosa policijskim službenicima zbog napunjenih 40 godina penzionog staža na osnovu raspoloživih podataka uvidom u matičnu evidenciju i radne knjižice policijskih službenika. Radi jednoobraznog postupanja prema svim policijskim službenicima, prilikom utvrđivanja penzionog staža Granična policija ratni period nije računala kao poseban staž u dvostrukom trajanju, već isključivo kao staž osiguranja u jednostrukom trajanju, i to samo ukoliko je u pitanju bio efektivan rad, koji je kao takav evidentiran u radnoj knjižici i matičnoj evidenciji osiguranika PIO (prijava/odjava) kao radni odnos. Izuzetno, policijski službenik može podnijeti zahtjev ukoliko želi da mu se taj period računa u dvostrukom trajanju, tj. da mu radni odnos prestaje ranije da bi ostvario pravo na penziju po osnovu godina penzionog staža, kao što je bilo slučajeva u toku 2021. godine.

S obzirom na takav način postupanja u pogledu sticanja uslova za penziju policijskih službenika, primjenjujući čl. 119 Zakona o policijskim službenicima do 31.12.2021. godine, 14 policijskih službenika je uložilo žalbe osporavajući utvrđene godine posebnog staža koji se uračunava uz saglasnost osobe na koju se odnosi. Odbor za žalbe policijskih službenika, koji je imenovan krajem decembra 2021. godine, je od ukupno 14 žalbi 12 riješio u korist Granične policije, dok su dvije žalbe riješene u korist policijskih službenika.

PREPORUKA 13

Granična policija je dužna kontrolisati i blagovremeno osigurati neophodnu dokumentaciju i vjerodostojne podatke iz kojih se pouzdano može utvrditi ispunjenost uslova za penzionisanje policijskih službenika.

7. JAVNE NABAVKE

Granična policija je donosila privremene planove javnih nabavki kvartalno za 2021. godinu, zbog načina finansiranja institucija BiH u vrijeme privremenog finansiranja.

Odlukom direktora, formirana je jedna komisija koja je provodila sve postupke javnih nabavki.

Prema prezentovanim podacima¹⁹, Granična policija je u 2021. godini provela 18 postupaka javnih nabavki. Od navedenog broja, Granična policija je provela devet otvorenih postupaka u vrijednosti od 2.962.418 KM, devet konkurentskih postupaka u vrijednosti od 218.133 KM i jedan postupak u skladu s Aneksom II, dio B u vrijednosti od 24.160 KM.

Osim navedenog, Granična policija je putem direktnog sporazuma izvršila nabavke u vrijednosti od 164.629 KM, što je manje u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 325.824 KM. U 2021. godini nije uočeno neopravdano dijeljenje nabavki, osim da su se u pojedinim slučajevima izvodili slični radovi i usluge na raznim lokacijama terenskih ureda Granične policije zasebno putem direktnih postupaka (medicinske usluge, popravak sanitarnih čvorova, popravak sanitarnog kontejnera i sl.).

Na osnovu pregledanih procedura javnih nabavki vezanih za nabavku goriva za lokaciju Brčko (33.351KM) i lokaciju Posušje (136.400 KM), usluga obaveznog osiguranja službenih vozila (357.999 KM), klima-uređaja (49.475 KM), sredstava za održavanje higijene (49.971 KM), autoguma (240.678 KM), svečane uniforme (84.050 KM), tonera za novonabavljene uređaje (51.300 KM), licenci (12.000 KM), usluga prevođenja (76.580 KM) i posebne policijske uniforme (2.368.552 KM) utvrđene su nepravilnosti i nedostaci u postupcima nabavke dijelova svečane uniforme i klima-uređaja koje navodimo u nastavku.

7.1. Nabavka dijelova svečane uniforme Granične policije

Na osnovu Odluke direktora od 11.02.2021. godine pokrenut je postupak nabavke dijelova svečane uniforme za potrebe Granične policije BiH (kapa, rukavice, sako, kravata, pantalone, košulja, suknja, mantil, cipele). Procijenjena vrijednost nabavke bila je 93.600 KM sa PDV-om, s mogućnošću zaključenja okvirnog sporazuma na period od četiri godine. Planirana je e-aukcija, ali, s obzirom na to da je pristigla jedna ponuda, nije zakazana. Vrijednost zaključenog okvirnog sporazuma iznosi 93.338 KM.

Zapisnikom s otvaranja ponuda od 15.3.2021. godine konstatovano je da je pristigla jedna ponuda koja je kroz Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda ocijenjena prihvatljivom jer je ispunjavala sve uslove postavljene tenderskom dokumentacijom.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju izabranog dobavljača uočeno je sljedeće: za dijelove

Prilikom nabavke svečane uniforme nije izvršen pravilan odabir ponude i predmeta nabavke koji odgovara zahtjevima postavljenim u tenderskoj dokumentaciji.

svečane uniforme košulja kratki rukav (150 komada) i dugi rukav (150 komada) Izvještaj laboratorijske analize je izdat 19.8.2019. godine s rokom valjanosti izvještaja šest mjeseci, dok je za kravatu (150

¹⁹ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

komada) također izvještaj laboratorijske analize izdat 27.4.2020. godine s rokom važnosti izvještaja šest mjeseci.

Kod dijelova svečane uniforme (cipele) tehničkom specifikacijom je zahtijevano da je izrađena od kože, da ima određenu visinu, sastav podstave, dužinu pertli i sl., međutim, kao dokaz nije dostavljen izvještaj laboratorije niti izvještaj vizuelne kontrole, iako je zahtijevano tenderskom dokumentacijom.

Inače, tenderskom dokumentacijom je regulisano da iz izvještaja (atesta) mora biti vidljivo da ponuđeni proizvod u potpunosti ispunjava minimalne tehničke zahtjeve propisane tehničkom specifikacijom datom u tenderskoj dokumentaciji.

Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda regulisano je da kada se u postupku zahtijevaju minimalni uslovi finansijske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača za određeni ugovor isti moraju biti u vezi s predmetom nabavke i srazmjerni predmetu nabavke. Kada se traži dokaz o izvršenju jednog ugovora, srazmjernim se smatra vrijednost ugovora koja ne prelazi procijenjeni iznos nabavke (član 7.). Međutim, uvidom u zahtjeve postavljene tenderskom dokumentacijom Granične policije u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, traženo je kao dokaz da je ponuđač u protekle tri godine imao uspješno iskustvo u realizovanju najmanje jednog ugovora čiji je predmet isti kao predmet nabavke u vrijednosti od minimalno 10% procijenjene vrijednosti nabavke. Mišljenja smo da postavljeni minimalni uslovi tehničke i profesionalne sposobnosti u konkretnom slučaju nisu u skladu s navedenim Uputstvom jer se navedenim pristupom ne ostvaruje svrha zahtjeva iz tenderske dokumentacije.

PREPORUKA 14

Granična policija je dužna s posebnom pažnjom pristupati provjeri dostavljenih ponuda u pogledu ispunjenosti kvalifikacijskih uslova propisanih tenderskom dokumentacijom, što bi omogućilo pravilan odabir ponude i predmeta nabavke koji odgovara zahtjevima postavljenim u tenderskoj dokumentaciji.

7.2. Nabavka klima-uređaja

Granična policija je odlukom od 27.10.2020. godine pokrenula postupak javne nabavke klima-uređaja putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda procijenjene vrijednosti od 49.500 KM bez PDV-a. U predviđenom roku primljeno je ukupno 11 ponuda koje su prvobitno ocijenjene kao prihvatljive, međutim, nakon primljene žalbe na odluku o izboru najpovoljnijeg

Granična policija okončala je postupak nabavke klima uređaja zaključenjem kupoprodajnog ugovora iako sredstva za kapitalna ulaganja nisu data na raspolaganje u vrijeme privremenog finansiranja.

ponuđača, ugovorni organ je rješenjem od 28.12.2020. godine usvojio žalbu i prethodnu odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača stavio van snage.

S obzirom na to da je Granična policija imala potrebu za nabavkom

klima-uređaja postupak je nastavljen sredinom 2021. godine slanjem zahtjeva za pojašnjenje ponuda svim kvalifikovanim ponuđačima. U ponovljenom postupku ocjenjivanja samo je jedna ponuda ocijenjena kvalifikovanom, tako da je ugovor s jedinim kvalifikovanim ponuđačem

zaključen 4.8.2021. godine na ukupnu vrijednost od 57.886 KM. S obzirom na to da budžet za 2021. godinu nije bio usvojen, zaključenim ugovorom je definisano da se kupac obavezuje da će za isporučenu robu, koja je predmet ovog Ugovora, platiti u roku od 30 dana od dana usvajanja Budžeta institucija BiH koji uključuje kapitalne izdatke. Navedena oprema je prilikom popisa na 31.12.2021. godine evidentirana kao višak.

PREPORUKA 15

Granična policija je dužna, u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH, stvaranje obaveza vršiti samo ako su sredstva za te rashode odobrena u okviru iznosa alociranog za Graničnu policiju.

Zajedničke nabavke za policijska tijela

Granična policija BiH je 3.12.2020. godine dostavila plan potreba za nabavku policijske opreme Agenciji za policijsku podršku BiH. Dana 17.3.2021. godine na inicijativu Agencije za policijsku podršku BiH održan je sastanak na temu zajedničkih nabavki, kome je po ovlaštenju direktora prisustvovao savjetnik direktora. Prema navodima Granične policije, s obzirom na to da u toku 2021. godine nije usvojen Budžet institucija Bosne i Hercegovine nije bilo potrebe za daljim sastancima na tu temu.

Granična policija je u aprilu 2022. godine sačinila Plan potreba roba za period 2022. – 2024. godina, s procijenjenim količinama i vrijednostima, i dostavila ga Agenciji za policijsku podršku.

Praćenje realizacije ugovora iz prethodne godine: Granična policija BiH provela je nabavku računara putem otvorenog postupka u 2020. godini. U okviru navedene nabavke (lot-2) s najpovoljnijim ponuđačem sklopljen je ugovor 31.12.2020. godine o nabavci računara za granične prijelaze (50 komada) s rokom isporuke 45 dana u iznosu od 73.710 KM sa PDV-om. Ponuđač je poslao dopis Graničnoj policiji s obrazloženjem da iz objektivnih razloga ne može isporučiti ponuđeni model računara nudeći drugi model računara s istim ili boljim karakteristikama, što je ugovorni organ i prihvatio. Rok važenja ponude bio je 23.3.2021. godine. Oprema nije isporučena u ugovorenom roku, a ni u periodu važenja ponude te ugovorni organ nije tražio zvaničnu potvrdu produženja važenja predmetne ponude. Ugovorom su predviđeni penali za kašnjenje u iznosu od 1% od ukupne vrijednosti za svaki dan kašnjenja. Aneks ugovora je potpisan 21.6.2021. godine sa rokom isporuke 210 dana. Isporuka je izvršena 28.7.2021. godine.

PREPORUKA 16

Ukoliko se Granična policija odluči prihvatiti objektivne razloge za kašnjenje isporuke robe, potrebno je pravovremeno tražiti produženje važenja ponude te prije isteka rokova ugovoriti nove uslove isporuke.

8. KOMENTARI

Granična policija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i prezentovane informacije o preduzetim aktivnostima na njihovom rješavanju u 2022. godini.

Reviziju u Graničnoj policiji za 2021. godinu obavili su: Nermin Hamzagić – viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Seida Kapo – samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Helena Grbavac – mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima), Sadmir Teskeredžić – revizor za pravnu podršku u reviziji (član tima) i Nerman Velić – IT revizor (član tima).

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Nermin Hamzagić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Tabela III – Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Granična policija Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	78,490,000	0	78,490,000	72,967,908	93
Bruto plaće i naknade	59,200,000	0	59,200,000	57,171,916	97
Naknade troškova zaposlenih	12,000,000	-150,000	11,850,000	11,305,151	95
Putni troškovi	300,000	20,000	320,000	317,770	99
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	260,000	-20,000	240,000	207,393	86
Izdaci za energiju i komunalne usluge	450,000	0	450,000	432,614	96
Nabavka materijala	2,400,000	950,000	3,350,000	604,624	18
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	1,500,000	-200,000	1,300,000	1,256,640	97
Unajmljivanje imovine i opreme	450,000	0	450,000	413,165	92
Izdaci za tekuće održavanje	700,000	160,000	860,000	842,530	98
Izdaci za osiguranje	190,000	60,000	250,000	234,019	94
Ugovorene i druge posebne usluge	1,040,000	-820,000	220,000	182,085	83
2. Kapitalni izdaci	3,226,000	0	3,226,000	0	0
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	1,020,000	0	1,020,000	0	0
Nabavka opreme	2,143,000	0	2,143,000	0	0
Nabavka ostalih stalnih sredstava	3,000	0	3,000	0	0
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	60,000	0	60,000	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	81,716,000	0	81,716,000	72,967,908	89
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	1,000,000	1,000,000	0	0
Izgradnja objekta za smještaj TU Jug Čapljina	0	1,000,000	1,000,000	0	0
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	81,716,000	1,000,000	82,716,000	72,967,908	88

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2022. godine.

Direktor:
Glavni generalni inspektor
Zoran Galić

Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Granična policija Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	510,344	489,924	104
Novčana sredstva	0	3,200	0
Kratkoročna potraživanja	446,367	445,914	100
Kratkoročni plasmani	116	116	100
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	63,860	40,694	157
2. Stalna sredstva	25,346,761	26,464,998	96
Stalna sredstva	76,808,945	74,726,741	103
Ispravka vrijednosti	51,462,184	48,261,743	107
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	25,346,761	26,464,998	96
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	25,857,104	26,954,923	96
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	6,072,786	12,392,771	49
Kratkoročne tekuće obaveze	506,585	3,360,553	15
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	5,566,200	5,711,935	97
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	3,320,283	0
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	25,346,761	26,464,998	96
Izvori sredstava	25,346,761	26,464,998	96
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	31,419,546	38,857,769	81

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 28.02.2022. godine.

Direktor:
Glavni generalni inspektor

Zoran Galić

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Granična policija Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	490,000	0	490,000	777,412	159
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	25,000	0	25,000	24,000	96
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	10,000	0	10,000	25,097	251
Novčane kazne (neporezne prirode)	455,000	0	455,000	728,315	160
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	150,000	0	150,000	265,400	177
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	150,000	0	150,000	265,400	177
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	640,000	0	640,000	1,042,812	163

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2022. godine.

Direktor:
Glavni generalni inspektor

Zoran Galić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Granične policije Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Granična policija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2021. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Granične policije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 28.02.2022.

Direktor:
Glavni generalni inspektor

Zoran Galić

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*ИНСТИТУЦИЈЕ ОМБУДСМЕНА ЗА ЗАШТИТУ
ПОТРОШАЧА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА 2021.
ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**ИНСТИТУЦИЈЕ ОМБУДСМЕНА ЗА ЗАШТИТУ
ПОТРОШАЧА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
ЗА 2021. ГОДИНУ**

Број: 02-16-1-831/22

Сарајево, јун 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
4.	БУЏЕТ	11
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	11
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	11
5.1.1.	Бруто плате	11
5.2.	Биланс стања	12
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	12
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	12
8.	КОМЕНТАРИ	13
	ПРИЛОЗИ	13

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Институције омбудсмена за заштиту потрошача у Босни и Херцеговини** (у даљем тексту: Институција омбудсмена) који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Институције омбудсмена приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Институције омбудсмена у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Институције омбудсмена је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквир (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Институције омбудсмена за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Институције омбудсмена за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Институције омбудсмена у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Институције омбудсмена је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Институције омбудсмена, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност

подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 13.6.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи БиХ и подзаконски акти.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Институције омбудсмена за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима. У Извјештају је дата препорука у циљу отклањања уоченог недостатка и слабости. Институција омбудсмена је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији дате препоруке у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 1.) дат је осврт на реализацију претходно дате препоруке.

² Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20)

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су следећи симболи:

✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ② препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Потребно је да Институција омбудсмена континуирано предузима мјере и активности на успостављању и ажурирању свеобухватног система финансијског управљања и контроле.	Институција омбудсмена је успоставила континуирано провођење активности на праћењу и, по потреби, ажурирању система финансијског управљања и контроле.	✓

Табела 1. Преглед реализације препорука

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институција омбудсмена је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Унутрашња организација и начин рада Институције омбудсмена утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији, на који је Савјет министара БиХ дао сагласност 2018. године, и Правилником о измјенама и допунама Правилника³ из 2020. године. Правилником о унутрашњој организацији Институције омбудсмена уређен је начин рада и руковођења Институцијом омбудсмена те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Истим су систематизована радна мјеста за 15 извршилаца. Институцијом омбудсмена руководи омбудсмен којег је Савјет министара БиХ именовао у августу 2019. године на мандатни период од пет година.

Финансијско управљање и контрола: Институција омбудсмена је сачинила основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁴, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. У 2021. години именована је радна група и лица која су задужена за праћење, иновирање и ажурирање система интерних контрола. Радна група је извршила преглед и анализу већ постојећих описа и мапа пословних процеса, као и анализу образаца за утврђивање и процјену ризика те образаца регистра ризика и сачињеног дијаграма радних процеса. Сачињен је Годишњи акциони план стратегије развоја система интерних финансијских контрола у институцији. Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину благовремено је достављен Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁵ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁶ Јединица интерне ревизије Министарства спољне трговине и економских односа БиХ надлежна је за обављање интерне ревизије у Институцији омбудсмена. Надлежна Јединица интерне ревизије Институцији омбудсмена није доставила план интерне

³ Правилник о унутрашњој организацији (број 01-02-3-822-3/18 од 9.11.2018. године) и Правилник о измјени и допуни Правилника о унутрашњој организацији (број 05-02-3-672-21/19 од 16.06.2020. године)

⁴ Службени гласник БиХ, бр: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁵ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁶ Службени гласник БиХ, број 59/19

ревизије за 2021. годину, као ни стратешки план интерне ревизије за период 2021 - 2023. година. Наведени документи нису достављани ни претходне године, тако да Институција омбудсмена није упозната с планским активностима Јединице интерне ревизије.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременом финансирању⁷ користећи као основ одобрени буџет за 2020. годину⁸.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину, Институцији омбудсмена су одобрена средства у укупном износу од 406.000 КМ (текући издаци 405.000 КМ и капитални издаци 1.000 КМ).

Институцији омбудсмена су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 351.770 КМ. Укупна реализација средстава одобрених на основу одлука о привременим финансирању у 2021. години износи 310.276 КМ. Током године нису подношени захтјеви за усклађивање расхода буџета.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Институција омбудсмена је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Институција омбудсмена, поштујући Правилник о финансијском извјештавању, сачинила забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и детаљна образложења структуре расхода и издатака по свим одобреним ставкама.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 310.276 КМ. Значајни расходи односе се на: бруто плате и накнаде плата (267.824 КМ), накнаде трошкова запослених (17.662 КМ) те уговорене и друге посебне услуге (6.851 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 267.824 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 154.671 КМ, а порези и доприноси 113.153 КМ. Бруто плате и накнаде су за 6.354 КМ веће у односу на претходну годину што је посљедица унапређења четири запослена лица у виши унутрашњи платни разред. Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Институцији омбудсмена био је осам.

⁷ Службени гласник БиХ, бр: 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

⁸ Службени гласник БиХ, број 46/20

У 2021. години, у складу са Методологијом за распоређивање запосленог унутар платног разреда, четири запослена лица су напредовала унутар платних разреда и то два државна службеника и два запосленика. Напредовање запослених унутар платног разреда додијељеног радног мјеста извршено је на основу оцјена нарочито успјешан, стечених у претходним годинама на истом радном мјесту. Институција омбудсмена није имала дилема за примјену дефинисаних поступака распоређивања запослених у унутрашњи платни разред.

5.2. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 26.542 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 54.874 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на обавезе према запосленима (25.131 КМ) и на неотписану вриједност сталних средстава (102.477 КМ). Институција омбудсмена је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2021. године. Пописна комисија је 25.02.2022. године сачинила Извјештај о извршеном попису средстава и обавеза, који је усвојило руководство Институције омбудсмена. У предметном извјештају констатовано је да је стварно стање средстава и обавеза усклађено са књиговодственим стањем. Проведеним пописом сталних средстава није утврђен мањак нити вишак средстава. Обрачун амортизације извршен је појединачно по сваком сталном средству. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Институцији омбудсмена је одобрено девет запослених. На 31.12.2021. године, Институција омбудсмена је имала осам запослених, сви на неодређено вријеме. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је укупно 15 радних мјеста. У 2021. години Институција омбудсмена није имала запошљавања ни по ком основу, нити је вршен ангажман спољних сарадника по основу уговора о дјелу.

Институција омбудсмена је извршила оцјењивање државних службеника и запосленика. Извјештаје о оцјењивању државних службеника благовремено је доставила Агенцији за државну службу БиХ.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институција омбудсмена је за 2021. годину, у складу с одлукама о привременом финансирању, доносила привремене планове јавних набавки. Привремени планови су подлијегали одређеним измјенама и допунама сходно уоченим потребама током периода. За сваки поступак јавне набавке, одлуком директора, формирана је комисија која проводи поступке јавних набавки.

Институција омбудсмена је у складу са процијењеном вриједности истоврсних роба, услуга или радова на годишњем нивоу у 2021. години избор најповољнијег добављача вршила путем директног споразума. Према презентованим подацима⁹ проведено је 89 директних споразума укупне вриједности 18.557 КМ, укључујући и поступак набавке горива који је започет у 2020. години. Такође, проведена су и четири поступка у складу са Анексом II, дио Б чија је укупна вриједност 1.374 КМ. Поступцима ревизије нису уочене значајније неправилности и недостаци у процесу јавних набавки.

8. КОМЕНТАРИ

Институција омбудсмена у остављеном року није доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Институцији омбудсмена за 2021. годину обавиле су: Наташа Павловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Ивана Јурчевић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Азра Хусић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Павловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Изјава о одговорностима руководства

⁹ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Институција омбудсмена за заштиту потрошача у БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	405.000	0	405.000	310.276	77
Бруто плате и накнаде	304.000	0	304.000	267.824	88
Накнаде трошкова запослених	45.000	0	45.000	17.662	39
Путни трошкови	9.000	0	9.000	1.443	16
Издаци телефонских и поштанских услуга	7.000	0	7.000	5.669	81
Издаци за енергију и комуналне услуге	0	0	0	0	
Набавка материјала	10.000	0	10.000	2.668	27
Издаци за услуге превоза и горива	6.000	0	6.000	4.394	73
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0	0	
Издаци за текуће одржавање	11.000	0	11.000	3.136	29
Издаци за осигурање	2.000	0	2.000	629	31
Уговорене и друге посебне услуге	11.000	0	11.000	6.851	62
2. Капитални издаци	1.000	0	1.000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	1.000	0	1.000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	406.000	0	406.000	310.276	76
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	406.000	0	406.000	310.276	76

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 01.04.2022. године.

Омбудсмен
мр сц. Саша Марић

Биланс стања на 31.12.2021. године

Институција омбудсмена за заштиту потрошача у БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	26.542	36.747	72
Стална средства	129.019	129.019	100
Исправка вриједности	102.477	92.272	111
Неотписана вриједност сталних средстава	26.542	36.747	72
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	26.542	36.747	72
3. Краткорочне обавезе и разграничења	28.332	66.195	43
Краткорочне текуће обавезе	4.607	41.064	11
Краткорочни кредити и зајмови	0		
Обавезе према запосленима	23.725	25.131	94
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	26.542	36.747	72
Извори средстава	26.542	36.747	72
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	54.874	102.942	53

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника неће бити уравнотежен (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Омбудсмен

мр сц. Саша Марић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Институције омбудсмена за заштиту потрошача у Босни и Херцеговини** (у даљем тексту: Институција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Институције омбудсмена.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 01.04.2022.год.

Омбудсмен

мр сц. Саша Марић

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

ИНСТИТУТА ЗА АКРЕДИТОВАЊЕ БИХ ЗА 2021. ГОДИНУ

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
KANCELARIJA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
ИНСТИТУТА ЗА АКРЕДИТОВАЊЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 03-16-1-954/22

Сарајево, јули 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	4
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	4
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	9
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ.....	10
1.	КРИТЕРИЈУМИ	10
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	10
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
4.	БУЏЕТ	14
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	15
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	15
5.1.1.	Бруто плате	15
5.1.2.	Ауторски хонорари	16
5.2.	Преглед прихода и примитака.....	16
5.3.	Биланс стања	17
5.3.1.	Средства	17
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	18
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	19
8.	КОМЕНТАРИ	19
	ПРИЛОЗИ	20

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за акредитовање Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Института приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Института у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Скретање пажње²

Не изражавајући резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

- *На терет расхода за 2021. годину су евидентирани издаци по уговорима за ауторске хонораре у износу од 58.869 КМ из 2020. године, док дио издатака који се односи на 2021. годину, у износу од 62.778 КМ, није евидентиран у периоду ком припада (тачка 5.1.2 Извјештаја).*

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Института је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени

² Параграф којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај параграф се назива још и 'истицање питања'.

да обезбиједи основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.

- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење с резервом

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Института за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, осим за наведено у параграфу Основ за мишљење с резервом, активности, финансијске трансакције и информације Института за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критерији за дату ревизију.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

- 1) *Запошљавање у 2021. години није вршено уз досљедну примјену одредби Закона о раду у институцијама БиХ (тачка 6. Извјештаја).*

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Института у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједје основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Института је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Института, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима

који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 1.7.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2021. годину обухваћено је седам препорука. Од наведеног броја, једна препорука се односи на ревизију финансијских извјештаја, док је пет препорука дато због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима. Једна препорука се односи и на финансијске извјештаје и на усклађеност.

Од укупног броја датих препорука, три препоруке се односе на неправилности, недостатке и слабости идентификоване и у претходним извјештајима, тј. није било значајнијих промјена у циљу њиховог отклањања те су, сходно томе, препоруке поновљене у 2021. години.

У табели која слиједи (Табела 1.) приказани су подаци о датим препорукама за 2021. годину.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ³	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	3.	Систем интерних контрола		●	●	
2.	3.	Систем интерних контрола		●	●	
3.	3.	Систем интерних контрола		●	●	
4.	4.	Буџет		●		●
5.	5.1.2.	Ауторски хонорари	●			●
6.	5.3.1.	Средства		●	●	
7.	6.	Запошљавање и статус ангажованих лица		●		●

Табела 1. Препоруке за 2021. годину

³ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину⁴
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Института за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје са скретањем пажње на начин евидентирања издатака по основу уговора о ауторским хонорарима и усаглашавање потраживања, те позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Институт је поступио у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестио нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 2.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

⁴ Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи:

✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ② препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Потребно је да Институт успостави једнообразне евиденције о доласку запослених на посао.	Институт је успоставио једнообразне евиденције о доласку запослених на посао.	✓
2.	Неопходно је унаприједити интерне контроле у процесу употребе возила и обезбиједити евиденције на основу којих се може потврдити намјенско коришћење возила.	Институт је унаприједио интерне контроле у процесу употребе возила, што укључује и успоставу детаљније евиденције о дневном коришћењу службених возила.	✓
3.	Потребно је да Институт приликом планирања средстава користи расположиве податке из уговора о закупу простора и из кадровске евиденције.	Приликом планирања средстава користили су се расположиви подаци из уговора о закупу, међутим, планирање појединих накнада (отпремнина) није вршено на основу података из кадровске евиденције.	●
4.	Потребно је да Институт обезбиједи координацију између служби и правовремено реагује и планира реализацију активности за које није имао податке приликом планирања буџета, притом поштујући утврђене процедуре за реструктурисање расхода.	Институт још увијек није обезбиједио координацију између служби у циљу правовременог реаговања и планирања реализације активности за које није имао податке приликом планирања буџета.	✗
5.	Институт је дужан да евидентирање издатака по основу ауторских хонорара изврши у периоду ком припадају, а да евентуална недостајућа средства обезбиједи правовременим предузимањем активности на реструктурисању у оквиру расположивог буџета.	Институт ни у 2021. години није вршио евидентирање издатака по основу ауторских хонорара у периоду ком припадају.	✗
6.	Институт је дужан да исплату издатака у оквиру ауторских хонорара врши на основу потпуне документације, као и да се придржава одредби из прописа којим је регулисана исплата накнаде за коришћење властитог возила.	Институт је исплату издатака у оквиру ауторских хонорара вршио на основу потпуне документације.	✓
7.	Институт је обавезан да потраживања исказана у помоћној и главној књизи потврди слањем извода отворених ставки или директним сравњењем са купцима.	Институт је извршио верификацију исказаних потраживања слањем извода отворених ставки у којима купци, навођењем стања у својим пословним књигама, потврђују или оспоравају стање исказано код Института.	●
8.	Неопходно је да Институт размотри начин ангажовања запослених путем уговора о раду на одређено вријеме, водећи рачуна да због таквог ангажовања елиминира ризике да број запослених на неодређено вријеме буде већи од законом одобреног броја.	Институт је и у току 2021. године наставио праксу запошљавања лица на одређено вријеме, те је за једно лице, због дужине трајања рада у континуитету, уговор о раду на одређено преведен у уговор о раду на неодређено вријеме.	✗

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја ранијих година	Оцјена реализације препорука из извјештаја ранијих година	Статус
1.	Попис потраживања је извршен на основу аналитичког прегледа потраживања од купаца који по износу одговара подацима у главној књизи. Код пописа сталних средстава је констатовано да још увијек има средстава код којих недостају инвентурне ознаке или су исте нечитке (2019. година).	Приликом оцјене извршеног пописа сталних средстава за 2021. годину утврдили смо да средства посједују инвентурне ознаке.	

Табела 2. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Унутрашња организација и начин рада Института утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији из 2018. године, којим су систематизована мјеста за 28 извршилаца.

Институције Босне и Херцеговине су биле у обавези да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији с одредбама Одлуке о начелима за утврђивање унутрашње организације органа управе Босне и Херцеговине⁵ и Одлуке о разврставању

Правилник о унутрашњој организацији Института није усклађен с одлукама Савјета министара БиХ које су у примјени од 2013. године.

радних мјеста и критеријима за опис послова радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине⁶. Институт је, након што су надлежне институције доставиле мишљења, у децембру 2020. године доставио Савјету министара БиХ Приједлог правилника о унутрашњој организацији. У марту 2021. године Институт је обавијештен да се достављени приједлог неће разматрати док не буде именовано ново руководство. Након именовања новог руководства Институт је у септембру 2021. године упутио Савјету министара БиХ обавијест о повлачењу приједлога правилника о унутрашњој организацији из разлога даље дораде. У јануару 2022. године је формирана Радна група за израду новог приједлога правилника о унутрашњој организацији. Међутим, у вријеме сачињавања (мај 2022. године) овог Извјештаја нису биле окончане активности на изради новог приједлога правилника о унутрашњој организацији.

⁵ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁶ Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

ПРЕПОРУКА 1

Институт је дужан да убрза активности на доношењу Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Института у складу с важећим одлукама Савјета министара БиХ.

Институтом руководи директор именован на мандатни период од пет година, почев од 02.08.2021. године⁷. Током 2021. године овом именовању је претходило рјешење о разрјешењу директора Института са 30.07.2021. године. Директор има једног замјеника којег је именовао Савјет министара БиХ на мандатни период од пет година, такође почев од 02.08.2021. године.

Функционисање система интерних контрола: Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола у Институту које се односе на:

- Планирање појединих накнада није вршено на основу података из кадровске службе (отпремнина), што је за посљедицу имало потребу за реструктурисањем расхода унутар одобреног буџета.
- Рјешење о накнади за одвојени живот и трошкове смјештаја, као и одлуке о упућивању директора Института на службени пут и путне налоге директора, потписивао је лично директор, и поред чињенице да је у Институту попуњено радно мјесто замјеника директора. Осим тога, таквим поступањем се онемогућава провођење контролних активности.
- Приликом исплате стимулације недостају захтјеви, које су потписала непосредно надређена лица, који би претходили доношењу рјешења о исплати новчане награде.

ПРЕПОРУКА 2

Институт треба да приликом планирања појединих накнада користи расположиве податке из кадровске евиденције.

ПРЕПОРУКА 3

Потребно је да Институт у потпуности примјењује одредбе интерних аката којим је регулисано питање одобравања и потписивања документације директора Института.

Финансијско управљање и контрола: Институт је успоставио основне поставке система финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Институт је сачинио попис и мапирање пословних процеса, идентификовао и процијенио ризике те израдио регистар ризика. Половином 2021. године сачињен је Акциони план за успостављање и унапређење финансијског управљања и контроле у Институту за 2021. годину. Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2021. годину је сачињен и благовремено достављен Централној хармонизацијској јединици Министарства

⁷ Службени гласник БиХ, број 20/21

⁸ Службени гласник БиХ, бр: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

финансија и трезора БиХ. У циљу даљег унапређења система финансијског управљања и контроле, Институт је извршио измјене одређених подзаконских аката (правилници, упутства, процедуре).

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁹ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹⁰, за обављање интерне ревизије у Институту надлежна је Јединица интерне ревизије у Министарству спољне трговине и економских односа БиХ. Годишњим планом интерне ревизије за 2021. годину, као и Стратешким планом интерне ревизије за период 2021-2023. година, Јединица интерне ревизије планирала је да обави ревизију управљања људским ресурсима у Институту. Утврђено је да иста није обављена крајем 2021. године, те да је пролонгирана за почетак 2022. године.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременом финансирању¹¹ користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину¹², Институту су одобрена средства у укупном износу од 1.054.000 КМ (текући издаци 1.049.000 КМ и капитални издаци 5.000 КМ).

Институту су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 1.054.000 КМ. Од укупног износа, 5.000 КМ се односи на капиталне издатке који су у условима привременог финансирања реструктурисани на текуће издатке. Укупна реализација средстава одобрених на основу одлука о привременом финансирању у 2021. години износи 1.045.694 КМ.

Институт је извршио измјену структуре расхода унутар одобреног буџета на основу два реструктурисања расхода буџета, која је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ 18.11. и 28.12.2021. године. Укупан износ реструктурисања износио је 28.850 КМ, с тим да је у првом захтјеву тражено повећање средстава на појединим економским категоријама, за које је у другом реструктурисању тражено смањење средстава. Због тога укупан износ реструктурисања не одражава износе који су тражени кроз реструктурисање.

Имајући у виду датуме подношења захтјева за реструктурисање, чињеницу да се поједине економске категорије у једном захтјеву за реструктурисање повећавају у другом се исте умањују, да су потенцијалне обавезе требале и морале да буду познате у моменту достављања претходног захтјева, може се констатовати да нису предузете адекватне активности на унапређењу процедура планирања и праћења извршења буџета.

⁹ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 49/12 и 69/12

¹¹ Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹² Службени гласник БиХ, број 46/20

ПРЕПОРУКА 4

Потребно је да Институт унаприједи процедуре планирања и праћења извршења буџета, односно да успостави одговарајуће интерне финансијске контроле наведених поступака у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине како би се потребне активности проводиле правовремено и избјегло учестало преструктурисање расхода.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Институт је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Институт, поштујући Правилник о финансијском извјештавању, сачинио забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и детаљна образложења структуре расхода и издатака по свим ставкама одобреним у привременом финансирању према буџету за 2020. годину.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.045.694 КМ, што је за 8.306 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2020. годину.

Значајни расходи односе се на: бруто плате (622.710 КМ), накнаде трошкова запослених (95.138 КМ), унајмљивање имовине (101.088 КМ) и уговорене и друге посебне услуге (88.152 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 622.710 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 366.256 КМ, а порези и доприноси 256.454 КМ. Бруто плате и накнаде су за 37.742 КМ веће у односу на претходну годину што је проузроковано примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда¹³, те попуњавањем упражњеног радног мјеста вишег стручног сарадника по основу уговора о раду на одређено вријеме.

Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате у Институту био је 21.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: У 2021. години Институт је наставио са примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда те је у виши унутрашњи платни разред распоређено осам запослених, од чега четири запослена у први унутрашњи платни разред, а четири у други унутрашњи платни разред. Критеријуми за напредовање су биле оцјене рада.

¹³ Службени гласник БиХ, број 6/12 и 76/20

5.1.2. Ауторски хонорари

Издаци по основу уговора о ауторским хонорарима у 2021. години су реализовани у нето износу од 74.574 КМ. Планирани буџет за ове намјене износио је 74.895 КМ. Издаци се односе на исплате накнаде утврђене у правилима Института и осталих трошкова ангажованим спољним сарадницима. Институт ангажује спољне сараднике за обављање послова из области акредитације, на основу огласа о избору спољних сарадника објављеног на интернет страници Института и пријаве коју потенцијални кандидати достављају у Институт.

Поступцима ревизије констатовали смо да је у 2021. години извршен обрачун и исплата накнада по основу уговора о ауторским хонорарима за послове обављене у 2020. години у укупном износу од 58.869 КМ. Такође смо утврдили да су у 2021. години извршени послови по основу уговора о ауторским хонорарима чији је нето износ 62.778 КМ и који нису приказани у издацима за 2021. годину, због недостатка средстава узрокованог привременим финансирањем институција БиХ.

Институт је у децембру 2021. године упутио захтјев за одобравање средстава из текуће буџетске резерве за који је добио позитивна мишљења надлежних институција, међутим, наведени захтјев није био уврштен на дневни ред сједнице Савјета министара БиХ.

ПРЕПОРУКА 5

Институт је дужан да евидентирање издатака по основу ауторских хонорара изврши у периоду којем припадају, те да у сарадњи с надлежним институцијама изнађе рјешење и обезбједи недостајућа новчана средства за ове намјене.

5.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, исказани су у износу од 649.316 КМ, што је за 153.243 КМ више у односу на приходе и примитке планиране у 2020. години.

Значајни приходи односе се на: властите приходе од пружања услуга (637.045 КМ), приходе од захтјева, молби, приједлога, пријава и других поднесака (1.840 КМ), приходе од рефундације боловања из ранијих година (10.407 КМ) и остале приходе (24 КМ).

Властити приходи Института исказују се у Главној књизи након наплате потраживања на жиро рачун Министарства финансија и трезора БиХ и упаривања кроз модул потраживања који врши Институт. Евидентирани износ властитих прихода се односи на наплаћене приходе за које је кроз модул потраживања извршено упаривање са евидентираним рачунима.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 219.409 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 292.321 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (198.353 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (21.056 КМ), обавезе према запосленима (57.254 КМ) и краткорочна разграничења (199.170 КМ).

Институт је извршио попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.3.1. Средства

Краткорочна потраживања исказана су у Главној књизи трезора у износу од 198.353 КМ, што је у односу на претходну годину износ већи за 50.428 КМ. Евидентирани износ краткорочних потраживања се највећим дијелом односи на потраживања од правних лица за обављене услуге из надлежности Института у износу од 199.170 КМ.

Поступцима ревизије смо констатовали да износ потраживања од купаца, евидентиран у главној књизи у износу од 199.170 КМ, одговара износу потраживања који је исказан у помоћној књизи за потраживања (помоћна књига за унос података у ИСФУ систем-модул АР).

Институт је у марту 2021. године послао пет опомена купцима, на основу којих је до окончања завршне ревизије за 2021. годину од једног купца извршена наплата потраживања.

Констатовали смо да је у вријеме сачињавања овог Извјештаја стање потраживања од купаца у Институту износило 25.135 КМ, што је за 174.035 КМ мањи износ од стања исказаног на 31.12.2021. године.

Проведеном ревизијом краткорочних потраживања, поново смо уочили недостатке у правовременом сачињавању и евидентирању фактура и предрачуна, без адекватног повезивања података у засебно успостављеним помоћним књигама, с циљем поузданијег праћења фактурисаних услуга Института. Такође смо констатовали да: књига излазних фактура не садржи податке на основу којих се на једноставан начин може утврдити да ли су све фактуре унесене у помоћну евиденцију за потраживања, поред броја рачуна није уписан системски број из модула потраживања, књига није закључена на крају године, нити је исказан укупан збир свих издатих рачуна, као додатни поступак за контролу свеобухватности унесених података у помоћну евиденцију.

ПРЕПОРУКА 6

Институт треба да обезбиједи адекватан начин обиљежавања рачуна и њихово евидентирање у књизи излазних рачуна, у циљу поузданијег праћења фактурисаних услуга и сравњења с купцима.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Институту је одобрен 21 запослени. На 31.12.2021. године, Институт је имао 20 запослених, од чега је 18 запослено на неодређено, а двоје на одређено вријеме¹⁴. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је укупно 28 радних мјеста.

Са 31.12.2021. године није било новог запошљавања на неодређено вријеме. За једног државног службеника извршено је унапређење на позицију за један степен више путем интерног огласа.

У Институту је у 2021. години престао радни однос за двоје запослених, због стицања услова за старосну пензију и споразумног престанка радног односа.

Институт је извршио оцјењивање државних службеника и запосленика. Извјештаје о оцјењивању државних службеника благовремено је проследио Агенцији за државну службу БиХ.

Поступцима ревизије утврђено је следеће:

Пријем запослених на одређено вријеме: У Институту су током 2021. године ангажована два лица путем уговора о раду на одређено вријеме. Од тога, један државни службеник је био ангажован на одређено вријеме до три мјесеца уз сагласност Агенције за државну службу БиХ.

У другом случају, Институт је у периоду од 03.06.2019. до 03.06.2021. године закључио више тромјесечних уговора о раду на одређено вријеме без прекида радног односа са запослеником на радном мјесту референт-специјалист за финансијске послове. Уговори су закључени на основу члана 16. став 3. Закона о раду у институцијама БиХ, којим је прописана могућност закључивања уговора без провођења конкурсне процедуре у случају изненадног одсуства запосленика. У конкретном случају се ради о замјени запосленика који је дуже вријеме био одсутан због болести.

Како је Институт 07.06.2021. године с наведеним запослеником обновио уговор о раду на одређено вријеме на период од три мјесеца, руководство Института је омогућило наведеном лицу да стекне услове за закључење уговора о раду на неодређено вријеме по члану 16. став 4. Закона о раду у институцијама БиХ, односно омогућило је да наведено лице ради дуже од двије године без прекида радног односа дуже од пет дана. С наведеним лицем 08.02.2022. године закључен је уговор о раду на неодређено вријеме.

У Извјештају за 2020. годину Канцеларија за ревизију је указала Институту на могуће посљедице таквог поступања, међутим, с наведеном праксом се наставило и у 2021. години, што је довело до пријема лица у стални радни однос у Институту без конкурсне процедуре предвиђене Законом.

ПРЕПОРУКА 7

Институт је дужан приликом пријема запослених поступати у складу с одредбама Закона о раду у институцијама БиХ, поштујући принцип транспарентности.

¹⁴ Подаци из Обрасца 4.1. финансијских извјештаја за 2021. годину

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институт је донио План јавних набавки за 2021. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама¹⁵. За сваки поступак јавне набавке, одлуком директора, формирана је комисија која проводи поступке јавних набавки. Институт је у 2021. години поступак јавне набавке роба и услуга вршио путем директног споразума. Према презентованим подацима¹⁶ закључена су четири директна споразума, укупне вриједности 17.798 КМ без ПДВ-а.

На основу прегледаног узорка проведених поступака за које су закључени уговори за набавку канцеларијског материјала (5.897 КМ без ПДВ-а), набавку горива (5.110 КМ без ПДВ-а) те набавку услуга превоза (6.000 КМ без ПДВ-а) нису уочене значајније неправилности и недостаци.

8. КОМЕНТАРИ

Институт у остављеном року није доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Институту за 2021. годину обавили су: Невена Бугарин - виши ревизор (вођа тима), Осман Паћука - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Аднан Мухаремагић – ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Невена Бугарин, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Муневера Бафтић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 39/14

¹⁶ Извјештај о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора/оквирних споразума по врсти поступка и предмету набавке

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Табела III – Преглед прихода и примитака за 2021. годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Институт за акредитовање БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.049.000	5.000	1.054.000	1.045.694	99
Бруто плате и накнаде	634.000	-10.800	623.200	622.710	100
Накнаде трошкова запослених	88.000	8.870	96.870	95.138	98
Путни трошкови	76.000	10.050	86.050	81.115	94
Издаци телефонских и поштанских услуга	15.000	900	15.900	15.863	100
Издаци за енергију и комуналне услуге	20.000	-1.000	19.000	18.588	98
Набавка материјала	11.000	-700	10.300	10.070	98
Издаци за услуге превоза и горива	9.000	-1.500	7.500	7.453	99
Унајмљивање имовине и опреме	102.000	-900	101.100	101.088	100
Издаци за текуће одржавање	5.000	-1.500	3.500	3.436	98
Издаци за осигурање	3.000	-900	2.100	2.081	99
Уговорене и друге посебне услуге	86.000	2.480	88.480	88.152	100
2. Капитални издаци	5.000	-5.000	0	0	
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	5.000	-5.000	0	0	
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.054.000	0	1.054.000	1.045.694	99
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	1.054.000	0	1.054.000	1.045.694	99

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 02.03.2022. године.

Директор:
Дражан Приморац

Биланс стања на 31.12.2021. године

Институт за акредитовање БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Процент (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	198.353	153.487	129
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	198.353	153.487	129
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	21.056	31.838	66
Стална средства	272.460	270.286	101
Исправка вриједности	251.405	238.448	105
Неотписана вриједност сталних средстава	21.056	31.838	66
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	219.409	185.325	118

3. Краткорочне обавезе и разграничења	271.265	247.995	109
Краткорочне текуће обавезе	14.841	42.089	35
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	57.254	57.980	99
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	199.170	147.925	135
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	21.056	31.838	66
Извори средстава	21.056	31.838	66
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	292.321	279.833	104

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 02.03. 2022. године.

Директор:
Дражан Приморац

Преглед прихода и примитака за 2021. годину

Институт за акредитовање БиХ

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	503.000	0	503.000	649.316	129
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	503.000	0	503.000	649.316	129
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	503.000	0	503.000	649.316	129

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 02.03.2022. године.

Директор:
Дражан Приморац

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Института за акредитовање Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Института.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 17.03.2022. године

Директор

Дражан Приморац

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*ИНСТИТУТА ЗА МЕТРОЛОГИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
ИНСТИТУТА ЗА МЕТРОЛОГИЈУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 02-16-1-971/22

Сарајево, мај 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	9
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	10
1.	КРИТЕРИЈУМИ	10
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	10
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
3.1.	Организација и руковођење	11
3.2.	Функционисање система интерних контрола	13
3.3.	Финансијско управљање и контрола	13
3.4.	Интерна ревизија	14
4.	БУЏЕТ	14
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	15
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	15
5.1.1.	Бруто плате	15
5.1.2.	Издаци за употребу возила	16
5.1.3.	Унајмљивање имовине и опреме	16
5.1.4.	Донације	17
5.2.	Преглед прихода и примитака	18
5.3.	Биланс стања	18
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	19
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	21
8.	КОМЕНТАРИ	21
	ПРИЛОЗИ	22

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за метрологију Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Институт)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Института приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Института у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Института је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услијед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услијед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услијед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услијед преваре је већи од ризика насталог услијед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење с резервом

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Института за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, осим за наведено у параграфу *Основ за мишљење с резервом*, активности, финансијске трансакције и информације Института за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

- 1) *Непокретање конкурсне процедуре за именовање директора Института (тачка 3.1. Извјештаја).*

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Института у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Институт је и у 2021. години наставио с праксом нетранспарентног ангажовања лица путем уговора о дјелу (тачка 6. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Института је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Института, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 31.5.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2021. годину обухваћено је шест препорука које се дате због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима. Од укупног броја датих препорука, једна препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване и у претходним извјештајима, тј. није било значајнијих промјена у циљу њиховог отклањања те су, сходно томе, препоруке поновљене у 2021. години.

У табели која слиједи (Табела 1.) приказани су подаци о датим препорукама за 2021. годину.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ²	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	3.1.	Организација и руковођење		●	●	
2.	3.2.	Функционисање система интерних контрола		●	●	
3.	5.1.1.	Бруто плате		●	●	
4.	5.1.3.	Унајмљивање имовине и опреме		●	●	
5.	6.	Запошљавање и статус ангажованих лица		●	●	
6.				●		●

Табела 1. Препоруке за 2021. годину

² Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Института за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на наставак праксе нетранспарентног ангажовања лица путем уговора о дјелу. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Институт је поступио у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестио нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 2.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи:

✔ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✖ нереализоване препоруке,

³ Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

II препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Институт треба ажурно подносити захтјев за рефундацију накнада за боловање и евидентирати потраживања у главну књигу у обрачунском периоду на које се потраживања и односе, а све у циљу реалног исказивања позиција потраживања и трошкова у финансијским извјештајима.	Институт је поднио захтјев за рефундацију накнада за боловање надлежним кантоналним фондovima здравственог осигурања.	
2.	Потребно је да Институт детаљно анализира ангажман лица путем уговора о дјелу, а посебно за послове који представљају обављање редовних послова за које је Институт надлежан.	И поред препорука у претходним извјештајима и даље је присутна пракса нетранспарентног ангажовања лица путем уговора о дјелу.	
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја ранијих година	Оцјена реализације препорука из извјештаја ранијих година	Статус
1.	Институт треба, у сарадњи с мјеродавним институцијама, ријешити питање посједовања специјализованих возила. (2019. година)	Савјет министара БиХ је закључком задужио ресорно министарство да припреми приједлог измјене Правилника и у право на специјализована возила уведе и Институт.	

Табела 2. Преглед реализације препорука

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1. Организација и руковођење

Унутрашња организација и начин рада Института утврђени су Правилником о унутрашњој организацији Института⁴ који није усаглашен са одлукама Савјета министара БиХ. Према расположивим информацијама, Институт је 2015. године сачинио Приједлог правилника о унутрашњој организацији⁵ (број: 01-02-3-655-17/15 од 7.4.2015. године) и са комплетном документацијом доставио Савјету министара БиХ на разматрање, међутим, исти није разматран. Због значајног протјека времена, Институт је у 2020. години зановио захтјев и уз прибављена мишљења надлежних институција, у јануару 2021. године, упутио Савјету министара БиХ на разматрање и усвајање. До обављања завршне ревизије предметни документ Савјет министара БиХ није усвојио.

Важећим Правилником о унутрашњој организацији Института уређен је начин рада и руковођења Институтотом, те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Правилником су систематизована радна мјеста за 72 извршиоца, а рад је, поред кабинета директора и замјеника, организован у још пет организационих јединица: Заједничкој

⁴ Акт број: ИН-344/06 од 19.5.2006. године

⁵ Акт број: 01-02-3-655-17/15 од 7.4.2015. године

служби, Сектору за законску метрологију, Сектору за научну метрологију, Сектору за индустријску метрологију и Референтној лабораторији. Заједничком службом и секторима руководе руководећи државни службеници – помоћници директора.

Институтом руководи директор којег именује Савјет министар БиХ на период од пет година. Директор Института има замјеника, који га замјењује уколико он није у могућности извршавати своја овлашћења и обавезе. Поред тога, у оквиру Института дјелује Савјет за метрологију као стручно савјетодавно тијело које је задужено да усмјерава развој дјелатности Института. Савјет министара БиХ је, на приједлог Института, на сједници одржаној 22.10.2020. године, донио Одлуку о именовању чланова Савјета за метрологију Босне и Херцеговине, који броји 15 чланова.

И поред чињенице да је мандат директора истекао у јануару 2021. године, ни послје годину и по Савјет министара БиХ није обавијештен о томе нити је покренута конкурсна процедура.

Мандат директора је истекао 08.01.2021. године, међутим, процедура именовања до момента обављања ревизије није покренута. Тачније, Агенција за државну службу институција БиХ (у даљем тексту: Агенција) је

18.02.2021. године упутила допис⁶ Институту у коме наводи да информација о истеку мандата директора није послата Савјету министара БиХ и поред дефинисане обавезе. У складу са закључком Савјета министара БиХ, донесеним на 95. сједници која је одржана 23.7.2009. године, Агенција је у обавези да као институција води рачуна, односно прати рокове везане за истек мандата руководећих државних службеника, те да с тим у вези шест мјесеци прије истека мандата врши расписивање конкурса. Агенција није поступила у складу са наведеним закључком, већ се у наведеном допису позива на познате им чињенице да је Институт упутио Савјету министара БиХ Приједлог новог правилника о унутрашњој организацији Института, те траже информацију од Института о ситуацији везано за доношење новог Правилника о унутрашњој организацији Института, притом се питајући да ли је потребно због тога одложити оглашавање радног мјеста директора, како би се избјегли проблеми који би из настале ситуације могли наступити. На наведени допис Институт је одговорио и потврдио констатације Агенције у вези с изградом Правилника о систематизацији притом наводећи: “Сматрамо потпуно оправданим вашу иницијативу да се оглашавање радног мјеста директора одложи до доношења и имплементације новог правилника о унутрашњој организацији како би се избјегли проблеми који би могли наступити када би се након расписивања јавног огласа донио нови правилник о унутрашњој организацији Института и када би се ефикасно прилагођавање садашње организације Института новој организацији могло довести у питање”.

Надаље, наведеним закључком Савјета министара БиХ, поред обавезе Агенције задужени су и сви руководиоци агенција и других управних организација да прате и благовремено обавјештавају Савјет министара БиХ о истеку мандата именованих лица – што Институт евидентно није учинио. На тај начин Институт је утицао на даље активности везано за покретање процедуре именовања.

Имајући у виду наведене чињенице којима се образлаже необавјештавање Савјета министара БиХ о истеку мандата и непокретање конкурсне процедуре, наглашавамо да Агенција, као и Институт, својим поступцима, без обавјештавања Савјета министара БиХ, не могу нити би требали пролонгирати и обустављати конкурсну процедуру. Напомињемо да је предметни правилник о систематизацији у процедури израде од априла 2015. године

⁶ Акт број 03-34-2-10-3/21 од 18.2.2021. године

и да Агенција у другој институцији БиХ, у истим/сличним околностима, није поступила на презентовани начин, те је покренула поступак избора директора и извршила именовање.

ПРЕПОРУКА 1

Институт је дужан да својом поступцима не угрожава провођење дефинисаних процедура именовања руководиоца по истеку мандата.

3.2. Функционисање система интерних контрола

Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола у Институту које се односе на: плаћање закупа за паркинг простор, образложења о поводу настанка трошкова репрезентације, као и поштовање одредби закљученог Споразума.

Увидом у документацију утврдили смо да је Институт плаћао закуп паркинг простора за једно возило (од маја 2021. године по 80 КМ мјесечно) из средстава Програма посебних намјена, иако је Одлуком о покретању поступка набавке дефинисано да ће се трошкови закупа књижити на терет буџетских средстава Института. Надаље, процесом ревизије нисмо могли утврдити оправданост закупа. Према расположивим информацијама, закуп простора је уговорен како би Институту био расположив уколико би дошла у посјету лица надлежна за наведени пројект, односно сарадници на пројекту из других земаља. Међутим, нисмо добили информацију да је у периоду закупа било посјета из других земаља, нити коришћења закупљеног паркинг простора за те намјене.

Надаље, поступцима ревизије уочили смо да се приликом правдања трошкова репрезентације не наводи адекватно образложење повода настанка трошка од стране лица које је користило средства репрезентације. Датим образложењем се не може потврдити повод и оправданост настанка трошка у сваком конкретном случају.

Такође, увидом у плаћање коришћења услуга универзитета можемо констатовати да Институт није поступао у складу са закљученим Споразумом о научно-истраживачкој, образовној и техничкој сарадњи, којим је дефинисано да ће потписнице Споразума посебним анексом Споразума уговорно дефинисати међусобна права и обавезе у сваком конкретном заједничком пројекту. Приликом реализације одређених активности анекс Споразума није потписиван тако да није јасно дефинисано на који начин је фактурисана предметна услуга.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је унаприједити систем интерних контрола у дијелу документовања оправданости настанка појединих трошкова.

3.3. Финансијско управљање и контрола

Институт је сачинио основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција

БиХ⁷, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Документовани су кључни пословни процеси унутар организационих јединица те су утврђени и процијењени ризици за остваривање циљева институције. У 2021. години су сачињене Процедуре за успостављање, развој и праћење система финансијског управљања и контроле. Институт је доставио Централној хармонизацијској јединици Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину.

3.4. Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁸ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁹, Јединица интерне ревизије Министарства спољне трговине и економских односа БиХ надлежна је за обављање интерне ревизије у Институту. Надлежна Јединица интерне ревизије Института није доставила план интерне ревизије за 2021. годину, као ни стратешки план интерне ревизије за период 2021-2023. година. Наведени документи нису достављани ни претходне године, тако да Институт није упознат са планским активностима Јединице интерне ревизије.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременом финансирању¹⁰ користећи као основ одобрени буџет за 2020. годину.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину¹¹, Институту су одобрена средства у укупном износу од 2.516.000 КМ (текући издаци 2.291.000 КМ и капитални издаци 225.000 КМ).

Институту су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 2.298.485 КМ. Институту су, приликом реструктурисања средстава одобрена и средства капиталних издатака (7.485 КМ). Укупна реализација средстава одобрених на основу одлука о привременом финансирању у 2021. години износи 2.267.137 КМ.

Институт је у децембру извршио реструктурисање расхода буџета, које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ, према којем је извршена измјена структуре расхода унутар одобреног буџета. Укупан износ реструктурисања износио је 50.485 КМ. Повећана су расположива средства на позицијама: накнаде трошкова запослених (2.000 КМ), издаци за енергију и комуналне услуге (2.000 КМ), унајмљивање имовине и опреме (7.485 КМ), издаци за текуће одржавање (23.000 КМ) те уговорене и друге посебне услуге (16.000 КМ), док су умањена расположива средства на слједећим позицијама: бруто плате и накнаде (41.000 КМ), издаци осигурања и банкарских услуга (2.000 КМ) и набавка опреме (7.485 КМ).

⁷ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁸ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁹ Службени гласник БиХ, број 59/19

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹¹ Службени гласник БиХ, број 46/20

Институт је, поред средстава буџета, имао на располагању и средства донација у износу од 364.203 КМ, а на име пројекта „Европски програм за истраживање и иновације у метрологији“. Средства су реализована у износу од 166.577 КМ.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Институт је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Анализом билешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Институт, поштујући Правилник о финансијском извјештавању, сачинио забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и детаљна образложења структуре расхода и издатака по свим одобреним ставкама.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 2.267.137 КМ, што је за 31.348 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2020. годину.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате и накнаде (1.380.792 КМ), трошкове закупа (278.184 КМ), накнаде трошкова запослених (190.783 КМ) и издатке за текуће одржавање (121.166 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 1.380.792 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 800.957 КМ, порези и доприноси 568.755 КМ и нето стимулације 11.080 КМ. Поред ових средстава, исказаних на позицији опште намјене, а на име бруто плате и накнада плата евидентирани су расходи, у износу од 14.688 КМ, на Пројекту посебне намјене „Европски програм за истраживање и иновације у метрологији (EMPIR)“. Према презентованим подацима, запослени Института су на наведеном пројекту у 2021. години радили одређени број сати у августу, септембру и октобру 2021. године што је и евидентирано у евиденцији присуства на послу. И поред чињенице да су запослени у Институту учествовали у реализацији пројектних активности, истичемо да је Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ прецизно дефинисано да се средства за плате и накнаде запослених у институцијама БиХ обезбјеђују искључиво из буџета. Такође, Законом о оснивању Института¹² дефинисано је да се средства за плате обезбјеђују из буџета институција БиХ.

Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате и накнаде плата у Институту био је 55.

¹² Службени гласник БиХ, број 43/04

ПРЕПОРУКА 3

Институт је обавезан да обрачун, исплату и евидентирање плата за све запослене врши у складу са одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ и Закона о оснивању Института.

Распоређивање уопслених унутар платних разреда:

У 2021. години Институт је наставио с примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда¹³, па је 29 запослених напредовало унутар платних разреда, од чега је девет лица напредовало на основу оцјене рада, 14 на основу стицања вишег степена стручног звања, а шест лица је напредовало по оба претходно наведена основа.

5.1.2. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила у 2021. години износе 17.433 КМ. Значајнији издаци односе се на издатке за гориво (9.077 КМ), материјал и услуге за одржавање возила (5.721 КМ) те регистрацију моторних возила (1.648 КМ КМ).

Према Правилнику Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине¹⁴, Институту је дато право на коришћење два службена возила. Институт је на 31.12.2021. године располагао са три возила, од чега су два специјализована службена возила која се користе за превоз мјерне опреме и технике те за верификацију и калибрацију мјерила и еталона запремине текућина.

И поред чињенице да Институт има потребу за посједовањем специјализованих возила, Правилником Савјета министара БиХ, Институту није дато право на располагање истим. Још 2016. године, Институт је покренуо Иницијативу о потреби допуне Правилника Савјета министара БиХ, којом би се и Институту додијелило право располагања специјализованим службеним возилима. Савјет министара БиХ је на сједници одржаној 25.3.2021. године усвојио наведену Иницијативу Института и задужио Министарство финансија и трезора БиХ да, као предлагач Правилника, припреми приједлог правилника о допуни Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама те исти достави Савјету министара БиХ на разматрање. До окончања завршне ревизије (25.05.2022. године) покренуте активности нису окончане.

5.1.3. Унајмљивање имовине и опреме

Укупни издаци за унајмљивање имовине и опреме са 31.12.2021. године износе 278.184 КМ. Значајан износ (277.264 КМ) односи се на плаћање услуге закупа за смјештај Института, а преостали износ (920 КМ) се односи на закуп паркинг простора.

Институт је за првих 11 мјесеци плаћао мјесечни закуп пословног простора у износу од 22.482 КМ, а за закупљену површину од 1.215 м² 18,50 КМ/м². Институција је у децембру преселила на нову локацију, те закључила уговор о закупу пословног простора површине 900 м² по 25 КМ/м². Првобитно, мјесечна закупнина по новом уговору је била иста као и у претходном уговору. Међутим, непосредно по закључивању новог уговора, закључен је

¹³ Службени гласник БиХ, број 6/12 и 76/20

¹⁴ Службени гласник БиХ, бр: 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 и 80/20

анекс уговора којим је повећан број закупљених квадрата на 1.500 м², тако да мјесечни закуп пословног простора износи 37.553 КМ, без укључених режијских трошкова, али са укљученим закупом за четири гаражна мјеста. Повећање квадрата закупљеног простора, Институт образлаже чињеницом да су у наведеном простору изузев особља смјештене и лабораторије неопходне за рад Института.

Поступцима ревизије утврдили смо да је Институт због недостатка финансијских средстава поднио захтјев за реструктурисање расхода, којим је захтијевано повећање расположивих средстава на позицији унајмљивања имовине и опреме у износу од 179.640 КМ, односно тражена су недостајућа средства за закуп пословног простора на годишњем нивоу. Међутим, уз сугестије с Министарством финансија и трезора БиХ, Институт је извршио допуну захтјева за реструктурисање расхода те у коригованом захтјеву одустао од првобитно траженог износа те тражио додатних само 7.485 КМ на позицији унајмљивања имовине и опреме, колико је недостајало средстава за финансирање ових издатака за децембар. Тражена средства Министарство финансија и трезора БиХ је одобрило умањивши средства одобрена буџетом за 2020. годину на економској категорији капиталних издатака – набавка опреме.

И поред чињенице да је Законом о финансирању институција БиХ дефинисано да у периоду привременог финансирања буџетски корисници не могу започети нове или проширене програме и активности док се не одобре у Закону о буџету, Институт је пресељењем значајно повећао трошкове закупа пословног простора. Надаље, Законом о финансирању је дефинисано и да буџетским корисницима није дозвољено стварати обавезе, односно расходе или оптерећења буџетских позиција, ако средства за те расходе или оптерећења нису одобрена у оквиру износа алоцираног за ту буџетску институцију. Неспорно је да је Институт извршио стварање обавеза за средства која нису била обезбијеђена што је у супротности с наведеним одредбама Закона о финансирању.

ПРЕПОРУКА 4

Институт је дужан да досљедно примјењује одредбе законских и подзаконских аката којима је регулисано финансирање институција, а све у циљу одржавања буџетске равнотеже.

5.1.4. Донације

У 2021. години Институт је располагао средствима новчане донације у укупном износу од 364.203 КМ. Настављена је реализација пројекта „Европски програм за истраживање и иновације у метрологији“ (EMPIR) за који су средства уплаћена од стране Европског савеза националних метролошких института (EURAMET) за трошкове судјеловања Института у вишегодишњим истраживачким пројектима из подручја метрологије. Предметни споразум је закључен 31.5.2016. године и истим су дефинисана права и обавезе свих потписника споразума. За праћење реализације ових пројеката успостављен је засебан пројектни код у ИСФУ систему Министарства финансија и трезора БиХ. У 2021. години Институту је за наведени програм дозначен износ од 277.266 КМ, док је из 2020. године пренесено 86.938 КМ неутрошених средстава.

Укупно извршење донација износило је 166.577 КМ, а значајни расходи се односе на путне трошкове (47.306 КМ), издаци за текуће одржавање (35.480 КМ), набавку материјала (26.101 КМ) и издатке за гориво (14.693 КМ). Неутрошена средства у износу од 197.627 КМ пренесена су у 2022. годину.

5.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, исказани су у износу од 993.093 КМ, од чега су приходи од пружања јавних услуга 702.514 КМ, приходи од текућих трансфера из иностранства – донације 277.266 КМ и капитални приходи од продаје сталних средстава 13.313 КМ.

На основу Закона о метрологији¹⁵, Институт остварује приходе обављањем послова калибрације еталона и мјерила, верификације мјерила, испитивања и одобрења типа мјерила, оцјењивања усклађености мјерила, именовања и надзора рада именованих лабораторија, испитивања предмета од племенитих метала те других послова из подручја метрологије. Накнаде за метролошке услуге се обрачунавају на основу Наредбе о висини и начину плаћања услуга Институту¹⁶ и Одлуке о висини цијена метролошких услуга лабораторија¹⁷. Укупно остварени приходи по овом основу - Приходи од властите дјелатности износе 655.160 КМ. У структури прихода од властите дјелатности, највећи дио остварен је на основу верификације мјерила (381.980 КМ), испитивања садржаја племенитих метала (111.569 КМ) и испитивања и одобрења типа мјерила (70.845 КМ). Сви приходи остварени на основу пружања јавних услуга из дјелокруга рада Института евидентирани су на једном конту у Главној књизи трезора, без аналитичке евиденције која се води ванбилансно. Остале административне таксе се наплаћују на основу Инструкције за уплату административних такси, а сходно Наредби о уплатним рачунима за административне таксе¹⁸. Поступцима ревизије нису уочене неправилности у процесу наплате прихода.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 3.808.497 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 4.095.480 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (3.807.633 КМ), краткорочне текуће обавезе (149.308 КМ), обавезе према запосленима (131.520 КМ) и краткорочна разграничења (7.020 КМ).

Институт је извршио попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2021. године. Комисија је утврдила да пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци као ни одступања стварног од књиговодственог стања. Пописом сталних средстава Комисија је констатовала да није утврђен мањак нити вишак сталних средстава. Обрачун амортизације извршен је појединачно по сваком сталном средству. Директор Института је 28.01.2022. године донио Одлуку о усвајању Извјештаја о извршеном попису сталних средстава и ситног инвентара са стањем на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 19/01

¹⁶ Службени гласник БиХ, број 67/12 и 75/14

¹⁷ Акт број: 01-02-2-АШ-1104-1/20 од 7.10.2020. године

¹⁸ Службени гласник БиХ, бр: 19/14, 31/14, 41/14, 85/14, 6/15, 12/15, 57/15 и 82/15

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Институту је одобрено 59 запослених. На 31.12.2021. године, Институт је имао 56 запослених, од чега је 52 запослено на неодређено вријеме, а четворо на одређено вријеме¹⁹.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизована су укупно 72 радна мјеста.

У 2021. години, по јавном огласу који је објављен у 2020. години, радни однос на неодређено радно вријеме у Институту засновало је пет лица, четири државна службеника и један запосленик, од којих су два државна службеника и запосленик у претходном периоду били ангажовани и по уговору о раду на одређено радно вријеме. Пријем државних службеника извршен је на основу члана 19. и 32.а Закона о државној служби у институцијама БиХ. Предметни чланови дефинишу поступак пријема државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција БиХ. Важно је напоменути да је овај поступак различит од редовног поступка јавног оглашавања (члан 21. Закона о државној служби у институцијама БиХ) у погледу начина оглашавања, краћег рока за подношење пријава, структуре писменог дијела стручног испита и сл.

Анализирајући пријем запослених државних службеника, утврдили смо да у току године није било измјене законских прописа у погледу преноса или преузимања надлежности Института, што је основ за примјену одредби члана 32.а Закона о државној служби у институцијама БиХ, те да Институт није на било који други начин документовао испуњеност споменутих услова за примјену наведеног члана Закона при запошљавању. И поред чињенице да је Правилником о поступцима оглашавања, избора кандидата, премјештаја и постављења државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција БиХ прописано да ће се члан 32.а примјењивати *до потпуне или претежне попуне нове институције или организационе јединице која преузима или на коју се преносе надлежности*, сматрамо да је испуњење и документовање испуњености услова из члана 1. наведеног Правилника (основана нова институција или постојећа преузела надлежности) приоритет односно предуслов за примјену наведене одредбе Закона.

На основу свега наведеног не можемо потврдити да су, за примјену одредби члана 32.а код процеса запошљавања државних службеника, били испуњени сви законом и подзаконским актима прописани услови.

¹⁹ Подаци из Обрасца 4.1. финансијских извјештаја за 2021. годину

ПРЕПОРУКА 5

Институт је дужан приликом припреме јавног огласа за пријем државних службеника провјерити и документовати испуњеност услова за примјену релевантних одредби Закона о државној служби у институцијама како би се, сходно карактеристикама упражњених позиција за које се расписује јавни оглас, у комуникацији са Агенцијом за државну службу БиХ, примијенио одговарајући поступак за пријем државних службеника сходно закону и подзаконским актима.

Надаље, у 2021. години Институт је по проведеном јавном огласу извршио пријем четири приправника на период од годину. Извршен је један интерни премјештај, уз сагласност Агенције за државну службу БиХ, са једног радног мјеста на друго које припада истом нивоу радног мјеста и истом платном разреду.

Такође, радни однос је престао за четири лица - три државна службеника и једног запосленика, а по основу стицања услова за пензионисање, те добровољно иступање запосленог из државне службе.

Институт је извршио оцјењивање државних службеника и запосленика. Извјештаји о оцјењивању државних службеника Институт је благовремено прослиједио Агенцији за државну службу БиХ.

Уговори о дјелу: Издаци по основу уговора о дјелу у 2021. години су реализовани у нето износу од 26.900 КМ. У току године путем уговора о дјелу било је ангажовано укупно шест

Уговори о дјелу односе се на послове који су слични или исти опису послова постојећих радних мјеста, а предмет уговора није посао који има одређени резултат.

извршилаца. У односу на претходну годину издаци су мањи за 1.700 КМ. Анализирајући ангажман спољних сарадника, можемо констатовати да је вриједносно значајнија исплата (22.200 КМ) извршена за три

спољна сарадника, ангажована током читаве године. Ангажман је извршен за обављање послова одржавања чистоће и кафе кухиње, обављање финансијских и књиговодствених послова те обављање послова у правној служби везано за област радноправних односа запослених и осталих послова из надлежности одсјека. Уговорена мјесечна накнада је 600 КМ, односно 700 КМ. Послови за које је извршен ангажман спољних сарадника су исти или слични пословима редовних радних мјеста. Тачније, уговори који су закључени за обављање финансијских и правних послова налазе се у опису послова постојећих радних мјеста те предмет уговора није одређени посао, односно конкретна заокружена целина која за резултат има одређени производ. Ангажовање спољних сарадника на основу уговора о дјелу константно је присутно у дужем временском периоду и поред препорука ревизије датих у ранијим извјештајима.

Сматрамо како је пракса ангажовања лица путем уговора о дјелу нетранспарентна и неприхватљива за јавни сектор. Овакав ангажман би евентуално био оправдан у изузетним случајевима и то за послове који се јављају повремено.

Поред наведеног, Институт је у 2021. години путем уговора о дјелу ангажовао три спољна сарадника за обављање конкретних послова у дефинисаном времену. Уговори су закључени за унос текстова на веб страницу Института, послове метролошких захтјева и

потреба у вјетроелектранама те судјеловање у пословима законске метрологије за које је исплаћена укупна нето накнада 4.700 КМ.

ПРЕПОРУКА 6

Препоручујемо Институту да, у складу са законским прописима који регулишу подручје облигационих односа, уговоре о дјелу закључује у изузетним и оправданим случајевима и то за конкретне послове који се јављају повремено.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институт је у јануару донио План набавки за 2021. годину, који током године није мијењан ни допуњаван. За сваки поступак јавне набавке, одлуком директора, формирана је комисија која проводи поступке јавних набавки.

Према презентованим подацима²⁰, Институт је у 2021. години провео 62 поступка јавних набавки укупне вриједности 267.641 КМ без ПДВ-а, од чега је поступак набавке авио-карата (од 17.000 КМ) покренут у 2020. години, а окончан у 2021. години. Од наведеног броја, Институт је провео шест конкурентских поступака укупне вриједности 71.045 КМ и 56 директних споразума у вриједности од 196.596 КМ.

На основу прегледаних процедура јавних набавки везаних за: набавку горива (12.687 КМ), набавку услуга превентивног и корективног одржавања лабораторијске опреме произвођача Agilent (11.900 КМ), набавке канцеларијског и компјутерског материјала (20.502), те седам директних споразума укупне вриједности 29.860 КМ, нису уочене значајније неправилности и недостаци.

8. КОМЕНТАРИ

Институт је у остављеном року доставило коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину. У коментарима су наведена неслагања на дате налазе ревизора, и то за тачку 3.1. Организација и руковођење и тачку 3.2. Функционисање система интерних контрола. Коментаре дате на тачку 3.1. нисмо могли прихватити јер нису дата адекватна образложења, нити је приложена релевантна документација која би утицала на измјене налаза у Извјештају о обављеној финансијској ревизији Института за 2021. годину. У циљу јаснијег презентовања обавезе Института према Савјету министара БиХ извршена је допуна и корекција дијела текста у тачки 3.1. Детаљно објашњење коментара који нису прихваћени дато је у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину, који је достављен руководству Института уз Извјештај о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину. Коментар дат на тачку 3.2. је прихваћен и у Извјештају није наведен назив друге уговорне стране. Изузев претходно наведених корекција, Извјештај није мијењан у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Институту за 2021. годину обавили су: Наташа Павловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Азра Хусић - самостални ревизор за финансијску

²⁰ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

ревизију (члан тима) и Ивана Јурчевић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Павловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Табела III – Преглед прихода и примитака за 2021. годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Институт за метрологију Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	2.291.000	7.485	2.298.485	2.267.137	99
Бруто плате и накнаде	1.426.000	-41.000	1.385.000	1.380.792	100
Накнаде трошкова запослених	192.000	2.000	194.000	190.783	98
Путни трошкови	50.000	0	50.000	49.923	100
Издаци телефонских и поштанских услуга	23.000	0	23.000	21.894	95
Издаци за енергију и комуналне услуге	66.000	2.000	68.000	67.073	99
Набавка материјала	40.000	0	40.000	35.211	88
Издаци за услуге превоза и горива	18.000	0	18.000	11.630	65
Унајмљивање имовине и опреме	271.000	7.485	278.485	278.184	100
Издаци за текуће одржавање	100.000	23.000	123.000	121.166	99
Издаци за осигурање	3.000	-2.000	1.000	702	70
Уговорене и друге посебне услуге	102.000	16.000	118.000	109.779	93
2. Капитални издаци	0	0	0	0	
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	0	0	0	0	
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	2.291.000	7.485	2.298.485	2.267.137	99
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне наміјене	0	364.203	364.203	166.577	46
	0	364.203	364.203	166.577	46
8. Укупно (4+5+6+7)	2.291.000	371.688	2.662.688	2.433.714	91

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 19.05.2022. године

Директор
др сц. Зијад Џемић, дипл. инг.

Биланс стања на 31.12.2021. године

Институт за метрологију Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	864	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	864	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	3.807.633	4.801.290	79
Стална средства	16.411.058	16.189.447	101
Исправка вриједности	12.603.425	11.388.157	111
Неотписана вриједност сталних средстава	3.807.633	4.801.290	79
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	3.808.497	4.801.290	79
3. Краткорочне обавезе и разграничења	287.848	420.500	68
Краткорочне текуће обавезе	149.308	96.489	155
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	131.520	135.758	97
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	7.020	188.253	4
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	3.807.632	4.801.290	79
Извори средстава	3.807.632	4.801.290	79
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	4.095.480	5.221.790	78

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 19.05.2022. године.

Директор

др сц. Зијад Џемић, дипл. инг.

Преглед прихода и примитака за 2021. годину

Институт за метрологију Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	510.000	0	510.000	702.514	138
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	35.865	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	510.000	0	510.000	666.649	131
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	277.266	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	277.266	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	13.313	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	13.313	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	510.000	0	510.000	993.093	195

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 19.05.2022. године

Директор
др сц. Зијад Џемић, дипл. инг.

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Института за метрологију Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Архива.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 19.05.2022. године

Директор

др сц. Зијад Џемић, дипл. инг.

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

*INSTITUTA ZA NESTALE OSOBE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
INSTITUTA ZA NESTALE OSOBE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU

Broj: 04-16-1-963/22

Sarajevo, srpanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. PREPORUKE ZA 2021. GODINU (SAŽETAK).....	7
TABLICA 1. PREPORUKE ZA 2021. GODINU	7
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1. KRITERIJI	8
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	8
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
3.1. Ustrojstvo i rukovođenje	11
3.2. Finacijsko upravljanje i kontrola	13
3.3. Unutarnja revizija	13
4. PRORAČUN	13
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	14
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	14
5.1.1. Bruto plaće.....	14
5.1.2. Naknade troškova zaposlenih	15
5.1.3. Izdaci za uporabu vozila	15
5.2. Bilanca stanja	16
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	16
7. JAVNE NABAVE.....	17
7.1. Nabava usluga servisiranja motornih vozila	17
8. KOMENTARI	19
PRIVICI	19

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvata reviziju financijskih izvješća, i u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut)** koja obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Instituta prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Institutu sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Instituta** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške,

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li su finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Instituta za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2021. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Institutu sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti²

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Još uvijek nisu okončane aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sukladno važećim propisima (točka 3.1. Izvješća);*
- *Status Privremenog upravnog odbora i Nadzornog odbora Instituta i dalje je nepromijenjen (točka 3.1 Izvješća);*
- *Utvrdjeni su nedostaci i slabosti u sustavu javnih nabava (točka 7. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Instituta je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

² Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Instituta, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 18.07.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II. PREPORUKE ZA 2021. GODINU (SAŽETAK)

Izvešćem o obavljenoj reviziji za 2021. godinu obuhvaćeno je osam preporuka. Preporuke se odnose na reviziju usklađenosti, odnosno neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja danih preporuka, svih osam preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identificirane i u prethodnim izvešćima, tj. nije bilo značajnijih promjena u cilju njihovog otklanjanja te su, sukladno tome, preporuke ponovljene u 2021. godini.

U tablici koja slijedi (Tablica 1.) prikazani su podaci o danim preporukama za 2021. godinu.

Br. prep.	Točka izvješća	Revidirani proces (naslov)	Premet revizije		Status preporuke ³	
			Financijska izvješća	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	3.1.	Ustrojstvo i rukovođenje		●		●
2.	3.1.	Ustrojstvo i rukovođenje		●		●
3.	5.1.2.	Naknade troškova uposlenih		●		●
4.	5.1.3.	Izdaci za uporabu vozila		●		●
5.	5.1.3.	Izdaci za uporabu vozila		●		●
6.	7.	Javne nabave		●		●
7.	7.	Javne nabave		●		●
8.	7.1.	Nabava usluga servisiranja motornih vozila		●		●

Tablica 1. Preporuke za 2021. godinu

³ Pod statusom se podrazumijeva davanje nove ili ponavljanje prethodno dane preporuke. Preporuke dane u prethodnoj godini koje su trebale, ali nisu realizirane su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020.godinu⁴
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Statut Instituta za nestale osobe BiH.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Instituta za 2020. godinu, dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća sa skretanjem pozornosti na slabosti utvrđene prilikom popisa sredstava i obveza. Također, izraženo je i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima, sa skretanjem pozornosti na nedovršene aktivnosti na usvajanju novog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, nepromijenjen status Privremenog upravnog odbora i Nadzornog odbora Instituta, te nedostatke i slabosti u sustavu javnih nabava. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Institut nije dostavio odgovor Uredu za reviziju u roku od 60 dana od primitka revizorskog izvješća za 2020. godinu o poduzetim aktivnostima, iako je to bio u obvezi učiniti u skladu s člankom 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH. Naknadno je, u vrijeme obavljanja prethodne revizije (prosinac 2021. godine) dostavljen Akcijski plan vezan za preporuke iz Izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji Instituta za 2020. godinu.

⁴ Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020.godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Temeljem uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 2.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✔ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✘ nerealizirane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Institut treba okončati aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sukladno važećim propisima.	Još uvijek nisu okončane aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sukladno važećim propisima.	✘
2.	Privremeni upravni odbor Instituta je u obvezi da sukladno odgovornostima organa upravljanja radom Instituta zauzme proaktivan stav prema suosnivačima Instituta u cilju rješavanja pitanja statusa Privremenog upravnog odbora u neodređenom roku.	Privremeni upravni odbor nije poduzimao konkretne aktivnosti u cilju rješavanja pitanja statusa Privremenog upravnog odbora.	✘
3.	Institut je obavezan da u suradnji sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH žurno poduzme sve aktivnosti na rješavanju pitanja isteklog mandata Nadzornog odbora sukladno Zaključku Vijeća ministara BiH.	Institut je poduzeo aktivnosti iz svoje mjerodavnosti, ali još uvijek nije riješeno pitanje imenovanja novog saziva Nadzornog odbora Instituta čijim članovima je mandat istekao 2010. godine.	●
4.	Institut je dužan postupati sukladno Naputku za podnošenje, praćenje i knjigovodstveno evidentiranje zahtjeva za refundiranje naknade za bolovanje u ISFU sustav.	Institut je postupio u skladu s Naputkom za podnošenje, praćenje i knjigovodstveno evidentiranje zahtjeva za refundiranje naknade za bolovanje u ISFU sustav te je blagovremeno podnio i refundirao naknadu za bolovanje.	✔
5.	Institut je u obvezi da postupi sukladno Odluci o načinu i postupku ostvarivanja prava na regres za godišnji odmor u institucijama Bosne i Hercegovine.	Institut je postupao sukladno Odluci o načinu i postupku ostvarivanja prava na regres za godišnji odmor u institucijama Bosne i Hercegovine. Izdavanje rješenja o godišnjim odmorima prethodilo je isplatama naknade za regres.	✔
6.	Institut je u obvezi sačiniti nova rješenja za naknadu prijevoza i uspostaviti kontrolu dostavljenih podataka uposlenih koji predstavljaju temelj za ostvarivanje prava na naknadu troškova uposlenih sukladno važećim propisima.	Institut nije ažurirao sva rješenja za ostvarivanje naknade za prijevoz na posao i prijevoz s posla. Još uvijek nije uspostavljena kontrola dostavljenih podataka koji su temelj za ostvarivanje prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz s posla.	✘
7.	Institut treba kontinuirano provoditi aktivnosti u cilju daljnjeg razvoja i unapređenja sustava financijskog upravljanja i kontrole u dijelu upravljanja rizicima da bi se postavljene ciljevi institucije mogli ostvariti na ekonomičan, efikasan i efektivan način.	Institut je poduzimao određene aktivnosti na razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrole, ali registar rizika u 2021. godini, kao niti prethodne godine, nije ažuriran.	●

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
8.	Potrebno je da organi koji upravljaju, rukovode i nadziru rad Instituta i sukladno odgovornostima za svoj rad sačine detaljnu informaciju prema suosnivačima Instituta o objektivnom stanju i rizicima kojima je Institut izložen zbog postojeće organizacije i načina na koji funkcionira.	Organi upravljanja Institutom nisu uputili detaljnu informaciju prema suosnivačima Instituta o problemima u radu i rizicima kojima je Institut izložen.	
9.	Institut je dužan poduzeti aktivnosti na usklađivanju broja vozila sa važećom regulativom.	Institut još uvijek nije uskladio broj vozila s važećim propisima.	
10.	Institut je dužan osigurati da se, prilikom popunjavanja putnih naloga za vozila pridržava odredbi definiranih aktima Vijeća ministara BiH i internim aktima Instituta.	Ponovno je uočeno neadekvatno popunjavanje putnih naloga za pojedina vozila iz kojih se ne može u svim slučajevima potkrijepiti namjensko korištenje službenih vozila.	
11.	Institut je u obvezi da prilikom popisa sredstava i obveza postupa sukladno Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH i Naputku o vršenju popisa imovine i obveza proračunskih korisnika institucija BiH.	Institut je godišnji popis sredstava i obveza izvršio u skladu s važećim propisima.	
12.	Institut je u obvezi da redovito analizira ispunjenost uvjeta za umirovljenje uposlenih i poduzme odgovarajuće mjere radi rješavanja statusa uposlenih koji ispunjavaju uvjete za umirovljenje.	Institut je blagovremeno poduzimao aktivnosti u svezi umirovljenja osoba koje ispunjavaju uvjete za umirovljenje.	
13.	Institut je obavezan da blagovremeno pokreće procedure javnih nabava i uspostavi evidencije za praćenje realizacije zaključenih ugovora količinski i vrijednosno u cilju efikasnijeg planiranja i provođenja postupaka javnih nabava.	Institut nije blagovremeno pokretao procedure javnih nabava u skladu s planom nabava, niti je uspostavio evidencije za praćenje realizacije zaključenih ugovora.	
14.	Institut treba procjenu vrijednosti javnih nabava vršiti uz prethodno istraživanje tržišta, kako se ne bi bespotrebno rezervirala proračunska sredstva.	Institut je procjenu vrijednosti javnih nabava vršio na temelju prethodnog istraživanja tržišta.	
15.	Institut je obavezan dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavama, te posvetiti maksimalnu pozornost u svakoj fazi postupka javne nabave.	Institut nije dosljedno primjenjivao odredbe Zakona o javnim nabavama prilikom provođenja postupaka javnih nabava.	
Br. prep.	Preporuke iz izvješća ranijih godina	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća ranijih godina	Status
1.	Institut je obavezan unaprijediti mehanizam popisa obveza prema dobavljačima na kraju svake proračunske godine u smislu usklađivanja analitičkih knjigovodstvenih evidencija u pomoćnim knjigama sa odgovarajućim sumarnim kontima Glavne knjige, te pravovremeno osigurati knjigovodstvene podatke o stanjima na 31.12. kako je to propisano Pravilnikom o	Institut je uskladio pomoćne s evidencijom iz glavne knjige te je u revidiranoj godini popisano i prikazano stvarno stanje obveza prema dobavljačima.	

	računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.(2019. godina)		

Tablica 2. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u cijelosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. Shodno tome, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Ustrojstvo i rukovođenje

Unutarnje ustrojstvo Instituta utvrđeno je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji, na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2007. godine te izmjenama Pravilnika iz 2015.

Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Instituta još uvijek nije usuglašen s odlukama Vijeća ministara BiH.

godine. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Instituta, uređen je način rada i rukovođenja Institutom te opis radnih mjesta uposlenih. Istim su sistematizirana radna mjesta za 55

izvršitelja. Izrada Prijedloga pravilnika o unutarnjem ustrojstvu je u djelokrugu odgovornosti Kolegija direktora. Kolegij direktora je još 2019. godine imenovao Radnu skupinu za izradu Prijedloga pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta. Radna skupina je prilikom izrade teksta pravilnika primjenjivala Odluku o načelima za utvrđivanje unutarnje organizacije organa uprave BiH⁵ i Odluku o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁶, u dijelovima primjenjivim za Institut, a u cilju konačne izrade efikasnog ustrojstva i sistematizacije radnih mjesta u Institutu. Prijedlog pravilnika niti tijekom 2021. godine nije prošao internu proceduru usvajanja na Kolegiju direktora te samim tim nije niti razmatran na sjednici Privremenog upravnog odbora. Još uvijek je u tijeku usuglašavanje oko broja sistematiziranih radnih mjesta. Nakon što se obavi usuglašavanje i isti bude odobren od Kolegija direktora i Privremenog upravnog odbora Instituta, materijal treba biti dostavljen Vijeću ministara BiH na usvajanje.

PREPORUKA 1

Institut treba u što kraćem roku okončati aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sukladno važećim propisima.

Organi upravljanja, rukovođenja i nadzora u Institutu su: Upravni odbor, Kolegij direktora i Nadzorni odbor. Radi ostvarivanja interesa članova obitelji nestalih osoba, u okviru Instituta je formiran Savjetodavni odbor.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 30/13 i 67/15

Upravni odbor: Upravni odbor ima šest članova koji se imenuju na razdoblje od četiri godine i ne mogu biti ponovno imenovani. Upravni odbor je nadležan za: donošenje Statuta Instituta; imenovanje i razrješenje članova Kolegija direktora; donošenje godišnjeg programa rada; donošenje Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i drugih općih akata.

Vijeće ministara BiH je, uz suglasnost drugog suosnivača, Međunarodnog povjerenstva za nestale osobe (ICMP), u listopadu 2016. godine donijelo Odluku o formiranju Privremenog upravnog odbora Instituta⁷ te Odluku o izmjeni Odluke o formiranju Privremenog

Upravni odbor od 2016. godine djeluje kao Privremeni upravni odbor dok je Nadzornom odboru istekao mandat 2010. godine.

upravnog odbora Instituta⁸ kojom je izmijenjen jedan član Privremenog upravnog odbora. Odlukom je definirano kako mandatno razdoblje članova Privremenog upravnog odbora traje do imenovanja članova Upravnog odbora koji se biraju javnim natječajem sukladno Sporazumu o preuzimanju uloge suosnivača Instituta⁹. Međutim, procedura javnog natječaja nikada nije pokrenuta. *Iako Statut Instituta precizira duljinu trajanja, nemogućnost ponovnog biranja i obvezu transparentnog biranja procedurom javnog natječaja, zbog neprovođenja procedure javnog natječaja za izbor članova Upravnog odbora Instituta, navedeno pitanje je u suštini dobilo trajan karakter.*

Promjene statusa Privremenog upravnog odbora isključivo su u nadležnosti suosnivača Instituta, Vijeća ministara BiH i Međunarodnog povjerenstva za nestale osobe. Suosnivači Instituta su upoznati s postojećom situacijom oko statusa Upravnog odbora, ali ovo pitanje još uvijek nije riješeno suglasno propisima koji reguliraju pitanja izbora i rada navedenog tijela.

PREPORUKA 2

Privremeni upravni odbor Instituta je u obvezi da, sukladno odgovornostima organa upravljanja Institutom, poduzme konkretne aktivnosti prema suosnivačima Instituta u cilju rješavanja pitanja statusa Privremenog upravnog odbora a posebice imajući u vidu protek vremena od isteka mandata Upravnog odbora.

Nadzorni odbor: Još uvijek nije riješeno pitanje imenovanja članova Nadzornog odbora kojima je mandat istekao koncem 2010. godine. Nadzorni odbor Instituta ima tri člana, koji se imenuju na mandat od četiri godine i ne mogu biti ponovno imenovani. Jedan član Nadzornog odbora je preminuo u siječnju 2021. godine. Institut je u više navrata izvješćivao suosnivače da je neophodno pristupiti proceduri imenovanja novog saziva Nadzornog odbora. Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 05.08.2019. godine, a na temelju urgencije Instituta o isteku mandata članova Nadzornog odbora Instituta, zadužilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da hitno otpočne proceduru izbora članova Nadzornog odbora Instituta. Međutim, još uvijek nisu imenovani novi članovi Nadzornog odbora. Institut je obustavio isplatu naknade preostalim članovima Nadzornog odbora smatrajući kako nema osnova za daljnje održavanje sjednica. Naime, prema Poslovniku o radu Nadzornog odbora Instituta, sjednica Nadzornog odbora se može održati samo ako su sjednici prisutni svi članovi odbora.

Kolegij direktora: Kolegij direktora ima tri člana koje imenuje i razrješava Upravni odbor, na temelju javnog natječaja. Kolegij direktora rukovodi Institutom i odgovoran je za organiziranje, rukovođenje i predstavljanje Instituta, za zakonitost rada i izvršavanje odluka Upravnog odbora. Članovi Kolegija direktora rotiraju se na poziciji predsjedatelja Kolegija direktora svakih osam mjeseci, a svoje odluke donose konsenzusom. Privremeni upravni odbor Instituta je

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 90/16

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 70/17

⁹ Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori, broj 13/05

16.09.2021. godine, donio Odluku o imenovanju članova Kolegija direktora instituta na mandat od četiri godine.

Savjetodavni odbor: Savjetodavni odbor čini šest članova. U njegov sastav imenuju se predstavnici obitelji nestalih osoba, na razdoblje od četiri godine i ne mogu biti ponovno imenovani. Članove Savjetodavnog odbora imenuje Upravni odbor Instituta, na temelju prijedloga kandidata koji se dobiju od registriranih udruga obitelji nestalih osoba u Bosni i Hercegovini.

3.2. Financijsko upravljanje i kontrola

Institut je sačinio temeljne dokumente potrebne za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH¹⁰, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Utvrđena je mapa poslovnih procesa, procijenjeni rizici, utvrđen je registar rizika i kontrole koje umanjuju rizik. Međutim, registar rizika u 2021. godini, kao niti prethodne godine nije ažuriran, odnosno nisu ponovno procijenjeni rizici i način upravljanja istim. *S obzirom na to kako je razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole kontinuiran proces, kako bi isti bio učinkovit, nužna je redovita provedba aktivnosti u cilju njegovog daljnjeg razvoja i unapređenja.*

Rukovodstvo Instituta je Odlukom o usvajanju Akcijskog plana za uspostavu i razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole u Institutu za 2021. godinu od 14.05.2021. godine, između ostalog, uspostavilo obvezu izvješćivanja o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Institut je dostavio Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu.

3.3. Unutarnja revizija

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹¹ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH¹², unutarnja revizija Instituta je u nadležnosti Jedinice za unutarnju reviziju Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Godišnjim planom unutarnje revizije za 2021. godinu, nadležna Jedinica unutarnje revizije je planirala i provela unutarnju reviziju uporabe službenih vozila u Institutu.

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na kvartalnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenom financiranju¹³ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹² Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹⁴, Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 2.778.000 KM (tekući izdaci 1.988.000 KM, kapitalni izdaci 10.000 KM i kapitalni grantovi i transferi 780.000 KM).

Institutu su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operative planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 2.768.000 KM. Sredstva za kapitalne izdatke (10.000 KM) nisu bila raspoloživa zbog uvjeta privremenog financiranja. Ukupna realizacija sredstava odobrenih na temelju odluka o privremenom financiranju u 2021. godini iznosi 2.516.252 KM. Institut u 2021. godini nije zahtijevao prestrukturiranje proračunskih rashoda.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Institut je sačinio Godišnje financijsko izvješće za 2021. godinu i dostavio ga mjerodavnim tijelima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnje izvješće je sačinjeno sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Instrukciji za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika za razdoblje 01.01. - 31.12.2021. godine. Institut je u zabilježkama uz financijska izvješća obrazložio bilančne pozicije i izvršenje proračuna po svim pozicijama.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 2.516.252 KM, što je na razini izvršenja proračuna iz prethodne godine kad je realizirano 2.555.542 KM rashoda.

Financijski značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (1.206.474 KM), naknade troškova uposlenih (204.018 KM), unajmljivanje imovine (144.396 KM) i troškove uporabe vozila (109.246 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na realizaciju kapitalnih grantova i to: grant tužiteljstvima u BiH za ekshumacije i identifikacije (600.000 KM) i grant pojedincima za ukope ekshumiranih osoba koji je realiziran u iznosu od 57.489 KM.

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 1.206.474 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 727.618 KM, a porezi i doprinosi 478.856 KM. Bruto plaće i naknade su za 38.430 KM manje u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica manjeg prosječnog broja uposlenih. Bruto plaće u Institutu su isplaćene za prosječno 50 uposlenih.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Institut je primijenio Metodologiju za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda¹⁵ te je dvoje uposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to jedna osoba temeljem ocjene rada, a druga na temelju

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

stjecanja višeg stupnja stručnog zvanja. Tijekom revizije nisu konstatirane nedosljednosti niti poteškoće u primjeni Metodologije.

5.1.2. Naknade troškova uposlenih

Naknada za prijevoz na posao i prijevoz s posla: Ukupni realizirani izdaci za ove namjene s 31.12.2021. godine iznosili su 22.624 KM. Provedenim postupcima revizije konstatirali smo kako Institut još uvijek nije ažurirao rješenja za naknadu prijevoza za sve uposlene, a posebice imajući u vidu činjenicu kako je tijekom 2020. godine došlo do promjene sjedišta Instituta. Također, u pojedinim slučajevima smo uočili kako na podnesenim zahtjevima za ostvarivanje prava na naknadu prijevoza iskazana udaljenost ne odgovara najkraćoj prometnoj putnoj komunikaciji na navedenoj relaciji. Naime, Odlukom Vijeća ministara BiH o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz s posla u institucijama BiH¹⁶ se za udaljenost mjesta rada od mjesta prebivališta smatra najkraća prometna putna komunikacija na navedenoj relaciji. Nedosljedna primjena navedene odluke može za posljedicu imati obračun i isplatu naknade za prijevoz veće od dozvoljene.

PREPORUKA 3

Institut je dužan ažurirati rješenja za naknadu prijevoza svim uposlenim, a sve u cilju dosljedne primjene odredbi važećeg podzakonskog akta koji regulira ostvarivanje naknade za prijevoz uposlenih.

5.1.3. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni rashodi za uporabu službenih vozila u 2021. godini iznose 109.246 KM. Financijski značajni rashodi se odnose na utrošeno gorivo (55.137 KM), osiguranje vozila (17.270 KM) i materijal i usluge za održavanje vozila (17.136 KM).

Kao i prethodne godine, ustanovljeno je kako broj vozila kojima Institut raspolaže nije u skladu s Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine¹⁷. Naime, prema navedenom Pravilniku kao i Pravilniku o specijaliziranim službenim vozilima na koji je suglasnost dalo Vijeće ministara BiH, Institutu je dano pravo na korištenje tri vozila (jedno vozilo srednje i dva vozila niže srednje klase) kao i pravo na posjedovanje 20 specijaliziranih vozila. Institut je s 31.12.2021. godine raspolagao s ukupno 25 vozila i to tri službena i 22 specijalizirana motorna vozila, što nije u skladu sa spomenutim pravilnicima. Od navedenog broja vozila, jedno vozilo je pozajmljeno Institutu na korištenje, iako Pravilnikom Vijeća ministara BiH pozajmljivanje nije predviđeno.

PREPORUKA 4

Institut je dužan poduzeti aktivnosti na usklađivanju broja vozila s važećom regulativom te raspolagati službenim vozilima na način propisan podzakonskim aktima Vijeća ministara BiH i internim propisima.

¹⁶ Službeni glasnik BiH broj 72/17

¹⁷ Službeni list BiH broj: 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 62/17 i 34/18

Pored navedenog, na testiranom uzorku putnih naloga za korištenje službenih vozila, utvrdili smo kako pojedini nalozi nisu popunjeni u skladu s propisima koji reguliraju ovo područje, u dijelu upisivanja početne i krajnje kilometraže, prijeđenog puta, potpisa osobe koja preuzima vozilo i slično. Također, u evidencijama za pojedina vozila su uočene i uvećane prijeđene loko relacije, bez obrazloženja za iste. Zbog navedenih nedostataka, evidencije Instituta o korištenju službenih vozila ne mogu u potpunosti potkrijepiti namjensko korištenje službenih vozila.

PREPORUKA 5

Institut je dužan osigurati pouzdane evidencije o korištenju službenih vozila kojim će minimizirati rizik od nenamjenske uporabe službenih vozila.

5.2. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine u aktivi su iskazana kratkoročna potraživanja u ukupnom iznosu od 3.059 KM i neotpisana vrijednost stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 230.347 KM.

U pasivi su iskazane kratkoročne tekuće obveze u iznosu od 42.302 KM, obveze prema uposlenima za bruto plaću za prosinac 2021. godine (118.641 KM), kratkoročna razgraničenja (2.328 KM) te izvori sredstava u iznosu od 230.347 KM. Kratkoročne obveze se najvećim dijelom odnose na obveze prema dobavljačima (33.291 KM).

Institut je popisao imovinu i obveze sa stanjem na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatirane značajne nepravilnosti i nedostaci.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu Institutu je odobreno 52 uposlenih. Na 31.12.2021. godine, Institut je imao 47 uposlenih, od čega je 44 uposlono na neodređeno vrijeme, a tri osobe na određeno vrijeme¹⁸.

U razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine primljena je jedna osoba na mjesto člana Kolegija direktora Instituta, na određeno vrijeme putem javnog oglasa. U istom razdoblju u Institutu je prestao radni odnos za šest uposlenih, za tri uposlana zbog sporazumnog raskida radnog odnosa, za jednog zbog otkaza ugovora od strane Instituta, za jednog zbog ispunjavanja uvjeta za odlazak u mirovinu navršavanjem 65 godina starosti i više od 20 godina staža te je za jednog uposlenika prestanak radnog odnosa nastupio po sili zakona. Institut je izvršio godišnje ocjenjivanje rada uposlenika.

¹⁸ Podaci iz obrasca 4.1. finansijskih izvješća

7. JAVNE NABAVE

Institut je donio Plan javnih nabava za 2021. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹⁹. Za sve postupke javnih nabava, odlukom Kolegija direktora, formirano je jedno povjerenstvo koje provodi postupke javnih nabava.

Prema prezentiranim podacima²⁰, Institut je u 2021. godini proveo dva postupka javnih nabava.

Ponovno su uočene slabosti i nedostaci u procesu javnih nabava.

Od navedenog broja, Institut je proveo jedan konkurentski postupak u vrijednosti od 18.668 KM i jedan postupak putem izravnog

sporazuma u vrijednosti od 4.396 KM. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 23.064 KM.

Revizijom procesa javnih nabava konstatirali smo sljedeće opće nedostatke i slabosti:

- Obrazac praćenja realizacije zaključenih ugovora nije objavljen na mrežnoj stranici Instituta, kao niti odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača za provedeni konkurentski postupak, iako je isto predviđeno propisima;
- Provođenje procedura nabava nije pratilo planiranu dinamiku. Naime, Institut je pokretanje postupka većine nabava planirao u ožujku, a okončanje u travnju 2021. godine uz obrazloženje kako su postupci samo formalno tada planirani, a da se isti provode kad isteknu prethodno važeći ugovori. Međutim, postupcima revizije ustanovili smo kako određeni postupci nisu provedeni, iako je za iste istekao prethodni ugovor (osiguranje vozila, gorivo).

PREPORUKA 6

Institut treba poduzeti aktivnosti na izvješćivanju o javnim nabavama u skladu sa Zakonom, a sve u cilju stvaranja uvjeta za efikasno i transparentno provođenje postupaka javnih nabava i praćenje potpisanih ugovora.

PREPORUKA 7

Institut treba planirati i pokretati postupke javnih nabava vodeći računa o razdobljima važenja postojećih ugovora i stvarnim potrebama Instituta.

Testiranjem okončanih postupaka javnih nabava koji se odnose na nabavu usluga servisiranja motornih vozila (18.668 KM) i nabavu auto-guma (4.396 KM), utvrđeni su nedostaci kod postupka nabave usluga servisiranja motornih vozila.

7.1. Nabava usluga servisiranja motornih vozila

Nabava je planirana u Planu nabava za 2021. godinu. Procedura je provedena putem konkurentskog postupka uz predviđeno korištenje e-aukcije. Nabava nije dijeljena na lotove a ukupna procijenjena vrijednost nabave je iznosila 8.000 KM bez PDV-a. Kriterij za dodjelu

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

²⁰ Podaci iz sustav e-nabave i tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

ugovora je bila najniža cijena. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 12 potencijalnih ponuđača, a pristigla je jedna ponuda koja je ocijenjena kao prihvatljiva te je s ponuđačem zaključen okvirni sporazum na iznos od 18.668 KM bez PDV-a (u okvirnom sporazumu je navedeno kako vrijednost isporučenih usluga može biti najviše 8.000 KM bez PDV-a).

Zakonom o javnim nabavama propisano je kako tenderska dokumentacija, između ostalog, sadrži količinske specifikacije za robu ili opis poslova ili zadatka za usluge i radove i tehničke specifikacije. Postupcima revizije te uvidom u tendersku dokumentaciju, utvrdili smo kako Institut nije utvrdio količine rezervnih dijelova koji se nabavljaju za servisiranje vozila, već je od ponuđača traženo da upišu jedinicu mjere i cijene svakog pojedinačnog artikla. Ponuđač je potom u ponudi upisao jedinične cijene koje su prilikom evaluacije ponude zbrojene i njihov zbroj je predstavljao kriterij za dodjelu ugovora. Navedeno za posljedicu ima neusuglašenost sa zakonskim propisima, a pored toga stvara i uvjete u kojima nije moguće pratiti količinsku realizaciju okvirnog sporazuma.

Također, tenderskom dokumentacijom su u dijelu koji se odnosi na osobnu sposobnost ponuđača traženi izjava ponuđača koja se odnosi na ispunjenost uvjeta propisanih Zakonom vezanih za osobnu sposobnost ponuđača kao i dokazi u vidu uvjerenja i potvrda nadležnih institucija koji potvrđuju navode iz izjave. Postupcima revizije utvrdili smo kako je ponuđač dostavio traženu izjavu, ali ne i navedene potvrde i uvjerenja što je, prema tenderskoj dokumentaciji, bio dužan uraditi tri dana nakon prijema obavijesti o rezultatima postupka nabave.

PREPORUKA 8

Institut je dužan postupke javnih nabava provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavama, kako u dijelu koji se odnosi na definiranje količine predmeta nabave, tako i u pribavljanju dokaza koji se odnose na osobnu sposobnost ponuđača.

8. KOMENTARI

Institut nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2021. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Institutu za 2021. godinu obavili su: Danijel Jozić - viši revizor (voditelj tima), Srđan Krajišnik - revizor za financijsku reviziju (član tima) i Armin Korać – mlađi revizor za financijsku reviziju (član tima).

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Institut za nestale osobe BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1,988,000	0	1,988,000	1,858,763	93
Bruto plaće i naknade	1,273,000	0	1,273,000	1,206,474	95
Naknade troškova uposlenih	224,000	0	224,000	204,018	91
Putni troškovi	31,000	0	31,000	24,866	80
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	31,000	0	31,000	29,199	94
Izdaci za energiju i komunalne usluge	28,000	0	28,000	23,046	82
Nabava materijala	17,000	0	17,000	14,871	87
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	75,000	0	75,000	63,142	84
Unajmljivanje imovine i opreme	146,000	0	146,000	144,396	99
Izdaci za tekuće održavanje	27,000	0	27,000	22,523	83
Izdaci za osiguranje	20,000	0	20,000	17,270	86
Ugovorene i druge posebne usluge	116,000	0	116,000	108,958	94
2. Kapitalni izdaci	10,000	0	10,000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	10,000	0	10,000	0	0
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Kapitalni grantovi	780,000	0	780,000	657,489	84
Grant tužiteljstvima	600,000	0	600,000	600,000	
Ukopi	180,000	0	180,000	57,489	32
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	2,778,000	0	2,778,000	2,516,252	91
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	2,778,000	0	2,778,000	2,516,252	91

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 10.02.2022. godine.

Predsjedatelj Kolegija direktora
Marko Jurišić

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Institut za nestale osobe BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratko. potraživanja, razgraničenja i zalihe	3,059	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	3,059	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	230,347	277,061	83
Stalna sredstva	1,280,844	1,256,321	102
Ispravka vrijednosti	1,050,497	979,260	107
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	230,347	277,061	83
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	233,406	277,061	84

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	163,271	168,035	97
Kratkoročne tekuće obveze	42,302	42,336	100
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	118,641	125,699	94
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	2,328	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	230,347	277,061	83
Izvori sredstava	230,347	277,061	83
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	393,618	445,096	88

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika neće biti uravnotežena (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo dana 10.02.2022. godine

Predsjedatelj Kolegija direktora
Marko Jurišić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu s odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 26.04.2022. godine

Predsjedatelj Kolegija
direktora

Marko Jurišić

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*KOMISIJE ZA KONCESIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
KOMISIJE ZA KONCESIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU

Broj: 04-16-1-961/22

Sarajevo, srpanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	7
1. KRITERIJI	7
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
4. PRORAČUN	10
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	10
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	10
5.1.1. Bruto plaće.....	10
5.2. Bilanca stanja.....	11
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	11
7. JAVNE NABAVE.....	12
8. KOMENTARI	13
PRIVICI.....	13

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvata reviziju financijskih izvješća, i u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Komisije za koncesije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija)** koja obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Komisije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Komisiji sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Komisije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške,

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li su finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljena na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Komisije za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Komisije za 2021. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Komisiji sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti²

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *mandati članovima Komisije su istekli u ranijem razdoblju, dok su tri od četiri člana Komisije stekli i uvjete za umirovljenje, a trenutni sastav Komisije ne odražava zakonom predviđenu teritorijalnu zastupljenost članova Komisije što onemogućava njeno funkcioniranje (točka 3. i točka 6. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Komisije** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

² Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Komisije, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 18.07.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020.godinu³
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o koncesijama BiH.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Komisije za 2020. godinu, dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Komisija je postupila u skladu s člankom 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestila nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Temeljem uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 1.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

³ Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020.godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20)

✔ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✖ nerealizirane preporuke, ① preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Komisija treba nastaviti s provedbom aktivnosti u cilju uspostave efikasnog sustava financijskog upravljanja i kontrole i izvršavati obveze propisane aktima nadležnih institucija u cilju unaprjeđenja sustava unutarnjih financijskih kontrola.	Komisija je poduzela aktivnosti na uspostavi efikasnog sustava financijskog upravljanja i kontrole. Usvojen je i Akcijski plan za uspostavljanje i provođenje financijskog upravljanja i kontrole u Komisiji.	✔
2.	Komisija treba angažman po osnovu ugovora o djelu koristiti za poslove i mjesta koja nisu predviđena sistematizacijom radnih mjesta u Komisiji, sa ograničenim trajanjem ovih angažmana.	Komisija je nastavila s angažmanom osoba na temelju ugovora o djelu za radno mjesto koje je predviđeno sistematizacijom.	✖
Br. prep.	Preporuke iz izvješća ranijih godina	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća ranijih godina	Status
1.	Potrebno je da Komisija u suradnji s nadležnim institucijama ponovno inicira aktivnosti na okončanju radnji vezanih za imenovanje članova Komisije (2019. godina).	Nadležne institucije nisu imenovale članove Komisije iako su mandati trenutnog sastava Komisije već odavno istekli.	✖

Tablica 1. Pregled realizacije preporuka

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Komisija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Ustrojstvo i rukovođenje: Unutarnje ustrojstvo i način rada Komisije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 05.05.2005. godine. Navedenim Pravilnikom uređen je način rada i rukovođenja te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Istim su sistematizirana radna mjesta za 17 izvršitelja.

U skladu s Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva organa uprave BiH⁴ i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁵, Komisija je 02.10.2019. godine uputila Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, s pribavljenim mišljenjima nadležnih institucija, prema Vijeću ministara BiH na razmatranje i usvajanje. Komisija je više puta upućivala urgencije Vijeću ministara BiH da se dostavljeni materijal uvrsti na dnevni red sjednice. Posljednja takva urgencija upućena je 13.05.2022. godine. Međutim, prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Komisije još uvijek nije razmatran na sjednicama Vijeća ministara BiH, radi davanja suglasnosti na isti. Poslove iz svoje mjerodavnosti Komisija obavlja u svojstvu Komisije za dodjelu koncesija Bosne i Hercegovine ili u svojstvu Zajedničke komisije za koncesije koje broje sedam članova.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

Članove imenuje Parlamentarna skupština BiH, na prijedlog Vijeća ministara BiH, na mandatno razdoblje od pet godina, koje se može produljiti za još jedan mandat.

Zakonom o koncesijama BiH je propisano kako se Komisija sastoji od sedam članova, uključujući predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Komisije. **Međutim, Komisija trenutačno broji četiri člana čiji su mandati istekli 2008. godine za jednog člana, 2010. godine za dva člana i 2015. godine za jednog člana.**

Predsjedatelj Vijeća ministara BiH je na temelju Zakona o koncesijama BiH 02.02.2022. donio Odluku o imenovanju predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Komisije do imenovanja novih članova Komisije.

Komisija, prema Zakonu o koncesijama BiH, donosi odluke ako su prisutna najmanje četiri člana, od kojih po jedan treba biti predstavnik s prebivalištem u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH. **Međutim, trenutačni sastav Komisije ne odražava navedenim zakonom predviđenu teritorijalnu zastupljenost članova Komisije, tako da je i u tom pogledu funkcioniranje Komisije onemogućeno.**

Vijeće ministara BiH je početkom 2021. godine donijelo Odluku o kriterijima za imenovanje članova Komisije i Rješenje o imenovanju članova Komisije za provedbu natječajne procedure za izbor sedam članova Komisije. Zaduženo je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH da u suradnji s Uredom za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH pripremi ovu odluku i rješenje za potpisivanje i objavu u Službenom glasniku BiH. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH je 18.06.2021. godine raspisalo natječaj za izbor i imenovanje sedam članova Komisije. Međutim, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH je 23.09.2021. godine donio odluku kojom se predmetni natječaj poništava u cijelosti.

Financijsko upravljanje i kontrola: Komisija je, u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁶, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH, sačinila mape i opise poslovnih procesa te definirala i kvantificirala rizike. Također, uspostavljen je i registar rizika te je donesen Akcijski plan za uspostavljanje i provođenje financijskog upravljanja i kontrole u Komisiji. Akcijskim planom preciznije su definirane specifične mjere, rokovi i nositelji aktivnosti koje je Komisija provodila tijekom 2021. godine u cilju unaprjeđenja sustava unutarnjih financijskih kontrola. U tekućoj godini Komisija je ažurirala mape poslovnih procesa, rizike i registar rizika te je popunila obrazac Godišnjeg izvješća o financijskom upravljanju i kontroli za 2021. godinu i dostavila ga Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

Unutarnja revizija: U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁷ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁸, unutarnja revizija Komisije je u nadležnosti Jedinice za unutarnju reviziju Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Strateškim planom Jedinice za unutarnju reviziju Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH za razdoblje 2020 – 2022. godina i Godišnjim planom za 2020. godinu nije planirana unutarnja revizija u Komisiji.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na kvartalnoj razini, tijekom godine donosilo odluke o privremenom financiranju⁹ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu¹⁰.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹¹, Komisiji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.072.000 KM (tekući izdaci 1.071.000 KM i kapitalni izdaci 1.000 KM).

Komisiji su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operative planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.071.000 KM. Ukupna realizacija sredstava odobrenih na temelju odluka o privremenom financiranju u 2021. godini iznosi 607.601 KM. Komisija nije raspolagala sredstvima namijenjenim za kapitalne rashode (1.000 KM) zbog neusvojenog proračuna za tekuću godinu.

Ministarstvo financija i trezora BiH je, na temelju zahtjeva Komisije, u dva navrata donijelo odluke o prestrukturiranju rashoda Komisije u ukupnom iznosu od 12.000 KM. Odlukama su povećana raspoloživa sredstva na poziciji ugovorenih i drugih posebnih usluga (11.000 KM) i izdataka za energiju i komunalne usluge (1.000 KM), a umanjena sredstva na poziciji naknada troškova uposlenih (12.000 KM).

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Komisija je sačinila Godišnje financijsko izvješće za 2021. godinu i dostavila ga mjerodavnim tijelima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnje izvješće je sačinjeno sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Instrukciji za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika za razdoblje 01.01. - 31.12.2021. godine. Komisija je u zabilješkama uz financijska izvješća obrazložila bilančne pozicije i izvršenje proračuna po svim pozicijama.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 607.601 KM, što je za oko 40.000 manje u odnosu na izvršenje proračuna iz prethodne godine.

Financijski značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (417.450 KM), unajmljivanje imovine (71.040 KM) i naknade troškova uposlenih (70.221 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 417.450 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 253.940 KM, a porezi i doprinosi 163.510 KM. Bruto plaće i

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

naknade su za oko 53.000 KM manje u odnosu na prethodnu godinu i isplaćene su za prosječno devet uposlenih. U prethodnoj godini bruto plaće su isplaćene za prosječno jedanaest uposlenih.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Komisija je nastavila s primjenom Metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda¹² te je četvero uposlenih napredovalo unutar platnih razreda na temelju ocjene rada. Tijekom revizije nisu konstatirane nedosljednosti niti poteškoće u primjeni Metodologije.

5.2. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine u aktivi Komisije su iskazana stalna sredstva nabavne vrijednosti od 222.231 KM i ispravke vrijednost stalnih sredstva u ukupnom iznosu od 217.009 KM.

U pasivi su iskazane kratkoročne tekuće obveze u iznosu od 13.914 KM, obveze prema uposlenima za bruto plaću za prosinac 2021. godine u iznosu od 41.142 KM te izvori sredstava u iznosu od 5.223 KM. Kratkoročne obveze se najvećim dijelom odnose na obveze prema dobavljačima (13.139 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu, Komisiji je odobreno 14 uposlenih. Na 31.12.2021. godine, Komisija je imala devet uposlenih, od čega je petero uposlenih na neodređeno vrijeme, a četiri osobe na određeno vrijeme¹³.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sistematizirano je ukupno 17 radnih mjesta. U razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine nije bilo prijema uposlenih niti prestanka radnog odnosa po bilo kom osnovu. Komisija je izvršila ocjenjivanje državnih službenika i uposlenika. Izvješća o ocjenjivanju državnih službenika Komisija je prosljedila Agenciji za državnu službu BiH.

Umirovljenje: U skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH, radni odnos prestaje kada uposlenik navrši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja, nezavisno od godina života – danom donošenja rješenja. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, ponovno je uočeno kako su predsjedatelj Komisije i dva člana Komisije i dalje radno angažirana, iako su ispunila uvjete za umirovljenje (svi sa navršenih 65 godina starosti i preko 20 godina staža) a što je konstatirano i u prethodnim revizijskim izvješćima Komisije. Zakonom o koncesijama BiH nije definirano pitanje razrješenja, prestanka mandata i smjene članova Komisije koji su stekli uvjete za umirovljenje. Komisija je još 2019. godine obavijestila Parlamentarnu skupštinu BiH o problemu isteklih mandata i stjecanja uvjeta za umirovljenje i po tom osnovu nije bilo novih aktivnosti u 2021. godini, jer je natječaj za imenovanje novih članova Komisije bio u tijeku.

Ugovori o djelu: Izdaci na temelju ugovora o djelu u 2021. godini realizirani su u neto iznosu od 7.300 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.950 KM. Tijekom godine, putem ugovora o djelu, bila su angažirana dva izvršitelja. Planirani proračun za ove namjene iznosio

¹² Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

¹³ Podaci iz obrasca 4.1. finansijskih izvješća

je 7.700 KM, a rashodi po ovom osnovu realizirani su na mjesečnoj razini u rasponu od 500 KM do 650 KM.

Postupcima revizije utvrđeno je kako se angažmani na temelju ugovora o djelu odnose na jednokratno angažiranje jedne osobe za obavljanje pravnih poslova (mjesečna naknada 500 KM) kao i na kontinuirano angažiranje jedne osobe za obavljanje financijsko-računovodstvenih poslova (planiranje proračuna, financijsko izvješćivanje, obračun plaća, prijava i kontrola poreza i doprinosa, knjigovodstveni poslovi itd.) uz mjesečnu naknadu od 550 KM do 650 KM. Opisani poslovi sistematizirani su postojećom sistematizacijom radnih mjesta Komisije kroz radno mjesto višeg stručnog suradnika za financijsko-računovodstvene poslove. Za upražnjeno radno mjesto višeg stručnog suradnika Komisija je koncem 2020. godine raspisala javni oglas za prijem u radni odnos ali je isti poništen u svibnju 2021. godine. Navedeno radno mjesto se, zbog poništenja oglasa, ne može popunjavati, odnosno raspisivati javni oglas narednu godinu dana. S obzirom na to kako se angažiranje vrši u kontinuitetu za poslove koji nisu privremenog karaktera, smatramo kako takvo angažiranje nema karakter ugovora o djelu. Angažiranje na temelju ugovora o djelu konstantno je prisutno u dužem vremenskom razdoblju i pored preporuka iz prethodnih izvješća o reviziji.

PREPORUKA 1

Preporučamo Komisiji da angažiranje osoba po ugovoru o djelu vrši isključivo za konkretne poslove koji nisu redoviti i sistematizirani¹⁴.

7. JAVNE NABAVE

Komisija je donijela Plan javnih nabava za 2021. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹⁵. Prema prezentiranim podacima¹⁶, Komisija je u 2021. godini provela tri postupka javnih nabava. Od navedenog broja, Komisija je provela jedan konkurentski postupak u vrijednosti od 6.106 KM te dva izravna sporazuma u vrijednosti od 3.373 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 9.479 KM.

Na temelju revidiranog uzorka provedenih postupaka javnih nabava i to konkurentskog postupka za nabavu goriva u vrijednosti od 6.106 KM i dva izravna sporazuma (nabava usluga osiguranja vozila i nabava uredskog materijala) ukupne vrijednosti 3.373 KM, nisu uočene značajne nepravilnosti i nedostaci.

¹⁴ Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

¹⁶ Podaci iz sustava e-nabave

8. KOMENTARI

Komisija nije u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2021. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Komisiji za 2021. godinu obavili su: Danijel Jozić - viši revizor za financijsku reviziju (voditelj tima), Srđan Krajišnik – revizor za financijsku reviziju (član tima), Armin Korać – mlađi revizor za financijsku reviziju (član tima).

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Komisija za koncesije BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1,071,000	0	1,071,000	607,601	57
Bruto plaće i naknade	727,000	0	727,000	417,450	57
Naknade troškova uposlenih	220,000	-12,000	208,000	70,221	34
Putni troškovi	6,000	0	6,000	1,262	21
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	11,000	0	11,000	6,872	62
Izdaci za energiju i komunalne usluge	5,000	1,000	6,000	5,525	92
Nabava materijala	4,000	0	4,000	3,976	99
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	9,000	0	9,000	5,418	60
Unajmljivanje imovine i opreme	72,000	0	72,000	71,040	99
Izdaci za tekuće održavanje	6,000	0	6,000	5,755	96
Izdaci za osiguranje	2,000	0	2,000	1,528	76
Ugovorene i druge posebne usluge	9,000	11,000	20,000	18,555	93
2. Kapitalni izdaci	1,000	0	1,000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	1,000	0	1,000	0	0
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	1,072,000	0	1,072,000	607,601	57
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0		0		
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	1,072,000	0	1,072,000	607,601	57

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 01.03.2022. godine.

Predsjedatelj
Milomir Amović

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Komisija za koncesije BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratko. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	0	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	5,223	13,760	38
Stalna sredstva	222,231	222,231	100
Ispravka vrijednosti	217,009	208,472	104
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	5,223	13,760	38
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	5,223	13,760	38

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	55,055	60,633	91
Kratkoročne tekuće obveze	13,914	22,648	61
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	41,142	37,984	108
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	5,223	13,760	38
Izvori sredstava	5,223	13,760	38
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	60,278	74,392	81

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika neće biti uravnotežena (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo finansijskih i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo dana 01.03.2022. godine

Predsjedatelj
Milomir Amović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Komisije za koncesije Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Komisija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu s odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Komisije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 27.05.2022. godine

Predsjedatelj

Milomir Amović

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*MEMORIJALNOG CENTRA SREBRENICA-POTOČARI
SPOMEN OBILJEŽJE I MEZARJE
ZA ŽRTVE GENOCIDA IZ 1995. GODINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**MEMORIJALNOG CENTRA SREBRENICA-POTOČARI SPOMEN OBILJEŽJE I
MEZARJE ZA ŽRTVE GENOCIDA IZ 1995. GODINE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 03-16-1-958/22

Sarajevo, srpanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1. KRITERIJI	7
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	7
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	8
4. PRORAČUN	10
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	10
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	11
5.1.1. Bruto plaće	11
5.1.2. Izdaci za uporabu vozila	11
5.1.3. Donacije	12
5.2. Pregled prihoda i primitaka	14
5.3. Bilanca stanja	14
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA	14
7. JAVNE NABAVE	16
8. KOMENTARI	17
PRIVICI	17

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvata reviziju financijskih izvješća, i u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine (u daljnjem tekstu: Memorijalni centar)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Memorijalnog centra prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Memorijalnom centru** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Memorijalnog centra** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li su financijska izvješća kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Memorijalnog centra** za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Memorijalnog centra za 2021. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Memorijalnom centru** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Memorijalnog centra je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Memorijalnog centra, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 16.07.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Memorijalnog centra za 2020. godinu, dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Memorijalni centar je, postupajući po članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH, obavijestio Ured za reviziju o poduzetim aktivnostima na realizaciji preporuka danih u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, ali obavijest nije dostavljena na način i u roku propisanom Zakonom.

Temeljem uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 1.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

² Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno u skladu s odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✔ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✖ nerealizirane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Preporučamo Memorijalnom centru detaljnije obrazloženje i navođenje relacija ukoliko prijedena kilometraža značajnije odstupa od uobičajene kilometraže koja se smatra "loko" vožnjom, ali i kilometraže na drugim putnim pravcima.	Konstatirano je kako su i tijekom 2021. godini za „loko“ vožnju upisivane neprimjereno velike kilometraže, kao i postojanje odstupanja evidentiranih prijedanih km na relacijama kretanja službenog vozila u odnosu na zvanične podatke o duljini iste relacije.	✖
2.	Preporučamo Memorijalnom centru da osigura transparentnost postupka angažiranja osoblja putem ugovora o djelu s obzirom na to da se radi o uporabi javnih sredstava, te da razmotri eventualnu potrebu prilagođavanja unutarnjeg ustroja kako bi redovno uposlono osoblje moglo obavljati potrebne poslove.	U 2021. godini je nastavljeno sa angažiranjem vanjskih suradnika temeljem ugovora o djelu iz donatorskih sredstava, mada su u tijeku aktivnosti na izradi nacrtu Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta čime bi se obavljanje svih potrebnih poslova obuhvatilo opisom sistematiziranih radnih mjesta.	●
3.	Preporučamo Memorijalnom centru da više pažnje posveti analizi i evaluaciji pristiglih ponuda kako bi se osigurala dosljedna primjena Zakona o javnim nabavama, ali istovremeno i osiguralo ekonomično trošenje proračunskih sredstava	U tekućoj godini nisu uočeni nedostaci prilikom evaluacije ponuda u testiranim postupcima javnih nabavki.	✔

Tablica 1. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuka čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realizira u cijelosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ova preporuka nije realizirana. Prema tome, u ovom izvješću nije dana nova preporuka za revidirani proces na koji se ova preporuka odnosi, ali je za ovaj proces dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Memorijalni centar je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Ustrojstvo i rukovođenje: Institucionalna struktura Memorijalnog centra definirana je Zakonom o Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine³. Prema odredbama navedenog Zakona Memorijalnim centrom upravlja Upravni odbor koji je odgovoran Vijeću ministara BiH. Upravni odbor ima sedam članova⁴ koje imenuje Vijeće ministara BiH prema Odluci o načinu izbora članova Upravnog

³ Službeni glasnik BiH, broj 49/07

⁴ Sastav Upravnog odbora predlažu sljedeće institucije: Vijeće ministara BiH (2 člana), Zajedničko Povjerenstvo za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku Predstavničkog doma i Doma naroda Parlamentarne skupštine

odbora Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine⁵, na razdoblje od četiri godine. Šest članova Upravnog odbora je imenovano 22. prosinca 2017. godine⁶. Krajem 2021. godine pokrenuta je procedura predlaganja i imenovanja članova novog saziva Upravnog odbora, zbog isteka mandata članovima prethodnog saziva. Odlukom o načinu izbora članova Upravnog odbora Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine člankom 5. stavak (5) je definirano da će postojeći Upravni odbor nastaviti da obavlja funkciju do izbora novog saziva Upravnog odbora.

Upravni odbor ima sljedeće nadležnosti: donosi Statut, normativne i podzakonske akte, ima financijsku odgovornost za rad, donosi sve relevantne odluke, usvaja godišnji proračun i plan aktivnosti na prijedlog Službe Memorijalnog centra, podnosi izvještaje o godišnjim aktivnostima, bira ravnatelja Službe Memorijalnog centra i obavlja ostale zadatke koji su neophodni za rad Memorijalnog centra. Upravni odbor radi i odlučuje u sjednicama. Upravni odbor odlukom, za razdoblje od četiri godine, imenuje Savjetodavnu radnu grupu od najviše devet članova koja mu pomaže u izvršavanju nadležnosti. Odluke koje donosi Savjetodavna radna grupa nisu obavezujuće za Upravni odbor.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Memorijalnog centra utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Službe Memorijalnog centra koji je donio ravnatelj Memorijalnog centra na temelju ovlaštenja Upravnog odbora u veljači 2016. godine, te jedne izmjene i dopune istog u studenom 2019. godine. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Istim su sistematizirana radna mjesta za 34 izvršitelja. Prema važećem Pravilniku poslovi i zadaci iz nadležnosti Memorijalnog centra obavljaju se u okviru sljedećih organizacijskih jedinica: Kabinet ravnatelja, Odsjek za opće, ekonomske, pravne poslove i muzejsku djelatnost i Odsjek za održavanje i investicije. Memorijalni centar je u 2021. godini sačinio Nacrt pravilnika o unutarnjem ustrojstvu kojim su definirana potrebna radna mjesta za obavljanje svih poslova iz djelokruga rada Memorijalnog centra za postizanje ciljeva ove institucije. Jedan od razloga za donošenje novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Službe Memorijalnog centra je potreba rješavanja pitanja angažiranja vanjskih suradnika temeljem ugovora o djelu. Naime, novim ustrojem i popunjavanjem radnih mjesta svi potrebni poslovi bi se mogli obaviti sa redovno uposlenim. Nacrt pravilnika je u proceduri dobivanja potrebnih mišljenja od nadležnih institucija.

Memorijalni centar ima Službu, koja izrađuje i provodi odluke Upravnog odbora, obavlja financijske, pravne, administrativne, tehničke i druge organizacione poslove neophodne za rad Memorijalnog centra. Službom rukovodi ravnatelj kojeg postavlja Upravni odbor na razdoblje od četiri godine. Ravnatelj Službe je imenovan na mandatno razdoblje od 15.4.2020. godine do 15.4.2024. godine.

Financijsko upravljanje i kontrola: Provedene su aktivnosti na uspostavi sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁷, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Memorijalni centar je popunio obrazac Godišnjeg izvještaja o financijskom upravljanju i kontroli za 2021. godinu i dostavio ga Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. Prema podacima iz Izvještaja

BiH (1 člana), Institut za nestala lica (1 člana), Izvršni odbor odnosno Upravni odbor Memorijalnog centra u prethodnom mandatu (1 člana), Vlada Republike Srpske (1 člana) i Vlada Federacije BiH (1 člana).

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 42/08 i 65/10

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 10/18, 65/19 i 76/20

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

doneseni su interni propisi o financijskom upravljanju i kontroli, Registar rizika je ažuriran u 2019. godini, te je planirano novo ažuriranje tijekom prve polovine 2022. godine.

Unutarnja revizija: U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁸ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁸, Središnja jedinica unutarnje revizije Ministarstva financija i trezora BiH nadležna je za obavljanje unutarnje revizije u Memorijalnom centru. Jedinica unutarnje revizije je dostavila Memorijalnom centru Godišnji plan unutarnje revizije za 2021. godinu i Strateški plan unutarnje revizije za razdoblje 2021.-2023. godina. Nadležna Jedinica za unutarnju reviziju je u listopadu 2021. godine obavila planiranu unutarnju reviziju na temu „Upravljanje rizicima u Memorijalnom centru“. Realizacija danih preporuka je u tijeku.

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na tromjesečnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenim financiranju⁹ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹⁰, Memorijalnom centru su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.067.000 KM (tekući izdaci 817.000 KM, tekući transferi 150.000 KM i kapitalni izdaci 100.000 KM).

Memorijalnom centru su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operative planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 967.000 KM. Nisu odobreni kapitalni izdaci. Ukupna realizacija sredstva odobrenih na temelju odluka o privremenim financiranju u 2021. godini iznosi 911.732 KM.

Memorijalni centar je izvršio prestrukturiranje, rashoda proračuna (23.11.2021. godine), koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH, prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog proračuna. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 2.200 KM¹¹. Memorijalni centar je također imao na raspolaganju sredstva novčanih donacija u iznosu od 2.886.470 KM i ista je realizirao u 2021. godini u iznosu od 1.241.443 KM.

Prema navedenom Memorijalni centar je u 2021. godini imao ukupno raspoloživa sredstva u iznosu od 3.953.470 KM koja su realizirana u iznosu od 2.153.175 KM.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Memorijalni centar je sačinio Godišnje financijsko izvješće za 2021. godinu i dostavio ga mjerodavnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Analizom bilješki uz financijske izvještaje konstatirano je da su sačinjene u skladu sa Pravilnikom o financijskom izvještavanju institucija BiH.

⁸Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹¹ Povećani troškovi telefonskih i poštanskih usluga za 2.000 KM i ugovorene usluge za 200 KM, a smanjeni troškovi za osiguranje i troškove platnog prometa za 2.200 KM

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 911.732 KM, što je za 155.268 KM manje u odnosu na rashode odobrene proračunom za 2020. godinu. Odstupanje se odnosi na kapitalne izdatke koji nisu uključeni u raspoloživa sredstva za 2021. godinu.

Značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (557.882 KM), naknade uposlenih (112.445 KM), izdatke za uporabu vozila (13.340 KM) i tekući transfer općini Srebrenica za obilježavanje stradanja u Srebrenici "Sigurne zone UN-a" (150.000 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na novčane donacije (1.241.443 KM). Ovi izdaci su realizirani u okviru programa posebne namjene najvećim dijelom za ugovorene usluge (605.143 KM), rekonstrukciju i investiciono održavanje (271.587 KM), nabavu opreme (253.468 KM) i izdatke za tekuće održavanje (72.089 KM).

Nerealizirana sredstva su prenesena u 2022. godinu i planiraju se koristiti za rekonstrukciju objekata u muzejskom dijelu Memorijalnog centra.

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 557.882 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 347.121 KM, a porezi i doprinosi 212.745 KM. Bruto plaće i naknade su za 76.011 KM veće u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan broj uposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Memorijalnom centru bio je 27.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda u 2021. godini izvršeno je u skladu sa Metodologijom za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹², pa je 12 zaposlenih napredovalo unutar platnih razreda po osnovu ocjene rada. Tijekom revizije nisu konstatirane poteškoće u primjeni Metodologije ili uočene dileme za postupanje u konkretnim slučajevima.

5.1.2. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu službenih vozila u 2021. godini iznose 13.340 KM. Značajniji izdaci odnose se na izdatke za gorivo (9.694 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (2.695 KM), registraciju motornih vozila (409 KM) i usluge osiguranja vozila (502 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine¹³ Memorijalni centar ima pravo korištenja dva službena vozila, sa koliko Memorijalni centar i raspolaže. Internim pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila iz ožujka 2015. godine i izmjenama istoga iz studenog 2017. godine između ostalog definirano je da pravo na uporabu službenog vozila ima ravnatelj i ostali uposleni po odobrenju ravnatelja za potrebe poslovnih aktivnosti.

¹² Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 i 80/20

Uvidom u pojedine putne naloga za službena vozila uočeno je da se za „loko“ vožnju evidentiraju značajne kilometraže, u rasponu od 130 km do 460 km, bez adekvatnog obrazloženja. Također, pojedini kolski nalozi ne sadrže sve propisane podatke o uporabi vozila kao što su potpis osobe koja je upravljala službenim vozilom, vrijeme polaska i dolaska sa službenog puta, a uočena je i različita kilometraža u jednom pravcu za istu relaciju npr. Tuzla-Srebrenica upisivane su kilometraže od 140 do 370 km i sl.

PREPORUKA 1

Memorijalni centar je dužan osigurati uredne i točne evidencije o uporabi službenih vozila kako bi se minimizirao rizik od nenamjenske uporabe vozila.¹⁴

Također, postupkom revizije uočili smo da u Memorijalnom centru nisu uspostavljene interne evidencije o troškovima održavanja i opravaka službenih vozila, iako je isto definirano odredbama Pravilnika Vijeća ministara BiH o uvjetima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine.

PREPORUKA 2

Memorijalni centar je dužan da uspostavi internu evidenciju o troškovima održavanja i opravaka službenih vozila u cilju uspostavljanja kontrole izdataka i uporabe službenih vozila.¹⁵

5.1.3. Donacije

Zakonom o Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine¹⁶ definirani su status i struktura Memorijalnog centra. Memorijalni centar je pravni slijednik Fondacije Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje, ustanovljene odlukom visokog predstavnika¹⁷.

U skladu sa Zakonom o Memorijalnom centru, a u vezi članka 22. stavak (2) do stavka (6), sve uplaćene donacije prenose se na račun za posebne namjene kod Centralne banke BiH. Izuzetno od odredbi članka 22. ovog Zakona, sredstva Fondacije koja su namijenjena za projekte ukopa i podizanja nišana, a deponirana su na računima kod poslovnih banaka, ostaju na navedenim računima nakon prijenosa Memorijalnom centru, sve dotle dok se navedeni projekti ne okončaju. Prema navedenom, Memorijalni centar novčane donacije prima na Jedinostveni račun trezora i račune kod poslovnih banaka.

Donatorska sredstva koja se evidentiraju putem Jedinostvenog računa trezora su prikazana u Pregledu rashoda i izdataka iz proračuna u Tabeli I u prilogu Izvješća.

Sredstva Fondacije, deponirana kod poslovnih banaka, koja su prenesena Memorijalnom centru nakon osnivanja, posebno se evidentiraju u poslovnim knjigama Memorijalnog centra kao pravne osobe¹⁸. Financijski izvještaji vezani za realizaciju ovih sredstava sačinjavaju se u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

¹⁴ Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se

¹⁵ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 49/07

¹⁷ Broj:102/01 od 10. svibnja 2001. godine upisane u Registar fondacija od javnog interesa, rješenjem Ministarstva civilnih poslova i komunikacija BiH, broj: 01/6-166-1-MP/02 od 11. prosinca 2002. godine

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 33/02 i 37/03 /Poslovanje pravne osobe u 2021. godini nije bilo predmet revizije.

Ukupna raspoloživa sredstva iz donacija u tekućoj godini iznose 2.886.470 KM (prijenos iz 2020. godine 1.802.942 KM i uplate u 2021. godini 1.083.528 KM). Ukupna realizacija iznosila je 1.241.443 KM. Značajni rashodi se odnose na isplate temeljem ugovora o djelu u neto iznosu od 405.819 KM, nabavu opreme u iznosu od 253.468 KM i rekonstrukciju i investiciono održavanje 271.587 KM. Neurošena sredstva u iznosu od 1.645.027 KM su prenesena u narednu godinu.

Rekonstrukcija i investiciono održavanje se odnosi na izvođenje radova na ugradnji protupožarne opreme (44.249 KM), sanaciju i adaptaciju dijela upravne zgrade u Memorijalnom centru (214.468 KM), te rekonstrukciju i uređenje mezarja (12.870 KM).

Rekonstrukcija i investiciono održavanje je realizirano na temelju ugovora sa dobavljačima izabranim u postupcima javnih nabava pokrenutih u 2020. godini sa kojima su zaključeni ugovori početkom 2021. godine.

Ugovor za sanaciju i adaptaciju dijela Upravne zgrade u Memorijalnom centru zaključen je 19.03.2021. godine u iznosu od 1.021.900 KM bez PDV odnosno 1.195.623 KM sa PDV-om. Iznos od 850.000 KM shodno sporazumu o učešću u realizaciji ugovora sufinancira Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo u iznosu od 850.000 KM, dok ostatak od 345.623 KM financira Memorijalni centar. Zbog manjkavosti u projektnoj dokumentaciji u tijeku godine javila se potreba za izvođenjem dodatnih - nepredviđenih radova za koje je sa izvođačem radova proveden pregovarački postupak bez objave obavještenja. Razlozi za provođenje pregovaračkog postupka su sljedeći:

- Projektom sanacije i adaptacije dijela Upravne zgrade od prvog do trećeg kata nije predviđena rekonstrukcija strojne prostorije i razvod cjevovoda do prvog kata, kao ni demontaža postojeće instalacije, samim tim nije riješeno spajanje vertikalnog grijanja i ventilokonvektora na izvor toplote, što u konačnici znači da tri kata – koja su predmet ovog Ugovora ne bi imali grijanje ni hlađenje;
- Projektirana oprema i uređaji za elektroinstalacije su zastarjeli;
- U dijelu predmjera koji se odnosi na građevinsko zanatske radove izostavljene su stavke: demontaža postojećeg estriha, postojećih pregradnih zidova na III i IV katu, nabava i montaža novih rigips zidova, sanacija armirano betonske krovne ploče (probijena od granate) i demontaža aluminijske bravarije – postojeće pozicije koje su predviđene za zamjenu;
- izostavljene su i stavke demontaža i iznošenje van objekta itisona, instalacija vodovoda i kanalizacije.

Sa opisom danih pozicija suglasan je nadzorni organ koji je potvrdio opravdanost izvođenja dodatnih/nepredviđenih radova kao i sam investitor. Također, konstatirano je da dio ugovorenih radova koji se odnose na sustav ventilacije nije neophodno izvoditi zbog postojanja prirodne ventilacije (po dva prozora u svakoj prostoriji) tako da se od istih odustalo. Vrijednost zaključenog ugovora po provedenom pregovaračkom postupku iznosila je 203.926 KM. S obzirom da se jedan dio radova predviđenih osnovnim ugovorom koji se odnosi na ventilaciju neće izvoditi vrijednost preostalih radova po osnovnom ugovoru i nepredviđenih dodatnih radova je jednaka 1.021.900 KM, koliko iznosi i vrijednost osnovnog ugovora.

Kapitalni izdaci za nabavu opreme odnose se na nabavu namještaja (101.396 KM), nabavu kompjutorske opreme (41.982 KM), opreme za prijenos podataka i glasa (61.463 KM), fotografske opreme (23.586 KM), mašina uređaja i alata (2.057 KM), elektronske opreme (467

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 19/12 i 49/13

KM) i ostale opreme (22.518 KM). Za nabavu opreme Memorijalni centar je proveo sedam otvorenih postupaka, četiri konkurentna postupaka i pet izravnih sporazuma. Oprema je isporučena u skladu sa zaključenim ugovorima.

Pored novčanih donacija Memorijalni centar je sa 31.12.2021. godine knjigovodstveno evidentirao nenovčane donacije u ukupnom iznosu od 3.093.512 KM koje se odnose na rekonstrukcija krova na objektu (2.517.153 KM), rekonstrukciju ulaznog bloka (527.446 KM), donaciju opreme za arhiv (46.696 KM) i donaciju laptopa (2.217 KM).

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 1.083.528 KM, a koji nisu planirani proračunom u 2020. godini. Odnose se u cijelosti na prihode od uplaćenih donacija od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (615.494 KM), primljeni transferi od ostalih razina vlasti (281.000 KM) i domaće donacije .

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

5.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 20.543.089 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 20.803.533 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (15.147 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (20.527.941 KM), obveze prema dobavljačima (222.949 KM) i obveze prema uposlenima (52.642 KM).

Stalna sredstva: Iskazana su u iznosu od 20.527.941 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 3.324.451 KM. Povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava je najvećim dijelom rezultat uknjižbe naturalnih donacija u poslovne knjige Memorijalnog centra nekoliko donatora u ukupnom iznosu od 3.093.512 KM.

Memorijalni centar je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatirane značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu Memorijalnom centru je odobreno 27 uposlenih. Na 31.12.2021. godine, Memorijalni centar je imao 27 uposlenih, od čega je 26 uposlano na neodređeno vrijeme, a ravnatelj Memorijalnog centra je uposlen na određeno vrijeme, odnosno na mandatno razdoblje.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta sistematizirana su ukupno 34 radna mjesta.

U razdoblju od 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine primljena su dva uposlenika na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa. Za prijem uposlenika ne postoji saglasnost Vijeća ministara BiH. U tijeku 2021. godine u Memorijalnom centru nije bilo internih premještanja i unaprjeđenja.

Memorijalni centar je izvršio ocjenjivanje zaposlenika..

Prijem uposlenih na određeno vrijeme: U Memorijalnom centru je tijekom 2021. godine bila angažirana jedna osoba putem ugovora o radu na određeno vrijeme bez raspisivanja javnog oglasa, tri puta po tri mjeseca bez prekida, na radnom mjestu stručni suradnik za odnose sa javnošću. Za prijem u radni odnos na određeno vrijeme ravnatelj Memorijalnog centra je donio Odluku. Prema raspoloživim informacijama u prvoj polovini 2022. godine raspisan je javni oglas za prijem uposlenika na neodređeno vrijeme na radnom mjestu stručni suradnik za odnose sa javnošću.

Izdaci temeljem ugovora o djelu: U 2021. godini ovi izdaci su realizirani za angažiranje vanjskih suradnika u ukupnom neto iznosu od 410.619 KM (iz proračunskih sredstava 4.800 KM i iz donatorskih sredstava 405.819 KM). Predmetni izdaci su veći za 283.169 KM u odnosu na prethodnu godinu. Na povećanje je značajnije utjecalo realiziranje ovih izdataka iz donatorskih sredstava, a u vezi sa intenziviranjem aktivnosti više projekata u okviru programa „Podrška i pomoć Memorijalnom centru Srebrenica – Memorijalni centar Srebrenica“.

Ugovori o djelu iz proračunskih sredstava: Izdaci temeljem ugovora o djelu iz proračunskih sredstava su realizirani u neto iznosu od 4.800 KM, od čega se 3.600 KM odnosi na izdatke za pružanje vjerskih usluga posjetiteljima Memorijalnog centra, a 1.200 KM na usluge sačinjavanja financijskog izvještaja za Memorijalni centar. Za obavljanje predmetnih poslova angažirane su dvije osobe.

Ugovori o djelu iz donatorskih sredstava: Izdaci temeljem ugovora o djelu iz donatorskih sredstava su realizirani u iznosu od 405.819 KM. Naknade su na mjesečnoj razini isplaćivane u rasponu od 315 KM do 2.900 KM, u razdoblju od jednog do 11 mjeseci. Angažirana je 81 osoba i iste su za obavljene poslove sačinjavale izvještaje.

Ugovori o djelu su realizirani u okviru programa „Podrška i pomoć Memorijalnom centru Srebrenica – Memorijalni centar Srebrenica“ u okviru kojeg je realizirano više projekata od strane različitih donatora. Sporazume sa pojedinačnim donatorima zaključuje i potpisuje predsjedavajući Upravnog odbora. Na temelju zaključenih Sporazuma ravnatelj Službe Memorijalnog centra donosi Odluku o pojedinačnom angažmanu vanjskih suradnika temeljem ugovora o djelu. Tako je za projekat „Istina dijalog budućnost“ angažirano 25 osoba kojima je isplaćen iznos od 128.560 KM; za projekat „Elitocid“ za šest osoba isplaćen iznos od 34.719 KM; za projekat „Ubijeni prije pada Srebrenice“ za četiri angažirane osobe isplaćen iznos od 54.004 KM; za projekat „Prikupljanje audio i video snimaka sa područja enklave Srebrenica od 1992 do 1995“ za četiri osobe isplaćen iznos od 22.359 KM; za projekat „Gdje su“ za šest osoba isplaćen iznos od 24.920 KM; za projekat prikupljanje osobnih predmeta žrtava genocida na putu spasa – Srebrenica“ za sedam osoba je isplaćena jednokratna naknada u iznosu od 600 KM. Na temelju Memoranduma o razumijevanju sa Univerzitetom Južne Kalifornije angažirane su četiri osobe kojima je isplaćen temeljem ugovora u odjelu

ukupan iznos od 19.500 KM. Donatorima su po završetku projekta podneseni narativni i finansijski izvještaji.

Angažirane osobe temeljem ugovora o djelu obavljali su poslove prikupljanja knjižnog fonda, obrade osobnih predmeta žrtava genocida, izradu softvera, snimanje, montažu i titlovanje video zapisa, izradu vizualnih rješenja za društvene mreže, izradu projektnog prijedloga, poslove u vezi sa postavkama izložbi i prezentacijama sadržaja i drugo.

7. JAVNE NABAVE

Memorijalni centar je donio Plan javnih nabava za 2021. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹⁹. Za svaki postupak javne nabave, odlukom ravnatelja, formirano je povjerenstvo koje provodi postupke javnih nabava.

Prema prezentiranim podacima²⁰, Memorijalni centar je u 2021. godini proveo 15 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Memorijalni centar je proveo 10 otvorenih postupaka u vrijednosti od 600.508 KM, četiri konkurentska postupka u vrijednosti od 62.690 KM i jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 203.926 KM. Pregovarački postupak za izvođenje dodatnih – nepredviđenih radova u iznosu od 203.926 KM proveden je sa izvođačem radova u drugoj polovini tekuće godine. *Ugovorni organi trebaju izbjegavati provođenje javnih nabava putem navedenog postupka obzirom da se radi o najmanje transparentnom postupku javnih nabava* (Detaljnije obrazloženo u točki 5.1.3. Izvješća).

Također, u sustav e-nabava za 2021. godinu su uključena dva postupka koji su pokrenuti u 2020. godini, a ugovori su zaključeni u 2021. godine i to jedan otvoreni u vrijednosti od 1.021.900 KM²¹ i jedan konkurentski u vrijednosti od 7.840 KM. Osim navedenog, Memorijalni centar je putem direktnog sporazuma izvršio nabave u vrijednosti od 115.832 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 2.012.696 KM 309.480 KM iz tekućih izdataka i 1.703.216 KM iz kapitalnih izdataka. Kapitalni izdaci su realizirani iz donatorskih sredstava.

Na temelju pregledanog uzorka javnih nabava i to skupni ukop identificiranih posmrtnih ostataka žrtava genocida iz 1995. godine (172.000 KM), nabava i ugradnja trafostanice (216.432 KM), nabava dodatnih/nepredviđenih radova na strojnim i elektro instalacijama i građevinsko zanatskim radovima Upravne zgrade Memorijalnog centra (203.926 KM) i usluga revizije općih poslova (4.240 KM), nisu uočeni značajnije nepravilnosti i nedostaci.

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

²⁰ Podaci iz sustava e-nabave.

²¹ Obzirom da je predmetni ugovor zaključen 19.03.2021. godine postupak javne nabave je obuhvaćen revizijskim izvještajem za 2020. godinu, ali je zaključen ugovor vrijednosti 1.021.900 KM unesen u sustav e-nabave u 2021. godini i dio je izvještaja o izvršenim javnim nabavama za 2021. godinu.

8. KOMENTARI

Memorijalni centar u ostavljenom roku nije dostavio komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2021. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Memorijalnom centru za 2021. godinu obavili su: Nada Laco - viši revizor za financijsku reviziju (voditelj tima), Enes Alić - samostalni revizor za financijsku reviziju (član tima) i Enis Musić – mlađi revizor za financijsku reviziju (član tima).

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Nada Laco, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Munevera Baftić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Tablica III. – Pregled prihoda i primitaka za 2021.godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.godine

Tablica I

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak(5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	817,000	0	817,000	761,732	93
Bruto plaće i naknade	567,000	0	567,000	557,882	98
Naknade troškova uposlenih	157,000	0	157,000	112,445	72
Putni troškovi	2,000	0	2,000	1,229	61
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	5,000	2,000	7,000	6,972	100
Izdaci za energiju i komunalne usluge	43,000	0	43,000	42,891	100
Nabava materijala	9,000	0	9,000	8,990	100
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	7,000	0	7,000	6,986	100
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	11,000	0	11,000	10,796	98
Izdaci za osiguranje	3,000	-2,200	800	502	63
Ugovorene i druge posebne usluge	13,000	200	13,200	13,039	99
2. Kapitalni izdaci	100,000	0	100,000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	0	0	0	0	
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	100,000	0	100,000	0	0
3. Tekući grantovi	150,000	0	150,000	150,000	100
Tekući transfer drugim nivoima	150,000	0	150,000	150,000	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	1,067,000	0	1,067,000	911,732	85
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	2,886,470	2,886,470	1,241,443	43
Bruto plate i naknade		14,000	14,000	1,984	14
Putni troškovi		10,500	10,500	480	5
Izdaci telefonskih i poštanskih		6,849	6,849	4,043	59
Nabavka materijala		34,808	34,808	27,269	78
Izdaci za usluge prevoza		8,944	8,944	5,380	60
Izdaci za tekuće održavanje		96,961	96,961	72,089	74
Ugovorene usluge		736,282	736,282	605,143	82
Nabavka opreme		336,236	336,236	253,468	75
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	18,000	18,000		0
Rekonstrukcija i investiciono održavanje		1,623,890	1,623,890	271,587	17
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	1,067,000	2,886,470	3,953,470	2,153,175	54

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2022. godine.

Direktor

Emir Suljagić

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.godine

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratko. potraživanja, razgraničenja i zalihe	15,147	13,965	108
Novčana sredstva	0	1,495	0
Kratkoročna potraživanja	15,147	12,471	121
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	20,527,941	17,203,490	119
Stalna sredstva	24,160,912	20,480,794	118
Ispravka vrijednosti	3,632,970	3,277,304	111
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	20,527,941	17,203,490	119
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	20,543,089	17,217,455	119
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	275,591	115,467	239
Kratkoročne tekuće obveze	222,949	67,680	329
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	52,642	47,787	110
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	20,527,941	17,203,490	119
Izvori sredstava	20,527,941	17,203,490	119
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	20,803,533	17,318,957	120

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo finansijska i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo _____ 2022. godine

Direktor
Emir suljagić

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.godine

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupni planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	0	
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	0	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	1,083,528	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	615,434	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	281,000	
Domaće donacije	0	0	0	187,094	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	0	0	0	1,083,528	

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2022. godine

Direktor
Emir Suljagić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Memorijalnog centra Srebrenica - Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine** (u daljnjem tekstu: Memorijalni centar) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu s odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Memorijalnog centra.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 04.05.2022. godine

Ravnatelj

Emir Suljagić

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*MINISTARSTVA VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**MINISTARSTVA VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 04-16-1-960/22

Sarajevo, srpanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	7
1. KRITERIJI	7
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
3.1. Ustrojstvo i rukovođenje	10
3.2. Finacijsko upravljanje i kontrola	10
3.3. Unutarnja revizija	11
4. PRORAČUN	11
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	12
5.1.1. Bruto plaće.....	12
5.1.2. Putni troškovi	13
5.1.3. Izdaci za uporabu vozila.....	13
5.1.4. Usluge reprezentacije	14
5.2. Pregled prihoda i primitaka	14
5.3. Bilanca stanja.....	14
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	15
7. JAVNE NABAVE.....	16
8. KOMENTARI	17
PRIVICI.....	17

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvata reviziju financijskih izvješća, i u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)** koja obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Ministarstvu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Ministarstva** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Ministarstva** za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2021. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Ministarstvu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti²

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje službenog vozila na koje je i prethodnih godina skretana pozornost (točka 5.1.3. Izvješća);*
- *angažman osoba na temelju ugovora o djelu u kontinuitetu za poslove koji su predviđeni sistematizacijom radnih mjesta u Ministarstvu (točka 6. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Ministarstva** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

² Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Ministarstva**, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 18.07.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020.godinu³
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o unutarnoj reviziji institucija BiH.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Ministarstva za 2020. godinu, dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća uz skretanje pozornosti na nepravilno evidentiranje rashoda na teret proračuna tekuće godine i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na sljedeće: ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje službenog vozila, angažman osoba po osnovu ugovora o djelu u kontinuitetu za poslove koji su predviđeni sistematizacijom radnih mjesta u Ministarstvu, nedostatke i slabosti u postupcima javnih nabava i nedostatke i slabosti procesa dodjele sredstava iz tekućih grantova i kontrole trošenja dodijeljenih sredstava.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Ministarstvo je postupilo u skladu s člankom 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i

³ Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020.godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20)

izvijestilo nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Temeljem uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 1.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✔ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✖ nerealizirane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Ministarstvo je dužno osigurati potpunu dokumentaciju službenih putovanja (plan službenih putovanja, pozive za službeni put u inozemstvo i izvješća sa službenog puta) na temelju koje bi se mogla potvrditi točnost obračuna putnih troškova i namjensko korištenje sredstava za troškove službenih putovanja.	Ministarstvo je osiguralo potpunu prateću dokumentaciju uz naloge za službena putovanja na temelju koje se može potvrditi točnost obračuna i namjensko korištenje sredstava.	✔
2.	Ministarstvo treba na temelju samoprocjene sustava finansijskog upravljanja i kontrole predložiti i realizirati mjere za daljnji razvoj ovog sustava, te pratiti i izvršavati obveze propisane aktima nadležnih institucija u cilju unaprjeđenja sustava unutarnjih finansijskih kontrola.	Ministarstvo prati i izvršava obveze propisane aktima nadležnih institucija u cilju unaprjeđenja sustava unutarnjih finansijskih kontrola. Ministarstvo je usvojilo Operativni akcijski plan za uspostavu i unaprjeđenje sustava unutarnjih finansijskih kontrola za 2021. godinu, koji sadrži aktivnosti koje je Ministarstvo poduzimalo tijekom 2021. godine u cilju unaprjeđenja sustava unutarnjih finansijskih kontrola u Ministarstvu. U godišnjem izvješću navedene su mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj ovog sustava.	✔
3.	Ministarstvo je dužno osigurati potpuno implementiranje funkcije unutarnje revizije, a Jedinica unutarnje revizije Ministarstva, sukladno procijenjenom riziku i strateškom planu, treba izvršiti reviziju institucija koje do sada nisu bile predmet revizije u cilju unaprjeđenja poslovanja ovih institucija.	U tijeku su aktivnosti u svezi popunjavanja radnog mjesta unutarnjeg revizora. Planirane su i obavljene revizije u institucijama koje do sada nisu bile predmet unutarnje revizije.	●
4.	Ministarstvo treba sredstva odobrena za novčane nagrade-stimulacije koristiti samo u opravdanim slučajevima, vodeći se načelima odgovornog i racionalnog upravljanja javnim sredstvima.	Ministarstvo je racionaliziralo korištenje odobrenih sredstava za novčane nagrade – stimulacije.	✔
5.	Ponovno ukazujemo na to da Ministarstvo treba poduzeti aktivnosti kojima bi se izbjeglo ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje i korištenje službenog vozila za čije održavanje se godinama izdvajaju značajna sredstva.	Ministarstvo je nacrtom proračuna za 2021. godinu planiralo kupovinu novog vozila, ali s obzirom na to kako proračun još uvijek nije usvojen, nastavljena su značajna ulaganja koja nisu smanjena ni u 2021. godini.	✖

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
6.	Ministarstvo je dužno evidentirati rashode na teret proračuna tekuće godine samo na temelju provedene kompletne zakonom predviđene procedure javne nabave u tekućoj godini sukladno Naputku Ministarstva financija i trezora BiH. Ugovori o javnim nabavama treba da sadrže datume potpisivanja ugovora od strane oba potpisnika s obzirom na ispunjenje obveze koja proističe od datuma zaključivanja ugovora.	Ministarstvo nije rezerviralo sredstava u 2021. godini, a rashodi su evidentirani u skladu s računovodstvenim propisima.	✓
7.	Ministarstvo angažmane po osnovu ugovora o djelu treba koristiti u opravdanim slučajevima, a mjesta predviđena sistematizacijom radnih mjesta u Ministarstvu popunjavati sukladno zakonskim propisima koji reguliraju upošljavanje u institucijama BiH.	Ministarstvo je i tijekom 2021. godine angažiralo osobe putem ugovora o djelu na sistematiziranim radnim mjestima, a nastavljeno je i angažiranje osoba u kontinuitetu tijekom godine.	✗
8.	Ministarstvo je dužno pridržavati se postavljenih uvjeta tenderske dokumentacije i zaključenog ugovora o nabavi kako bi se svim zainteresiranim ponuđačima pružila prilika za jednako nadmetanje u postupku javne nabave. Ministarstvo treba pratiti ugovorene obveze i koristiti predviđeni način osiguranja u slučaju neopravdanog kašnjenja izabranog ponuđača u izvršenju radova.	Ministarstvo se pridržavalo postavljenih uvjeta u tenderskoj dokumentaciji i zaključenog ugovora o nabavi.	✓
9.	Ministarstvo je dužno osigurati potpuno ispunjenje ugovorenih obveza i poduzeti mjere zaštite u slučaju kašnjenja ispunjenja obveza te osigurati da ugovore o nabavi potpišu obje strane u razumnom roku i da isti sadrže jasan datum zaključenja od kada nastupa ispunjenje ugovorenih obveza.	Nisu uočene nepravilnosti pri realizaciji ugovora vezano za blagovremeno ispunjenje ugovornih obveza i potpisivanje ugovora u razumnom roku.	✓
10.	Ministarstvo je dužno poslije okončane e-aukcije proporcionalno umanjiti sve stavke predviđene tehničkom specifikacijom za isti postotak koliko iznosi konačno postotno umanjjenje ukupne cijene postignute nakon e-aukcije sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije.	Ministarstvo je nakon provedene e-aukcije vršilo srazmjerno postotno umanjjenje cijene stavki iz ugovora.	✓
11.	Ministarstvo treba prilikom pripreme Odluke o kriterijima za raspodjelu sredstava i javnim pozivom za dodjelu grant sredstava odrediti jasnu namjenu sredstava kojom će se ispuniti osnovna misija dodjele istih. Također, treba definirati precizne uvjete za učešće, mjerljive kriterije za izbor i jasan način dokazivanja namjenskog utroška, kako bi odobrena sredstva za tekuće grantove bila raspodijeljena na temelju pravilnog odabira korisnika, kontrolirana, te služila svojoj svrsi.	Ne možemo dati ocjenu realizacije preporuke vezano za tekuće grantove. Zbog neusvajanja proračuna u 2021. godini, sredstva tekućih grantova nisu bila realizirana.	II

Tablica 1. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u cijelosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. Shodno tome, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Ustrojstvo i rukovođenje

Unutarnje ustrojstvo i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost u srpnju 2016. godine. Pravilnikom je uređen način rada i rukovođenja Ministarstvom te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Istim su sistematizirana radna mjesta za 260 izvršitelja. Zaključno s 31.12.2021. godine u Ministarstvu je bilo 185 uposlenih.

Odgovorne osobe Ministarstva su ministar i zamjenica ministra koji su imenovani 23.12.2019. godine. U sastavu Ministarstva kao upravne organizacije nalaze se Ured za veterinarstvo BiH, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvitku BiH.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u Uredu ministra, Uredu zamjenice ministra, Uredu tajnika, Jedinici za unutarnju reviziju i sektorima kao temeljnim organizacijskim jedinicama.

3.2. Finansijsko upravljanje i kontrola

Ministarstvo je poduzelo aktivnosti na uspostavljanju sustava finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Ministarstvo je usvojilo Operativni akcijski plan za uspostavu i unaprjeđenje sustava unutarnjih finansijskih kontrola za 2021. godinu, a u skladu s Odlukom o donošenju Operativnog godišnjeg akcijskog plana Strategije razvoja sustava unutarnjih finansijskih kontrola u institucijama BiH. Akcijski plan sadrži aktivnosti, rokove i nositelje aktivnosti koje je Ministarstvo poduzimalo tijekom 2021. godine u cilju unaprjeđenja sustava unutarnjih finansijskih kontrola u Ministarstvu.

Ministarstvo je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH dostavilo Godišnje izvješće o finansijskom upravljanju i kontroli za 2021. godinu. U izvješću su navedene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj sustava finansijskog upravljanja i kontrole. Ministarstvo ostaje u obvezi da u narednom razdoblju dopuni odredbe pravilnika o unutarnjem ustrojstvu na način da definira obvezu rukovoditelja na svim razinama za uspostavu, razvoj i provođenje sustava finansijskog upravljanja i kontrole, a u skladu s Odlukom o izmjenama i

dopunama Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterija za opis poslova i radnih mjesta u institucijama BiH⁴.

3.3. Unutarnja revizija

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁵ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁶, unutarnja revizija Ministarstva mjerodavna je za obavljanje revizije kod petnaest institucija BiH.

Ministarstvo je uspostavilo jedinicu unutarnje revizije u skladu s važećim propisima ali jedinica nije u potpunosti kadrovski popunjena osobljem unutarnje revizije. Popunjeno je mjesto rukovoditelja unutarnje revizije i mjesto jednog unutarnjeg revizora. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva predviđeno je radno mjesto rukovoditelja unutarnje revizije i dva unutarnja revizora. Dakle, funkcija unutarnje revizije u 2021. godini nije bila uspostavljena u punom kapacitetu. Početkom 2022. godine raspisan je natječaj za popunjavanje pozicije unutarnjeg revizora. Procedura je još uvijek u tijeku.

Jedinica unutarnje revizije Ministarstva potpisala je Povelju unutarnje revizije i Sporazum o vršenju funkcije unutarnje revizije sa svim institucijama za koje je mjerodavna pružati usluge unutarnje revizije. U izvještajnom razdoblju ova jedinica vršila je reviziju, u skladu s usvojenim strateškim i godišnjim planovima Jedinice.

Na tragu revizijskih preporuka iz prethodne godine, u 2021. godini Jedinica je izvršila unutarnju reviziju u institucijama koje do tada nisu bile predmet unutarnje revizije.

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na kvartalnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenom financiranju⁷ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁸, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 7.681.000 KM, od čega se 226.000 KM odnosilo na kapitalne rashode i 300.000 KM na tekuće transfere i grantove.

Ministarstvu su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operative planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 7.681.000 KM, ali sredstva za kapitalne izdatke i tekuće grantove i transfere nisu bila raspoloživa zbog uvjeta privremenog financiranja. Ukupno izvršenje po odlukama o privremenom financiranju u 2021. godini iznosi 6.891.342 KM, što je na razini izvršenja proračuna iz prethodne godine.

Ministarstvu su doznačena sredstva za isplatu naknade članovima Koordinacijskog tijela i članovima Pododbora za praćenje i koordinaciju aktivnosti organiziranja godišnjeg sastanka

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 51/18

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

odbora guvernera EBRD-a u iznosu od 42.000 KM. Sredstva su utrošena u ukupnom iznosu od 28.735 KM.

Također, Ministarstvo je naplatilo premiju kasko osiguranja u iznosu od 16.138 KM te su povećana raspoloživa sredstva na poziciji tekućeg održavanja. Dakle, u konačnici Ministarstvo je raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 7.739.138 KM. Zbog neusvajanja proračuna, Ministarstvo nije moglo koristiti sredstva namijenjena za kapitalne rashode (226.000 KM) i tekuće transfere i grantove (300.000 KM).

Ministarstvo financija i trezora BiH je, na temelju zahtjeva Ministarstva, donijelo odluku o prestrukturiranju rashoda Ministarstva u ukupnom iznosu od 80.000 KM. Odlukom su povećana raspoloživa sredstva na poziciji bruto plaća (60.000 KM) i naknada troškova uposlenih (20.000 KM), a umanjena sredstva na poziciji putnih troškova (80.000 KM). Prestrukturiranje je izvršeno zbog nedostatka sredstava uslijed primjene Metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda⁹.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnje financijsko izvješće za 2021. godinu i dostavilo ga mjerodavnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnje izvješće je sačinjeno u skladu s Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika za razdoblje 01.01. - 31.12.2021. godine. Ministarstvo je u zabilješkama uz financijska izvješća obrazložilo bilančne pozicije i izvršenje proračuna po svim pozicijama.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 6.920.077 KM. U odnosu na prethodnu godinu, izvršenje proračuna je manje za 1.806.635 KM zbog nerealiziranja sredstava kapitalnih rashoda, tekućih transfera i grantova i programa posebne namjene, jer sredstva za ove namjene nisu bila niti raspoloživa.

Financijski značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (5.304.615 KM), naknade troškova uposlenih (768.306 KM), ugovorene i druge posebne usluge (312.559 KM) i putne troškove (180.971 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 5.304.615 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 3.185.273 KM, a porezi i doprinosi 2.119.342 KM. Bruto plaće i naknade su za 44.068 KM veće u odnosu na prethodnu godinu. Bruto plaće u Ministarstvu su isplaćene za prosječno 186 uposlenih.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Ministarstvo je nastavilo s primjenom Metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda. Ukupno 75

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

uposlenih je napredovalo unutar platnih razreda temeljem kriterija ocjene rada. Tijekom revizije nisu konstatirane poteškoće u primjeni Metodologije ili uočene dvojbe za postupanje u konkretnim slučajevima.

5.1.2. Putni troškovi

Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje definirane su kategorije smještaja koje su na raspolaganju uposlenim koji se upućuju na službeno putovanje, shodno njihovom statusu. Na testiranom uzorku putnih naloga uočeno je kako su u pojedinim slučajevima uposleni, koji u skladu sa svojim statusom na to nemaju pravo, koristili hotelski smještaj kategorije "5" zvjezdica. Citiranom Odlukom utvrđeno je kako pravo na korištenje istog imaju isključivo članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj, ministri i zamjenici ministara u Vijeću ministara BiH, kao i njihovo osobno osiguranje te članovi kolegija domova Parlamentarne skupštine BiH.

PREPORUKA 1

Uposleni u Ministarstvu dužni su pridržavati se odredbi važećeg podzakonskog akta prilikom korištenja smještaja na službenim putovanjima¹⁰.

5.1.3. Izdaci za uporabu vozila

Izdaci za materijal i usluge za održavanje vozila su s 31.12.2021. godine evidentirani u iznosu od 46.351 KM, što je za 7.512 KM

Ministarstvo je ponovno ulagalo sredstva u održavanje službenog vozila čija je ekonomska opravdanost upitna.

više u odnosu na prethodnu godinu. Do povećanja je došlo zbog izvanrednog kvara uslijed prometne

nezgode na automobilu koje se koristi za prijevoz ministra čiji je popravak iznosio oko 12.000 KM. Trošak popravka naplaćen je od osiguravajuće kuće. Najveći udio u ostvarenim troškovima materijala i usluga za održavanje vozila se odnosi na spomenuto vozilo (32.430 KM uključujući i spomenutih cca 12.000 KM naplaćenih od osiguravajuće kuće). Imajući u vidu kako su troškovi održavanja ovog vozila i prethodnih godina bili visoki¹¹ te kako su u Izvješćima o reviziji Ministarstva iz prethodnih godina dane preporuke koje su ukazivale na potrebu racionalizacije navedenih troškova, evidentno je da do iste nije došlo. Ministarstvo je za 2021. godinu planiralo nabavu pet službenih vozila iz sredstava proračuna i prihoda od prodaje četiri službena vozila, u koje je uključeno i predmetno vozilo. Međutim, s obzirom na činjenicu kako proračun za 2021. godinu nije usvojen, kupovina službenih vozila nije realizirana, a ulaganja u vozilo su i pored upitne ekonomske opravdanosti ipak nastavljeni.

PREPORUKA 2

Ponovno ukazujemo na potrebu poduzimanja aktivnosti od strane Ministarstva u cilju racionalizacije izdataka za održavanje spomenutog službenog vozila, a sve u cilju izbjegavanja ekonomski neopravdanih ulaganja u isto¹².

¹⁰ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

¹¹ Utrošena sredstva u 2020. godini su iznosila 19.634 KM a u 2019. godini 16.233 KM

¹² Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se

5.1.4. Usluge reprezentacije

Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju¹³, Ministarstvu je utvrđen maksimalni godišnji iznos sredstava za reprezentaciju u iznosu od 60.000 KM. Uvidom u glavnu knjigu Ministarstva, ustanovljeno je kako je za ove namjene tijekom 2021. godine utrošeno 62.370 KM, čime je za 2.370 KM prekoračen dozvoljeni godišnji limit. Ministarstvo navedeno prekoračenje obrazlaže time što su planirane radne aktivnosti u 2020. godini uslijed pandemije koronavirusa u velikoj mjeri otkazane te prenesene u 2021. godinu, zbog čega je došlo do povećanog obima aktivnosti u samom Ministarstvu čime su uvećani troškovi reprezentacije. Ipak, smatramo neprihvatljivom praksu trošenja ovih sredstava iznad limita propisanog pravilnikom Vijeća ministara BiH.

PREPORUKA 3

Ministarstvo je dužno prilikom korištenja sredstava odobrenih za usluge reprezentacije poštivati odredbe važećih propisa koji definiraju visinu i način korištenja ovih sredstava¹⁴.

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi s 31.12.2021. godine iznose 240.280 KM. Od ovog iznosa, prihod u iznosu 106.333 KM je evidentiran na kontu ostali prihodi i odnosi se na uplatu temeljem Odluke Vijeća ministara BiH o jednokratnoj novčanoj naknadi za rad članovima Koordinacijskog tijela i članovima Pododbora za praćenje i koordinaciju aktivnosti organiziranja godišnjeg sastanka odbora guvernera EBRD-a 2019. godine u Sarajevu¹⁵.

Iznos od 50.170 KM je ostvaren na temelju prodaje službenih vozila, nakon provedenog postupka licitacije, dok se iznos od 16.138 KM odnosi na naplatu štete od osiguravajućeg društva temeljem police kasko osiguranja.

Ostali prihodi u ukupnom iznosu od 49.795 KM ostvareni su od vlastite djelatnosti. Financijski najznačajniji prihodi odnose se na prihode od zahtjeva, molbi, prijedloga, prijava i drugih podnesaka u iznosu od 15.040 KM i prihode od rješenja za koje nije propisana posebna naknada u iznosu od 43.700 KM.

Ministarstvo periodično usuglašava prihode iskazane u glavnoj knjizi s pomoćnim evidencijama.

5.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine u aktivni je iskazana neotpisana vrijednost stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 464.296 KM i kratkoročna potraživanja u iznosu od 18.495 KM. U pasivi su iskazane kratkoročne obveze u iznosu 645.573 KM te izvori sredstava u iznosu od 464.296 KM. Kratkoročne obveze se najvećim dijelom odnose na obveze prema dobavljačima (96.374 KM) i obveze za bruto plaću za prosinac 2021. godine (523.193 KM).

¹³ Službeni glasnik BiH broj: 26/14, 78/15, 53/17, 62/17, 1/21 i 63/21

¹⁴ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 13/21

Ministarstvo je izvršilo popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2021. godine. Revidiranjem provedenog godišnjeg popisa nisu konstatirane značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu, Ministarstvu je odobreno 187 uposlenih. Na 31.12.2021. godine, Ministarstvo je imalo 185 uposlenih, od čega je 176 uposlano na neodređeno vrijeme, a devet osoba na određeno vrijeme.

U razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine primljeno je sedam državnih službenika na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa za čiji prijem je Ministarstvo pribavilo suglasnost Vijeća ministara BiH.

Putem internog oglasa, pet državnih službenika, i to četiri stručna savjetnika i jedan viši stručni suradnik su unaprijeđeni na više pozicije. Četiri državna službenika i tri uposlenika su interno premješteni s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto, koja pripadaju istoj razini radnog mjesta i istom platnom razredu.

U Ministarstvu je u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine radni odnos prestao za sedam osoba, i to za tri osobe zbog stjecanja uvjeta za odlazak u mirovinu, jednu osobu zbog sporazumnog raskida radnog odnosa, dvije osobe zbog vlastitog zahtjeva za raskid radnog odnosa, a jedna osoba je odlukom rukovoditelja razriješena mandatne dužnosti. Tri osobe nalaze se na neplaćenom odsustvu i imenovane su na mandat u urede ministra i zamjenice ministra.

Ministarstvo je izvršilo ocjenjivanje državnih službenika i uposlenika za 2021. godinu te izvješća o ocjenjivanju državnih službenika dostavilo Agenciji za državnu službu BiH.

Prijem državnih službenika: Javni oglas za prijem tri državna službenika raspisan je i proveden na temelju članka 19. stavak 4 i članka 32.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH te Pravilnika o postupcima oglašavanja, izbora kandidata, premještaja i postavljenja državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija BiH. Člankom 32a. je definiran prijem državnog službenika u slučaju kada je osnovana nova institucija na temelju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti. Važno je napomenuti kako je ovaj postupak različit od redovitog postupka javnog oglašavanja u pogledu načina oglašavanja, kraćeg roka za podnošenje prijave, strukture pismenog dijela stručnog ispita i sl.

Provedenom revizijom smo utvrdili kako tijekom godine nije bilo izmjene zakonskih propisa u pogledu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti Ministarstva, što je uvjet za primjenu odredbi članka 32.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, a Ministarstvo nije na bilo koji drugi način dokumentiralo ispunjenost spomenutih uvjeta za primjenu navedenih zakonskih odredbi. I pored činjenice kako je Pravilnikom o postupcima oglašavanja, izbora kandidata, premještaja i postavljenja državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija BiH propisano kako će se članak 32.a primjenjivati *do potpune ili pretežite popune nove institucije ili organizacijske jedinice koja preuzima ili na koju se prenose nadležnosti*, (što je vrlo nejasna formulacija i uzrokuje niz dilema i problema u pogledu njene primjene u praksi) smatramo kako je ispunjenje i dokumentiranje ispunjenosti uvjeta iz članka 1. navedenog

pravilnika (osnovana nova institucija ili postojeća institucija preuzela nadležnosti) prioritet, odnosno preduvjet za primjenu navedene odredbe zakona.

Na temelju svega navedenog, ne možemo potvrditi kako su za primjenu odredbi članka 32.a kod procesa upošljavanja tijekom 2021. godine, bili ispunjeni svi zakonom i podzakonskim aktima propisani uvjeti.

PREPORUKA 4

Ministarstvo treba prilikom pripreme za raspisivanja javnog oglasa za prijem državnih službenika provjeriti i dokumentirati ispunjenost uvjeta za primjenu relevantnih odredbi Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, kako bi se, shodno karakteristikama upražnjenih pozicija za koje se raspisuje javni oglas, u komunikaciji s Agencijom za državnu službu BiH, odabrao odgovarajući postupak za prijem državnih službenika shodno zakonu i podzakonskim aktima¹⁶.

Ugovori o djelu: : Izdaci na temelju ugovora o djelu u 2021. godini su realizirani u neto iznosu

Pojedini ugovori o djelu odnose se na poslove koji su navedeni u opisu poslova postojećih radnih mjesta i obavljani su u kontinuitetu, a predmet ugovora nije konkretan, jednokratan posao.

od 122.232 KM, što je za 20.358 KM više nego u prethodnoj godini. Tijekom godine, putem ugovora o djelu bilo je angažirano ukupno 27 izvršitelja. Planirani proračun za ove namjene iznosio je 106.000 KM.

Ministarstvo je i u 2021. godini angažiralo osobe putem ugovora o djelu za poslove koji se nalaze u opisu poslova postojećih radnih mjesta (najmanje pet osoba) te za poslove koji nisu sistematizirani. Predmet ugovora nije određen posao, odnosno konkretna zaokružena cjelina koja za rezultat ima određeni proizvod, a poslovi nisu privremenog karaktera već je angažiranje vršeno u kontinuitetu tijekom cijele godine pa se kao takvi ne mogu smatrati ugovorima o djelu jer nemaju karakter ugovora o djelu. Angažiranje na temelju ugovora o djelu konstantno je prisutno u dužem vremenskom razdoblju i pored preporuka danih u ranijem razdoblju.

PREPORUKA 5

Ministarstvo angažiranje na temelju ugovora o djelu treba vršiti samo u izuzetnim slučajevima za konkretne i nesistematizirane poslove, a angažiranje osoba za poslove iz opisa sistematiziranih radnih mjesta treba vršiti u skladu s relevantnim zakonskim propisima koji reguliraju upošljavanje u institucijama BiH na transparentan način¹⁷.

7. JAVNE NABAVE

S obzirom na to kako nije usvojen proračun institucija BiH za 2021. godinu, Ministarstvo je tijekom godine donosilo kvartalne planove nabava. Formirano je jedno povjerenstvo za postupke javnih nabava koje vrši evaluaciju ponuda, dok pripremanje tenderske dokumentacije vrši stručni savjetnik za materijalno-financijske poslove i poslove javnih nabava.

Prema prezentiranim podacima¹⁸, Ministarstvo je u 2021. godini provelo 35 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo četiri otvorena postupka u vrijednosti od

¹⁶ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

¹⁷ Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se

¹⁸ Podaci iz sustava e-nabave i tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

249.451 KM, tri konkurentna postupka u vrijednosti od 75.272 KM i dva postupka u skladu s Aneksom II., dio B u vrijednosti od 29.199 KM. Osim navedenog, Ministarstvo je putem izravnog sporazuma izvršilo nabave u ukupnoj vrijednosti od 84.422 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 438.344 KM.

Na temelju revidiranih procedura javnih nabava vezanih za nabavu usluga održavanja poljoprivrednog informacijskog sustava (94.000 KM), print servisa (60.000 KM), avio-karti (60.000 KM), servisiranja vozila (38.462 KM) i uredskog materijala (30.000 KM), nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci.

8. KOMENTARI

Ministarstvo nije u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2021. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Ministarstvu za 2021. godinu obavili su: Danijel Jozić - viši revizor za financijsku reviziju (voditelj tima), Srđan Krajišnik - revizor za financijsku reviziju (član tima) i Armin Korać – mlađi revizor za financijsku reviziju (član tima).

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Tablica III. – Pregled prihoda i primitaka za 2021.godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	7,155,000	16,138	7,171,138	6,891,342	96
Bruto plaće i naknade	5,272,000	60,000	5,332,000	5,304,615	99
Naknade troškova uposlenih	760,000	20,000	780,000	768,306	99
Putni troškovi	370,000	-80,000	290,000	180,971	62
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	78,000	0	78,000	67,575	87
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabava materijala	52,000	0	52,000	42,332	81
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	60,000	0	60,000	45,818	76
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	148,000	16,138	164,138	158,640	97
Izdaci za osiguranje	15,000	0	15,000	10,526	70
Ugovorene i druge posebne usluge	400,000	0	400,000	312,559	78
2. Kapitalni izdaci	226,000	0	226,000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	142,000	0	142,000	0	0
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	84,000	0	84,000	0	0
3. Tekući grantovi	300,000	0	300,000	0	0
	300,000	0	300,000	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	7,681,000	16,138	7,697,138	6,891,342	90
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	42,000	42,000	28,735	68
Odluka VM broj 31/21 od 28.01.2021. godine - EBRD	0	42,000	42,000	28,735	68
8. Ukupno (4+5+6+7)	7,681,000	58,138	7,739,138	6,920,077	89

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 24.02.2022. godine.

Ministar
Staša Košarac

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratko. potraživanja, razgraničenja i zalihe	18,495	1,354	1,366
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	18,495	116	15,956
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	1,238	0
2. Stalna sredstva	464,296	490,103	95
Stalna sredstva	2,231,774	2,053,958	109
Ispravka vrijednosti	1,767,479	1,563,855	113
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	464,296	490,103	95
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	482,791	491,457	98
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	645,573	2,680,078	24
Kratkoročne tekuće obveze	122,380	1,945,462	6
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	523,193	539,673	97
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	194,943	0
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	464,296	490,103	95
Izvori sredstava	464,296	490,103	95
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1,109,869	3,170,180	35

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika neće biti uravnotežena (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo dana 24.02.2022. godine

Ministar
Staša Košarac

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupni planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	87,000	0	87,000	67,640	78
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	87,000	0	87,000	67,640	78
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	50,170	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	50,170	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ostali prihodi	0	0	0	122,471	
Prihodi od naplate premije osiguranja	0	0	0	16,138	
Ostali prihodi*	0	0	0	106,333	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3+4)	87,000	0	87,000	240,280	276

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 24.02.2022. godine

Ministar:
Staša Košarac

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu s odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 16.03.2022. godine

ministar

Staša Košarac

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*MINISTARSTVA KOMUNIKACIJA I PROMETA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA KOMUNIKACIJA I PROMETA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU

Broj: 04-16-1-976/22

Sarajevo, juli 2022. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	3
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	3
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II	PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)	7
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1.	KRITERIJI	8
2.	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	8
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
3.1.	Organizacija i rukovođenje	10
3.2.	Finansijsko upravljanje i kontrola	11
3.3.	Interna revizija	12
4.	BUDŽET	12
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
5.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	13
5.1.1.	Bruto plaće	14
5.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila	14
5.1.3.	Usluge reprezentacije	15
5.1.4.	Višegodišnji projekti	16
5.1.5.	Programi posebne namjene	17
5.2.	Pregled prihoda i primitaka	18
5.2.1.	Administrativne takse	18
5.3.	Bilans stanja	19
5.3.1.	Popis sredstava i obaveza	20
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH LICA	20
7.	JAVNE NABAVKE	23
7.1.	Nabavka auto guma	23
8.	OSTALO	24
8.1.	IT revizija	24
9.	KOMENTARI	25

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja, i u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Nisu okončane aktivnosti vezane za sačinjavanje prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji prema uputstvima datim u mišljenjima Ministarstva pravde BiH iz 2018. i 2019. godine, odnosno prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji usklađen sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH nije upućen u proceduru pribavljanja mišljenja nadležnih institucija (tačka 3.1. Izvještaja).*
- *Ministarstvo nije realizovalo sredstva za nabavku opreme u okviru višegodišnjeg projekta digitalizacije, jer nije osiguralo tehničku specifikaciju koju trebaju sačiniti predstavnici javnih radio-televizijskih servisa u Bosni i Hercegovini, a što je preduslov za pokretanje procedure javne nabavke (tačka 5.1.4. Izvještaja).*
- *Ministarstvo je vršilo raspoređivanje državnih službenika, radi obavljanja poslova drugog radnog mjesta, na način koji nije predviđen važećim propisima (tačka 6. Izvještaja).*
- *Nastavljena je praksa angažmana osoblja po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova trajnog karaktera i poslova sistematizovanih radnih mjesta (tačka 6. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 20.7.2022. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)

Izveštajem o obavljenoj reviziji za 2021. godinu obuhvaćeno je devet preporuka. Od navedenog broja, osam preporuka je dato zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima. Jedna preporuka se odnosi i na finansijske izvještaje i na usklađenost.

Od ukupnog broja datih preporuka, četiri preporuke se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identifikovane i u prethodnim izvještajima, tj. nije bilo značajnijih promjena u cilju njihovog otklanjanja te su, shodno tome, preporuke ponovljene u 2021. godini.

U tabeli koja slijedi (Tabela 1.) prikazani su podaci o datim preporukama za 2021. godinu.

Br. prep.	Tačka izvještaja	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ²	
			Finansijski izvještaji	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	3.1.	Organizacija i rukovođenje		●		●
2.	5.1.1.	Bruto plaće		●	●	
3.	5.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila		●	●	
4.	5.1.3.	Usluge reprezentacije		●		●
5.	5.1.4.	Višegodišnji projekti-Digitalizacija		●		●
6.	5.3.1.	Popis sredstava i obaveza	●	●	●	
7.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih lica		●	●	
8.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih lica		●		●
9.	7.1.	Nabavka auto guma		●	●	

Tabela 1. Preporuke za 2021. godinu

² Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu³
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o internoj reviziji institucija BiH

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Ministarstva za 2020. godinu, dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje sa skretanjem pažnje na potrebu da se nastavi sa aktivnostima na sravnjenu prihoda od homologacije i prihoda po osnovu dozvola koje izdaju entitetska ministarstva i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na sljedeće: prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji nije upućen u proceduru pribavljanja mišljenja, nije bilo realizacije u okviru namjenski osiguranih sredstava za višegodišnji Projekat digitalizacije, nastavljen je angažman osoba putem ugovora o djelu za obavljanje poslova trajnog karaktera.

U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

³ Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je finansiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom finansiranju donesenim na osnovu odobrenog budžeta za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Ministarstvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestilo nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela 2.) dat je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

☑ realizovane preporuke, 🟡 preporuke čija je realizacija u toku, ❌ nerealizovane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Imajući u vidu činjenicu da aktivnosti na sačinjavanju prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji traju već jako dugo, neophodno je da Ministarstvo ubrza ove aktivnosti, sačini prijedlog i uputi ga u proceduru pribavljanja mišljenja nadležnih institucija.	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji nije upućen u proceduru pribavljanja mišljenja nadležnih institucija.	❌
2.	Potrebno je da Ministarstvo unaprijediti sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na realizaciju troškova reprezentacije i na računima upiše broj osoba koje su prisustvovala događaju koji je povod nastanka troška.	Kao i prethodne godine uočeno je da se na pojedinim fakturama eksterne reprezentacije ne navodi broj osoba koje se vezuju za nastali trošak. Također, na računima su navedena kratka obrazloženja koja se odnose na eksternu reprezentaciju.	❌
3.	Ministarstvo treba dodatno unaprijediti sistem internih kontrola kroz uspostavljanje prakse uparivanja podataka iz izvještaja o korištenju TAG uređaja sa nalogima za upotrebu službenih vozila (kolskih naloga) i preispitivanje evidentiranja pređenog puta u putnim nalogima za pojedinačne relacije, kako bi se osigurala puna transparentnost namjenskog korištenja službenih vozila.	Procesom revizije putnih naloga za službena vozila, uočena su poboljšanja evidencija o korištenju istih u odnosu na prethodnu godinu, ali zbog nepopunjavanja svih potrebnih podataka smatramo da i dalje ima prostora za njihovo unapređenje.	🟡
4.	Ministarstvo treba insistirati na okončanju aktivnosti u vezi sa sačinjavanjem tehničke specifikacije kao preduslova za pokretanje procedure nabavke opreme za digitalizaciju.	Nisu okončane aktivnosti u vezi sa sačinjavanjem tehničke specifikacije opreme za digitalizaciju, a što je preduslov za pokretanje procedure javne nabavke.	❌
5.	Ministarstvo treba nastaviti sa aktivnim odnosom prema problematici sravnjenja prihoda i osmisliti pojedinačno sravnjenje za vrste prihoda kod kojih do sada nisu osigurani uslovi za takvu vrstu sravnjenje (posebna šifra prihoda ili podaci o broju izdatih dozvola).	Odsjek za finansijsko-materijalne poslove je sačinio Izvještaj o kontroli prihoda Ministarstva za 2021. godinu u kojem su identifikovani određeni problemi prilikom sravnjavanja određenih vrsta prihoda i predložene aktivnosti na njihovom rješavanju.	🟡
6.	Ministarstvo treba stvoriti uslove da se obavljanje poslova trajnog karaktera vrši u skladu sa zakonom propisanim procedurama zapošljavanja, a ne konstantnim angažovanjem osoba putem ugovora o djelu.	Nastavljeno je angažovanje vanjskih saradnika putem ugovora o djelu za obavljanje poslova trajnog karaktera.	❌

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
7.	Ministarstvo treba pripremiti prijedlog izmjene Dokumenta o tehničko-tehnološkom i softverskom standardu za radnu stanicu u institucijama Bosne i Hercegovine koji će obuhvatiti i maksimalne karakteristike radnih stanica po pojedinim kategorijama.	Sačinjen je prijedlog Dokumenta o tehničko-tehnološkom i softverskom standardu za radnu stanicu u institucijama Bosne i Hercegovine i isti je upućen u Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH radi usvajanja.	
Br. prep.	Preporuke iz izvještaja ranijih godina	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja ranijih godina	Status
6.	Institucije su dužne pridržavati se principa transparentnosti prilikom dodjele javnih sredstava putem kapitalnih grantova. (2018. godina).	Nije bilo dodjele kapitalnih grantova u 2021. godini, te stoga nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	Ⓜ
12.	U postupcima javne nabavke vozila potrebno je utvrditi tehničku specifikaciju koja omogućava konkurenciju kroz dostavljanje ponuda više ponuđača, uz dokumentovanje rezultata istraživanja tržišta u pogledu utvrđivanja konkurencije. (2018. godina)	Nije planirana niti provedena javna nabavka vozila, te stoga nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	Ⓜ

Tabela 2. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u toku će biti predmetom daljeg praćenja do trenutka dok se ne realizuju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizovane. Shodno tome, u ovom izvještaju nisu date nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija Ministarstva utvrđuje se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji donosi ministar, a odobrava ga Vijeće ministara BiH. Važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji su sistematizovana 132 radna mjesta i to 115 u Ministarstvu i 17 u Regulatornom odboru željeznica BiH/ROŽ⁴.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u okviru sljedećih organizacijskih jedinica: Kabinet ministra, Kabinet zamjenika ministra, Sekretar Ministarstva, Sektor za pravne i finansijske poslove, Sektor za promet, Sektor za prometnu

⁴ ROŽ – Upravna organizacija u sastavu Ministarstva čije su nadležnosti i odgovornosti definisane Zakonom o željeznicama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 52/05). Sredstva za finansiranje rada ROŽ-a se odobravaju kroz budžet Ministarstva. Radom ROŽ-a rukovodi direktor. Sjedište ROŽ-a je u Doboju.

infrastrukturu, pripremu i implementaciju projekata, Sektor za komunikacije i informatizaciju, Inspektorat, Ured za nadzor i akreditovanje i Jedinica interne revizije.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva je donesen u junu 2003. godine i isti je mijenjan i dopunjavan šest puta. U aprilu 2013. godine Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH⁵ i Odluku o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁶ shodno kojima su institucije BiH bile dužne da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovih odluka usklade svoje pravilnike o unutrašnjoj organizaciji sa odredbama istih.

Ministarstvo je tokom 2018. i 2019. godine usaglašavalo opise poslova radnih mjesta prema uputama datim u mišljenjima Ministarstva pravde BiH. U 2020. i 2021. godini provođene su interne aktivnosti u cilju sačinjavanja konačnog teksta prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, ali do kraja maja 2022. godine predmetni akt nije upućen nadležnim institucijama radi pribavljanja mišljenja. Prema obrazloženju Ministarstva u toku je implementacija DMS-a⁷, te je s tim u vezi bilo neophodno revidirati već pripremljene opise poslova za pojedina radna mjesta i predloženi broj radnih mjesta u Ministarstvu.

PREPORUKA 1

Ministarstvo je dužno provesti sve potrebne aktivnosti vezane za pribavljanja mišljenja nadležnih institucija na prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i isti uputi u proceduru usvajanja.

Ministarstvom rukovodi ministar imenovan u decembru 2019. godine.

Radom ROŽ-a rukovodi direktor kojeg imenuje ministar komunikacija i prometa na period od četiri godine u skladu sa odredbama Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara BiH i drugim imenovanjima BiH⁸, a nakon saglasnosti Vijeća ministara BiH. ROŽ-om rukovodi direktor imenovan u maju 2017. godine⁹. Ministarstvo je u septembru 2021. godine, nakon provedenog javnog oglasa, dostavilo Vijeću ministara BiH rang listu kandidata radi konačnog imenovanja. U 2021. godini nije izvršeno imenovanje direktora ROŽ-a.

3.2. Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole se implementira u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH¹⁰, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Ministarstvo je u tekućoj godini provodilo aktivnosti radi razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole (ažuriranje poslovnih procesa, registra rizika i internih akata, obuke zaposlenih za korištenje softvera za finansijsko upravljanje i kontrolu i dr.). Također, Ministarstvo je dostavilo Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu u kome su navedene mjere koje se planiraju preduzeti za daljnji razvoj predmetnog sistema.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15 i 51/18

⁷ Document Management System

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 7/03, 37/03

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 41/17

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

3.3. Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH¹¹ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH¹², Jedinica interne revizije Ministarstva nadležna je za obavljanje interne revizije u Ministarstvu, Regulatornom odboru željeznica BiH, Agenciji za poštanski promet BiH, Direkciji za civilno zrakoplovstvo BiH i Regulatornoj agenciji za komunikacije.

Sistematizacijom radnih mjesta predviđena su da radna mjesta u Jedinici interne revizije i to rukovodila jedinice interne revizije i interni revizor. Jedinica interne revizije je bila kadrovski popunjena do septembra 2021. godine kada je sporazumno raskinut ugovor o radu sa internim revizorom.

Strateškim planom interne revizije za period 2021.-2023. godina i Godišnjim planom interne revizije za 2021. godinu planirano je obavljanje četiri revizije (jedna redovna, dvije naknadne i jedna revizija po nalogu ministra tzv. ad hoc revizija) u tekućoj godini. Sa 31.12.2021. godine obavljene su dvije naknadne revizije¹³ "Izvođenje radova rekonstrukcije i investicionog održavanja saobraćajnih znakova na graničnim prelazima" i "Proces inspeksijskog nadzora".

4. BUDŽET

Zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na osnovu odredbi Zakona o finansiranju institucija BiH, na kvartalnom nivou donosilo odluke o privremenim finansiranju¹⁴ koristeći kao osnovu odobreni budžet za 2020. godinu.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹⁵, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 14.701.000 KM (tekući izdaci 13.684.000 KM, kapitalni izdaci 20.000 KM, tekući grantovi 597.000 KM i višegodišnja kapitalna ulaganja 400.000 KM).

Ministarstvu su, shodno odlukama o privremenom finansiranju, kroz operative planove budžeta u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 14.281.000 KM (tekući izdaci 13.684.000 KM i tekući grantovi 597.000 KM). Ukupna realizacija sredstva odobrenih na osnovu odluka o privremenom finansiranju u 2021. godini iznosi 12.140.590 KM¹⁶ (tekući izdaci 11.872.661 KM i tekući grantovi 267.929 KM).

Ministarstvo je izvršilo prestrukturisanje rashoda, koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH¹⁷, prema kojem je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta u ukupnom iznosu od 96.000 KM (povećana nabavka materijala za 5.000 KM, izdaci za usluge

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹² Službeni glasnik BiH, broj 59/19

¹³ U skladu sa članom 18. stav (2) Zakona o internoj reviziji rukovodilac interne revizije prati realizaciju preporuka ne kasnije od šest mjeseci nakon što je izdat Izvještaj o reviziji.

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹⁶ Ministarstvo (11.625.005 KM) i ROŽ (515.585 KM)

¹⁷ Odluka, broj: 05-16-2-8961-2/21 od 3.12.2021. godine

prijevoza i goriva za 4.000 KM, izdaci za tekuće održavanje za 1.000 KM i ugovorene i druge posebne usluge za 86.000 KM, a smanjeno unajmljivanje imovine i opreme za 96.000 KM).

Ministarstvo je također u tekućoj godini raspolagao i dodatnim sredstvima u ukupnom iznosu od 46.057.415 KM (višegodišnji projekti 30.276.700 KM i programi posebne namjene 15.780.715 KM). U okviru višegodišnjih projekata nije iskazana realizacija u tekućoj godini, dok je u okviru programa posebne namjene iskazana realizaciju u iznosu od 12.929.987 KM (pregled raspoloživih i realizovanih sredstava po projektima prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja).

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnji izvještaj je sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta budžetskih korisnika za period 1.1.-31.12.2021. godine¹⁸.

Ministarstvo je korigovalo prvu verziju finansijskog izvještaja, jer je u tabeli 2 u koloni Budžet prikazalo operativni budžet odobren po odlukama o privremenom finansiranju (stvarno raspoloživi budžet), a ne ukupan budžet odobren Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu shodno naprijed navedenoj Instrukciji Ministarstva finansija i trezora BiH.

Kako bi bila ispoštovana Instrukcija da se kao ukupan iznos odobrenog budžeta u finansijskim izvještajima 2021. godine prikazuje ukupan iznos Budžeta 2020. godine, iznos od 400.000 KM je shodno uputama Ministarstva finansija i trezora BiH prikazan na ekonomskom kodu 821600 Rekonstrukcija i investiciono održavanje u okviru neposredne potrošnje, a ne u okviru Projekta.

Naime, Budžetom za 2020. godinu odobren je iznos od 400.000 KM na ekonomskom kodu 821600 Rekonstrukcija i investiciono održavanje u okviru višegodišnjeg projekta "Održavanje mostova na granici sa R Hrvatskom" (vidjeti tačku 5.1.4. Izvještaja). Odlukom o višegodišnjem projektu planiran je iznos od 400.000 KM za 2021. godinu, međutim, budžet za 2021. godinu nije donesen, te shodno tome navedeni iznos nije bio na raspolaganju u okviru predmetnog Projekta.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 25.070.577 KM, što je za 35.687.838 KM manje u odnosu na raspoloživa sredstva za 2021. godinu (sredstva odobrena budžetom za 2020. godinu i sredstva višegodišnjih projekata i programa posebnih namjena). Iznos neutrošenih sredstava se najvećim dijelom odnosi na sredstva višegodišnjih projekata i programa posebne namjene.

¹⁸ Broj: 05-16-2-477-1/22 od 5.1.2022. godine

Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (3.088.881 KM), naknade zaposlenih (467.289 KM), unajmljivanje imovine i opreme (7.460.152 KM), izdatke za tekuće održavanje (294.303 KM), ugovorene usluge (278.298 KM)¹⁹ i tekuće grantove (267.929 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na programe posebnih namjena (12.929.987 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 3.088.881 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 1.810.028 KM, a porezi i doprinosi 1.278.853 KM. Bruto plaće i naknade su za 53.359 KM veće u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan broj zaposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Ministarstvu bio je 105.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: U Ministarstvu je od 1.1.2021. godine u primjeni Metodologija za raspoređivanje zaposlenog unutra platnog razreda²⁰ na osnovu koje je u viši unutrašnji platni razred raspoređeno 49 zaposlenih po osnovu kriterija ocjene rada i višeg stepena zvanja. Od 49 zaposlenih u drugi unutrašnji platni razred raspoređena su četiri zaposlena (po oba osnova), osam zaposlenih po osnovu sticanja višeg stepena zvanja, a 37 zaposlenih po osnovu ocjene rada u periodu 2019.-2020. godina. Rješenja o raspoređivanju u viši unutrašnji platni razred donosena su u martu, maju i augustu 2021. godine sa primjenom od 1.1.2021. godine (retroaktivna primjena).

Nadalje, postupcima revizije smo konstatovali da ocjenjivanje zaposlenih koje je korišteno za pomjeranje u viši unutrašnji platni razred nije vršeno u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH²¹ i Zakona o državnoj službi u institucijama BiH²², te podzakonskim aktima donesenim na osnovu odredbi istih shodno članu 5. Metodologije i da su rješenja o ocjenjivanju zaposlenih za 2019. godinu iz jula 2020. godine.

PREPORUKA 2

Ministarstvo je dužno ocjenjivanje rada zaposlenih provoditi u skladu sa relevantnim propisima kako bi se na pouzdan način mogla utvrditi ispunjenost kriterija prilikom raspoređivanja zaposlenih unutar platnih razreda.

5.1.2. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2021. godini iznose 63.694 KM. Izdaci se odnose na dizel gorivo (32.813 KM), materijal za opravku i održavanje vozila (12.794 KM), osiguranje vozila (6.000 KM) itd.

¹⁹ Strukturu ugovorenih usluga čine: usluge štampanja (62.345 KM), usluge reprezentacije (36.758 KM), stručne usluge (45.283 KM), ugovori o djelu (50.143 KM) i dr.

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

²² Službeni glasnik BiH, broj 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH²³ Ministarstvu je dato pravo na korištenje osam službenih vozila i ROŽ-u jedno službeno vozilo. Ministarstvo je na 31.12.2021. godine raspolagalo sa osam službenih vozila od kojih je za četiri dato pravo korištenja 24 sata dnevno. ROŽ je raspolagao sa jednim službenim vozilom za koje je dato pravo korištenja 24 sata dnevno.

Također, Ministarstvo je od avgusta 2021. godine raspolagalo sa još jednim vozilom koje mu je reversnim zaduženjem dao izvođač radova na izgradnji mosta preko rijeke Save kod Gradiške. Naime, na pismeni zahtjev Ministarstva, izvođač radova je koordinatorskoj Jedinici za implementaciju projekta dao na raspolaganje jedno vozilo do završetka projekta radi redovnog i kontinuiranog obilaska gradilišta mosta. Uvidom u dokumentaciju, troškove goriva za navedeno vozilo snosi Ministarstvo.

Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH utvrđuje se ukupan broj službenih vozila kojima raspolaže svaka institucija. Službeno vozilo u smislu ovog Pravilnika je motorno vozilo koje je nabavljeno za službene potrebe institucije i u njenom je vlasništvu ili posjedu, a koristi se za obavljanje prevoza radi vršenja poslova i zadataka rukovodstva institucije, te obavljanje administrativnih i kurirskih poslova institucije iz nadležnosti institucije. Predmetnim Pravilnikom nije definisano pravo da institucije mogu povećavati raspoloživi u odnosu na odobreni broj vozila na način da koriste vozila pravnih lica kojima su dodijeljeni ugovori o javnoj nabavci roba, usluga i radova.

PREPORUKA 3

Ministarstvo je dužno dosljedno primjenjivati odredbe Pravilnika Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH u dijelu koji utvrđuje ukupan broj službenih vozila kojima institucija raspolaže.

Procesom revizije putnih naloga za službena vozila, uočena su poboljšanja evidencija o korištenju istih u odnosu na prethodnu godinu, ali i dalje ima prostora za njihovo unapređenje. Kontrolom naloga za službena vozila konstatovali smo da se odredbe internog pravilnika i pravilnika Vijeća ministara BiH koje se odnose na popunjavanje naloga za vozila uglavnom poštuju, osim za pojedine naloge u kojima nisu popunjavane kolone koje se odnose na vrijeme polaska i dolaska. Također, kod pojedinih naloga za službena vozila uočena su putovanja preko 200 kilometara, dok u evidencijama o prisustvu na poslu nije evidentiran službeni put.

5.1.3. Usluge reprezentacije

Usluge reprezentacije sa 31.12.2021. godine iznose 36.758 KM, dok je na ovoj budžetskoj liniji planirano 60.000 KM. Odlukom o korištenju sredstava za reprezentaciju u Ministarstvu regulišu se prava, uslovi, način korištenja i kontrola korištenja sredstava za reprezentaciju.

Postupcima revizije, uočene su slabosti u funkcionisanju internih kontrola u Ministarstvu, na što je Ured za reviziju skretao pažnju i prethodne godine. Naime, na pojedinim fakturama eksterne reprezentacije navode se kratka obrazloženja. Također je uočeno da se na pojedinim fakturama eksterne reprezentacije ne navodi broj osoba koje su prisustvovala radnom ručku. Navedeno nije u skladu sa Odlukom o korištenju sredstava za reprezentaciju u Ministarstvu. Nadalje, troškovi za internu reprezentaciju, koji se odnose na ROŽ, uglavnom su realizovani do maksimalnog odobrenog iznosa.

²³ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 i 80/20

PREPORUKA 4

Potrebno je da Ministarstvo unaprijedi sistem internih kontrola pri realizaciji troškova reprezentacije na način da se u dokumentaciji kojom se pravda nastali trošak navedu svi potrebni podaci (povod, broj korisnika i sl.) na osnovu koji se može nedvojbeno izvesti zaključak o opravdanosti nastalih troškova.

5.1.4. Višegodišnji projekti

Ukupna raspoloživa sredstva višegodišnjih projekata iznosila su 30.276.700 KM (Digitalizacija 29.876.7000 KM i Održavanje mostova na granici sa R Hrvatskom 400.000 KM). U 2021. godini nije zabilježena realizacija sredstava u okviru višegodišnjih projekata.

Digitalizacija: Vijeće ministara BiH je na 128. sjednici održanoj 14.7.2010. godine donijelo Odluku o usvajanju Projekta digitalizacije mikrotalasnih veza Javnih RTV servisa BiH²⁴ koji se odnosi na usklađivanje tehnologije prijenosa RTV signala u BiH sa istim u EU (prelazak sa analognog na digitalno emitovanje) s obzirom na to da se u junu 2015. godine gasi analogno emitovanje na teritoriji Evropske unije.

U skladu sa Odlukom o uvrštavanju Projekta digitalizacije Javnih radiotelevizijskih servisa Bosne i Hercegovine u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za period 2011.-2014. godina²⁵ osigurana su sredstva u ukupnom iznosu od 36.934.000 KM. Do 2021. godine realizovana su sredstva u iznosu od 7.057.300 KM. U tekućoj godini nije zabilježena realizacija sredstava. Raspoloživa sredstva na 31.12.2021. godine iznose 29.876.700 KM.

Prema raspoloživim informacijama formirana je Komisija za javne nabavke koja treba objaviti tender kada predstavnici javnih radio-televizijskih servisa u Bosni i Hercegovini dostave usaglašenu tehničku specifikaciju za nabavku opreme za digitalizaciju.

PREPORUKA 5

Potrebno je da Ministarstvo preduzme potrebne aktivnosti iz svoje nadležnosti u vezi sa sačinjavanjem tehničke specifikacije kao preduslova za pokretanje procedure nabavke opreme za digitalizaciju.

Održavanje mostova na granici sa R Hrvatskom: Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade R Hrvatske o održavanju i rekonstrukciji drumskih mostova na državnoj granici potpisan je 29.9.2020. godine, a ratifikovan 16. 4. 2021. godine²⁶.

Vijeće ministara BiH je, 30.1.2020. godine, donijelo Odluku o odobravanju višegodišnjeg projekta održavanje mostova na granica sa R Hrvatskom²⁷. Procijenjena vrijednost Projekta iznosi 2.000.000 KM, a odnosi se na vanredno održavanje sedam mostova u periodu 2020.-2024. godina. Projekat se finansira se iz budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH u pet faza (po 400.000 KM za svaku budžetsku godinu).

S obzirom na to da budžet za 2021. godinu nije usvojen sredstva koja su trebala biti odobrena ovim budžetom nisu bila na raspolaganju u okviru predmetnog Projekta. Bužetom za 2020. godinu odobrena su sredstva u iznosu od 400.000 KM koja nisu realizovana tokom 2020.

²⁴ Službeni glasnik BiH, broj 74/10

²⁵ Službeni glasnik BiH broj 92/11, 99/13

²⁶ Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori, broj 6/21

²⁷ Službeni glasnik BiH, broj 16/20

godine niti tokom 2021. godine, te su shodno članu 3. stav (2) Odluke Vijeća ministara BiH o odobravanju višegodišnjeg projekta prenesena u 2022. godinu.

Osnova za korištenje sredstava je potpisivanje posebnih sporazuma sa R Hrvatskom o vanrednom održavanju i rekonstrukciji mostova. Ministarstvo je u Izjavi o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva navelo da su nacrti sporazuma o rekonstrukciji dva mosta upućeni Ministarstvu finansija i trezora BiH radi pribavljanja mišljenja (za most Brčko-Gunja preko rijeke Save 30.8.2021. godine i za most Novi Grad-Dvor preko rijeke Une 30.10.2021. godine), te da su dodatno upućivane urgencije po predmetnom pitanju. Ministarstvo nije dobilo tražena mišljenja do kraja maja 2022. godine.

5.1.5. Programi posebne namjene

U toku 2021. godine Ministarstvo je raspolagalo sredstvima programa posebnih namjena u ukupnom iznosu od 15.780.715 KM (Izgradnja i nadzor međudržavnog mosta Gradiška 14.668.096 KM, Izrada planersko-studijske dokumentacije za međudržavni most Brčko 910.707 KM, Izrada planersko-studijske dokumentacije za Jadransko-Jonsku autocestu 111.397 KM, Izgradnja i opremanje sjedišta ROŽ-a 70.158 KM i Izgradnja i nadzor međudržavnog mosta Svilaj 20.357 KM).

Ukupno izvršenje programa posebne namjene iznosilo je 12.929.987 KM (radovi i usluge nadzora mosta Gradiška 12.874.008 KM, izgradnju garaže u sjedištu ROŽ-a 52.155 KM i konačna revizija projekta mosta Svilaj 3.824 KM²⁸). Neutrošena sredstva po programima posebne namjene su prenesena u 2022. godinu²⁹.

Izgradnja i nadzor međudržavnog mosta Gradiška: Sporazumom između Vijeća ministara BiH i Vlade R Hrvatske o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Save kod Gradiške i priključnih graničnih dionica međudržavne ceste E-661, od 3.11.2011. godine, definisana su prava i obaveze u ovom projektu.

Sredstva za finansiranje projekta u ukupnom iznosu od 25.425.790 KM odobrena su odlukama Vijeća ministara BiH o načinu korištenja prenesenih namjenskih sredstava na ime dodijeljenih dozvola za Univerzalne mobilne telekomunikacione sisteme. U periodu 2012.-2020. godina realizovana su sredstva u ukupnom iznosu od 10.757.694 KM. U izvještajnom periodu realizovan je iznos od 12.874.008 KM.

Izrada planersko-studijske dokumentacije za međudržavni most Brčko: Sredstva za izradu planersko-studijske dokumentacije međudržavnog mosta Brčko na rijeci Savi (granični prijelaz Brčko-Gunja) u iznosu od 910.707 KM odobrena su u 2018. godini Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu korištenja prenesenih namjenskih sredstava uplaćenih na ime dodijeljene dozvole za Univerzalne mobilne telekomunikacione sisteme u 2015. godini³⁰. Izrada planersko-studijske dokumentacije treba započeti nakon što R Hrvatska i Bosna i Hercegovina prostornim planom odrede lokaciju novog mosta. U tekućoj godini nisu provođene aktivnosti na izradi planersko-studijske dokumentacije niti je zabilježena realizacija u okviru projekta.

²⁸ Nakon okončane revizije utvrdit će se konačna finansijska konstrukcija Projekta.

²⁹ Okončana su tri projekta i to Izrada planersko-studijske dokumentacije za Jadransko-jonsku autocestu, Izgradnja i opremanje sjedišta ROŽ-a i Izgradnja i nadzor međudržavnog mosta Svilaj, te stoga Vijeće ministara BiH treba donijeti posebnu odluku o načinu utroška raspoloživih sredstava po navedenim projektima.

³⁰ Službeni glasnik BiH, broj 60/18

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 5.014.551 KM, što je za 1.423.551 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2020. godinu.

Ostvareni prihodi se odnose na: administrativne takse (2.792.731 KM), posebne naknade i takse (1.036.630 KM)³¹, neplanirane uplate-ostali prihodi (1.139.358 KM)³² i novčane kazne (45.832 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

5.2.1. Administrativne takse

Članom 78. stav 6. Pravilnika o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH propisano je da su budžetski korisnici obavezni vršiti mjesečno usklađivanje i sravnjenje prihoda sa prihodima iz Glavne knjige trezora koji su evidentirani na njihovom organizacijskom kodu. Također, Ministarstvo finansija i trezora je donijelo Uputstvo o načinu prikupljanja, evidentiranja, kontroli uplata taksi i naknada na JRT BiH i povrata više ili pogrešno uplaćenih taksi i naknada sa JTR BiH³³. U Ministarstvu su donijeli interni akt u oktobru 2020. godine kojim se utvrđuju interna pravila o načinu i postupku kontrole naplate prihoda u Ministarstvu.

Prihodi od dozvola: Procesom revizije su obuhvaćeni prihodi od izdavanja dozvola u međunarodnom cestovnom prometu (konto 722110) koji sa 31.12.2021. godine iznose 95.865 KM i prihodi od dozvola za obavljanje međunarodnog cestovnog prevoza stvari (konto 722113) koji sa 31.12.2021. godine iznose 1.401.090 KM.

Procesom revizije, kao i u izvještaju Odsjeka za finansijsko-materijalne poslove koji se odnosi na kontrolu prihoda za period 1.1. - 31.12.2021. godine su konstatovani određeni nedostaci u procesu sravnjavanja prihoda Ministarstva. Naime, i dalje je prisutno u praksi da prevoznici ne vrše uplate u skladu sa instrukcijama za uplatu te da stoga postoji veliki broj neuparenih uplata u softveru. S obzirom na broj takvih uplata, konstatovano je da Odsjek za finansijsko-materijalne poslove nije bio u mogućnosti izvršiti ručno uparivanje zaduženja i uplata. Informisani smo da je Odsjek u saradnji sa Sektorom za promet utvrdio da bi se postupak sravnjenja unaprijedio kada bi se u modulu za finansije učitavao broj linije/ broj predmeta, jer je Sektor za promet imao problem da utvrdi za koju liniju prevoznik nije izvršio uplatu te je izvršena dorada u modulu za finansije.

Sravnjenje prihoda od dozvola za obavljanje međunarodnog cestovnog prevoza stvari se ne može vršiti analitički po firmi/fizičkom licu. Također, na ovu vrstu prihoda uplaćuju i naknade za dozvole koje izdaju entitetska ministarstva i Brčko Distrikt a sravnjenje uplata se vrši na osnovu izvještaja koji isti dostavljaju. U izvještaju o kontroli prihoda Odsjeka predloženo je preduzimanje određenih aktivnosti kako bi se unaprijedilo proces sravnjavanja prihoda. Kako

³¹ Najznačajniji iznos (995.528 KM) se odnosi na naknade za izradu memorijskih kartica za digitalni tahograf

³² Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o prijenosu novčanih sredstava deponovanih na posebnom računu Vanjskotrgovinske komore BiH u iznosu od 1.130.086 KM na namjenski račun "Unaprijeđenje sektora cestovnog prometa" u okviru jedinstvenog računa trezora (Službeni glasnik BiH, broj 17/21). Prenesena sredstva su namijenjena za finansiranje projekata iz oblasti cestovnog prometa, o čemu posebnu odluku treba donijeti Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva.

³³ Broj: 08-02-1-5823-3/12 od 14.09.2012. godine

je i ranije preporučeno potrebno je da Ministarstvo nastavi sa aktivnostima na otklanjanju uočenih nedostataka u dijelu kontrole sravnjenja prihoda Ministarstva.

Prihodi od homologacije³⁴: Ministarstvo je u tekućoj godini ostvarivalo prihode od homologacije shodno odredbama Pravilnika o homologaciji vozila³⁵ i Cjenovnika usluga u postupku homologacije³⁶. Za prihode od homologacije nije propisana posebna vrsta prihoda, te se isti iskazuju u okviru tarifnog broja propisanog za prihode od zahtjeva, molbi, prijedloga, prijava i drugih podnesaka (konto 722101).

Ministarstvo sravnjenje uplata vrši na osnovu godišnjeg izvještaja o radu administrativnog tijela³⁷ za poslove homologacije. Prema vanknjigovodstvenim evidencijama predmetni prihodi su ostvareni u iznosu oko 1.100.000 KM.

Ministarstvo je u martu 2022. godine dostavilo Vijeću ministara BiH Prijedloga odluke o taksama u postupku homologacije čije donošenje je preduslov za otvaranje posebnog tarifnog broja (šifre prihoda) za uplatu administrativnih taksi za radnje u postupku homologacije.

Na osnovu člana 205. stav (3) Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama³⁸ ministar komunikacija i prometa, u saradnji sa organom nadležnim za industriju i energetiku, donio je Pravilnik o homologaciji vozila koji je stupio na snagu u decembru 2020. godine. Članom 40. navedenog Pravilnika propisan je postupak izbora administrativnog tijela na osnovu javnog konkursa. Ministarstvo je u januaru 2021. godine objavilo javni oglas, a u martu iste godine donijelo Odluku o izboru administrativnog tijela za obavljanje poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova uređaja i opreme kojom je izabrana jedna organizacija za obavljanje ovih poslova.

Rješenjem Žalbenog vijeća pri Vijeću ministara BiH³⁹, u julu 2021. godine, poništena je navedena Odluka i temeljem istog izabrana tri konzorcija (koji su ispunjavali uslove konkursa) kao ravnopravna administrativna tijela za obavljanje poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova uređaja i opreme na period od deset godina.

5.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 60.840.013 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 63.192.973 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (60.838.906 KM), kratkoročna razgraničenja (1.829.964 KM), obaveze prema zaposlenima (304.562 KM) i obaveze prema dobavljačima (219.541 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

³⁴ Homologacija je postupak utvrđivanja usklađenosti vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila sa odredbama Pravilnika i tehničkim specifikacijama, a koji provodi Ministarstvo.

³⁵ Službeni glasnik BiH, broj 83/20

³⁶ Službeni glasnik BiH, broj 89/10

³⁷ Poslove u oblasti homologacije obavljaju organizacije za administrativne i tehničke poslove u oblasti homologacije, i to organizacija određena za obavljanje administrativnih poslova (administrativno tijelo), tehnički servisi i laboratorije za specijalistička ispitivanja. Administrativno tijelo predlaže Ministarstvu način uređenja postupka homologacije i definiše stručne i tehničke poslove kod homologacije.

³⁸ Službeni glasnik BiH, broj 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 i 9/18

³⁹ Broj: UP2ŽV-07-266/21 od 27.7.2021. godine

5.3.1. Popis sredstava i obaveza

Odlukom o imenovanju komisije za popis stalnih sredstava Ministarstva na dan 31.12.2021. godine Komisiji je dat rok do 10.2.2022. godine da sačini izvještaj o popisu. Izvještaj o provedenom popisu stalnih sredstava Ministarstva je od 25.02.2022. godine. Komisija je konstatovala stanje stalnih sredstava na 31.12.2021. godine u ukupnoj vrijednosti, a ne po sintetičkim grupama konta (četverocifrena konta). U cilju odgovarajućeg usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem neophodno je osigurati prezentovanje podataka o stanju po pojedinačnim grupama konta iz Modula stalnih sredstava.

Prilog Izvještaja o provedenom popisu stalnih sredstava Ministarstva na dan 31.12.2021. godine od 25.2.2022. godine je Pregled ugrađenih znakova na graničnim prelazima kao i Popisna lista stalnih sredstava na dan 31.12.2021. godine sa iskazanim stanjem po popisu, knjigovodstvenim stanje, ispravkom vrijednosti i sadašnjom vrijednosti, te otpisom i isto je usklađeno sa ukupnim stanjem iskazanim u glavnoj knjizi.

Međutim, postupcima revizije utvrđeno je da Ministarstvo nije izvršilo usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem kroz Modul stalnih sredstava. Naime, u Ministarstvu nisu vršili unos stanja sredstava po popisu (količina/iznos) u Modul stalnih sredstava – BiH za Obračun inventure za 31.12.2021. godine, te tako nisu osigurani uslovi da se kroz sistem izvrši usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim, odnosno da se kroz sistem iskaže eventualna inventurna razlika (višak ili manjak).

Nadalje, na osnovu utvrđenog stvarnog stanja prometne signalizacije-vertikalne signalizacije, ugradnje jarbola ustanovljen je višak od 30.090 KM (nabavna cijena) u odnosu na knjigovodstveno stanje na 31.12.2021. godine. U informaciji Odsjeka za finansijsko-materijalne poslove isto je obrazloženo da je izvođač radova višak vertikalne signalizacije postavio bez odobrenja Ministarstva, isti nije plaćen niti uknjižen u knjigu stalnih sredstava Ministarstva, te se ne može smatrati vlasništvom Ministarstva.

PREPORUKA 6

Ministarstvo je dužno da kroz modul stalnih sredstava blagovremeno izvrši učitavanje inventure i obradu koja podrazumijeva poređenje stvarnog stanja sredstava po popisu sa knjigovodstvenim stanjem radi utvrđivanja inventurnih razlika.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH LICA

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu Ministarstvu je odobreno 111 zaposlenih. Na 31.12.2021. godine, Ministarstvo je imalo 106 zaposlenih, od čega je 92 zaposleno na neodređeno vrijeme, a 14 na određeno vrijeme⁴⁰.

Putem ugovora o djelu, u Ministarstvu na 31.12.2021. godine je bilo angažovano šest osoba.

⁴⁰ Podaci iz obrasca 4.1. finansijskih izvještaja

U 2021. godini Ministarstvo je u prosjeku imalo 105 zaposlenih. U toku 2021. godine na neodređeno vrijeme nakon provedenog javnog oglasa su primljena tri zaposlena (dva državna službenika⁴¹ i zaposlenik) radi popunjavanje upražnjenih radnih mjesta.

Na određeno vrijeme u 2021. godini izvršen je prijem tehničkog administratora-operatera u Kabinetu ministra i savjetnika ministra. Prijem zaposlenika je izvršen na osnovu člana 9. stav 1. tačka e) i člana 12., a u vezi sa članom 16. stav 5. Zakona o radu u institucijama BiH, odnosno, veže se za mandat ministra.

Na osnovu dostavljenih podataka možemo konstatovati da nije bilo unaprijeđenja, internih premještanja, ni suspenzija, a da su tri državna službenika na osnovu donesenih rješenja ovlaštene da privremeno obavljaju poslove drugog radnog mjesta u odnosu na postavljenje.

Jedna osoba je na neplaćenom odsustvu iz službe (stručni savjetnik za normativnu djelatnost i standarde EU), jer je imenovana za šefa kabineta zamjenika ministra.

Prestanak radnog odnosa u Ministarstvu je evidentiran za pet zaposlenih i to tri zaposlena po osnovu ispunjavanja uslova za penzionisanje, jedan zaposleni istekom ugovora o radu na određeno vrijeme i jedan po osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa.

Postupcima revizije utvrđeno je sljedeće:

Obavljanje poslova drugog radnog mjesta: Na osnovu dostavljenih podataka obavljanje poslova drugog radnog mjesta u Ministarstvu su vršila tri zaposlena i to stručni savjetnik poslove pomoćnika ministra u Sektoru za prometnu infrastrukturu, pripremu i implementaciju projekata⁴², šef Odsjeka za finansijsko materijalne poslove poslove pomoćnika ministra za pravne i finansijske poslove i stručni saradnik poslove stručne savjetnice kao privremena zamjena zbog porodijskog odsustva. Rješenja o rasporedu na radna mjesta pomoćnika ministra je donio ministar na osnovu člana 61. stav (2) Zakona o upravi⁴³.

Pravni status državnih službenika uređen je Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH. Prema članu 28. stav 1. navedenog Zakona državnog službenika postavlja Agencija za državnu službu BiH u skladu sa rezultatom koji je kandidat postigao u izbornom procesu. U konkretnim slučajevima državni službenici obavljaju poslove radnih mjesta višeg nivoa od radnih mjesta na koja su postavljeni rješenjem Agencije za državnu službu BiH.

Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH definisano je da se unaprjeđenje državnih službenika na više radno mjesto u istoj ili drugoj instituciji BiH obavlja putem internog ili javnog konkursa (član 31. stav 1.), da interni premještaj državnog službenika na slično radno mjesto, u skladu sa potrebama službe, vrši rukovodilac institucije (član 31. stav 1.), te da Agencija pravilnikom propisuje uslove i način obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještanja državnih službenika, uz prethodnu pribavljenu saglasnost Vijeća ministara BiH (član 31. stav 3.).

Prema članu 4. Pravilnika o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještanja državnih službenika u institucijama BiH⁴⁴ radna mjesta državnih službenika se

⁴¹ Po članu 21. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH

⁴² Vijeće ministara BiH je na 22. sjednici održanoj 16.12.2020. godine dalo saglasnost za "zanavljanje" radnog mjesta pomoćnika ministra u Sektoru za transportnu infrastrukturu, pripremu i implementaciju projekata, ali konkursna procedura nije provedena.

⁴³ Službeni glasnik BiH, broj 32/02, 102/09 i 72/17

⁴⁴ Službeni glasnik BiH, broj 62/10, 30/14 i 38/17

razvrstavaju u šest nivoa⁴⁵. Interni i eksterni premještanji se mogu obavljati samo na slična radna mjesta, a pod sličnim radnim mjestima podrazumijevaju se radna mjesta koja se nalaze na istom nivou (član 3. Pravilnika). Interni premještaj državnog službenika na slično radno mjesto, u skladu sa potrebama službe, vrši rukovodilac institucije na osnovu rješenja koje donosi po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije (član 21. stav 2. Pravilnika).

Iz navedenog proizilazi da propisima kojima je uređen pravni status državnih službenika nije predviđena mogućnost da rukovodilac institucije raspoređuje državne službenike na radna mjesta višeg nivoa bez provedene konkursne procedure (internog ili javnog konkursa).

Također, Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH⁴⁶ utvrđeni su različiti koeficijenti za obračun plaća za različite nivoe radnih mjesta. U konkretnom slučaju državni službenici plaću primaju prema rješenju Agencije za državnu službu BiH o postavljenju na radno mjesto.

PREPORUKA 7

Ministarstvo je dužno da raspored državnih službenika na radna mjesta vrši u skladu sa relevantnim propisima.

Ugovori o djelu: Izdaci za neto ugovore o djelu sa 31.12.2021. godine iznose 50.143 KM za angažman osam vanjskih saradnika uz mjesečne neto naknade u rasponu od 404 KM do 999 KM. Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2020. godini su realizovani u neto iznosu od 70.357 KM.

Tokom 2021. godine angažovani su vanjski saradnici za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta u Ministarstvu i to za vođenje evidencija o izdatim dozvolama (10.989 KM) i za vođenje protokola i administrativno tehničke poslove (11.166 KM)⁴⁷. Za administriranje DMS sistema isplaćen je iznos od 3.800 KM.

Poslovi za koje su tokom cijele godine angažovani vanjski saradnici u ROŽ-u nisu u opisu sistematizovanih radnih mjesta, ali se odnose na poslove trajnog karaktera odnosno: osiguranje poslovnog objekta (9.133 KM), održavanje servera, računarske opreme i baze podataka (9.704 KM) i održavanje čistoće (4.852 KM). Za lektorske usluge isplaćeno je 499 KM.

Prema Zakonu o obligacionim odnosima ugovorom o djelu poslenik (preduzimač, izvođač radova) obavezuje se obaviti određeni posao, kao što je izrada ili opravka neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl., a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu. Dakle, ugovor o djelu se potpisuje sa fizičkim licem za konkretan posao koji predstavlja "zaokruženu" cjelinu. Poslovi koje obavlja fizičko lice angažovano po osnovu ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji imaju kontinuitet niti poslovi radnog mjesta.

PREPORUKA 8

Preporučujemo Ministarstvu da shodno zakonskim propisima koji regulišu područje obligacionih odnosa ugovore o djelu zaključuje, u iznimnim i opravdanim slučajevima, i to za konkretne poslove koji nisu redovni i sistematizovani poslovi.

⁴⁵ - stručni saradnik, - viši stručni saradnik, - stručni savjetnik, - šef unutrašnje organizacione jedinice, - pomoćnik ministra, glavni inspektor i pomoćnik direktora i - sekretar i sekretar sa posebnim zadatkom

⁴⁶ Službeni glasnik BiH, broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 i 65/20

⁴⁷ U toku godine provedena je procedura za prijem zaposlenika zaključivanjem ugovora o radu na neodređeno vrijeme.

7. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je donijelo Plan javnih nabavki za 2021. godinu koji je dopunjavan na kvartalnom nivou. Odlukom ministra imenovana je Komisija za javne nabavke za 2021. godinu.

Prema prezentovanim podacima⁴⁸ Ministarstvo je u 2021. godini provelo 15 postupak javnih nabavki. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo jedan otvoreni postupak u vrijednosti od 594.000 KM, pet konkurentskih postupka u vrijednosti od 119.455 KM i devet postupaka u skladu sa Aneksom II, dio B u vrijednosti od 87.944 KM. Osim navedenog, Ministarstvo je putem direktnog sporazuma izvršilo nabavke u vrijednosti od 49.959 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 851.358 KM (812.108 KM iz tekućih izdataka i 39.250 KM iz kapitalnih izdataka⁴⁹).

Na osnovu pregledanih procedura javnih nabavki vezanih za nabavku održavanja sistema obilježavanja plovnog puta na rijeci Savi (594.000 KM), izgradnje garaže za potrebe ROŽ-a (39.250), brze pošta (25.634 KM), kancelarijskog materijal (13.460 KM), auto guma (8.261 KM) i dva direktna sporazuma ukupne vrijednosti 10.089 KM nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci osim nedostataka koji se odnose na nabavku auto guma, a koje navodimo u nastavku.

7.1. Nabavka auto guma

Ministarstvo je u aprilu 2021. godine donijelo Odluku o pokretanju postupka javne nabavke auto guma za vozila i drugih usluga vezanih za auto gume, putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, procijenjene vrijednosti 8.974 KM bez PDV-a. Vrijednost zaključenog ugovora iznosi 8.261 KM bez PDV-a.

U tenderskoj dokumentaciji, između ostalog, je navedeno da je ponuđač dužan ponuditi traženu kategoriju guma prema udruženju ETRMA⁵⁰. Dalje je navedeno da je dozvoljeno nuđenje ekvivalentnog proizvoda tj. guma za vozila drugih proizvođača i da je u tom slučaju ponuđač dužan priložiti izjavu udruženja ETRMA u kojem se navodi da proizvod ponuđenog proizvođača pripada kategoriji "Premium pneumatic".

Izjavljena je žalba na tendersku dokumentaciju u kojoj žalilac smatra da je dokazivanje ekvivalentnosti nemoguće, jer ETRMA ne može dati izjavu da je neka guma "premium pneumatic", jer se ne bavi klasifikacijom guma na Premium, Budget, Economy itd., te je nemoguće ispuniti traženi zahtjev po pitanju navedene izjave. Ugovorni organ je odbacio navedenu žalbu, jer je izjavljena od neovlaštenog lica.

Imajući u vidu navedeno smatramo da je Ministarstvo prilikom definisanja pojma "ekvivalent" trebalo definisati minimalna mjerila ekvivalentnosti, odnosno minimalne karakteristike ekvivalentnosti koju ponuđena auto guma treba da zadovoljava, a teret dokazivanja istog je na

⁴⁸ Podaci iz sistema e-nabavke i tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

⁴⁹ Izgradnja pomoćnog objekta_garaže za potrebe ROŽ-a (višegodišnji projekat)

⁵⁰ Prema udruženju ETRMA (The European Tyre & Rubber Manufacturers Association) u kategoriju "Premium pneumatic" pripadaju slijedeći proizvođači pneumatika Bridgestone, Michelin, Dunlop, Goodyear, Continental i Pirelli.

svakom potencijalnom ponuđaču. Zahtijevanje dostavljanja Izjave udruženja ETRMA je upitno obzirom da je evidentno da se radi o udruženju određene grupe proizvođača.

Također je uočeno previsoko postavljanje gornjih granica indeksa maksimalne brzine za tražene auto gume (H 210 km/h, V 240 km/h i W 270 km/h) s obzirom na zakonsku regulativu dozvoljenih brzina na svim vrstama i kategorijama puteva u BiH.

PREPORUKA 9

Ministarstvo je dužno da prilikom sačinjavanja tehničkih specifikacija poštuje odredbe Zakona o javnim nabavkama i ostale relevantne zakonske propise.

8. OSTALO

8.1. IT revizija

Iznajmljivanje licenci: Ugovorom o iznajmljivanju Microsoft licenci Ministarstvo se obavezalo da za tri naredne godine plaća zakup prema tačnom broju licenci u upotrebi za svaku godinu pojedinačno, što je ekonomičniji model u odnosu na raniji ugovoreni period kada se za svaku godinu plaćao fiksni broj licenci bez obzira na to da li su se iste koristile ili nisu. Ministarstvo je sugerisalo institucijama da procjenu potrebnih licenci vrše u skladu sa pravilima licenciranja i da ne uzimaju u obzir servere koji nisu i neće biti u upotrebi, kako bi optimizovali troškove licenciranja. Prema trenutnom stanju ukupna vrijednost nepreuzetih serverskih licenci iznosi 5.489,64 USD (sa PDV-om), što je znatno manje u odnosu na završnu reviziju za 2020. godinu. Institucije koje nisu preuzele licence u obavezi su iste preuzeti najkasnije do 30.6.2022. godine. U sklopu Enterprise Agreement ugovora i tokom njegovog trajanja, institucije BiH imaju pravo na Premier podršku na jednom od lokalnih jezika.

Upravljanje softverskom imovinom: Ministarstvo je pripremio prijedlog izmjene Odluke o upravljanju softverskom imovinom u upotrebi i standardizaciji korisničkog softvera u institucijama BiH kako bi ista bila prilagođena novom ugovoru. Izmjena odluke usvojena je u 2020. godini. Odlukom Vijeća ministara BiH usvojen je Dokument o tehničko-tehnološkom i softverskom standardu za radnu stanicu u institucijama BiH. Spomenuti dokument definiše minimalne tehničko-tehnološke i softverske zahtjeve za standardizaciju radnih stanica koje su u upotrebi u institucijama BiH. Njime je propisano da su radne stanice koje se mogu nabavljati i koristiti u institucijama, na osnovu funkcija koje koriste, podijeljene u pet osnovnih kategorija. Za spomenute kategorije Ministarstvo je na svojoj službenoj internet stranici u decembru tekuće godine za narednu godinu objavilo minimalne tehničke zahtjeve za hardver na osnovu kojih će institucije vršiti nabavku računarske opreme. Dokument određuje minimalne, ali ne i maksimalne karakteristike opreme za pojedine kategorije prilikom nabavki što ostavlja mogućnost nabavke opreme većih karakteristika od realno potrebnih za obavljanje određenog posla. U međuvremenu je urađen prijedlog izmjene Dokumenta o tehničko-tehnološkom i softverskom standardu za radnu stanicu u institucijama BiH kako bi se osiguralo adekvatno definisanje karakteristika opreme. Isti je upućen u Generalni sekretarijat i očekuje se njegovo usvajanje od strane Vijeća ministara BiH.

9. KOMENTARI

Ministarstvo u ostavljenom roku nije dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Ministarstvu za 2021. godinu obavili su: Mirsada Sijamić - viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Lutvija Šrndić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Nevena Kenjić - revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Nerman Velić – samostalni IT revizor (član tima).

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Mirsada Sijamić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Tabela III – Pregled prihoda i primitaka za 2021.godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Ministarstvo komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	13.684.000	0	13.684.000	11.872.661	87
Bruto plaće i naknade	3.268.000	0	3.268.000	3.088.881	95
Naknade troškova zaposlenih	551.000	0	551.000	467.289	85
Putni troškovi	150.000	0	150.000	91.800	61
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	125.000	0	125.000	92.861	74
Izdaci za energiju i komunalne usluge	27.000	0	27.000	25.648	95
Nabavka materijala *	27.000	5.000	32.000	27.630	86
Izdaci za usl. prijevoza i goriva *	40.000	4.000	44.000	39.576	90
Unajmljivanje imovine i opreme *	8.876.000	-96.000	8.780.000	7.460.152	85
Izdaci za tekuće održavanje *	331.000	1.000	332.000	294.303	89
Izdaci za osiguranje	9.000	0	9.000	6.223	69
Ugovorene i druge posebne usluge *	280.000	86.000	366.000	278.298	76
2. Kapitalni izdaci	420.000	0	420.000	0	0
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	20.000	0	20.000	0	0
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje **	400.000	0	400.000	0	0
3. Tekući grantovi	597.000	0	597.000	267.929	45
Tekući transferi u inostranstvo	397.000	0	397.000	267.929	67
Transferi drugim nivoima vlasti	200.000	0	200.000	0	0
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	14.701.000	0	14.701.000	12.140.590	83
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	30.276.700	30.276.700	0	0
Nabavka opreme		29.876.700	29.876.700	0	0
Rekonstrukcija i investiciono održavanje		400.000	400.000	0	0
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	15.780.715	15.780.715	12.929.987	82
Izgradnja i nadzor međudržavnog mosta Gradiška		14.668.096	14.668.096	12.874.008	88
Izgradnja i nadzor međudržavnog mosta Svilaj		20.357	20.357	3.824	19
Izrada planersko-studijske dokumentacije za jadransko-jonsku cestu		111.397	111.397	0	0
Izgradnja i opremanje sjedišta ROŽ BiH		70.158	70.158	52.155	74
Izrada planersko-studijske dokumentacije za međudržavni most Brčko	0	910.707	910.707	0	0
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	14.701.000	46.057.415	60.758.415	25.070.577	41

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 1.3.2022. godine.

Ministar:
Vojin Mitrović

Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Ministarstvo komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	1.107	1.478.967	0
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	1.107	1.478.967	0
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	60.838.906	48.422.917	126
Stalna sredstva	63.845.682	50.668.075	126
Ispravka vrijednosti	3.006.776	2.245.158	134
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	60.838.906	48.422.917	126
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	60.840.013	49.901.884	122
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	2.354.067	10.904.048	22
Kratkoročne tekuće obaveze	219.541	9.490.086	2
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	304.562	287.804	106
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	1.829.964	1.126.158	162
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	60.838.906	48.422.917	126
Izvori sredstava	60.838.906	48.422.917	126
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	63.192.973	59.326.965	107

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 1.3.2022. godine

Ministar:
Vojin Mitrović

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Ministarstvo komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	3.591.000	0	3.591.000	5.014.551	140
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	3.471.000	0	3.471.000	4.968.719	143
Novčane kazne (neporeske prirode)	120.000	0	120.000	45.832	38
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	3.591.000	0	3.591.000	5.014.551	140

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 1.3.2022. godine

Ministar:
dr Vojin Mitrović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2021. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupi u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preuzimanja odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 14.03.2022.

Ministar

dr Vojin Mitrović

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*MINISTARSTVA PRAVDE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU

Broj: 03-16-1-969/22

Sarajevo, srpanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. PREPORUKE ZA 2021. GODINU (SAŽETAK).....	7
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1. KRITERIJI	8
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	8
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
3.1. Ustrojstvo i rukovođenje	11
3.2. Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola	12
3.3. Finacijsko upravljanje i kontrola	12
3.4. Unutarnja revizija	13
3.5. Prevencija korupcije	13
4. PRORAČUN	14
4.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti	15
4.1.1. Dodatak na plaću uposlenih u Zavodu	17
4.1.2. Upravni inspektorat	17
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	18
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	18
5.1.1. Bruto plaće.....	19
5.1.2. Višegodišnja kapitalna ulaganja	20
5.2. Pregled prihoda i primitaka	21
5.3. Bilanca stanja	22
5.3.1. Sredstva	22
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	23
7. JAVNE NABAVE.....	25
8. OSTALO	26
8.1. Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (Žalbeno vijeće)	26
8.2. IT revizija	26
9. KOMENTARI	27
PRIVICI	27

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Ministarstvu** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti²

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o financijskim izvješćima, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *I pored poduzetih određenih aktivnosti u tekućem razdoblju nije izvršeno evidentiranje aplikacije za praćenje životnog ciklusa zatvorenika (source code) u poslovne knjige (točka 5.3.1 Izvješća).*

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

² Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Ministarstva** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Ministarstva** za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Ministarstvu** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Odluku kojom je definiran dodatak na plaće uposlenih u Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH (točka 4.1.1. Izvješća);*
- *U svrhu obavljanja poslova drugog radnog mjesta, uposlenicima je u kontinuitetu vršena isplata naknade za prekovremeni rad (točka 5.1.1 Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Ministarstva** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Ministarstva**, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije.

Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 12.7.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. PREPORUKE ZA 2021. GODINU (SAŽETAK)

Izvešćem o obavljenoj reviziji za 2021. godinu obuhvaćeno je šest preporuka. Od navedenog broja svih šest preporuka je dano zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja danih preporuka, jedna preporuka se odnosi na slabosti, nedostatke i/ili nepravilnosti identificirane i u prethodnim izvešćima, tj. nije bilo značajnijih promjena u cilju njenog otklanjanja te je, u skladu s tim, preporuka ponovljena u 2021. godini.

U Tablici 1. prikazani su podaci o danim preporukama za 2021. godinu.

Br. prep.	Točka izvješća	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ³	
			Financijska izvješća	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	3.2.	Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola		●	●	
2.	5.1.1.	Bruto plaće/prekovremeni rad		●		●
3.	6.	Upošljavanje i status angažiranih osoba/prijem uposlenih na određeno vrijeme		●	●	
4.	7.	Javne nabave		●	●	
5.	7.	Javne nabave		●	●	
6.	8	IT		●	●	

Tablica 1. Preporuke za 2021. godinu

³ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u skladu s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu⁴
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o unutarnjoj reviziji institucija BiH
- Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine
- Zakon Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Ministarstva za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima, sa skretanjem pozornosti na Odluku ministra o dodatku na plaće uposlenih u Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, isplatu naknada za prekovremeni rad osobama koje zbog ovlaštenja za obavljanje poslova drugog radnog mjesta kontinuirano rade prekovremeno, izvođenje radova i stvaranje obveza na višegodišnjem projektu bez prethodno osiguranih finansijskih sredstava i neevidentiranje aplikacije za praćenje životnog ciklusa zatvorenika (source code) u poslovne knjige.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

⁴ Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno u skladu s odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Ministarstvo je, postupajući po članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH, obavijestilo Ured za reviziju o poduzetim aktivnostima na realizaciji preporuka danih u Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2020. godinu, a obavijest je dostavljena izvan zakonom propisanog roka.

Temeljem uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 2.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✔ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✖ nerealizirane preporuke, Ⓜ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Uzimajući u obzir nadležnosti i značaj Upravnog inspektorata za sve institucije BiH, smatramo da Ministarstvo treba analizirati kapacitiranost istog u kontekstu izvršenja zakonom dodijeljenih nadležnosti i angažmana uposlenih u Upravnom inspektoratu na drugim poslovima u Ministarstvu.	Ministarstvo je analiziralo popunjenost Upravnog inspektorata te je, cijeneći stručne kapacitete uposlenih u Upravnom inspektoratu, ministar donio rješenja o ovlaštenju za obavljanje poslova drugog radnog mjesta samo glavnom upravnom inspektoru. Međutim, Upravni inspektorat i dalje nema adekvatnu popunjenost za efikasnije realiziranje zakonom dodijeljenih nadležnosti, a u svezi s povećanjem priliva predmeta.	●
2.	Potrebno je da Ministarstvo, u cilju zaštite javne imovine, u što kraćem roku poduzme sve potrebne mjere kako bi se definirao status i buduća namjena navedenog objekta.	Ministarstvo je u svibnju 2021. godine poduzelo aktivnosti u cilju rješavanja pitanja objekta Pritvorske jedinice potpisivanjem i realiziranjem Sporazuma o prijenosu prava vlasništva nad stalnim sredstvima, sitnim inventarom i policijskim materijalom Ministarstva Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera, ali u tijeku su aktivnosti na rješavanju statusa preostale opreme kao i buduća namjena objekta Pritvorske jedinice.	●
3.	Ministarstvo je dužno vršiti kontrolu nad uporabom vozila i osigurati da svi korisnici vozila u cijelosti popunjavaju sadržaj putnog naloga.	Iako je unaprijedena kontrola nad uporabom vozila, u određenom broju slučajeva uočeno je da se sadržaj obrasca putnog naloga za vozila koje koristi Ministarstvo ne popunjava u potpunosti.	●
4.	Ministarstvo je u obvezi da blagovremeno poduzme aktivnosti na izvršenju obveza propisanih aktima nadležnih institucija.	Ministarstvo je donijelo Godišnji akcijski plan za uspostavljanje i unapređenje sustava unutarnjih kontrola za 2021. godinu u skladu s Odlukom o usvajanju Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u institucijama BiH 2020. – 2025. godina.	✔

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
5.	Potrebno je u što kraćem roku provesti zakonski definiranu proceduru donošenja odluke o dodatku na plaću, zbog posebnih uvjeta rada i prirode poslova i zadataka, uposlenim u Zavodu.	Sačinjen je Prijedlog odluke o visini dodatka na plaću temeljem posebnih uvjeta radnog mjesta za uposlene u Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera i isti je u fazi pribavljanja mišljenja relevantnih institucija neophodnih za razmatranje istog na Vijeću ministara BiH.	
6.	Ponovno ističemo da je Ministarstvo obvezno da u slučaju potrebe obavljanja poslova radnih mjesta koja su upražnjena, a čije nepopunjavanje bi štetno utjecalo na rad Ministarstva, izvrši popunu istih u skladu s regulativom vezanom za proces upošljavanja u institucijama BiH, te da se mogućnost korištenja obavljanja poslova drugog radnog mjesta, uz priznavanje prekovremenog rada, koristi u izuzetnim slučajevima i na kraće vremensko razdoblje.	Ministarstvo je nastavilo s praksom isplate naknada za prekovremeni rad uposlenim koji su po ovlaštenju ministra obavljali poslove drugog radnog mjesta, a koja su imenovanjem uposlenih na mandatne pozicije ostala upražnjena.	
7.	Ministarstvo je dužno blagovremeno, uz primjenu relevantnih propisa i međunarodnih računovodstvenih standarda, evidentirati sva sredstva koja su mu na raspolaganju, bez obzira na izvor i način nabave, a sve u cilju evidentiranja stvarnog stanja sredstava koja se nalaze kod proračunskog korisnika.	Ministarstvo je u tekućoj godini poduzimalo aktivnosti na pribavljanju relevantne dokumentacije za utvrđivanje financijske vrijednosti doniranog softvera „source code“ ⁵ kako bi se moglo izvršiti knjigovodstveno evidentiranje u poslovnim knjigama Ministarstva. Tijekom 2022. godine su nastavljene aktivnosti po ovom pitanju.	
8.	Ministarstvo je obvezno osigurati da se sve knjigovodstvene promjene u poslovnim knjigama Ministarstva blagovremeno evidentiraju, poštujući odredbe Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.	Ministarstvo je temeljem Sporazuma o prijenosu vlasništva Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera na razini BiH izvršilo isknižavanje stalnih sredstava, sitnog inventara i policijskog materijala iz poslovnih knjiga Ministarstva u skladu s odredbama Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.	

Tablica 2. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u cijelosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. Prema tome, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁵ Ustupljeno pravo korištenja aplikacije za praćenje životnog ciklusa zatvorenika u Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija na razini BiH

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Ustrojstvo i rukovođenje

Unutarnje ustrojstvo i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2013. godine. Uz suglasnost Vijeća ministara BiH isti je tri puta mijenjan i dopunjavan. Pravilnikom o izmjeni i dopuni Pravilnika⁶ iz 2020. godine brisan je naslov i poslovi Pritvorske jedinice za izvršenje kaznenih sankcija nakon prelaska uposlenih iz Pritvorske jedinice Ministarstva u Zavod za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera koji je počeo sa radom u kolovozu 2020. godine.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Nakon navedenih izmjena i dopuna, Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 224 izvršitelja. Ministarstvo je pripremio Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta kojim se definira obveza rukovoditelja na svim razinama za uspostavljanje, razvoj i provedbu sustava finansijskog upravljanja i kontrole i upravljanje rizicima iz njihove nadležnosti. Isti je u srpnju 2021. godine dostavljen Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH, ali još nije razmatran niti usvojen.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u okviru sljedećih organizacijskih jedinica: Ured ministra, Ured zamjenika ministra, Tajnik Ministarstva, Jedinica unutarnje revizije, Sektor za kadrovske, opće i materijalno-finansijske poslove, Sektor za pravosudna tijela, Sektor za izvršenje kaznenih sankcija i rad kaznene ustanove, Sektor za međunarodnu i međuentitetsku pravnu pomoć i suradnju, Upravni inspektorat, Sektor za strateška planiranja, koordinaciju pomoći i europske integracije, Sektor za pravnu pomoć i razvitak civilnog društva, Sektor za kaznenu pomoć i edukaciju u kaznenim stvarima pred Sudom BiH, Ured za registar zalogi i informatizaciju, Odjel sudbene policije, Ured za besplatnu pravnu pomoć. U okviru sektora uspostavljene su niže organizacijske jedinice (odjeli) u okviru kojih su sistematizirana radna mjesta.

Ministarstvom rukovodi ministar u suradnji sa zamjenikom ministra i tajnikom ministarstva⁷. Ministar je imenovan na mandatno razdoblje od četiri godine počev od prosinca 2019. godine. Jedna od organizacijskih jedinica u sastavu Ministarstva je Upravni inspektorat (detaljnije u točki 4.1 Izvješća). U skladu s Odlukom Vijeća ministara BiH, Ministarstvo je podržalo i osiguralo rad Žalbenog vijeća pri Vijeću ministara BiH. Imenovanim članovima Žalbenog vijeća Ministarstvo je osiguralo stručnu, administrativnu i materijalno-finansijsku potporu (detaljnije u točki 8.1. Izvješća).

⁶ Akt broj: 01-02-3-8912/14 od 2.6.2020. godine

⁷ Članak 20. Zakona o Ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine

3.2. Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola

Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u Ministarstvu koje se odnose na: nepotpun sadržaj obrasca putnog naloga za službena vozila te uopćeno navođenje svrhe na računima izdataka za usluge reprezentacije.

Popunjavanje sadržaja putnog naloga za službena vozila: Kontrolom naloga za službena vozila konstatirano je da se u određenom broju slučajeva sadržaj obrasca putnog naloga za vozila koje koristi Ministarstvo i Sudbena policija ne popunjava u potpunosti. Za izvršenu uslugu sipanja goriva nedostaje potvrđivanje od pružatelja usluge da je usluga izvršena, a na nalogima službenih vozila Sudbene policije putni nalog ne potpisuje vozač, ne upisuje se vođa puta.

Izdaci za usluge reprezentacije: Sa 31.12.2021. godine iznose 42.213 KM. Na testiranom uzorku računa predmetnih izdataka uočeno je da se navodi kratak uopćeni opis svrhe nastanka troška. Uzimajući u obzir odredbe interne Odluke o korištenju sredstava reprezentacije, navedena obrazloženja ne predstavljaju relevantne informacije za pouzdano potvrđivanje da su troškovi reprezentacije nastali u svezi s poslovima i zadacima vršenja iz djelokruga rada institucije, radi održavanja službenih i poslovnih kontakata i prijema gostiju.

PREPORUKA 1

Ministarstvo treba unaprijediti unutarnje kontrole vezane za realizaciju izdataka za usluge reprezentacije kako bi se osigurale potpunije informacije o nastanku predmetnih troškova.

3.3. Financijsko upravljanje i kontrola

Ministarstvo je sačinilo temeljne dokumente za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁸, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Dokumentirani su ključni poslovni procesi unutar organizacijskih jedinica te je utvrđen i procijenjen rizik za ostvarivanje ciljeva institucije. Registar rizika je ažuriran u skladu sa Smjernicama za upravljanje rizicima u institucijama BiH.

Postupcima revizije konstatirali smo da je Ministarstvo sačinilo Akcijski plan provedbe aktivnosti iz Operativnog godišnjeg plana Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u institucijama BiH⁹. Početkom 2022. godine je sačinjeno Izvješće o realiziranju godišnjeg Akcijskog plana za uspostavu i unapređenje sustava unutarnjih financijskih kontrola u Ministarstvu za 2021. godinu. U tijeku su aktivnosti na izradi registra rizika u skladu sa Smjernicama za upravljanje rizicima – verzija II u PIFC aplikaciji.

Ministarstvo je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici dostavilo Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu.

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 43/20

3.4. Unutarnja revizija

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹⁰ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH¹¹, Jedinica unutarnje revizije Ministarstva mjerodavna je i za obavljanje unutarnje revizije u Pravobraniteljstvu BiH, Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera BiH i Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH.

Godišnjim planom unutarnje revizije za 2021. godinu, kao i Strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje 2021. – 2023. godina, Jedinica je planirala obavljanje unutarnje revizije u Ministarstvu (redovita i naknadna revizija planiranja i izvršenja proračuna i naknadna revizija procesa javnih nabava) i Pravobraniteljstvu BiH (redovita i naknadna revizija obračuna plaća i naknada). Jedinica je obavila planirane revizije o čemu je sastavila izvješća.

U izvješćima naknadnih unutarnjih revizija je konstatirano da su dane preporuke realizirane.

U skladu s važećim Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, Jedinica unutarnje revizije ima predviđene tri pozicije (rukovoditelj Jedinice i dva interna revizora). Postupcima revizije utvrđeno je da je Jedinica tijekom 2021. godine imala popunjeno mjesto rukovoditelja jedinice i jednog revizora, koji je 2.9.2021. godine ispunio uvjete za odlazak u mirovinu. Navedeno je dovelo do nepopunjenosti obje pozicije internih revizora u Ministarstvu. U skladu s člankom 19. stavak (5) Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za 2020. godinu, definirana je obveza Ministarstva da u 2020. godini izvrši upošljavanje upražnjenog radnog mjesta jednog internog revizora, ali isto još nije realizirano. U cilju rješavanja navedenog pitanja, a u skladu sa Zaključkom Vijeća ministara BiH¹², Ministarstvo je pokrenulo proceduru za popunu radnog mjesta internog revizora za dva izvršitelja. U listopadu 2021. godine je pribavljeno pozitivno Mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH, a u studenom 2021. godine je tražena suglasnost Vijeća ministara BiH za popunu navedenih radnih mjesta kako bi se pokrenula procedura javnog natječaja. Tražena suglasnost Vijeća ministara BiH nije dostavljena do svibnja 2022. godine.

3.5. Prevencija korupcije

Vijeće ministara BiH nije usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije i Akcijski plan za borbu protiv korupcije za razdoblje 2020. – 2024. godina.

U Ministarstvu je u primjeni Kodeks državnih službenika u institucijama BiH donesen od strane Vijeća ministara BiH. Svaki državni službenik dužan je pridržavati se istog. Prema prezentiranim informacijama u Ministarstvu nije zabilježeno kršenje odredbi Kodeksa državnih službenika.

U Ministarstvu je propisan način prijave korupcije, i to Pravilnikom o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju i Naputkom o postupanju sa zapečaćenim sandučićem za prijavu koruptivnog ponašanja, uz napomenu da je u postupku donošenje novog naputka o postupanju sa zapečaćenim sandučićem za prijavu koruptivnog ponašanja. Prema raspoloživim informacijama, u Ministarstvu nije bilo internih prijava korupcije u 2021. godini.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

¹² Broj: 05-07-1-3763-98/20 od 5.1.2021. godine

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na tromjesečnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenom financiranju¹³ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu¹⁴.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu, Ministarstvu su ukupno odobrena sredstva u iznosu od 11.667.000 KM i to za tekuće izdatke 11.642.000 KM, a za kapitalne izdatke 25.000 KM. Ukupni proračun se odnosi na proračunska sredstva za opće namjene (11.435.000 KM) i sredstva programa posebnih namjena financiranog iz proračunskih sredstava „Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH“ (232.000 KM).

Ministarstvu su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operativne planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 11.642.000 KM (11.410.000 KM za opću namjenu ministarstva i 232.000 KM za program posebne namjene „Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH“). Ukupna realizacija sredstava odobrenih na temelju odluka o privremenom financiranju u 2021. godini iznosi 8.091.261 KM (7.248.188 KM za opću namjenu ministarstva, 602.545. KM za višegodišnja kapitalna ulaganja, 214.122 KM za programe posebnih namjena i 26.406 iz sredstava donacija). Tijekom razdoblja nije bilo realiziranja kapitalnih izdataka.

Ministarstvo je izvršilo usklađivanje proračuna jednim prestrukturiranjem koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH¹⁵, prema kojemu je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog proračuna za program posebne namjene „Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH“. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 17.000 KM (povećani troškovi za bruto plaće i naknade za 7.000 KM i naknade troškova uposlenih za 10.000 KM, a smanjeni troškovi unajmljivanja imovine i opreme za 17.000 KM).

Temeljem Odluke Vijeća ministara BiH, u 2021. godini je izvršena preraspodjela sredstava iz proračuna Ministarstva u proračun Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH u iznosu od 1.800.000 KM. Sredstva će se koristiti za izmirenje troškova Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH za bruto plaće i naknade, naknade troškova uposlenih, nabavu lijekova, hrane za pritvorenike i zatvorenike, za tekuće održavanje, ugovore o djelu za doktore medicine, plaće radno angažiranih zatvorenika i bolničko liječenje pritvorenika i zatvorenika za razdoblje listopad – prosinac 2021. godine.¹⁶

Ostala usklađivanja proračuna su izvršena u iznosu od 618.189 KM prijenosom iz 2020. u 2021. godinu za višegodišnje kapitalno ulaganje „Rekonstrukcija i nadogradnja kata na objektu koji trenutno koristi Specijalna policija FBiH u svrhu smještanja Tužiteljstva BiH“.

Također je izvršeno usklađivanje proračuna prijenosom sredstava iz 2020. u 2021. godinu u iznosu od 56.918 KM, za nastavak projekta „IPA 2019 – Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH“.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹⁵ Odluka o prestrukturiranju broj:05-16-2-9347-2/21 od 21.12.2021. godine

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 1/22

4.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti

Nadležnosti Ministarstva su regulirane Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine¹⁷ i Zakonom Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera¹⁸. Prema navedenim zakonima Ministarstvo je nadležno za:

- administrativne funkcije vezano za pravosudna tijela na državnoj razini;
- međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu suradnju (međusobna pravna pomoć i kontakti s međunarodnim tribunalima);
- izradu odgovarajućih zakona i propisa iz prethodne dvije točke;
- osiguravanje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim razinama budu u skladu sa obvezama BiH koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma;
- suradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma;
- davanje smjernica i praćenje pravnog obrazovanja, kako bi se osigurala međuentitetska harmonizacija u ovom području i postupanje u skladu s najboljim standardima;
- općenito djelovanje kao središnje koordinacijsko tijelo za osiguravanje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudnog sustava među entitetima, bilo osiguravanjem uvjeta za raspravu ili koordiniranjem inicijativa;
- ekstradiciju;
- poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona koji se odnose na državne službenike i uposlene tijela uprave, upravni postupak i posebne upravne postupke i uredsko poslovanje u tijelima uprave;
- pitanja udruga građana, vođenje registara udruga građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriju BiH;
- druge poslove i zadaće koji nisu u nadležnosti drugih ministarstava BiH, a srodni su poslovima iz nadležnosti ovog ministarstva.

U okviru nadležnosti Ministarstva je davanje stručnih mišljenja o primjeni zakona i drugih propisa i općih akata, a iz djelokruga rada Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine. Zahtjevi institucija Bosne i Hercegovine za davanjem mišljenja, koji su upućeni Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine, se elektronski zavode u DMS sustav¹⁹, kroz koji se prati kretanje predmeta odnosno rješavanje istog, tako da evidencija i kompletna dokumentacija ima trag u elektronskom sustavu, od zaprimanja do rješavanja predmeta. Postupcima revizije konstatirali smo da u okviru DMS sustava postoji kreirana lista predmeta po klasifikaciji po sektorima (Sektor za upravu) u okviru kojih se rješavaju podneseni zahtjevi iz raznih oblasti (mišljenje na pravilnik o ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, mišljenje na prijedlog odluke o utvrđivanju dodatka na plaću i drugo). Uvidom u evidenciju zahtjeva za pribavljanje mišljenja u svezi s Pravilnikom o ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta konstatirali smo da su 22 institucije BiH tijekom 2021. godine podnijele zahtjeve u svezi s navedenim te je do svibnja 2022. godine Ministarstvo izdalo mišljenja u svezi s traženim zahtjevima.

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj, 22/16 – prečišćeni tekst

¹⁹ Document management system / Sustav za upravljanje dokumentima unutar institucije

Program rada Ministarstva: Program rada Ministarstva za 2021. godinu Vijeće ministara BiH je usvojilo na 23. sjednici održanoj 29.12.2020. godine. U istom su razrađeni prioriteti rada Ministarstva u 2021. godini u skladu sa srednjoročnim i godišnjim Programom rada Vijeća ministara BiH. Ministarstvo je u Programu rada definiralo četiri glavna cilja. To su stvaranje pretpostavke za aktivnije učešće civilnog društva, daljnje unapređenje sustava uprave i upravne inspekcije i provedba uspješnog koordiniranja jačanjem uloga i odgovornosti najvažnijih institucija u sektoru pravde i uprave u Bosni i Hercegovini. Drugi cilj je jačanje i održavanje neovisnosti, odgovornosti, efikasnosti, profesionalnosti i usklađenosti pravosudnog sustava koji osigurava vladavinu prava i jednak pristup pravdi u BiH. Postavljen je i cilj razvijanja usklađenog sustava izvršenja kaznenih sankcija u BiH te daljnjeg unapređenja sustava međunarodne pravne pomoći.

U Programu rada Ministarstvo je navelo neke od temeljnih rizika koji bi mogli utjecati na provedbu planiranih aktivnosti, a kao jedan od internih rizika navedeno je neodržavanje stručnih kolegija u Ministarstvu. Međutim, procijenjen je i veliki broj rizika koji su posljedica vanjskih utjecaja među kojima su politička nesuglasnost o potrebi donošenja pojedinih propisa/strategija/sporazuma i provedbenih akata iz oblasti sektora pravde i sektora javne uprave, funkcioniranje institucija BiH na temelju odluka o privremenom financiranju, nedostavljanje odgovora zemalja sa kojima je započet proces pregovaranja u svezi sa zaključivanjem bilateralnih ugovora o međunarodnoj pravnoj pomoći, kašnjenja u provedbi aktivnosti za pristupanje multilateralnim sporazumima, konvencijama ili njenim protokolima, neusklađenost i kašnjenja u provedbi reformi javne uprave, a u pojedinim oblastima poput sustava planiranja i razvoja politika izražena je slabost u stručnim i tehničkim kapacitetima, kao i resursima za provedbu reformskih aktivnosti.

U Izjavi za ostvarivanje ciljeva Ministarstvo je iznijelo procjenu prosječne ispunjenosti zadanih ciljeva sa 83,50% od planiranih zadataka uz detaljno obrazloženje razloga odstupanja. Ministarstvo je obrazložilo rizike koji su utjecali na izvršenje planiranih programskih zadataka prema zacrtanim ciljevima i posljedično je došlo do neusvajanja predloženih 13 zakonskih propisa (Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku pred Sudom BiH, Zakona o sudovima BiH, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu BiH, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku BiH, Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona BiH, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, Zakona o pravima i dužnostima imenovanih dužnosnika u institucijama BiH, Zakona o sprečavanju sukoba interesa BiH, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH i dr.) te zaključivanje ugovora iz oblasti međunarodne pravne pomoći i suradnje.

Izvješće o radu: Ministarstvo je izradilo i 21.02.2022. godine u formi prijedloga dostavilo Izvješće o radu Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH. U vrijeme sačinjavanja revizijskog izvješća Izvješće o radu Ministarstva nije bilo razmatrano na Vijeću ministara BiH.

Prema informacijama prezentiranim o istom aktu, Ministarstvo je nastavilo sa izradom Programa integriranja BiH u Europsku uniju te unijelo aktivnosti iz Akcijskog plana Strategije za reformu javne uprave u svoje planske dokumente. U 2021. godini završene su aktivnosti izrade novog pravnog okvira za godišnje planiranje, praćenje i izvješćivanje i upućene Vijeću ministara BiH na usvajanje. Ministarstvo, s drugim institucijama različitih razina vlasti u BiH, sudjeluje u radu Posebne radne skupine za reformu javne uprave, a svoj doprinos daje predsjedanjem na političkoj razini i dostavom podataka Direkciji za europske integracije. Ministarstvo prati primjenu Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH. Izvješće o primjeni Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH za 2020.

godinu je upućeno Vijeću ministara BiH. U skladu sa zaključkom Vijeća ministara BiH²⁰ usvojeno je Izvješće o primjeni Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH za 2020. godinu. U istom Zaključku u točki 3. Ministarstvo je zaduženo da jednom godišnje podnosi predmetno izvješće Vijeću ministara BiH i Parlamentarnoj skupštini BiH. Prema prezentiranim informacijama ovo Izvješće za 2021. godinu je u finalnoj fazi izrade te će nakon provedenih javnih konzultacija i pribavljanja potrebnih mišljenja, biti upućeno prema Vijeću ministara na usvajanje, a nakon toga i Parlamentarnoj skupštini BiH.

Prema prezentiranim informacijama Ministarstvo je okončalo aktivnosti na Projektu „Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH – IPA 2017“ u 2020. godini, a tehnički je isti zatvoren početkom 2021. godine. Također su okončani radovi na rekonstrukciji i nadogradnji objekta za smještaj Tužiteljstva BiH koncem travnja 2021. godine, zatim koncem studenog 2021. godine pribavljena je uporabna dozvola, a početkom 2022. godine je okončan i tehnički prijem i useljenje istog.

Ministarstvo nije provelo značajne aktivnosti planirane u 2021. godini, a u svezi s obrazloženjima unaprijed procijenjenih i obrazloženih rizika navedenih u Programu rada i Izjavi za ostvarivanje ciljeva institucije. Prema navodima u Izvješću o radu, na realiziranje planiranih aktivnosti Ministarstva su uglavnom utjecali vanjski čimbenici. Cijeneći da je provedba planiranih aktivnosti iz djelokruga rada Ministarstva od posebne važnosti za rad drugih institucija BiH, Ministarstvo ulaže dodatne napore, u skladu s mogućnostima, aktivno doprinoseći u integriranju pozitivnih i otklanjanju negativnih vanjskih utjecaja, kao i planiranju aktivnosti u svezi s osiguranjem ostvarivanja ciljeva i politika iz svog djelokruga rada.

4.1.1. Dodatak na plaću uposlenih u Zavodu

Postupcima revizije smo konstatirali da je Ministarstvo u 2021. godini, prema preporuci revizije, pokrenulo aktivnosti u smislu usklađivanja odluke o dodatku na plaću uposlenih u Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Izrađen je Prijedlog predmetne odluke i ista je u fazi pribavljanja mišljenja relevantnih institucija. Međutim, do kraja svibnja Prijedlog odluke nije upućen u proceduru usvajanja na Vijeću ministara BiH.

4.1.2. Upravni inspektorat

Kao zasebna organizacijska jedinica u okviru Ministarstva, Upravni inspektorat ima sljedeće nadležnosti:

- kontrola primjene propisa koji se odnose na organizaciju i način rada tijela uprave,
- kontrola rješavanja upravnih stvari u propisanim rokovima,
- kontrola pravilnosti primjene propisa u upravnom postupku,
- kontrola načina prikupljanja dokaza u upravnom postupku,
- kontrola ostvarivanja prava, pravnih interesa i izvršavanje obveza građana, javnih korporacija, komora, javnih poduzeća i drugih pravnih osoba, u upravnom postupku,
- kontrola propisa iz oblasti radnih odnosa u tijelima uprave,
- kontrola provedbe administrativnih rješenja,
- kontrola pružanja pravne pomoći,

²⁰ 05-07-1-2128-36/21 od 07.10.2021, godine

- kontrola vođenja evidencija o upravnim predmetima,
- kontrola primjene propisa o uredskom poslovanju,
- izrada analiza o stanju u oblasti primjene zakona.

Planom rada za 2021. godinu²¹, Upravni inspektorat je predvidio obavljanje 150 inspekcijskih nadzora, izradu dva izvješća, ažurno postupanje po zahtjevima drugih institucija te nastavak rada na Bazi subjekata nadzora. Važećim Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizacijom radnih mjesta, na navedenim poslovima je predviđeno da rade četiri inspektora (glavni upravni inspektor i tri upravna inspektora), uz potporu dva referenta, a popunjene su pozicije tri inspektora (glavni upravni inspektor i dva upravna inspektora). Prema raspoloživim informacijama i u 2021. godini je nastavljen trend povećanja obujma posla u svezi s povećanim prilivom prijava koje podnose zainteresirane stranke u upravnom postupku pred institucijama Bosne i Hercegovine. Trend priliva ovih predmeta prema informacijama iz Upravnog inspektorata nije moguće pouzdano procijeniti. U Izvješću o radu je kratko navedeno da je od planiranih aktivnosti za 2021. godinu Upravni inspektorat izradio Izvješće o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku za 2020. godinu koje je dostavljeno Vijeću ministara na razmatranje i usvajanje. Nadalje, u 2021. godini su zaprimljena 254 akta koja se tiču rada i djelovanja Upravnog inspektorata, prema kojim je izvršeno 67 inspekcijskih nadzora. Prema navodima u Izvješću nije sačinjeno Izvješće o inspekcijskim nadzorima u svezi sa sprečavanjem pranja novca i financiranjem terorističkih aktivnosti, s obzirom na to da u 2021. godini zbog pandemije nisu vršeni inspekcijski nadzori u udruženjima i fondacijama. Također je navedeno da su nastavljene aktivnosti na izgradnji Baze subjekata nadzora (propisi o osnivanju i funkcioniranju, Pravilnik o unutarnjem ustroju, zapisnici o izvršenim inspekcijskim nadzorima). Upravni inspektorat i dalje ističe pitanje neadekvatne kadrovske popunjenosti u smislu nedostatnog broja inspektora za obavljanje poslova iz zakonom dodijeljenih nadležnosti.

Iz raspoložive dokumentacije i informacija ne možemo potvrditi da Inspektorat sačinjava detaljnije analize o stanju u svezi s predmetima na kojima radi. U Izvješću o radu nije posvećena pozornost sistematičnom izvješćivanju po subjektu i predmetu nadzora, ročnoj strukturi predmeta, odnosno od kada se određeni predmeti rješavaju, ishodu rješavanja predmeta kao ni drugim bitnim pitanjima. Postojanje ovakvih analiza bi bilo svrsishodno za kvalitetno planiranje aktivnosti i potrebnih resursa u cilju kreiranja pretpostavki za efikasno rješavanje predmeta po prioritetima iz zakonom propisanih nadležnosti.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finacijsko izvješće za 2021. godinu i dostavilo ga mjerodavnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finacijska izvješća može se konstatirati da su detaljno obrazložene bilančne pozicije, kao i ostvarena realizacija prihoda i rashoda u 2021. godini.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 7.248.188 KM, što je za

²¹ Plan rada Upravnog inspektorata za 2021. godinu, interni broj 10-Interno/21

4.179.690 KM manje u odnosu na rashode odobrene proračunom za 2020. godinu (za neposrednu potrošnju i program posebne namjene bez uključenih kapitalnih izdataka).

Značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (5.115.087 KM), naknade troškova uposlenih (832.989 KM), ugovorene i druge posebne usluge (692.175 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (132.035 KM), izdatke telefonskih i poštanskih usluga (122.504 KM), izdatke za uporabu službenih vozila (107.733 KM) i putne troškove (92.302 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na višegodišnja kapitalna ulaganja (602.545 KM), program posebne namjene „Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH“ (214.122 KM) i novčane donacije IPA 2019 (26.406 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 5.115.087 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 2.946.550 KM, a porezi i doprinosi 2.168.537 KM. Bruto plaće i naknade su za 477.276 KM manje u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica manjeg broja uposlenih u skladu sa reorganizacijom odnosno izmjenom Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta.

Bruto plaće i naknade plaća isplaćene članovima Žalbenog vijeća na 31.12.2021. godine su iznosile 180.431 KM, od čega neto plaće i naknade 102.053 KM, a porezi i doprinosi 78.378 KM (detaljnije u točki 8.1. Izvješća). Prosječan broj uposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Ministarstvu bio je 192, za razliku od prethodne godine kada je prosječan broj uposlenih bio 220.

Prekovremeni rad: Izdaci za prekovremeni rad evidentirani su u iznosu od 69.370 KM. Naknada za prekovremeni rad isplaćuje se na temelju rješenja o odobrenju isplate naknade za prekovremeni rad. Zaključno sa 31.12.2021. godine evidentirano je 9.477 sati prekovremenog rada. Najvećim dijelom izdaci za prekovremeni rad odnose se na uposlene sudbene policajce²². Također, naknada za prekovremeni rad isplaćivana je i za 12 uposlenih u ukupnom iznosu od 15.130 KM. Oni su po ovlaštenju ministra obavljali poslove drugog radnog mjesta, od kojih je

Zbog neadekvatne popunjenosti upražnjenih radnih mjesta u Ministarstvu su, po ovlaštenju ministra, i u 2021. godini odobravane naknade za prekovremeni rad redovito uposlenim za obavljanje poslova drugog radnog mjesta, iako važeći propisi predmetne naknade predviđaju kao privremenu mjeru, a ne kontinuiranu mogućnost funkcioniranja institucije.

njih sedam poslove drugog radnog mjesta obavljalo i prethodne godine. Naime, imenovanjem državnih službenika na mandatne pozicije (pet uposlenih je odsutno iz državne službe od 2019. godine i jedan uposleni od 2017. godine) u Ministarstvu su ostala upražnjena radna mjesta koja nisu popunjavana, a poslove tih radnih mjesta su po ovlaštenju ministra obavljali uposleni

iz Ministarstva. Osobe koje obavljaju poslove drugog radnog mjesta sačinjavaju mjesečna izvješća o obavljanju poslova i zadataka izvan radnog vremena, na temelju kojeg im se priznaje pravo na naknadu prekovremenog rada.

²² Značajniji broj sati za prekovremeni rad obračunat je za vozače ministra (208 sati) i zamjenika ministra (384 sati).

Odobravanje naknade za obavljanje poslova drugog radnog mjesta vrši se na temelju članka 21. Zakona o radu u institucijama BiH koji propisuje da je u slučaju više sile (požar, potres, poplava i slično), iznenadnog povećanja obujma posla, kao i u drugim slučajevima nužne potrebe, uposlenik, na zahtjev poslodavca, obavezan raditi dulje od punog radnog vremena (prekovremeni rad).²³

S obzirom na to da Ministarstvo za obavljanje poslova drugog radnog mjesta (nepopunjene pozicije) odobrava naknadu za prekovremeni rad kontinuirano, unazad više godina, smatramo da takvo postupanje nije u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH kojim se prekovremeni rad prepoznaje kao privremena, a ne kao kontinuirana aktivnost kroz više godina. Naime, navedeni višegodišnji angažman utječe na obujam i efikasnost obavljanja poslova, koji su dodijeljeni Ministarstvu važećim zakonskim i podzakonskim propisima, a u svezi sa činjenicom da se za vrijeme produljenog rada mogu obaviti samo žurne aktivnosti.

PREPORUKA 2

Ministarstvo treba u skladu sa važećom regulativom izvršiti popunu radnih mjesta koja su upražnjena, jer nepopunjavanje istih utječe na funkcioniranje samog Ministarstva, a obavljanje poslova drugog radnog mjesta, uz priznavanje prekovremenog rada, koristiti samo u iznimnim situacijama.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Ministarstvo je nastavilo sa primjenom Metodologije za raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda. Ukupno je 93 uposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to 81 osoba po osnovu ocjene rada, pet po osnovu stjecanja većeg stupnja stručnog zvanja te sedam osoba i po jednom i po drugom osnovu.

5.1.2. Višegodišnja kapitalna ulaganja

U skladu s Odlukom o odobravanju višegodišnjeg projekta Rekonstrukcija objekta i nadogradnja kata za smještaj Tužiteljstva BiH²⁴ iz 2017. godine i Odluci o izmjenama Odluke o odobravanju višegodišnjeg projekta²⁵ iz 2020. godine, ukupno odobrena sredstva za navedeno višegodišnje kapitalno ulaganje su iznosila 4.561.000 KM. Od navedenog iznosa Ministarstvo je zaključno s 31.12.2020. godine realiziralo sredstva u vrijednosti od 3.942.811 KM. Raspoloživa, a neutrošena sredstva iz 2020. godine u iznosu od 618.189 KM prenesena su u 2021. godinu. U 2021. godini je realiziran iznos od 602.545 KM. Nakon okončanja svih radova po zaključenim ugovorima za rekonstrukciju i nadogradnju objekta za smještaj Tužiteljstva BiH te sačinjavanja konačnog izvješća o vršenju usluga stručnog nadzora nad izvođenjem predmetnih radova (koncem travnja 2021. godine), Ministarstvo je podnijelo zahtjev Općini Novi Grad Sarajevo za tehnički prijem objekta, koji je spomenuta Općina obustavila svojim zaključkom od 27.08.2021. godine, zbog zahtjeva člana Povjerenstva za tehnički prijem objekta da se izvrši dodatno ojačanje lijevog krila objekta u odnosu na seizmičke utjecaje. U svezi s navedenim, Ministarstvo je, 29.12.2021. godine, nakon provedenog pregovaračkog postupka zaključilo Ugovor o izvođenju dodatnih radova ojačanja lijevog krila objekta za smještaj Tužiteljstva BiH, u iznosu od 29.999 KM, kao i Ugovor o pružanju usluga nadzora u

²³ Ministarstvo se prilikom odobrenja prekovremenog rada poziva i na članak 2. stavak (3) Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika u Institucijama BiH

²⁴ Službeni glasnik BiH, broj 86/18

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 02/21

iznosu od 995 KM. Nadzor je potvrdio opravdanost navedenih radova. Odmah nakon završetka izvođenja ovih radova, temeljem zahtjeva Ministarstva, nadležna služba Općine Novi Grad Sarajevo je 20.01.2022. godine izdala rješenje o odobrenju za uporabu objekta za smještaj Tužiteljstva BiH. Prema raspoloživim informacijama, u ožujku 2022. godine je izvršeno useljenje Tužiteljstva BiH u navedeni objekt. Do svibnja 2022. godine prema Vijeću ministara BiH je pripremljena Informacija o višegodišnjem kapitalnom ulaganju projekta „Rekonstrukcija objekta i nadogradnja kata za smještaj Tužiteljstva BiH“, nakon čega će po donošenju odluke Vijeća ministara BiH uslijediti aktivnosti na knjigovodstvenom zatvaranju predmetnog višegodišnjeg kapitalnog ulaganja i prijenosa na odgovarajuću poziciju imovine u poslovnim knjigama Ministarstva.

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 2.801.227 KM, što je za 376.076 KM više u odnosu na prihode i primitke ostvarene u 2020. godini. Na ostvarenu razliku tekuće u odnosu na prethodnu godinu je utjecalo povećanje prihoda od novčanih kazni za prekršaje za 238.662 KM.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od novčanih kazni za prekršaje (2.027.773 KM), prihode od pružanja javnih usluga (649.286 KM), prihode od donacija iz inozemstva (56.918 KM) i primitke od prodaje stalnih sredstava (67.250 KM).

Prihodi od pružanja javnih usluga se odnose najvećim dijelom na prihode od registra zaloge (277.829 KM), naknada troškova polaganja stručnog upravnog ispita na razini BiH (134.735 KM), naknada troškova polaganja pravosudnog ispita na razini BiH (118.920 KM) i prihode od registracije fondacija (52.525 KM).

Prihodi od novčanih kazni za prekršaje (2.027.773 KM): Postupcima revizije konstatirali smo da je i u 2021. godini vršeno evidentiranje prihoda, u poslovnim knjigama Ministarstva, temeljem izdanih prekršajnih naloga i pored činjenice da Ministarstvo ne izdaje prekršajne naloge, niti ima zakonskog osnova za naplatu ovih prihoda. Revizija je više godina ukazivala na pogrešnu primjenu odredbi Zakona o prekršajima zbog čega je na proračunski kod Ministarstva knjigovodstveno evidentiran prihod na konto 723104 – Prihod od novčanih kazni za prekršaje temeljem izdanih prekršajnih naloga. Navedeni evidentirani prihod na proračunskoj poziciji Ministarstva predstavlja pogrešne doznake-uplate na temelju izdanih rješenja sudova iz FBiH (općinskih i osnovnih), najvećim dijelom za prekršaje u prometu. U cilju rješavanja ovog pitanja, na prijedlog Ministarstva donesen je Zakon o dopunama Zakona o prekršajima²⁶. U članku 5. Zakona o dopunama Zakona o prekršajima je dopunjen članak 44. Zakona o prekršajima dodavanjem stavka (3).²⁷ S obzirom na to da je u djelokrugu Ministarstva praćenje primjene navedenog zakona, a da je i dalje uočena neadekvatna primjena istog, Ministarstvo je izradilo analizu uplata novčanih kazni za prekršaje na proračunsku organizaciju Ministarstva, a koje ne potiču od uplaćenih kazni po izdanim prekršajnim nalogima koje je odobrilo Ministarstvo. Slijedom detaljne analize Ministarstvo je uočilo da se radi o uplatama iz prekršajnih postupaka koje su provodili općinski i osnovni sudovi. Naime, sudovi su primjenjujući odredbu članka 44. stavak (1) Zakona o prekršajima BiH davali strankama upute da se kazne za prekršaje koji su propisani zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine uplaćuju na račun proračuna institucija BiH, ne vodeći računa o tome da postoji lex specialis propis koji drugačije regulira

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 65/20

²⁷ Isti glasi: "Izuzetno od stavka (1) ovog članka, novčane kazne i sredstva pribavljena prodajom oduzetih predmeta za prekršaje koji su propisani Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini²⁷ i drugim propisima iz oblasti sigurnosti prometa na putevima prihod na proračuna one razine vlasti iz kojeg se financira ovlašteni organ koji u okviru svoje nadležnosti osigurava njihovu provedbu".

određene uplate. S tim u svezi, Ministarstvo je predložilo, a Vijeće ministara BiH usvojilo zaključak da se Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH upozna s problemom, te da se način uplate kazni učini dostupnom rukovoditeljima svih pravosudnih institucija u BiH u čijoj nadležnosti je rješavanje prekršajnih predmeta. Koncem prosinca 2021. godine Ministarstvo je i pismenim putem uputilo zamolbu Agenciji za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA) za dostavu podataka o uplatama novčanih kazni za prekršaje na proračunsku organizaciju Ministarstva. Što se tiče doprinosa Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH za rješavanje navedenog pitanja, isto je u aktu iz ožujka 2022. godine obavijestilo Ministarstvo da je predviđena edukacija iz oblasti primjene odredbi prekršajnog prava, čime bi se moglo utjecati na ispravno postupanje kod usmjeravanja prihoda od novčanih kazni prema proračunima kojima pripadaju. Rješavanje navedenog pitanja je nastavljeno i u 2022. godini.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

5.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 5.253.157 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 6.512.165 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (23.903 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (5.229.254 KM), obveze prema dobavljačima (599.239 KM), obveze prema uposlenima (508.668 KM), kratkoročna razgraničenja (175.005 KM) i izvore sredstava (5.229.254 KM).

Ministarstvo je izvršilo popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Povjerenstva su uradila pojedinačna izvješća o popisu stalnih sredstava na 31.12.2021. godine. Središnje povjerenstvo za popis je 18.02.2022. godine uradilo Elaborat o izvršenom popisu imovine i obveza, koji je usvojilo rukovodstvo Ministarstva. Prema istom stvarno stanje sredstava i obveza nije usklađeno s knjigovodstvenim stanjem u dijelu popisom utvrđenog odstupanja na kontu softveri, a koje se odnosi na ustupljeno pravo korištenja softvera za praćenje životnog ciklusa zatvorenika „source code“ (detaljnije u okviru tačke 5.3.1.).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

5.3.1. Sredstva

Stalna sredstva: Stalna sredstva su iskazana u iznosu od 5.253.157 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 65.924 KM. Postupcima revizije konstatirali smo da Ministarstvo još uvijek nije evidentiralo u poslovne knjige ustupljeni softver za praćenje životnog ciklusa zatvorenika (source code) u Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine. Prema poznatim činjenicama Ministarstvo je, u skladu s Odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine od 7.7.2017. godine, zaključilo Protokol o ustupanju „source codea“ s Ministarstvom pravde Republike Srbije. Ovim Protokolom je ustupljeno neograničeno pravo korištenja, ali bez mogućnosti prijenosa odnosno ustupanja trećim osobama. Konstatirano je da se predmetni softver kao naturalna donacija koristi od vremena ustupanja, u skladu s potpisanim Protokolom.

Međutim, pitanje uknjižbe istog potiče od vremena njegovog ustupanja, s obzirom na to da donator nije nikad dostavio

Ustupljena aplikacija za praćenje životnog ciklusa zatvorenika (source code) nije ni u tekućoj godini knjigovodstveno evidentirana u poslovne knjige iako su određene aktivnosti pravcu rješavanja ovog pitanja pokrenute u 2022. godini.

dokumentaciju koja bi se uzela kao financijska vrijednost za uknjiženje nematerijalne imovine u poslovne knjige Ministarstva. Isticanjem ovog pitanja u prethodnom revizijskom izvješću, Središnje povjerenstvo za popis imovine i obveza za 2021.

godinu, u dijelu popisa nematerijalne imovine, je utvrdilo da navedeni softver nije knjigovodstveno evidentiran u poslovne knjige Ministarstva i dalo je preporuku da se isti knjigovodstveno evidentira u cilju usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja. U vrijeme obavljanja završne financijske revizije informirani smo da su pokrenute aktivnosti u cilju pribavljanja dokumentacije u svezi s utvrđivanjem i priznavanjem financijske vrijednosti za uknjižbu istog. Naime, Ministarstvo je u tekućoj godini stupilo u kontakt s Ministarstvom pravde Republike Srbije kako bi utvrdilo financijsku vrijednost istog, ali nakon duljeg traženja i razmjene informacija nije pribavljena relevantna dokumentacija za utvrđivanje vrijednosti softvera. U pravcu konačnog rješenja Ministarstvo je koncem ožujka 2022. godine imenovalo Povjerenstvo sa zadatkom da se utvrdi tržišna vrijednost ovog softvera koja će se koristiti za konačnu uknjižbu u poslovne knjige Ministarstva. Aktivnosti Povjerenstva su u tijeku.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu Ministarstvu je odobreno 227 uposlenih (224 uposlenika Ministarstva i tri člana Žalbenog vijeća). Na 31.12.2021. godine, Ministarstvo je imalo 188 uposlenih, od čega je 177 uposleno na neodređeno vrijeme, a 11 na određeno vrijeme. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta sistematizirana su ukupno 224 radna mjesta.

U razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine primljena su četiri državna službenika na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa, pri čemu je njih troje prethodno bilo angažirano u Ministarstvu po ugovoru o radu na određeno vrijeme. Za prijem državnih službenika postoji suglasnost Vijeća ministara BiH. Jedna državna službenica se u tijeku godine vratila sa neplaćenog odsustva.

U 2021. godini izvršen je interni premještaj i unapređenje sedam osoba. Šest osoba je u tijeku godine unaprijeđeno putem internog oglasa, dok je jedna osoba interno premještena sa jednog radnog mjesta na drugo iste razine i platnog razreda.

U Ministarstvu je, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, prestao radni odnos za 21 uposlenog, zbog stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu, isteka ugovora o radu te sporazumnog prestanka radnog odnosa.

Ministarstvo je izvršilo ocjenjivanje državnih službenika i uposlenika i izvješća o ocjenjivanju proslijedilo Agenciji za državnu službu BiH.

Postupcima revizije utvrđeno je sljedeće:

Prijem uposlenih na određeno vrijeme: U Ministarstvu je tijekom 2021. godine bilo angažirano 17 osoba putem ugovora o radu na određeno vrijeme. Od ovog broja angažirana su tri pripravnika za razdoblje od godinu dana, osam državnih službenika na određeno vrijeme uz suglasnost Agencije za državnu službu BiH, jedna osoba putem javnog oglasa na poziciji tehničkog tajnika do isteka mandata, dok je pet osoba angažirano putem ugovora o radu na određeno vrijeme bez raspisivanja javnog oglasa. Na mjesto tehničkog tajnika u Tajništvu Ministarstva i mjesto referenta za administrativno-tehničke poslove u Sektoru za izvršenje kaznenih sankcija i rad kaznene ustanove angažirane su dvije osobe putem ugovora o radu na određeno vrijeme od tri mjeseca tijekom cijele godine s prekidima od nekoliko dana između ugovora. Dvije osobe angažirane su na mjesto referenta dva puta po tri mjeseca uz prekide, dok je jedna osoba angažirana na razdoblje od tri mjeseca.

Člankom 9. stavak (1) točka c) Zakona o radu u institucijama BiH²⁸ propisano je da poslodavac može bez provedbe procedure javnog oglasa izvršiti prijem u radni odnos uposlenika na određeno vrijeme do tri mjeseca, kada zbog hitnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja obujma posla i iznenadnog odsustva uposlenika nije moguće pravovremeno provesti javni oglas.

Uzimajući u obzir da su tijekom godine određene osobe više puta zasnivale radni odnos na određeno vrijeme od tri mjeseca bez raspisivanja javnog oglasa, smatramo da Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH.

PREPORUKA 3

Ministarstvo je dužno u svim slučajevima vršiti upošljavanje u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH poštujući načela transparentnosti.

Ugovori o djelu: Izdaci po osnovu ugovora o djelu, u 2021. godini, su realizirani u neto iznosu od 66.260 KM. Na ime izdataka za ugovore o djelu iz redovitog proračuna u neto iznosu isplaćeno je 52.325 KM te iz projekta IPA 13.935 KM. Angažirana su ukupno 22 izvršitelja financirana iz proračunskih sredstava te jedan izvršitelj za potrebe IPA projekta. Planirani proračun za ove namjene iznosio je 68.000 KM, a izdaci po ovom osnovu isplaćeni su na mjesečnoj razini u rasponu od 182 KM do 3.000 KM. Jedna osoba angažirana je cijelu godinu za usluge pružanja konzaltinga i usluga savjetovanja Ministarstva na poslovima nadogradnje i rekonstrukcije objekta Tužiteljstva BiH u ukupnom iznosu od 8.400 KM, dvije osobe za poslove čišćenja prostorija u ukupnom iznosu od 5.887 KM te jedna osoba za obavljanje kurirskih poslova za razdoblje od pet mjeseci u ukupnom iznosu od 4.987 KM. Osoba angažirana za obavljanje kurirskih poslova bila je angažirana i putem ugovora o radu na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca. Ostale osobe angažirane po osnovu ugovora o djelu obavljale su konkretne poslove koji se odnose na obuku uposlenih u Ministarstvu, usluge predavača na seminaru, davanje stručnih ljekarskih mišljenja, usluge prevođenja, procjenu vozila namijenjenih prodaji i usluge fotografiranja.

²⁸ Službeni glasnik BiH, br. 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 i 93/17

7. JAVNE NABAVE

Ministarstvo je donijelo Plan javnih nabava za 2021. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama. Odlukama o izmjenama i dopunama Plana javnih nabava izvršeno je pet izmjena i dopuna²⁹). Za svaki postupak javne nabave, odlukom ministra, formirano je povjerenstvo koje provodi postupke javnih nabava. Izmjene se odnose na: izvođenje dodatnih radova, nabave tonera i kertridža, nabave materijala i usluga za popravku i održavanje službenih vozila, nabave usluga hotelskog smještaja, nabave usluga prijevoza putnika, nabavu i ugradnja autoguma, nabave usluga popravke telefonske centrale, nabavu usluga najma konferencijske sale i opreme za simultani prijevod.

Prema prezentiranim podacima³⁰, Ministarstvo je u 2021. godini provelo 62 postupka javnih nabava. Od navedenog broja Ministarstvo je provelo jedan otvoreni postupak u vrijednosti od 70.415 KM, pet konkurentskih postupaka u vrijednosti od 91.445 KM, dva pregovaračka postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavi u vrijednosti od 235.859 KM i 54 izravna sporazuma u vrijednosti od 97.138 KM. Pregovarački postupci bez objave obavještenja se odnose na postupke za izvođenje dodatnih radova rekonstrukcije i nadogradnje objekta za smještaj Tužiteljstva BiH. Jedan od postupaka je proveden u 2020. godini (oko 205.000 KM), koji je realiziran i ugovor zaključen u siječnju 2021. godine. Drugi pregovarački postupak, u iznosu od 29.999 KM, za isti predmet nabave je proveden koncem 2021. godine i realiziran u siječnju 2022. godine, a što je obrazloženo u točki 5.1.2. Izvješća.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 494.857 KM.

Na temelju pregledanih procedura javnih nabava vezanih za: nabavu dijelova uniformi (81.824 KM), nabavu autoguma (26.546 KM) te određenog broja izravnih sporazuma na temelju kojih se vršila nabava robe i usluga uočene su određene slabosti:

Postupkom revizije konstatirano je da Ministarstvo nije postupilo u cijelosti sa člankom 76. Zakona o javnim nabavama BiH³¹, odnosno nije Agenciji dostavljalo pravovremeno podatke o pojedinačnoj vrijednosti zaključenih ugovora, što za posljedicu ima neusklađenost izvješća iz sustava e-nabava i internih evidencija Ministarstva. Naime, Ministarstvo je u određenom broju slučajeva u sustav e-nabave kao vrijednost zaključenog ugovora unosilo iznos sa PDV-om iako je predviđeno da se unosi iznos bez PDV-a. Također, Ministarstvo postupke provedene putem izravnog sporazuma za koje nisu zaključeni ugovori nije unosilo u sustav e-nabave, što je prema važećim propisima dopušteno.

- Nadalje, kontrolom procesa javne nabave „Nabava dijelova uniformi sa službenom oznakom za potrebe Sudbene policije BiH“ konstatirano je da je Povjerenstvo za javne nabave napravilo grešku u dijelu koji se odnosi na evaluaciju pristiglih ponuda, što je za posljedicu moglo imati nabavu robe koja ne odgovara tehničkim specifikacijama navedenim u tenderskoj dokumentaciji. Konstatirano je da se Povjerenstvo oslonilo na dostavljeno Izvješće o laboratorijskoj analizi i vizualnoj kontroli uzoraka, koju je izradio Euro Inspekt d.o.o., u kojem se u Izjavi o usklađenosti navodi da su ispitivani parametri u skladu s tenderskom dokumentacijom Ministarstva. S druge strane, u Izvješću vizualne kontrole Euro Inspekt d.o.o., koje je prezentirao drugorangirani ponuđač u

²⁹ Izmjene i dopune 15.03.2021., 28.05.2021., 22.06.2021., 20.10.2021 i 17.12.2021. godine

³⁰ Podaci iz sustava e-nabave

³¹ Službeni glasnik BiH 39/14

detaljnem obrazloženju navedeni su parametri koji nisu u skladu sa parametrima navedenim u tenderskoj dokumentaciji, što je bio temelj za žalbu, koju je Ministarstvo prihvatilo. Ministarstvo je na preporuku Povjerenstva donijelo konačnu Odluku o dodjeli Ugovora drugorangiranom ponuđaču.

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno Agenciji za javne nabave blagovremeno dostavljati podatke o provedenim postupcima javnih nabava, u skladu s Naputkom o uvjetima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvješća u postupcima javnih nabava u informacijskom sustavu e-nabave.

PREPORUKA 5

Ministarstvo je dužno posvetiti pozornost evaluaciji pristiglih ponuda u provedbi postupaka javnih nabava, s ciljem odabira roba koje odgovaraju tehničkoj specifikaciji navedenoj u tenderskoj dokumentaciji.

8. OSTALO

8.1. Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (Žalbeno vijeće)

Odlukom Vijeća ministara BiH³² formirano je Žalbeno vijeće kao tijelo Vijeća ministara BiH sa statusom pravne osobe. Žalbeno vijeće nadležno je da rješava po žalbi na prvostupanjsko rješenje tijela uprave Bosne i Hercegovine, ukoliko zakonom za odlučivanje po žalbi nije utvrđena nadležnost nekog drugog tijela. Temeljem Rješenja Vijeća ministara BiH imenovani su članovi Žalbenog vijeća na mandatno razdoblje od četiri godine, počev od 13. prosinca 2019. godine³³. U skladu s Odlukom o formiranju Žalbenog vijeća, stručne, administrativne i materijalno-financijske poslove za potrebe Žalbenog vijeća obavlja Ministarstvo pravde BiH, koje je dužno u okviru svog proračuna osigurati financijska sredstva za rad ovog tijela. Detaljniji način obavljanja stručnih, administrativnih i materijalno-financijskih poslova, te osiguranje neophodnih organizacijskih i tehničkih uvjeta za rad Žalbenog vijeća je razrađen internim Naputkom Ministarstva. Pitanje organizacije Žalbenog vijeća utvrdit će se pravilnikom o unutarnjem ustroju Žalbenog vijeća, koji jednoglasno donose članovi Žalbenog vijeća, uz prethodnu suglasnost Vijeća ministara BiH. U tijeku je pribavljanje mišljenja relevantnih institucija. U okviru proračuna Ministarstva za financiranje rada Žalbenog vijeća, u 2021. godini su bila raspoloživa sredstva u iznosu od 232.000 KM, što je realizirano za bruto plaće i naknade (187.000 KM), naknade troškova uposlenih (36.000 KM) i izdatke za materijal i usluge (9.000 KM). Broj uposlenih na 31.12.2021. godine iznosi tri.

8.2. IT revizija

Tijekom obavljanja IT revizije za 2021. godinu smo konstatairali da je u Ministarstvu u uporabi više sredstava u obliku prava, odnosno softver aplikacija/baza podataka. IT osoblje ne vodi zasebnu evidenciju stalnih sredstava i softvera nego se oslanja na izvješća koja se generiraju iz ISFU sustava. Ovaj način vođenja evidencija ima određene nedostatke kao što su: otežan popis, mogućnost da se neki softver ne uknjiži, a koristi se u Ministarstvu, da nekom softveru istekne valjanost, a da se na vrijeme ne obnovi i sl. Pored navedenog, spomenute evidencije

³² Službeni glasnik BiH, broj 75/18 i 20/19

³³ Službeni glasnik BiH, broj 81/19

mogu sadržavati informacije o softverima koji se iznajmljuju i koje ne treba uknjižiti, a u cilju lakšeg upravljanja istim.

PREPORUKA 6

Potrebno je da IT osoblje vodi zasebne evidencije o računalnoj opremi, softverima i licencama sa svim potrebnim podacima kako bi se pravovremeno i na odgovarajući način moglo upravljati istim.

9. KOMENTARI

Ministarstvo nije u skladu sa člankom 15. stavak 2. Zakona o reviziji institucija BiH u roku od 15 dana od dana prijema Nacrta izvješća dostavilo svoje komentare. Dopis Ministarstva, broj: 05-16-1-1332/22 od 26.6.2022. godine, je zaprimljen na protokolu Ureda za reviziju 12.7.2022. godine. U navedenom dopisu su dani komentari, sa zakašnjenjem od 12 dana, po osnovu preporuke broj 2 (prekovremeni rad) i preporuke broj 3 (prijem uposlenih na određeno vrijeme) iz Nacrta izvješća. I pored činjenice da komentari nisu dostavljeni u zakonski definiranom roku, ipak smo pažljivo razmotrili i analizirali dostavljene komentare i konstatirali da iste ne možemo prihvatiti, jer nisu dana adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću. Ured za reviziju je sačinio akt, koji je upućen Ministarstvu, u kome su dodatno pojašnjeni naši stavovi izneseni u izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji. Ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Ministarstvu za 2021. godinu obavili su: Nada Laco - viši revizor za finansijsku reviziju (voditelj tima), Enes Alić – samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Enis Musić – mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima), Sadmira Teskeredžić – revizor za pravnu potporu u reviziji (član tima) i Nerman Velić – IT revizor (član tima).

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Nada Laco, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Munevera Baftić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Tablica III. – Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Ministarstvo pravde BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	11,410,000	-1,800,000	9,610,000	7,248,188	75
Bruto plaće i naknade	6,088,000	-600,000	5,488,000	5,115,087	93
Naknade troškova uposlenih	1,084,000	-100,000	984,000	832,989	85
Putni troškovi	126,000	0	126,000	92,302	73
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	145,000	0	145,000	122,504	84
Izdaci za energiju i komunalne usluge	153,000	0	153,000	132,035	86
Nabava materijala	254,000	0	254,000	108,567	43
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	112,000	0	112,000	51,221	46
Unajmljivanje imovine i opreme	61,000	0	61,000	25,960	43
Izdaci za tekuće održavanje	135,000	0	135,000	60,425	45
Izdaci za osiguranje	32,000	0	32,000	14,922	47
Ugovorene i druge posebne usluge	3,220,000	-1,100,000	2,120,000	692,175	33
2. Kapitalni izdaci	25,000	0	25,000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	25,000	0	25,000	0	0
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	11,435,000	-1,800,000	9,635,000	7,248,188	75
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	618,189	618,189	602,545	97
Rekonstrukcija objekata i nadogradnja kata za smještaj Tužiteljstva BiH-0904170	0	618,189	618,189	602,545	97
6. Novčane donacije	0	56,918	56,918	26,406	46
IPA 2019 – Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH-0904250	0	56,918	56,918	26,406	46
7. Programi posebne namjene	232,000	0	232,000	214,122	92
Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH-0904240	232,000	0	232,000	214,122	92
8. Ukupno (4+5+6+7)	11,667,000	-1,124,894	10,542,106	8,091,261	77

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2022. godine.

Ministar
Josip Grubeša

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Ministarstvo pravde BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratko. potraživanja, razgraničenja i zalihe	23,903	92,304	26
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	23,903	92,304	26
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	5,229,254	5,094,930	103
Stalna sredstva	11,583,574	12,217,217	95
Ispravka vrijednosti	6,354,320	7,122,288	89
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	5,229,254	5,094,930	103
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	5,253,157	5,187,233	101
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	1,282,911	3,835,282	33
Kratkoročne tekuće obveze	599,239	3,142,832	19
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	508,668	536,580	95
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	175,005	155,870	112
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	5,229,254	5,094,930	103
Izvori sredstava	5,229,254	5,094,930	103
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	6,512,165	8,930,212	73

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2022. godine.

Ministar
Josip Grubeša

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Ministarstvo pravde BiH

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupni planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	1,063,000	0	1,063,000	2,677,060	252
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1,063,000	0	1,063,000	649,286	61
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	2,027,773	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	56,918	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0		0	56,918	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	67,250	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	67,250	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	1,063,000	0	1,063,000	2,801,227	264

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2022. godine.

Ministar
Josip Grubeša

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu s odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim nalogima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 03.03.2022. godine

MINISTAR

Josip Grubeša

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*ПРЕДСЈЕДНИШТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
ПРЕДСЈЕДНИШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 04-16-1-982/22

Сарајево, јули 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	8
1.	КРИТЕРИЈУМИ	8
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
3.1.	Организација и руковођење	11
3.2.	Финансијско управљање и контрола	12
3.3.	Интерна ревизија	12
4.	БУЏЕТ	13
4.1.	Активности из оквира надлежности	14
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	15
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	16
5.1.1.	Бруто плате	16
5.1.2.	Издаци за употребу возила	18
5.1.3.	Услуге репрезентације	19
5.2.	Преглед прихода и примитака	19
5.3.	Биланс стања	20
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	20
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	22
8.	ОСТАЛО	24
8.1.	Канцеларије официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију	24
9.	КОМЕНТАРИ	26
ПРИЛОЗИ		26

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Предсједништва Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Предсједништво) који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Предсједништва приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Предсједништва у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Предсједништва је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједи основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Предсједништва за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Предсједништва за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Предсједништва у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједо основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Функција интерне ревизије у Предсједништву још увијек није успостављена (тачка 3.1. Извјештаја).*
- *Високе трошкове одржавања и поправке појединих возила из године у годину (тачка 5.1.2. Извјештаја).*
- *Ангажовање лица по основу уговора о дјелу у Секретаријату Предсједништва на систематизованим радним мјестима (тачка 6. Извјештаја).*
- *Слабости и недостатке у дијелу ефикасног провођења поступака јавних набавки (тачка 7. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Предсједништва је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Предсједништва, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 19.07.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2021. годину обухваћено је 13 препорука. Све препоруке су дате због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима. Од укупног броја датих препорука, девет препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване и у претходним извјештајима, тј. није било значајнијих промјена у циљу њиховог отклањања те су, сходно томе, препоруке поновљене у 2021. години.

У табели која слиједи (Табела 1.) приказани су подаци о датим препорукама за 2021. годину.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ²	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	3.3.	Интерна ревизија		●		●
2.	4.1.	Активности из оквира надлежности		●		●
3.	4.1.	Активности из оквира надлежности		●		●
4.	5.1.1.	Бруто плате и накнаде		●		●
5.	5.1.2.	Издаци за употребу возила		●		●
6.	5.1.2.	Издаци за употребу возила		●	●	
7.	5.1.3.	Услуге репрезентације		●	●	
8.	6.	Запошљавање и статус ангажованих		●		●
9.	7.	Јавне набавке		●	●	
10.	7.	Јавне набавке		●	●	
11.	8.1.	Канцеларије официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију		●		●
12.	8.1.	Канцеларије официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију		●		●
13.	8.1.	Канцеларије официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију		●		●

Табела 1. Препоруке за 2021. годину

² Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020.годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о интерној ревизији институција БиХ
- Одлука о статусу официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију
- Одлука о постепеној трансформацији канцеларија официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Предсједништва за 2020. годину, дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на неустављање функције интерне ревизије те слабости и недостатке у поступцима јавних набавки. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Предсједништво је поступило у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестило нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину. Такође,

³ Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

закључком Предсједништва од 18.10.2021. године, задужен је Секретаријат и кабинети чланова Предсједништва да предузму корективне радње према препорукама из Извјештаја о финансијској ревизији за 2020. годину, на основу којег је генерални секретар донио Акциони план реализације препорука.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 2.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи:

☑ реализоване препоруке, 🟡 препоруке чија је реализација у току, ✖ не реализоване препоруке,

Ⓜ препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Предсједништво је дужно, прије евентуалне измјене Закона о интерној ревизији, успоставити функцију интерне ревизије, као дио свеобухватног система јавне унутрашње финансијске контроле, у складу са тренутним важећим прописима.	Функција интерне ревизије у Предсједништву још увијек није успостављена на прописани начин	✖
2.	Предсједништво би требало анализирати утицај донесеног закључка на функционисање Министарства иностраних послова БиХ, а све у циљу избегавања евентуалних финансијских посљедица и ефикасног обављања послова из надлежности Министарства.	Предложен је Закључак о стављању ван снаге одредби Закључка Предсједништва од 6.11.2019. године којим се тражи од Министарства иностраних послова БиХ да обустави даље попуњавање дипломата у ДКП мрежи до усвајања извјештаја о стању у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ, али Предсједништво није разматрало предложени закључак.	✖
3.	Предсједништво треба унаприједити интерне контроле, односно интерним актом успоставити контролне механизме који ће обезбиједити да именована лица испуњавају услове потребне за именовање амбасадора и других међународних представника БиХ.	Сачињен је приједлог Одлуке о допуни Одлуке о поступку именовања амбасадора и других међународних представника Босне и Херцеговине којим ће се прије поступка именовања амбасадора обезбиједити додатни докази о испуњавању свих прописаних услова, међутим Предсједништво на сједницама није разматрало наведени приједлог.	✖
4.	Предсједништво је дужно ускладити одлуке о именовању и рјешења о утврђивању платног разреда за два замјеника генералног секретара с одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ.	Коефицијенти који се примјењују за обрачун плата замјеника генералног секретара још увијек нису усаглашени са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ, нити је у 2021. години било активности по овом питању.	✖

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
5.	Поновно препоручујемо да се преиспита пракса исплате стимулација за рад у комисијама за јавне набавке.	Настављена је пракса исплате стимулација за чланове комисије за набавке, али у мањем износу у односу на претходну годину.	●
6.	Препоручујемо Предсједништву коришћење прерасподјеле радног времена када год је то могуће на начин како је то предвиђено важећом Одлуком Савјета министара БиХ.	У појединачним случајевима се користила могућност прерасподјеле прековремених сати у слободне дане.	●
7.	Предсједништво треба унаприједити систем интерних контрола у дијелу употребе возила како би се обезбиједило намјенско и рационално коришћење буџетских средстава издвојених за ове намјене.	Поново су констатовани изразито високи трошкови одржавања и поправке код појединих возила.	⊗
8.	Предсједништво треба наставити активности на рационализацији издатака по основу уговора о дјелу те провести процедуре запошљавања сходно важећим прописима који регулишу ову област.	Настављена је пракса ангажовање лица по уговору о дјелу на систематизованим пословима.	⊗
9.	Предсједништво треба захтијевати инструменте осигурања понуде у случајевима дефинисаним Законом о јавним набавкама како би се умањио ризик од непрофесионалног понашања понуђача.	Предсједништво је у појединим случајевима захтијевало гаранције за озбиљност понуде и добро извршење уговора.	●
10.	Потребно је унаприједити систем интерних контрола у дијелу припреме тендерске документације и евалуације понуда, а све у циљу осигурања ефикаснијег провођења поступака и смањења ризика од евентуалних жалби понуђача.	У 2021. години је смањен број основаних жалби понуђача на тендерску документацију и евалуацију понуда.	●
11.	Потребно је више пажње посветити сачињавању тендерске документације, како би се обезбиједило да иста буде недискриминаторна према добављачима те да осигура правичну и активну конкуренцију на тржишту.	У 2021. години није вршена набавка возила тако да ову препоруку нисмо могли оцијенити.	ⓘ
12.	Препоручујемо Предсједништву да сходно Одлуци о статусу официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију, размотри извјештај о раду официра за везу те иницира предузимање потребних мјера.	Предсједништво није разматрало извјештаје о раду канцеларија официра за везу нити за претходну (2020.) нити за текућу (2021.) годину.	⊗
13.	Предсједништво треба успоставити адекватне интерне контроле те обезбиједити да се из документације која прати настанак пословног догађаја недвосмислено може утврдити сврха и намјена утрошених средстава.	Из презентоване документације се нисмо увјерили да се настали трошкови у свим случајевима могу довести у везу са остваривањем функције канцеларије официра за везу.	⊗

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
14.	Предсједништво треба предузети активности како би се провела Одлука о постепеној трансформацији свих канцеларија официра за везу, с обзиром на опредјељење Предсједништва за промјену начина организовања канцеларија у Хагу, настале финансијске трошкове функционисања канцеларија у Хагу те истек мандата Међународног кривичног суда за бившу Југославију.	Предсједништво није предузимало активности у вези са провођењем Одлуке о постепеној трансформацији канцеларија официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију (ICTY) тако да Канцеларија број 1 још увијек егзистира са сједиштем у Краљевини Холандији.	

Табела 2. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Предсједништво је одговорно за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1. Организација и руковођење

Предсједнишвом руководе чланови Предсједништва који се директно бирају на изборима. Редовни послови и активности чланова Предсједништва организују се у њиховим кабинетима. Организација и унутрашњи састав кабинета члана Предсједништва, питање запошљавања те друга питања од значаја за кабине, уређени су унутрашњим актом – Правилима о унутрашњој организацији и запошљавању у кабинету члана Предсједништва од 19.6.2019. године. Радом кабинета управљају шефови кабинета и за свој рад одговарају члановима Предсједништва. Сваки кабинет има систематизовано укупно по 23 радна мјеста (члан Предсједништва, шеф кабинета, девет савјетника, четири сарадника и осам запослених на административно техничким пословима). Са 31.12.2021. године у кабинетима чланова Предсједништва било укупно 40 запослених (без чланова Предсједништва).

Пословником о раду Предсједништва успостављен је Секретаријат с циљем обезбјеђења стручне, административне и техничке подршке члановима Предсједништва током обављања њихових колективних и индивидуалних дужности. Секретаријатом руководи генерални секретар и два замјеника генералног секретара које именује Предсједништво и који за свој рад одговарају члановима Предсједништва. Генерални секретар је именован 15.10.2018. године на мандат од пет година, а замјеници генералног секретара су именовани 05.06.2018. године, односно 15.10.2018. године на мандат од пет година.

Унутрашња организација Секретаријата уређена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији из 2013. године и измјенама и допунама истог ⁴. У току 2021. године извршене су измјене систематизације радних мјеста на начин да је у Одјелу за јавне набавке и логистику умјесто радног мјеста референт за набавке и одржавање, систематизовано мјесто стручни сарадник за јавне набавке. Укупан број систематизованих радних мјеста у Секретаријату је 81, а са 31.12.2021. годину било укупно 67 запослених.

3.2. Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле се имплементира у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁵, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ.

Предсједништво је претходних година донијело одређене интерне акте о финансијском управљању и контроли, сачинило попис и мапе пословних процеса, утврдило и процијенило ризике и израдило регистар ризика. Успостављен је систем праћења и извјештавања о функционисању система финансијског управљања и контроле.

У децембру 2020. године донесен је Акциони план за унапређење финансијског управљања и контроле у 2021. години те регистар ризика са контролним механизмима за смањење ризика. У новембру 2021. године је сачињен Извјештај о предузетим активностима за смањење или уклањање ризика.

Сачињен је приједлог допуна Правилника о унутрашњој организацији Секретаријата везано за дефинисање обавеза руководиоца на свим нивоима за успостављање, развој и провођење система финансијског управљања и контроле и управљања ризицима из њиховог домена рада које требају бити усвојене на сједници Предсједништва.

Одређена подручја потрошње, значајни процеси рада као и нивои овлашћења и одговорности дефинисани су интерним правилницима, одлукама и процедурама претходних година.

Предсједништво је сачинило Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле и исти доставило Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

3.3. Интерна ревизија

Законом о интерној ревизији институција БиХ⁶ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁷ дефинисано је да ће функцију интерне ревизије у Предсједништву обављати Централна јединица интерне ревизије Министарства финансија и трезора БиХ. Предсједништво још увијек није потписало споразум и повељу о вршењу интерне ревизије са наведеном јединицом јер је

Функција интерне ревизије у Предсједништву још увијек није успостављена.

става да се приликом доношења прописа о интерној ревизији није узео у обзир уставом дефинисан положај Предсједништва и његова

⁴ Измјене и допуне Правилника о унутрашњој организацији из 2014., 2018., 2019., 2020 и 2021. године.

⁵ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁶ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁷ Службени гласник БиХ, број 49/12, 69/17 и 59/19

специфичност у систему органа власти у БиХ. У Закључку Предсједништва од јуна 2017. године наведено је да је неадекватно и неприхватљиво да функцију интерне ревизије у Предсједништву обавља Централна јединица интерне ревизије Министарства финансија и трезора БиХ те да је интерну ревизију потребно успоставити у оквиру Предсједништва. Предсједништво је претходних година покретало процедуру допуне Закона о интерној ревизији институција БиХ у смислу да се у Закону пропише могућност да Предсједништво самостално процијени начин извршења функције интерне ревизије, укључујући и могућност успостављања јединице интерне ревизије у склопу организације Предсједништва. Министарство финансија и трезора БиХ и Централна хармонизацијска јединица сматрају како не постоје оправдани разлози за измјену Закона о интерној ревизији институција БиХ у смислу успоставе јединице интерне ревизије у Предсједништву. У 2021. години сачињен је приједлог одлуке Предсједништва у којем се наводи да ће Предсједништво самостално процијенити потребу вршења интерне ревизије у институцији у складу са важећим прописима те налаже Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ да предузме активности у циљу измјена и допуна важеће Одлуке о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ. Овај приједлог до завршетка ревизије (4.5.2022. године) није разматран на сједницама Предсједништва.

Имајући у виду да је улога, мандат и сврха интерне ревизије да кроз независно, објективно увјеравање и консултантске активности унаприједи пословање организације и помогне руководству организације да оствари постављене циљеве, сматрамо сврсисходним успостављање функције интерне ревизије у Предсједништву у складу са тренутно важећим прописима до евентуалних измјена постојећих законских рјешења.

ПРЕПОРУКА 1

Препоручујемо Предсједништву да, до евентуалних измјена постојећих законских рјешења, успостави функцију интерне ревизије у складу с тренутно важећим прописима.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременим финансирању⁸ користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину⁹, Предсједништву су одобрена средства у укупном износу од 7.574.000 КМ, од чега за текуће издатке 7.428.000 КМ и капитални издатке 146.000 КМ. У оквиру буџета Предсједништва одобрена су и средства за рад официра за везу са Међународним кривичним судом за бившу Југославију.

⁸ Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

⁹ Службени гласник БиХ, број 46/20

Предсједништву су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 7.428.000 КМ.

Иако је Предсједништво, сходно Инструкцији Министарства финансија и трезора БиХ¹⁰, у обрасцима финансијског извјештаја у колони одобрени и кориговани буџет приказало Законом о буџету за 2020. годину планирана средства за капиталне издатке (146.000 КМ) иста нису била расположива Предсједништву.

Укупна реализација средства одобрених на основу одлука о привременим финансирању у 2021. години износи 6.410.095 КМ или 85% расположивог буџета.

У току године извршена је једна промјена структуре расхода коју је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ (Одлука од 26.10.2021.године). Укупно пререструктурисање је износило 272.000 КМ. Повећани су путни трошкови (176.000 КМ) и издаци за уговорене услуге (96.000 КМ), а умањени су издаци за бруто плате (120.000 КМ), накнаде трошкова запослених (22.000 КМ), издаци за енергију и комуналне услуге (5.000 КМ), унајмљивање имовине и опреме (120.000 КМ) те издаци за осигурање (5.000 КМ).

4.1. Активности из оквира надлежности

У Изјави о одговорности за остваривање циљева институције Предсједништво¹¹ је навело да су главни циљеви утврђени програмом рада за 2021. годину реализовани у потпуности. На основу проведене ревизије констатовали смо да Предсједништво, и поред датих препорука, у одређеним случајевима није благовремено разматрало акта Министарства иностраних послова БиХ.

Закључак Предсједништва: Предсједништво је на сједници одржаној 06.11.2019. године донијело Закључак којим се тражи од Министарства иностраних послова БиХ (у даљем тексту: Министарство) да обустави даље попуњавање дипломата из дипломатско-конзуларних представништава (у даљем тексту: ДКП), до усвајања извјештаја о стању у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ, с прегледом националне структуре запослених. Иако је Министарство доставило тражени извјештај Предсједништву 25.11.2019. године и тражило од Предсједништва да заузме одговарајући став и донесе појашњење закључка у смислу избјегавања додатних правних и финансијских посљедица те упућивало ургенције да се наведени Закључак стави ван снаге, Закључак Предсједништва у вези са обустављањем попуњавања дипломата у ДКП мрежи је још увијек на снази, што отежава рад и функционисање Министарства. Презентован нам је Приједлог закључка о стављању ван снаге спорних одредби из Закључка од 6.11.2019. године, али исти није разматран на сједницама Предсједништва.

Такође, Предсједништво није дало сагласност на Приједлог правилника о критеријима за оцјењивање рада амбасадора, амбасадора at large, шефова дипломатских мисија, представника БиХ при међународним организацијама који је Министарство иностраних послова БиХ доставило Предсједништву 18.08.2020. године.

¹⁰ Инструкција за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу буџета буџетских корисника за период 01.01 - 31.12.2021. године

¹¹ У складу са чланом 22а (1) Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13) руководство институције уз годишњи извјештај о извршењу буџета институције доставља Изјаву о одговорности за остваривање циљева институције.

ПРЕПОРУКА 2

Предсједништво треба благовремено да разматра достављене приједлоге аката неопходних за ефикасно обављање послова из надлежности вањске политике и Министарства иностраних послова БиХ.

Поступак именовања амбасадора и других међународних представника: Сходно одредбама Устава Босне и Херцеговине, Предсједништво проводи поступак именовања амбасадора и других међународних представника БиХ. Поступак именовања проводи се на основу одлуке Предсједништва¹² према којој, за амбасадора може бити именована особа која испуњава услове прописне чланом 3. Одлуке о поступку именовања амбасадора и других међународних представника БиХ. Тражени услови за кандидате су, поред осталог, да је особа држављанин Босне и Херцеговине, да има универзитетску диплому те да се против ње не води кривични поступак. У извјештају о финансијској ревизији за 2019. годину, констатовано је како Предсједништво у поступку именовања амбасадора, није у потпуности примјењивало Одлуку о поступку именовања амбасадора и других међународних представника БиХ, односно није провјеравало јесу ли испуњени услови како би одређена особа могла бити именована за амбасадора.

Сачињен је приједлог Одлуке о допуни Одлуке о поступку именовања амбасадора и других међународних представника Босне и Херцеговине од 3.4.2013. године којим би се прије поступка именовања амбасадора обезбиједили додатни докази о испуњавању свих прописаних услова, међутим Предсједништво није на сједницама разматрало наведени приједлог.

ПРЕПОРУКА 3

Предсједништво треба да успостави контролне механизме који ће да обезбиједе да именована лица испуњавају прописане услове за именовање амбасадора и других међународних представника БиХ у складу са Одлуком о поступку именовања амбасадора и других међународних представника БиХ.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Предсједништво је сачинило Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставило га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року.

Предсједништво је, у текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, образложило реализацију расхода и прихода те одступања у односу на план и расходе претходне године те билансне позиције.

¹² Одлука о поступку именовања амбасадора и других међународних представника БиХ (Службени гласник БиХ бр. 30/13)

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 6.410.095 КМ, што је за 1.163.905 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2020. годину.

Укупни издаци на непосредној потрошњи (кабинети чланова Предсједништва и Секретаријат) износе 5.966.278 КМ, а укупни издаци канцеларија официра за везу 443.817 КМ.

Значајни трошкови се односе на бруто плате (4.001.670 КМ), накнаде трошкова запослених (634.310 КМ), путни трошкови (418.744 КМ), издаци телефонских и поштанских услуга (123.436 КМ), издаци за услуге превоза и горива (176.529 КМ), закуп простора и опреме (175.680 КМ), текуће одржавање (161.913 КМ), уговорене услуге (591.630 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 4.001.670 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 2.396.893 КМ, нето стимулације 21.858 КМ, а порези и доприноси 1.582.919 КМ. Од укупног износа, на непосредну потрошњу се односи 3.768.738 КМ, док се остатак односи на нето плате за официре за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију (ICTY). Плате су исплаћене за просјечно 112 запослених.

Коефицијенти који се примјењују за обрачун плата замјеника генералног секретара још увијек нису усаглашени са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ¹³ о чему је писано у извјештајима ранијих година. Ради се о неусклађености одлука о именовању и рјешења о утврђивању платног коефицијента за два замјеника генералног секретара са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ. Предсједништво је у ранијем периоду упутило више захтјева и ургенција према Министарству финансија и трезора БиХ са приједлогом за измјену Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ како би се позиције замјеника генералног секретара дефинисане Одлуком о организацији Секретаријата Предсједништва уврстиле у наведени Закон. Посљедња ургенција према Министарству финансија и трезора БиХ упућена је 2016. године, а након тога није било активности на рјешавању овог питања. Треба напоменути да Министарство финансија и трезора БиХ није доставило свој став о достављеном приједлогу, нити је, као надлежно тијело за праћење и провођење Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, обуставило исплату плата по коефицијентима који нису усаглашени са законским одредбама.

¹³ Службени гласник Би, број 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 и 65/20

ПРЕПОРУКА 4

Предсједништво је дужно да усклади одлуке о именовању и рјешења о утврђивању платног коефицијента за два замјеника генералног секретара са одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ.

Стимулације: Увидом у рјешења о додјели стимулација поновно је утврђено да су стимулације исплаћиване запосленима ангажованим у комисијама за јавне набавке, а којима је ангажовање у процедурама јавних набавки у опису посла радног мјеста. Стимулације се исплаћиване сваки мјесец у којима су запослени били ангажовани у износима од 50 КМ по проведеном поступку. Претходне године исплаћивана је накнада у износу од 70 КМ по проведеном поступку. Одлуком о оквирним критеријима за додјелу новчане награде упосленим у институцијама БиХ¹⁴ и Правилником о додјели новчане награде-стимулације у Предсједништву није изричито дефинисано право на стимулацију за провођење процедура јавних набавки. Иако је Предсједништво смањило износ стимулације за провођење процедура јавних набавки и даље смо мишљења да континуирано награђивање по овом основу није оправдано за запослене којима је ангажовање у процедурама јавних набавки у опису радног мјеста.

Накнаде плате за продужени рад: На име накнаде продуженог рада Предсједништво је са 31.12.2021. године исплатило средства у нето износу 51.623 КМ што је, у односу на претходну годину, више за 2.578 КМ. Прековремене сате су углавном остварили технички секретари и возачи у кабинетима чланова Предсједништва као и у Секретаријату те државни службеници Службе за односе са јавношћу и Службе за протокол и церемонијал. Као образложења за прековремене сате, углавном се наводе протокарне посјете Предсједништву као и припреме истих те припреме службених путовања чланова Предсједништва.

Увидом у рјешења и евиденцију за исплату ових накнада констатовано је да се у појединим случајевима, за разлику од прошле године, користила могућност прерасподјеле прековремених сати у слободне дане, а да се углавном исплаћује новчана накнада до 40 сати мјесечно. Уважавајући чињеницу да је у одређеним случајевима оправдана исплата прековременог рада када због природе посла појединих запосленика Предсједништва није могуће користити слободне дане, сматрамо како се, у складу са важећом Одлуком Савјета министара БиХ¹⁵ која регулише ово питање, примарно треба користити прерасподјела радног времена, а изузетно исплата накнаде.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: Током 2021. године примијењена је Методологија за распоређивање запослених унутар платног разреда¹⁶ тако да је у виши платни разред напредовало укупно 48 запослених. Највећи број запослених је унапријеђен у први односно други унутрашњи платни разред по основу оцјене рада у периоду 2016. до 2020. године. Четири запослена су поред оцјена напредовали и по основу стицања вишег степена образовања, а на основу приложених диплома.

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 31/10

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 4/09

¹⁶ Службени гласник БиХ, бр. 6/12 и 76/20

5.1.2. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила у Предсједништву, без официра за везу у 2021. години износе 368.465 КМ. Издаци се односе на издатке за гориво (162.570 КМ), материјал и услуге за одржавање возила (113.196 КМ), ауто гуме (28.837 КМ), осигурање возила (27.610 КМ), услуге прања возила (25.631 КМ) те регистрацију моторних возила (9.141 КМ).

С обзиром на то да је Предсједништво, у септембру 2015. године, изузето од примјене Правилника о условима и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ¹⁷, властитим правилником дефинисана је употреба возила. У 2021. години на снази је био Правилник о коришћењу службених возила Предсједништва донесен 3.12.2020. године према којем право на стално коришћење возила имају чланови Предсједништва, шефови кабинета чланова Предсједништва и генерални секретар Предсједништва. Такође, према овом Правилнику, десет возила која користе наведена лица су изузета од вођења дневних евиденција о коришћењу возила те се за иста у путним налозима на крају сваког мјесеца уписује само почетно и крајње стање километар сата за текући мјесец.

На 31.12.2021. године Предсједништво је располагало са 40 возила од којих је једно возило посуђено за потребе члана Предсједништва из Републике Српске. За потребе кабинета чланова Предсједништва кориштена су 24 возила, а 12 возила је кориштено за потребе Секретаријата. Предсједништво је 01.11.2021. године сачинило приједлог продаје четири возила која су технички неисправна и нису кориштена те испуњавају услове за продају у складу са интерним правилником. Међутим, планирана продаја није реализована јер није усвојен закон о буџету за 2021. годину у чијем приједлогу је Предсједништво планирало продају и набавку возила.

На основу достављеног прегледа трошкова службених возила те проведене ревизије, поред значајних километража и трошкова одржавања код већине возила, поново смо уочили изразито високе трошкове одржавања и поправке код појединих возила. Тако је у

Поново су констатовани високи трошкови одржавања и поправке појединих возила.

текућој години за возило Ауди А8 које је набављено 2016. године утрошено 20.115 КМ. За исто возило је у 2020. години на име одржавања и оправки

утрошено 22.636 КМ, а у 2019. години 21.168 КМ. Ово возило није предложено за продају, иако се за одржавање истог из године у годину троше значајна средства.

Такође смо констатовали да један број фактурисаних резервних дијелова није обухваћен обрасцима за цијену понуде добављача са којима су закључени уговори, а да приликом њихове набавке углавном није вршена провјера њихових цијена на тржишту у складу са одредбама оквирних споразума. Само у појединим случајевима је вршена провјера цијена неуговорених резервних дијелова на тржишту.

ПРЕПОРУКА 5

Препоручујемо Предсједништву да унаприједи интерне контроле код коришћења и одржавања возила у смислу оправданости значајних улагања у наведено возило, а све у циљу рационалног коришћења буџетских средстава издвојених за ове намјене.

¹⁷ Службени гласник БиХ бр. 26/14, 81/14 и 78/15

ПРЕПОРУКА 6

Препоручујемо да се у свим случајевима врши и документује провјера тржишних цијена резервних дијелова који нису обухваћени тендерском документацијом, а у складу са одредбама у закљученим оквирним споразумима.

5.1.3. Услуге репрезентације

Укупно остварени издаци за услуге репрезентације са 31.12.2021. године износе 117.192 КМ и већи су за 21.472 КМ у односу на претходну годину.

Правилником Предсједништва о трошковима репрезентације и евиденцији датих и примљених поклона¹⁸ и Инструкцијом о коришћењу репрезентације у Секретаријату¹⁹ дефинисано је шта се подразумијева под репрезентацијом, лица која остварују право на исту, висина мјесечних ограничења те да трошкови настају вршењем функције Предсједништва и обављањем службених задатака запослених у Предсједништву који имају право на ову врсту трошка.

Ревизијским поступцима је утврђено да су у појединим случајевима образложења за повод настанка трошкова репрезентације врло штура и уопштена те као таква нису адекватна и довољна за утврђивање основаности и оправданости настанка трошкова репрезентације. Тако се за поједине рачуне као повод настанка трошка наводи службени састанак, радни ручак, обављање службене дужности и слично. Фактуре Службе за заједничке послове институција БиХ које се односе на интерну репрезентацију односно послуживање напитака током службених састанака, садрже и трошкове конзумације хране за које такође не постоје образложења повода настанка трошка.

ПРЕПОРУКА 7

Потребно је обезбиједити адекватно документовање повода настанка трошкова репрезентације у свим случајевима, као доказ да су јавна средства утрошена у сврху репрезентације кориштена намјенски и транспарентно.

5.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, исказани су у износу од 32.778 КМ, а односе се на приходе од рефундације боловања и приходе од осигурања за настале штете.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

¹⁸ Правилник број: 01-50-1-535-46/14 од 06.03. 2014. године и измјене правилника број: 05-1-1643-28/17 од 10.05.2017. године

¹⁹ Инструкција број 05-16.4586/18 од 04.12.2018. године

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 14.301.289 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 14.806.834 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (14.275.701 КМ), обавезе према добављачима и физичким лицима (137.873 КМ) и обавезе према запосленима за плате и накнаде из децембра 2021. године (371.800 КМ). Новчана средстава (9.173 КМ) представљају стање на жиро рачуну канцеларије официра за везу у Хагу, а краткорочни пласмани (5.476 КМ) односе се на дате депозите за плаћање закупнине за смјештај официра за везу у Хагу.

Предсједништво је извршило попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Предсједништву је одобрено 146 запослених. На 31.12.2021. године, Предсједништво је имало 113 запослених од којих су три запослена у канцеларијама официра за везу. Поред наведеног броја, једанаест именованих савјетника чланова Предсједништва посао обављају добровољним ангажманом односно без накнаде.

Запошљавање у кабинетима чланова Предсједништва је регулисано Правилима о унутрашњој организацији кабинета члана Предсједништва БиХ²⁰, а проводи се доношењем одлуке о именовању, склапањем уговора о раду, уговора о дјелу или одлуком о добровољном ангажману. Ангажман особља кабинета не може трајати дуже од мандата члана Предсједништва.

У кабинетима чланова Предсједништва на одређено вријеме су током године ангажована четири лица и то савјетник члана Предсједништва, возач, технички секретар и сарадник.

Ангажовање запослених у Секретаријату је уређено Правилником о унутрашњој организацији Секретаријата Предсједништва²¹ којим је дефинисано да се запошљавање врши јавним огласом у складу са Законом о државној служби у институцијама БиХ²² и Законом о раду у институцијама БиХ²³.

Током године у Секретаријату је на неодређено вријеме, након јавног огласа, запослен један државни службеник док су три запосленика након проведених јавних огласа ангажована на одређено вријеме до двије године и то као замјене запослених који су у претходном периоду именовани у кабинете чланова Предсједништва. Такође на одређено вријеме је током четири мјесеца ангажован стручни сарадник за јавне набавке

²⁰ Правила број 01-50-1-2233-77/19 од 19.06.2019. године

²¹ Правилник број. 01-05-1-1971-58/13 од 17.06.2013. и допуне Правилника број 01-50-1-2233-69/19 од 19.06.2019.

²² Службени гласник БиХ, бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17

²³ Службени гласник БиХ, бр. 26/04, 7/05, 48/05, 32/07, 60/10, 32/13 и 93/17

за вријеме трајања конкурсне процедуре која је окончана у 2022. години уз сагласност Агенције за државну службу.

Током године, у Предсједништву је радни однос престао за укупно шест особа. Један савјетник у кабинету је разријешен дужности, а за једну савјетницу члана Предсједништва је промијењен радно-правни статус тако да исте послове од септембра 2021. године обавља по уговору о дјелу. У Секретаријату су двије запосленице стекле услове за пензионисање, док су за двије особе истекли уговори о раду на одређено вријеме (исте особе су након нових конкурсних процедура поново ангазоване на одређено вријеме).

Право на неплаћено одсуство током године користиле су три особе које су именоване на позиције изван Предсједништва (двје из ранијег периода и једна именована током 2021. године). Пет запосленика Секретаријата привремено обавља послове сарадника и запосленика у кабинетима чланова Предсједништва на основу рјешења генералног секретара

Предсједништво је извршило оцјењивање државних службеника и извјештаје о оцјењивању прослједило Агенцији за државну службу БиХ, док су за запосленике донесена рјешења о оцјењивању за текућу годину.

Издаци по основу уговора о дјелу: Нето издаци по основу уговора о дјелу са 31.12.2021. године, без трошкова за уговоре о дјелу официра за везу, износили су 161.740 КМ што је за 9.707 КМ мање у односу на претходну годину.

У складу са горе наведеним Правилима, у кабинетима чланова Предсједништва, по основу уговора о дјелу су ангазована лица на пословима техничког секретара, сарадника, протокарним пословима, возача те пословима израде анализа из разних области. Возач који је ангажован по овом основу у претходним годинама је био запослен на неодређено вријеме у Секретаријату те стекао услове за пензионисање у 2020. години. Мјесечне накнаде по овом основу исплаћиване су у распону од 500 КМ до 2.800 КМ, с обзиром на то да је Упутством о поступку закључења уговора о дјелу у Предсједништву²⁴ дефинисано да мјесечна нето накнада за обављање посла по уговору о дјелу не може бити већа од четири просјечне нето плате у Босни и Херцеговини. Још увијек нису прописани услови које требају испуњавати лица ангазована на овај начин.

Ангажовање лица по уговору о дјелу у Секретаријату је, у континуитету током године, вршено је за послове одржавања оперативног система, протокарне и административно-техничке послове. Ради се о пословима који су сталног карактера и дефинисани су Правилником о унутрашњој организацији Секретаријата. Висина мјесечне

И у 2021. години су ангазована лица по основу уговору о дјелу за редовне и систематизоване послове.

накнаде је одређена у висини мјесечне плате дефинисане за то радно мјесто, а на крају мјесеца достављају се мјесечни извјештаји о раду лица ангажованих по овом основу. Од четири особе које су у континуитету

ангазоване по овом основу, двије запосленице су ангазоване по уговору о дјелу на административно-техничким пословима након што су почетком године стекле услове за пензионисање и у складу с тим им је престао радни однос. За ангажман двије запосленице током 2021. године исплаћене су нето накнаде по уговору о дјелу у износу

²⁴ Упутство број 01-50-1-1643-26/17 од 10.05.2017. године

од 21.280 KM, за послове одржавања оперативног система 15.550 KM, док су за протокарне послове исплаћено нето накнаде у износу од 12.350 KM.

Поред наведеног, у Секретаријату су повремено била ангажована лица по овом основу за превођење, лекторисање и друге послове.

Сходно наведеном, настављена је пракса ангажовања лица по основу уговора о дјелу за редовне и систематизоване послове иако Предсједништво није имало финансијска нити друга ограничења у погледу запошљавања и провођења конкурсних процедура сходно важећим прописима. Посебно истичемо чињеницу да је вршено и ангажовање лица која су претходно пензионисана, а да за те позиције нису покренуте процедуре запошљавања у складу са Законом о раду у институцијама БиХ.

И даље сматрамо да је пракса ангажовања лица по основу уговора о дјелу за обављање редовних послова нетранспарентна и неприхватљива за јавни сектор те да је овакав ангажман прихватљив у изузетним случајевима и то за конкретне послове који се јављају повремено сходно законским прописима који регулишу област облигационих односа. Процедуре запошљавања на систематизована радна мјеста и врсте уговора који се могу закључити за обављање редовних послова у институцији прописане су Законом о раду у институцијама БиХ и Законом о државној служби БиХ.

ПРЕПОРУКА 8

Препоручујемо да се ангажман на основу уговора о дјелу у Секретаријату користити искључиво за конкретне послове који нису предвиђени систематизацијом радних мјеста, а за редовне и систематизоване послове проводе транспарентне процедуре запошљавања у складу са релевантним законским прописима.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Предсједништво је у јануару донијело План привремених јавних набавки за 2021. годину те измјене плана јавних набавки у фебруару, јулу и августу 2021.године. Измјене плана су се углавном односиле на додавање одређеног поступка из домена конкурентских поступака, Анекса II дио Б и директних споразума, а у појединим случајевима је извршена измјена у дијелу процијењене вриједности поступака. План набавки и измјене плана су објављене на интернет страници Предсједништва.

Све поступке јавних набавки проводила је једна комисија коју је именовао генерални секретар за провођење свих процедура јавних набавки.

Према презентованим подацима²⁵, Предсједништво је у 2021. години провело осам отворених поступака у вриједности од 586.300 KM без ПДВ-а, 11 конкурентских поступака у вриједности од 223.400 KM без ПДВ-а, а путем директног споразума извршене су набавке у вриједности од 73.170 KM без ПДВ-а. Два поступка у вриједности од 11.500 KM су реализована путем изузећа од одредби Закона о јавним набавкама БиХ²⁶, те осам поступака у складу са Анексом II, дио Б процијењене вриједности од 315.180 KM (услуге хотелског смјештаја у земљи и иностранству, услуге репрезентације, услуге новинских агенција, услуге дезинфекције и дератизације и тестирања на COVID 19 те стручног образовања).

²⁵ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

²⁶ Службени гласник БиХ, број 39/14

Након претходно проведених поступака набавки, укупна вриједност закључених уговора /оквирних споразума износила је 882.870 КМ без ПДВ-а.

Поступцима ревизије обухваћене су набавке горива, мазива, нафтних деривата и пратећих роба у Републици Српској (125.000 КМ), услуга посредовања у продаји авио карата и организовања службених путовања (115.000 КМ), услуга одржавања и поправки возила Ауди, WV, BMW и Мерцедес која су ван гарантног рока у Сарајеву и Бања Луци (204.300 КМ), канцеларијског материјала (48.000 КМ), протоколних и штампарских услуга (49.900 КМ), закупа возила (10.000 КМ) и закупа мултифункционалних уређаја (6.000 КМ).

Анализом достављених података о планираним и проведеним поступцима набавке те тестираних процедура набавки утврђене су одређене слабости и недостаци у дијелу ефикасног провођења поступака набавки, а односе се на сљедеће:

- Код одређених набавки је уочено касно покретање поступка набавки у односу на датум истицања претходно важећег уговора/оквирног споразума. Нпр. код набавке горива, мазива, нафтних деривата и пратећих роба у Федерацији БиХ поступак набавке за 2021. годину је покренут 11.2.2021. године, након истека рока важења претходног оквирног споразума (6.2.2021. године), код набавке горива мазива, нафтних деривата и пратећих роба у Републици Српској поступак покренут 3.6.2021. године и окончан 09.08.2021. године, а претходни оквирни споразум истекао 09.07.2021. године. До закључења нових уговора набавке су вршене код добављача на основу истеклих уговора.
- Код набавке канцеларијског материјала констатовано је да је протекао дужи временски период од доношења закључка Канцеларије за разматрање жалби БиХ (Закључак од 6.4.2021.године, а запримљен у Предсједништву 12.4.2021.) до поновног обавјештења о наставку поступка 3.6.2021. године као и дужи период који је протекао од одлуке о избору (15.6.2021) до закључења Оквирног споразума (12.7.2021.).
- Анализом прегледа реализованих оквирних споразума и уговора код одређених набавки уочено је значајно одступање вриједности закључених уговора/оквирних споразума и укупне реализације тих уговора у периоду важења уговора што наводи на закључак да постоји потреба за додатним анализама и преиспитивањем процијењених вриједности набавки као и документовању испитивања тржишта. Нпр. код набавке горива, мазива, нафтних деривата и пратећих роба у Федерацији БиХ вриједност закљученог Оквирног споразума је била 160.300 КМ а неискориштена-разлика 106.871 КМ, код услуга текућег одржавања возила марке VW у Сарајеву, која су ван гарантног рока вриједност закљученог Оквирног споразума је била 75.000 КМ, а неискориштена разлика 56.764 КМ.
- Предсједништво у већини поступака набавки није тражило гаранције за уредно извршење уговора као и гаранцију за озбиљност понуда изузев у два поступка (набавка горива у Федерацији БиХ и набавка ауто гума која није окончана у 2021. години).

У 2021. години на тендерску документацију и одлуку избору у поступцима набавки изјављено је укупно седам жалби од стране понуђача. Од наведеног броја, једна жалба, изјављена на тендерску документацију, је усвојена од стране Канцеларије за разматрање жалби (набавка тонера и кертрица) због чега је поступак поновљен; једна жалба је дјелимично усвојена од стране уговорног органа (набавка тонера и кертрица - поновљени поступак); једна жалба је изјављена на одлуку о избору, а која у фази ревизије била на рјешавању код Канцеларије за разматрање жалби и због које поступак није благовремено

окончан (испорука и монтажа ауто-гума), а четири жалбе су одбијене као неуредне од стране Канцеларије за разматрање жалби.

На основу наведеног евидентно је да постоји простор за унапређење ефикасности у провођењу поступака набавки. Неблаговремено и неефикасно провођење поступака набавки има за посљедицу ангажовање добављача након рока важења закључених уговора/оквирних споразума који је приликом расписивања поступка набавке био познат свим добављачима, а нереално високе процијењене вриједности набавки могу имати утицаја на вриједност понуда добављача.

ПРЕПОРУКА 9

Потребно је обезбиједити да се поступци набавки покрећу благовремено како би се обезбиједило да исти буду проведени најкасније до истека рока важења раније закљученог уговора/оквирног споразума.

ПРЕПОРУКА 10

Потребно је више пажње посветити утврђивању процијењене вриједности набавки која треба бити заснована на реалним потребама и документованом испитивању тржишта у погледу цијена.

8. ОСТАЛО

8.1. Канцеларије официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију

Статус официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију (ICTY) уређен је Одлуком Предсједништва о статусу официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију²⁷. Официри за везу раде на остваривању сарадње између органа власти БиХ и Трибунала. У складу са наведеном Одлуком, општи надзор над радом официра за везу врши Предсједништво, а сваки члан Предсједништва врши непосредан надзор над радом официра за везу из реда конститутивног народа којем и он припада и даје му смјернице и упуте за рад.

Предсједништво је још 2013. године донијело Одлуку о постепеној трансформацији канцеларија официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију²⁸. Одлуком је прецизирано да ће канцеларије официра за везу који имају сједиште у Хагу бити трансформисане и престаће с радом у Краљевини Холандији у временском оквиру и у складу с динамиком које ће својом одлуком одредити сваки члан Предсједништва за официра за везу из реда конститутивног народа којем он припада. По доношењу и провођењу наведене Одлуке, предвиђено је да ће официри за везу своје послове и задатке наставити обављати у Босни и Херцеговини, при кабинетима чланова Предсједништва БиХ. Начин даљег функционисања официра за везу и сва друга питања у вези с њиховим радом утврдиће одговарајућим актима сваки члан Предсједништва за

²⁷ Службени гласник БиХ, бр. 19/01 и 29/01.

²⁸ Службени гласник БиХ, број 41/13

официра за везу из реда конститутивног народа којем он припада. Крајем 2018. године затворене су двије канцеларије официра за везу у Хагу (Канцеларија број 2 и Канцеларија број 3), док Канцеларија број 1 још увијек егзистира са сједиштем у Краљевини Холандији. Одлуком о Статусу официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију дефинисано је да официри за везу раде на сарадњи између органа власти у Босни и Херцеговини и Међународног кривичног суда. Мандат Међународног кривичног суда за бившу Југославију трајао је до 2017. године.

Иако је чланом 4. Одлуке о статусу официра за везу предвиђено да ће Предсједништво, најмање једанпут годишње, разматрати извјештаје о раду официра за везу, укључујући оцјену услова за остваривање њихове функције, нису нам презентовани докази да је Предсједништво разматрало извјештаје о раду канцеларија официра за везу нити за претходну (2020.) нити за текућу (2021.) годину.

ПРЕПОРУКА 11

Предсједништво треба предузети активности како би се провела Одлука о постепеној трансформацији свих канцеларија официра за везу, с обзиром на опредјељење Предсједништва за промјену начина организовања канцеларија у Хагу, финансијске трошкове функционисања канцеларије у Хагу те истек мандата Међународног кривичног суда за бившу Југославију.

ПРЕПОРУКА 12

Предсједништво је дужно да, у складу с Одлуком о статусу официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију, размотри извјештаје о раду официра за везу те иницира предузимање потребних мјера.

Укупни расходи канцеларија официра за везу са 31.12.2021. године години остварени су у износу од 443.817 КМ, а према сљедећој структури: Канцеларија број 1- 350.495 КМ, Канцеларија број 2 – 55.239 КМ и Канцеларија број 3 – 38.083 КМ. Према врсти расхода, значајни издаци се односе на бруто плате и накнаде запослених (232.932 КМ), накнаде трошкова запослених (118.830 КМ), издатке за уговоре о дјелу (нето 40.933 КМ), закуп канцеларијског и паркинг простора (28.394 КМ) те остале материјалне трошкове (22.728 КМ). Укупан број запослених у канцеларијама официра за везу са 31.12.2021. године је био три, од којих су два у Хагу.

Плате и накнаде запослених у Канцеларији број 1 (официра за везу и истражиоца за ратне злочине) се обрачунавају у складу са важећим прописима којим су регулисане плате и накнаде за рад особља у ДКП мрежи,²⁹ а плате и накнаде запослених у Канцеларијама 2 и 3 обрачунате су у складу са важећим прописима о платама и накнадама запослених у институцијама БиХ и интерним актима Предсједништва.

У односу на претходну годину значајно су смањени укупни трошкови Канцеларије број 3 и то на платама и накнадама због разрешења официра за везу те лица које је било ангажовано по уговору о дјелу до маја 2021. године на пословима регионалног политичког аналитичара. Међутим, као и претходне године, нисмо се увјерили у намјенско трошење

²⁹ Правилник о платама, додацима и накнадама особља у ДКП БиХ из новембра 2008. године и Одлука СМ о висини основице за обрачун плата у ДКП БиХ из јануара 2021. године.

средства везано за ангажовање лица по основу уговора о дјелу за послове логистике у Канцеларији број 3 са мјесечном нето накнадом 1.450 КМ. Наиме, увидом у презентовану документацију нисмо могли довести у везу обављене послове по уговору о дјелу с остваривањем функције официра за везу прописане Одлуком Предсједништва о статусу официра за везу с Међународним кривичним судом за бившу Југославију. У извјештају о раду наведени су послови сачињавања евиденција путних налога возила и трошкова горива, набавка канцеларијског материјала за потребе Кабинета члана Предсједништва, превоз шефа кабинета и сл.

ПРЕПОРУКА 13

Предсједништво треба да обезбиједи да се буџетска средства одобрена за канцеларије официра за везу троше за одобрене намјене.

9. КОМЕНТАРИ

Предсједништво у остављеном року није доставило коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Предсједништву за 2021. годину обавили су: Наташа Авдаловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Аниса Јусић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Жељко Ћавар - ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Авдаловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Табела III– Преглед прихода и примитака за 2021.годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Предсједништво БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	7.428.000	0	7.428.000	6.410.095	86
Бруто плате и накнаде	4.535.000	-120.000	4.415.000	4.001.670	91
Накнаде трошкова запослених	788.000	-22.000	766.000	634.310	83
Путни трошкови	344.000	176.000	520.000	418.744	81
Издаци телефонских и поштанских услуга	153.000	0	153.000	123.436	81
Издаци за енергију и комуналне услуге	9.000	-5.000	4.000	1.049	26
Набавка материјала	109.000	0	109.000	91.257	84
Издаци за услуге превоза и горива	181.000	0	181.000	176.529	98
Унајмљивање имовине и опреме	400.000	-120.000	280.000	175.680	63
Издаци за текуће одржавање	220.000	0	220.000	161.913	74
Издаци за осигурање	61.000	-5.000	56.000	33.879	60
Уговорене и друге посебне услуге	628.000	96.000	724.000	591.630	82
2. Капитални издаци	146.000	0	146.000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	141.000	0	141.000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	5.000	0	5.000	0	0
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	7.574.000	0	7.574.000	6.410.095	85
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	7.574.000	0	7.574.000	6.410.095	85

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 25.02.2022. године.

Генерални секретар:
Зоран Ђерић

Биланс стања на дан 31.12.2021. године

Предсједништво БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	25.587	71.726	36
Новчана средства	9.173	27.384	33
Краткорочна потраживања	10.939	38.866	28
Краткорочни пласмани	5.476	5.476	100
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	14.275.701	14.706.055	97
Стална средства	23.112.720	23.037.921	100
Исправка вриједности	8.837.019	8.331.866	106
Неотписана вриједност сталних средстава	14.275.701	14.706.055	97
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	14.301.289	14.777.781	97

3. Краткорочне обавезе и разграничења	531.133	760.137	70
Краткорочне текуће обавезе	137.873	237.435	58
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	371.800	370.906	100
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	21.459	151.796	14
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	14.275.701	14.706.055	97
Извори средстава	14.275.701	14.706.055	97
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	14.806.834	15.466.192	96

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 25.02.2022. године

Генерални секретар:
Зоран Ђерић

Преглед прихода и примитака у 2021. години

Предсједништво БиХ

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорезни приходи	0	0	0	32.778	
Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	0	0	0	0	
Непланиране уплате-Остали приходи	0	0	0	32.778	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	0	0	0	32.778	

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 25.02.2022. године

Генерални секретар:
Зоран Ђерић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Предсједништва Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Предсједништво) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Предсједништва.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 28.03.2022. године

Генерални
секретар

Зоран Ђерић

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU

Broj: 06-16-1-980/22

Sarajevo, juli 2022. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	4
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	4
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II	PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)	9
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	10
1.	KRITERIJI	10
2.	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	10
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	13
3.1.	Organizacija i rukovođenje	13
3.2.	Funkcionisanje sistema internih kontrola	14
3.3.	Finansijsko upravljanje i kontrola	15
3.4.	Interna revizija.....	15
4.	BUDŽET	15
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
5.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	17
5.1.1.	Bruto plaće.....	18
5.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila.....	19
5.1.3.	Izdaci za rad upravnog i nadzornog odbora i drugih tijela	20
5.2.	Pregled prihoda i primitaka	20
5.3.	Bilans stanja	21
5.3.1.	Novčana sredstva i potraživanja	22
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA.....	23
7.	JAVNE NABAVKE	26
7.1.	Nabavka usluge tekućeg održavanja mreže radiomonitoring stanica u BiH	27
7.2.	Nabavka higijenskog potrošnog materijala	28
7.3.	Nabavka informacionog sistema	28
8.	KOMENTARI	30
	PRILOZI.....	31

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji Agencije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- Potraživanja u iznosu od 15.000.000 KM po osnovu prijenosa novčanih sredstava Agencije na Jedinstveni račun trezora nisu evidentirana u poslovnim knjigama Agencije čime je aktiva Bilansa stanja sa 31.12.2021. godine potcijenjena za gore navedeni iznos (tačka 5.3.1. Izvještaja).*

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Skretanje pažnje²

Ne izražavajući dalju rezervu na mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Podaci iz sistema obračuna plaća (COIP) nisu usaglašeni s kadrovskim podacima u pogledu efektivnog radnog staža zaposlenih koji je osnova za obračun dodatka na plaću po osnovu radnog staža (tačka 5.1.1. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljam revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.

² Odjeljak kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Agencije za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *evidencije o korištenju službenih i specijalizovanih vozila nisu u svim slučajevima potpune i ne sadrže adekvatne elemente za dokumentovanje korištenja vozila u poslovne svrhe (tačka 5.1.2. Izvještaja);*
- *putem ugovora o djelu se angažuju osobe duži vremenski period za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta, kao i poslova koji nisu u opisu postojećih radnih mjesta, a trajnog su karaktera (tačka 6. Izvještaja);*
- *nije donesen i objavljen plan javnih nabavki Agencije za 2021. godinu, a kod postupaka javnih nabavki su utvrđeni određeni nedostaci i slabosti (tačka 7. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Agencije, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 14.7.2022. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)

Izveštajem o obavljenoj reviziji za 2021. godinu obuhvaćeno je 16 preporuka. Od navedenog broja, tri preporuke se odnose na reviziju finansijskih izvještaja, dok je 12 preporuka dato zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima. Jedna preporuka se odnosi i na finansijske izvještaje i na usklađenost.

Od ukupnog broja datih preporuka, četiri preporuke se odnose na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identifikovane i u prethodnim izvještajima, tj. nije bilo značajnijih promjena u cilju njihovog otklanjanja te su, shodno tome, preporuke ponovljene u 2021. godini.

U tabeli koja slijedi (Tabela 1.) prikazani su podaci o datim preporukama za 2021. godinu.

Br. prep.	Tačka izvještaja	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ³	
			Finansijski izvještaji	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	3.2.	Funkcionisanje sistema internih kontrola	●	●	●	
2.	3.2.	Funkcionisanje sistema internih kontrola		●	●	
3.	5.	Finansijski izvještaji		●	●	
4.	5.1.1.	Bruto plaće	●		●	
5.	5.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila		●		●
6.	5.1.2.	Izdaci za upotrebu vozila	●		●	
7.	5.1.3.	Izdaci za rad upravnog i nadzornog odbora i drugih tijela		●		●
8.	5.3.1.	Novčana sredstva i potraživanja	●		●	
9.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih osoba		●		●
10.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih osoba		●		●
11.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih osoba		●	●	
12.	7.	Javne nabavke		●	●	
13.	7.1.	Nabavka usluge tekućeg održavanja		●	●	
14.	7.2.	Nabavka higijenskog potrošnog materijala		●	●	
15.	7.3.	Nabavka informacionog sistema		●	●	
16.	7.	Javne nabavke (Realizacija ugovora po projektima)		●	●	

Tabela 1. Preporuke za 2021. godinu

³ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu⁴
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o komunikacijama BiH.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Agencije za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na: nedostatke u procesu upotrebe službenih specijalizovanih vozila, raspoređivanje jednog zaposlenika na radno mjesto za dva nivoa više od radnog mjesta na kojem je prethodno radio suprotno propisima koji regulišu zapošljavanje u institucijama BiH, angažman osoba po osnovu ugovora o djelu u kontinuitetu za poslove koji su predviđeni sistematizacijom radnih mjesta u Agenciji, i nedostatke i slabosti u postupcima javnih nabavki. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Agencija je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu. Agencija je sačinila akcioni plan za realizaciju preporuka.

⁴ Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je finansiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom finansiranju donesenim na osnovu odobrenog budžeta za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela 2.) dat je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✔ realizovane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u toku, ✗ nerealizovane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Agencija treba provoditi mjere planirane za razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole te pratiti i izvršavati obaveze propisane aktima nadležnih institucija u cilju unapređenja sistema internih finansijskih kontrola.	Za razliku od prethodne godine, Agencija je u junu 2021. godine, sačinila Operativni godišnji akcioni plan strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola za tekuću godinu i određeni broj planiranih aktivnosti je realizovan do kraja godine, s tim da je bilo i slučajeva nerealizovanih aktivnosti koje su uvrštene u plan za 2022. godinu.	✔
2.	Agencija je dužna raspolagati specijalizovanim službenim vozilima, i brojčano i prema vrsti, kako je određeno Pravilnikom o načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila u Agenciji.	Agencija je u toku 2021. godine prodala jedno specijalizovano vozilo, tako da je osigurana usklađenost broja raspoloživih vozila prema dozvoljenoj vrsti.	✔
3.	Agencija je dužna specijalizovana službena vozila koristiti u skladu sa Pravilnikom o uslovima nabavke i načina korištenja službenih vozila u institucijama BiH i namjene koja je određena Pravilnikom o načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila u Agenciji.	Za razliku od prethodne godine, u testiranim putnim nalogima o korištenju specijalizovanih službenih vozila nisu evidentirani dnevni dolasci na posao i odlasci sa posla zaposlenih.	✔
4.	Agencija treba osigurati da nalozi za upotrebu službenih specijalizovanih putničkih/terenskih vozila sadrže istinite podatke koji odgovaraju stvarnom stanju kako bi se osigurao vjerodostojan prikaz upotrebe istih i stvorili preduslovi za adekvatnu kontrolu namjenske upotrebe službenih specijalizovanih putničkih vozila.	I dalje postoje slučajevi gdje evidencije o dnevnom korištenju specijalizovanih putničkih vozila ne odražavaju stvarno stanje njihove upotrebe.	✗
5.	Agencija je dužna odredbe Odluke o utvrđivanju naknade za rad članovima Vijeća Agencije uskladiti s odredbama člana 39. i 57a Zakona o dopunama zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.	Odluka o utvrđivanju naknade za rad članovima Vijeća Agencije nije usklađena s odredbama člana 39. i 57.a Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.	✗
6.	Ponovo napominjemo da je Agencija dužna interni premještaj i raspoređivanje zaposlenih obavljati u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH i Pravilnikom o internim premještajima i raspoređivanjima zaposlenika u institucijama BiH u cilju osiguranja zakonitosti u zapošljavanju.	Agencija je u toku 2021. godine, unaprijedila jednog zaposlenog na radno mjesto dva viša nivoa s tim da je, za razliku od prethodne godine, navedeno realizovala kroz dva interna premještaja u vrlo kratkom periodu.	✗

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
7.	Rukovodstvo Agencije je dužno uspostaviti rad Agencije na način da svi zaposlenici budu raspoređeni na radna mjesta prema rješenju o rasporedu u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u pogledu predviđenog sjedišta za obavljanje poslova.	Agencija je, za dva zaposlena koja su bila obuhvaćena preporukom, uskladila podatke o mjestu rada u pojedinačnim ugovorima o radu sa važećim rješenjima o raspoređivanju zaposlenih na tim radnim mjestima.	
8.	Angažmane po osnovu ugovora o djelu treba koristiti na bazi stvarnih potreba i samo za poslove koji nisu predviđeni sistematizacijom radnih mjesta, tj. za poslove koji nisu stalnog karaktera.	I dalje je prisutan angažman osoba po osnovu ugovora o djelu na poslovima koji su sistematizovani i imaju trajni karakter.	
9.	Interne akte kojima su definisani poslovi i visina naknade po osnovu ugovora o djelu u Agenciji uskladiti sa stvarnom svrhom i pravnim osnovom za zaključivanje ugovora o djelu.	Agencija je donijela novi interni akt koji na jasniji način definiše svrhu i pravnu osnovu za zaključivanje ugovora o djelu, kao i kriterije za utvrđivanje visine pripadajuće naknade.	
10.	Agencija je dužna da procjenu vrijednosti nabavke vrši na način propisan Zakonom o javnim nabavkama, te da shodno tome sve troškove vezane za određenu nabavku uključi u procijenjenu vrijednost bez PDV-a.	Postoji slučaj gdje je Agencija ponovo odredila ukupnu procijenjenu vrijednost nabavke na način da su pored procijenjene vrijednosti bez PDV-a dodani i zavisni troškovi s tim da se, za razliku od prethodne godine, radi samo o jednoj proceduri koja je započeta u 2020. godini, a okončana u 2021. godini.	
11.	Potrebno je da Agencija u cilju poštivanja osnovnih principa javnih nabavki iz člana 3. Zakona o javnim nabavkama analizira sve faze postupka javne nabavke po projektima i sagleda rizike sa kojima se suočava u postupcima, a koji mogu uticati na ograničenje konkurencije.	S obzirom na to da su sve procedure nabavke po projektima započete prije davanja predmetne preporuke, nismo bili u mogućnosti ocijeniti realizaciju date preporuke.	
Br. prep.	Preporuke iz izvještaja ranijih godina	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja ranijih godina	Status
6.	U cilju stvaranja preduslova za adekvatno praćenje izvršenja okvirnog sporazuma/ugovora o nabavci neophodno je da Agencija kod izrade obrasca za cijenu ponude uzme u obzir pored norma sata i druge elemente tehničke specifikacije (količine, rezervne dijelove i sl.). (2018. godina)	Agencija je kod nabavke održavanja motornih vozila uzela u obzir i cijenu rezervnih dijelova.	
3.	Agencija treba racionalno pristupiti odobravanju službenih putovanja uz prethodnu analizu troškovne opravdanosti i koristi za ostvarivanje ciljeva poslovanja, imajući u vidu brojnost osoblja, trajanje putovanja i procjenu efekata ovih putovanja. (2019. godina)	U 2021. godini su bila na snazi ograničenja putovanja zbog pandemije bolesti COVID-19 što je uticalo na to da putovanja zaposlenih Agencije budu reducirana, tako da nismo bili u mogućnosti ocijeniti realizaciju date preporuke.	

Tabela 2. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuka čija je realizacija u toku će biti predmetom daljeg praćenja do trenutka dok se ne realizuje u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ova preporuka nije realizovana. Shodno tome, u ovom izvještaju nije data nova preporuka za revidirani proces na koji se takva preporuka odnosi, ali je za ovaj proces dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz 2019. godine, i njegovim izmjenama i dopunama iz 2020. i 2021. godine, koji je donio generalni direktor Agencije, pozivajući se na odredbe člana 40. stav 1. Zakona o komunikacijama⁵. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije uređen je način rada i rukovođenja Agencijom, te opis radnih mjesta zaposlenih. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta za 267 izvršilaca.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije obavljaju se u okviru Kabineta generalnog direktora, sektora i odjela. Sektori, kao osnovne organizacione jedinice, osnivaju se unutar područja rada i izvan područja rada Agencije. Postoji pet područja za rad (telekomunikacije, emitovanje, radiokomunikacije, strategija i planiranje, i pravni, finansijski i opći poslovi) i pet samostalnih sektora (Sektor za dozvole i naknade, Sektor za odnose s javnošću, Sektor za informacione tehnologije, Regionalni sektor Banja Luka i Regionalni sektor Mostar).

Agencijom rukovodi generalni direktor, imenovan 14.7.2020. godine na mandat od četiri godine.⁶

Agencija ima Vijeće koje, prema članu 39. Zakona o komunikacijama, vodi Agenciju u pogledu strateških pitanja provođenja zakona, vrši konsultacije s generalnim direktorom i prima od njega izvještaje, usvaja kodeks rada i pravila za emitiranje i telekomunikacije i ima funkciju apelacionog tijela za odluke koje donosi generalni direktor.

Vijeće Agencije sastoji se od sedam članova, imenovanih u decembru 2013. godine, na mandat od četiri godine. Parlamentarna skupština BiH je razriješila dužnosti jednog člana Vijeća

Članovima Vijeća Agencije je istekao mandat 2017. godine, a nadležni organi još uvijek nisu imenovali nove članove Vijeća Agencije.

Agencije u 2017. godini, a drugi član je podnio ostavku u toku 2020. godine, tako da je Vijeće Agencije u 2021. godini radilo u sastavu od pet članova, s tim da je svim članovima istekao mandat. Tokom tekuće, kao

⁵ Član 40. stav 1. Zakona o komunikacijama glasi: "Agencijom rukovodi generalni direktor koga predlaže Vijeće Agencije, a potvrđuje Vijeće ministara u roku od 30 dana nakon podnošenja prijedloga. Generalni direktor odgovoran je za sve regulatorne funkcije Agencije. Osim toga, generalni direktor odgovaran je za sve administrativne poslove Agencije, uključujući, ali ne ograničavajući se na provođenje ovog zakona i drugih relevantnih zakona, za sva kadrovska pitanja Agencije, kao i za uspostavljanje pravila o internim procedurama. Mandat generalnog direktora je četiri godine i može biti ponovo imenovan samo na još jedan mandat." (Službeni glasnik BiH, broj: 31/03, 75/06, 32/10, 98/12)

⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 44/20

i prethodnih godina, bilo je određenih aktivnosti nadležnih organa vezanih za procedure prijedloga i imenovanja novih članova Vijeća Agencije (Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH), ali bez konkretnih rezultata. Dakle, prema našim informacijama, do maja 2022. godine nije bilo imenovanja novih članova Vijeća Agencije.

3.2. Funkcionisanje sistema internih kontrola

Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcionisanju internih kontrola u Agenciji koje se odnose na:

- Analizom internog pregleda mjesečne potrošnje reprezentacije i uvidom u testirane račune smo uočili manji broj slučajeva gdje se nisu poštovali odobreni mjesečni limiti trošenja sredstava reprezentacije, utvrđeni internim aktom iz 2015. godine. Krajem 2021. godine je donesen novi interni akt kojim su izmijenjeni navedeni limiti i dodat dio da eksterna reprezentacija podrazumijeva i promotivni materijal i poklone nabavljene za vanjske saradnike u cilju promocije Agencije. Prema prezentovanim podacima, u 2021. godini je bio slučaj nabavke promotivnog materijala⁷ koji je evidentiran na kontnoj poziciji reprezentacije, ali navedeno nije definisano Pravilnikom Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju⁸ jer se pod pojmom reprezentacija pominje samo pravo na korištenje sredstava za ugostiteljske usluge. Ipak, činjenica je da u institucijama BiH, u određenim slučajevima, postoje realne potrebe u pogledu nabavke poklona i promotivnog materijala koje nisu prepoznate u Pravilniku Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju. Shodno tome javlja se potreba regulisanja ovog pitanja od strane Vijeća ministara BiH u cilju kreiranja regulatornog okvira koji će omogućiti realizaciju izdataka za reprezentaciju na način koji će uključivati sve stvarne potrebe institucija BiH.
- Agencija nije ažurno obračunavala mjesečnu amortizaciju stalnih sredstava tokom godine, niti je evidentirala sva novonabavljena stalna sredstava u Glavnu knjigu Agencije u momentu stvaranja uslova za njihovo uknjiženje. U navedenom slučaju nije primijenjen računovodstveni princip nastanka događaja, a podaci o bilansnim pozicijama stalnih sredstava i ispravke vrijednosti nisu realno prezentovani u finansijskim izvještajima Agencije za prva tri kvartala 2021. godine. Međutim, u decembru 2021. godine su naknadno uknjižena sva novonabavljena stalna sredstva, izvršeno je umanjeње stalnih sredstava (uslijed rashodovanja i prodaje) i obračunata amortizacija po hronološkim datumima nastanka poslovnih promjena.
- Izvještaj o popisu stalnih sredstava i sitnog inventara sa 31.12.2021. godine ne sadrži podatak o knjigovodstvenom stanju stalnih sredstava po kontnim pozicijama i utvrđenog stanja po popisu u vidu rekapitulacije (i ukupnim zbirom) kako bi na jasan način bili prezentovani navedeni podaci, mada su ti podaci sveobuhvatnije prezentovani u Odluci o usvajanju izvještaja o popisu stalnih sredstava. Također, izvještaj formalno ne sadrži prijedlog za rashodovanje stalnih sredstava već se određena vrsta listinga pravi naknadno tako da se ne pravi odluka o rashodovanju koju treba da donese rukovodilac Agencije.

⁷ Promotivni materijal u vrijednosti od 3.968 KM.

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 78/15, 53/17, 62/17, 1/21 i 63/21

PREPORUKA 1

Agencija treba unaprijediti interne kontrole vezane za stalna sredstva u pogledu ažurnog evidentiranja istih u Glavnu knjigu tokom obračunskog perioda.

PREPORUKA 2

Preporučujemo Agenciji da unaprijedi način izvještavanja o obavljenim aktivnostima godišnjeg popisa stalnih sredstava i utvrđenog činjeničnog stanja od strane komisije.

3.3. Finansijsko upravljanje i kontrola

Agencija je sačinila osnovne dokumente potrebne za uspostavu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁹, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Naime, Mapa poslovnih procesa i Registar rizika su ažurirani početkom 2021. godine, kao rezultat rada radne grupe iz 2020. godine. Agencija je dostavila Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu.

Agencija je, u junu 2021. godine, donijela Operativni godišnji akcioni plan strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2021. godinu. Istim je predviđeno provođenje određenih aktivnosti i donošenja internih akata i uputstava iz područja telekomunikacija, emitovanja, općih i finansijskih poslova i sl. s tim da su rokovi za okončanje istih većinom bili ostavljeni za kraj godine. Izrađen je godišnji izvještaj o aktivnostima vezanim za operativni plan, 01.02.2022. godine, u kojem su prezentovane realizovane aktivnosti, s tim da ima dosta aktivnosti čija je realizacija u toku, odnosno iste su prenesene u 2022. godinu.

3.4. Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH¹⁰ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH¹¹, Jedinica interne revizije Ministarstva prometa i komunikacija BiH nadležna je za obavljanje interne revizije u Agenciji. Agenciji je dostavljen Strateški plan jedinice za internu reviziju za period 2021-2023. godina i Godišnji plan za 2021. godinu.

U 2021. godini je obavljena redovna interna revizija na temu "Obračun naknada za korištenje radiofrekventnog spektra"¹², i redovna i naknadna revizija na temu "Obračun naknada po osnovu izdatih dozvola za numeraciju".

4. BUDŽET

Zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na osnovu odredbi

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

¹² Revizija započeta u 2020. godini, a okončana u 2021. godini.

Zakona o finansiranju institucija BiH, na kvartalnom nivou, donosilo tokom godine odluke o privremenom finansiranju¹³ koristeći kao osnovu odobreni budžet za 2020. godinu.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹⁴, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 7.077.000 KM (tekući izdaci 6.260.000 KM i kapitalni izdaci 817.000 KM).

Agenciji su, shodno odlukama o privremenom finansiranju, kroz operativne planove budžeta u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 7.077.000 KM. Ukupno odobrena sredstva obuhvataju i sredstva za kapitalne izdatke u iznosu od 817.000 KM, ali s obzirom na to da se u uslovima privremenog finansiranja mogu realizovati isključivo tekući izdaci, ista nisu realizovana kroz kapitalne izdatke već je jedan dio tih sredstava u iznosu od 91.000 KM realizovan kroz tekuće izdatke, nakon izvršenog prestrukturisanja koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH.

Također, Agencija je imala na raspolaganju prenesena sredstva u iznosu od 4.251.741 KM za realizaciju projekata odobrenih odlukama Vijeća ministara BiH o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije¹⁵. Dakle, ukupna odobrena sredstva za 2021. godinu su iznosila 11.328.741 KM.

Ukupna realizacija sredstava budžeta u 2021. godini iznosi 8.451.076 KM (rashodi neposredne potrošnje 5.953.449 KM i rashodi programa posebnih namjena-projekata 2.497.627 KM).

Agencija je izvršila jedno prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH¹⁶, prema kojem je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta. Ukupan iznos prestrukturisanja iznosio je 91.000 KM, s tim da su povećane bruto plaće i naknade za 76.000 KM, naknade troškova zaposlenih za 47.000 KM, izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa za 20.000 KM i ugovorene i druge posebne usluge za 68.000 KM, a smanjeni putni troškovi za 100.000 KM, nabavka materijala za 20.000 KM, nabavka građevina za 80.000 KM i nabavka opreme za 11.000 KM. U zahtjevu o prestrukturisanju se, između ostalog navodi, da se povećanje troškova na poziciji plaća i naknada javlja zbog pomjeranja u okviru unutrašnjih platnih razreda zbog početka primjene Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹⁷, internih premještaja (unapređenja), te povećanja po osnovu minulog rada.

Prema dobijenim informacijama od Agencije, neusvajanje budžeta za 2021. godinu je uticalo na nemogućnost realizacije niza planiranih kapitalnih ulaganja (zanimanje dotrajale opreme, modernizacija telefonskog sistema, nabavka softverskih rješenja za digitalizaciju poslovnih procesa i tehnološku modernizaciju Agencije itd.).

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Agencija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Korekcija Godišnjeg finansijskog izvještaja je izvršena 5.5.2022. godine. Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu je objavljen na internetskoj stranici Agencije www.rak.ba.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 56/16 i 20/19

¹⁶ Odluka broj: 05-16-2-8716-3/21 od 1.12.2021. godine

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

Konstatovali smo da je propisane obrasce seta finansijskih izvještaja za 2021. godinu potpisao pomoćnik direktora za pravne, finansijske i opće poslove, a ne generalni direktor Agencije. Međutim, generalni direktor je svojeručno potpisao Izjavu o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva Agencije. U skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH¹⁸, rukovodilac institucije ovjerava i obrasce koji čine set finansijskih izvještaja. Analizom bilješki uz finansijske izvještaje možemo konstatovati da nisu navedene informacije o stanjima i značajnim promjenama na pojedinim bilansnim pozicijama uz bilans stanja (npr. ostala potraživanja, razgraničeni prihodi, razgraničeni rashodi i sl.), kao i da postoji prostor za unapređenje procesa finansijskog izvještavanja pojedinih stavki rashoda i prihoda.

PREPORUKA 3

Agencija treba prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja u potpunosti postupati u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

Agencija je sačinila Izvještaj o utrošku sredstava i realizacije Odluka Vijeća ministara BiH o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima za period 01.01.-31.12.2021. godine s detaljnim podacima o izvršenju i fazama implementacije pojedinačnih projekata. U skladu sa Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH¹⁹, Agencija je objavila podatak o realizaciji sudske presude u 2021. godini²⁰.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 8.451.076 KM, što je za 2.877.665 KM manje u odnosu na rashode odobrene budžetom za 2020. godinu. Jedan od razloga navedenih odstupanja je i činjenica da planirani kapitalni izdaci nisu mogli biti realizovani zbog ograničenja u uslovima privremenog finansiranja, kao i kašnjenja u realizaciji pojedinih programa posebnih namjena-projekata.

Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (4.612.026 KM), naknade troškova zaposlenih (471.393 KM), ugovorene i druge usluge (315.131 KM), izdatke za tekuće održavanje (133.879 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (87.940 KM), izdatke za upotrebu vozila (83.344 KM) i izdatke za telefonske i poštanske usluge (81.886 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na programe posebnih namjena-projekte koji se finansiraju iz sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije odobrenih odlukama Vijeća ministara BiH (2.497.627 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17

¹⁹ Instrukcija za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju Budžeta budžetskih korisnika za period 01.01.-31.12.2021. godine, broj: 05-16-2-477-1/22 od 5.1.2022. godine

²⁰ Kod realizacije programa „Metodologija računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva” je evidentiran iznos od 175.485 KM, koji se odnosi na isplatu glavnog duga, zatezne kamate i troškova parničnog postupka po osnovu vanskudskog poravnjenja po presudi Suda BiH, vezane za realizaciju ugovora zaključenog 2017. godine sa konsultantskom firmom Grant Thornton d.o.o. Banja Luka i okolnosti koje su se desile 2019. godine, a koje su dovele do predmetne tužbe (detaljnije u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu). Naprijed navedena isplata je izvršena putem žiroračuna Agencije, a izdatak je evidentiran na teret predmetnog projekta.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 4.612.026 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 2.717.807 KM, a porezi i doprinosi 1.894.219 KM. Bruto plaće i naknade su za 96.275 KM veće u odnosu na prethodnu godinu zbog unapređenja određenog broja zaposlenih u 2021. godini i početka primjene Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda.

Prosječan broj zaposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji bio je 125.

Regulatorni dodatak na plaću: Pravo na regulatorni dodatak na plaću imaju zaposlenici Agencije koji obavljaju najsloženije stručne poslove koji su u potpunosti ili djelimično direktno vezani za funkciju regulatora, u rasponu od 10% do 50% pripadajuće osnovne plaće. Navedeno pravo je definisano Odlukom Vijeća Agencije o uslovima i načinu ostvarivanja prava na dodatak na plaću po osnovu obavljanja stručnih poslova direktno vezanih za funkciju regulatora zaposlenih u Agenciji²¹, a visina regulatornog dodatka za pojedinačna radna mjesta je utvrđena Odlukom generalnog direktora²², prema utvrđenim kriterijima. Dodatak je vezan samo za radna mjesta koja zahtijevaju visoko obrazovanje²³.

Dodatak na plaću po osnovu radnog staža: Na osnovu testiranog uzorka za obračun plaća zaposlenih u Agenciji i uvidom u pomoćne evidencije kadrovske službe Agencije, utvrdili smo da za 20 zaposlenih postoje

Podaci iz sistema obračuna plaća (COIP) nisu usaglašeni određena neslaganja u pogledu kadrovskim podacima u pogledu efektivnog radnog staža radnog staža koji je osnova za zaposlenih koji je osnova za obračun dodatka na plaću potvrđivanje koeficijenta za obračun dodatka po osnovu radnog staža (minuli rad). Prema Zakonu o

plaćama i naknadama u institucijama BiH²⁴, dodatak na plaću po osnovu radnog staža se obračunava kao dodatak 0,50% na osnovnu plaću za svaku započetu godinu efektivnog staža, a najviše do 20% od osnovne plaće. Naime, u konkretnim slučajevima, broj godina radnog staža u sistemu obračuna plaća (COIP) ne odgovara efektivnom radnom stažu zaposlenih koji se treba uzeti kao osnova za obračun dodatka na plaću, jer je, kako smo informisani, pored efektivnog staža uključen i poseban staž. Raspon neusaglašenosti podataka u COIP sistemu i efektivnog staža zaposlenih se kreće od jedne do devet godina.

PREPORUKA 4

Agencija je dužna izvršiti provjeru radnog staža za sve zaposlene i na osnovu izvršenih provjera preduzeti mjere u cilju usklađivanja ostvarenih prava zaposlenih s utvrđenim činjeničnim stanjem.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Agencija je počela s primjenom Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda, tako da je 14 zaposlenih napredovalo unutar platnih razreda, i to jedna osoba po osnovu ocjene rada i 13 po osnovu sticanja višeg stepena stručnog zvanja.

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 30/18, 54/18 i 63/19

²² Odluka o utvrđivanju visine regulatornog dodatka zaposlenih u Agenciji, broj 01-02-3-2418/19 od 23.09.2019. godine, 01-02-3-2418-1/19 od 24.8.2020. i 01-02-3-2418-2/19 od 17.6.2021. godine

²³ Stručni saradnik (10%), viši stručni saradnik (20%), stručni savjetnik (30%), šef odsjeka (40%) i rukovodilac Sektora/pomoćnik direktora (50%)

²⁴ Službeni glasnik BiH, broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18 i 32/20

5.1.2. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2021. godini iznose 83.344 KM i veći su za 18.334 KM u odnosu na prethodnu godinu. Izdaci se odnose na izdatke za gorivo (31.232 KM), registraciju i osiguranje motornih vozila (27.094 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (18.649 KM), autogume (3.924 KM) i usluge pranja vozila (2.445 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine²⁵, Agenciji je dato pravo na korištenje tri službena vozila. Također, Agenciji je odobren Pravilnik o specijalizovanim vozilima po kojem raspolaže sa dodatnih osam vozila. Agencija je na 31.12.2021. godine raspolagala sa tri službena vozila od kojih je za jedno vozilo dato pravo korištenja 24 sata dnevno i sedam specijalizovanih službenih vozila. Kako bi se uskladio broj raspoloživih vozila prema dozvoljenoj vrsti, Agencija je u toku 2021. godine prodala jedno specijalizovano vozilo.

Analizom putnih naloga za korištenje službenih i specijalizovanih vozila smo konstatovali da postoji značajan broj slučajeva plaćanja putarine za vozilo putem TAG uređaja, a u nalogu nije evidentirano korištenje tog vozila na

Dokumentacija o korištenju službenih i specijalizovanih vozila navedeni datum. Također, kod nije uredna i ažurna, tako da ne potvrđuje u potpunosti pojedinih vozila ne popunjava se kolona pređeni put u kilometrima za dnevno korištenje istih i u manjem broju slučajeva nedostaju potpisi

vozača, a uočen je i slučaj točenja goriva pod datumom kada predmetno vozilo prema evidencijama nije korišteno. Osim toga, identifikovali smo i slučajeve da krajnja kilometraža jednog putnog naloga ne odgovara početnoj kilometraži narednog putnog naloga, u smislu da su veća odstupanja između istih, na osnovu čega zaključujemo da je bilo korištenja vozila, koje zvanično nije evidentirano u putnim nalogima.

PREPORUKA 5

Agencija je dužna osigurati da dnevne evidencije o upotrebi službenih vozila, na osnovu kojih je moguće potvrditi da je korištenje vozila nastalo u poslovne svrhe, budu uredne i odgovaraju stvarnom stanju.

Na osnovu prezentovanih podataka možemo konstatovati da je u toku 2021. godine bila jedna šteta na službenom vozilu gdje je osiguravajuće društvo, kod kojeg je vozilo bilo kasko osigurano, na osnovu ugovora o cesiji, novčani iznos od 1.692 KM uplatilo direktno serviseru koji je izvršio popravku vozila. Također, nastala je još jedna šteta na specijalizovanom vozilu u augustu 2021. godine, ali je proces procjene vrijednosti štete bio u 2022. godini, s obzirom na to da se radi o većim vrijednostima²⁶.

PREPORUKA 6

Uplate sredstava od osiguravajućih društava, kao i izdaci koji proizilaze nakon nastanka štetnih događaja, trebaju biti evidentirani u Glavnoj knjizi Agencije, u svim slučajevima, poštujući bruto princip evidentiranja poslovnih promjena.

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 i 80/20

²⁶ Nagodba sa osiguravajućom kućom od 28.4.2022. godine u iznosu od 61.241 KM. Navedeni iznos je naplaćen 10.5.2022. godine preko računa Agencije.

5.1.3. Izdaci za rad upravnog i nadzornog odbora i drugih tijela

Ukupne neto naknade isplaćene za rad Vijeća Agencije sa 31.12.2021. godine iznose 28.542 KM. U 2021. godini pet članova Vijeća Agencije je primalo mjesečnu naknadu od 476 KM.

Analizom relevantnih zakonskih i podzakonskih akata koje definišu rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima, kao i prava na pripadajuću naknadu za rad u istim, možemo konstatovati da se u konkretnom slučaju članovima Vijeća Agencije isplaćuju mjesečne naknade u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, ali da podzakonski akt koji pobliže definiše navedenu naknadu članovima Vijeća Agencije, što je u ovom slučaju Odluka Vijeća ministara BiH²⁷ iz 2010. godine, nije usaglašen sa zakonskim odredbama koje definišu da mjesečna naknada može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaća zaposlenih u institucijama BiH²⁸.

Agencija nije uputila Vijeću ministara BiH prijedlog izmjene predmetne odluke jer članovi Vijeća Agencije smatraju da nema osnova da se donese bilo kakav akt kojim bi se mijenjala visina naknade, s obzirom na to da se naknade isplaćuju u skladu sa zakonom i da se član 57a. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, koji govori o obavezi institucija BiH za usklađivanjem podzakonskih akata s članom 39. ovog zakona, ne primjenjuje na članove Vijeća Agencije zbog specifičnosti izbora, načina funkcionisanja i finansiranja ovog tijela.

Agencija je svoje stavove o predmetnom pitanju navela u Informaciji u vezi s primjenom člana 39. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, u slučaju Vijeća Agencije, koju je uputila Vijeću ministara BiH 21.9.2021. godine. Prema našim informacijama, Vijeće ministara BiH nije razmatralo predmetnu Informaciju.

PREPORUKA 7

Potrebno je, u koordinaciji s Vijećem ministara BiH, uskladiti Odluku o utvrđivanju naknade za rad članovima Vijeća Agencije sa važećim zakonskim odredbama.

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama, u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 10.181.922 KM, što je za 3.104.922 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2020. godinu. Prihodi i primici se odnose na: prihode od redovnih tehničkih naknada za dozvole (10.133.114 KM), neplanirane ostvarene prihode (27.013 KM), administrativne takse (7.857 KM), ostale prihode od imovine (1.256 KM), novčane kazne (670 KM) i primitke od prodaje prometnih vozila (12.012 KM).²⁹

Značajni prihodi odnose se na prihode od redovnih tehničkih naknada za dozvole (10.133.104 KM) i sastoje se od: naknada za dozvole za operatore fiksne telefonije (8.674.998 KM), naknada za dozvole u radiokomunikacijama (1.027.672 KM), naknada od dozvola za emitovanje (335.370 KM), naknade za administrativno-tehničku obradu zahtjeva (95.064 KM) i naknade po Zakonu o slobodi pristupa informacijama (10 KM). Prihodi od dozvola se uplaćuju na račun Agencije, iz kojih se, prema Zakonu o komunikacijama, finansira poslovanje Agencije. Agencija

²⁷ Odluka Vijeća ministara BiH o utvrđivanju naknade za rad članovima Vijeća Agencije (Službeni glasnik BiH, broj: 90/10 i 98/10)

²⁸ Član 39. stav (4) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH (navedeni član je stupio na snagu u novembru 2015. godine)

²⁹ Napominjemo da se prihodi od administrativnih taksi, naknada po Zakonu o slobodi pristupa informacijama i novčane kazne u ukupnom iznosu od 8.537 KM uplaćuju na Jedinstveni račun trezora i isti jesu evidentirani u Glavnoj knjizi Agencije, ali prema Zakonu o komunikacijama ne predstavljaju prihode Agencije.

koristi pomoćne evidencije, internu bazu podataka i AR modul za sravnjenje prihoda sa Glavnom knjigom Agencije.

Pored naprijed navedenih prihoda, Agencija je ostvarila i prihode po osnovu naknade za korištenje radiofrekventnog spektra u iznosu od 23.757.553 KM primjenjujući Odluku Vijeća ministara BiH o naknadi za korištenje radiofrekventnog spektra u Bosni i Hercegovini³⁰, i prihode od novčanih kazni u iznosu od 140.500 KM. Ovi prihodi predstavljaju prihode budžeta institucija BiH i uplaćuju se na Jedinstveni račun trezora, i kao takvi nisu iskazani u Glavnoj knjizi Agencije. Agencija vrši obračun, fakturisanje, evidentiranje potraživanja u Glavnoj knjizi za ove prihode, te vodi pomoćne evidencije naplaćenih prihoda koje usaglašava sa Ministarstvom finansija i trezora BiH dva puta godišnje.

Višak prihoda nad rashodima za 2021. godinu: Razlika između ostvarenih prihoda (10.173.385 KM³¹) i ukupnih rashoda (5.953.449 KM) u 2021. godini predstavlja višak prihoda nad rashodima Agencije i iznosi 4.219.936 KM. Odluke o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije donosi Vijeće ministara BiH prema odredbama člana 9. Zakona o finansiranju institucija BiH³² i člana 44. stav 1. Zakon o komunikacijama. Također, na temelju navedenih odluka, Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa BiH, donosi odluke o upotrebi ovih sredstava. Agencija, Ministarstvo finansija i trezora BiH i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH su zaduženi za praćenje realizacije odluka i izvještavanje nadležnih organa o predmetnom pitanju. U toku 2021. godine nije bilo novih odluka o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

5.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 20.468.384 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 16.162.075 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na novčana sredstva (4.723.494 KM), kratkoročna potraživanja (1.639.334 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (14.081.675 KM), kratkoročne tekuće obaveze (112.583 KM), obaveze prema zaposlenima (436.497 KM) i kratkoročna razgraničenja (1.531.320 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.531.320 KM i sastoje se od razgraničenih prihoda (1.311.360 KM) i razgraničenih rashoda za nabavku roba i usluga (219.960 KM). Razgraničeni prihodi se odnose na fakturisane, a nenaplaćene prihode koje je popisna komisija konstatovala i popisala stavke prema broju i datumu računa, nazivu korisnika i iznosu duga. Također, razgraničeni rashodi odnose se na obavezu po osnovu rezervisanja za kapitalna ulaganja po osnovu ugovora zaključenog krajem 2020. godine.

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatovane značajnije nepravilnosti i nedostaci.

³⁰ Službeni glasnik BiH, broj 15/14 i 80/20

³¹ Ukupno ostvareni prihodi iskazani u Pregledu prihoda i primitaka (Obrazac 1. Godišnjeg finansijskog izvještaja) u iznosu od 10.181.922 KM umanjena su za dio prihoda u iznosu od 8.537 KM koji su uplaćeni na Jedinstveni račun trezora.

³² Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

5.3.1. Novčana sredstva i potraživanja

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 4.723.494 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 17.618.604 KM. Ista se sastoje od žiroračuna (4.491.819 KM³³), blagajne (246 KM) i deviznih računa (231.429 KM). Na osnovu upućenog zahtjeva za potvrdu (potvrdu salda) na bankarskim računima Agencije, Raiffeisen bank d.d. Sarajevo je 8.4.2022. godine dostavila potvrdu stanja računa Agencije na 31.12.2021. godine³⁴, koja odgovaraju krajnjim stanjima bilansnih pozicija žiroračuna i deviznih računa zaključno sa 31.12.2021. godine iskazanim u Glavnoj knjizi Agencije.

Agencija je, u augustu 2021. godine, prebacila dio sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije u iznosu od 17.000.000 KM uz saglasnost Ministarstva finansija i trezora BiH, sa žiroračuna Agencije na Jedinstveni račun trezora kod Centralne banke, zbog porasta bankarskih naknada vezanih za sredstva koja se nalaze na žiroračunu. Od tog iznosa, 2.000.000 KM se odnosilo na sredstva koja su namijenjena za isplatu plaća i naknada zaposlenih Agencije (akontativna uplata). Ministarstvo finansija i trezora BiH je u svojoj saglasnosti za prijenos sredstava sa transakcijskog računa od 23.8.2021. godine, navelo da će se konačno sravnjenje prenesenih i utrošenih sredstava izvršiti na 31.12.2021. godine, što je i učinjeno. Agencija je u tekstualnom dijelu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu obrazložila umanjjenje na bilansnoj poziciji novčanih sredstava za naprijed navedeni iznos.

Ističemo da saglasnost Ministarstva finansija i trezora BiH pored instrukcije za uplatu i poziva na broj, ne sadrži dodatne instrukcije vezane za knjigovodstveno evidentiranje predmetne poslovne promjene između ove dvije povezane jedinice budžeta. U usaglašenom Zapisniku o konačnom sravnjenju prenesenih i utrošenih sredstava, od 13.01.2022. godine, stoji da su ukupno utrošena sredstva po osnovu plaća i naknada u periodu od augusta do decembra 2021. godine iznosila 2.222.264 KM i da će razlika u odnosu na uplaćenih 2.000.000 KM akontacije, koja iznosi 222.264 KM, biti uplaćena na Jedinstveni račun trezora.

Revizorskim postupcima smo utvrdili da je Agencija izvršila umanjjenje bilansne pozicije Žiroračun, u iznosu od 15.000.000 KM, zbog prijenosa sredstava na Jedinstveni račun trezora, ali da nije evidentirala potraživanja

Agencija nije iskazala potraživanja u Glavnoj knjizi po osnovu od Ministarstva finansija i trezora BiH prijenosa novčanih sredstava na Jedinstveni račun trezora. (Trezora) za taj iznos u svojoj Glavnoj knjizi, imajući u vidu da se radi o prikupljenim sredstvima

Agencije (akumulirani višak prihoda Agencije). Mada je namjera Agencije bila da zaštiti prikupljena novčana sredstva na žiroračunu od visokih bankarskih troškova, neiskazivanje potraživanja za preneseni iznos u Glavnoj knjizi je u konačnici imalo uticaj na to da ukupna sredstva Agencije nisu realno iskazana u Glavnoj knjizi, kao ni u finansijskom izvještaju Bilans stanja na 31.12.2021. godine.

PREPORUKA 8

Agencija je dužna uknjižiti potraživanja po osnovu prijenosa novčanih sredstava na Jedinstveni račun trezora.

³³ Sredstva na žiroračunu i stanje/obaveza korištenja biznis kartice.

³⁴ U potvrđivanju stoji da je na žiroračunu bilo 4.491.899 KM, stanje potraživanja banke po osnovu korištenja biznis kartice (-80 KM) i da je na deviznim računima bilo 116.895 EUR i 1.623 USD.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.639.334 KM i sastoje se od potraživanja od pravnih lica (1.213.542 KM) i ostalih potraživanja (425.792 KM). Značajan iznos potraživanja od pravnih lica odnosi se na potraživanja za fakturisane naknade za korištenje radiofrekventnog spektra (1.133.761 KM) i sumnjiva i sporna potraživanja za nenaplaćene dozvole iz prethodnih perioda (369.644 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6. ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ANGAĐOVANIH OSOBA

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu Agenciji je odobreno 126 zaposlenih. Na 31.12.2021. godine, Agencija je imala 124 zaposlenih na neodređeno vrijeme³⁵. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovano je ukupno 267 radnih mjesta.

Putem ugovora o djelu, u Agenciji je na 31.12.2021. godine bilo angažovano 16 osoba³⁶.

Odredbama člana 43. Zakona o komunikacijama je propisano da osoblje Agencije ima status državnih službenika, ali da Vijeće Agencije, u cilju efikasnog vršenja funkcija Agencije, odlučuje koja mjesta spadaju pod odredbe Zakona o državnoj službi. Vijeće Agencije je u septembru 2003. godine donijelo Odluku o izuzimanju zaposlenih u Agenciji od statusa državnih službenika. Shodno navedenom, radnopravni status osoblja Agencije (službenika i namještenika) je uređen Zakonom o radu u institucijama BiH i podzakonskim aktima.

U 2021. godini primljeno je šest zaposlenika³⁷ na neodređeno vrijeme putem tri javna oglasa. Za prijem osoba na predmetna radna mjesta ne postoji saglasnost Vijeća ministara BiH, s obzirom na to da Agencija smatra da nije bila obavezna tražiti istu zbog svog specifičnog statusa. Od navedenog broja, jedna osoba je prethodno bila zaposlena u Agenciji na neodređeno vrijeme na radnom mjestu sa srednjom stručnom spremom, a druga osoba je prethodno bila zaposlena u 2021. godini na određeno vrijeme u periodu od tri mjeseca zbog hitnosti posla bez provođenja javnog konkursa. Također, jedna od primljenih osoba je počela sa radom u Agenciji početkom 2022. godine. Uočili smo slučaj da je jedan zaposlenik u toku 2021. godine interno premješten na drugo radno mjesto, a da je zatim raspisan javni konkurs za njegovo prethodno radno mjesto.

U Agenciji je, u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, prestao radni odnos za četvoro zaposlenih, i to zbog sticanja uslova za starosnu penziju za tri osobe i zbog sporazumnog prestanka radnog odnosa jednog zaposlenog.

Agencija je izvršila ocjenjivanje zaposlenika za 2021. godinu.

Postupcima revizije utvrđeno je sljedeće:

Interni premještaji i unapređenja: U toku godine je izvršeno unapređenje, odnosno interni premještaji i raspoređivanje, za pet osoba na radna mjesta višeg nivoa i višeg platnog razreda u odnosu na prethodno radno mjesto, a dvije osobe su interno premještene na radna mjesta istog nivoa i istog platnog razreda. Također, pored navedenih slučajeva, jedna osoba je unaprijeđena na radno mjesto dva viša nivoa u odnosu na prethodno radno mjesto kroz dva interna premještaja u razmaku od tri mjeseca. Odredbom člana 3. stav (2) Pravilnika o internom

³⁵ Podaci iz obrasca 4.1. finansijskih izvještaja

³⁶ 11 osoba vezanih za budžetska sredstva i pet osoba vezano za projekte.

³⁷ Radna mjesta sa traženim visokim obrazovanjem (VSS).

premještanju i raspoređivanju zaposlenika u institucijama BiH³⁸, koji je donesen na osnovu člana 9. Zakona o radu u institucijama BiH³⁹, propisano je da o potrebi internog premještanja i raspoređivanja zaposlenika odlučuje rukovodilac organa u okviru potreba rada, a u skladu sa pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Nadalje, član 4. stav (1b) Pravilnika o internom premještanju i raspoređivanju zaposlenika u institucijama BiH, definiše da se interni premještaj i raspoređivanje zaposlenika može izvršiti na slično radno mjesto – radno mjesto istog nivoa, kao i na radno mjesto višeg nivoa, u slučaju kada organ želi unaprijediti zaposlenika na radno mjesto višeg nivoa, a zaposlenik ispunjava uslove radnog mjesta na koje se premješta. Poređenja radi, odredbama važećih propisa za državne službenike je utvrđena obaveza provođenja internog ili javnog konkursa kada su u pitanju popunjavanja upražnjenih radnih mjesta, odnosno unapređenja zaposlenih.

Dakle, kod slučaja unapređenja zaposlenika na dva viša nivoa u odnosu na prethodno radno mjesto kroz dva interna premještanja⁴⁰ u periodu od tri mjeseca, možemo konstatovati da je unapređenje provedeno na nešto drugačiji način u odnosu na prethodne godine, ali je suština ostala ista.

PREPORUKA 9

Agencija je dužna interne premještaje i raspoređivanje zaposlenih obavljati u skladu sa Pravilnikom o internom premještanju i raspoređivanju zaposlenika u institucijama BiH.

Ugovori o djelu: Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2021. godini su realizovani u neto iznosu od 83.285 KM i u odnosu na prethodnu godinu su veći za 12.343 KM. U toku godine putem ugovora o djelu bilo je angažovano

Ugovori o djelu odnose se na sistematizovana radna mjesta, kao i na poslove koji nisu u opisu poslova postojećih radnih mjesta, a trajnog su karaktera.

ukupno 18 izvršilaca. Planirani budžet za ove namjene iznosio je 80.000 KM, a izdaci po ovom osnovu isplaćeni su na mjesečnom nivou u rasponu od 120 KM do 2.200 KM. Tokom cijele

godine je bilo angažovano šest osoba za nadzor i kontrolu sigurnosti mjernih stanica na različitim lokacijama (mjesečna naknada od 200 KM do 300 KM), tri osobe za poslove čišćenja poslovnih prostorija u Sarajevu, Banjoj Luci i Mostaru (mjesečna naknada od 300 do 600 KM) i jedna osoba za nadzor radova sistema za monitoring (mjesečna naknada od 1.000 KM).

Također, bile su angažovane i osobe: za poslove stručne analize postojećih propisa Agencije i provjera njihove usklađenosti sa pravnom tečevinom EU iz oblasti telekomunikacija, emitovanja i radiokomunikacija tokom devet mjeseci (18.003 KM), za prijevoz i prатnju generalnog direktora tokom osam mjeseci (7.545 KM), za poslove vezane za popis stalnih sredstava tokom šest mjeseci (6.000 KM), za poslove vezane za rad u OCEAN sistemu za obračun i isplatu plaća tokom pet mjeseci (5.000 KM) i za obavljanje poslova QSL službe tokom šest mjeseci (1.820 KM). Dva sudska vještaka mašinske struke su bili angažovani jednokratno (150 KM i 400 KM) i jedna osoba za poslove pružanja specifičnih stručnih znanja u postupku nabavke informacionog sistema-GIS (1.500 KM).

³⁸ Službeni glasnik BiH, broj 19/12

³⁹ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

⁴⁰ Rješenja o internim premještanjima počev od 01.8.2021. godine i 01.11.2021. godine u kojim se Agencija poziva na Zakon o radu u institucijama BiH i interni Pravilnik o radu Agencije od 29.10.2010. godine i njegovim izmjenama i dopunama od 01.10.2019. godine, ali ne i na Pravilnik o internom premještanju i raspoređivanju zaposlenika u institucijama BiH koji je podzakonski akt relevantan za primjenu u ovakvim slučajevima pored navedenog zakona.

Iz sredstava projekata je na ime ugovora o djelu isplaćen ukupan iznos od 37.000 KM za angažovanje tri eksperta sa specifičnim stručnim znanjem vezanim za projekat „Kontrola nivoa nejonizirajućeg elektromagnetnog zračenja u cilju zaštite ljudi u BiH“ uz mjesečnu naknadu od 1.000 KM (dvije osobe su bile angažovane cijele godine, a jedna šest mjeseci), jedne osobe za poslove kontrole instalacije stanica na odabranim lokacijama⁴¹ uz mjesečnu naknadu od 1.000 KM tokom četiri mjeseca i jedne osobe za poslove praćenja i analiza programskog sadržaja TV stanica⁴². Napominjemo da su dvije osobe jednim dijelom godine bile angažovane na poslovima koji su vezani za redovne aktivnosti (poslovi vozača generalnog direktora i poslovi za popis stalnih sredstava), a drugim dijelom godine na poslovima vezanim za projekte.

Analizom pojedinačnih mjesečnih izvještaja o radu se može zaključiti da se u dosta slučajeva radi o redovnim poslovima Agencije, dok se u podacima pripremljenim za potrebe revizije navodi da se u svim slučajevima radi o nesistematizovanim radnim mjestima izuzev jednog slučaja.

Prema Zakonu o obligacionim odnosima, ugovorom o djelu, poslenik (preduzimač, izvođač radova) se obavezuje obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl., a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu. Zakonom o radu u institucijama BiH propisan je način prijema u radni odnos zaposlenika (član 8.) i način raspisivanja javnog oglasa (član 9.) za popunjavanje radnih mjesta utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Dakle, ugovor o djelu se potpisuje sa fizičkim licem za konkretan posao koji predstavlja „zaokruženu“ cjelinu. Poslovi koje obavlja fizičko lice angažovano po osnovu ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji imaju kontinuitet niti poslovi radnog mjesta.

Dakle, angažman po osnovu ugovora o djelu prisutan je u dužem vremenskom periodu, a za posljedicu ima neusklađenost sa propisima i netransparentno zapošljavanje.

PREPORUKA 10

Smatramo kako angažovanje po ugovorima o djelu treba koristiti samo u izuzetnim slučajevima, za konkretne poslove ograničenog vremenskog trajanja koji se ne mogu smatrati poslovima sistematizovanih radnih mjesta u Agenciji.

Revizorskim postupcima smo utvrdili da u pojedinim slučajevima mjesečne izvještaje o obavljenom poslu izrađuju predstavnici Agencije koji su odgovorni za nadgledanje rada angažovanih osoba, a ne lično osobe koje su angažovane po ugovoru o djelu, kako je to definisano u samim ugovorima o djelu. Također, u određenim slučajevima ti izvještaji ne sadrže konkretne poslove koji su obavljeni u toku mjeseca već se samo konstatuje da su poslovi obavljeni u skladu sa ugovorom.

PREPORUKA 11

Agencija treba osigurati da osobe angažovane putem ugovora o djelu, u svim slučajevima, izrađuju detaljne izvještaje o obavljenim konkretnim poslovima.

⁴¹ Projekat „Izgradnja senzorske mreže za pokrivanje urbanih sredina u velikim gradovima u BiH za mjerenje zauzetosti radiofrekvencijskog spektra, detekciju interferencija i geolociranje izvora emisije“

⁴² Projekat „Informacioni sistem za mašinsko prepoznavanje glasova i riječi u audiovizuelnom medijskom prostoru i medijskom prostoru radija u BiH za potrebe Agencije“

7. JAVNE NABAVKE

Agencija nije donijela i objavila plan javnih nabavki za 2021. godinu zasnovan na odlukama o privremenom finansiranju. Zakonom o javnim nabavkama⁴³, u članu 17. stav (2), propisano je

Plan javnih nabavki Agencije za 2021. godinu nije donesen i objavljen.

da ugovorni organ mora objaviti plan nabavki čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđenih u članu 14. stav (1) ovog zakona na svojoj internetskoj stranici, i to najkasnije u

roku od 60 dana od dana usvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana. Odredbe Zakona o javnim nabavkama o donošenju plana nabavki i njegovom objavljivanju nisu bile adekvatno realizovane jer budžet za 2021. godinu nije usvojen, ali su sredstva za nabavke bila osigurana odlukama o privremenom finansiranju i sredstvima akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije odobrenih odlukama Vijeća ministara BiH. Testirane procedure javnih nabavki su pokrenute na osnovu odluka generalnog direktora, pa su na takav način ispunjeni propisani zakonski uslovi za početak postupka javnih nabavki. Neblagovremeno donošenje plana javnih nabavki može za posljedicu imati nepravovremeno pokretanje procedura javnih nabavki koje bi trebale biti obuhvaćene planom, a njegovim neobjavljivanjem na internetskoj stranici Agencije nije ispoštovan princip transparentnosti.

PREPORUKA 12

Agencija je dužna pravovremeno donijeti plan javnih nabavki na osnovu odobrenog finansijskog okvira, uz primjenu principa transparentnosti objavljivanjem na internetskoj stranici Agencije.

Rješenjem generalnog direktora, formirana je jedna komisija koja provodi postupke javnih nabavki za redovne procedure, a posebne komisije za kompleksne procedure. Agencija je provodila nabavke iz sredstava budžeta (neposredna potrošnja) i sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije.

Nabavke iz odobrenih sredstava u budžetu za 2021. godinu: Prema prezentovanim podacima⁴⁴, Agencija je u 2021. godini provela 24 postupka javnih nabavki⁴⁵. Od navedenog broja, Agencija je provela pet otvorenih postupaka u vrijednosti od 447.498 KM⁴⁶, devet konkurentskih postupaka u vrijednosti od 207.257 KM i 10 postupaka u skladu s Aneksom II, dio B u vrijednosti od 235.897 KM⁴⁷.

Osim navedenog, Agencija je putem direktnog sporazuma izvršila nabavke u vrijednosti od 98.929 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je **753.684 KM** iz tekućih izdataka. Ukoliko ovom iznosu dodamo i planirane vrijednosti provedenih postupaka u skladu s Aneksom II, dio B (s obzirom na to da nisu potpisani ugovori), onda je ukupna vrijednost provedenih nabavki bila 989.583 KM.

⁴³ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

⁴⁴ Podaci iz sistema e-nabavke i tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

⁴⁵ Napominjemo da su pojedini postupci podijeljeni na više lotova i da isti uključuju četiri postupka koji su pokrenuti u 2020. godini, a okončani početkom 2021. godine (jedan otvoreni postupak i tri konkurentna postupka) s tim da su od toga dva postupka bila predmet revizije provedene u 2020. godini (nabavka aviokarata u vrijednosti od 170.940 KM i usluge održavanja računarske i druge opreme u vrijednosti od 34.188 KM). Također, ovim brojem je obuhvaćeno i pet postupaka koji su najvećim dijelom provedeni u 2021. godini, ali su ugovori/okvirni sporazumi zaključeni u januaru 2022. godine (dva otvorena postupka i tri konkurentna postupka).

⁴⁶ Svi iznosi u tački 7. Izvještaja (Javne nabavke) su navedeni bez PDV-a.

⁴⁷ Iznos se odnosi na planirane vrijednosti nabavki, s obzirom na to da nisu potpisani ugovori.

Na osnovu pregledanih procedura javnih nabavki vezanih za usluge smještaja u zemlji i inostranstvu (125.641 KM)⁴⁸, usluge reaktivne i proaktivne podrške, održavanja te konsultantskih usluga u domenu virtuelizacije, serverske, storage i mrežne infrastrukture uz administraciju Microsoft servisa on-premise i u cloudu (56.700 KM), usluge stalnog internet pristupa i VPN povezivanje-lot 1 (30.000 KM), uredski materijal-lot 1 i tonere i kertridže-lot 2 (30.657 KM) i održavanje vozila kroz tri lota (22.000 KM) nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Prilikom provođenja postupaka javne nabavke u skladu sa Aneksom II, dio B Zakona o javnim nabavkama i svrstavanja predmeta nabavke u kategoriju „ostale usluge“ (npr. za usluge prevođenja pisanih dokumenata na engleski jezik, za usluge lektorisanja i sl.) nedostaje dokumentovanost opravdanosti svrstavanja predmetnih usluga u kategoriju „ostale usluge“ uzimajući u obzir prirodu predmeta nabavke i adekvatno obrazloženje opredjeljenja za provođenje procedure putem Aneksa II, dio B Zakona o javnim nabavkama, koja je jednostavnija u odnosu na redovne postupke javne nabavke predviđene Zakonom o javnim nabavkama.

Pored naprijed navedenih postupaka, testirane su procedure nabavke usluga tekućeg održavanja mreže radiomonitoring stanica u BiH (149.572 KM) i higijenskog potrošnog materijala (30.769 KM) i utvrđeni su nedostaci koje navodimo u nastavku.

7.1. Nabavka usluge tekućeg održavanja mreže radiomonitoring stanica u BiH

Na osnovu odluke o pokretanju postupka javne nabavke usluga tekućeg održavanja mreže radiomonitoring stanica u BiH, pokrenut je otvoreni postupak čija je ukupna planirana vrijednost bila 149.572 KM, od čega za usluge održavanja, softverskog podešavanja i popravke do 102.564 KM, a za rezervne dijelove i pripadajuće troškove do 47.008 KM. Agencija nije dokumentovala istraživanje tržišta. Uvidom u tendersku dokumentaciju je utvrđeno da Obrazac za cijenu ponude obuhvata samo rad eksperta sa navođenjem jedinične cijene radnog sata za procijenjenih 1.000 radnih sati. Dakle, nije navedena lista potrebnih rezervnih dijelova sa količinama za koju bi ponuđač trebao ponuditi cijenu ili zahtjev za dostavljanjem spiska rezervnih dijelova sa cijenama u cilju osiguranja elemenata za kontrolu prilikom realizacije okvirnog sporazuma. Dobili smo obrazloženje da Agencija ne može predvidjeti sve buduće potencijalne potrebe za održavanjem opreme. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 11 potencijalnih ponuđača putem Portala javnih nabavki, a pristigla je samo jedna ponuda zbog čega nije održana planirana e-aukcija. Ponuda je glasila na iznos od 102.564 KM, a okvirni sporazum je zaključen na ukupnu planiranu vrijednost nabavke 149.572 KM, sa naznakom da se za usluge održavanja odnosi do 102.564 KM, a za rezervne dijelove do 47.008 KM.

PREPORUKA 13

Agencija treba, kod nabavki održavanja opreme, osigurati listu osnovnih rezervnih dijelova u cilju osiguranja elemenata za praćenje okvirnog sporazuma.

⁴⁸ Planirana vrijednost nabavke, procedura provedena u skladu sa Aneksom II, dio B Zakona o javnim nabavkama.

7.2. Nabavka higijenskog potrošnog materijala

Na osnovu odluke o pokretanju postupka javne nabavke higijensko potrošnog materijala pokrenut je konkurentski postupak čija je ukupna planirana vrijednost bila 30.769 KM. Agencija nije dokumentovala istraživanje tržišta. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 17 potencijalnih ponuđača putem Portala javnih nabavki, a pristigla je samo jedna ponuda zbog čega nije održana planirana e-aukcija. Vrijednost ponude je bila 67.492 KM, što je preko 100% veće u odnosu na planiranu vrijednost nabavke. Budući da je tenderskom dokumentacijom predviđeno da se ugovorni organ ne obavezuje na nabavku utvrđenih okvirnih količina i da stvarna realizacija zavisi od stvarnih potreba i raspoloživih finansijskih sredstava koja neće preći procijenjenu vrijednost nabavke, zaključen je okvirni sporazum sa ponuđačem na planiranu vrijednost nabavke.

PREPORUKA 14

Agencija treba, kod planiranja nabavki roba široke potrošnje, više pažnje posvetiti analiziranju i iskazivanju stvarnih potrebnih količina, kao i osigurati dokumentovanost istraživanja tržišta kao preduslov za realniju procjenu vrijednosti nabavke.

Nabavke iz sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije: Agencija je iz sredstava dodijeljenih odlukom Vijeća ministara BiH o načinu korištenja sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije⁴⁹ provela tri otvorena postupka nabavke čiji su predmeti bili različiti projekti specifični za regulatora. Od toga, dva postupka su započeta u 2020. godini, a okončani u 2021. godini. Nakon prethodno navedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je **1.175.566 KM**.

Na osnovu pregledanih procedura javnih nabavki vezanih za projekat „Zaštita djece na internetu u sistemima korisnika dozvola Agencije“ (384.000 KM) i nabavku centralizovanog DMS sistema (249.900 KM)⁵⁰ nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Pored naprijed navedenih postupaka, testirana je procedura nabavke projekta „Nabavka informacionog sistema za elektronsko praćenje mrežnih resursa i korisnika dozvola u telekomunikacijama u nadležnim institucijama putem Geografskog informacionog sistema (GIS)“ (541.666 KM) i utvrđeni su nedostaci koje navodimo u nastavku.

7.3. Nabavka informacionog sistema

Na osnovu odluke o nabavci od 16.11.2020. godine, pokrenut je otvoreni postupak za nabavku Informacionog sistema za elektronsko praćenje mrežnih resursa i korisnika dozvola u telekomunikacijama u nadležnim institucijama putem Geografskog informacionog sistema (GIS) u kojoj stoji da je procijenjena vrijednost nabavke do 650.000 KM sa PDV-om, odnosno do 541.666 KM bez PDV-a, sa svim pripadajućim troškovima carine i transporta, kao i svim zavisnim troškovima. Dakle, bruto procijenjena vrijednost nabavke je veća od neto vrijednosti sa dodatim PDV-om. Nabavka podrazumijeva nabavku i usluge instalacije hardvera i sistemskog softvera, te usluge razvoja i implementacije aplikativnog softvera, kao i obuke korisnika. Prezentovano nam je istraživanje tržišta. Bila je žalba na tendersku dokumentaciju

⁴⁹ Službeni glasnik BiH, broj 20/19

⁵⁰ Postupak je bio dijelom i predmet revizije u 2020. godini za faze koje su bile okončane do momenta obavljanja revizije (april 2021. godine) tako da su određeni zaključci vezani za predmetni postupak prezentovani u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu (npr. odluka o pokretanju postupka sadrži bruto procijenjenu vrijednost nabavke koja je veća od neto vrijednosti sa dodatim PDV-om jer su dodati i zavisni troškovi, značajan broj potencijalnih ponuđača je preuzeo tendersku dokumentaciju, a pristigla je samo jedna ponuda na planirani iznos nabavke itd.).

koja je usvojena. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 26 potencijalnih ponuđača, a ispravku iste osam potencijalnih ponuđača. Do roka predviđenog za prijem ponuda pristigle su dvije ponude. Bilo je više žalbi u toku postupka, što je uticalo na to da je postupak trajao duži vremenski period, ali je i rezultovalo time da su obje ponude ocijenjene kao prihvatljive. Provedena je e-aukcija na kojoj nije bilo nadmetanja, odnosno nije bilo umanjenja početnih cijena. Agencija je prvorangiranom ponuđaču uzela u obzir preferencijalni tretman domaćeg. S najpovoljnijim ponuđačem je zaključen ugovor 25.2.2022. godine u vrijednosti od 541.666 KM sa rokom realizacije od 300 dana kroz pet ugovorenih faza.

Analizom ponuda i procesa evaluacije ponuda konstatovali smo da je preferencijalni tretman domaćeg primijenjen na način da je uzeta u obzir izjava ponuđača o ispunjavanju uslova za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg i potvrda entitetske privredne komore koja je sastavni dio ponude, u kojoj stoji da aplikativno softversko rješenje ima status robe domaćeg porijekla, ali ne i hardver i sistemski softver, a ponuđena vrijednost aplikativnog softvera u konačnici nosi manji dio vrijednosti ugovora. U konkretnom slučaju, cijena aplikativnog softvera je bila oko 215.000 KM, što je manje od polovine vrijednosti ugovora. Dakle, primijenjen je preferencijalni tretman na robe, a da 50% vrijednosti ponuđene robe nije porijeklom iz BiH. Primjena preferencijalnog tretmana domaćeg na ovakav način je imala uticaj na ograničenu mogućnost aktivnog nadmetanja između dva ponuđača na e-aukciji. Ističemo da je obaveza primjene preferencijalnog tretmana domaćeg prestala važiti 1.6.2021. godine.⁵¹

PREPORUKA 15

Agencija treba, kod kompleksnih procedura javnih nabavki, posvetiti dužnu pažnju prilikom evaluacije ponuda uzimajući u obzir sve zahtjeve utvrđene tenderskom dokumentacijom.

Realizacija ugovora po projektima: Analizom realizacije zaključenih ugovora sa dobavljačima, vezanih za projekte koji se finansiraju iz akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije, odobrenih odlukama Vijeća ministara BiH, konstatovali smo da je u 2021. godini bilo slučajeva kašnjenja u realizaciji pojedinih faza kod većine ugovora, što je uticalo i na kašnjenja u realizaciji ugovora u cjelini (od tri do 12 mjeseci). Kao jedan od razloga za navedenu situaciju navode se otežani uslovi rada uslijed pandemije koronavirusa što se može uobziriti kao objektivan faktor. Međutim, detaljnim analiziranjem zapisnika o kvantitativnom i kvalitativnom prijemu pojedinih faza projekata, i izvještaja o statusu realizacije ugovora koji se pripremaju za potrebe generalnog direktora, konstatovali smo da je bilo slučajeva da Agencija nije osigurala preduslove da dobavljač započne realizaciju dogovorenih poslova, s obzirom na to da isti, u određenim slučajevima, zavise i od saradnje sa trećim stranama (telekom operateri, kablovski operateri, škole i sl.). Na osnovu prezentovanih informacija, nije bilo zvaničnih pismenih odobrenja za produženje rokova realizacije ugovora.

Činjenica je da su rokovi isporuke i realizacije bitan faktor kod odluke ponuđača da se prijavi na određeni postupak javne nabavke. Također, sa produžavanjem rokova realizacije ugovora dolazi do isteka bankarskih garancija za uredno izvršenje ugovora prije nego se sve ugovorene aktivnosti okončaju, s obzirom na to da se one vežu za rok izvršenja ugovora (+30 dana). Postoji i rizik da naprijed navedeni slučajevi budu predmetom potencijalnih sudskih sporova.

⁵¹ Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg (Službeni glasnik, broj: 34/20)

PREPORUKA 16

Prilikom planiranja kompleksnijih procedura javnih nabavki i izrade tenderske dokumentacije, potrebno je da Agencija realnije procijeni rokove za izvršenje ugovora uzimajući u obzir i pretpostavke koje sama Agencija mora osigurati kako bi realizacija ugovora od strane dobavljača bila moguća u zadatim okvirima, izbjegavajući rizik potencijalnih sudskih sporova.

8. KOMENTARI

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, a isti se odnose na sam Osnov za mišljenje sa rezervom na finansijske izvještaje Agencije vezano za tačku 5.3.1. Novčana sredstva i potraživanja. Navedeni komentari ne sadrže nove informacije i dokaze koji bi uticali na suštinske izmjene Nacrta izvještaja. Prihvatili smo komentar Agencije da je obrazloženo umanjenje na bilansnoj poziciji 110000 Novčana sredstva i plemeniti metali u Zabilješkama uz Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine što je i konstatovano u konačnom Izvještaju. Također, izvršene su manje tehničke intervencije u tekstu u okviru tačke 5.3.1. koje nisu uticale na suštinu nalaza i datu preporuku. Detaljno objašnjenje razloga neprihvatanja komentara Agencije, dato je u odgovoru Ureda za reviziju koji je dostavljen rukovodstvu Agencije uz konačan Izvještaj o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Agenciji za 2021. godinu obavili su: Fatima Mehanović - viši revizor za poslove kontrole kvaliteta finansijske revizije (vođa tima), Nataša Timotija - viši revizor za poslove kontrole kvaliteta finansijske revizije (član tima), Slaviša Vuković – viši revizor za IT poslove (član tima) i Sadržmir Teskeredžić – revizor za pravne poslove (član tima).

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

mr. sc. Fatima Mehanović, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Tabela III – Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	6.260.000	91.000	6.351.000	5.953.449	94
Bruto plaće i naknade	4.550.000	76.000	4.626.000	4.612.026	100
Naknade troškova zaposlenih	428.000	47.000	475.000	471.393	99
Putni troškovi	183.000	-100.000	83.000	51.832	62
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	116.000	0	116.000	81.886	71
Izdaci za energiju i komunalne usluge	116.000	0	116.000	87.940	76
Nabavka materijala	75.000	-20.000	55.000	39.456	72
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	54.000	0	54.000	39.252	73
Unajmljivanje imovine i opreme	95.000	0	95.000	77.775	82
Izdaci za tekuće održavanje	290.000	0	290.000	133.879	46
Izdaci za osiguranje	70.000	20.000	90.000	42.879	48
Ugovorene i druge posebne usluge	283.000	68.000	351.000	315.131	90
2. Kapitalni izdaci	817.000	-91.000	726.000	0	0
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	80.000	-80.000	0	0	
Nabavka opreme	571.000	-11.000	560.000	0	0
Nabavka ostalih stalnih sredstava	166.000	0	166.000	0	0
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	7.077.000	0	7.077.000	5.953.449	84
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	4.251.741	4.251.741	2.497.627	59
Metodologija računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva-0704180	0	233.975	233.975	210.585	
Kontrola i provjera poštivanja uslova dozvole i benchmarking mobilnih mreža u Bosni i Hercegovini - Mobilne mreže-0704190	0	37.331	37.331	19.761	
Mjerenje kvaliteta širokopojasnog pristupa Internetu u Bosni i Hercegovini-0704200	0	345	345	0	
Centralizovani sistem za monitoring broja korisnika usluga kod svih kablovskih operatora-0704210	0	1.100.000	1.100.000	1.023.750	
Informacioni sistem za elektronsko praćenje mrežnih resursa i korisnika dozvola u telekomunikacijama u nadležnim institucijama putem Geografskog informacionog sistema (GIS)-0704220	0	650.000	650.000	0	

Zaštita djece na internetu u sistemima korisnika dozvola Regulatorne agencije za komunikacije-0704230	0	450.000	450.000	0	
Centralizovani DMS sistem (Document Management System)-0704240	0	300.000	300.000	116.953	
Izgradnja senzorske mreže za pokrivanje urbanih sredina u velikim gradovima u Bosni i Hercegovini za mjerenje zauzetosti radiofrekvencijskog spektra, detekciju interferencija i geolociranje izvora emisije-0704250	0	145.550	145.550	5.453	
Kontrola nivoa nejonizirajućeg elektromagnetnog zračenja u cilju zaštite ljudi-0704260	0	84.540	84.540	42.312	
Izrada regulatornog okvira za radiofrekvencijske opsege koje koriste dronovi radi zaštite postojećih korisnika frekvencija-0704270	0	100.000	100.000	0	
Informacioni sistem za mašinsko prepoznavanje glasova i riječi u medijskom TV i radio prostoru Bosne i Hercegovine (Information System for Voice Recognition - ISVoiceR)-0704280	0	1.150.000	1.150.000	1.078.813	94

8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	7.077.000	4.251.741	11.328.741	8.451.076	75

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 02.03.2022. godine.

Generalni direktor:
Draško Milinović

Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	6.386.709	23.665.494	27
Novčana sredstva	4.723.494	22.342.098	21
Kratkoročna potraživanja	1.639.334	1.285.288	128
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	23.881	38.108	63
2. Stalna sredstva	14.081.675	13.154.619	107
Stalna sredstva	35.381.715	33.966.983	104
Ispravka vrijednosti	21.300.040	20.812.364	102
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	14.081.675	13.154.619	107
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	20.468.384	36.820.113	56
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	2.080.400	5.846.293	36
Kratkoročne tekuće obaveze	112.583	123.414	91
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	436.497	424.791	103
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	1.531.320	5.298.088	29
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	14.081.675	13.154.619	107
Izvori sredstava	14.081.675	13.154.619	107
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	16.162.075	19.000.912	85

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 02.03.2022. godine.

Generalni direktor:
Draško Milinović

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	7.077.000	0	7.077.000	10.169.910	144
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	1.256	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	7.077.000	0	7.077.000	10.167.984	144
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	670	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	12.012	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	12.012	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	7.077.000	0	7.077.000	10.181.922	144

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 02.03.2022. godine

Generalni direktor:
Draško Milinović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2021. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 04.04.2022. godine

Generalni direktor

Draško Milinović

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*ТУЖИЛАШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ТУЖИЛАШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ

Број: 04-16-1-981/22

Сарајево, јули 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	8
1.	КРИТЕРИЈУМИ	8
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
3.1.	Организација и руковођење	10
3.2.	Финансијско управљање и контрола	12
3.3.	Интерна ревизија	13
4.	БУЏЕТ	13
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	16
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	16
5.1.1.	Бруто плате	17
5.1.2.	Накнаде трошкова запослених	19
5.1.3.	Донације	20
5.2.	Преглед прихода и примитака	21
5.3.	Биланс стања	21
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	21
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	22
8.	ОСТАЛО	24
8.1.	Судски спорови	24
9.	КОМЕНТАРИ	25
ПРИЛОЗИ		25

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Тужилаштва Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Тужилаштво)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Тужилаштва приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Тужилаштва у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Тужилаштва је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола;
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола;
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство;
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Тужилаштва за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Тужилаштва за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Тужилаштва у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Доношење и примјена Правилника за утврђивање критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде у вријеме привременог финансирања на начин описан у тачкама 4. и 5.1.1. Извјештаја.*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Тужилаштва је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства

користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Тужилаштва, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 19.7.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2021. годину обухваћено је осам препорука. Од наведеног броја, седам препорука је дато због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима. Једна препорука се односи и на финансијске извјештаје и на усклађеност.

Од укупног броја датих препорука, двије препоруке се односе на неправилности, недостатке и слабости идентификоване и у претходним извјештајима, тј. није било значајнијих промјена у циљу њиховог отклањања те је, сходно томе, препоруке су поновљене у 2021. години.

У табели која слиједи (Табела 1.) приказани су подаци о датим препорукама за 2021. годину.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ²	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	3.1.	Организација и руковођење		●		●
2.	4.	Буџет		●		●
3.	4.	Буџет		●	●	
4.	5.	Финансијски извјештаји	●	●	●	
5.	5.1.1	Бруто плате		●	●	
6.	7.	Јавне набавке		●	●	
7.	7.	Јавне набавке		●	●	
8.	8.1	Судски спорови		●	●	

Табела 1. Препоруке за 2021. годину

² Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020.годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о Тужилаштву БиХ
- Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Тужилаштва за 2020. годину, дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на: Правилник о унутрашњој организацији којим нису систематизована радна мјеста у оквиру тужилачких одјела, на обрачун плата према одредбама два закона без утврђених критеријума за разврставање радних мјеста у платне разреде и на непровођење поступка јавне набавке за услуге ексхумација. У извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Тужилаштво је поступило у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестило нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

³ Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 2.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи:

- реализоване препоруке,
  препоруке чија је реализација у току,
  нереализоване препоруке,
  препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Поново препоручујемо Тужилаштву да оконча активности везане за утврђивање унутрашње организације у складу са релевантним прописима.	Тужилаштво је извршило измјене Правилника о унутрашњој организацији те донијело правилнике о унутрашњој организацији Посебног одјела за ратне злочине и Посебног одјела за организовани криминал, привредни криминал и корупцију.	
2.	Потребно је да Тужилаштво посвети више пажње развоју система финансијског управљања и контроле како би се унаприједило управљање институцијом у складу са релевантним прописима и постављеним циљевима.	Тужилаштво је проводило активности на унапређењу система финансијског управљања и контроле сходно донесеном плану активности који није у потпуности реализован.	
3.	Потребно је да Тужилаштво планирање буџета врши на основу релевантних параметара и оправданих потреба у циљу рационалне и ефикасне употребе јавних средстава.	И поред чињенице да је током цијеле године на снази било привремено финансирање због чега је објективно било отежано планирање расхода, Тужилаштво је за одређене расходе створило обавезе без оправданих потреба.	
4.	Поново препоручујемо Тужилаштву да убрза и оконча активности везане за усвајање Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији како би се коначно дефинисали критеријуми за утврђивање платних разреда радних мјеста предвиђених наведеним Правилником.	Нису извршене измјене Правилника о унутрашњој организацији у дијелу назива радног мјеста, описа послова и услова тако да је упитна примјереност и усклађеност усвојеног Правилника за утврђивање критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде са релевантним законским прописима.	
5.	Препоручујемо Тужилаштву да преиспита основаност преласка у виши платни разред на основу навршених година радног стажа, односно да дефинише критеријуме за напредовање унутар платних разреда, за запослене који плату примају према Закону о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ, на начин који се примјењује у институцијама законодавне и извршне власти.	И у 2021. години је основни критеријум за напредовање запослених који плату примају према Закону о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ у виши платни разред био навршене године радног стажа, али измјенама интерног акта у 2022. години су прописани и други критеријуми и услови за напредовање унутар платних разреда.	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
6.	Препоручујемо Тужилаштву да поступак јавне набавке услуга ексхумација проведе у складу с планираном динамиком и оствареном реализацијом средстава у сврху транспарентног управљања јавним средствима сходно релевантним прописима из области јавних набавки.	Тужилаштво је за услуге ексхумација провело одговарајући поступак набавке сходно прописима из области јавних набавки.	
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја ранијих година	Оцјена реализације препорука из извјештаја ранијих година	Статус
5.	Запошљавању особља на одређено вријеме треба претходити расписивање јавног огласа како би се осигурала транспарентност самог процеса запошљавања и досљедна примјена прописа који регулишу предметну област без обзира да ли се ради о запошљавању у оквиру систематизованих радних мјеста Тужилаштва или у оквиру пројекта.	Тужилаштво је запошљавање свог особља у 2021. години вршило уз претходно расписивање јавног огласа сходно законским одредбама.	

Табела 2. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Тужилаштво је одговорно за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1. Организација и руковођење

У складу са Законом о Тужилаштву⁴, Тужилаштом руководи главни тужилац којег именује Високи судски и тужилачки савјет БиХ. Главни тужилац има четири замјеника које, такође, именује Високи судски и тужилачки савјет БиХ. До 21.10.2021. године, Тужилаштом је руководио главни тужилац именован на мандатни период од 1.2.2019. године до 1.2.2025. године. Високи судски и тужилачки савјет БиХ је 20.10.2021. године разријешао главног тужиоца и именовао вршиоца дужности главног тужиоца који је претходно обављао функцију замјеника главног тужиоца.

⁴ Службени гласник БиХ, бр 49/09 и 97/09

Унутрашња организација Тужилаштва утврђује се Правилником о унутрашњој организацији који доноси главни тужилац уз одобрење Колегија тужилаца и Високог судског и тужилачког савјета БиХ. До половине јула 2021. године на снази је био Правилник о унутрашњој организацији, који је донио главни тужилац у априлу 2014. године са измјенама и допунама у 2015. и 2019. години⁵. Главни тужилац је, уз одобрење Колегија тужилаца од 22.04.2021. године и Високог судског и тужилачког савјета БиХ, 23.6.2021. године донио Правилник о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији Тужилаштва БиХ⁶. Овим измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији извршено је усклађивање организационе структуре Тужилаштва са одредбама Закона о Тужилаштву БиХ на начин да су надлежности из Одјела III пренесене и дефинисане у оквиру Посебног одјела за организовани криминал, привредни криминал и корупцију, повећан је број извршилаца за један јер је у Канцеларији секретара систематизовано ново радно мјесто, код одређених радних мјеста измјењен је назив радног мјеста (нпр. код позиција виши стручни сарадник брисана је ријеч виши), а код појединих радних мјеста средње стручне спреме је извршена измјена услова за обављање послова и др.

Тужилаштво није вршило измјене Правилника о унутрашњој организацију у дијелу радних мјеста високе стручне спреме у смислу назива радног мјеста, описа послова и услова за обављање истих у циљу стварања предуслова за доношење критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде.

ПРЕПОРУКА 1

Препоручујемо Тужилаштву да изврши измјене Правилника о унутрашњој организацији у циљу стварања предуслова за доношење критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде у складу са важећим прописима.

Сходно члану 14. став (3) Закона о Тужилаштву БиХ и члану 4. став (1) Правилника о унутрашњој организацији Тужилаштва, унутрашњу организацију посебних/тужилачких одјела (Посебног одјела за ратне злочине и Посебног одјела за организовани криминал, привредни криминал и корупцију) уређују руководиоци тих одјела интерним правилницима које одобрава главни тужилац. Руководиоци ових одјела су у јулу 2021. године донијели интерне правилнике о унутрашњој организацију ових одјела, имајући у виду одредбе Закона о Тужилаштву БиХ у погледу организационе структуре, те одредбе Правилника о унутрашњој организацији Тужилаштва према којима тужилачке одјеле чине руководиоци одјела, руководиоци одсјека и одређени број тужилаца чији распоред врши главни тужилац. Овим правилницима утврђени су одсјеци који постоје унутар одјела те начин руковођења одјелима и одсјецима.

Према одредби члана 17. став 1. тачка (25) Закона о високом судском и тужилачком савјету БиХ, потребан број тужилаца одређује Високи судски и тужилачки савјет БиХ на основу достављеног приједлога, односно мишљења главног тужиоца. Одлуком Високог судског и тужилачког савјета БиХ, број: 06-07-2-1928-2/2015 од 27.5.2015. године, утврђено је да ће укупан број тужилаца у Тужилаштву бити 63. Укупан број тужилаца на 31.12.2021. године био је 58 (укључујући и в.д. главног тужиоца и три замјеника главног тужиоца).

⁵ Службени гласник БиХ бр. 29/14, 56/15, 66/19

⁶ Службени гласник БиХ, број 41/21

У оквиру организационих јединица Канцеларије регистрара и Одјела за истраге и подршку свједоцима налази се посебна категорија запосленика, која првенствено пружа подршку раду тужилаца у наведена два одјела у кривичним предметима. Сходно члану 33. став 3. и члану 45. Правилника о унутрашњој организацији, главни тужилац врши распоред особља за стручну подршку и осталог особља за подршку раду тужилачких одјела према потребама посла тако да може наредити привремени или стални премјештај ових запосленика из једног у други тужилачки одјел, односно одсјек.

Правилником о унутрашњој организацији систематизовано је укупно 351 радно мјесто за обављање стручних и административно-техничких послова у Управи Тужилаштва (Кабинет главног тужиоца, Канцеларија регистрара, Одјел за истраге и подршку свједоцима, Канцеларија секретара, Одјел за односе са јавношћу, Одјел за правне, друге стручне, административно-техничке и опште послове, Одјел за материјално-финансијске послове, Одјел за ИКТ и обраду електронског доказног материјала и Одјел за безбједност).

Укупан број запослених на стручним и административно - техничким пословима 31.12.2021. године је био 188 од којих су 23 запослена ангажована на одређено вријеме на пројекту IPA 2019 - Унапређење рада на предметима ратних злочина, а четири запослена су на неплаћеном одсуству.

3.2. Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле се имплементира у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁷, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ.

Тужилаштво је претходних година донијело одређене интерне акте о финансијском управљању и контроли, сачинило попис и мапе пословних процеса, утврдило и процијенило ризике и израдило регистар ризика. Правилником о финансијском управљању и контроли у Тужилаштву из 2017. године је прописана обавеза руководиоца организационих јединица за успостављања система финансијског управљања и контроле, а Стратегијом управљања ризицима из 2018. године је дефинисан начин управљања ризицима.

Тужилаштво је у текућој години проводило активности на унапређењу система финансијског управљања и контроле, али и даље постоји простор за даља унапређења сходно важећим прописима из ове области. Наиме, у фебруару 2021. године сачињен је План активности за имплементацију финансијског управљања и контроле које су према извјештају радне групе до краја текуће године дјелимично реализоване. Реализоване су активности на ажурирању мапа одређених процеса, ажуриран је регистар ризика док нису реализоване активности на ажурирању правилника о унутрашњој организацији у вези са обавезама руководиоца за успостављање и унапређење система финансијског управљања и контроле, успостављање система надзора над примјеном кодекса понашања, ажурирање интерних аката у смислу прописивања обавезе процјене ризика у процесу средњорочног планирања, успостављање система извјештавања за праћење најзначајнијих ризика. Исте се планирају реализовати у наредном периоду.

Тужилаштво је доставило Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину.

⁷ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

3.3. Интерна ревизија

Сходно одредбама Закона о интерној ревизији институција БиХ⁸ и Одлуке о критеријима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁹ у оквиру Суда БиХ је успостављена јединица интерне ревизије која је надлежна за провођење интерне ревизије у Тужилаштву. До краја 2021. године није вршена интерна ревизија у Тужилаштву, с обзиром на то да је Тужилаштво тек у новембру 2021. године са надлежном јединицом потписало Повељу и Споразум о вршењу функције и интерне ревизије, а у децембру Средњорочни план интерне ревизије за период 2022- 2024. година те Годишњи план интерне ревизије за 2022. годину.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима, Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, током године доносио одлуке о привременим финансирању¹⁰ користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину¹¹.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину, Тужилаштву су одобрена средства у укупном износу од 14.298.000 КМ. КМ (за текуће издатке 14.013.000 КМ, а за капиталне 285.000 КМ).

Тужилаштву су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 14.298.000 КМ колико износи одобрени буџет за 2020. годину укључујући и капиталне издатке у износу 285.000 КМ која су након одобреног реструктурисања искоришћена за финансирање текућих издатака

Крајем године, на захтјев Тужилаштва, Савјет министара БиХ је одобрио средства текуће резерве у износу 450.000 КМ за финансирање бруто плата и накнада Тужилаштва.¹²

Такође, у току године, Тужилаштву су уплаћена донаторска средства за реализацију Пројекта IPA 2019 – Унапређење рада на предметима ратних злочина у износу 933.802 КМ.

Дакле, укупна расположива средства Тужилаштву са стањем 31.12.2021. године износила су 15.681.802 КМ.

Укупна реализација расположивих средства у 2021. години износи 15.198.398 КМ или 97%. Текући издаци су реализовани у износу 14.537.849 КМ или 99% расположивог буџета, а донаторска средства у износу 660.549 КМ или 71% расположивог буџета.

Анализом расположивог и извршеног буџета констатовано је да је већина издатака реализована са високим процентом извршења, а посебно позиција бруто плата и накнада те накнада трошкова запослених које су реализоване у проценту од 99%, а да притом није

⁸ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁹ Службени гласник БиХ, број 59/19

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹¹ Службени гласник БиХ, број 46/20

¹² Одлука СМ број 166/21 од 16.12.2021. године

реализован планирани број запослених од 237 већ знатно мањи (на крају године Тужилаштво је имало 219 запослених и четири запослена на неплаћеном одсуству). Наведено је посљедица привременог финансирања, затим примјене релевантних законских одредби којима су регулисане плате и накнаде у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ те других подзаконских аката надлежних институција, али и доношења интерних аката за које нису претходно била одобрена средства. Неопходна средства за финансирање повећаних издатака на одређеним позицијама (брuto плате, накнаде трошкова запослених, путни трошкови и уговорене услуге) обезбијеђена су реструктурисањем средстава са других позиција те из средстава текуће резерве.

Преструктурисања: У 2021. години извршена су два преструктурисања у укупном износу од 576.000 КМ (4.03% укупно одобрених расхода) која је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ.

Прво преструктурисање извршено је у јулу 2021. године у износу 240.000 КМ. Истим су смањене брuto плате, а повећане накнаде трошкова запослених због тога што је, крајем 2020. године, на снагу ступио Закон о измјенама и допунама Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ¹³, којим је тужиоцима и стручном особљу утврђено право на накнаде трошкова (топли оброк, превоз, смјештај, одвојени живот).

Друго преструктурисање извршено је у октобру 2021. године, у укупном износу од 336.000 КМ, а повећане су позиције накнада трошкова запослених (200.000 КМ), путни трошкови (33.000 КМ) и уговорене услуге (109.000 КМ) док су смањени издаци за ПТТ услуге (17.000 КМ), издаци за услуге превоза и горива (9.000 КМ), издаци за текуће одржавање (15.000 КМ), издаци за осигурање (10.000 КМ), набавка опреме (59.000 КМ) те набавка сталних средстава у облику права (226.000 КМ). Као и код првог преструктурисања недостатак средстава на позицији накнада трошкова запослених посљедица је ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ. Увећање путних трошкова и уговорених услуга извршено је због недостатка средстава у вези са активностима на процесу ексхумација те за потребе финансирања накнада члановима Ударне групе за борбу против трговине људима и илегалне имиграције у БиХ у складу са одлуком Савјета министара БиХ из децембра 2020. године.¹⁴

Текућа резерва: Тужилаштво је у октобру 2021. године поднијело Министарству финансија и трезора БиХ захтјев за додјелу средстава из текуће резерве у износу 450.000 КМ с образложењем да је дефицит средстава на позицији брuto плата и накнада резултат досљедне примјене члана 6. Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ¹⁵ по којем се у 2021. години запосленима који примају плате по наведеном Закону повећава основна плата у релативном износу од 3,8%¹⁶ те Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о обрачуна плата и других накнада за

¹³ Службени гласник БиХ, број 77/20

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 6/21

¹⁵ Службени гласник БиХ број 90/05 и 32/07

¹⁶ Чланом 6. став 2) Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ је прописано да ће се почевши од године која уследи након године у којој просјечна мјесечна нето плата у Босни и Херцеговини израчуната за календарску годину по први пут достигне или пређе износ од 800 КМ, основна мјесечна плата судија и тужилаца и осталих категорија стручног особља осталог прописана одредбама овог Закона годишње кориговати за проценат повећања просјечне мјесечне нето плате у Босни и Херцеговини.

поједине категорије радних мјеста¹⁷ и Правилника о утврђивању критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде.¹⁸

Тужилаштво у образложењу захтјева није јасно навело структуру износа 450.000 КМ, односно финансијске ефекте у 2021. години по основу повећања плата у складу са поменути чланом 6. Закона те ефекте по основу доношења Правилника о утврђивању критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде од 12.07.2021. године.

Према расположивим подацима укупни финансијски ефекат по основу члана 6. наведеног Закона, износи око 360.000 КМ, а по основу Правилника о утврђивању критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде од 12.07.2021. године 206.000 КМ јер су повећање плата добила 43 запослена (детаљније о доношењу наведеног Правилника описано је у тачки 5.1.1. Бруто плате).

Министарство финансија и трезора БиХ је дало позитивно мишљење на Приједлог одлуке о одобравању средстава из текуће резерве¹⁹ с наводима да су средства за наведену намјену планирана у Приједлогу закона о буџету институција БиХ за 2021. годину, а који је Предсједништво БиХ утврдило 23.6.2021. године те да се ради о личним примањима за која су обавезе створене те подлијежу покретању судских спорова, што може имати директну посљедицу повећања буџетских издатака Министарство је скренуло пажњу Тужилаштву да се планирање буџета врши на основу релевантних параметара и оправданих потреба с обзиром на то да се предметном одлуком повећава позиција Бруто плата и накнада која је Одлуком о реструктурисању из јула 2021. године умањена за 240.000 КМ.

Чланом 17. Закона о финансирању институција БиХ прописано је за које намјене се могу користити средства текуће резерве, тј. да се средства текуће резерве могу користити за финансирање хитних и ванредних издатака и програма који нису уврштени у буџет. Могло би се прихватити образложење да дефицит средстава на позицији бруто плата и накнада услед повећања плата запослених због повећања просјечне мјесечне нето плате у БиХ представља ванредне издатке и програме који нису уврштени у буџет, међутим до повећања позиције бруто плата и накнада није дошло само из овог разлога већ и због доношења наведеног Правилника, а што се не може тумачити као хитни и ванредни издатак у контексту наведене законске одредбе.

Утрошена средства текуће резерве према подацима из ИСФУ система и Годишњег финансијског извјештаја износе 449.969 КМ. Дакле, према финансијском извјештају (Образац 7), средства текуће резерве су утрошена у цијелости, иако су потребна средства за финансирање повећања основне плате по основу члана 6. Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ, према расположивим подацима износила око 360.000 КМ.

Сходно наведеном, Тужилаштво није јасно и транспарентно навело разлоге за доношење одлуке о одобравању средстава из текуће резерве, а упитна је и оправданост доношења и примјене наведеног Правилника у вријеме привременог финансирања. Наиме, евидентно је да је дошло до стварања обавеза за које средства нису била обезбијеђена, што је у супротности са чланом 11. ставом 3. Закона о финансирању институција БиХ

¹⁷ Одлуке број А-26/06 од 03.03.2006. и број А-207/12 од 07.03.2012. године које су биле важеће до доношења наведеног Правилника

¹⁸ Правилник број А-374/18 од 12.07.2021. године.

¹⁹ Мишљење број 05-16-2-7727-2/21 од 20.10.2021. године

којим је прописано да буџетски корисници у периоду привременог финансирања не могу почети нове или проширене програме и активности док се исте не одобре у закону о буџету те чланом 14. став 2 који прописује да буџетским корисницима није дозвољено да стварају обавезе, односно расходе или оптерећења буџетских позиција, ако средстава за те расходе или оптерећења буџетских позиција нису одобрена у оквиру износа алоцираног за ту буџетску институцију.

ПРЕПОРУКА 2

Уважавајући независност Тужилаштва у погледу доношења интерних аката који дефинишу организациону структуру те критеријуме за разврставање радних мјеста у платне разреде сходно важећим прописима, Тужилаштво је дужно да, примјењујући одредбе Закона о финансирању институција БиХ, потребе за додатним средствима планира на основу релевантних параметара и оправданих разлога, наводећи јасно и транспарентно све околности које су довеле до потребе за додатним средствима.

ПРЕПОРУКА 3

Тужилаштво је дужно да обезбиједи да се буџетска средства реализују за одобрене намјене.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Тужилаштво је сачинило Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставило га Министарству финансија и трезора БиХ у прописаном року у складу са важећим прописима. Корекције финансијских извјештаја које су накнадно извршене су такође достављене надлежном Министарству.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да исте у дијелу Анализе трошкова запослених нису сачињене према Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ²⁰ како то прописује члан 32. Правилника у смислу да узроци одступања на позицији бруто плата и накнада у односу на план и претходну годину нису квантификовани нити детаљно и јасно образложени.

ПРЕПОРУКА 4

Потребно је обезбједити досљедну примјену Правилника о финансијском извјештавању у циљу објективног и транспарентног извјештавања.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 15.198.398 КМ, што је за 483.404 КМ мање у односу на расположива буџетска средства у 2021. годину.

²⁰ Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (12.344.565 КМ), накнаде запослених (1.084.410 КМ), путне трошкове (175.526 КМ) и уговорене услуге (555.059 КМ) у оквиру којих се значајни износи односе на услуге ексхумација (298.283 КМ), издатке за накнаде ударне групе за борбу против трговине људима и илегалне имиграције у БиХ (67.579 КМ), трошкове вјештачења и свједока (57.440 КМ) и услуге превозија (43.079 КМ). Остали значајни расходи односе се на новчане донације (660.549 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 12.344.565 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 7.150.121 КМ, а порези и доприноси 5.194.444 КМ. Бруто плате и накнаде су за 542.481 КМ веће у односу на претходну годину, а у односу на средства одобрена Законом о буџету за 2020. годину за 120.565 КМ. Просјечан број запослених у 2021. години за које су исплаћене бруто плате у Тужилаштву био је 220, док су средства одобрена буџетом за 2020. годину на овој позицији одобрена за 237 запослених.

Основне плате у Тужилаштву се обрачунавају у складу са одредбама Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ²¹ и Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ²².

Ревизијом смо констатовали да је повећање ових издатака у односу на одобрени буџет узроковало више разлога и то:

- У складу са чланом 6. Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ запосленима који примају плате по наведеном Закону повећавана је основна плата у релативном износу од 3,8%.
- У складу са Методологијом за распоређивање запосленог унутар платног разреда²³ за запослене који плату примају према Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ током 2021. године у виши платни разред помјерен је укупно 51 запослени Тужилаштва. Напредовање је извршено на основу оцјене запосленог у посљедње двије односно четири године.
- За 11 запослених на позицији референт специјалист-тужилачки административно-технички помоћник повећан је коефицијент за обрачун плате на основу сагласности Савјета министара БиХ.
- Доношење и примјена Правилника за утврђивање критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде од јула 2021. године.

Тужилаштво је повећање издатака за бруто плате финансирало из средстава одобрених за бруто плате 237 запослених (просјечан броја запослених за који су исплаћене бруто плате био је 220) те из средстава текуће резерве.

²¹ Службени гласник БиХ, бр. 90/05, 91/17 и 77/20

²² Службени гласник БиХ, бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 и 65/20

²³ Службени гласник БиХ, број 6/12 и 76/20

Доношење Правилника о утврђивању критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде: Након вишегодишњих препорука ревизије да се дефинишу критеријуми за утврђивање платних разреда радних мјеста предвиђених Правилником о унутрашњој организацији, Тужилаштво је, у јулу 2021. године, донијело Правилник о утврђивању критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде без претходне измјене Правилника о унутрашњој организацији у дијелу назива радног мјеста, описа послова и услова (изузев код позиција виши стручни сарадник гдје је брисана ријеч виши). Овим Правилником је дефинисано да се стручним особљем Тужилаштва подразумијевају запослени са високом стручном спремом чија су радна мјеста са описом послова дефинисана Правилником о унутрашњој организацији Тужилаштва те се за обрачун њихових плата и накнада примјењује Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине. У складу са ранијом Одлуком о обрачуну плата и других накнада за поједине категорије радних мјеста која је била важећа до доношења поменутог Правилника нису сви запослени са високом стручном спремом сматрани стручним особљем у смислу Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине. Дакле од јула 2021. године Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ се примјењује само за плате запослених са средњом стручном спремом.

Сходно наведеном, 21 запослени са високом стручном спремом, којима су до 12. јула 2021. године плате и накнаде обрачунаване у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ, је стекао статус стручног особља којем се плате и накнаде обрачунавају према Закону о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине те у складу с тим добио повећање плате, а процијењени финансијски ефекат оваквог поступања је, према расположивим подацима, 161.000 КМ у 2021. години укључујући порезе и доприносе.

Поред наведеног, поменути Правилником из јула 2021. године утврђени су критеријуми за разврставање радних мјеста стручног особља Тужилаштва у категорије, односно платне разреде у складу са распоном плата прописаних чланом 17. став 1. тачке е), ф) и г) Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине, иако се тачка е) и ф) експлицитно не односе на Тужилаштво. Наиме, Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине, када је у питању Тужилаштво, поред тужилачких и позиције секретара Тужилаштва, предвиђа још само позиције стручних сарадника/помоћника тужилаца (члан 17. став 1 тачка г) док позиције стручних савјетника, правних савјетника и друге категорије радних мјеста не препознаје, иако су исте систематизоване важећим Правилником о унутрашњој организацији.

Сходно дефинисаним критеријумима у члану 3. Правилника утврђене су плате по категоријама радних мјеста дефинисаних важећим Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији. По овом основу 22 запослена су прешла у категорију са већим платним разредом у односу на платни разред у који су били сврстани у складу са наведеном Одлуком која је била на снази до доношења овог Правилника. Процијењени финансијски ефекат по овом основу је у 2021. години 45.000 КМ укључујући порезе и доприносе.

Тужилаштво као образложење за доношење наведеног Правилника наводи намјеру уједначавања праксе и критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде у складу са праксом у осталим правосудним институцијама на нивоу Босне и Херцеговине те да се руководило начелима пропорционалности и равноправности те принципом сличности с радним мјестима из других правосудних институција утврђених Законом о платама и другим накнадама у судским и тужилачким

институцијама, међутим наведена образложења нису у потпуности аргументована. Иако постоји разлика у називима радних мјеста и опису послова, ипак се може направити поређење одређених позиција у Тужилаштву са позицијама нпр. у Суду БиХ, те закључити да постоји одступање основних мјесечних плата за исту или сличну позицију, у корист Тужилаштва.

Овим правилником ни у оквиру радних мјеста у Тужилаштву није направљена разлика у основним мјесечним платама код позиција које у опису послова имају послове искључиво везане за предмете из надлежности институције и по својој природи су специфични у односу на позиције чији опис послова није у директној вези са основним надлежностима Тужилаштва.

Поред тога, овако утврђене основне мјесечне плате за одређена радна мјеста значајно одступају од основних мјесечних плата за радна мјеста запослених у осталим институцијама БиХ који плате и накнаде примају у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ, а при томе услови за обављање послова на тим мјестима дефинисани Правилником о унутрашњој организацији нису значајно различити.

Надаље, у складу са поменутиим Правилником, и у 2021. години је основни критеријум за прелазак запослених унутар додијељеног платног разреда у виши унутрашњи платни разред био навршене године радног стажа (три запослена су напредовала у виши платни разред аутоматски по основу радног стажа), али измјенама овог Правилника у 2022. години су прописани и други критеријуми и услови за напредовање унутар платних разреда (године радног искуства, позитивна оцјена рада у досадашњем платном разреду при чему се у обзир узимају оцјене „успјешан“ и „нарочито успјешан“, те да није изречена дисциплинска мјера са условом кумулативног испуњавања ових критеријума те да се при првом запошљавању у Тужилаштво запослени распоређују у први платни разред).

ПРЕПОРУКА 5

Препоручујемо Тужилаштву да преиспита одредбе Правилника о утврђивању критеријума за разврставање радних мјеста стручног особља у категорије и платне разреде у смислу одредби Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине као и платне коефицијенте за радна мјеста чији је опис послова сличан или исти са описом послова у другим правосудним институцијама БиХ, али и осталим институцијама извршне и законодавне власти БиХ, имајућу у виду платне коефицијенте у тим институцијама те начело иста плата за исти посао.

5.1.2. Накнаде трошкова запослених

Накнаде трошкова запослених на 31.12.2021. године исказане су у износу од 1.084.410 КМ. Значајне накнаде се односе на накнаде за превоз на посао и са посла (183.677 КМ), трошкове смјештаја (26.000 КМ), одвојен живот (40.104 КМ), топли оброк (340.473 КМ), регрес за годишњи одмор (262.397 КМ) и отпремнине због одласка у пензију (22.944 КМ).

Укупне накнаде су веће у односу на 2020. годину за 444.717 КМ што је посљедица измјене Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ. Наиме овим Законом нису биле предвиђене односно законски утемељене накнаде

за топли оброк, превоз, одвојен живот и смјештај за судије и тужиоце и стручно особље. Право на наведене накнаде су имали само запослени који су остваривали плату по Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ.

Парламентарна скупштина БиХ је на сједници одржаној у децембру 2020. године усвојила Закон о измјени и допунама Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ према којем се и судијама и тужиоцима одобрава право на накнаду за трошкове смјештаја и накнаду за одвојен живот у складу са подзаконским актима које је донио Савјет министара БиХ, а сходно одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ. За све судије и тужиоце те стручно особље утврђено је право на накнаду за исхрану и накнаду трошкова превоза у складу са одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ те подзаконским актима који произлазе из наведеног Закона.

Различита законска рјешења задржана су за исплату накнаде за регрес и отпремнину за одлазак у пензију. Наиме, према Закону о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ свим судијама и тужиоцима као и стручном особљу припада право на регрес у износу од 50% основне мјесечне нето плате који се креће од 958 до 2.433 КМ. Накнада за регрес за запослене којима се плате обрачунавају у складу са Законом о платама у институцијама БиХ износи 300 КМ, у складу са одлукама Савјета министара БиХ које се доносе за сваку годину.

Што се тиче исплате отпремнине за одлазак у пензију, Законом о платама и другим накнадама у судским и правосудним институцијама на нивоу БиХ, тужиоци имају право на исплату једне основне мјесечне плате као накнаде приликом одласка у пензију, док запослени који примају плату према Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ имају право на исплату отпремнине у висини шест остварених нето плата исплаћених у претходних шест мјесеци или шест просјечних мјесечних нето плаћа из претходне године у БиХ уколико је то за њих повољније.

5.1.3. Донације

У току 2021. године Тужилаштво је располагало средствима новчаних донација у укупном износу од 933.802 КМ. Наиме, Европске комисија је 1. 2.2021. године уплатила средства за реализацију Пројекта IPA 2019 – Унапређење рада на предметима ратних злочина.

Тужилаштво је каснило са почетком реализације пројекта због провођења конкурсних процедура за запошљавање 23 лица на пројекту те је исти званично почео са реализацијом у јуну 2021. године што је и разлог нижег извршења буџета пројекта у односу на планирани износ (71% реализација средстава). Запослени на пројекту су ангажовани путем уговора о раду на одређено вријеме.

Са 31.12.2021. године укупно реализована средства износе 660.549 КМ. Наведени износ утрошен је за бруто плате (488.168 КМ), накнаде запослених (59.700 КМ), путне трошкове (3.516 КМ), издатке за поштанске услуге (5.020 КМ), услуге објављивања тендера и огласа (5.375 КМ) те трошкове ексхумација несталих особа (98.769 КМ).

5.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, исказани су у износу од 937.078 КМ и углавном се односе на уплаћена донаторска средства за реализацију IPA пројекта (933.802 КМ) те остале приходе (рефундације боловања и осигурања).

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

5.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 3.685.611 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 5.120.610 КМ. Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (3.676.201 КМ), обавезе према добављачима (199.220 КМ) и обавезе према запосленима за плате и накнаде из децембра 2021. године (1.245.188 КМ).

Током ревизије констатовали смо одређене слабости које се односе на неажурно подношење захтјева за рефундацију накнада плата запослених за вријеме боловања и евидентирање потраживања по овом основу те почетна стања на појединим обавезама, за које су предузете активности како би се исте отклониле.

Тужилаштво је извршило попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Тужилаштву је одобрено 237 запослених, од којих су 63 тужиоца. На 31.12.2021. године, Тужилаштво је имало 219 запослених у који је укључен број од 58 тужилаца. Поред овог броја, на одређено вријеме су, у оквиру пројекта IPA-2019, запослене 23 особе²⁴.

Током 2021. године, наконведеног јавног огласа, радни однос на неодређено вријеме засновало је 11 особа. Поред тога два тужиоца су именована одлукама Високог судског и тужилачког савјета БиХ.

Радни однос на одређено вријеме засновало је пет запослених за које је проведен јавни оглас, док су у оквиру пројекта IPA-2019 ангажоване 23 особе на период од 01.06.2021. најдуже до 31.12.2022. године за које је такође проведен јавни оглас. Једна особа је у децембру примљена у радни однос без огласа, на период од три мјесеца. Ангажовање је извршено за радно мјесто стручни сарадник за јавне набавке као замјена за запосленицу

²⁴ Подаци из обрасца 4.1. финансијских извјештаја

на породичном одсуству, те је за исту позицију у 2022. години објављен јавни оглас за пријем на одређено вријеме.

Радни однос је престао за укупно 16 лица. Четири запослена су испунила законске услове за одлазак у пензију, за три запослена је истекао уговор на одређено вријеме из претходне године, док је за шест запослених извршени споразумни прекид радног односа. Један тужилац је именован на другу позицију у правосудним институцијама, за једног је наступила смрт, док је једна запосленица примљена по јавном огласу на друго радно мјесто.

Наконведеног интерног конкурса два запосленика су унапријеђена на позиције са вишим коефицијентом док је један тужилац по одлуци главног тужиоца унапријеђен на радно мјесто шефа одсјека.

Право на неплаћено одсуство током године користиле су четири особе, док су под суспензијом двије особе из ранијег периода.

У складу са Правилником о раду Тужилаштва, постоји могућност пријема волонтера за стручно оспособљавање за самостални рад без заснивања радног односа. Тужилаштво је, наконведеног јавног огласа, ангажовало укупно пет волонтера са завршеним правним факултетом на годину дана.

Оцјењивање рада запосленика Тужилаштва за 2021. годину је извршено у складу са релевантним одредбама Закона о раду у институцијама БиХ²⁵ и интерних аката Тужилаштва којима је регулисана област оцјењивања, док оцјењивање рада тужилаца врши Високи судски и тужилачки савјет БиХ.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Тужилаштво је донијело пет привремених планова набавки за 2021. годину које је објавило на својој интернет страници. Измјене плана су се углавном односиле на додавање одређених поступака из домена директних споразума, а у појединим случајевима је извршена измјена у дијелу процијењене вриједности поступка (канцеларијски материјал) или врсте поступка (технички преглед возила-првобитно планирано конкурентски, а касније директни споразум).

Правилником о јавним набавкама Тужилаштва дефинисане су процедуре те одговорности за планирање, провођење и реализацију поступака набавки. За провођење поступка евалуације понуда и избора најповољније понуде именована је комисија за јавне набавке на почетку године за све поступке набавки.

Тужилаштво објављује на својој интернет страници образац за праћење реализације уговора и оквирних споразума.

Према презентованим подацима²⁶, Тужилаштво је у 2021. години провело поступке набавки из текућих издатака за које је закључило уговоре у укупној вриједности 233.498 КМ без ПДВ-а. Проведен је један отворени поступак, започет претходне године у

²⁵ Службени гласник БиХ, број 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13 и 93/17

²⁶ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

вриједности 19.658 KM, четири конкурентска поступка у вриједности 97.436 KM, те више директних споразума споразума у вриједности 116.404 KM. Два поступка набавки су проведена у складу са Анексом II, дио Б и то хотелски смјештај у земљи и иностранству планиране вриједности 100.000 KM и услуге ексхумације планиране вриједности без ПДВ-а 390.000 KM.

На основу прегледаног узорка проведених поступака за које су закључени уговори за набавку канцеларијског материјала (28.000 KM без ПДВ-а), набавку тонера и кертриџа (39.615 KM без ПДВ-а), услуга прања возила (6.000 KM без ПДВ-а), услуга сервиса расхладних машина (4.999 KM без ПДВ-а), услуга одржавања котловнице (5.750 KM без ПДВ-а), електронске опреме (3.694 KM без ПДВ-а) те услуге хотелског смјештаја нису уочене значајније неправилности и недостаци.

Набавка услуга ексхумације (процијењене вриједности 390.000 KM без ПДВ-а): Констатовали смо да је Тужилаштво 1.11.2021. године на својој интернет страници објавило Јавни позив за достављање понуда за 2021/2022. годину у складу са чланом 7. став 3. Правилника о поступку додјеле уговора из Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама БиХ. У позиву је наведено да ће се уговори закључивати једнократно, према потреби током периода 2021/2022 године те да ће се рачуни за извршену услугу сматрати уговором. У позиву није тражено да понуђачи испуњавају све услове у погледу личне способности прописане чланом 45. Закона о јавним набавкама (став 1) тачка а) до д) већ само услови и докази под тачком ц) о испуњењу обавеза у вези са плаћањем пензионог и инвалидског осигурања и здравственог осигурања. Такође, у позиву нису јасно и прецизно наведени документи и њихова валидност којима се доказује испуњење услова из Јавног позива тако да су поједини добављачи доставили увјерење о измиреним порезима и доприносима из маја 2021. године. Увидом у документацију о проведеном поступку набавке констатовано је да је десет понуђача доставило своје понуде.

ПРЕПОРУКА 6

Иако услови и докази дефинисани чланом 45. Закона о јавним набавкама нису обавезујући за ову врсту поступка, препоручујемо Тужилаштву да, приликом утврђивања услова и доказа које понуђачи требају испуњавати приликом учешћа у поступку набавке у погледу личне способности, ипак, у циљу смањења евентуалних ризика који се могу јавити, има у виду одредбе Закона о јавним набавкама те јасно и прецизно наведе документа којим понуђачи доказују да испуњавају тражене услове.

ПРЕПОРУКА 7

С обзиром на значајне вриједности услуга за сваку појединачну набавку препоручујемо закључивање уговора приликом ангажовања добављача којима ће се дефинисати основни елементи уговора сходно законским прописима из облигационих односа, а у циљу заштите интереса институције.

8. ОСТАЛО

8.1. Судски спорови

Из достављеног прегледа судских спорова покренутих у 2021. години, пред судовима у Босни и Херцеговине против Тужилаштва се водило 63 поступка укупне вриједности 1.699.587 КМ, од којих је пет ријешено.

Највећи број предмета су радни спорови (38) по питању ретроактивне исплате накнада за превоз на посао и с посла, топли оброк и одвојени живот тужиоцима и одређеној категорији стручног особља које плату прима према одредбама Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ. Усвајањем Закона о измјенама и допунама Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ, у децембру 2020. године, имплементирани су одлуке Уставног суда БиХ везане за утврђивање права судија, тужилаца и одређене категорије стручног особља у правосудним институцијама на нивоу Босне и Херцеговине на одређене накнаде тако да у наредном периоду по овом основу не би требало бити спорова. Преостали предмети односе на накнаде штете у вези са притвором и мјерама забране.

На основу проведене ревизије констатовали смо да Тужилаштво не води посебну евиденцију судских спорова који се воде против ове институције пред домаћим судовима као ни посебне евиденција поступака у којима Тужилаштво иступа на страни тужиоца. Институција води уписник предмета који садржи све предмете, било интерне или екстерне, те према томе и судске спорове, хронолошки и који као такав (по изјашњењу одговорних лица) не пружа могућност селекције или претраге одређених предмета, а којим путем би се екстрахирали само предмети судских спорова те је то могуће обавити само ручном претрагом. С обзиром на то да се не воде посебне евиденције, није могуће одредити тачан податак о броју спорова као и укупан збир утужених средстава.

Анализом евиденција спорова руководство институције може одредити узроке спорова, али и будуће ризике за институцију те адекватно реаговати у смислу рјешавања проблема, умањивања и/или отклањања посљедица.

ПРЕПОРУКА 8

Препоручујемо Тужилаштву да проблематици покренутих парничних и других спорова посвети дужну пажњу те успостави евиденције које ће на поуздан и ефикасан начин, у било којем моменту, пружати све неопходне податке о судским споровима с обзиром на то да исти представљају потенцијалне обавезе по буџет институција БиХ.

9. КОМЕНТАРИ

Тужилаштво није у остављеном року доставило коментаре на Нацрт извјештаја обављеној финансијској ревизији за 2021. годину. У овом Извјештају су у односу на Нацрт извјештаја извршене корекције текста техничке природе у тачки 5.1.1. Бруто плате тако што је термин „платни коефицијент“ замјењен термином „основна мјесечна плата“ и сходно томе брисана припадајућа фус нота. Текст овог Извјештаја је у осталим поглављима неизмјењен у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Тужилаштву за 2021. годину обавили су: Наташа Авдаловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Аниса Јусић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Жељко Ћавар – ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Садмир Тескереџић – ревизор за правну подршку у ревизији (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Авдаловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Табела III – Преглед прихода и примитака за 2021.годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Тужилаштво БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	14.013.000	735.000	14.748.000	14.537.849	99
Бруто плате и накнаде	12.224.000	210.000	12.434.000	12.344.565	99
Накнаде трошкова запослених	650.000	440.000	1.090.000	1.084.410	99
Путни трошкови	143.000	33.000	176.000	175.526	100
Издаци телефонских и поштанских услуга	89.000	-17.000	72.000	71.196	99
Издаци за енергију и комуналне услуге	108.000	0	108.000	100.167	93
Набавка материјала	83.000	0	83.000	83.062	100
Издаци за услуге превоза и горива	57.000	-9.000	48.000	46.671	97
Унајмљивање имовине и опреме	2.000	0	2.000	1.352	68
Издаци за текуће одржавање	84.000	-15.000	69.000	61.362	89
Издаци за осигурање	25.000	-10.000	15.000	14.479	97
Уговорене и друге посебне услуге	548.000	103.000	651.000	555.059	85
2. Капитални издаци	285.000	-285.000	0	0	
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	59.000	-59.000	0	0	
Набавка осталих сталних средстава	226.000	-226.000	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Буџет-непосредна потрошња (1+2)	14.298.000	450.000	14.748.000	14.537.849	99
4. Новчане донације	0	933.802	933.802	660.549	71
Унапређење рада на предметима ратних злочина - IPA 2019	0	933.802	933.802	660.549	71
5. Укупно (3+4)	14.298.000	1.383.802	15.681.802	15.198.398	97

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2022. године.

в.д. главног тужиоца:
Миланко Кајганић

Биланс стања на дан 31.12.2021. године

Тужилаштво БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	9.409	13.553	69
Новчана средства	4.332	1.831	237
Краткорочна потраживања	1.126	7.770	14
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	3.951	3.951	100
2. Стална средства	3.676.201	4.087.739	90
Стална средства	6.506.851	6.526.862	100
Исправка вриједности	2.830.649	2.439.123	116
Неотписана вриједност сталних средстава	3.676.201	4.087.739	90
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	3.685.611	4.101.292	90
3. Краткорочне обавезе и разграничења	1.444.408	1.302.008	111
Краткорочне текуће обавезе	199.220	262.367	76
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	1.245.188	1.039.642	120
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	3.676.201	4.087.740	90
Извори средстава	3.676.201	4.087.740	90
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	5.120.610	5.389.748	95

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02. 2022. године

в.д. главног тужиоца:

Миланко Кајганић

Преглед прихода и примитака у 2021. години

Тужилаштво БиХ

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорезни приходи	0	0	0	3.276	
Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	0	0	0	0	
Приход од наплате премије осигурања				1.030	
Приход од рефундације боловања из ранијих године				2.245	
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	933.802	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства		0	0	933.802	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	0	0	0	937.078	

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 28.02.2022. године

в.д. главног тужиоца:
Миланко Кајганић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Тужилаштва Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Тужилаштво) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Тужилаштва.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 28.02.2022. године

в.д. главног тужиоца

Миланко Кајганић

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈУ И КООРДИНАЦИЈУ
СИСТЕМА ПЛАЋАЊА У ПОЉОПРИВРЕДИ, ИСХРАНИ И
РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈУ И КООРДИНАЦИЈУ
СИСТЕМА ПЛАЋАЊА У ПОЉОПРИВРЕДИ,
ИСХРАНИ И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ
ЗА 2021. ГОДИНУ**

Број: 02-16-1-974/22

Сарајево, јул 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
4.	БУЏЕТ	13
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
5.1.1.	Бруто плате	14
5.2.	Биланс стања	14
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	14
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	15
8.	КОМЕНТАРИ	15
	ПРИЛОЗИ	16

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Канцеларије за хармонизацију и координацију система плаћања у пољопривреди, исхрани и руралном развоју Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за хармонизацију)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Канцеларије за хармонизацију приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Канцеларије за хармонизацију у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Канцеларија је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Канцеларије за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Канцеларије за хармонизацију за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Канцеларије за хармонизацију у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједи основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Канцеларије за хармонизацију је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Канцеларије за хармонизацију, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша

одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 18.7.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020.годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Канцеларије за хармонизацију за 2020. годину, дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Канцеларија за хармонизацију је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 1.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

² Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи:

✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, II препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Потребно је унаприједити интерне контроле у сегменту употребе службеног возила.	У 2021. години, послједице добијеног извјештаја ревизије за 2020.годину, није уочено да се службено возило користило у дане када је кориснику возила евидентирано коришћење годишњег одмора.	✓
2.	Канцеларија за хармонизацију треба путем надлежног министарства осигурати мишљење Министарства правде БиХ, како би се коначно испунили предувјети за покретање процедуре разматрања и усвајања Приједлога правилника о унутарњем устројству и систематизацији од стране Савјета министара БиХ.	Канцеларија за хармонизацију је у новембру 2021. године упутила допис Министарству спољне трговине и економских односа БиХ са захтјевом да се обрате Министарству правде БиХ по питању добијања мишљења на Приједлог правилника. Повратну информацију нису добили.	●
3.	Канцеларија за хармонизацију треба пројекције броја запослених вршити на основу објективних потреба те поступати у складу са истом по структури и броју запослених, узимајући у обзир да је динамика запошљавања у директној вези са одобреним средствима за лична примања запослених.	Обзиром да буџет за 2021. годину није усвојен и да није било нових запошљавања нисмо у могућности дати оцјену реализације дате препоруке.	II
4.	Канцеларија је дужан да ангажовање запослених путем уговора о раду на одређено вријеме проводи у складу са Законом о раду у институцијама БиХ руководећи се начелима законитости и транспарентности.	Канцеларија за хармонизацију у 2021. години није вршила запошљавања лица на одређено вријеме.	✓
	Канцеларија за хармонизацију је дужна да ангажовање спољних сарадника путем уговора о дјелу врши само за послове који су привременог карактера.	У циљу рјешавања ангажмана спољних сарадника упућен је допис Служби за заједничке послове институција БиХ, за чишћење пословног простора, међутим нису добили потврдан одговор тако да је ангажман по основу уговора о дјелу настављен.	●

Табела 1. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процјени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Канцеларија за хармонизацију је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Унутрашња организација и начин рада Канцеларије за хармонизацију утврђени су Правилником о унутрашњој организацији на који је Савјет министара БиХ дао сагласност 2012. године. Правилником о унутрашњој организацији Канцеларије за хармонизацију уређен је начин рада и руковођења, те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Правилником су систематизована радна мјеста за 31 извршиоца. Према важећем Правилнику, послови и задаци из надлежности Канцеларије за хармонизацију обављају се у оквиру кабинета директора и двије организационе јединице, Одјељење за правне, финансијско-материјалне и опште послове и Одјељење за усклађивање подстицаја у пољопривреди, шеме руралног развоја и хармонизацију платних система и регистара. Важећи Правилник није усклађен са одредбама Одлуке о начелима за утврђивање унутарње организације тијела управе БиХ³ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ⁴. Раније су биле проведене процедуре за усклађивање Правилника са одредбама наведених одлука и уз прибављена мишљења. Приједлог правилника је био упућен Савјету министара БиХ на усвајање. Међутим, у складу са закључком Савјета министара БиХ⁵ којим су задужене институције Савјета министара БиХ чији се правилници о унутрашњој организацији налазе у процедури добијања сагласности да исте, којима се од времена подношења приједлога правилника до доношења закључка промијенило руководство, занове на начин да нови руководиоци верификују и прибаве иновирани мишљења надлежних институција с аспекта конзистентне примјене номотехничких правила. Канцеларија за хармонизацију је, и поред чињенице да није било промјене руководства, покренула поступак занављања добијених мишљења, с тим да је дјелимично извршила измјену првобитног Приједлога правилника. Уз прибављено мишљење Министарства правде БиХ на опис послова радних мјеста, покренута је процедура прибављања мишљења на предметни документ, ради упућивања Савјету министара БиХ на давање сагласности. Мишљења Министарства финансија и трезора БиХ и Канцеларије за законодавство су добијена још 2019. године. Међутим, мишљење Министарства правде БиХ, по питању које се односи на организацију и функционирање органа управе БиХ и њихове међусобне односе, које је затражено 8.10.2019. године и поред више упућиваних ургенција до момента обављања завршне ревизије (31.5.2022. године) није добијено. Тачније, институција нема повратних информација од стране Министарства правде БиХ по овом предмету. Обзиром да нису обезбијеђена неопходна мишљења Приједлог правилника о унутарњој организацији Канцеларије за хармонизацију није упућен ни у 2021. години Савјету министара БиХ на разматрање и усвајање.

Канцеларијом за хармонизацију руководи директор у сарадњи са замјеником директора и савјетником директора, које именује Савјет министара БиХ на мандатни период од четири године. У априлу 2021. години руководству институције је истекао мандат. По окончању конкурсне процедуре и протеком рока од 30 дана Агенција за државну службу БиХ је по службеној дужности 21.3.2022. године именovala директора, замјеника директора и савјетника директора на мандатни период од четири године. Рјешењем о именовању дефинисано је да мандат именованих почиње од 4.4.2022. године.

³ Службени гласник БиХ, број 30/13.

⁴ Службени гласник БиХ, број 30/13

⁵ Закључак са 143. сједнице одржане 23.5.2018. године

Функционисање система интерних контрола: Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола у Канцеларији за хармонизацију које се односе на контролу тачности испостављених фактура и контролу усклађености са закљученим уговорима о набавци роба и услуга. Интерним актом⁶ дефинисане су процедуре стварања и евидентирања обавеза, као и начин потписивања финансијске документације. Процесом ревизије уочено је да и поред чињенице да лица задужена за контролу својим потписом потврде тачност (суштинску, формалну и рачунску) испостављене фактуре, подаци на истим нису у потпуности усклађени са осталом финансијском документацијом. Методом узорка уочена су одступања испостављених фактура закуп пословног простора те услуга одржавања возила и одредби закључених уговора. На фактурама испостављеним за закуп пословног простора фактурише се нижа цијена за режијске трошкове од важећим уговором дефинисане, за услуге одржавања возила адекватно се не фактурише уговорени рабат.

ПРЕПОРУКА 1

Канцеларија за хармонизацију је дужна да обезбиједи да сви учесници у процесу контроле са дужном пажњом приступају дефинисаним обавезама, на начин да се врши провјера - усклађености цјелокупне финансијске документације која се веже за један трошак⁷.

Финансијско управљање и контрола: Канцеларија за хармонизацију је сачинила Мапу пословних процеса, утврдила и процијенила ризике те израдила регистар ризика, као основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Регистар ризика је дјелимично ажуриран у 2020. години. Канцеларија за хармонизацију је извршила унос података у Модул ФУК – PIFC апликације. Канцеларија за хармонизацију је доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁹ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹⁰, Јединица интерне ревизије Министарства спољне трговине и економских односа БиХ надлежна је за обављање интерне ревизије у Канцеларији за хармонизацију. Годишњим планом интерне ревизије за 2021. годину, као и Стратешким планом интерне ревизије за период 2021-2023. година, Јединица интерне ревизије Министарства спољне трговине и економских односа БиХ планирала је и обавила интерне ревизије на тему Стратешко планирање о чему је сачињен извјештај. Дате су двије препоруке, о чијој реализацији и предузетим активностима је Канцеларија за хармонизацију обавијестила надлежну Јединицу интерне ревизије.

⁶ Акт број: 02-7-02-3-80/19 од 26.03.2019. године

⁷ Нова препорука која се односи на усклађеност

⁸ Службени гласник БиХ, бр: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁹ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 59/19

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременим финансирању¹¹ користећи као основу одобрени буџет за 2020. годину.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину¹², Канцеларији за хармонизацију су одобрена средства у укупном износу од 695.000 КМ (текући издаци 640.000 КМ и капитални издаци 55.000 КМ).

Канцеларији за хармонизацију су, сходно одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 611.000 КМ, колико је кроз захтјев за додјелу средстава и тражено. Укупна реализација средстава одобрених на основу одлука о привременим финансирању у 2021. години износи 565.850 КМ.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Канцеларија за хармонизацију је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Канцеларија за хармонизацију, поштујући Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ, сачинила забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и детаљна образложења структуре расхода и издатака по свим ставкама одобреним у привременом финансирању према буџету за 2020. годину.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 565.850 КМ, што је за 45.150 КМ мање у односу на средства одобрена за финансирање институције у 2021. години.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате и накнаде плата (434.082 КМ), накнаде трошкова запослених (58.464 КМ), трошкове закупа (37.657 КМ) те уговорене и друге посебне услуге (11.357 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

¹¹ Службени гласник БиХ, бр: 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹² Службени гласник БиХ, број 46/20

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 434.082 КМ, од чега нето плате и накнаде плата износе 261.907 КМ, а порези и доприноси 172.175 КМ. Издаци за бруто плате и накнаде су на нивоу издатака за претходну годину. У 2021. години исплата плата је вршена за 15 запослених у Канцеларији за хармонизацију.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: Почев од јануара 2021. години Канцеларија за хармонизацију је започела са примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда¹³ те је осам запослених напредовало унутар платног разреда. Од укупног броја, основ за напредовање пет лица је позитивна оцјена рада, два запослена су напредовала по основу стицања стручних и научних звања из области која потпада под основну дјелатност институције, док је једно лице напредовало по оба претходно наведена основа. Током ревизије није уочено да је институција имала дилема приликом примјене Методологије.

5.2. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године исказана су укупна средства у износу од 17.319 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 63.408 КМ. Значајне ставке биланса стања односе се на обавезе према запосленима (40.752 КМ) и неотписану вриједност сталних средстава (17.319 КМ).

Канцеларија за хармонизацију је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обвеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2021. године. Сачињен је елаборат о извршеном попису који је директор усвојио 28.1.2022. године. Пописом сталних средстава према извјештају пописне комисије није утврђен мањак нити вишак сталних средстава, констатовано је да стварно стање средстава и обавеза одговара књиговодственом стању. Обрачун амортизације извршен је појединачно по сваком сталном средству. Проведеним пописном нису констатоване значајније неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Канцеларији за хармонизацију је одобрено 15 запослених, колико је и било са 31.12.2021. године- Осим руководства, који су именовани на мандат, сви остали су запослени на неодређено вријеме.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је укупно 31 радно мјесто. У 2021. години није било интерних премјештаја или унапређења запослених у Канцеларији за хармонизацију. У јуну 2021. године, Агенција за државну службу БиХ је са закашњењем расписала јавни оглас¹⁴ за

¹³ Службени гласник БиХ, број 6/12 и 76/20

¹⁴ У складу са чланом 21. Закона о државној служби

избор директора, замјеника директора и савјетника директор, којима је мандат истекао 22. јуна 2021. године. Конкурсна процедура је окончана после девет мјесеци.

Канцеларија за хармонизацију је извршила оцјењивање државних службеника и запосленика. Извјештај о оцјењивању државних службеника благовремено је прослијеђен Агенцији за државну службу БиХ.

Уговори о дјелу: Издаци по основу уговора о дјелу у 2021. години реализовани су у нето износу од 5.400 КМ, што је за 2.400 КМ мање од издатака евидентираних у 2020. години по овом основу. Током године путем уговора о дјелу била су ангажована два извршиоца и то за обављање послова чишћења службених просторија и за одржавање компјутерске опреме. За ангажман спољних сарадника исплаћивана је мјесечна накнада од 200 КМ, односно 250 КМ. Анализирајући ангажман спољних сарадника може се констатовати да је Канцеларија за хармонизацију наставила праксу ангажовања по основу уговору о дјелу лица за обављање наведених послова. Ангажовано лице за одржавање компјутерске опреме обавља послове систематизованог радног мјеста. Уговори о ангажману закључују се на мјесец дана и по поднесеном извјештају о обављеном послу врши се исплата накнаде. Канцеларија за хармонизацију је кроз финансијски захтјев за буџет тражила одобрење и средства за ново запошљавање, за наведено радно мјесто, на које нису добили позитиван одговор. Такође, у новембру 2021. године упућен је допис Служби за заједничке послове институција БиХ, са захтјевом да се обезбиједе услуге чишћења пословних просторија у којима је смјештена Канцеларија за хармонизацију. Међутим, Служба их је информисала да није у могућности пружити тражене услуге чишћења ради недостатка особља.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Канцеларија за хармонизацију је донијела Привремени план јавних набавки за 2021. годину, који је током године два пута мијењан и допуњаван. У складу са планираним вриједностима набавке Канцеларија за хармонизацију је избор најповољнијег добављача за набавку роба и услуга вршила путем директног споразума. Према презентованим подацима¹⁵, проведено је седам директних поступака, укупне вриједности 7.886 КМ без ПДВ-а. Такође, у систем јавних набавки евидентиран је и закључени уговор о закупу пословног простора у вриједности од 32.1648 КМ без ПДВ-а. На основу прегледаних процедура јавних набавки нису уочене значајније неправилности и недостаци

8. КОМЕНТАРИ

Канцеларија у остављеном року није доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

Ревизију у Канцеларији за 2021. годину обавили су: Наташа Павловић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Азра Хусић - самостални ревизор за финансијску

¹⁵ Подаци из система е-набавке и табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

ревизију (члан тима) и Ивана Јурчевић – самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Павловић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Канцеларија за хармонизацију и координацију система плаћања у пољопривреди, исхрани и руралном развоју БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	611.000	0	611.000	565.850	93
Бруто плате и накнаде	455.000	0	455.000	434.082	95
Накнаде трошкова запослених	64.000	0	64.000	58.464	91
Путни трошкови	8.000	0	8.000	3.996	50
Издаци телефонских и поштанских услуга	7.000	0	7.000	4.052	58
Издаци за енергију и комуналне услуге	8.000	0	8.000	7.495	94
Набавка материјала	7.000	0	7.000	3.605	51
Издаци за услуге превоза и горива	5.000	0	5.000	2.903	58
Унајмљивање имовине и опреме	38.000	0	38.000	37.657	99
Издаци за текуће одржавање	4.000	0	4.000	1.324	33
Издаци за осигурање	2.000	0	2.000	914	46
Уговорене и друге посебне услуге	13.000	0	13.000	11.357	87
2. Капитални издаци	0	0	0	0	
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	0	0	0	0	
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	611.000	0	611.000	565.850	93
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	611.000	0	611.000	565.850	93

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 17.02.2022. године.

Директор
Јакуб Бутковић

Биланс стања на 31.12.2021. године

Канцеларија за хармонизацију и координацију система плаћања у пољопривреди, исхрани и руралном развоју БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	17.319	23.425	74
Стална средства	147.531	147.531	100
Исправка вриједности	130.212	124.106	105
Неотписана вриједност сталних средстава	17.319	23.425	74
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	17.319	23.425	74
3. Краткорочне обавезе и разграничења	46.089	45.668	101
Краткорочне текуће обавезе	5.336	5.348	100
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	40.752	40.320	101
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	17.319	23.425	74
Извори средстава	17.319	23.425	74
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	63.408	69.092	92

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило 17.02.2022. године

Директор
Јакуб Бутковић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Канцеларије за хармонизацију и координацију система плаћања у пољопривреди, исхрани и руралном развоју Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Канцеларија) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Архива.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 11.05.2022. године

Директор

Јакуб Бутковић

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*UREDA ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**UREDA ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 04-16-1-949/22

Sarajevo, juli 2022. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	3
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	3
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II	PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)	7
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1.	KRITERIJI	8
2.	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	8
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
3.1.	Organizacija i rukovođenje	10
3.2.	Finansijsko upravljanje i kontrola	10
3.3.	Interna revizija	11
4.	BUDŽET	11
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
5.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	12
5.1.1.	Bruto plaće	12
5.1.2.	Putni troškovi	13
5.1.3.	Unajmljivanje imovine i opreme	14
5.1.4.	Izdaci za upotrebu vozila	14
5.2.	Pregled prihoda i primitaka	15
5.3.	Bilans stanja	15
5.3.1.	Popis sredstava i obaveza	16
6.	ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ANGAĐOVANIH LICA	16
7.	JAVNE NABAVKE	19
8.	OSTALO	20
8.1.	IT revizija	20
9.	KOMENTARI	21
PRILOZI	22	

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja, i u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ureda prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Ureda** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Ureda** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljam revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja **Ureda** za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ureda za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Ureda** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Nisu preduzimane dalje aktivnosti vezane za usklađivanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH nakon što je predloženi materijal, u decembru 2020. godine, povučen sa sjednice Vijeća ministara BiH na prijedlog resornog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (tačka 3.1. Izvještaja).*
- *Nastavljena je praksa angažmana osoblja po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova koji su po opisu poslovi sistematizovanih radnih mjesta (tačka 6. Izvještaja).*
- *Slabosti u funkcionisanju IT sistema (tačka 8.1. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Ureda** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su

regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje **Ureda**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 18.7.2022. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)

Izvršajem o obavljenoj reviziji za 2021. godinu obuhvaćeno je 15 preporuka. Sve preporuke su date zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja datih preporuka, šest preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identifikovane i u prethodnim izvršajima, tj. nije bilo značajnijih promjena u cilju njihovog otklanjanja te su, shodno tome, preporuke ponovljene u 2021. godini.

U tabeli koja slijedi (Tabela 1.) prikazani su podaci o datim preporukama za 2021. godinu.

Br. prep.	Tačka izvršajaja	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ²	
			Finansijski izvršajaji	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	3.1.	Organizacija i rukovođenje		●		●
2.	3.2.	Finansijsko upravljanje i kontrola		●		●
3.	5.1.1.	Bruto plaće		●	●	
4.	5.1.2.	Putni troškovi		●	●	
5.	5.1.3.	Unajmljivanje imovine i opreme		●	●	
6.	5.1.4.	Izdaci za upotrebu vozila		●	●	
7.	5.3.1.	Popis sredstava i obaveza		●	●	
8.	5.3.1.	Popis sredstava i obaveza		●		●
9.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih lica		●	●	
10.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih lica		●	●	
11.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih lica		●		●
12.	7.	Javne nabavke		●	●	
13.	8.1.	IT revizija		●		●
14.	8.1.	IT revizija		●		●
15.	8.1.	IT revizija		●	●	

Tabela 1. Preporuke za 2021. godinu

² Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu³
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Ureda za 2020. godinu, dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i pozitivno mišljenje o usklađenosti sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na nastavak netransparentnog angažmana osoba na osnovu ugovora o djelu u Uredu, odsustvo zahtjeva za dostavljanje garancije za ozbiljnost ponude i dobro izvršenje ugovora u procedurama javnih nabavki i slabosti u funkcionisanju IT sistema.

U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Ured je, postupajući po članu 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH, obavijestio Ured za reviziju o preduzetim aktivnostima na realizaciji preporuka datih u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, a obavijest je dostavljena izvan zakonom propisanog roka.

³ Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je finansiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom finansiranju donesenim na osnovu odobrenog budžeta za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela 2.) dat je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✔ realizovane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u toku, ✗ nerealizovane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Potrebno je unaprijediti sistem finansijskog upravljanja i kontrole vezano za ažuriranje registra rizika te uspostaviti sistem izvještavanja za praćenje najznačajnijih rizika.	Ured nije ažurirao registar rizika niti je lice zaduženo za finansijsko upravljanje i kontrolu izvještavalo rukovodstvo o provedenim aktivnostima.	✗
2.	Potrebno je da Ured zalihe materijala evidentira u svojim poslovnim knjigama na način propisan Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.	Ured ni u 2021. godini dio materijala koji nabavlja (ušne i identifikacione markice za male preživare i goveda, pasoši za kućne ljubimce i laboratorijski materijal) nije evidentirao u svojim poslovnim knjigama.	✗
3.	Potrebno je da Ured detaljno analizira angažman osoba putem ugovora o djelu, a posebno za poslove koji predstavljaju obavljanje redovnih poslova iz djelokruga rada Ureda.	Ured je nastavio sa praksom angažmana osoba putem ugovora o djelu na istim ili sličnim poslovima predviđenim sistematizacijom radnih mjesta.	✗
4.	Ured treba zahtijevati instrumente osiguranja ponude u slučajevima definisanim Zakonom o javnim nabavkama kako bi se umanjio rizik od neprofesionalnog ponašanja ponuđača.	Za javne nabavke putem otvorenog postupka provedene u drugom dijelu godine u Uredu su tenderskom dokumentacijom zahtijevali garanciju za dobro izvršenje ugovora.	✔
5.	Neophodno je završiti potrebno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sistem mogao preuzimati podatke od strane AIMCS sistema.	Nije izvršeno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sistem (sistem za praćenje bolesti životinja) mogao preuzimati podatke od AIMCS sistema.	✗
6.	Potrebno je osigurati sredstva za provođenje nultog popisa kao preduslova za potpuno korištenje AIMCS sistema. Također, sugerišemo da se AIMCS sistem koristi u što većem obimu dok se ne realizuje nulti popis.	Nisu osigurana sredstva za provođenje nultog popisa koji je preduslov za potpuno korištenje AIMCS sistema (sistem za identifikaciju i kontrolu kretanja životinja).	✗
Br. prep.	Preporuke iz izvještaja ranijih godina	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja ranijih godina	Status
1.	Ured je obavezan uskladiti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sa Odlukom o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH. (2019. godina)	Prijedlog pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ureda je povučen sa sjednice Vijeća ministara BiH u decembru 2020. godine i od tada nije ponovo upućivan u proceduru usvajanja.	✗

Tabela 2. Pregled realizacije preporuka

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ured je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija Ureda utvrđuje se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji donosi direktor, zamjenik direktora i sekretar Ureda uz prethodnu saglasnost Vijeća ministara BiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz maja 2006. godine sistematizovana su radna mjesta za 87 izvršilaca. Prema Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ureda obavljaju se u okviru sljedećih organizacionih jedinica: Kabinet direktora, Odjeljenje za zdravlje i dobrobit životinja, Odjeljenje za sigurnost hrane i uslove u objektima, Odjeljenje veterinarske inspekcije, Odjeljenje granične veterinarske inspekcije, Agencija za obilježavanje životinja i Odjeljenje za pravne, finansijske i administrativne poslove.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji nije usklađen sa važećim odlukama Vijeće ministara BiH koje su u primjeni od 2013. godine.

Institucije Bosne i Hercegovine su bile u obavezi da do kraja aprila 2014. godine usklade pravilnike o unutrašnjoj organizaciji sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa

uprave Bosne i Hercegovine⁴ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine⁵. Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ureda je bio uvršten u dnevni red sjednice Vijeća ministara BiH održane 16.12.2020. godine, ali isti nije razmatran, jer je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH povuklo materijal s dnevnog reda sjednice radi potrebnih konsultacija. Tokom 2021. godini po predmetnom pitanju nisu provođene aktivnosti.

PREPORUKA 1

Ured je dužan da uskladi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH.

U maju 2021. godine imenovani su direktor, zamjenik direktora i sekretar Ureda na mandatni period od četiri godine. Uočeno je da je zamjeniku direktora ovo treći uzastopni mandat što nije u skladu sa tačkom IV Odluke o osnivanju Ureda za veterinarstvo BiH⁶ kojom je definisano da direktora, zamjenika direktora i sekretara imenuje i razrješava Vijeće ministara BiH na period od četiri godine, s tim da na istu funkciju mogu biti imenovani još jedanput.

3.2. Finansijsko upravljanje i kontrola

Ured je sačinio osnovne dokumente (Mapu poslovnih procesa, Registar rizika i dr.) potrebne za uspostavu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15 i 51/18

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 31/00 i 10/02

finansiranju institucija BiH⁷, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Također, Ured je dostavio Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu.

Uvidom u Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli, konstatovano je da nije ažuriran registar rizika, da nije uspostavljen sistem izvještavanja rukovodstva o provedenim aktivnostima, da nisu realizovane mjere planirane za razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole na osnovu prošlogodišnje samoprocjene i dr.

PREPORUKA 2

Ured je dužan da aktivnosti vezane za razvoj sistem finansijskog upravljanja i kontrole provodi u skladu sa relevantnim propisima.

3.3. Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁸ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁹, Jedinica interne revizije Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH nadležna je za obavljanje interne revizije u Uredu. U skladu sa Godišnjim planom rada za 2021. godinu, Jedinica interne revizije je obavila reviziju "Upravljanja ljudskim resursima u Uredu".

4. BUDŽET

Zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na osnovu odredbi Zakona o finansiranju institucija BiH, na kvartalnom nivou, donosilo tokom godine odluke o privremenim finansiranju¹⁰ koristeći kao osnovu odobreni budžet za 2020. godinu.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹¹, Uredu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 4.734.000 KM (tekući izdaci 4.714.000 KM i kapitalni izdaci 20.000 KM).

Uredu su, shodno odlukama o privremenom finansiranju, kroz operative planove budžeta u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 4.714.000 KM za tekuće izdatke (neposredna potrošnja 4.560.000 KM i program posebne namjene "Nastavak borbe protiv bruceloze malih preživara u BiH" 154.000 KM).

Ukupna realizacija sredstva odobrenih na osnovu odluka o privremenom finansiranju u 2021. godini iznosi 4.065.952 KM (neposredna potrošnja 4.059.199 KM i program posebne namjene 6.753 KM).

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

Ured je izvršio prestrukturisanje rashoda, koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH¹², prema kojem je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta u ukupnom iznosu od 118.000 KM (povećane naknade troškova zaposlenih za 54.000 KM i nabavke materijala za 64.000 KM, a smanjene ugovorene i druge posebne usluge u okviru programa posebne namjene za 118.000 KM).

Ured je također u tekućoj godini raspolagao sredstvima novčanih donacija u iznosu od 2.717 KM koja su realizovana u iznosu od 1.902 KM, te sredstvima IPA projekata u iznosu od 2.002.547 KM koja su realizovana u iznosu od 74.841 KM (pregled raspoloživih i realizovanih sredstava po projektima prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja).

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ured je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnji izvještaj je sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta budžetskih korisnika za period 1.1.-31.12.2021. godine.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 4.065.952 KM, što je za 668.048 KM manje u odnosu na rashode planirane budžetom za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (1.983.130 KM), naknade zaposlenih (362.648 KM), putne troškove (53.788 KM), nabavku materijala (307.305 KM)¹³, unajmljivanje imovine i opreme (78.614 KM), ugovorene usluge 1.100.201 KM¹⁴ i izdatke za upotrebu vozila (54.541 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na nabavku opreme iz IPA projekta (68.328 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 1.983.130 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 1.213.250 KM, a porezi i doprinosi 769.881 KM. Bruto plaće i naknade su za 29.511 KM manje u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan broj zaposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Uredu bio je 78.

¹² Odluka MFT, broj: 05-16-2-9497-2/21 od 28.12.2021. godine

¹³ Najznačajniji izdaci se odnose na nabavku materijala za obilježavanje stoke (121.141 KM), izdatke za pasoške knjižice (69.207 KM) i laboratorijski materijal (50.938 KM).

¹⁴ Najznačajniji izdaci se odnose na usluge analize rezidua veterinarskih lijekova i kontaminata, laboratorijske usluge za potrebe provođenja službenog uzorkovanja hrane životinjskog porijekla i hrane za životinje (878.390 KM) i ugovore o djelu (131.775 KM).

Dodatak na plaću: Odlukom o utvrđivanju dodatka na plaću na osnovu posebnih uslova radnog mjesta za zaposlene u Uredu¹⁵ utvrđen je dodatak na osnovnu plaću zaposlenih u visini od 15% za veterinarske inspektore koji obavljaju poslove na graničnim veterinarskim prelazima. U toku 2021. godine ovaj dodatak je obračunat za zaposlene u Odjeljenju granične veterinarske inspekcije.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Ured je nastavio sa primjenom Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹⁶, te je stoga 40 zaposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to 34 lica po osnovu ocjene rada, a šest lica po osnovu sticanja višeg stepena stručnog zvanja.

Postupcima revizije smo konstatovali, da su pojedini zaposlenici neblagovremeno ocijenjeni, te na osnovu tih ocjena pomjereni u viši platni razred. Naime, oni su u decembru 2020. godine ocijenjeni za postignute rezultate rada u 2019. godini.

Ocjena rada zaposlenog, koja služi kao jedan od kriterija za napredovanje u viši unutrašnji platni razred odnosno premještanje u niži unutrašnji platni razred, daje se u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH, Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu odredbi istih shodno članu 5. Metodologije. Prema članu 6. stav (2) Metodologije pod ocjenjenom kalendarskom godinom podrazumijeva se kalendarska godina u kojoj je broj ocjena rada zaposlenog jednak broju ocjena rada utvrđenih propisom koji reguliše navedenu oblast na nivou institucija BiH, a koji se na njega primjenjuje.

U skladu sa članom 53.a stav 1. Zakona o radu u institucijama BiH¹⁷ rad zaposlenika podliježe radnom ocjenjivanju svake godine i obavezno se provodi u januaru za prethodnu kalendarsku godinu.

PREPORUKA 3

Ured je dužan ocjenjivanje rada zaposlenih provoditi u skladu sa relevantnim propisima kako bi se na pouzdan način mogla utvrditi ispunjenost kriterija prilikom raspoređivanja zaposlenih unutar platnih razreda.

5.1.2. Putni troškovi

Izdaci za putne troškove u 2021. godini su realizovani u iznosu od 53.788 KM. Odnose se na izdatke za putne troškove u zemlji (32.083 KM) i izdatke za putne troškove u inostranstvu (21.704 KM). Izdaci za putne troškove su veći za 60% u odnosu na izvještajni period prethodne godine. Prema obrazloženju iz Ureda do povećanja je došlo radi ublažavanja epidemioloških mjera. Naročito su povećani izdaci na kontu - Putovanje, lična vozila u zemlji, a prema obrazloženju iz Ureda uzrok povećanja je neposjedovanje dovoljnog broja specijalizovanih vozila, te su granični veterinarski inspektori koristili lična vozila obavljajući poslove na različitim graničnim prelazima.

Revidiranjem uzorka dostavljenih naloga za službena putovanja u zemlji, konstatovali smo da određeni putni nalozi nisu opravdani u roku propisanom članom 11. stav (2) Odluke o načinu

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 24/09

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje¹⁸. Također, konstatovali smo da su određena rješenja o odobravanju korištenja putničkog automobila u ličnoj svojini radi obavljanja službenog posla donesena nakon završenog putovanja što nije u skladu sa navedenom Odlukom s obzirom na to da se obračun putnih troškova treba podnijeti u propisanom roku na osnovu relevantne dokumentacija.

PREPORUKA 4

Potrebno je da Ured dosljedno primjenjuje odredbe relevantnih propisa prilikom pravdanja naloga za službena putovanja.

5.1.3. Unajmljivanje imovine i opreme

Ukupni izdaci za unajmljivanje imovine i opreme sa 31.12.2021. godine iznose 78.614 KM. Značajan iznos (64.716KM) odnosi se na plaćanje usluge najma za smještaj Agencije za označavanje životinja kao i najma skladišnog prostora na osnovu Ugovora o najmu zaključenog na neodređeno vrijeme sa fizičkim licem. Mjesečni najam iznosi 5.393 KM¹⁹ bez uključenih režijskih troškova. Dodatno Ured vrši plaćanje 10% poreza na prihod od imovine.

Postupcima revizije utvrđeno je Ured plaćanje najma vrši na bazi Ugovora, a ne na bazi fakture. Naime, najmodavac odnosno vlasnik prostora je fizičko lice koje bi trebalo biti registrovani obveznik PDV-a s obzirom na to godišnji prihod po osnovu najma prelazi iznos od 50.000 KM kako je to definisano članovima 3., 12., i 57. Zakona o porezu na dodatu vrijednost²⁰. Shodno navedenom Ured treba osigurati fakturu na mjesečnom nivou gdje bi bila iskazana struktura cijene najma i pripadajući PDV čime bi se osiguralo postupanje u skladu sa poreznim propisima.

PREPORUKA 5

Potrebno je da Ured osigura fakturu kao osnovu za plaćanje najma poslovnih prostora.

5.1.4. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2021. godini iznose 54.541 KM. Najznačajniji izdaci za službena vozila se odnose na izdatke za gorivo (31.111 KM), materijal i usluge popravki vozila (13.530 KM) i osiguranje vozila (6.023 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH²¹, Uredu je dato pravo na korištenje dva službena vozila. Također, u augustu 2019. godine odobren je Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja specijalizovanih vozila po kojem Ured raspolaže sa dodatnih 11 vozila. Ured je na 31.12.2021. godine raspolagao sa 13 službenih vozila.

Procesom revizije je konstatovano da Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja specijalizovanih vozila nije objavljen u Službenom glasniku BiH iako je Vijeća ministara BiH

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 10/18

¹⁹ Najam za 274,73 m² poslovnog prostora (15,5 KM po m²) i 113,51 m² skladišnog prostora (10 KM po m²)

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 9/05, 35/05, 100/08 i 33/17

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 i 80/20

donijelo takav zaključak, te da je interni akt o korištenju specijalizovanih vozila donesen u aprilu 2022. godine iako je rok za donošenje bio šest mjeseci od donošenja Pravilnika.

Nadalje, konstatovano je da se u putnim nalogima za službena vozila-kolskim nalogima ne popunjavaju sve predviđene kolone (pređeni put, broj lica u vozilu, ko je upravljao vozilom- posebno za vozila koja duže dvije osobe, stanje pređenih kilometara u trenutku sipanja goriva, ukupni utrošak na kraju mjeseca i sl.). Uglavnom se popunjava datum, početno i krajnje stanje brojila i relacija kretanja. Međutim i unesena relacija kretanja u pojedinim putnim nalogima je nečitljiva odnosno ne može se zaključiti o kojim unesenim relacijama se radi. Također, uočena je neusklađenost u evidencijama točenja goriva za dane kada u evidenciji korištenja vozila nije evidentirano korištenje službenih vozila kao i korištenje službenih vozila subotom, a u Uredu nema evidentiranih isplata naknada za rad vikendom. Uočeno je i značajnije odstupanje u prikazanoj pređenoj kilometraži i do cca 150 km za istu relaciju. Sve navedeno može imati za posljedicu povećan rizik od nenamjenske upotrebe službenih vozila.

PREPORUKA 6

Potrebno je da Ured unaprijedi interne kontrole upotrebe vozila u dijelu uspostavljanja jasne i precizne evidencije u putnim nalogima za službena vozila kako je to definisano važećim propisima.

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 7.013.154 KM. Ostvareni prihodi se odnose na: prihode od izvršenih veterinarskih pregleda na graničnim prijelazima (6.184.047 KM), prihode od izdavanja rješenja o nepostojanju veterinarsko-zdravstvenih smetnji (448.199 KM), prihode od obrade i izdavanja veterinarskih certifikata (354.887 KM), prihode od administrativnih taksi (22.375 KM) i ostale prihode (3.647 KM).

Ured vrši usklađivanje i sravnjavanje podatke o ostvarenim prihodima iz pomoćnih evidencija sa podacima o prihodima iz Glavne knjige trezora koji su evidentirani na njegovom organizacionom kodu.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

5.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 1.026.082 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 1.741.419 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (1.026.082 KM), obaveze prema dobavljačima (522.547 KM) i obaveze prema zaposlenima (192.790 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.3.1. Popis sredstava i obaveza

Ured je izvršio popis imovine, sitnog inventara i obrazaca, novčanih sredstava, obaveza i potraživanja, izdatih i naplaćenih rješenja o nepostojanju veterinarsko-zdravstvenih smetnji za uvoz i prevoz pošiljki roba koje podliježu veterinarsko zdravstvenoj kontroli, ušnih markica, laboratorijskog materijala, izdatih i naplaćenih certifikata sa stanjem na dan 31.12.2021. godine.

Postupcima revizije utvrđene su sljedeće nepravilnosti prilikom popisa sredstava i obaveza:

Uvidom u izvještaj o izvršenom popisu stalnih sredstava može se uočiti da popisna komisija nije u navedenom dokumentu iskazala vrijednost stalnih sredstava po popisu, što se reflektuje i na samo potvrđivanje usklađenosti stvarnog stanja po popisu sa stanjem iskazanim u poslovnim knjigama.

PREPORUKA 7

Potrebno je da Ured prilikom popisa vrijednosno iskaže stvarno stanje stalnih sredstava i isto uskladiti sa stanjem iskazanim u poslovnim knjigama.

Nadalje, Komisija je izvršila količinski popis sitnog inventara i zaliha materijala i robe na skladištu. Međutim, dio materijala koji se nabavlja (ušne i identifikacione markice za male preživare i goveda, pasoji za kućne ljubimce i laboratorijski materijal) ne evidentira se u poslovnim knjigama na pozicijama zaliha, te stoga nije moguće u cjelini uporediti knjigovodstvenog stanje i stvarno stanje utvrđeno popisom. Prema članu 58. stav (1) Pravilnika o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH materijal i sitni inventar evidentiraju se samo unutar klase 2-Zalihe u cilju kontrole nad njihovom upotrebom, s obzirom na to da se nabavka ovih vrijednosti stavlja neposredno na rashode.

PREPORUKA 8

Potrebno je da Ured zalihe materijala evidentira u svojim poslovnim knjigama u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

6. ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH LICA

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu Uredu su odobrena sredstva za 80 zaposlenih. Na 31.12.2021. godine, Ured je imao 74 zaposlena, od čega je 70 zaposleno na neodređeno vrijeme, a četiri na određeno vrijeme (rukovodstvo Ureda i blagajnica)²².

Sa 31.12.2021. godine nije bilo unapređenja niti internih premještaja državnih službenika i zaposlenika.

U Uredu je, u periodu od 1.1. do 31.12.2021. godine, prestao radni odnos za osam zaposlenih, od čega za dva zaposlena radi isteka mandata (direktor i sekretar Ureda), za tri zaposlena radi sticanja uslova za starosnu penziju i za tri zaposlena u skladu sa presudom Suda BiH.

²² Podaci iz obrasca 4.1. finansijskih izvještaja

Ured je izvršio ocjenjivanje državnih službenika i izvještaje o ocjenjivanju prosljedila Agenciji za državnu službu BiH. Ocjenjivanje zaposlenika za 2021. godinu izvršeno je početkom marta 2022. godine.

Tokom 2021. godine, putem ugovora o djelu su bile angažovane 23 osobe.

Postupcima revizije utvrđeno je sljedeće:

Prijem zaposlenih na određeno vrijeme: Od februara 2021. godine, putem Ugovora o radu na određeno vrijeme, bez provedene konkursne procedure, angažovana je osoba na poziciji koja je upražnjena od decembra 2020. godine. Važećim propisom nije predviđena mogućnost zapošljavanja zaposlenika na određeno vrijeme bez provođenja konkursne procedure za obavljanje poslova trajnog karaktera duže od tri mjeseca.

Naime, radnopravni status zaposlenika regulisan je Zakonom o radu u institucijama BiH²³. Prema članu 9. stav 1. tačka c) istog Zakona javni oglas se ne raspisuje za prijem u radni odnos zaposlenika na određeno vrijeme do tri mjeseca, kada zbog hitnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja obima posla i iznenadnog odsustva zaposlenika nije moguće pravovremeno provesti javni oglas. U skladu sa članom 16. stav 3. navedenog Zakona za obavljanje vanrednih, privremenih ili povremenih poslova ili poslova čiji se obim privremeno i nepredviđeno povećao, a koji nisu trajnijeg karaktera, kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnog zaposlenika, može se zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme dok traju potrebe za obavljanjem tih poslova, odnosno do povratka odsutnog zaposlenika, a najduže dvije godine.

PREPORUKA 9

Ured je dužan da prijem zaposlenih na određeno vrijeme vrši u skladu sa relevantnim propisima.

Obavljanje poslova drugog radnog mjesta: Operativna menadžerica²⁴ - stručna savjetnica od decembra 2019. godine, pored svojih redovnih poslova, obavlja i poslove upražnjenog radnog mjesta – šef Agencije za označavanje životinja, do okončanja procedure sprovođenja internog oglasa (prema informaciji iz Ureda, interni oglas je bio raspisan i poništen iz razloga što je u toku donošenje novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kojim će se promijeniti opis radnog mjesta, kao i uslovi koje kandidati moraju ispunjavati). Zaposlenica ne ostvaruje pravo na naknadu za obavljanje poslova upražnjenog radnog mjesta.

Rješenje o rasporedu je donio direktor Ureda shodno članu 61. stav (2) Zakona o upravi²⁵ kojim je definisano da rukovodilac organa uprave predstavlja organ uprave, organizuje i osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova, donosi propise i izdaje druge akte za koje je ovlašten i preduzima mjere iz nadležnosti organa uprave, te odlučuje u skladu sa zakonom o pravima, obavezama i odgovornostima državnih službenika i zaposlenika u vršenju službe.

Pravni status državnih službenika uređen je Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH²⁶. Državni službenik je osoba postavljena upravnim aktom na radno mjesto u državnoj službi u

²³ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

²⁴ Naziv radnog mjesta

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 32/02, 102/09 i 72/17

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

skladu sa navedenim Zakonom (član 1. stav 2.) kojeg postavlja Agencija za državnu službu u skladu sa rezultatom koji je kandidat postigao u izbornom procesu (član 28. stav 1.).

Prema članu 7. stav 1. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH i članu 4. Pravilnika o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH²⁷ radna mjesta državnih službenika se razvrstavaju u šest nivoa i to: stručni saradnik, viši stručni saradnik, stručni savjetnik, šef unutrašnje organizacione jedinice, pomoćnik ministra, glavni inspektor i pomoćnik direktora i sekretar i sekretar sa posebnim zadatkom. Interni i eksterni premještaji se mogu obavljati samo na slična radna mjesta, a pod sličnim radnim mjestima podrazumijevaju radna mjesta koja se nalaze na istom nivou shodno članu 3. stav 1. i 2. Pravilnika.

Interni premještaj državnog službenika na slično radno mjesto, u skladu sa potrebama službe, vrši rukovodilac institucije (član 32. stav 1. Zakona) na osnovu rješenja koje donosi po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije (član 21. stav 2. Pravilnika).

Prema članu 31. stav 1. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH unaprjeđenje državnih službenika na više radno mjesto u istoj ili drugoj instituciji BiH obavlja se putem internog ili javnog konkursa. Institucija je dužna obavljati interno oglašavanje i provoditi interni konkurs u slučaju kada postoji upražnjeno radno mjesto na koje se državni službenik može unaprijediti, a prema procjeni institucije postoji najmanje jedan kvalitetan kandidat za unaprjeđenje kako je to definisano članom 8. stav 1. tačka a) naprijed navedenog Pravilnika.

Dakle, propisima kojima je uređen pravni status državnih službenika nije predviđena mogućnost da rukovodilac institucije bez provedene konkursne procedure (internog ili javnog konkursa) raspoređuje državne službenike na radna mjesta višeg nivoa.

Nadalje, Zakonom o državnoj službi u institucijama propisano je da akt o postavljenju sadrži naziv radnog mjesta i platni razred (član 28. stav 6. tačka c), te da državni službenik ima pravo na plaću koja odgovara radnom mjestu državnog službenika (član 35. stav 1.). Prema važećem Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH²⁸ utvrđeni su različiti koeficijenti za poziciju stručnog savjetnika i poziciju šef unutrašnje organizacione jedinice. U konkretnom slučaju državna službenica prima plaću stručnog savjetnika prema rješenju o postavljenju na radno mjesto, a obavlja poslove radnog mjesta šefa unutrašnje organizacione jedinice za koje je predviđen veći platni razredi.

PREPORUKA 10

Ured je dužan da raspored državnih službenika na radna mjesta vrši u skladu sa relevantnim propisima.

Ugovori o djelu: Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2021. godini su realizovani u neto iznosu 131.775 KM (iz sredstava budžeta) i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 17.142 KM. Planirani budžet za ove namjene iznosio je 120.000 KM. U toku godine putem ugovora o djelu bila su angažovana 23 izvršioca. Od tog broja, za obavljanje poslova čišćenja na graničnim prelazima angažovano je osam osoba. Izdaci po osnovu ugovora o djelu isplaćeni su na mjesečnom nivou u rasponu od 100 KM do 1.500 KM.

²⁷ Službeni glasnik BiH, broj 62/10, 30/14 i 38/17

²⁸ Službeni glasnik BiH, broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 i 65/20

Ugovori o djelu se odnose na poslove sistematizovanih radnih mjesta, te se stoga ponavljaju u kontinuitetu.

Na određenim poslovima iz domena rada Ureda (administrativni poslovi, kontrola faktura, evidencija stalnih sredstava, provođenje procedura javnih nabavki, kontrola ušnih markica i sl.) angažovano je ukupno deset osoba na duži vremenski period, od

čega sedam osoba čitavu godinu. Za ove angažmane utrošeno je ukupno 90.575 KM.

Prema Zakonu o obligacionim odnosima ugovorom o djelu poslenik (preduzimač, izvođač radova) obavezuje se obaviti određeni posao, kao što je izrada ili opravka neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl., a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu. Zakonom o radu u institucijama BiH i Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH propisan je način i postupak prijema u radni odnos zaposlenika i državnih službenika, odnosno način i postupak popunjavanja upražnjenih radnih mjesta utvrđenih pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji institucije.

Dakle, ugovor o djelu se potpisuje sa fizičkim licem za konkretan posao koji predstavlja "zaokruženu" cjelinu. Poslovi koje obavlja fizičko lice angažovano po osnovu ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji imaju kontinuitet niti poslovi radnog mjesta. Angažovanje po osnovu ugovora o djelu konstanto je prisutno u dužem vremenskom periodu i pored preporuka revizije u ranijem periodu, a što se obrazlaže neadekvatnom kadrovskom popunjenošću. Navedeno ima za posljedicu neusklađenost sa propisima i netransparentno zapošljavanje.

PREPORUKA 11

Preporučujemo Uredu da shodno zakonskim propisima koji regulišu područje obligacionih odnosa ugovore o djelu zaključuje, u iznimnim i opravdanim slučajevima, i to za konkretne poslove koji nisu redovni i sistematizovani poslovi.

7. JAVNE NABAVKE

Ured je u 2021. godini donosio privremene planove javnih nabavki roba i usluga za periode privremenog finansiranja kao i dopune istih. Za svaki postupak javne nabavke, odlukom se formira komisija koja provodi postupak javne nabavke. Privremenim planovima se za svaku pojedinačnu nabavku imenuje zaposleni koji je odgovoran za izradu tehničkih specifikacija, te za praćenje realizacije ugovora. Također, vanjski saradnik za javne nabavke se angažuje zaključivanjem ugovora o djelu, jer navedeno radno mjesto nije predviđeno sistematizacijom radnih mjesta u Uredu.

Prema prezentovanim podacima²⁹, Ured je u 2021. godini proveo 13 postupaka javnih nabavki. Od navedenog broja, Ured je proveo 10 otvorenih postupaka u vrijednosti od 922.342 KM i tri konkurentskih postupaka u vrijednosti od 44.750 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 967.092 KM (908.692 KM iz tekućih izdataka i 58.400 KM iz kapitalnih izdataka³⁰). Osim navedenog, Ured je putem direktnih sporazuma izvršio nabavke u vrijednosti od 21.073 KM.

²⁹ Podaci iz sistema e-nabavke i tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

³⁰ Nabavka iz Programa IPA 2012 "Poboljšanje kontrole zdravlja životinja i nusproizvoda životinjskog porijekla u BiH"

Na osnovu pregledanog uzorka ugovora vezanih za nabavku laboratorijskih usluga za analizu rezidua veterinarskih lijekova i kontaminata (372.436 KM), laboratorijskih usluga monitoringa avijarne influence kod peradi i divljih ptica (106.000 KM), usluga održavanja računarskog informacionog sistema (24.980 KM), ušnih markica za označavanje svinja (175.000 KM), kancelarijskog materijala (24.871 KM), pasoša za kućne ljubimce (28.400 KM) i nadogradnje VIS³¹ sistema (58.400 KM), nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Navodimo opće nedostatke i slabosti uočene tokom revizije procesa javnih nabavki:

- Postupcima revizije konstatovano da je se u komisije za javne nabavke imenuje i zamjenik direktora Ureda. Članom 7. stav (2) Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke³² je definisano da u komisiju ne mogu biti imenovane odgovorne osobe koje na bilo koji način donose odluke vezane za postupak javne nabavke ili iste odobravaju.
- U određenim slučajevima Pravobranilaštvo BiH je ustanovilo da dostavljeni nacrt okvirnog sporazuma ne sadrži bitne elemente ugovora koje propisuje Zakon o obligacionim odnosima BiH, odnosno, u predmetnim ugovorima nedostaje cijena, nije navedeno ko je druga ugovorena strana niti zastupnik iste, te su isti vraćeni kako bi izvršili potrebne ispravke.
U određenim okvirnim sporazumima/ugovorima nije definisan rok za isporuku robe samo rokovi za reklamaciju, a samim time nisu predviđeni ni penali u slučaju kašnjenja u isporuci. Također, u određenim okvirnim sporazumima gdje je naveden rok isporuke nije predviđeno obračunavanje penala u slučaju kašnjenja kako bi se zaštitio ugovorni organ.

PREPORUKA 12

Potrebno je da Ured prilikom sačinjavanja nacrtu okvirnog sporazuma vodi računa da isti sadrži bitne elemente ugovora koje propisuje Zakon o obligacionim odnosima BiH (uključujući i penale u slučajevima kašnjenja u realizaciji) kako Pravobranilaštvo BiH iste ne bi vraćalo i time se produžavao period okončanja postupaka nabavki.

8. OSTALO

8.1. IT revizija

Informacioni sistem Ureda i Agencije za obilježavanje životinja je kompleksan i sastoji se od četiri bitna sistema: sistem za kontrolu, praćenje i evidentiranje uvoznih, izvoznih i provoznih pošiljki animalnog porijekla na graničnim prijelazima (VIS); sistem za praćenje bolesti životinja (ADNAOMIS); sistem za identifikaciju i kontrolu kretanja životinja (AIMCS) i informacioni sistem u sjedištu Ureda u sklopu kojeg je i DMS sistem (sistem za upravljanje dokumentima). Revizijom informacionog sistema sagledano je stanje u odnosu na prethodne izvještaje i date preporuke.

Postojeći VIS sistem je u produkciji od druge polovine 2017. godine čime je okončana prva faza projekta. Podaci u VIS sistem su migrirani i integrisani. Spomenuti sistem koriste granični

³¹ Sistem za kontrolu, praćenje i evidentiranje uvoznih, izvoznih i provoznih pošiljki animalnog porijekla na graničnim prijelazima

³² Službeni glasnik BiH, broj 103/14

veterinarski inspektori. U 2021. godini provedena je druga faza projekta kroz koju je izvršena nadogradnja ovog sistema.

ADNAOMIS sistem još uvijek nije prilagođen kako bi mogao prikupljati podatke od strane AIMCS sistema putem web servisa, odnosno nije ostvareno povezivanje AIMCS s ADNAOMIS sistemom. Prethodno je uspostavljen komunikacioni kanal kao preduslov za implementaciju web servisa i povezivanje AMICS i ADNAOMIS sistema.

PREPORUKA 13

Neophodno je završiti potrebno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sistem mogao preuzimati podatke od strane AIMCS sistema.

AIMCS sistem posjeduje implementiran podsistem za popis domaćih životinja. Spomenuti podsistem ima implementirane funkcionalnosti georeferenciranja imanja korištenjem GPS-a (Global Positioning System - sistem globalnog pozicioniranja) pametnih telefona. Trenutačno se koristi dio aplikacije za goveda, ali još uvijek ne i dio aplikacije za ovce, koze i svinje. Da bi se implementirane funkcionalnosti koristile, neophodno je provesti nulti popis životinja. Prethodno su provedene aktivnosti u smislu omogućavanja kontinuiteta dobijanja podataka kako bi se počeli koristiti i dijelovi aplikacije koji se trenutno ne koriste. Usvojen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obilježavanju životinja u BiH. Za provođenje nultog popisa još uvijek nisu osigurana potrebna budžetska sredstva te stoga ovaj popis nije proveden.

PREPORUKA 14

Potrebno je osigurati sredstva za provođenje nultog popisa kao preduslova za potpuno korištenje AIMCS sistema.

PREPORUKA 15

Preporučujemo da se AIMCS sistem koristi u što većem obimu dok se ne realizuje nulti popis.

9. KOMENTARI

Ured je u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Uredu za 2021. godinu obavili su: Mirsada Sijamić - viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Lutvija Šrndić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Nevena Kenjić - revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Nerman Velić – samostalni IT revizor (član tima).

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Mirsada Sijamić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Tabela III – Pregled prihoda i primitaka za 2021.godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Kancelarija za veterinarstvo Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	4,560,000	118,000	4,678,000	4,059,199	87
Bruto plaće i naknade	2,077,000	0	2,077,000	1,983,130	95
Naknade troškova zaposlenih	336,000	54,000	390,000	362,648	93
Putni troškovi	54,000	0	54,000	53,788	100
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	69,000	0	69,000	44,880	65
Izdaci za energiju i komunalne usluge	50,000	0	50,000	21,048	42
Nabavka materijala	249,000	64,000	313,000	307,305	98
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	57,000	0	57,000	33,926	60
Unajmljivanje imovine i opreme	100,000	0	100,000	78,614	79
Izdaci za tekuće održavanje	101,000	0	101,000	65,810	65
Izdaci za osiguranje	13,000	0	13,000	7,848	60
Ugovorene i druge posebne usluge	1,454,000	0	1,454,000	1,100,201	76
2. Kapitalni izdaci	20,000	0	20,000	0	0
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	20,000	0	20,000	0	0
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	4,580,000	118,000	4,698,000	4,059,199	86
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	2,717	1,902	70
Jačanje upravljanje zdravljem akvakulture u BiH 0806 130	0	0	2,717	1,902	70
7. Programi posebne namjene	154,000	-118,000	2,038,547	81,594	4
Nastavak borbe protiv bruceloze malih preživara u BiH 0806220	154,000	-118,000	36,000	6,753	19
Poboljšanje kontrole zdravlja životinja i nusproizvoda životinjskog porijekla u BiH 0806 170			68,328	68,328	100
IPA 2018 Podrška Evropske Unije izgradnji kapaciteta i postepenom usklađivanju pravne tekovine EU sa veterinarskim sektorom BiH - vakcinacija malih preživara 0806 250			1,860,875	0	0
IPA 2018 - EU TWINNING PROJEKAT PODRŠKE VETERINARSKOM SEKTORU U BIH 0806 260			73,344	6,513	9
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	4,734,000	0	6,739,264	4,142,695	61

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 23.02.2022. godine.

Direktor:

Saša Bošković, dr.vet.med.

Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Kancelarija za veterinarstvo Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	24,119	0
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	0	24,119	0
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	1,026,082	1,126,705	91
Stalna sredstva	5,531,846	5,428,277	102
Ispravka vrijednosti	4,505,764	4,301,572	105
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1,026,082	1,126,705	91
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	1,026,082	1,150,824	89
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	715,337	561,668	127
Kratkoročne tekuće obaveze	522,547	359,998	145
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	192,790	195,984	98
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	5,686	0
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	1,026,082	1,126,705	91
Izvori sredstava	1,026,082	1,126,705	91
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1,741,419	1,688,373	103

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 23.02.2022. godine

Direktor:

Saša Bošković, dr.vet.med.

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Kancelarija za veterinarstvo Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procent (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	7,186,000	0	7,186,000	7,013,154	98
Prihodi od zahtjeva molbi, prijedloga, prijava i drugih podnesaka 722101	6,000		6,000	2,275	
Prihodi od žalbi protiv rješenja 722102	0		0	15	
Prihodi od rješenja za koje nije propisana posebna taksa 722103	20,000		20,000	20,070	
Prihodi od izdatih uvjerenja Tarifni broj 4, 722104	0		0	15	
Prihodi od izdavanja rješenja o nepostojanju veterinarsko zdravstvenih smetnji 722551	450,000	0	450,000	448,199	100
Naplata za obradu i izdavanje veterinarskih certifikata 722553	0		0	10	
Naplata za obradu i izdavanje veterinarskih certifikata 722555	210,000		210,000	229,266	
Naplata za obradu i izdavanje veterinarskih certifikata 722556	0		0	661	
Naplata za obradu i izdavanje veterinarskih certifikata 722557	200,000	0	200,000	124,950	62
Naplata za veterinarske preglede na graničnim prelazima 722558	6,300,000	0	6,300,000	6,184,047	
Ostali prihodi 722791	0	0	0	3,647	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	7,186,000	0	7,186,000	7,013,154	98

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 23.02.2022. godine

Direktor:

Saša Bošković, dr.vet.med.

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ured) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2021. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ureda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 02.03.2022. godine

Direktor

Saša Bošković, dr.vet.med.

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*UREDA ZA ZAKONODAVSTVO
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**UREDA ZA ZAKONODAVSTVO
ZA 2021. GODINU**

Broj: 02-16-1-979/22

Sarajevo, juli 2022. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
4.	BUDŽET	11
4.1.	Aktivnosti iz okvira nadležnosti	12
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
5.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	13
5.1.1.	Bruto plaće.....	13
5.2.	Bilans stanja	14
6.	ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ANGAĐOVANIH LICA.....	14
7.	JAVNE NABAVKE	14
8.	KOMENTARI	15
	PRILOZI	15

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja, i u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Ureda za zakonodavstvo (u daljem tekstu: Ured) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ureda prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ureda u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ureda je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Ureda za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ureda za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ureda u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizion dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Nakon prijema Izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, Ured nije dostavio odgovor Uredu za reviziju o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka, u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH (tačka 2. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ureda je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ureda,

prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 2.7.2022. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu²
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi BiH i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Ureda za 2020. godinu, dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

U Izvještaju je data preporuka u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Ured **nije postupio** u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestio nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji date preporuke u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

² Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je finansiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom finansiranju donesenim na osnovu odobrenog budžeta za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela 1.) dat je osvrt na realizaciju prethodno date preporuke.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

☑ realizovane preporuke, 🟡 preporuke čija je realizacija u toku, ❌ nerealizovane preporuke, ② preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Potrebno je da Ured prilikom donošenja odluke o internom premještanju razmotri sve opcije primjene relevantnih propisa kako sa aspekta prava zaposlenika, tako i sa aspekta zadovoljavanja kadrovskih potreba institucije u cilju efikasnog obavljanja poslova	U 2021. godini u Uredu nije bilo internih premještanja te nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	②

Tabela 1. Pregled realizacije preporuka

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ured je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Organizacija i rukovođenje: Unutrašnja organizacija i način rada Ureda utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost 2018. godine. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ureda uređen je način rada i rukovođenja Ureda, te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta za 32 izvršioca.

Prema važećem Pravilniku poslovi i zadaci iz nadležnosti Ureda obavljaju se u okviru sljedećih organizacijskih jedinica: Sektor za pravne, finansijske i opšte poslove, Sektor za ustavni sistem, pravosuđe, međunarodno javno pravo i evropske integracije, Sektor za sigurnost, odbranu, društvene djelatnosti, finansijske, privredu i okoliš.

Uredom rukovodi direktor, imenovan na mandatni period od pet godina-drugi mandat od 22. jula 2021. godine³. Direktor ima status sekretara s posebnim zadatkom kojeg imenuje i razrješava Vijeće ministara BiH shodno Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH⁴.

Finansijsko upravljanje i kontrola: Ured je sačinio osnovne dokumente potrebne za uspostavu sistema finansijskog upravljanja i kontrole (popis i mape poslovnih procesa, procjenu rizika i Registar rizika), postupajući u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁵, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

³ Službeni glasnik BiH, broj 63/21

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

U 2021. godini, u cilju daljeg razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, nije bilo aktivnosti, Ured nije popunio obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2021. godinu i nije ga dostavio Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH. Naime, desila se nepredviđena okolnost da je istekao rok do kada se obrazac izvještaja mogao povući i unijeti u aplikaciju Centralne harmonizacijske jedinice a u vrijeme do kada se mogla obaviti pomenuta aktivnost koordinator za uspostavu sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Uredu je bio opravdano odsutan sa posla zbog bolovanja uzrokovanog koronavirusom.

Interna revizija: U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁶ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinice interne revizije u institucijama BiH⁷ Centralna jedinica interne revizije Ministarstva finansija i trezora BiH nadležna je za obavljanje interne revizije u Uredu.

U skladu sa odobrenim Godišnjim planom Centralne jedinice interne revizije u Uredu za 2021. godinu obavljena je revizija „Upravljanje rizicima u Uredu“ a konačan Izvještaj o provedenoj reviziji sačinjen je i dostavljen Uredu u oktobru 2021. godine.

Radi poboljšanja sistema upravljanja rizicima i sprječavanja rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje ciljeva poslovanja Ureda date su preporuke koje se između ostalog odnose na ponovno ažuriranje obrazaca za procjenu rizika i registra rizika u skladu sa primjenom novih Smjernica za upravljanje rizicima, ažuriranje mapa poslovnih procesa, izrada Izvještaja o upravljanju rizicima te najmanje jednom godišnje ažuriranje akcionog plana za postupanje po rizicima.

4. BUDŽET

Zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na osnovu odredbi Zakona o finansiranju institucija BiH, na kvartalnom nivou, donosilo tokom godine odluke o privremenom finansiranju⁸ koristeći kao osnovu odobreni budžet za 2020. godinu.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁹, Uredu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 687.000 KM (tekući izdaci 686.000 KM i kapitalni izdaci 1.000 KM).

Uredu su, shodno odlukama o privremenom finansiranju, kroz operative planove budžeta u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 686.000 KM. Ukupna realizacija sredstva odobrenih na osnovu odluka o privremenim finansiranju u 2021. godini iznosi 604.034 KM.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

4.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti

Ured je osnovan kao stalno tijelo Vijeća ministara BiH u skladu s članom 25. Zakona o Vijeću ministara BiH¹⁰ prema kojem je mjerodavan za davanje pravnog mišljenja o materijalima koji se upućuju Vijeću ministara u pogledu njihovog metodološkog jedinstva u pripremi i u pogledu usaglašenosti sa Ustavom BiH i zakonima BiH, za brigu o objavljivanju odluka u službenom glasilu BiH, entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Ured je mjerodavan posebno za davanje pravnog mišljenja:

- na prijedloge zakona koje pripremaju ministarstva, druga tijela uprave, službe i institucije, a koje Vijeće ministara BiH podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje;
- na prijedloge odluka, drugih propisa i općih akata koje pripremaju ministarstva, druga tijela uprave, službe i institucije, a koje Vijeće ministara BiH donosi u okvirima svoje nadležnosti;
- na prijedloge osnova za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnih ugovora s drugim državama i međunarodnim organizacijama;
- na prijedloge rješenja i drugih pojedinačnih akata koje donosi Vijeće ministara BiH u okvirima svoje nadležnosti.

Također, Ured se brine o objavljivanju u službenim glasilima propisa i drugih akata koje donosi Vijeće ministara BiH i ministarstva, druga tijela uprave, službe i institucije Vijeća ministara BiH u okvirima svoje nadležnosti na način da prije potpisivanja sravnjuje tekstove propisa i drugih akata koji se objavljuju s početnim materijalom i zaključcima koji su donijeti po tim materijalima, a koje su dužni dostaviti obrađivači materijala kao i o materijalima koji se upućuju Vijeću ministara BiH u pogledu njihovog metodološkog jedinstva u pripremi i u pogledu usaglašenosti s Ustavom BiH i zakonima BiH.

U Izvještaju o radu Ureda za 2021. godinu navedeno je da su nadležne institucije u najvećem broju slučajeva prihvatili predložene sugestije Ureda te iste ugradili u dorađene akte, prije upućivanja na razmatranje i usvajanje na sjednici Vijeća ministara BiH.

Poslovníkom o radu Vijeća ministara BiH propisano je da ministarstva i druge institucije i organi BiH u pripremi nacrtá i prijedloga zakona i prijedloga odluka, uputstava, zaključaka, rješenja i drugih normativnih akata prije dostavljanja Vijeću ministara BiH obavezno usklađuju njihov tekst, odnosno pribavljaju mišljenje od Ureda za zakonodavstvo. Materijale koji su dostavljeni Vijeću ministara na razmatranje, a ne sadrže mišljenja Ureda za zakonodavstvo, ministarstava i drugih tijela Generalni sekretarijat vratit će obrađivaču, radi kompletiranja materijala, uz utvrđivanje roka za njihovo kompletiranje. Mišljenje Ureda nije obavezujuće ali ukoliko se institucija ne slaže sa sugestijama i ne prihvati date primjedbe dužna je obrazložiti isto i uz obrazloženje nepostupanja uz materijale dostaviti Vijeću ministara BiH.

Ured je u Izjavi o ostvarenju ciljeva poslovanja naveo da je planirane ciljeve ostvario u potpunosti kako slijedi: davanje pravnih mišljenja na akte u smislu člana 25. Zakona o Vijeću ministara BiH; pravna redakтура akata usvojenih na Vijeću ministara BiH; poslovi u vezi potpisivanja akata usvojenih na sjednici Vijeća ministara od strane predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i dostava nadležnoj službi Doma naroda na objavu; održavanje redovnih konsultacija sa nadležnim institucijama i tijelima (obrađivačima materijala); prisustvovanje predstavnika Ureda sjednicama Vijeća ministara BiH.

¹⁰ Sluzbeni glasnik BiH, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ured je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje može se konstatovati da je Ured, poštujući Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Instrukciju za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta budžetskih korisnika za period 1.1. – 31.12.2021. godine, sačinio zabilješku bilansnih pozicija uz bilans stanja, kao i detaljno obrazloženje izvršenja budžeta po svim pozicijama.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 604.034 KM, što je za 82.966 KM manje u odnosu na rashode odobrene budžetom za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (493.865 KM) i naknade zaposlenih (88.747 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 493.865 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 296.889 KM, a porezi i doprinosi 196.976 KM. Bruto plaće i naknade su za 21.554 KM manje u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječan broj zaposlenih u 2021.godini za koje su isplaćene bruto plaće u Uredu bio je 17.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda:

U 2021. godini Ured je nastavio sa primjenom Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹¹ pa je osam zaposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to sedam osoba po osnovu ocjene rada i jedna osoba po osnovu ocjene rada i po osnovu sticanja višeg stepena stručnog zvanja.

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

5.2. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 20.595 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 66.518 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (19.872 KM) i obaveze prema zaposlenima (44.400 KM).

Ured je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatovane značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6. ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ANGAĐOVANIH LICA

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu Uredu je odobreno 19 zaposlenih. Na 31.12.2021. godine, Ured je imao 17 zaposlenih, od čega je 16 zaposleno na neodređeno vrijeme i jedna imenovana osoba na mandat.¹²

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovano je ukupno 32 radna mjesta.

Putem ugovora o djelu, u Uredu na 31.12.2021. godine je bila angažovana jedna osoba.

Putem internog oglasa tri državna službenika su unaprjeđena na više pozicije a jednoj zaposlenici je prestao radni odnos zbog stjecanja uslova za starosnu penziju.

Državna službenica koja se nalazila na neplaćenom odsustvu od 24.01.2020. godine prestala je s radom u Uredu 16.08.2021. godine jer je imenovana za pomoćnika ministra sigurnosti.

Ured je ocjenio državne službenike i zaposlenike za 2021. godinu i Izvještaj o ocjenjivanju državnih službenika dostavio Agenciji za državnu službu BiH.

7. JAVNE NABAVKE

Ured je donosio privremene planove javnih nabavki za 2021. godinu u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju.

Prema prezentovanim podacima,¹³ Ured je u 2021. godini putem osam direktnih postupaka izvršio nabavke u vrijednosti od 10.098 KM.

Revizijom procesa javnih nabavki nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci.

¹² Prema podacima iz obrasca 4.1. finansijskih izvještaja Ureda svih 17 zaposlenih vodi se na neodređeno vrijeme.

¹³ Podaci iz sistema e-nabavke i tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

8. KOMENTARI

Ured u ostavljenom roku nije dostavio komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Uredu za 2021. godinu obavili su: Nermin Hamzagić – viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Seida Kapo - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Helena Grbavac - mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima).

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Nermin Hamzagić

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Nedžad Hajtić

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

URED ZA ZAKONODAVSTVO BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	686,000	0	686,000	604,034	88
Bruto plaće i naknade	554,000	0	554,000	493,865	89
Naknade troškova zaposlenih	93,000	0	93,000	88,747	95
Putni troškovi	4,000	0	4,000	184	5
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	9,000	0	9,000	4,899	54
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabavka materijala	6,000	0	6,000	5,312	89
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	5,000	0	5,000	1,963	39
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	6,000	0	6,000	1,953	33
Izdaci za osiguranje	3,000	0	3,000	1,399	47
Ugovorene i druge posebne usluge	6,000	0	6,000	5,713	95
2. Kapitalni izdaci	1,000	0	1,000	0	0
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	1,000	0	1,000	0	0
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	687,000	0	687,000	604,034	88
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	687,000	0	687,000	604,034	88

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 21.02. 2022. godine.

Direktor:
mr. Džemail Čibo

Bilans stanja na 31.12.2021. godine

URED ZA ZAKONODAVSTVO BIH

Tabela II

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	724	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	724	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	19,872	30,823	64
Stalna sredstva	133,564	133,564	100
Ispravka vrijednosti	113,692	102,741	111
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	19,872	30,823	64
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	20,595	30,823	67
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	46,646	48,940	95
Kratkoročne tekuće obaveze	2,246	1,868	120
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	44,400	47,073	94
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	19,872	30,823	64
Izvori sredstava	19,872	30,823	64
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	66,518	79,763	83

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 21.02. 2022. godine

Direktor:
mr. Džemail Ćibo

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ureda za zakonodavstvo Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ured) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2021. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ureda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 21.04.2022. godine

Direktor:

mr. Džemail Ćibo

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*ZAVODA ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA, PRITVORA I
DRUGIH MJERA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**ZAVODA ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA, PRITVORA I DRUGIH MJERA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 02-16-1-977/22

Sarajevo, juli 2022. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II	PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)	9
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	10
1.	KRITERIJI	10
2.	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	10
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	13
3.1.	Organizacija i rukovođenje	13
3.2.	Funkcionisanje sistema internih kontrola	14
3.3.	Finansijsko upravljanje i kontrola	14
3.4.	Interna revizija	15
4.	BUDŽET	15
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
5.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	17
5.1.1.	Bruto plaće	17
5.2.	Bilans stanja	19
5.2.1.	Sredstva	19
5.2.2.	Popis sredstava i obaveza	20
6.	ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ANGAĐOVANIH LICA	20
7.	JAVNE NABAVKE	23
8.	OSTALO	25
8.1.	Privredna jedinica	25
9.	KOMENTARI	27
PRILOZI		27

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja, i u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zavod) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Zavoda prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Zavoda za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Isplata dodatka na plaću vršena je na osnovu odluke ministra pravde dok je odredbama zakona o plaćama i naknadama zaposlenih u institucijama BiH definisano da odluku donosi Vijeće ministara BiH (tačka 5.1.1. Izvještaja);*
- *Angažmane po osnovu ugovora o djelu na poslovima koji spadaju u osnovnu nadležnost Zavoda i koji nisu privremenog karaktera (tačka 6. Izvještaja);*
- *Nedostaci i slabosti u procesu javnih nabavki (tačka 7. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Zavoda je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i

informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 1.7.2022. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II PREPORUKE ZA 2021. GODINU (REZIME)

Izveštajem o obavljenoj reviziji za 2021. godinu obuhvaćeno je 10 preporuka koje su date zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja datih preporuka, pet preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identifikovane i u prethodnim izveštajima, tj. nije bilo značajnijih promjena u cilju njihovog otklanjanja te su, shodno tome, preporuke ponovljene u 2021. godini.

U Tabeli koja slijedi (Tabela 1.) prikazani su podaci o datim preporukama za 2021. godinu.

Br. prep.	Tačka izvještaja	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ²	
			Finansijski izvještaji	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	3.2.	Funkcionisanje sistema internih kontrola		●	●	
2.	3.3	Finansijsko upravljanje i kontrola		●		●
3.	5.1.1.	Bruto plaće		●		●
4.	5.2.2.	Popis sredstava i obaveza		●	●	
5.	6.	Zapošljavanje i status angažovanih lica		●		●
6.				●		●
7.	7.	Javne nabavke		●		●
8.				●	●	
9.				●	●	
10.				●	●	

Tabela 1. Preporuke za 2021. godinu

² Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu³
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi BiH i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o osnivanju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH
- Zakon BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Zavoda za 2020. godinu, dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na isplatu dodatka na plaću na osnovu Odluke ministra, slabosti i nedostatke u postupcima javnih nabavki i sudske sporove.

U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

³ Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je finansiranje institucija u 2021. godini vršeno na osnovu odluka o privremenom finansiranju donesenih na osnovu odobrenog budžeta za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

Zavod je, postupajući po članu 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH, obavijestio Ured za reviziju o preduzetim aktivnostima na realizaciji preporuka datih u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, a obavijest je dostavljena izvan zakonom propisanog roka.

Na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela 2.) dat je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

 realizovane preporuke, preporuke čija je realizacija u toku, nerealizovane preporuke, preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Uzimajući u obzir značaj kvalitetnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole u cilju osiguranja zakonitog i efikasnog poslovanja te činjenicu da je Zavod u početnoj fazi uspostavljanja istog ukazujemo Zavodu da vodi računa o svim zahtjevima važeće regulative iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrole od blagovremenog donošenja jasnih pravila i procedura neophodnih za rad Zavoda i osiguranja njihove dosljedne primjene, do izrade mapa procesa i definisanja ključnih rizika u poslovanju i kontrolnih mehanizama za smanjenje rizika	Zavod nije poduzeo aktivnosti i sačinio osnovne dokumente potrebne za uspostavu sistema finansijskog upravljanja i kontrole (popis i mape poslovnih procesa, procjenu rizika poslovnih procesa i Registar rizika).	
2.	Zavod treba unaprijediti interne kontrole u dijelu dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih propisa.	Zavodu su dostavljene izjave zaposlenih kod ostvarivanja prava na prijevoz na posao i s posla koje je ovjerio nadležni organ, osigurano je mišljenje Pravobranilaštva BiH na Ugovor o snabdijevanju električnom energijom zaključen u tekućoj godini ali Zavod nije izradio Program rada za 2021. godinu.	
3.	Preporučujemo Zavodu da pitanje uspostavljanja materijalnog knjigovodstva i uspostave privredne jedinice kao i sva druga pitanja od važnosti za efikasno i zakonito poslovanje rješava u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH i nadležnim institucijama.	Zavod je registrovao privrednu jedinicu i na osnovu saglasnosti Ministarstva finansija i trezora BiH kod komercijalne banke otvorio račun za potrebe iste ali nisu poduzimane aktivnosti na uspostavi materijalnog knjigovodstva.	
4.	Preporučujemo da se, do uspostavljanja modula zaliha, uspostave pomoćne evidencije o nabavkama i utrošku materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara a u cilju praćenja stanja i kontrole nad njihovom upotrebom te da se za kompleksne i vrijednosno značajne isporuke robe osigura komisijski prijem uz izradu zapisnika o kvantitativnom i kvalitativnom prijemu.	Zavod je uspostavio pomoćne evidencije u cilju praćenja realizacije zaključenih okvirnih sporazuma, u glavnoj knjizi unutar klase 2. evidentira se nabavka zaliha materijala i sitnog inventara, dok je kod kompleksnijih i značajnijih isporuka robe izvršen komisijski prijem.	

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
5.	Zavod je dužan vršiti isplate dodatka na plaću na osnovu odluka donesenih u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.	Zavod je i u 2021. godini isplatu dodatka na plaću vršio na osnovu odluke ministra pravde BiH koja nije donesena u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.	
6.	Preporučujemo Zavodu da propiše procedure o načinu planiranja, angažovanja, odobravanja, utvrđivanja visine naknade te načinu kontrole izvršenog posla po osnovu ugovora o djelu te da u ugovorima definiše obavezu podnošenja izvještaja o obavljenom poslu sve u cilju osiguranja uslova za namjensko i transparentno trošenje budžetskih sredstava odobrenih za ove namjene.	Zavod je prilikom zaključenja ugovora o djelu definisao obavezu podnošenja izvještaja o obavljenom poslu ali nije propisao procedure o načinu planiranja, angažovanja, odobravanja i kontrole obavljenog posla po osnovu ugovora o djelu.	
7.	Razumijevajući potrebe za angažovanjem lica po osnovu ugovora o djelu u prvoj godini uspostave Zavoda, preporučujemo Zavodu da u narednom periodu vodi računa o racionalnom korištenju sredstava za ove namjene, posebno imajući u vidu da angažovanje po osnovu ugovora o djelu za sistematizovane poslove nije prihvatljiva praksa za javni sektor.	Zavod je u 2021. godini imao značajne izdatke za usluge po osnovu ugovora o djelu.	
8.	Uvažavajući činjenicu da su se aktivnosti Zavoda na uspostavljanju kapaciteta većim dijelom odvijale krajem 2020. godine, preporučujemo da se analiziraju konstatovane slabosti u procesu javnih nabavki te ubuduće osigura dosljedna primjena zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti javnih nabavki.	Vezano za planiranje procedura nabavki, iako je dijelom uzrokovano i neusvajanjem budžeta i iz razloga jer Zavod još uvijek nema odgovarajuću podlogu za planiranje na bazi potrošnje iz prethodnog perioda, ponovo je konstatovan značajan broj izmjena i dopuna plana javnih nabavki. I dalje je prisutno da se određene nabavke realizuju putem više direktnih postupaka.	
9.	Zavod treba, do uspostavljanja vlastite Internet stranice, koristiti stranicu Ministarstva pravde BiH za objavu plana nabavki shodno zahtjevima važeće regulative, a izmjene i dopune plana nabavki vršiti pravovremeno prije pokretanja samih procedura, u skladu sa potrebama institucije i na realnim osnovama.	Zavod je uspostavio web stranicu na kojoj se vrše objave vezane za oblast javnih nabavki a izmjene i dopune plana javnih nabavki su vršene u skladu sa potrebama Zavoda.	
10.	Zavod treba u slučajevima pokrenutih sudskih sporova preduzeti sve mehanizme i aktivnosti u saradnji sa Pravobranilaštvom BiH kako bi se sporovi riješili u najboljem interesu institucija BiH.	Nije bilo sudskih sporova u 2021. godini te nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	

Tabela 2. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u toku će biti predmetom daljeg praćenja do trenutka dok se ne realizuju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizovane. Shodno tome, u ovom izvještaju nisu date nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Zavod je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Organizacija i rukovođenje

U skladu sa članom 13. Zakona o osnivanju Zavoda⁴, Vijeće ministara BiH je 23.7.2019. godine, na prijedlog Ministarstva pravde BiH, donijelo Odluku o utvrđivanju datuma početka rada Zavoda⁵ kao upravne organizacije u sastavu Ministarstva pravde BiH i to 1.6.2020. godine.

Unutrašnja organizacija i način rada Zavoda utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Zavoda od 21.10.2019 godine i izmjenama i dopunama predmetnog pravilnika od 16.3.2021. godine koje je donio ministar pravde BiH uz prethodnu saglasnost Vijeća ministara BiH. Ministar pravde je 26.8.2019. godine u skladu sa članom 13. stav 2) tačka o) i člana 17. Zakona o zaštiti tajnih podataka⁶ donio Ocjenu o mogućoj štetnosti koja može nastati po sigurnost Zavoda zbog čega je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Zavoda označen stepenom tajnosti „POVJERLJIVO“.

U skladu sa Zakonom Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera,⁷ Zavodom rukovodi upravnik, koji odgovara ministru pravde. Ministar pravde postavlja i razrješava upravnika Zavoda na osnovu javnog konkursa, na period od pet godina, uz mogućnost ponovnog postavljenja. Upravnika Zavoda imenovao je ministar pravde BiH Rješenjem o imenovanju rukovodećeg državnog službenika – upravnika Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH koje je stupilo na snagu 1.8.2021. godine.⁸ Do okončanja konkursne procedure za izbor i imenovanje upravnika Zavoda, prema rješenju ministra pravde BiH od 6.8.2020. godine funkciju vršioca dužnosti upravnika Zavoda obnašala je ista osoba koja je kasnije izabrana i imenovana za upravnika Zavoda.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj: 24/08, 60/13

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 54/19

⁶ Službeni glasnik BiH, br.54/05 i 12/09

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 22/16-prečišćen tekst

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 45/21

3.2. Funkcionisanje sistema internih kontrola

Kako bi uspostavio politike i procedure postupanja neophodne za funkcionisanje, Zavod je u 2021. godini usvojio interna pravila iz oblasti osnovne nadležnosti Zavoda kao i pravila za pojedina trošenja sredstava kojima su definisani kontrolni postupci koja se odnose na: Odluku o internim procedurama stvaranja obaveza, Pravilnik o upotrebi službenih vozila i Pravilnik o upotrebi specijaliziranih službenih vozila, Pravilnik o korištenju sredstava reprezentacije, Akcioni plan za borbu protiv korupcije te ostala akta u vezi sa zaštitom podataka snimljenih putem video nadzora i zaštiti ličnih podataka, Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta za pritvorenika i zatvorenika, Pravilnik o organizaciji radnog angažmana i načinu vođenja u Zavodu i sl.

Međutim u Zavodu nisu uspostavljene politike i procedure postupanja za važnije procese kao što su planiranje budžeta, javne nabavke, izvještavanje, materijalno poslovanje (u smislu trebovanja, upravljanja, raspolaganja i korištenjem stalnih sredstava, materijala, sitnog inventara, izdacima za tekuće održavanje i druga pitanja materijalnog poslovanja).

PREPORUKA 1

Zavod treba nastaviti provoditi aktivnosti na uspostavi politika i procedura postupanja za sve važnije procese/aktivnosti radi osiguranja adekvatnog i efektivnog upravljanja same organizacije.

Zavod nije poduzimao aktivnosti vezane za uspostavljanje materijalnog knjigovodstva s obzirom na to da nisu imali na raspolaganju sredstva za kapitalne izdatke zbog neusvajanja budžeta za 2021. godinu.

Uputstvom o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvještaja o radu u institucijama BiH, izmjenama Uputstva⁹ i Odlukom o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja izvještavanja o radu u institucijama BiH¹⁰ koje je donijelo Vijeće ministara BiH, definisane su procedure i obaveze u vezi sa donošenjem programa rada i izvještavanjem o radu u institucijama BiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Zavoda definisano je donošenje Programa rada do kraja septembra tekuće godine sa obavezom dostavljanja Ministarstvu pravde BiH do 15 oktobra tekuće godine.

Zavod nije donio Program rada Zavoda za 2021. godinu.

3.3. Finansijsko upravljanje i kontrola

Zavod u 2021. godini nije poduzeo aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH,¹¹ Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Nisu poduzimane aktivnosti u pogledu mapiranja poslovnih procesa, utvrđivanja i procjene rizika, izrade registra rizika i dr. Zavod je u januaru 2022. godine donio Pravilnik o sistemu

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 45/15, 64/18, 7/19

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 94/14

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

unutrašnjih kontrola u Zavodu a u februaru iste godine imenovao osobu zaduženu za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole i procesa upravljanja rizicima te radnu grupu za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Zavod je dostavio Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu.

PREPORUKA 2

Zavod je dužan poduzeti aktivnosti u cilju implementacije sistema finansijskog upravljanja i kontrole odnosno utvrditi poslovne procese, aktivnosti i rizike svakog procesa te sačiniti pisane procedure kontrolnih aktivnosti koje će spriječiti ili ublažiti utvrđene rizike.

3.4. Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH¹² i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinice interne revizije u institucijama BiH¹³ za obavljanje funkcije interne revizije u Zavodu nadležna je Jedinica interne revizije Ministarstva pravde BiH.

Jedinica interne revizije nije donijela Godišnji plan interne revizije u Zavodu. Jedina aktivnost koja je provedena odnosila se na to da su Zavod i Jedinica interne revizije Ministarstva pravde BiH u avgustu 2021. godine zaključili Sporazum o vršenju funkcije interne revizije u Zavodu.

4. BUDŽET

Zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na osnovu odredbi Zakona o finansiranju institucija BiH, na kvartalnom nivou, donosilo tokom godine odluke o privremenom finansiranju¹⁴ koristeći kao osnovu odobreni budžet za 2020. godinu.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹⁵, Zavodu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 7.757.000 KM (tekući izdaci 7.454.000 KM i kapitalni izdaci 303.000 KM).

Zavodu su, shodno odlukama o privremenom finansiranju, kroz operativne planove budžeta u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 7.757.000 KM u koja su uključena i kapitalna sredstva u iznosu od 303.000 KM koja su odobrena u svrhu prestrukturiranja na pozicije tekućih izdataka.

Zavod je u 2021. godini raspolagao i sredstvima u iznosu od 1.800.000 KM koja su odobrena na osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o preraspodjeli dijela budžetskih sredstava u 2021.

¹² Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12

¹³ Službeni glasnik BiH broj, 59/19

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

godini iz budžeta Ministarstva pravde BiH u budžet Zavoda od 16.12.2021. godine.¹⁶ Naime, 26.10.2021. godine Ministarstvo pravde BiH i Zavod potpisali su Sporazum o preraspodjeli budžetskih sredstava za 2020. godinu Ministarstva pravde BiH u korist budžeta Zavoda u svrhu osiguranja nedostajućih sredstava za 2021. godinu.

U Obrazloženju potpisivanja predmetnog sporazuma navodi se činjenica da je Zavod zvanično otvoren 1.8.2020. godine kada se otpočelo sa primanjem zaposlenih i prihvatom osuđenih lica. Stoga Budžet za 2020. godinu koji se uzimao kao osnova za finansiranje Zavoda za 2021. godinu ni u kome slučaju nije bio realan, dovoljan za normalan rad i funkcionisanje Zavoda. Naime troškovi plaća i naknada su znatno veći od odobrenih u budžetu za 2020. godinu, imajući u vidu da je u Zavodu sa 31.12.2020. godine bilo 198 zaposlenih a sa 31.12.2021. godine 238 zaposlenih. Takođe, u obrazloženju navode da se radi o ogromnom prostoru i objektima u kojima je ugrađena vrhunska oprema, koji zahtijevaju redovno održavanje, zatim da se u pogledu zakonske obaveze prema zatvorenicima svakodnevno moraju osigurati tri obroka određene kalorijske vrijednosti i pružiti usluge medicinske zaštite, te plaćanje struje, vode i grijanja što iziskuje značajne izdatke.

Prema tome ukupno raspoloživi budžet Zavoda u 2021. godini iznosio je 9.557.000 KM. Ukupna realizacija sredstava odobrenih i doznačenih Zavodu u 2021. godini iznosi 8.299.247 KM što predstavlja 87% u odnosu na raspoloživa sredstva u 2021. godini.

Zavod je izvršio prestrukturiranje rashoda budžeta (20.10.2021. godina), koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH, prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 550.000 KM. Povećani su troškovi za bruto plaće i naknade (225.000 KM), naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika (135.000 KM) i ugovorene i druge usluge (190.000 KM) a smanjeni PTT troškovi (5.000 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (30.000 KM), nabavka materijala (153.000 KM), izdaci za usluge prijevoza i goriva (50.000 KM), izdaci osiguranja (9.000 KM), nabavka građevina (260.000 KM) i nabavka opreme (43.000 KM).

Prema Sporazumu potpisanom između Ministarstva pravde BiH i Zavoda povećane su pozicije rashoda Zavoda za 1.800.000 KM i to: bruto plaća i naknada (400.000 KM), naknada troškova zaposlenih (250.000 KM) nabavke materijala (400.000 KM), izdaci za tekuće održavanje (400.000 KM) i ugovorene i druge posebne usluge (350.000 KM).

Zavod je u 2021. godini ostvario prihode u ukupnom iznosu od 8.339 KM, koji se najvećim dijelom odnose na prihode od izdavanja prostora za organizovanje kantine (5.255 KM) i prihode od aktiviranja bankarske garancije (3.124 KM). Ugovor o davanju u zakup poslovnog prostora u objektu Zavoda zaključen je u 2020. godini na period od četiri godine, a nakon provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača odnosno ponuđača koji je ponudio najveću cijenu. Prema ugovoru mjesečna cijena zakupnine iznosi 396 KM za 72 m² odnosno 5,50 KM/m² u koju su uključeni troškovi komunalnih usluga (električna energija, grijanje, voda, odvoz smeća i održavanje čistoće u zajedničkim prostorijama).

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje može se konstatovati da je Zavod, poštujući Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Instrukciji za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 1/22

izvršenju budžeta budžetskih korisnika za period 1.1. – 31.12.2021. godine, sačinio zabilješku bilansnih pozicija uz bilans stanja, kao i detaljno obrazloženje izvršenja budžeta po svim pozicijama.

Uz godišnji finansijski izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu, Zavod je dostavio Izjavu o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva pozivajući se na ciljeve utvrđene Programom rada Zavoda za 2021. godinu. Međutim predmetna Izjava je formalno sačinjena s obzirom na to da Zavod nije izradio Program rada Zavoda za 2021. godinu a samim tim nije mogao ni dati osvrt na ostvarivanje ciljeva koji su trebali biti predstavljeni u Programu rada Zavoda za 2021. godinu.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 8.299.247 KM, što je za 1.257.753 KM manje u odnosu na rashode odobrene budžetom za 2020. godinu i rashode odobrene preraspodjelom iz budžeta Ministarstva pravde BiH.

Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (4.201.702 KM), nabavku materijala (1.152.775 KM), naknade troškova zaposlenih (914.731 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (828.725 KM), izdatke za tekuće održavanje (571.794) i ugovorene usluge (560.644 KM)

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 4.201.702 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 2.410.248 KM, a porezi i doprinosi 1.791.453 KM. Bruto plaće i naknade su za 2.820.024 KM veće u odnosu na prethodnu godinu zbog toga što je ukupan broj zaposlenih u Zavodu na kraju 2020. godine bio 198 zaposlenih a na 31.12.2021. godine 238 zaposlenih.

Prosječan broj zaposlenih u 2021.godini za koje su isplaćene bruto plaće u Zavodu bio je 201 zaposlenih.

Dodatak na plaću: Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, članom 26. propisano je da dodatak na plaću na osnovu posebnih uslova radnog mjesta imaju i službenici u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija pojedinačno do 30% od osnovne plaće. Istim članom je propisano da Vijeće ministara BiH na prijedlog budžetskog korisnika i uz prethodno mišljenje Ministarstva finansija i trezora BiH, utvrđuje posebnim aktom dodatke za pomenuta radna mjesta. Vijeće ministara BiH je 2009. godine donijelo Odluku o dodatku na plaću na osnovu posebnih uslova radnog mjesta za službenike u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija,

pristupa i drugih mjera BiH i zaposlene koji obavljaju poslove Sudske policije BiH¹⁷ kojom su definisani poslovi za koje se utvrđuje dodatak na plaću u iznosu od 25% od osnovne plaće.

Članom 30. stav (1) Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH propisano je da se ovlašteni zavodski službenici i službenici Zavoda, koji rade na poslovima u neposrednom kontaktu sa zatvorenicima, u pravima iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog

Isplata dodatka na plaću u Zavodu vršena je na osnovu odluke ministra pravde dok je odredbama zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH definisano da odluku o dodatku na plaću zaposlenima u Zavodu donosi Vijeće ministara BiH.

osiguranja, kao i drugim pravima po osnovu rada, izjednačavaju sa sudskom policijom i policijom a stavom (2) da se zbog posebnih uslova rada i prirode poslova i zadataka sredstva za plaće osiguravaju u uvećanom iznosu u

odnosu na sredstva koja se osiguravaju za plaće drugih organa uprave. Članom 30. stav (4) predmetnog zakona propisano je da ministar pravde utvrđuje na kojim radnim mjestima osobama pripadaju navedena prava kao i druga prava po osnovu rada. Ministar pravde je u maju 2020. godine donio Odluku o radnim mjestima u Zavodu koja imaju ista prava iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja kao pripadnici policije na osnovu posebnih uslova radnog mjesta. Istom odlukom definisano je i pravo na dodatak na plaću odnosno poslovi za koje se utvrđuje dodatak te iznos dodatka.

Uvidom u predmetnu odluku ustanovljeno je da ista nije sastavljena na odgovarajući način što je za posljedicu imalo da se svim zaposlenima u Zavodu, staž osiguranja računao u uvećanom trajanju. Naime, u članu 2. pomenute odluke navedena je lista svih radnih mjesta u Zavodu dok je članom 3. iste propisano pravo na dodatak odnosno navedeni su poslovi za koje se utvrđuje dodatak na plaću u iznosima od 15%, 20% i 25% osnovne plaće. Međutim, član 4. kojim je definisano pravo iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja odnosno beneficirani radni staž referirao se na član 2. umjesto na član 3. Rješenje o stažu osiguranja s uvećanim trajanjem donio je ministar pravde. Nakon sugestije Ureda za reviziju, ispravljena je navedena greška na način da je izvršena korekcija predmetne odluke u martu 2022. godine.

Naglašavamo da je ministar pravde donošenjem Odluke o radnim mjestima u Zavodu koja imaju ista prava iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja kao pripadnici policije na osnovu posebnih uslova radnog mjesta iz 2020. godine stavio van snage Odluku Vijeća ministara BiH iz 2009. godine o dodatku na plaću na osnovu posebnih uslova radnog mjesta za službenike u zavodima za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH i zaposlene koji obavljaju poslove Sudske policije BiH u dijelu koji se odnosi na službenike Zavoda.

Usporedbom navedene dvije odluke može se konstatovati da su ostala ista radna mjesta, poslovi za koje se utvrđuje dodatak, osim što je dodatak predviđen Odlukom iz 2009. godine iznosio 25% a dodatak predviđen Odlukom iz 2020. godine iznosi 15%, 20% i 25%.

Ured za reviziju je stava da je jedini valjan pravni osnov za isplatu dodatka na plaću službenicima u Zavodu, odluka koja je donesena u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, i da ministar pravde BiH svojom odlukom nije mogao propisati pravo na dodatak na plaću i staviti van snage odluku Vijeća ministara BiH u dijelu koja se odnosi na službenike Zavoda. Ovo prije svega što je i predmetnu odluku iz 2009. godine donijelo Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva pravde BiH.

¹⁷ Službeni glasnik, BiH broj 20/09

Prema preporukama iz Izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji Zavoda za 2020. godinu ministar pravde je u 2021. godini pokrenuo proceduru pribavljanja mišljenja nadležnih institucija BiH na prijedlog Odluke o dodatku na plaću na osnovu posebnih uslova radnog mjesta za zaposlene u Zavodu kako bi istu dostavio na usvajanje Vijeću ministara BiH i aktivnosti su u toku.

PREPORUKA 3

Zavod treba u saradnji sa Ministarstvom pravde BiH, pravo na dodatak na plaću na osnovu posebnih uslova radnog mjesta za službenike Zavoda urediti u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda:

U Zavodu se u 2021. godini nisu stekli uslovi za primjenu Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda.¹⁸ s obzirom na to da je Zavod počeo sa radom 1.8.2020. godine.

5.2. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 64.183.532 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 65.415.909 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (64.183.532 KM), obaveze prema dobavljačima (707.662 KM) i obaveze prema zaposlenima (487.985 KM).

Zavod je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatovane značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.2.1. Sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu 70.455.299 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 632.850 KM.

Sporazum o prenosu prava vlasništva nad opremom, sitnim inventarom i policijskim materijalom Ministarstva pravde BiH, Zavodu potpisan je 12.5.2021. godine. Evidencijom navedenih sredstava povećana je nabavna vrijednost stalnih sredstava Zavoda za 621.326 KM, ispravka vrijednosti za 487.760 KM i sadašnja vrijednost za 133.566 KM.

Pored toga, Zavod je 14.07.2021. godine potpisao Akt o prihvatanju nenovčane donacije u opremi (mašine za šivanje) od Vijeća Evrope u vrijednosti 11.524 KM.

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

5.2.2. Popis sredstava i obaveza

Zavod je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Centralna popisna komisija je 10.2.2022. godine sačinila Izvještaj o izvršenom popisu sredstava i obaveza, koji je usvojilo rukovodstvo Zavoda. Stvarno stanje sredstava i obaveza prema Izvještaju o izvršenom popisu usklađeno je sa knjigovodstvenim stanjem. Popisom stalnih sredstava nije utvrđen manjak niti višak stalnih sredstava. Obračun amortizacije izvršen je pojedinačno po svakom stalnom sredstvu.

Postupcima revizije je utvrđeno da Zavod nije donio interni akt – uputstvo o vršenju popisu niti se u odlukama o formiranju komisija pozivao na postojeće Uputstvo budžetskih korisnika.¹⁹ Nisu u svim slučajevima uspostavljene evidencije o zaduženjima stalnih sredstava – reversi.

PREPORUKA 4

Potrebno je u cilju dodatnog unapređenja procesa popisa sredstava, potraživanja i obaveza donijeti uputstvo o vršenju popisa imovine i obaveza Zavoda.

6. ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ANGAĐOVANIH LICA

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu Zavodu je odobreno 286 zaposlenih. Na 31.12.2021. godine, Zavod je imao 238 zaposlenih, od čega je 194 zaposleno na neodređeno vrijeme, 43 na određeno vrijeme i jedna osoba na mandat.²⁰

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovano je ukupno 286 radnih mjesta.

Procedura prijema ovlaštenih zavodskih službenika i zavodskih službenika-pripravnika u Zavodu dosta je zahtjevna i relativno dugo traje. Nakon raspisivanja konkursa kandidati koji imaju odgovarajuću dokumentaciju traženu po konkursu, prelaze na ostale provjere koje su propisane Pravilnikom o kriterijima za prijem zaposlenika u Zavodu od 24.10.2019. godine²¹.

U periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine u Zavodu je primljen 51 službenik na neodređeno vrijeme putem javnih oglasa raspisanih u martu i aprilu 2021. godine. Vijeće ministara BiH je 11.03.2021.godine dalo saglasnost za popunjavanje svih sistematiziranih radnih mjesta u

¹⁹ Uputstvo o vršenju popisa i obaveza budžetskih korisnika-institucija BiH na kraju budžetske godine broj 01-St4-50-6438/04 od 08.12.2004. godine.

²⁰ Prema podacima iz obrazca 4.1. finansijskih izvještaja 195 zaposlenih se vodi na neodređeno vrijeme.

²¹ Kandidati prolaze psihofizičke i zdravstvene provjere te pristupaju pismenoj provjeri znanja i koji prođu pismeni dio ispita, pristupaju usmenom dijelu ispita - intervju. Po završetku pismene i usmene provjere znanja komisija sačinjava listu uspješnih kandidata i dostavlja Upravniku na dalju proceduru. Upravnik donosi Odluku o prijemu kandidata, te svi sa liste uspješnih kandidata se šalju na sigurnosne provjere koje u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka čl. 30, traju 90 dana, odnosno 120 dana u specijalnim slučajevima. Kandidati koji uspješno prođu sigurnosne provjere primaju se u radni odnos na neodređeno vrijeme u Zavodu.

Zavodu. Naime na osnovu konkursne procedure iz marta 2021. godine za prijem 29 ovlaštenih zavodskih službenika-pripravnika sa 31.12.2021. godine 24 osobe su počele sa radom, jedna osoba je odustala dok su za četiri osobe još u toku sigurnosne provjere tako da nisu zasnovale radni odnos na neodređeno vrijeme u Zavodu sa 31.12.2021. godine. Također, putem konkursne procedure u martu primljena su tri pripravnika na period od godinu dana. Na osnovu konkursne procedure iz aprila 2021. godine za prijem 59 zaposlenika (administracija i zavodski službenici) radni odnos na neodređeno vrijeme zasnovale su 33 osobe (24 novoupisanih i devet osoba koje su bile u radnom odnosu u Zavodu na određeno vrijeme a sad su primljene u radni odnos na neodređeno vrijeme).

Početak jula 2021. godine pokrenuta je konkursna procedura za prijem 13 državnih službenika. Od toga devet kandidata je prošlo konkursnu proceduru, ali sa 31.12.2021. godine nisu počeli s radom jer čekaju sigurnosne provjere.

U Zavodu je tokom 2021. godine bilo angažovano pet osoba putem ugovora o radu na određeno vrijeme. Dvije osobe su angažovane u toku godine tri puta po tri mjeseca na radnim mjestima za koja je raspisan konkurs u aprilu 2021. godine. Jedna osoba je angažovana na radno mjesto spremačice a angažman je trajao devet mjeseci (tri puta po tri mjeseca). Za radno mjesto glavnog kuhara angažovana je osoba od avgusta na tri mjeseca i angažman je produžen za još tri mjeseca a za to radno mjesto je raspisan konkurs u aprilu 2021. godine ali nije bilo prijava. Za radno mjesto ovlaštenog zavodskog službenika angažovana je osoba u decembru 2021. godine na period od tri mjeseca.

Putem internog oglasa u novembru 2021. godine uz suglasnost Agencije za državnu službu BiH jedan državni službenik je sa pozicije višeg stručnog saradnika-socijalni radnik postavljen na višu poziciju (stručni savjetnik-vaspitač).

U Zavodu je, u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, prestao radni odnos za 16 zaposlenih, (dvoje zbog sjecanja uslova za starosnu penziju, sedam zbog sporazumnog prestanka radnog odnosa, šest po osnovu isteka ugovora o radu na određeno vrijeme i jedan po rješenju o prestanku radnog odnosa jer nije položio stručni ispit).

Zavod je ocijenio državne službenike i zaposlenike i Izvještaj o ocjenjivanju državnih službenika proslijedio Agenciji za državnu službu BiH.

Ugovori o djelu: Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2021. godini su realizovani u neto iznosu od 226.653 KM. U toku godine putem ugovora o djelu bilo je angažovano ukupno 65 izvršilaca. Odobreni budžet za ove namjene nakon uvećavanja prestrukturiranjem sredstava i preraspodjelom dijela budžetskih sredstava iz budžeta Ministarstva pravde BiH u budžet Zavoda iznosio je 300.000 KM.

Angažmani po osnovu ugovora o djelu korišteni su za poslove koji spadaju u osnovnu nadležnost Zavoda i za poslove koji nisu privremenog karaktera.

Zavod je novoosnovana institucija koja još uvijek ne raspolaže preciznim brojem zaposlenih neophodnim za redovno funkcionisanje.

Tokom godine 15 osoba bilo je angažovano za poslove koji nisu predviđeni sistematizacijom radnih mjesta u Zavodu a koji se odnose na pružanje zdravstvenih

usluga (psihijatrijski pregled, urološki pregled, specijalista radiolog, specijalista interne medicine, specijalista otorinolaringolog, i sl.) za koje je sa 31.12.2021. godine ukupno isplaćeno

33.710 KM. Za poslove doktora medicine prilikom organiziranja rada Službe zdravstvene zaštite angažovane su dvije osobe za čije usluge je ukupno isplaćeno 15.730 KM. Za pružanje usluga šišanja pritvorenih i zatvorenih osoba angažovana je jedna osoba u kontinuitetu svaki mjesec za čije usluge je ukupno isplaćeno 12.736 KM.

U određenim okolnostima za poslove pomaganja medicinskim radnicima Zavoda te pružanja medicinsko tehničke pomoći oboljelim i povrijeđenim licima lišenih slobode do povratka medicinskih tehničara sa bolovanja i godišnjih odmora povremeno je angažovano pet osoba za čije usluge je ukupno isplaćeno 14.097 KM. Za poslove farmaceuta u apoteci Zavoda do povratka zaposlenog farmaceuta sa bolovanje za devet mjeseci je isplaćeno 10.600 KM.

Ostali angažmani za koje je ukupno isplaćeno 91.068 KM odnose se na angažmane osoba iz institucija BiH radi obuke i savjetovanja novozaposlenog osoblja u različitim oblastima poslovanja u Zavodu, usluge vjerskih službenika, poslove stručnog nadzora nad ugradnjom rezervnih dijelova u rentgen uređaje, električne brave, pumpe za vodu i grijanje, poslove osposobljavanja i stavljanja u funkciju sistema nadzora i praćenja, izrada normativnih akata i drugih dokumenata neophodnih za funkcionisanje Zavoda, poslovi prevođenja, održavanje čistoće i druge usluge.

U zadnjem kvartalu 2021. godine angažovano je šest osoba za poslove vaspitača, poslove dentalne medicine i vođenja depozita i blagajne pritvorenih i zatvorenih osoba za čije usluge je ukupno isplaćeno 48.712 KM. Iste osobe su bile angažovane na određeno vrijeme uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije za državnu službu BiH na period do devet mjeseci, čiji angažman je započeo u 2020. godini a okončan u julu i avgustu 2021. godine. Za popunjavanje predmetnih radnih mjesta, Zavod je raspisao konkurs u julu 2021. godine a do okončanja konkursne procedure sa istim osobama sklopljeni su ugovori o djelu.

Za nesmetano funkcionisanje Zavoda neophodno je da su svakodnevno prisutni vaspitači i osobe zadužene za depozit i blagajnu pritvorenih i zatvorenih osoba, te je Zavod po okončanju javnog oglasa i rezultata sigurnosne provjere u 2022. godini sklopio ugovore o radu na neodređeno vrijeme sa tri osobe koje su prethodno bile angažovane po osnovu ugovora o djelu.

PREPORUKA 5

Zavod je dužan voditi računa o tome da se angažmani osoba po osnovu ugovora o djelu mogu vršiti samo za poslove koji predstavljaju jednu cjelinu, privremenog su karaktera i nisu poslovi iz okvira nadležnosti Zavoda.

Potrebe angažmana po osnovu ugovora o djelu Zavod obrazlaže okolnostima poslovanja u vrijeme privremenog finansiranja i odobrenim sredstvima na bazi budžeta prošle godine (napomena da je Zavod otpočeo sa radom u zadnjem kvartalu prošle godine) kao i nepopunjenosti organizacione strukture predviđenim brojem kadrova. Zavod je otpočeo sa radom u avgustu 2020. godine koji je pratio kontinuirani proces popunjavanja kapaciteta Zavoda sa pritvorenim i osuđenim licima čime su povećane potrebe za obavljanjem poslova koji su neophodni a nisu predviđeni sistematizacijom kao i poslova koji su predviđeni sistematizacijom ali pozicije nisu popunjene. Takođe, popunjavanje organizacione strukture Zavoda uslovljeno je odobrenim budžetom kao i dugotrajnom procedurom prijema koja zahtijeva sigurnosne provjere što je takođe utjecalo na to da Zavod za određena radna mjesta koja su u datom trenutku neophodna za normalno funkcionisanje Zavoda privremeno angažuje osobe putem ugovora o djelu.

Zavod nije izradio procedure kojima bi definisao uslove u kojima se zaključuju ugovori o djelu, predmet ugovora o djelu odnosno poslovi koji mogu biti predmet ugovora o djelu, inicijativu za zaključivanje ugovora o djelu, obavezu sačinjavanja izvještaja o obavljenom poslu kao osnovu za isplatu naknade i dr.

PREPORUKA 6

Zavod treba internom procedurom definisati uslove u kojima se zaključuju ugovori o djelu, predmet ugovora o djelu, inicijativu za zaključivanje ugovora o djelu, obavezu sačinjavanja izvještaja o obavljenom poslu kao osnovu za isplatu naknade i dr.

7. JAVNE NABAVKE

Zavod je za 2021. godinu, u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju, donosio privremene planove javnih nabavki po kvartalima koji su tokom perioda mijenjani i dopunjavani shodno potrebama. Za svaki postupak javne nabavke, odlukom upravnika, formirana je komisija koja provodi postupke javnih nabavki.

Prema prezentovanim podacima²², Zavod je u 2021. godini proveo 24 postupka javnih nabavki. Od navedenog broja, Zavod je proveo 21 otvoreni postupak u vrijednosti od 1.961.594 KM, tri konkurentna postupka u vrijednosti od 89.828 KM.

Na osnovu pregledanih procedura javnih nabavki vezanih za nabavku telećeg, junećeg i jagnjećeg mesa (289.609 KM), nabavka svinjskog mesa (169.500 KM), nabavka lijekova (216.813 KM), službenih uniformi (89.150 KM), mliječni proizvodi (89.000 KM), održavanja integrisanog informacionog sistema (202.992 KM), telećeg, junećeg i jagnjećeg mesa (211.358 KM), svježeg pilećeg mesa (189.600 KM), ostali prehrambeni proizvodi (137.565 KM), pšenično brašno (93.500 KM), svježa i smrznuta riba (41.460 KM), materijal za čišćenje (26.580 KM) nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Navodimo opće nedostatke i slabosti uočene tokom revizije procesa javnih nabavki:

- Privremeni plan javnih nabavki za 2021. godinu 16 puta je mijenjan. Samo u prve dvije izmjene donesena je odluka v.d. upravnika Zavoda o izmjeni i dopuni privremenog plana iz koje je vidljivo u kojem dijelu privremenog plana je došlo do izmjena i dopuna dok za ostale izmjene nisu donesene odluke. Svjesni smo činjenice da je plan promjenjiva kategorija, podložan izmjenama i dopunama te da Zavod još uvijek nema odgovarajuću podlogu za planiranje na bazi potrošnje iz prethodnog perioda,
- Prilikom provođenja postupka nabavke lijekova, obzirom da se radi o jako složenom predmetu nabavke gdje je specifikacijom predmeta nabavke predviđeno preko 500 različitih artikala potrebne količine nisu mogle biti adekvatno isplanirane. Uzimajući u obzir činjenicu da se kapaciteti Zavoda kontinuirano popunjavaju, pojavljuju se situacije da se moraju nabavljati i stavke koje nisu predviđene okvirnim sporazumom,

²² Podaci iz sistema e-nabavke

- Prilikom provođenja nabavki putem direktnog sporazuma nisu se donosile odluke o izboru najpovoljnije ponude niti postoji dokumentovan trag prema upravniku Zavoda u vidu preporuke da se zaključi ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem,
- U postupku nabavki uniformi s obzirom na to da su dva ponuđača učestvovala na e-aukciji i da je poslije okončanja iste uvažena žalba i ponuda izabranog ponuđača proglašena neprihvatljivom tako da je ostao samo jedan ponuđač, dodijeljen je ugovor na konačnu cijenu poslije e-aukcije umjesto na početnu cijenu zbog toga što je ostala kvalifikovana samo jedna ponuda i e-aukcija se nije mogla provesti,
- Kod pojedinih nabavki putem direktnog sporazuma (nabavka vodomaterijala, usluga ugradnja odbojnika na vratima, usluge dezinfekcije, usluge dezinsekcija, deratizacija i deviperizacija, usluga intervencije za popravke/prepravke u kuhinji, pekari i vešeraju) nisu se poštovali rokovi isporuke robe, radova i usluga.

PREPORUKA 7

Imajući u vidu značajan broj promjena i dopuna plana, Zavod u budućem periodu treba da poduzme dodatne aktivnosti na pripremi plana za javne nabavke i na bazi iskustva svede promjene plana na razuman broj.

PREPORUKA 8

Potrebno je nastaviti aktivnosti na uređenju oblasti naručivanja i isporuke lijekova u cilju osiguranja efikasnije kontrole nad ovim procesom i stvaranja preduslova za kreiranje podloge za planiranje nabavki lijekova za naredni period.

PREPORUKA 9

Iako se radi o nabavkama putem direktnog sporazuma odnosno nabavkama manje vrijednosti Zavod je dužan pratiti realizaciju ugovora u pogledu ispunjenja svih odredaba koji su propisani ugovorom.

Direktni sporazumi: U 2021. godini iznos od 619.388 KM je realizovan za nabavke putem direktnih postupaka.

Zavod nema odgovarajuću podlogu za planiranje javnih nabavki što je između ostalog imalo za posljedicu značajan broj nabavki proveden putem direktnog sporazuma.

Zavod ne raspolaže preciznim planom nabavki koje bi se trebale obaviti putem direktnog postupka nego su se nabavke provodile od slučaja do slučaja na osnovu zahtjeva organizacionih jedinica. Ovom vrstom postupka nabavljao se sitni inventar, razne usluge i radovi kao što su izrada uzemljenja, zamjena filtera na klima

komorama, čišćenje fekalne mreže i kišnih kolektora, servis ugostiteljske opreme, nabavka vodomaterijala, prepravke sistema tehničke vode, ugradnja odbojnika na vratima, atest protivpožarnih aparata, vjerske rekvizite i sl. U nekoliko situacija usljed dugotrajne procedure nabavke, poništenja postupka nabavke, ili otkazivanja potpisivanja ugovora usljed enormnog

rasta cijena na tržištu, Zavod je putem direktnog sporazuma nabavio lijekove, pileće meso, svježa i zamrznuta riba, brašno.

Imajući u vidu značajnost i brojnost provedenih postupaka nabavki putem direktnog sporazuma kao i specifičnost same organizacije Zavoda uvažavamo činjenicu da Zavod još uvijek nema odgovarajuću podlogu za planiranje na bazi potrošnje iz prethodnog perioda. Međutim pretjerano korištenje procedura za hitnim, nepredviđenim nabavkama putem direktnih sporazuma može dovesti do dijeljenja predmeta nabavke što je zakonom zabranjena radnja a ukazuje i na loše planiranje javnih nabavki.

PREPORUKA 10

Zavod je dužan nabavke za određenu robu, usluge i radove za kojima se ukazuje potreba u kontinuitetu, planirati i obuhvatiti odgovarajućim postupkom propisanim Zakonom o javnim nabavkama kako bi se smanjila potreba za nabavkama putem direktnog sporazuma.

Treba napomenuti da se Zavod susreće sa poteškoćama okončanja postupaka odnosno ugovaranja zbog nekontroliranog rasta cijena na tržištu pa često ponuđači odustaju od sklapanja ugovora odnosno odustaju od izvršenja ugovora zbog nemogućnosti usklađivanja cijene sa tržišnom cijenom. Stoga je Zavod u određenim slučajevima prinuđen provoditi direktne postupke (nabavka lijekova, nabavka mesnih proizvoda) u periodu pokretanja nove procedure nabavke koja se nameće zbog neočekivanog raskida okvirnih sporazuma, ugovora prije njihovog dospijanja zbog gore pomenutih razloga.

8. OSTALO

8.1. Privredna jedinica

Članom 100 Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera pritvorenima i zatvorenima omogućit će se radno angažovanje u radionicama Zavoda, ekonomijama i drugim oblicima rada. Članom 106. istog zakona je definisano da pritvorenici i zatvorenici imaju pravo na naknadu za svoj rad koja iznosi od ¼ do ½ prosječne plaće na sličnim poslovima ostvarene u posljednja tri mjeseca u privredi BiH.

U skladu sa predmetnim zakonom, ministar pravde je donio Pravilnik o naknadama za rad pritvorenika i zatvorenika u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH.²³

Ministar pravde u julu 2021. godine donio je Pravilnik o organizaciji radnog angažmana i načinu vođenja u Zavodu kojim se utvrđuje organizacija radnog angažmana zatvorenika, način provođenja radnog angažmana zatvorenika, uspostavljanje privredne jedinice i način rada iste u Zavodu.

²³ Službeni glasnik BiH, broj 50/05

Između ostalog predmetnim pravilnikom definisano je da proizvodni i finansijski efekti dobiveni kao rezultat radnog angažovanja zatvorenika služe prvenstveno za podmirenje vlastitih potreba zavoda koje se odnose na izdržavanje pritvorenika i zatvorenika i da se sredstva ostvarena u okviru privredne jedinice koriste za osiguranje sredstava privrednim jedinicama za rad i poslovanje; finansiranje dijela izdržavanja kazni zatvora zatvorenika; učešće u finansiranju potrebnih aktivnosti za funkcioniranje Zavoda; učešće u izgradnji i opremanju objekata za izvršenje sankcija, dogradnju i adaptaciju postojećih objekata te investicije u privrednim jedinicama.

Zavod je pribavio saglasnost Ministarstva finansija i trezora BiH (od 28.06.2021. godine) za otvaranje zasebnog računa kod poslovne banke preko kojeg bi Zavod putem privredne jedinice radom zatvorenika ostvarivao prihode kojim bi plaćao zatvorenike, te za potrebe definisane članom 102. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH.²⁴ Otvoreni komercijalni račun nije dio JRT-a.

Privredna jedinica pod nazivom Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH-Privredna jedinica „Concordia“ registrovana je rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu od 16.08.2021. godine. Osnivač jedinice je Zavod a lice ovlašteno za zastupanje subjekta upisa u unutrašnjem prometu pravnog lica je upravnik Zavoda (direktor jedinice).

Privredna jedinica je registrovana za više različitih djelatnosti (od gajenja žitarica do ostalih ličnih uslužnih djelatnosti) a između ostalog je registrovana i za pranje i hemijsko čišćenje proizvoda od tekstila (i krzna) jer po datom obrazloženju od uspostavljenog vešeraja u okviru Zavoda očekuju značajnije prihode u narednom periodu. Sama privredna jedinica ima angažovanog računovođu i poslovne evidencije iste se ne vode u okviru ISFU sistema.

Privredna jedinica je sklopila ugovore o pružanju usluga vešeraja sa vanjskim pravnim licima. Uvidom u izvide banke i fakture koje se odnose na privrednu jedinicu promet se odnosi na prihode od pružanja usluga vešeraja a troškovi na plaćanje naknade za vođenje poslovnih knjiga Privredne jedinice, naknade radnog angažmana za zatvorenike i sl. Prema izvodu poslovne banke na 31.12.2021. godine stanje na računu Privredne jedinice iznosi 7.175 KM.

²⁴ Odredbama Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera, članom 102. (Finansijski rezultati rada) propisano je da: (1) Proizvodni i finansijski efekti dobiveni kao rezultat radnog angažiranja zatvorenika služe prvenstveno za podmirenje vlastitih potreba zavoda koje se odnose na izdržavanje pritvorenika i zatvorenika.; (2) O finansijskim rezultatima radnog angažiranja pritvorenika i zatvorenika zavod je dužan voditi posebnu računovodstvenu evidenciju u skladu s propisima o računovodstvu; (3) Prihodi ostvareni po osnovu radnog angažiranja zatvorenika u zavodu nisu prihodi Budžeta Bosne i Hercegovine. Ovi prihodi evidentiraju se u skladu s odgovarajućim knjigovodstveno-računovodstvenim propisima i koriste se u skladu s finansijskim planom zavoda.

9. KOMENTARI

Zavod u ostavljenom roku nije dostavio komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Zavodu za 2021. godinu obavili su: Nermin Hamzagić – viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Seida Kapo - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Helena Grbavac - mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima), Sadmir Teskeredžić – revizor za pravnu podršku u reviziji (član tima) i Nerman Velić- IT revizor (član tima).

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Nermin Hamzagić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	7,454,000	2,103,000	9,557,000	8,299,247	87
Bruto plaće i naknade	3,957,000	625,000	4,582,000	4,201,702	92
Naknade troškova zaposlenih	787,000	385,000	1,172,000	914,731	78
Putni troškovi	11,000	0	11,000	10,726	98
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	45,000	-5,000	40,000	27,260	68
Izdaci za energiju i komunalne usluge	871,000	-30,000	841,000	828,725	99
Nabavka materijala	1,000,000	247,000	1,247,000	1,152,775	92
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	75,000	-50,000	25,000	22,732	91
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	319,000	400,000	719,000	571,794	80
Izdaci za osiguranje	21,000	-9,000	12,000	8,158	68
Ugovorene i druge posebne usluge	368,000	540,000	908,000	560,644	62
2. Kapitalni izdaci	303,000	-303,000	0	0	
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	260,000	-260,000	0	0	
Nabavka opreme	43,000	-43,000	0	0	
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	7,757,000	1,800,000	9,557,000	8,299,247	87
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	7,757,000	1,800,000	9,557,000	8,299,247	87

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 2.3.2022. godine.

Upravnik:
Siniša Perković

Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	0	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	64,183,532	65,900,942	97
Stalna sredstva	70,455,299	69,822,449	101
Ispravka vrijednosti	6,271,767	3,921,507	160
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	64,183,532	65,900,942	97
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	64,183,532	65,900,942	97
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	1,232,377	1,221,688	101
Kratkoročne tekuće obaveze	744,392	813,639	91
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	487,985	408,049	120
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	64,183,532	65,900,942	97
Izvori sredstava	64,183,532	65,900,942	97
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	65,415,909	67,122,630	97

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 2.3.2022. godine

Upravnik:
Siniša Perković

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Zavod) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2021. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Zavoda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 8.3.2022. godine

Upravnik

Siniša Perković